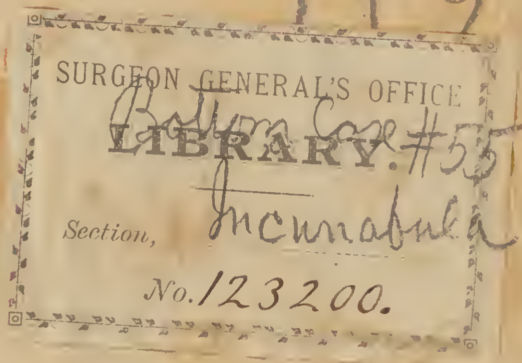
[illegible]

[illegible]

THOMAS THIRMAIR
PHILOS:& Medic:
Doctor.

Guainerio, Ant. Hains no. *8098
Hain + Panzer give an earlier edition
viz 1481 also Pavia by same printer.

also Arn. de Villa nova

(Papia 1488?)

[illegible]

Breuiariuʒ pratice excellẽtissimi Reinaldi de uillanoua medici quõdaʒ.s.d.d.nostri pontificis a capite usq̃ ad plantã pedis cũ capitulo generali d̃ urinis ⁊ tractatu de oĩbus febrib⁹ peste epiala ⁊ liparia feliciter incipit.

Incipit prologus.

Post obitum bone memorie magistri Joannis casamide medicinalis sciẽ professoris reuerẽdissimi.d.d.mei ⁊ magistri specialis. Ego Reinaldus quoddaʒ op⁹ in pratica medicine cõpilare proposui. quod breuiariuʒ nũcupabo in quatuor libros diuisuʒ.in quo diuino fauẽte auxilio signa cãs ⁊ curas omniũ egritudinum i hũano corpore uenientiũ ꝓut melius potero breuiter asignabo.Et ibi taʒ ꝓ pauperibus q̃ꝫ pro diuitibus agregabo curas diuersoꝝ phicoꝝ ⁊ magistroruʒ utiles ꝓ egritudinib⁹ uniuersis ⁊ spãliter curas mei magistri i medicina exptissimi ibi ponã.Et oĩa q̃ exptus sum. ⁊ quecũq̃ p alios magistros ⁊ uiros ⁊ mulieres ẽt simplices uidi temporib⁹ meis experiri nulla detentus inuidia siue auaritia.ut in sequẽtib⁹ patefiet.clariter enarrabo prout unicuiq̃ ꝯpetit egritudini.Si itaq̃ i aliquo peccauerim min⁹ bñ dicẽdo suplico uniuersis doctoribus magistris ceterisq̃ uiris probis in medicinalib⁹ exptis. si opus istud ad coꝝ manus ꝺuenerit.ut mea dicta corrigant.⁊ emẽdent.⁊ mee simplicitati ⁊ ignorantie ueniaʒ ipendant.Nã ut ait lex oĩuʒ habere memoriã.⁊ i nullo peccare potius est diuinitatis quã humanitatis. Scio nempe q̃ꝺ i multiloquio peccatuʒ nõ deerit.Cũ igitur in hoc libro meo.ut superi⁹ dixi.uelim curas tã pro diuitib⁹ quã pro pauperibus tradere ẜm diuersoꝝ phisicoꝝ ⁊ magistroꝝ doctrinã multa oʒ me loqui.ut quicũq̃ hunc libꝝ penes se habuerit ⁊ ipm itellexerit.⁊ 2ᵐ doctrinaʒ traditaʒ ibi ẽt in curando egritudines uniuersas processerit.rõabiliter medicus ⁊ ueritatis amicus ab oĩbus nuncupeẜ.ex inde enim amicoꝝ copiã pecuniã in bursa.⁊ famã claraʒ acquiret Medicinã eni.ut ait ecclesiastic⁹.de terra creauit altissim⁹ ⁊ uir prudẽs nõ abhorrebit caʒ Cuʒ candẽ terrã creauerit ut patet p dicta.Idcirco yesu Cristi eiusq̃ gloriosissime uirginis matris Marie auxiliuʒ ⁊ iuuamẽ implo ro .ut sint mihi adiutores i hoc meo opere.Omnia ⁊ eniʒ ratione aguñẜ.si pᵐ fuerit decens.⁊ amabile deo.ut ait lex i libro autẽticoꝝ.Dominus cor meũ inspiret.⁊ labia mea.ut possim utilia ꝓ humano genere pronũciare.⁊ ad boᵐ finem deducere q̃ꝺ incepi.Explicit prologus.

Caᵐ pᵐ de dolore capitis i generali.

Quoniã a cerebro oẽs nerui originẽ ducunt.cũ sit radix oĩs sensibilitatis.ut ait Gal.in tegni.Ideo primo de passionib⁹ cerebri tanq̃ꝫ de nobiliori ⁊ digniori agendũ ẽ. Cerebꝝ eniʒ multis ⁊ diuersis passionib⁹ humorib⁹ in se exñtibus uel aliũde ꝓcedentib⁹.uel a stomacho uenientibus sepissime molestaẜ. Et qñ ex frĩdi aeris distẽperantia siue calidi.ut a caliditate solis.siue uẽto ⁊ huiusmõi alijs causis de quib⁹ dicaʒ iferius dño ꝯcedẽte. Cũ igiẜ cerebꝝ ex frigidi aeris distẽperãtia fuerit iflãmatũ siue cõflatuʒ.hũores a se q̃si spõgia p'ena aque expressa p diuersa mẽbra diffũdit Qꝫ si ex calidi aeris distẽpantia siue solis calefactõe fuerit desiccatuʒ uelut uẽtosa hũores ad se trahẽs.⁊ mẽbris p eadẽ mẽbra effũdit.ꝙ diuersaꝝ egritudinuʒ cã existere ꝯsueuit. Multos ⁊.n.uidemus ex his cãis egrotare.quoniã ex reũate a cerebro descẽdente fiunt catari.branci.corize dolores auriũ ⁊ dentiũ. paralysis. squinãtia pipleumonia ptisis ⁊ quã plures alie egritudines.⁊ post modũ qñ ꝯtingit paciẽtẽ ex aliq̃ ꝑdictarum egritudiᵐ mori.Quapropẜ peritus medic⁹ circa passiones cerebri multũ debꝫ esse solicit⁹ ⁊ attentus i restringẽdo ipꝫ reuma cũ fuerit oportunuʒ.ne pa.ad ꝑdictas passiões siue egritudines pestiferas deueniat. De mo.n ut ait phus i libro d̃ aĩalib⁹ icurrit pluries cãs reumatis ceteris aĩalib⁹ cũ sit uelut arbor euersa. Dolor ergo capitis qñ fit ex sanguine.⁊ talis dẜ dolor ifixiu⁹. Et qñ ex colʼa.⁊ diciẜ pũgitiuᵃ Qñq̃ ex flegmate.⁊ dẜ extensiuus. Qñ q̃ ex melãcolia.⁊ tũc dẜ grauatiu⁹.Qñ ex ꝑdictis hũorib⁹ suphabũdantib⁹ i eẽntia cerebri.Qñ ex eisdẽ hũorib⁹ i stõ exñtibus ⁊ superexcrescentibus.cũ cerebꝝ stõ ꝯpatiaẜ pp colligãtiã quã hñt.Qñq̃ fit dolor i toto capite.⁊ talis dolor dẜ cephalic⁹ acephalon ꝙ grece caput dẜ. Qñ q̃ fit dolor i medio capitis ⁊ talis emigrane⁹ dẜ ab emi ꝙ ẽ mediũ ⁊ craneũ quoniã i medio cranei fit.Qñq̃ dolor fit i una pte capitis tan

tus et talis dr monopagic⁹ a monos ꝙ ē unus et pagos qđ ē uila. de quib⁹ oibus secundario tractabo. Et nota qđ cerebꝝ in quatuoꝛ ptes diuiditur. s. i anterioꝛi et posterioꝛi dextra et sinistra. i anterioꝛi uiget sāguis i posterioꝛi uiget flegma. i dextra colera. i sinistra melācolia

Cam 2m de doloꝛe capitis ex distēperantia aeris frigidi uenti.

Doloris capitis ex frigidi aeris distēperātia facti signa erunt hec. Pa. a uēto uel niue uel alio frigido aere quali tercunqꝫ fatebitur se fuisse lesum. totus caput cus frigiditate dolet. nares opilātur. et q̄si aq̄ clara p ipas nares emititur. tussiunt ēt q̄nq. Aliquādo ēt denegatur uox eis. ꝛ fere oīa coꝛpis mēbra cus quadā grauedine molestātur. Curetur itaqꝫ h⁹ i doloꝛ i hunc mōꝫ. fiat suffumigiū ℞. sauine folioꝝ lauri pulegii betonice roris marini. ʒʒ. nasturcii abꝛotani. ana. M. i. buliāt hec oīa i uino ru. optimo i uase aliq° coperto sic ꝙ fumus expirare nō possit. Et pa. in lecto stans optie copert⁹ fumus p os et nares recipiat. et cus tepefactum fuerit ipm uinum pedes crura et brachia usqꝫ ad humeros ex p̄dicto uino lauētur. ꝛ sinapismū de cariciis ꝯtritis dicto uino calido ꝯmistis et puluere sinapi et pulegii tritoꝝ et ꝯmistoꝝ simul capiti apponatur

Aliud ad idē decoquāt p̄dicte herbe i lexiuio. ꝛ cus ipo lauet caput. pus tū suffumigetur ex fumo a p̄dicto lexiuio dissoluto. postmodū coperiat caput bñ cum ītrat lectus recipiat fumus uni⁹ galie in pasta decocte plena optimis spēbus ꝛ his similibus calidis supꝛascriptis. Ad idē ēt ualet. crura lauētur cū lexiuio facto ex cinere uitis ꝛ paleis oꝛdei simul coctis. ꝛ lectus intret ꝛ capite copto duplici pāno fumus de aq̄ in qua pulegius regale sāsucus laur⁹ sauina ꝛ modicus laudani cocta sint in facie recipiat. ꝛ post doꝛmiat qꝛ multi h̄ solo expimēto curati sr ab h⁹ i passiōe. ꝛ hoc si necesse fuerit bis uel ter iter diē ꝛ noctē fiat. Aliđ qđ didici a quodā saracēo accipiāt. ij. uel. iii. tegule ꝛ calefiant foꝛtir in igne sic ꝙ sint bñ accēse igne ꝛ bñ rubee. deiñ supi⁹ fondat uinus optimum ꝛ pa. fumū p nares ꝛ os recipiat capite copto. Et meli⁹ qdeꝫ ē si i ipso uino cocte sint herbe cal'e supꝛascripte. ꝛ h̄ bis ul' ter (si fuerit necesse) infra diē ꝛ noctes fiat ēt pl'ies. qꝛ multos h° mō curaui. Qꝫ si p p̄dicta remedia pa. nō curat⁹ fuerit. ungat caput ei⁹ oleo muscelio pulegio sābucino camomelio ꝛ silib⁹. Metridatꝛ ul' esdra aurea ul' tyriaca cū uino i quo pulegiū uel calamētū cocta fuerit distempent. ꝛ cerebꝛo ꝛ timpib⁹ ad mōꝫ empl'i applicētur. ꝛ ēt cū p̄dicto uino cal'o i potu suscipiāt. Salcet pus caput rasū i suitate cū pul. cimi. pulegii. baccarū lauri ꝛ oꝛigāi calefactis paꝝ sine aliq̄ liquoꝛe aut ēt cus oleo muscelio. ul' cōi ꝯmistis addito ol'o olibani ꝛ stoꝛace calamite ꝛ baccaꝝ lauri supꝛa sumitatē capitis abꝛasi pus tepida ēplastrata mirabil'r ꝯferūt. Ideꝫ opat' esdra metridatū tyriaca rubea diaolibanū aurea ꝛ silia. et data ēt in potu cū uino decoctōis olibāi saluie rute p iterualla dieꝝ triū. Stuelli fci ex laudano stoꝛace ꝛ nigella pulueri zatis ꝛ isil' ꝯmistis si narib⁹ imittāt. ꝛ cotidie ibi teneant. ip̄i reuma mirabilr ꝯstringūt. ꝛ h⁹ i doloꝛeꝫ mitigāt. Fiat aer artificial'r calid⁹ cū igne ex lignis sine fumo. Dicta coꝝ sit cal'a. ꝛ cal'is spēb⁹ condiāt p̄dicta cibaria. Qꝫ si tussis cū ipo reūate fuerit. fiant remedia q̄ i tussi cal'a dño ꝯcedēte dicaꝫ. Uinū odoꝛifeꝝ ꝛ suaue bibāt ꝛ lipbēt cus aq̄ decoctiōis pulegy thimi passulaꝝ ꝛ folioꝝ lauri.

Cam. 3m. de doloꝛe capitis ex calidi aeris distemperantia facto.

Doloris capitis ex cal'i aeris distēpan^a facti. signa sūt h̄ pa. fatet se in sol' uel iuxta ignē. ul' i alio loco cal'o nimis stetisse. adest doloꝛ i toto capie cū calītate ꝛ siccitate maxīe i frōte. adest nariū ꝯstrictō cū siccitate ꝛ ardoꝛe ꝛ modica purgatōe p ipas nares Curet h⁹ i doloꝛ h̄ mō. accipiat lbꝛ. i: ptisane oꝛdei optīe. ꝛ cū ea misceāt tria uitella ouoꝛus cruda ꝛ isil' tepefiāt. ꝛ cū tali mixtura lauet caput. ꝛ stati cū gausape liget. P⁹. ℞. paꝝ ol'i rosati l'uio. ꝛ paꝝ lactis ml'ieris. ꝛ paꝝ aceti ꝛ oīa sil'm isce. ꝛ peciā lini i h̄ liqꝛe intingas ꝛ supꝛa frōteꝫ ꝛ tipoꝛa appōat p̄cedēte pus fricatione frōtis ꝛ tipoꝝ ita foꝛtir ꝙ loc⁹ icipiat rubescē Unguētū opti^m ad idē. ℞. malue altee brance ur. uolubil' añ. lbꝛ. i. s. se. lini fenugreci añ. ʒ. ij. h̄ oīa trita i aq̄ ꝛ ol'o buliāt. quousqꝫ tota aq^a cōsumat. deiñ p pānus colet. ꝛ addita. lbꝛ. i. s. asogie liq̄facte ꝛ cerc. ʒ. iij. iteꝝ coquant 'pfecte. ꝛ usui h⁹ i unguētū reseruetur qm̄ frōtis capis ceruicis tipoꝝ colli doꝛsi ꝛ genitaliū p certo h⁹ i doloꝛes mirabilr tollit. Expi^m bo^m ad idē. suffumiget facies cus aq^a i qua ro. olibanū ꝛ laudanū cocta fuerint capē copto p⁹ pedes ꝛ cru

ra abluātur cū aq̄ decoctiōis mite rof. ⁊ frōdiū salicis. In meridie aquā ro. uel simplicē aquā frāz narib⁹ trahāt. rosas odorēt cāphorā. ⁊ similia Si fuerit dolor capis ex cali aeris distēperātia uel pp solē uel alio mō ⁊ h̄ si fuerit ī uere uel ī p̄n° estatis ⁊ appuerit sig̃ aliq̃ plenitudinis. ⁊ pectoris fuerit grauitas. ⁊ tussicula. ⁊ si vtus ⁊ etas pmisserit fiat minutio de uena cephalica. postea detur syrup⁹ ro. cū aq̃ fra. Si dolor h⁹i fuerit sine reūate frons ⁊ tipora cū aq̃ ca. ī q̃ ro. mirt⁹ uio. cocte fuerint abluātur. p⁹ oleo uio. uel unguēto supdcō ūgat. Et si dolor adhuc pseuerauerit pul. sā. al. ⁊ ru. gūi arabici ⁊ spody. cū aq̃ ro. destēpa. ⁊ pannū ibi īfusū frōti ⁊ timpib⁹ applica. qō sepe ī die fiat si necesse fuerit. Aliō ad idē. ℞. rasure cucur. succi cimar rubi ūbilici ue. sempuiue cinex uitis aā ⁊ cū oleo uio. distēpa. ⁊ pānuz ibi īfusuz frōti ⁊ timpib⁹ applicabis. Aliō ad idē lac mulieris cū agresta ⁊ oleo uz. Inūctio ex unguēto populeō ⁊ frōti ⁊ timpib⁹ facta mirabilit̄ ualz Si nō febricitauerit pulos perdices faxianos edos aues p̄ter quas ī paludib⁹ degētes ⁊ filia cōmedāt. Uinū līphatū bn̄ bibat. Si vō febricitant cōcedant lactucas scariolā boraginē portulacaz cicera fracta cuz lacte amigdalar cognata farinā ordei cū lacte amigdalar pruna damascena granata ⁊ h⁹i cōcedant. aquaz p⁹ coctā ⁊ infrigidatā postmōz bibāt ⁊ syr^m ro. ul' uio. sumāt cuz aq̃ pdicta.

Ca^m 4^m de dolore capitis ex sanguie facto.

Dicto de dolore capitis pp caliditatez uel frigiditatē ⁊ sine hu. uitio fcō. Nūc uidendū ē de ipo dolore capitis ex aliquo hūore ibi exn̄te. Si igit̄ dolor capitis fuerit pp aliquē hūorez ī eēntia cerebri ibidem habundātē. ⁊ ibi exn̄tez. ē ɔtinu⁹ sine iterpolatione. Si vō fuerit pp hu. in stō exn̄tem. uel alibi dolorē capitis inducētē ē cū interpolatiōe ⁊ non ɔtinu⁹ ut iferi⁹ enarrabo. Si ḡ dolor capitis fuerit ex sanguie ibi exn̄te h̄ st̄ signa. dolor est cuz calore ⁊ frōtis grauedie. rubescūt oculi. ⁊ uene timpor plene eē uident̄. pulsus plen⁹ urina subrusa ⁊ spissa ⁊ m̄bra oīa grauescūt. que qn̄z sūt signa future sinoche. Prīo igit̄ ī uia curationis h⁹ capis doloris ex sanguine facti minuat̄. Pa. tpre etate ⁊ vtute pmittētib⁹ de uena cephalica dextri brachy det̄ sibi syr⁹ acetosus uel oxizachara cū aqua tepida oī mane. Ieme vō ⁊ tp̄re frō minuat̄ de cephalica sinistri brachy. post det̄ syr⁹ ro. uel uio. uel solū zucharū cū aq̄ tepida. sequnti die si dolor n̄ cessauerit ponant̄ uētose post collū cū scarificatōe ⁊ atrahahat̄ sāguis idē ƀm uires pa. Si itez pp h⁹ dolor n̄ cessauerit in. vi. uel. vij. uel. x. dies. detur hec decoctio sanguinē mōdificās. ℞. pruna damascena. xxv. Iuiubas. xv. uio. ʒ. s. flor boraginis. ʒ. iij. in aq̄ buliāt usq3 ad ɔsūptionē medietatis ⁊ collature. adde. ʒ. ij. cassiefi. mane. ʒ. .i. ⁊ cū syr⁹ uio. exhibeas in potu. Alia decoc° mundificās sanguinē optia ⁊ expta colerā reprimēs. ℞. ca. ue. epatice uio. se. cōiuz ana. ʒ. s. pruna damascena. xxv. Iuiube sebesten aā. xv ligricie. ʒ. i. hec oīa ī sufficiēti quātitate aq̄ bulita collēt̄ ⁊ collature addat̄ cassiefi. ʒ. ij. māne ʒ. i. tamarindor. ʒ. s. diaboraginati. ʒ. i. s. pul. mirabolanor citrinor ⁊ emblicor aā. ʒ. i. triffere saracenice. ʒ. s. ī mane collent̄ h̄ oīa ⁊ collatura tepida exhibeat̄ ī potu. Itē si pa. nimis fuerit ɔstipat⁹ aā assūptionē decoc. fiat clister̄ ℞. uio. mal. brāce ursi aā. M. i. semis lini fenugreci furfuris tritici aā. p. i. ī aq̄ marina uel salmētina buliāt̄ quousq3 soluz quarta ps ipsius aq̄ remaneat. colet̄ ⁊ collature addas olei vio. uel cōis. ʒ. i. succi mercurialis. ʒ. ij. succi uiol. mel. aā. ʒ. s. triffere saracene. ʒ. i. ⁊. s. pulpe cassie. ʒ. ij. Iniciatur p̄ clistere ad min⁹ trib⁹ uicibus h⁹ apozia. fomētētur frōs ⁊ tipora cū aq̃ in qua cocte st̄ rose melilotuz ⁊ flores camōile uel cuz aq̃ mal. folior mirti salicis ⁊ ros. uel cuz simplici aq̃ calida. ⁊ abstergatur. ⁊ p⁹ iungat̄ cuz oleo ro. uel uio. uel cuz lacte mulieris puellā nutriētis. Itez. ℞. uitelluz oui ⁊ cuz lacte mulieris. ⁊ oleo. uio. distēpa. ⁊ frōti ⁊ tiporib⁹ applicet̄. Aliō cāphora cuz psilio terat̄. ⁊ cuz aq̃ ro. distepetur. ⁊ pti dolēti applicet̄ ꝗ si dormire nō possit. inungantur frōs ⁊ timpa ex unguēto qō in cura frenesis ponā. uel aliqd de ēplis et epithiatib⁹ ad ꝓuocā^m somnū ī pdito ca° scriptis et tiporib⁹ applicet̄ Itē unctōes ⁊ epthiata q̄ dixim⁹ ī dolore capitis ex cā. aeris distēperātia si fuerit necesse fiāt ēt ī hac cā Itē trocisci de eupatorio multū ūz ī hac cā ⁊ spāliter qn̄ fuerit sanguis aquosus ī cā faciēs dolorē capitis ꝗ si facies propter dictum dolorem capitis itumuerit lauet̄ cū aq̄ in q̄ cocte fuerit lēticule terra ēt sigilata cū aqua pluuiali uel ros distēperet̄ ⁊ ad mōz empli ī facie ponatur Si fe. patietur cōcedat scariolā boraginem bletas lactucas cum lacte amigdalar cognata

pruna dama. Iuiuba. ꝛ ſilia Si uero nõ febri
citauerit pulos edos turtõ faſiãos ꝑdices ſtur
nos merulos ꝛ alias aues p̄ter quã i paludibꝰ
degentes cõcedat. piſces aſſatos ſpertiles triſ.
cithi. ꝛ ſil'ia uinuꝫ odoriferꝝ ꝛ limphatuꝫ cũ aq̃
ſe. fen. bibat. Et nota q̇ꝺ i hac paſſiõe ꝛ cet'is
egritudinibꝰ. i qbꝰ ꝯpetit ſt'omia ſemꝑ dꝫ fieri
i die nõ cretica. ꝛ. ij. ꝛ. vi. ꝛ viij. ꝛ ſic deinde ꝛ ñ
in. iii. v. uel vii. ꝛ idẽ dico de medicĩa laxatiua
qꝛ i febribꝰ ul' i aliis egritudinibꝰ ꝑiodicis nũ
q̃ꝫ dꝫ exhiberi medicĩa i die cretica. Et rõ tal'
ẽ qꝛ nã pugnat ꝯ morbũ uꝫ i die cretico. quẽad
moduꝫ pugnarẽt duo pugiles. ꝛ ꝑꝑea ſi tũc tẽ
poris ſt'omiã ſeu farmaciã exhibemꝰ eſſꝫ nã tẽ
aut intẽta circa morbuꝫ. ul' circa ſt'omiaꝫ l' circa
farmaciã uel circa utrũqꝫ. Si circa mor. medi
cina nõ poſſꝫ ꝯſeq tũc ſuos effectꝰ niſi iuuaret̃
a nã. Si circa medicinã tũc morbꝰ ſuũ ꝯſeq̃ret̃
effectũ nõ reſiſtẽte nã. Si circa utrũqꝫ ad utrã
qꝫ debilior oparet̃. Itẽ nota q̇ꝺ qñ ſt'omamuſ
optiᵐ ẽ ꝑus iducere aſſellã cũ ſuppoſitorio ali
quo ex lardo uel medula caul' ꝛ oleo iuncta ꝛ
deſuꝑ aſpſa ſalle trito. uel cũ ſuppoſitorio ex
ſalle ꝛ melle facto ſil' coctis i ſartagine in tãtũ
q̇ꝺ idureſcãt. Itẽ nota q̇ꝺ eadẽ die qñ ſt'omaꝰ
nõ uti debeꝰ cliſteri qꝛ ut ait ypo. i fine acutorꝝ
cũ ſt'omia ueris nõ indigebis cliſteri.

Caᵐ. v. de dolore capis facto ex col'a.

Accidit qñꝫ dolorẽ capiſ fieri ꝑꝑ col'aꝫ
in capite imoderate ſuphũdantẽ cuiꝰ
ſigna ſũt h̃. dolor eſt maximꝰ acutus
pũgituꝰ ꝛ maior ẽ in dextra ꝑte capis. adeſt ſi
tis ꝛ uigilia ꝯ iſtantia ꝑꝑ exceſſuꝫ ſiccitatis col
lere. lingue aſꝑitas cũ oris amaritudĩe. Et qñꝫ
cũ quadã circũuolutiõe q̃ vtigo dr̃. urina citri
na adeſt ul' ſubcitrina ꝛ tenuis. ꝛ pulſus uelox
ꝛ acutꝰ. color faciei ꝛ oculorꝝ ẽ rubeꝰ clarꝰ cuꝫ
q̃daꝫ citrinitate. Curet̃ itaqꝫ hic dolor i hunc
mõꝫ. Prio facies tipora pedeſ crura ꝛ brachia
abluãt̃ cũ aqᵃ i qua roſ. melilolũ flores camo
mille decocte fuerĩt. ut poris aptis ꝑꝑ hꝰ i loti
onẽ feruor col'e euaporare poſſit. ꝛ pꝰ cuꝫ oleo
ro. uel uio. iungat̃. Deinde ad digõeꝫ accedaꝰ
mat̃ie dãdo oi mane. ℥. i. ſ. oxizachare cũ aqua
prunorꝝ ꝛ uio. det̃ ipa oxizachara. uel det̃ ſyrꝰ
uio. In. i vi. ul'. viij. die. det̃ talis lotura. ℞. ca.
ue. enð. boragis. ſcolopẽdrie. epatice ana. m. ſ.
pruna. xxv. ordei. p: i. uio ℥. ſ. radicũ feniculi. ℥
. i. ſe. coĩuꝫ ꝯtuſorꝝ. ℥. ij. Iuiube. xv. i hac deco
ctiõe diſtẽpent̃ caſſiefi. tamarinð. añ. ℥. i. zucha
ri. ro. noui. ꝑꝑ ꝯfortatõeꝫ ſtõi. ℥. ſ. reubarbari
pul. ʒ. ij pulpe mirabolanorꝝ citrinorꝝ. ℥. ſ. que
oĩa lateãt i ꝑdcã decoctiõe ꝑ totaꝫ noctẽ. ꝛ ſtẽt
ad ſerenũ aerẽ. In aurora v̇o collet̃. ꝛ collatu
ra tepida exhibeat̃ pa. uel purget̃ cũ oximelle
ſqlitico. ul' cũ ell'o de ſuco ro. ul' pſilitico. ul' cũ
diaprunis. uel cu aq̃ reubar. uel cũ. ℥. ij. mirabo
lanorꝝ citrinorꝝ puluerizatorꝝ q ꝑ noctẽ lateant
in aq̃ ca. mane v̇o dicta collet̃. ꝛ addito pauco
zue. det̃ i aurora. uel purget̃ cũ iſtis pilulis ex
eiſ dãdo pondꝰ. ʒ. i. ꝛ. ſ. ℞. corticũ mirabolano
ruꝫ citrinorꝝ indorꝝ ſe. ſuiterre ſe. ſcariole. añ. ℥
ſ. reubar. ʒ. ſ. ſcamonee i pomo cocte. ʒ. i. ſ. con
fice cuꝫ ſuco ſcariole ꝛ pilulaſ i forma ꝛ dabis
ex eis. ʒ. i. ſ. ut dictũ ẽ. Unctionibꝰ ꝛ epithiati
bus friis ut dictuꝫ ẽ foueãt̃. Si dormire ñ poſ
ſit ꝓuocet̃ ſomnꝰ cũ unctionibꝰ ẽpl'is ul' epithi
matibꝰ q̃ i caᵒ de freneſi dicturi ſumꝰ. Unguẽ
tuꝫ. q̃ ſi ungãt̃ frõs ꝛ tipora. ꝛ uene pulſatiles
brachiorꝝ ꝛ peduꝫ ſomnuꝫ iducit ꝛ doloreꝫ ca
pitis itẽſiſſiᵐ mitigat. ꝛ in fe. ẽt acuta ꝛ ꝑacuta
uꝫ. Et ñ noceꝫ ẽt ſi iſirmꝰ ſit reumaticꝰ ymo etiã
ꝓdeſt. ℞. olei uio. ro. camo. ana. ℥: iij. ſuci man
dragore. iuſqami lactuce añ. ℥. i. opij cere albe
añ. ℥. i. ſucci herbarꝝ coquãt̃. ꝛ collet̃ ꝛ ſic cera
ſupmittat̃. pꝰ opiuꝫ i uio iſuſuꝫ adiunge. ꝛ mo
dicuꝫ bulire deſine. ꝛ ab igne eleua ꝛ infrĩari ꝑ
mitte. deiñ reſua uſui. ꝛ utere ut dctũ ẽ ſcõm
doctrinã in p̃cedẽti caᵒ datam.

Caᵐ vi. de dolore capitis ex fl'ate.

Quod ſi dolor capis fuerit ex fl'ate ſu
ꝑ excedẽte i cerebro. ſigᵃ ſunt h̃ dolor
ẽ cuꝫ nimia fritate ꝛ grauedine ꝛ ma
xime in occipitio ſupfluitas quãpl'ima ꝑ os ꝛ
nares emittit̃ adeſt oris iſipiditas. Urina alba
ꝛ ſpiſſa aꝫ. color faciei albꝰ ꝛ palidꝰ ꝛ grauedo
cuꝫ ſomnolẽtia. Curet̃ h̃ mõ. det̃ oi mane. ℥. i.
ꝛ. ſ. oximell' ꝯpoſiti cuꝫ aq̃. ðcoctio. ſe. fe. ꝛ ane
ſi uſꝫ ad mat̃ie digõeꝫ ꝛ h̃ in uiris. In mulieri
bus v̇o damꝰ oximel ſine aceto factuꝫ. qꝛ ut ait
Gal. acetuꝫ ẽ mulieribꝰ inimicuꝫ. ꝛ det̃ eis oxi
mel ꝑdictuꝫ cuꝫ decoctõe ſticað ꝛ ſe. ꝛ radicis
feniculi ꝛ apii. mã digã purget̃ cuꝫ pilulis iſtis
q̃ ualde ſt̃ utiles. ꝛ ſodaꝫ cronicã antiquã ſiue
dolorẽ capis ex fl'ate facto ſedãt. ℞. ſpẽꝝ yere
pigre. ʒ. i. ſe. apii. ʒ. i. inſioris collogntið. ʒ. ſ. ſca
monee bone ãthiocene i pomo cocte. g̃. iiii. ꝛ. ſ
ſucci abſinthii gra. ix. ꝯfice cuꝫ ſuco fenicl'i dẽ
tur. ʒ. ii. ul' minꝰ ſ₃ uires ſuſcipiẽtis. ul' purget̃
cuꝫ theodereon empicon paulio ieralogodiõ

Iera fortissima uel yerapigra. Uel cū his pil
lulis aliis optīs. Ad idē. ℞ agarici. casie lignee
turbit polipoð cameð camepi. cologntið. ma
sticis se. fe. anesi cinamōi aā. ʒ. ij. aloes epatici
ʒ. i. scamonee bone ī pomo cocte. ʒ. i. ⁊. ∫. terre
oīa. ⁊ cū suco absinthij ista īcorpa ⁊ ex eis pil
lulas infor^a ī mōʒ ciceꝝ danī. xiij. uel. xv. l'miꝰ
ꝫ uires suscipiētis. Alie pillule ad idē expte
⁊ ꝯpetunt spālit rusticis ⁊ fortibꝰ. ℞. agarici.
masticis cinamōi se. fen. anesi aā. tere oīa ⁊ tēpe
ra cū lacte titimali ⁊ pillulas īforma ī mōʒ ci
ceꝝ ⁊ da. xi. uel. xv. ꝫ qð expedit. purga ēt ꝑ
nares ut diacastoreū aurea alexādrina uel po
tio Pauli ꝑdicta cū succo rute distēꝑata nari
bus iniciēdo. succꝰ blete cū medietate sui mel'
mixtꝰ ⁊ naribꝰ iiectꝰ multū purgat flā ꝑ nares
ꝓbatū ē Gargarisma ēt 'fiat. qð caput optime
purgat a sꝑfluitatibꝰ flātis qð. ℞ staphisagrie
ʒʒ. pipis cimī pulegij aā terāt ⁊ cū forti aceto
coquāt ⁊ cū melle ro. misce. ⁊ cal'm ad gargari
zandū da. Aliō ad idē. ℞. se. rape sinapis aā. ʒ. i
pipis. ꝙ. xx. se. nasturci. se. origāi ⁊ apij tm̄dem
terant oīa ⁊ cū melle ⁊ aceto decoquāt. ⁊ cum
aq̄ ca. dabis ad gargarizādū. Aliō ad idem. ℞.
mell' lbꝛ. i. sape aceti fortis aā lbꝛ. i. sinapis triti
origani ysopi thuris staphisagrie aā. ʒ. i. omia
sil' decoque ⁊ gargarizet pa. ad solē capie elle
uato hꝰi gargarismata fiāt sel' ī ebdomoda uel
bis. si fuerit necesse ī patiēte. uel ēt in sanis si fi
ant semel uel bis ī mēse. multū mūdificāt cere
bruʒ a supfluitatibꝰ flāticis. pectus ēt ⁊ stōma
ꝑdictis supfluitatibꝰ purgāt optīe. ⁊ hoīeʒ sa
nuʒ reddūt. lauet ēt caput istoꝝ ī aq̄ ī q̄ cocta
sint pulegiū ro. ma. maiorana laurꝰ betonica sa
uina ⁊ hꝰi. ungat caput cū oleo nardino uel sā
bucino. Itē alcū trituʒ ⁊ calefactuʒ ī tegula ⁊
ꝑti dolēti suppositū dolorē tollit. Itē empl'm
factū ex euforbio mirra. gumi arabico ⁊ croco
orictali ꝑti pa. suppositū multū uʒ. Iteʒ casto
reuʒ distēpatū cū succo rute ⁊ ī occipitio suꝑ
positū mirabilit uʒ ⁊ ē ꝓbatuʒ. Sternutatōes
ēt ꝓuocēt cū elleboro ꝯdisi ⁊ castoreo ī naribꝰ
ꝓiecto. ⁊ hꝰi dent ellectuaria sicut diaciminū
diazinzi. diatritonpiꝑeon ⁊ similia apponāt ēt
naribꝰ odorifera. comedāt carnes porcinas n̄
multū. s. aliquātulū salitas cū boragine fenicu
lo petro. cognatas' castratinas arietinas ⁊ edi
nas capriolinas ꝑdices fasianos turdos meru
los ⁊ hꝰi farruʒ ordeū ius ciceꝝ ⁊ panē bn̄ fer
mentatū. Uinū limphatū odoriferꝝ bibāt uuas
passas comedere possēt. a piscibꝰ ⁊ afrixis ab

stineāt. Itē inūctio ex unguēto aureo circa ca
put facta multū uʒ. Itē castoreū ⁊ piper ī oleo
coī bulliāt ⁊ modico aceto ⁊ spōgia uel pecia ī
tali liquore ītincta loco dolēti epithicetur. Itē
cētaurea betonica ⁊ brāca ur. ī oleo ⁊ uino co
cta ⁊ cataplasmata ualēt. Itē castoreuʒ ⁊ semē
rute trita ī uino ⁊ oleo bulliāt. ⁊ spōgia uel pe
cia ītincta ꝑtī dolēti sepe ⁊ sepiꝰ applicetur.

Caᵐ. vij. de dolore capitis ex melia.

CUm dolor capitis ex hu. fit melācoli
co his signis descernit. dolor ē cuʒ fri
giditate maxīa ī sinistra ꝑte capitis. ti
mor uigilie ⁊ tristicia. ⁊ urina alba ⁊ tenuis. co
lor facici ē palidꝰ trahēs ad nigredinē. Curet
hoc mō det oī mane. ʒ. i. ∫. oximel. ꝯpositi cuʒ
aq̄ thimi ⁊ epithimi ⁊ floꝝ boragis. Materia
digā purget cū pillulis istis. ℞. aloes epithi.
polipoð. cologntið. agar. mirabolanoꝝ īdoruʒ
aā. ʒ. v. cinamomi. spice carpobalsami scamōee
aā. ʒ. ij. croci. ʒ. i. ꝯfice cū aq̄ decoctiōs epithimi
Alie pillule optīe ⁊ expte. q̄ ualent. meficis. ti
midis. maniacis. q̄rtanarijs ⁊ spleneticis. ℞. la
pið lazuli. sene thī epithimi cuscute sticados
ypicon masticis cinamōi. spice. aā. ʒ. ij. radicis
caparis. polipodi. agarici. sqnanti. mirabolano
ruʒ indoꝝ ⁊ kebuloꝝ se. feniculi. anesi croci aā
. ʒ. i. aloes. ʒ. xv. diagredi ī pomo cocti. ʒ. viij. cō
fice cū succo absinthij. uel maratri ⁊ ꝫm uires
pa. ī sero da cum aq̄ ca. lacte coagulato uel for
mato. pōt ēt ad digōem hꝰi mlici hu. ⁊ diuisio
nē ipius dari plirisarcoticon. ⁊ dyacatolicō de
inde purgare cū ierapigra ⁊ teodoricon empi
con uel cū aq̄ ī q̄ sene uel polipodiū deposita
sint addito zucharo. uel cū aq̄ ðcoct. epithimi
⁊ cuscute additis. ʒ. ij. lapidis lazuli. ⁊. ʒ. ∫. zuc.
uel cū diasene. post 4ᵐ ᵘᵒ diē purgatiōis det
metridatū seu adrianū cū uino decoctiōis cala
mēti. vngat caput cū oleis ⁊ unguētis supiꝰ in
caᵒ de dolore capitis ex flāte facto dictis. Et si
fuerit necessariuʒ uidelʒ si ipē dolor nimis ꝑse
ueret bonū ē. ꝙ faciamꝰ abradi capilos ad hoc
ut ꝟtus unguētoꝝ ⁊ alioꝝ medicaminuʒ ibi cō
petētiū possit interiꝰ faciliꝰ penetrare. fomētet
caput cū aq̄ ðcoctōis sansuci. pulegij rorisma.
floꝝ camōill'. lauri ⁊ policarie minoris. Odori
fera ēt naribꝰ apponāt ut in precedēti caᵒ dēm
ē simili modo dietentur ut ubi

Caᵐ. viij. de dolore emigraneo.

QUādoqʒ fit dolor rēcte in medietate
cranei. ⁊ tūc dr̄ emigraneꝰ ab emi ꝙ ē

medium ⁊ craneum. Primo igitur studeam⁹ ī purgādo ⁊ mōdificādo cerebꝝ ꝓcedēte aliq° digīno ꝯuēienti.ut si hu.frigid⁹ fuerit digeraẜ mā cū oximel.ꝯposito.postea purgeẜ cū pillu lis aureis uel cochys uel sine qb⁹ esse nolo pi gra ⁊ similib⁹.q̄ hn̄t purgare caput a frigidis hu.post detur aurea metridatū opopira et h⁹ i post h̄ fiat sufumigiū ualēs multum ꝯ emigra neā ex cā frā.℞.folioꝝ lauri ⁊ baccaruꝫ eius camo.cimini laudāi ⁊ teste alei ī optio lesiuio de cinere fermētoꝝ uel querc⁹ facto coquanẜ ⁊ pa.fumū recipiat in capīe pānis optīe copt⁹. postea cū ꝑdictuꝫ lexiuiū fuerit tepefactū lauꝫ sibi caput de eo bn̄ munit⁹ a frigore. Itē inun ganẜ caput ⁊ tipora ī sumitate abrasū cuꝫ oleo laurino uel mustelīo.uel petroleo ⁊ ol'o bn̄di cto.Et ex eis frōs caput tīpora ⁊ sumitates ca pitis Iniūganẜ uel ex uno coꝝ solo.uꝫ multū ꝯ emigraneaꝫ ex cā frā. Itē ēpl'm opti^m ad idē ℞.staphisagrie cimini.laudani euforby oīum an̄.ʒ.5. mell'.ℨ.ij.cere.q.s.decoquāẜ isil' usqꝫ ad spissitudinē.⁊ mediāte pecia tīporib⁹ fronti ⁊ sumitati capīs abrasi appliceẜ. Aliđ ad idem alcū:elixū ⁊ ī ol'o fixū ꝺcoc.cuꝫ pauco pulegio ⁊ pipe pl'uerizato supiunctū locis ꝑdcis miro mō subuenit. Aliđ ad idē.℞.calamēti pulegij mēte.cimi.ro.cāo.an̄.M .i.decoquāẜ h̄ oīa in uino ⁊ supra tegulā cal'aꝫ īcorpenẜ.⁊ inẜ duos pānos ponāẜ.⁊ cal'e quātū potit tolerare capi ti abraxo supponāẜ. Itē olibanū ⁊ realgar an̄. uel alteꝝ coꝝ ꝑ se cū al.oui teraẜ ⁊ distēpeẜ frō ti ⁊ tīporib⁹ appliceẜ. Itē gargarismata supra dicta ī dolore capitis ex sl'ate facto dicta ī hac cā utilia sꝫ multū ⁊ purgatōes capitis ibi.⁊ ali bi notate. Nā si caput fuerit bn̄ purgatū oculi nullā pn̄t hr̄e ī ualitudinē.nec aures ēt·ꝙ si do loꝛ emigrane⁹ ex ca.fuerit hu. Cureẜ ī hūc mōꝫ si sāguis fuerit cā miutio de uena cephalica q̄ ē ī frōte.ul' apponāẜ ibi sanguissuge.ul' fiat mi nutio de uena capīs q̄ ē ī manu iusta policē.ul' de uena q̄ ē ī suitate nasi. Itē busture facte in capite ⁊ sectiōes ꝯferūt multū. Mūdificeẜ g° sāguis cū decoctiōe san.mōdificāte supi⁹ ī ca. de dolore capīs ex sāguie fcō dicta. Si co.sit cā digeraẜ mā ⁊ purgeẜ pa.ſꝫ doctrinā datā ī ca.de dolore capīs ex co.fcō. Itē ī.mā q̄lꝫ.post purgationē ul' st'oiaꝫ. ℞.tale empl'ꝫ qđ frōti tī porib⁹ ⁊ suitati appliceẜ. ℞.succi sēpuiue suci meithe.ca.ue:⁊ plātagīs an̄ īcorpenẜ ī farina ordei.⁊ tepidū ꝑdcis locis mediāte pecia lini epithīa. Itē iungānẜ ꝑdicta loca ex puro ol'o ro.uel uio.mistis sil' uel de se solo bis uel ter ī die. Itē uētosa sine scarificatōe iter duas spa tulas uel ī cōcauitate colli posita multuꝫ uꝫ in mā cal'a. Itē apiuꝫ decoctuꝫ ī aq̄ tritū ⁊ empl'ꝫ multuꝫ uꝫ. Aliđ ad idē.℞.floꝝ sticados ul' ipa herba cuꝫ undeꝫ mirte buliāt in aq̄ ⁊ ex ea ca put fomēteẜ ⁊ laueẜ. Itē suc⁹ rute narib⁹ īiect⁹ et pann⁹ itinct⁹ in ꝑdicto succo ⁊ tīporib⁹ ⁊ frō ti ⁊ sumitati capīs abrasi superposit⁹.v.ul'.vij. uicib⁹ ī die ip̄m dolorē emigraneū mirabiliter tollit. Unguētuꝫ ad feruorē capitis exptuꝫ.℞ succi sēpuiue.ℨ.iiij.succi ūbene.ʒ.vi. aceti for tissimi.ℨ.ij.oīa insil' misce agita ⁊ colla ⁊ cum populeon ⁊ oleo ro.misce ⁊ usui reẜua ꝑdicta loca inūgnēdo.trocisi q̄ dēnt misceri cum ol'o laurino uel oleo bn̄dicto uel cuꝫ aliq̊ unguēto ca.mirabiliẜ ualētes in emigranea ⁊ in quolꝫ dolore capitis ex mā frā facto.℞.baccaꝝ lau ri.ʒ.vi.opij croci an̄.ʒ.iii.cardamomi mirre co sti rute uiridis nitri an̄.ʒ.ii.uini albi.q.s.si cuꝫ ꝑdictis oleis ⁊ unguētis ca.cōmisceanẜ isti tro cisci.⁊ inungātur ꝑdicta loca ualēt ꝯtra mām frām.si cū populeon uel oleo ro.uel uio.ualēt ꝯ cāꝫ cal'aꝫ. Unguātuꝫ ad emigraneā ⁊ dolorē ceruicis ⁊ oīum mēbroꝝ exptum ⁊ ē ualde ne cessariuꝫ arti medicīe.℞. folioꝝ saturegie exi cate ad solē folioꝝ rute uiridis an̄.ℨ.vi.baccaꝝ lauri maturaꝝ cimini an̄ lb.i.uerbene cuꝫ cau da sua.ℨ.vi.cere lb.i.olei ueteris lb.x.omnia optime terantur ⁊ infunde trib⁹ dieb⁹ in uino ita ut omnia tegantur a uino.postea decoque ea in ꝑdicto uino ⁊ cuꝫ cocta fuerint mitte ol'ꝫ ⁊ uerbenaꝫ iteꝝ coque ut omnis uis hu.deco quatur ⁊ uinuꝫ deficiat ⁊ post ol'm qđ supest cola ⁊ iteꝝ coque et ceraꝫ mitte ut solui possit et usui reserua.

ADditiōes.locale bonuꝫ in emigraneo ℞ spōgiā ad quātitatē man⁹ in tinctā in aq̄ arthemisie ⁊ exp̄ssa applicetur p⁹ inungatur cuꝫ oleo de castoreo. Itē ℞.pul ueris lane sucide cōbuste inmisce cuꝫ albumi ne oui ⁊ frōti suppōe.dolorem.n.aufert ⁊ lacri mas ⁊ ualꝫ obtalmie. Quidaꝫ ē passus diu do lorē frōtis oī die in uespis ualde forteꝫ.q̄ lōgo tp̄r remediuꝫ n̄ inuenit.et doct⁹ fecit sibi ēpl'm de nucleis ꝑsicoꝝ bn̄ pistis ⁊ fuit ꝑfecte curat⁹ et multi alii. In dolore acuto supcilii si a stō ē (qđ ut pluri^m ē) cura ē uomituꝫ ꝓuocare cum aqua ca.et ēt oximel ꝯpositum bibere.et pe des et crura cum aqua feruenti lauare.et ad inferiora trahere. post h° in nocte si n̄ gescit ꝑ

hoc. yerā assumere debet uel pilulas de yera. Fronti v̄o hoc emplastrum apponere ℞. aloes epatici. ʒ. ij. olei rosati uel aneti quātū sufficit. ⁊ s̄m cām a calido. uel frigido ꝓuenientē. ēplastrū de florib⁹ arthēe i aq̄ coctis ⁊ pistatis. p⁹ lauatiōe fc̄a ꝫ cū aqua decoctiōis eiusdē multū ualet etiam in dolore capitis.

¶ Capitulū. viij. de dolore capitis ex flegmate in stomaco habundante.

Aliqn̄ fit dolor capitis ex hu. flegmatiīs i stomaco suphabūdātib⁹. ex qb⁹ resoluūt fumi q petūt cerebꝝ ⁊ faciūt dolorē i capite pp colligātiā quā hꝫ cerebꝝ cū ore stomaci. Si igr̄ dolor capitis fuerit ex hu. i stomaco existētib⁹. signū erit qꝛ ē cū inꝑpolatiōe. Ex q̄cūqꝫ. n. cā fuerit supraſcriptis ⁊ subscribēdis signis dignoscit̄. ⁊ curis supiorib⁹ curabit̄ exceptis purgatiōib⁹ p nares ⁊ gargarismatib⁹. Cū igr̄ dolor capis fuerit ex hu. i stōaco suphabūdāte fastidiū gñatur. ſꝫ statim cibo sūpto minuit̄. Curet̄ h̄ mō si pa. de leui uomere poſſit cepas caseū pisces salsos uel fic⁹ sicas ⁊ huiusmōi cōedat. uinū forte bibat ⁊ p⁹ aquā calidā i bōa q̄titate. ⁊ uomat. ⁊ h̄ faciat duobus dieb⁹. Uel ꝓuocet̄ uomit⁹ cū uomitiuo scarpelle p̄iarche uel nicolai. uel cū aliq̄ sili ut cū uōitiuo magr̄i mei quē i cura de uomitu ꝓuocando dicā. Nebule sl'a mōdificātes de stōaco ⁊ intestinis. ⁊ ēt vmes ⁊ ascarides ꝓuocant ℞. mo dicū farīe ⁊ paꝝ masticis ⁊ cinamōi puluerizati q̄ oīa misceas. ⁊ cū lactetintiali nebulas fac ⁊ da unā ul' duas. Aliud ad idē ℞. y. ul'. iy. radices polipodij t're eas cū modica farīa et uitello oui fritellas fac ⁊ pa. da. Uel det̄ pul. petrōcelli q suauit̄ educit sl'a ō i testīs ⁊ stōaco ēt mliā. Pul. ēt de se. urtice cū aq̄ ca. ⁊ modico melle dat⁹ idē opet̄. p⁹ purgationē p uomitū dent̄ electuaria calida ꝯfortātia ut ē garofilatuꝫ diacalamītū diaciminū ⁊ silia. Jnungat̄ stōac⁹ ex isto epithiate ℞. olei ueris. rute an̄. ℥. i. castorei cassie ana. ℥. s. oīa i p̄dcō oleo decoquant̄. ⁊ ex eo stomacus iungat̄. Dietent̄ silimō ut diximus de dolore capitis ex sl'ate fcō ⁊c. remedia ibi dcā fiant prout expedit.

¶ Ca. x. de dolore capitis ex mel'ia in stomaco superhabundante.

Si dolor capitis fuerit ex melācōnia i stōaco suphabūdāte his signis discernit̄ pa. male digerit. ⁊ an̄ comestionē. ⁊ cū digō fieri icipit. dolet i stōaco. ⁊ grauedinē i curib⁹ patitur ⁊c. i dolore capitis ex ml'ia ibi signa appēt. Curetur h̄ mō p̄cedēte usu oximelis p aliq̄s dies. purgetur pa. cū decoctiōe hac q̄ ad h̄ ⁊ quartanā uerā. q̄ fit de ml'ia nāli ē expta ℞. sene thimi ⁊ epithimi cuscute elebori nigri cāedrios sgnanti sticadosse. anisi fēiculi petro. corticū capis an̄. ℥. s. oīa in lb̄. iij. aq̄ bul. usqꝫ ad ꝯsūptionē duaꝝ ptiū. deinō colletur. ⁊ collacture addas mirabolanoꝝ kbuloꝝ. ℥. i. in doꝝ. ℥. s. lapidis lazuli loti. ʒ. ii. zuchari. ℥. iii. exhibeatur tepida in matutinis decoctio hec. Uel purgetur cum isto oximelle qō uꝫ ad p̄dicta oīa. ad q̄ decoctio ℞. radicis fēiculi raffani apii ⁊ sqlle an̄. M. i. hec oīa p triduuꝫ in aceto infunde. Tertio v̄o die in medietatem illi⁹ aceti bulire facias deinō colla. ⁊ collature addas t'ciā ptē mellis despumati ⁊ pul. istuꝫ supasp̄ge q̄ ē. ℞. sgnāti sene epithī spice ciamōi. seīs fēiculi anesi. an̄. ʒ. i. ⁊ iteꝝ bulire fac de q̄ dabis cum aqua se rapaꝝ ⁊ radicuꝫ. ℥. ii. Uel mūdificetur stōac⁹ cuꝫ uōitiuis. quos dicem⁹ in ca° de uomitu ꝓuocando. Utatur electuariis calidis i predcō ca°. dictis p⁹ purgtionē mane ⁊ sero cum uio odorifero sumēs ea. Utatur ⁊ sepe ⁊ sepi⁹ p⁹ purgationē simplici yerapigra uel pigra gal. Oleis calidis. ⁊ epithimatib⁹ ⁊ unguētis stōacus inungatur. Et dietetur eo mō ut est predictum in predicto capitulo.

¶ Ca^m. xi. de dolore capis pp co. in stō existentē.

Si dolō fuerit pp co. i stō supabūdātē sig^a st̄ h̄. Pa. hꝫ abomīatiōeꝫ siti oris amaritudinē cū stōaci pūctiōe. ⁊ a^a actiā i ca°. ō dolor̄ capis ex co. existēte ibi adsūt. Si pa. fuerit coleric⁹ ⁊ in estate bibat ml'tū ō aq^a f'ra ⁊ p⁹ ō ca. ⁊ sic uōitū ꝓuocꝫ qm̄ h̄ solo ml'ti curati st̄. Ul'. ℞. ℥. y. uomitiui Nicolai Patriarche ul' Scarpelle. ⁊ distēpera eas cū aq^a ca. ⁊ cola. ⁊ cū syrupo acetoso misce ⁊ potui da Uel mundifica stōacuꝫ cuꝫ p̄dictis medicinis in ca° ō dolor̄ capitis ex co. fcō dictis. Jn meredie sumat tria sandalos uel diarodō cum sirupo ros. uel uio. uel cuꝫ sirupo de sandalis cū aqua frigida mixto. ¶ Sirup⁹ ualēs ad purgādum coleram de stōaco epar et uiscera refrigerat. uētrē humectat suauit̄ et calorē stōaci et ca. dolorē. q fit pp co. i stōaco exn̄tē mitigat. ℞. mirabolanoꝝ citrinoꝝ. absinthii ana. ʒ. xv. cuscute. fumiterre uiol. ros. ana. ℥. viii. tamarindorum. ʒ. iii. pruna. c. iniubas. xl. masticis spodii sanda. al. ⁊ ru. ana. ʒ. iii. endiuie. M. i. hec omnia in lb̄. x. aque die et nocte reponantur. postea coquātur ⁊ collacture addat̄ mane cas

sebestenle munde an̄.ʒ.xv.ꝛ fricent̄ manib⁹.qui
bus iteꝝ collatis misce lb.i.granati acetosi ꝛ
dulcis ꝛ zuchari lb.iij.de quo dabis.℥.iij.cuꝫ
aqua frigida.Et si pl⁹ laxare uolueris ꝯmisce
i qualibet dosi scamo.grana.iij.ꝛ dragāti.℈.
i.ꝛ modicū olei uiola.ꝛ cū aqua tepida dabis.
¶ Inungat̄ stomac⁹ oleo ros.uel uiolato. Epi
thima ualēs ad pūctionē ꝛ doloꝛē stomaci ꝛ in
tēsionē q̄ fiūt pp col.ru.ꝛ ꝯtra uomitū acre ua
let si supꝛa stomacuꝫ ponat̄. ℞ sanda.al.ꝛ ru.
ros.ana.ʒ.iij.spodij galie masticis ana.ʒ.i.s.om
nia ꝯtusa coquant̄ i lb.i.suci solatri usqꝫ ad
medietatē.qb⁹ collatis adde.ʒ.iij. olei ros. dei
de coquātur quousqꝫ solū oleū remācat ꝛ sto
mac⁹ iungat̄.Aliud epithima ad idē optiᵐ. ua
let eiꝫ ꝯtra stomaci caloꝛē.ꝛ epatis adbustionē
co.ru.refrigerat ac febꝛicitātibus subuenit.℞
sanda.al.ꝛ rub.pulueris oꝛdei an.ʒ.iiij.olei ro.
uio.an.ʒ.ij.opij mētbe galie boli ar.cāpho.an̄.
ʒ.i.fac pul.quē cū mucilagīe psilij tēpabis ꝛ su
co sempuiue cibalarie uel solatri.Dietētur ut i
doloꝛe capis ex co.ibi excrescēte dcm̄ ē.reme
dia i cāu B scripta fiāt put uidebit̄ expedire.
¶ Capl'm.xij.De doloꝛe capitis ex sanguie i sto
maco uel epē.ꝛ de eodē doloꝛe pp idigestionē
ꝛ coꝛruptionē cibi ꝛ pot⁹ in stomaco.

Quādoqꝫ doloꝛ fit i capite ex sanguie
i stomaco uel epate sup habūbante.ꝛ
signa hu⁹ sunt hec qꝛ ē cū caloꝛe ꝛ gra
uedine frontis ꝛ tipoꝝ ꝛ toti⁹ coꝛpis.ꝛ post co
mestionē magis augmētat̄.oculi rubescunt. ue
ne tipoꝝ uident̄ eē plene.pulsus plenus urina
subrussa ꝛ spissa.Iste igr̄ doloꝛ sola minutiōe
cephalice ꝯsueuit curari. Si vō p hoc pfecte
nō curet̄ epithimata olea ꝛ unctiōes.q̄ in cura
doloꝛis capitis ex sanguine. existēte ibi dicta
sūt stomaco epati frōti atqꝫ tpib⁹ applicent̄ p
ut tibi uidbit̄ expedir̄. Ubi dcm̄ ē dietet̄.ꝛ co
dē regine regātur.Qd̄ si fiat doloꝛ capis pp i
digōnēꝫ ꝛ coꝛruptionē cibi ꝛ pot⁹ i stomaco(ꝙ
sepe accidit)ꝛ maxime hoib⁹ inoꝛdinate come
dētib⁹ ꝛ bibētib⁹ moꝛe brutoꝝ his signis cer
tificabit̄.doloꝛ fit maxim⁹ post cibū donec di
gestio fuerit celebꝛata cū doloꝛe stomaci acci
dia ꝛ eructuatiōe ꝛ fit ipse doloꝛ maxīe i v̄tice
capis cū repcussiōe quadā.Curet̄ hoc mō. pa.
post assūptionē cibi ꝛ pot⁹ aquā calidā bibat
i multa quātitate.Prouocet̄ post modū uomi
tus i co.uel cū uomitu.Patriarche Scarpelle
uel Nicolai ꝛ similib⁹.Si vō pa.nō fuerit faci
lis ad uomēdū.aquā calidā i qua cinamomuꝫ

mastix ꝛ scīa anisi ꝛ feniculi cocta fuerit. p⁹ ci
bū bi.ꝛ accipiat i sero aut i mãe ierāpigrā.Itē
diaciminū diacalamētū.diamisuꝫ.diaꝫinꝫi.ꝛ h⁹
mōi electuaria ca.q̄ dictur⁹ suꝫ i passiōe stoma
ci ex indigōe ꝛ frigiditate sumat.Dietet̄ ut di
ctū ē i doloꝛe capitis ex melancolia fcō.¶ Ele
ctuariū optimū de quo sumere dꝫ pa.āte cibū
ꝛ post i modū auelaue.qd̄ mirabilit̄ uꝫ ad dis
soluēduꝫ flegma acetosuꝫ ꝛ uētositatē i stoma
co existentē expellit flegma stomaci icidit oꝛi
odoꝛē pstat bonū pcurat digōnē.ꝛ mētē acuit.
℞ ꝫiꝫi.masticis cinamomi rosaꝝ spice an.ʒ.x.
galange piperis longi assari croci cassie lignee
ana.ʒ.vi.sandaloꝝ citrinoꝝ ligni aloes carda
modi.cubebe.macis calai aromatici.nucis mu
scate.carpobalsami xilobalsami squināti.costi
ana.ʒ.iij.galie scīs basiliconis gariofiloꝝ ꝛ mē
teana.ʒ.ij.cipi.ʒ.iij.zuchari.℥.xxx.oīa pulueri
ꝫata cū suco cidonioꝝ ꝛ melle.q.s.coquas quo
usqꝫ ad spissitudinē deueniat deinde species ꝛ
pul.apponātur ꝛ usui reseruetur ut dcm̄ ē.Pi
lule an̄ cibū ꝛ post optime.q̄ multū iuuant sto
macū frigidū in dirigerēdo.℞ carui leuistici
asse cimi oꝛigāi an̄.℥.i.hec oīa terātur ꝛ buliāt
ꝛ fiat apoꝫima ex.eis sic ꝙ i uino al.ꝛ melle di
spumato bul.quousqꝫ ad spissitudinem deue
niāt.ꝛ tūc ab igne remoueātur ꝛ pul.istaꝝ spe
cieꝝ amisceant̄ ibidē ℞.cassie lignee gariofilo
rū spice geciane agarici ana.ʒ.iiij.s.masticis.ʒ.
vi.roꝝ.cinamomi anisi ana.ʒ.iij.tempa cū pdcō
apoꝫimate ꝛ fac pilulas i modū fabe qb⁹ utat̄
an̄ cibū ꝛ post.Alie pilule optime an̄ cibuꝫ ꝛ
ad grauedinē capitis pp indigōnē cibi ꝛ pot⁹
pueniente faciunt eiꝫ incōtinēti digerere ꝛ bn̄
asselare ꝛ satis sunt utiles arteticis yliacis ꝛ re
tētiōi urine ꝛ sunt expte a magistro meo in oī
h⁹ egritudinib⁹ maniacis.℞ mirre opopona
cis galbani bdeli armoniaci gēciane an̄.ʒ.q̄rtā
scīs iuuipi.℈.xij.aloes epatici.℈.xij.serapini
℥.s.infoꝛmētur in modū boꝛobi ꝛ dent̄.v.uel
vij.an̄ cibū ꝛ p⁹ fm̄ ꝙ uidebit̄ exped:re.Alie
pilule an̄ cibū ꝛ post ꝯtra oēs coꝛpis molestias
uentrē soluūt parum ꝛ suauit̄ ꝛ optīe digōnēꝫ
pcurāt.℞ ligni aloes.garofiloꝝ nucis musca
te cinamomi ꝫedoarie carui cardomomi croci
.℥℥.an̄.ʒ.ij.reubarbari reupōtici an̄.ʒ.iij.aloes
epatici q̄ntū de oīb⁹ ꝯficiāt̄ cū uino ueri odoꝛif
fero ꝛ opio ꝛ infoꝛmēt̄ pilule in mōm. cieeꝝ ꝛ
dēt̄.v.l'.vij.an̄ cibū ꝛ p⁹.Alie pilule q̄ ualēt et
mltū spleneticis et epaticis ℞.ro.uiol.an̄.ʒ.i.
cōticū mirabolāoꝝ ceꝛioꝝ idoꝝ a.ʒ.i.sene scīs

portulace lactuce scariole masticis ana.ʒ.i. reu barbari spodii an̄.ʒ.i. macis.℈.i.aloes ꝑ medie tatē omniuȝ ꝑdcōꝝ ꝯficiant̄ cum suco feni culi uel abs̄inthii. ⁊ dētur ut supiores.'Pilule ꝑme ī īfrascripta additiōe nō sunt sine qbꝰ esse nolo sȝ qbꝰ utebat̄ ille.Et hꝰ de passiōe capitis ab aere calido uł frigido ł ab hu.aliquo ibi su ꝑ excrescēte.ł a stomaco.siue ab indigōne ⁊ co ruptiōe cibi uel potꝰ ꝓuēiēte ad dolorē capis faciētibꝰ bn̄ dcā ad pn̄s sufficiant.

Additiōes pilulis sine quibꝰ esse nolo utebatur magister cāpanꝰ quottidie oī die sumēdo duas uel tres in mod̄ ciceruȝ.℞.aloes epatici.ʒ.iiij.mire.ʒ.ij.croci.ʒ i.confice cum suco ros.'Pillu.ꝑ me cōposite la xatiue ante cibuȝ ⁊ post contra īfirmitates cor poris ⁊ molestias ⁊ ad doł yliacū arteticum podagricū paraleticū tremulosuȝ ⁊ hu. oībus utiles ⁊ expte.℞ interioꝝ colognitide sarapini electi an̄.ʒ.ii.masticis.ʒ.i.opoponacis galbani. bdeli asse fetide an̄.ʒ.ii.⁊.ʒ.ꝯfice cū suco cucu meris agrestis.⁊ īformētur pilule ī moduȝ bo robi.⁊ dentur.v.uel.vii.in sero.

Capitulū.xiii.de passiōe oculoꝝ.Et pr̄io de guta.ca.rubedine lipitudine siue obtalmia.

Cum de passiōibus oculoꝝ auxiliāte deo meū ꝓpositū sit tractare dico ꝙ humo.qdā sunt ī capite nāliť.qdā sup habundāt.suphabūdantiū aūt quidaȝ emittun tur ꝑ os.Unō fit os putridū.qdaȝ ꝑ aures. un̄ fit surditas.qdam ꝑ oculos. un̄ fiunt oculoꝝ passiōes q̄ diuerse sunt.⁊ diuersimode nuncu pant̄ ꝓut īferiꝰ enarabit̄.Cuȝ.n.oculoꝝ tuni ce sint.vii.ut ait Io.damas.scire debemꝰ ꝙ in qualibet tunica potest egritudo gnāri ſm ꝙ ī ferius enarabo.Primo itaqȝ de guta ca.⁊ li pitudine siue obtalīa oculorū meū ē ꝓpositū tractare.Cū igitur quis habuerit oculos lipi dos ⁊ rubeos ita tn̄ ꝙ ibi non sit aliqd aut la crimā sepissime. emittat guta ca.siue obtalmia nūcupatur.q̄ proprie in ꝑma oculi tunica fit. Fit.n.ex superhabundātia colře.Et signa eti am collere adsunt.quia dolent oculi cū pūctu ra ⁊ calent cū ītensione ⁊ ce.signa collere adsūt Et hec egritudo nisi ī ꝑncipio curet̄ oculos de pilare consueuit sic qd̄ facit palpebras cadere. Pr̄io igr̄ ordinabo dietā ꝓ oībus egritudines oculoꝝ patiētibꝰ cū dieta sit potissima res ī cu ratiōe cuiuslibȝ egritudīs.Sciat itaqȝ unusqs qȝ ꝙ ī ocuł pa.oȝ ipm cauere asalsis frixis ace tosis a uino forti a sole a uēto a pul.a fumo a ni mia comestiōe a nimio ieiunio a fletu ab ira ab aleo.⁊ a coytu.Si fuerit artis mecāice laboret paꝝ.si lr̄atus paꝝ legat ⁊ spālit̄ subtiles lr̄as. qꝛ subtiles ualde.nimiū ītueri legēdo nocet ui sui.caueat ne oculos tāgat māibꝰ ⁊ cū necesse fuerit tūc suauit̄ cū pecia sindonis oculos tan gat.⁊ leuit̄ sine fricatiōe eos abstergat. oꝯfas n̄ comedat qꝛ multū offendūt uisuȝ.nō lauet sibi caput nimis sepe.qꝛ ꝓpt̄ hoc multi ꝑdiderunt uisuȝ an̄ tp̄s nimiū lauādo caput eoꝝ.a pane a zimo sibi caueāt ⁊ ab oībꝰ cibarijs dure dige stiōis ⁊ grossi.hu.gn̄atiuis atqȝ uiscosis. de le gumībꝰ nullū comedāt ꝑterquā de brodio cice rū stuffas nō ītret nisi in quodā cāu quē ponit Gal.sup āpho.oculoꝝ doloreȝ meri potio aut lauacꝝ ⁊c̄.Uerba aūt q̄ ibi ponit Gal.obmitto cā breuitatis.nō lauet sibi oculos cū aqua frīa sȝ tepida. Si lauent̄ cū urina ꝓpria ī mane cuȝ surgit a lecto.uel etiā cū saliua ꝓpria multum ꝯfert ocuł panē bn̄ coctū ⁊ fermētatuȝ ⁊ unius uel duoꝝ dieꝝ recentē comedat.uinū bn̄ līpha tuȝ ⁊ claꝝ bibat.carnes pulinas ⁊ castrīas edi nas capolinas ⁊ auiuȝ ꝑterquā ī paludibus de gētiuȝ ⁊ comedāt portulacas maluas ciceꝝ cu cur.lactucas boraginē feniculuȝ ⁊ siłia cum di ctis carnibꝰ coquiatis.comedat pruna dama. amigd̄.unuȝ uel duo mala assata in igne.oua in aqua ꝓiecta.spargos bruscos faꝝ ordeuȝ ⁊ gra nuȝ cognatum cum lacte amigdał ⁊ siłia come dat.⁊ sic dietā qsqȝ ī ocuł pati.teneat quousqȝ curatꝰ fuerit.qꝛ dieta potissima ps ē curatiōis nō soluȝ in passiōibꝰ oculoꝝ sȝ etiā in aliis qui buscunqȝ agritudībꝰ.Ad gutaȝ ca.(ordinata ꝑus dieta ut dcm̄ ē)ordinet̄ ⁊ detur oī māe si rupꝰ uiol.ro.oxizachara uel sirupꝰ acetosus pᵒ purget̄ cuȝ.ʒ.ii.mirabolanoꝝ citrinoꝝ uel cuȝ sero lactis ⁊ paꝝ diagredii in pomo cocti. uel cuȝ decoctiōe ī capitulo de dolore capitis ex co.fcō scripta.uł cuȝ pilulis ibi scriptis. Et no ta(qꝛ ut dicit Gal.in tractatu suo de passioni bꝰ oculoꝝ)nil dȝ oculis imponi nisi ꝑus pur gatio cum flōia diuersiua ⁊ potiōe ꝑcedat cele brata vō purgatiōe de h̄ medicaīe paꝝ in ocuł īmitte.qd̄ oculos clarificat lacrimas exicat.⁊ lipitudinē aufert ⁊ gutā ca.remouet accipe. ii. ł.iij.cināiia.⁊ stilādo mittas ī eis agrestā ⁊.du cas ꝑ eas ⁊ dimitte siccari ad soleȝ.⁊ sic iteruȝ adde de agresta.⁊ iteruȝ insole siccet̄.⁊ sic fac ter uel quat̄ in die usqȝ ad.ix.dies post suppo

ne tot pugilos cineris quot sunt de ipsa agre
sta sica. ⁊ sup infundas urinam pueri uirgis ⁊
post superpone cinalia. ⁊ dimitte sic stare usqȝ
ad. vij. dies oī die p̄dictā urinaȝ recentē sup in
fondēdo ⁊ desiccando ea post ea hūc pul. abra
de'de ipsis cinerib⁹ ⁊ paꝝ ex eo oculis īmitte
cum uirga enea parua in modū coclearis fcā.
Itē ad rubedinē siue gutam rubeoꝝ oculoꝝ.
℞. lapid lazuli ⁊ cū ipso ⁊ albumine oui ablue
tot' donec al. illud rubeū efficiat. in q̄ infundas
stupaȝ ⁊ ocul' suppone. Ad idē tere antimoniū
⁊ i pano inuolue ipm. ⁊ sub prunis ardeas ipȝ
et pul. istū ocul' imitte. uel cū aqua ro. misce et
utere. Aliud ad gutā rubeam. ℞ urinam pueri
uirgis ⁊ uinū equal'r et in ola rudi cū saluia ru
ta ⁊ rad feniculi ana bul. quousqȝ t'tia pars tm̄
remaneat. ⁊ ex h liquore tepido ter uel quat
i die oculos ablue. ualet etiā ad lipitudinē. Itē
ad gutā ca. ⁊ rubed. ⁊ etiā ad lacrimas oculoꝝ
ualet. accipe antimonium ⁊ ponas ipm i acceto
trib⁹ dieb⁹ ⁊ noctib⁹. deide i pasta ordei ipm
inuolue. ⁊ ad ignē ardeas. post ipm subtil'r pul
uerizā ⁊ oculis imitte. Et nota ꝙ ex guta ca.
nascunt lipositas aut guta rubea. siue rubedo
lachrima. ⁊ fistula. Itē nota ꝙ cū guta iuuenē
inuaserit. ⁊ i estate. debem⁹ minuere eū de uena
capitis iuxta manū. ⁊ tunc cū tepida oculos la
uare. Itē ad gutā ca. siue rubedinē aqua ros. ⁊
cāphora sil' misceant. ⁊ i uase uitreo simul con
claudant. ⁊ trib⁹ dieb⁹ ad solē ⁊ trib⁹ noctib⁹
ad rorē maneat. deīn oculis iponat. q2 oculos
mirabilit pulcros reddit ⁊ lipitudinē aufert.
Aliud ad lipitudinē oculoꝝ. ℞ unū bacile. ⁊ i
pone ibi biptica grana pipis zinzi. icisi minuti.
⁊ frustꝝ incisuȝ oīa p tres dies in uino dimitas
albo latere. p⁹ paꝝ buliāt i simul ⁊ oculis sepē
⁊ sepius ipone i die. Ad idē terā blancā. ⁊ pul.
ei⁹ simplicē uel cū aqua ro. mixtū oculis ipone
Itē suc⁹ ciaꝝ rubi. cuȝ aq̄ ros. ⁊ al. oui mixt⁹ ⁊
ocul⁹ iposit⁹ tollit lipitudinē. Itē bletā tritaȝ
cū pauco alumine mixtā frōti ipone. Itē suc⁹
paritarie sol⁹ cū al. oui mixt⁹ ⁊ ocul' iposit⁹ idē
opat. Aliud expimentū ad lipitudinē a me. eli
xent. ij. uel. iij. oua ⁊ extrahat aqua de al. ouo
rū ipsoꝝ p expssionē cū petia lini. ⁊ misce cū ipa
aqua paꝝ aq̄ ros. ⁊ suci cimaꝝ rubi. ⁊ oculis im
ponat ter uel quat i die. Alid ad idē. ℞ dragā
ti gumi arabici amidi ros. ana. ℥. v. opij. ℥. i. terā
tur. ⁊ cū pecia lini oculis suppone. Abluantur
oculi cū aqua ros. uel cū pluuiali in qua ro ni
rides sint cocte. Aliud ad idē. ⁊ spālit qn̄ colle
ra fuerit cā. qd cognoscit p dolorē nimiū pūgi
tiuū ⁊ calorē oculoꝝ ⁊ aspitatē. Psiliū cū aqua
ros. ⁊ albumie oui ocul' iponat. Itē liciū cū aq̄
ros. ⁊ lacte mulieris ipositū expertū ē. mundifice
tur tñ pri⁹ corpus cum decoctiōe in dolorē capi
tis ex co. fcō scripta. Et si mā fuerit san. fiat mi
nutio de cephalica. uel de uena frōtis. uel san.
de spatulis cum uētosis extrahat. ⁊ pōt et mū
dificari san. cum decoctiōe scripta i capitulo d
dolore capitis ex sāguie fcō. Et si ex fris hu
morib⁹ fuerit lipitudo siue obtalmia. oculi pe
ne. et palpebre grosse appēt. multi hu. defluūt.
⁊ uiscosi. ⁊ ocul' etia iuiscant. Prio igr ab ipo
pncipio demus oximel de radicib⁹ cū aq̄ deco
ctiōis rad feniculi quousqȝ mā fuerit digesta.
postea purget cū ierapigra. Gal. uel cum pil. si
ne qb⁹ eē nolo. aureis cochijs ⁊ similib⁹ postea
si balniet i aquā tepida simplici utile ē. in quo
dētur pa. aliqua opiata ut diaolibanū aurea ⁊
similia purget etiā p nares cū caput purgijs ⁊
alijs necessarijs. deide coliria oculis iponātur
Aloes cū uino si distēpetur ⁊ oculis iponatur
miromō pfert. Alid ad idē absinthiū ptritū cū
al. oui pmixtuȝ ⁊ oculis suppositū clausis pal
pebris uȝ. Idē opatur vbena ptrita ⁊ cum al.
oui pmixta ⁊ oculis supposita. Aliud a me p
batuȝ ad idē ualēs ad lipitudinē siue obtalmiā
⁊ ēt ad panuȝ oculoꝝ. ⁊ ēt miromō uisum clari
ficat. Impleatur olla ex cortice radicuȝ fenicu
li deīn impleatur uino al. puro. ⁊ bul. simul dō
nec solummō qrta ps uini remaneat. deīn dili
gent colletur et ipelui erea cuȝ pul. olibāi ⁊ alo
es diligent amisceatur ⁊ sic p tres dies dimitta
tur ⁊ p⁹ in oculis cum pēna mane ⁊ sero ipona
tur. Coliriū optim̄ p declinatiōe cuiuslibȝ lipi
tudis siue obtalmie. ℞ sarcacole. ℥. i. cāphore.
℈. s. tutie. ℥. ij. croci. ℈. i. distēpetur cuȝ uino al.
⁊ aqua ros. ⁊ oculis bis uel ter in die impona
tur. q2 mirabilit uȝ. Ad idē. ℞ frustꝝ eris zin
zi. incisi frustratiȝ i pelui enea cuȝ uino al. p tri
duū infōde p⁹ oculis impone. Alid ad idē opti
mū sarcacolaȝ dragantuȝ gumi arabicum. cro
cum ⁊ aloe ana fre. ⁊ cum suco feniculi uel cuȝ
suco memithe et lacte mulieris distēpa. et ocu
lis immitte. Et si fortior fuerit obtalmia siue li
pitudo. distēpa p̄dicta cū suco celidōie. et ocu
lis imitte. q2 multuȝ clarificat uisuȝ et lipitudi
nē tollit. Expimētuȝ ybernici ad idē. sucū bē
tonice. et rute cum pauco melle despumato a

misce ⁊ fac coliriũ ⁊ ĩ nocte duas ł tres gutas
ocul' ĩmitte mãe vo abluãť ocľi cũ aqᵃ tepida
ĩ qᵃ iacuerit aloe ⁊ olibanũ pl'uerizatũ Jtē em
plastꝝ fcm̃ de puluere cimi cum cera noua li
q̃ fcã positum sup oculos clausis palpebris uz
ad lipitudinē ruborē et etiã tumorē et dolorē
oculoꝝ expcusiõe fcm̃. ¶ Jtē pul. cimi cum su
co ruthe ꝯmixt⁹ et oculis supposit⁹ clausis pal
pebris idē opatur. ¶ Jtē suc⁹ vbñ et absinthii
cum aq̃ ros. ꝯmixtus et suppositus oculis clau
sis palpebris ualet ad p̃dcã.

Dditiões ĩ obtalmiis ĩ getãtib⁹ ĩ pri
a cipio et etiã ĩ augmẽto post minutio
nē uel purgationē si B fieri sit necesse
hoc nobilissimum et leue remediuz ē et uelox
s. ut tutia bona subtiliť ꝯtrita aq̃ ro. misceatur
et ex ea turbida et alba quasi lac in die multo
ciēs oculis ĩponatur addita mucilagine psilii.
modicum amidi et zuchari efficaciť et uelociť
sedat dolorē. ¶ Etiã tutia cum albis margari
tis et aqua ro. ē mirabilis. ¶ Sil'r opatur hec
aqua. Botros ro. ru. uel al. añ quã appiãtur e
uelle. et sicca ĩumbra. et cum necesse fuerit coq̃
ĩ uase tereo nouo lauato cuz aqua. p⁹ cuz deco
ctio mutat subãm et colorē colla. et cum hac
aqua tepida laua oculos pluries ĩ die int⁹ ⁊ ex̃
⁊. ix. uel. xii. ex eis botris pistes ĩ trib⁹ saculis
uel quatuor puis rotũdis ꝟm magnitudinē or
biti oculi factis. ⁊ ipi saculi ĩ aqua p̃dcã. ĩ qua
p̃dicti botri bulierint humecteñť dũ ca. ē. ⁊ ca
lefacti uni oculo uel duob⁹ apponãtur. ⁊ cũ in
frigidanť uel siccãtur. ĩ aqua p̃dcã duo alii ca
lefacti ocul' supponãtur. ⁊ sic sepe mutẽtur in
fra. n. mediã diē dolorem ⁊ passiões aleuiabit
miromõ. nec oz tenuē in B dietã ꝟuari si uolue
rit. tuci⁹ tñ ē ꝟuare. ⁊ ĩ fluxu oculoꝝ optiᵐ est
p̃uenire dolori cum suco iusqami albi uel suco
uue lupine. ¶ Et emplastꝝ de camomilla ĩ aq̃
simplici. uel lacte bulitũ appositum supra frõ
tē ⁊ oculos mľtum sedat dolorē oculoꝝ. ⁊ mu
cilago citonioꝝ ē lenitiua ⁊ maturatiua ualde.
lac asine ocľis ĩiectũ inť oĩa uisũ clarificat. Jtē
ad clarifiᵐ ⁊ ocľos purif. ℞ suci fẽicľi celidõie
vbene. apii. rute. depuratoꝝ oĩum. añ. ℥. i. mell'
dispumati. ℥. ii. buliant hec oĩa insil' modicuz. ⁊
collenť. ⁊ ꝟuenť ĩ uase eneo. ⁊ calidũ ocul' ipo
nať. q̃r ē mirabile ꝯtra pãnũ maculã albulaz ⁊
cataractã. Coliriũ mirabile ⁊ pbatũ. ℞ uiridis
heris. ʒ. i. salis gemme. ʒ. ß. puluerizẽtur ⁊ distem
peñť i. ℥. ß. uini al. clari ⁊ ueťis. ⁊ in uase eneo

reponať. ⁊ de B una uel due gute ocul' ĩponanť
⁊ fiat hoc de ẽtio ĩ tertiũ ĩ sero. ⁊ si nimis ĩspis
seť. põt distempari cũ suco feniculi uel rute. q̃r
istud coliriũ potenť opatur ĩ causis p̃dictis. ⁊
põt ꝟuari p ãnũ uel duos ĩ uasse eneo. Ad cali
ginē oculoꝝ. ℞ folioꝝ rute cum uino ueťi co
cte ⁊ in uase uitreo pone ⁊ ĩ ocul' cotidie cũ pē
na pone modicũ. ¶ Ad maculã oculoꝝ fex ace
ti siccēť ⁊ pulueriześť. ⁊ ẽtia ps aloes epatici ad
dať. ⁊ de hoc puluere bis uel ter ocul' ĩpone ĩ
die. ¶ Jtē guta balsami iniecta ĩ oculo ĩ trib⁹
uel quattuor uicib⁹ maculã frãgit etiã ĩuetera
tã de. x. ãnis. ¶ Jtē si oculi rubeãt uel pũgant
⁊ lucē ul' ignē sustinere nõ possint. ⁊ nõ sit apã.
℞ ualerianã apiũ. plãtaginē sempui. añ. ⁊ suc⁹
extrahanť ⁊ cũ micha pãnis frumẽti azimi di
stẽpereť ⁊ fiat emplastꝝ inť ligdum ⁊ duruz. ⁊
oculis frigidũ supponať pãno subtilissimo inť
posito ĩfra noctē curat lz sanguis totũ oculum
cohoperiat. ¶ Liciũ cum lacte mulieris aut ui
no al. disolutum dolorē pruritum ⁊ san. tollit.
¶ Si aũt humor adhuc reumatizat sucus radi
cis rapistaꝝ pul. se. urtice. ⁊ nasturcii. masticis
olibani cuz farina uolatili mixt⁹ ⁊ frõti ⁊ tipo
rib⁹ linit⁹ hu. ca. reumatizare nõ sinit. Se. cẽtrũ
galli ĩfusum in aq̃ ⁊ inť palpebras cõiectũ ocu
los clarificat. medula pãnis ca. aspsa aqua ros.
ĩ calido tpe. ⁊ in tpe frigido uino ⁊ cimino sup
oculos ponať. Sucus agreste meňthe maligra
natũ sub cinere coctũ ⁊ exp̃ssum ualet. sil'r su
cus plãtagĩs cũ vbena mixt⁹ ualet.

¶ Capitulum. xiiii. de lacrimis oculoꝝ.

Acrimãtur oculi q̃ñq3 ex debilitate
cerebri uel aeris frigiditate. ⁊ tunc dз
dari aurea diaolibanũ esdra ⁊ sil'ia. õ
inde coliriũ supius scriptũ qδ fit de corticib⁹
raδ feniculi. ⁊ sub scribēda coliria lacrimas re
strigẽtia debẽt ocul' ĩponi. Q̃ñq3 ex plenitudi
ne frigidoꝝ humoꝝ lacrimãtur oculi. ⁊ tũc di
geramus mãm p aliquos dies dãdo oĩ mane
mel ros. uet⁹ cum aqua decoctiõis se feniculi ⁊
anisi. deĩde cũ pilulis aureis. uel theodoricon
empicon paulino uel anacardino purgeť. Blã
ca etiã sepissime detur ei. uel etiam per nares
purgetur. Uel purgetur cum his pilulis. ℞.
pulpe coloquintide gra. iii. ierepigre gra. xv.
diagredi in pomo decocti gra. ii. ⁊. ß. turbit al
bi. sticadõ. ana. gra. v. confice cum suco fenicu
li uel absinthii. Jtem sũmat de pilulis istis
semel ĩ septimana. xi. ℞ cinamomi calami aro

matici cubebe nucis muſcate.macis ſpice epi
thimi.carpobalſami.ſqnanti.maſticis gariofi.
aſſari.gariofilate.ligni aloes an̄ grana.ix.ābre
gra.v.turbit coloqntide ana gra.xvi.mirabo
lanoꝝ oīuʒ ana gra.xi.agarici feniculi ſene an̄.
℈.i.⁊ gra.vij.⁊.ß.aloes ſubcitrini optimi ad
pond⁹ oīuʒ īformēt̄ pillule ad mōʒ parui cice
ris ⁊ dent̄ ſm dictuʒ modū. ¶ Expimētū yber
nici optiᵐ ad lacrimas reſtringendas.accipiat
patiēs in ſero cū uadit dormituʒ.vij.pilulas ꝺ
paulino factas in moduʒ ciceris groſſi ⁊ ipſuʒ
paulinuʒ cuʒ al.oui mixtuʒ ſupra peciā lini ex
tenſuʒ fronti ⁊ timporib⁹ apponat̄.⁊ portet eū
ibi cotidie applicatum.⁊ hoc fiat ad min⁹ ter
ī ebdomoda.uel q̄lib; uice dent̄ predicte pilu
le ex ip̄o paulino facte ⁊ ip̄m.ut dictuʒ ē fronti
⁊ timporib⁹ applicet̄. ¶ Itē in omībus ſuis ci
bis utat̄ pul.boni cinamomi ⁊ eufragie ana.et
dietaʒ teneat ī p̄n° hui⁹ tractat⁹ ſcriptā. ¶ Itē
poſt purgationeʒ pp ſtōi ꝯfortationē utat̄ hac
mixtura.℞ ro.noucle optīe diarꝺ aba.⁊ dia
boragiati ana lb̄ꝛ.ß.ꝯdiantur cū duob⁹ granis
muſci ⁊ de huiuſmōi mixtura mane ⁊ ſero in
moꝺ caſtanee ſumat.Strictoriuʒ mirabile ad
reſtringenꝺ lacrīas quod debʒ ſupra frontē ⁊
timpora ligari ⁊ ibi quotidie apoꝛtari cū faſſia
ligatuʒ.omne eniʒ reuma a cerebro decurrēs
reſtringit.unde ſi hu.i cā fuerit debʒ cerebruʒ
mundificari cū aliq̄ predictaꝝ medicinaꝝ.poſt
mōʒ ipſuʒ ſtrictoriuʒ dʒ frōti applicari ⁊ tipo
rib⁹ qꝺ.℞.mirre cimī thuris.aloes.armonia
ci.maſticis.boliar.ana.ʒ.ß.croci.ʒ.4ᵐ terant̄
⁊ diſtemperēt̄ cū al.oui ⁊ ſupra peciā extēdāt̄
⁊ fronti ⁊ timporib⁹ cuʒ faſia ligent̄.⁊ ibi quo
tidie portent̄.quia miromō reſtringunt ⁊ ē ex
pertuʒ. ¶ Aliud ſtrictoriū ad ideʒ expertum ⁊
optimuʒ.℞ olibani.maſticis gumiarabici.dra
gāti.boliar.muie.ſan.draco.an̄.ʒ.ß.opii.ʒ.iiii.
terantur omnia ⁊ cum al.oui cōficiantur.⁊ ſu
pra peciam uel cartaʒ ponantur.⁊ fronti ⁊ tim
poribus applicentur. ¶ Aliud qꝺ ſum exper
tus neapoli in quodam ſene cuius oculi lacri
mauerunt iam ꝑ ānum ⁊ ſtatiʒ cum hoc reme
dio eſt reſtrictus. ¶ Accipe olibanum.maſticē
gumiarabicum.⁊ laudanum ana parum.⁊ ſu
pra frondem lauri omnia trita poſui.deinde fe
ci omnia ſuper feruentem tegulaʒ liquefieri.⁊
caliꝺ ſupra uēas frōtis ⁊ tipora apposui ⁊ co
tidie portabat ſupra dcās uēas ſupraſcriptum
empl'ʒ.⁊ īfra paucos dies curat⁹ fui. ¶ Expiᵐ

ybernici ⁊ magiſtri mei qꝺ potētiſſimū ē ⁊ ex
ꝑtū i reſtrīgēdo. ¶ Abradat̄ caput pa.⁊ melle
īungat̄ ⁊ magis ī occipitio.deīde pul.ſeīs ſina
pi ſubtiliſſime triti ſupaſꝑgat̄ ter uel quat̄.deī
de mitriā decoriꝺ fcāʒ ſuppone.⁊ ſic ꝑ tres uel
q̄tuor dies eā portet.q2 mirabilit̄ reſtringent̄
lacrime.Quidā miſcēt pul.cimi ⁊ ſinapiſ an̄.⁊
faciūt unctionē ſupra caput ex ip̄o melle ca.di
ctū pul.ſupaſꝑgēdo.⁊ utrūq; bonuʒ ē. ¶ Itē ſi
neceſſe ē mittat̄ ſeta ī cartilagine auris ſine re
tro ī cōcauitate ſub occipitio ꝙ meli⁹ ē ſm do
ctorē cirugie rogeriū ⁊ ſcīdant̄ uene.q̄ ſūt ī frō
te ſm ꝙ in p̄dcā cirugia ⁊ ī alijs plene edocet̄.
ubi de pa.oculoꝝ tractat̄. ¶ Itē foliū hedere ī
ungat̄ melle ca.deīde pul.ruthe exiccate ſupa
ſꝑgat̄ clauſiſq; palpebris ſupra oculū lacrimā
tē apponat̄.q2 reſtrīgit lacrīas. ¶ Aliꝺ exꝑtū
ad idē abluant̄ oculi ter uel quat̄ ī die ī aq̄ ī q̄
monetarij extingūt auꝝ uel argētuʒ uel ferꝝ ſi
ue forcipes ſuas ⁊ meli⁹ ē ſi ī ipſa prius buliāt
paꝝ thuris maſticis aloes ⁊ litargirij.Exꝑtiſſi
mū ē ciʒ illud expimētū ⁊ potētiſſimū ad hoc. ¶
Coliriū optiᵐ ꝙ ſi oculis īponat̄ potent̄ lacri
mas reſtrīgit.℞ ematitis calcidis an̄.ʒ.ij.meni
the tucie galāge an̄.ʒ.i.thuris aloes.cachimie
ſpice.ana.ʒ.ß.ſubtilit̄ terant̄.⁊ cū ſuco feniculi
ꝯfice.⁊ mane ⁊ ſero ocul' īmitte.⁊ cuʒ p̄dcā aq̄
mōetarioꝝ ſepe ut dixi ocl'os lauabis.q2 potē
ter reſtrīgit lacrias. ¶ Itē coliriū ex olibano
⁊ aloe puro tritis.⁊ cū uīo mixtis ocul'.impo
ſituʒ ualet. ¶ Coliriuʒ magiſtri mei ī reſtrīgen
do lacrimas exꝑtū ⁊ uiſuʒ mirabilit̄ clarificat.
℞ āthimonij tucie ana ʒ.iiii.ſaliſgeme.ʒ.ii. celi
donie menuthe.an̄.ʒ.ii.coſti.mirre.an̄.ʒ.i. cam
phore.ʒ.ß.tuciam ⁊ cāphoraʒ cum mirabolāis
conditis tribus diebus tempera de aliis uero
rebus fiat pul.⁊ oīa ſiml' miſce ⁊ cum ſuco ra
dicis feniculi ꝯficiant̄ ⁊ oculis īmitant̄. ¶ Ali
ud ad idem rutā.celidoniā uinum al.cum pau
co pipere thure maſculo ⁊ dragāto ī uaſe ereo
uel cupreo per aliquos dies manere facias pri
us poſtea de huiuſmodi liquore oculos in die
ter uel quater lauabis. ¶ Item uinum in quo
plātelle argenti uel eree.xi.uel.xii.uicibus ſē
extincte mirabilit̄ ualet ſi ex eo oculi lauētur.
¶ Aliud ad idē Bacce lauri a cortice exterio
ri mundate.deinde per noctē infuſſe ī uino al.
uſq; ad conſumptioneʒ eorum fortit̄ ſtringēt̄
⁊ liquorē q ab eis exit colige ī uaſe uitreo.⁊ ī
āgulo lacrīali.i.l'.ii.guttas appōe.q2 potet̄ lacri

mas restringit. Aliud ad idē. ℞ coparose tutie añ. ʒ. ij. cāphore. ʒ. ʒ. ɔfice cū aq̄ ros. uel pluuiali i estate: i yeme v° cū uino al. ⁊ bis uel ter oculis imitte. ¶ Aliud ad idem ꝓbatū. ℞ radicis fenicl'i. folioꝝ ruthe ros. baccaꝝ lauricimi. añ. ʒ. ʒ. hec oīa i uino al. optimo buliāt usq3 ad cōsūptionē duaꝝ partiū. de quo bis uel ter i die oculi abluant. qm̄ mirabile ē. ¶ Aliud ad idē antimoniu3 lap. calamitaꝝ ⁊ tutia ana pulueri zent ⁊ i optimo uino al. buliāt. de quo predcō mō oculi abluant. ¶ Ite3 si nimi⁹ ⁊ quasi inrestringibilis fuerit reumatism⁹ decursus. detur diaolibanū aurea ⁊ sil'ia. ⁊ pilule de cinoglosa ⁊ alia ɔpetentia que in capitulo de cataro ⁊ coriza scribam deo dante.

Dditiōes unguentū ꝓbatū ɔ fluxū lacrimaꝝ ex fria cā. ℞ celidonie. rute. uerbene ɔsolid. mi. uel medie. radicis feniculi. ana. M. i. oīa bn̄ pistent ⁊ cū asongia porci ueteri incorporent. deide accipe uinū al. purū. ⁊ pone oīa p̄dicta i ipso uino. ⁊ ad lentū ignē bulire fac usq3 fere ad ɔsumptionē p̄dicti uini. deide colent. ⁊ colature adde cere al. noue aloes epatici. ana. ʒ. iij. uiridis eris. ʒ. ij. croci. ʒ. ij. olibani masticis. ana. ʒ. iij. cāphore. ʒ. i. ponant sup oculū mediāte folio rubi sābuci uel caul' clausis palpebris. Pilule ualde bone ad fluxum lacrimaꝝ imoderatū ⁊ ɔtra nimiū reumatissimū de cerebro ad ocl'os descēdentē. ℞ olibāi mirre añ. ʒ. v. rad arnoglose i umbra exiccate. apy se. iusquiami ana. ʒ. iij. gariofi. ʒ. ʒ. galbani. ʒ. ij. storacis calamite. castorei. pipis nigri. cubebe. ana. ʒ. ij. ɔfice cū suco absinthy. ⁊ i forma pillulas ad modū parui ciceris. de quibus da. v. uel vij. pri⁹ tñ p̄cedēte usu yerepigre gal'. uel alicui⁹ rei purgātis caput. ¶ Coliriū ad lacrimas strigendū exptū. ℞ balsami gra. iiij. aque uitis al. ʒ. iiij. suci rute. ʒ. i. ollei de uitell' ouoꝝ. ʒ. i. ʒ. uini al. ʒ. ij. oīa i uase ereo ponant. ⁊ diu agitētur. ⁊ i ocul' ponant. Aliud ad idē. ℞. suci feniculi suci granati acetosi. mellis. suci celidonie deputati. ana. ʒ. i. ponant i uase eneo. ⁊ agitent ⁊ stent sub uino p tres dies. qdā addūt lap. calamitaꝝ ⁊ anthimony. ana. ʒ. ʒ. ⁊ de p̄dictis oībus faciūt coliriū. q̄ ē mirabile i restrigēdo lacrimas oculoꝝ. ¶ Cauteriū factū i sumitate capitis de q° loqtur Aui. tertio canone fen. prio multū u3 i restringēdo fluxū lacrimaꝝ. ¶ Coliriū factū cū felle bouis sanat oculos lacrimantes. i qb⁹ nebula ɔsistit. ¶ Itē. ℞ aq̄ ros. ʒ. i. coraloꝝ pul. serapini. ana. ℈. i. misceātur. ⁊ si gutta una itus oculos lacrimātes iniciat u3. ¶ Item fiat coliriu3 de aloe sarcocolla nutrita ⁊ si uis adde modicū de olibano.

¶ Capitulū. xv. de sanguie oculoꝝ ⁊ de tumore pruritu dolore ⁊ ardore.

Liqñ sanguis descendit ad oculū. q ni si i principio curet. cito i panū coagulat. ⁊ hoc h3 fieri qñq3 pp pcussionē uel fricationē ocl'i qñq3 p se. ¶ Quacūq3 igit cā san. ad oculū descēderit i hūc modū curabit. ¶ Accipiat pullus colūbin⁹ paru⁹ ⁊ pūgat cū puncta acus uena media ale sinistre uel dextre ⁊ tres gutte san. ex illa uena exeūtes ocul' initiant. ⁊ h fiat bis ul' ter i die. q3 san. oculi cito remouet. ¶ Idē facit san. ale turturis cū pauco ml'ieris lacte imixtus ⁊ ocul' iniect⁹. ¶ Aliud etiā si pp pcussionē fuerit. Sucū pitarie cu3 al. oui imixtu3 isil' multū ducas. ⁊ cū bōbace ocul' ipone. ¶ Postea hoc empl'm clausis palpebris ocul' ipōe. ℞ cere. ʒ. ij. cimi pl'uerizati. ʒ. iij. cāphore. ʒ. i. liq̄ fiat cera cū pauca aq̄ ro. ⁊ p̄dcis p uerib⁹ addat. Uel solū ciminū puluerizatu3 ⁊ cū cera ɔmixtū ⁊ calid oculo suppositū sanguinē mirabilit remouet de ocul'. Alid ad idē. ℞ sucum absinthy ⁊ uerbene ⁊ aquā ros. ana misce ⁊ pecia uel stupa in hoc liquore infusa oculis superponatur. ¶ Uel solum absinthium uiride tritu3 cū al. oui mixtū ⁊ suppositu3 idē operatur. ¶ Aliud ꝓbatu3 ad ide3 sucum morbi galine cu3 aqua ros. ⁊ al. oui ɔmisce ⁊ suppone oculis q3 mirabilit san. tol it ⁊ expt⁹ sū. ¶ Ite3 abluant oculi cum aqua ros. uel pluuiali in q̄ cocte fuerint ros. uirides uel sicce. ⁊ ēt cū aqua monetarioꝝ. ¶ Aliud ad idē. ℞. dragāti gumi arabici amili. ro. ceruse añ. ʒ. ii. opij. ℈. i. terre ⁊ cum lacte mulieris distēpera ⁊ oculis īmite. ¶ Aliud ad san. oculoꝝ ⁊ pruritum oculorū ⁊ ad uisum clarificande optimu3. ℞. corticū rad fenicl'i rute basiliconis cimaꝝ rubi ⁊ lauri añ M. i. ro. ʒ. iiii. terre hec omia. ⁊ in optimo uino coque in uasse eneo. ⁊ ibi p aliquos iaceāt dies p⁹ quas opentur. semp tamē in ip̄o uase lateāt ⁊ ex ip̄o oculi ter uel quater in die lauentur. ¶ Aliud ꝓbatum ad idem. sucum rute pul. cimini ⁊ al. oui cōmisce insil'. ⁊ petiam ul' bōbacē i tali liquore infunde. ⁊ clausis palpebris oculis suppone. ¶ Item lac mulieris cu3 al. oui ⁊

oleo ro. ꝯmixtuꝫ ⁊ oculis īmissuꝫ doloreꝫ ocu
loꝝ ⁊ igneas flāmas oculoꝝ extinguit. ¶ Aliḋ
ad idē mica panis cū uitelo oui ꝯmixta ⁊ clau
sis oculis supposita idē opatur. Aliud ad dolo
reꝫ ⁊ de oculis san. remouēḋ. ℞. rof. siccaꝝ. ℥.
iij. opij. ʒ. i. terant ⁊ ꝯficiant cū sappa. ubi melli
lotū coctū fuerit. ⁊ clausis palpebris suppōant.
¶ Aliḋ ad dolorē ocl'oꝝ si pp pcussionē fuerit ⁊
ad san. remouēḋ. ℞. medulaꝫ panis tritici cal'i
cū exit de furno uel ad igneꝫ assatū. ⁊ ī optimo
uino al. īfusaꝫ ter ul' quater ī die oculis calidā
suppone qꝛ mirabilit uꝫ. ¶ Aliud ad idē ro. ⁊
fenugrecū cōteras. ⁊ in aq̄ optīe coquas. ⁊ ocu
lis clausis suppone. ¶ Itē uerbena ꝯtrita ⁊ cū
al. oui ꝯmixta idē opatur. ¶ Iteꝫ sucus raḋ fe
niculi ⁊ arnoglose cū oleo mixtꝰ. ⁊ ipa herba
trita ⁊ sup oculuꝫ empl'ata uꝫ mirabilit ad pdi
cta. Unguētū optiᵐ ⁊ exptuꝫ a magistro meo
ꝯ doloreꝫ rubore san. ⁊ ardorē oculoꝝ maxīe
si ex frā cā. uel ex pcussione. ul' ēt ex quocūqꝫ
alio cāu euenerit. ℞. boluꝫ ⁊ teratur optīe ad
ultiᵐ deinde ponat in capsa eris. ⁊ cuꝫ aqua di
stemperet. deinde īmitte farinā tritici subtilis
simā ad moḋ liquidi unguēti. ⁊ de bono melle
puro usqꝫ ad summuꝫ uasis uas illud īple. post
ad lentū ignē diligēter excoque. ⁊ semp cū spa
tula agitando ⁊ bene comiscendo quousqꝫ ad
spissitudinē deueniat ad moduꝫ unguēti. deiñ
ab igne ḋpone. ⁊ ī uase de terra repone. ⁊ usui
reserua in ungēdo ex pdicto unguēto fol' caul'
rubi siue sābuci ⁊ supra oculuꝫ ponēdo palpe
bris clausis ter uel quater in die qꝛ uꝫ ēt circa
pānuꝫ oculoꝝ. ¶ Aliud unguētuꝫ ꝯtra dolorē
tumorē pruritū ruborē ⁊ paniculuꝫ oculoruꝫ
⁊ ēt fluxuꝫ oculoꝝ ⁊ maxīe si a cā ca. est. ℞. ca
chimie auri uel argēti. q̄ litargiriū dicit. sꝫ illa
de auro satis est melior teratur subtiliter ⁊ cri
belletur ad ultimuꝫ deinde cuꝫ oleo ro. ul' cōi
distēperet ad mōꝫ liqdi unguēti. ḋinde cuꝫ aq̄
ro. ul' cōi ⁊ aloe ⁊ pauca cāphora misce ⁊ deco
quatur usqꝫ duꝫ bono mō durescat. ⁊ in uase
fictili reseruet. Et cuꝫ necesse fuerit extendat
paꝝ ex tali unguēto supra folia pruni ⁊ clausis
palpebris ter ul' quater in die oculis suppone
fm ꝙ tibi uidebit plꝰ uel minꝰ. ¶ Aliḋ unguē
tuꝫ exptuꝫ ꝯtra dolorē oculoꝝ ex san. ⁊ carno
sitatē nimiā in palpebris coadunatā ⁊ apostēa
uel obtalmiā intus natā ex quacūqꝫ cā accide
rit. ℞. cachimie auri ul' argēti ceruse añ pistēt
⁊ optīe cribelēt ⁊ cū ol'o ro. uel cōi ī mōꝫ liqdi
unguēti misce. deiñ cū optīo aceto ꝯmisceāt ⁊
excoq̄nt dōec bono mō īdurescāt ⁊ usui rēua
ut supra. ¶ Et nota ꝙ h̄ unguētū ualet ꝯtra sca
biē quālibet ⁊ flegma salsum ⁊ crepaturas ma
nuum ⁊ pedū sanat. si ungant loca lesa ex eo.
¶ Itē si misceat illud unguētū al. ⁊ unguentuꝫ
ru. supradcūꝫ. ⁊ supra folia pscripta oculis sup
ponat clausis palpebris ē mirabile ad oīa su
pra posita. ¶ Unguētū aliud optimū ad rubo
rē pruritū ardorē oculoꝝ ⁊ ad depillatiōeꝫ pal
pebraꝝ exptū a me. ℞. limature argēti. thuris.
al. ceruse. ana. terant hec oīa ī mortario metali
no subtilit pul. ⁊ discernāt p sedic iolas. deiñ
adde tātū olei ro. uel cōis ⁊ aceti fortissimi. ꝙ
sufficiat ad pdcōruꝫ īcorporationē. ⁊ ī ipo mor
tario cū pistello eneo īmodū liqdi unguēti īcor
pora ⁊ usui reēua hec oīa. prīo lauent oculi cū
aq̄ monetarioꝝ ⁊ ferarioꝝ tepida. uel cū aqua
ros. ul' pluuiali ⁊ statī clausis palpebris ī sero
qñ uadit dormitū pdictū unguētū supra foliuꝫ
rubi uel sābuci uel caul' extēsuꝫ ocul' suppone.
⁊ sic fac quousqꝫ sanet. qꝛ hoc ē pbatū ad oīa
supradcā. ¶ Itē ad dolorē oculoꝝ calorē ardo
rē ex ca. cā ⁊ tumorē. herba uiolaria cime rubi
⁊ folia papaueris sil' terāt. ⁊ cl usis palpebris
ocul' suppone. ¶ Ad idē liciū ī rodostomate so
lutū gutatī ocul' īmitte. aut aquā ī qua seīa ci
tonioꝝ iacuerit p noctē ocul' īfunde. uel sucum
mali gra. cū melle mixtū ocul' inicias. ¶ Aliud
ad idē ℞ malū uniꝫ bñ matuꝝ ⁊ in aq̄ coquat
diligēter ⁊ abiectis semībꝰ. ī mortario pistet ⁊
addito lacte mulieris ī pāno lineo extende ⁊
clausis palpebris oculis suppone. ¶ Et si uis
cuꝫ pdcō malo cocto ⁊ pistato ꝯmiscere al. oui
⁊ paꝝ opij ⁊ aloe ⁊ terere sil'qꝫ oīa īcorporare
⁊ empl'are ocl'os mirabil'r ualet ⁊ ad oīa supra
dcā. ¶ Aliḋ ad idē sēpuiuā optīe tere. ⁊ cuꝫ al.
oui misce. ⁊ ocul' applica. ¶ Aliḋ. aloe epaticuꝫ
cuꝫ suco scariole mixtuꝫ ⁊ suppositū cum ua
dit dormituꝫ dolorē tollit. ⁊ h̄ cuꝫ ex cā ca. fue
rit ipe dolor. ¶ Itē ad dolorē oculoꝝ cū ex cā
frigida fuerit herbā melissam optīe teras ⁊ su
pra peciā lini extēdas ⁊ clausis palpebris ocul'
suppone. ¶ Aliḋ ad idē. folia celidonie ī optīo
uino al. cocta ⁊ empl'ata supra oculos palpe
bris clausis dolorē ⁊ tūorē ocl'oꝝ tollit. ¶ Idē
facit ruta ⁊ radix feniculi pistate ⁊ ī uino cocte
⁊ cataplasmate desup. ¶ Aliḋ calbanuꝫ ⁊ thus
tritū añ. misce ⁊ cuꝫ faria ordei ⁊ al. oui misce
⁊ fac empl'm qḋ tīporibꝰ ⁊ iux oculuꝫ ubi ē do

loꝛ apponas. hoc ēt nꝫ ꝯ emigraneā ¶ Itē ro. ꝛ fenugrecū i uino al. decocte ꝛ oculis suppositē ipm doloreꝫ tollūt. ¶ Itē solū galbanuꝫ eliquatū ꝛ sup cartā extēsuꝫ ꝛ tipoꝛib⁹ applicatuꝫ doloꝛē tollit. ¶ Et si addideris paꝝ thuris ꝛ laudani. ꝛ oīa insil' liq̄faciaſ. ꝛ dcō loco apponas. ualet mirabiliter. ¶ Itē ad tumoꝛem siue īflatione oculoꝝ. Expimētuꝫ magistri mei expertū ¶ Accipe farinā tritici ꝛ pinguedinē poꝛci ꝛ cū aqᵃ ro. oleo ro. ꝛ butiro ꝛ cepe sub prunis ardētib⁹ coctū cōmisce. ꝛ oīa fortiť īmodū ungueti icoꝛpa. ꝛ sup oculos clausis palpebris (cū itrat lectū) emplastra. ꝛ p noctē teneat. die seq̄nti eodēmō fac. ꝛ sic fac donec pa. liberetur qꝛ exptissi^m ē. ¶ Iteꝫ ad doloreꝫ ꝛ inflationeꝫ oculoꝝ qñ ex nimia hūdantia humoꝝ siue lacrimaꝝ ꝑcedit. fiat minutio de cephalica ꝛ uētose i fontanela colli apponāť cū scarificatiōe purgeť ēt caput cum pillulis aureis cochys ꝛ yerapigra. et similib⁹ ꝛ h̄ locale remediuꝫ fiat i aqᵃ ro. uel pluuiali bul. mal. uio. ro. añ. M. i abluāť ocl'i ex dcā aqᵃ bis uel ter i die tepida ꝛ dicte herbe clausis palpebris i nocte supra oculos emplastreť. ꝛ h̄ fiat a pⁿ° usqꝫ ad viij. dies. ¶ Itē laur⁹ i uino decocta. pistata ꝛ ocul' supposita doloreꝫ ꝛ tūoꝛē tollit. Itē uitellū oui assū cū apio croco ꝛ melle ꝯmixtū oculis supositū clausis palpebris doloꝛē ꝛ tumoꝛē ipoꝝ tollit. ¶ Contra san. oculoꝝ accipe ematbitē ꝛ antbimoniū ꝛ cū al. oui sup cutē frica usqꝫ ad ꝯsūptionē lapiď ꝺinde cū succo radicis feni. distēpera ꝛ paꝝ mellis dispūati. ꝛ i pelui ēnea p tres dies ꝛ tres noctes sub fimo pone. postea ter uel quať i die cū pena oculis ipone. ꝑbatū ē a mr̄o meo ¶ Itē ad idē. folia oliuaꝝ mirti. ꝛ ro. i aqᵃ ro. uel pluuiali bulire fac. deiñ i uasē uitreo repōe ꝛ ex tali aqᵃ bis uel ter i die oculi laueť ꝛ herbe ipē ꝯtuse ꝯ al. oui ꝯmiste clausis palpebris oculis supponāť. Itē ad sāguinē ꝛ doloꝛē ꝛ ēt lacrīas ꝯstrīgēdas. accipe mediā corticē spini coctā. ꝛ foꝛtiť pistā. et icoꝛpora cū pauco melle despūato ꝛ coqꝫ deiñ inolue i pecia lini cū al. oui bñ pmixtis. deiñ pōe ꝺsup stupaꝫ balneatā bñ. ꝛ sub pꝛ is ardētib⁹ pōe. ꝛ tm̄ remaneat ac si eēt una placētula q̄ decoqui deberꝫ deiñ abstrahe de pecia. ꝛ liquoꝛē. q. ex inde manarit dilligeť colla. ꝛ i uase eneo nitido repone. ꝛ frustra eris aliqᵃ i eā repone. ꝛ uteť ponēdo ex tali medicia bis uel ter i die duas uel tres gutas cū pena qm̄ ē mirabile. ¶ Itē ad

h̄ accipe rutā siccā ꝛ cū melle ueteri eā pmisce ꝛ oculis suppone clausis palpebris. Itē si san. fuerit i oculis ꝯgregat⁹ ꝑp ꝑcussione. Succū absinthij ꝛ succuꝫ apij cū al. oui aq̄ ros. ꝛ lacte mulieris pmisce ꝛ bōbaceꝫ i eis itinctuꝫ ocul' suppone. h̄. n. fiat usqꝫ ad tres dies ad minus. ¶ Iteꝫ unguētū pauliuū supi⁹ scriptū qď fit ꝺ cachimia auri ꝛ ol'o ro. ¶ Et colliriū de aloe cāphora ꝛ succo feni. optia sunt i hac cā. Itē si pupilla ꝑp ꝑcussionē ꝺ loco suo fuerit remota cū ungueto ru. supra scripto poptie ad suū locuꝫ reducere potes ꝛ cataratas remouꝫ ꝑdcm̄ unguētū si ter ul' q̄ter i die supra foliū rubi extēsuꝫ supra ocl'os clausis palpebris appōať.

Additiōes ad san. oculoꝝ. ℞. succi absinthij. herbe uio. al. oui añ. ifūdantur plagelle facte de stupa ꝛ oculis supponanť. ꝛ i oculis ēt paꝝ de h̄ initiať ¶ Ad idem lanā succidā i oleo uio. al. oui ꝛ succo rute intinctā suppone. ¶ Itē radix feni. cū al. oui trita ad idē uꝫ. ¶ Unguētū ꝑbatū ꝯ doloꝛē ꝛ rubedinē ocl'oꝝ ꝛ palpebraꝝ. ℞. ceruse. ʒ. iiij. aloes licij cāphoꝛe añ. ʒ. ij. h̄ oia i pul. subtilissimū reducta ꝛ p pāñū exēta i lardo liq̄facto ꝯmisceātur. ꝛ ex tali ungueto palpebre sepe ungātur. ¶ Itē ad ruboꝛē oculoꝝ ꝛ iuersationē palpebraꝝ ¶ Cortices bugie puluerizate bul'. i aceto idē colleť ꝛ liniāť palpebre. liuiditas aliq̄ñ circa ocul' fit ex cāu uel ꝑcussiōe. uñ san. ibi coagulatur si igitur ante cogulationem posueris frigidum actu ut plumbum uel ferrum uel aliud mutando. ut stupefiāt spūs repcutieť ꝛ nō fluet illuc sāguis i magna ml'titudie ¶ Qď si san. iā fluxerit ꝛ se ibi coagulauerit oꝫ ponere ibi extenuatia ꝛ resolutia q̄lia sūt ciminū ꝛ cera insil' malaxata. aut ciminū ꝛ absinthiū. uel succū absinthij ꝛ uerbene. ꝛ i yeme. pōe crocū ¶ Itē aloe distēpeť cū succo ůbene ꝛ supponatur. āt argilla āt ciminū cuꝫ succo ebuli.

¶ Ca^m. xvi. de caligine oculoꝝ.

Caligo oculoꝝ ꝑpꝛie ē in scđa tunica oculi (q̄ secūdina dr̄) q̄ p hec signa cognoscit ůbi grā ¶ Si qs. xv. ānoꝝ fuerit uel pl'iuꝫ ꝛ oculos pulcros habuerit ꝛ uidet sꝫ nō acute ut (oīs lr̄a sibi biptita uel triptita uideať. uel una pictura siue una res due sibi appeant siue tres. Scias hūc tūc caligine laborare ꝛ h̄ pa° fit ꝑpꝛie i senib⁹. cui passiōi taliť subueniam⁹. Expimētū a mr̄o michaele scoto exptū ad caliginē ꝛ pānuꝫ oculi (accipiať bon)

triacha.⁊ cū pauco bono uīo al.distēpet̃ ⁊ plu
ries ī die ī oculis īponat̃.⁊ hoc.p plures dies
fiat q2 mirabilit̃ uz. Aliud ad idē.accipe tutiaz
alexandrinā ⁊ eā cū lucerna enea ad ignē arde
as nouies.⁊ extinguas sic calidissimā ꝓmo tri
bus uicib⁹ ī urina pueri ṽginis.2° trib⁹ uicib⁹
ī agresta ⁊ ter ī aq̄ rosa. Deinde terat̃ ⁊ pulue
rizet̃ subtilit̃ ⁊ ībibat̃ ī ꝓ^a^ die de urina pueri
uirgīs.2^a^ de agresta.3^a^ de aq̄ ro.⁊ q̄lz die exic
cet̃ ī ūbra ⁊ ñ ī sole. Deiñ aīlceas ei paꝝ cāpho
re ⁊ bis uel ter in die ex ea paꝝ oculis īmitte.
uz.n.ad caliginē ⁊ gutā ca.⁊ ad pānū ⁊ ungulā
nisi multū fuerit īueterata ⁊ ēt oēs egritudinez
oculoꝝ uz ¶ Aliud ad caliginē oculoꝝ. Accipe
paꝝ mellis dispūati.⁊ mitte ī āpula uitrea ita
ut sit plena q̄rta ps āpulle. Deinde fel galli an
guille.astu.accipi.milui ⁊ oīuz auiuz de rapīa
uiuentiū q̄s h̃re poteris.⁊ ex his imple ⁊ trigī
ta trib⁹ dieb⁹ ad solē ⁊ totidē noctib⁹ ad rorē
morari facias ꝑdictā ampullā bñ coptaz ⁊ paꝝ
oculis īmitte ¶ Utat̃ pa.caliginē dieta bone di
gestionis ſm doctrinā in ꝓn° hui⁹ tractat⁹ tra
ditaz.⁊ cognent̃ cibaria sua ī uase eneo ¶ Aliō
ad idē exptuz.flores celidonie cū melle ⁊ aqua
ro.uel pluuiali modica usqz ad aq̄ q̄si ɔsūptio
nez decoq fac.⁊ p pānuz colla.⁊ oculis īpone.
¶ Aliō ad idē qō multū uisuz clarificat ad ne
bulā uz.⁊ gutaz zalā remediū ē lz ipa guta zal
la nūq̄ curet̃ ut īferi⁹ euidēti⁹ enarrabo. ℞.aq̄
ro.⁊ misce ei paꝝ cāphore ⁊ paꝝ balsami ⁊ ol'i
facti de semine ypicon ⁊ ī uase uitreo tribus
dieb⁹ ad solē ponat̃ ⁊ utat̃. Et fit qñqz ex san.
Qñqz ex co.qñz ex ml'ia.ꝙ p sig^a^ facile discer
nitur. ¶ Qō si in pupila uel ītra eaz uideretur
quoddam subtile qⁱ nebula ⁊ qⁱ tella aranea
añ oculos trāsire ꝙ ē nebula.q̄ ꝓpie ī cornea
tunica.q̄ ē.vi.tunica oculi nascitur ¶ Cuz itaqz
(sicut iaz dictuz ē) guta zalla incurabilis sit.nō
dz medic⁹ se intromittere de ipā curāda.quia
uituperiū plusq̄ honorē accipere pōt ¶ Aliqñ
hu.usqz ad.v.tunicaz ꝑuenit ⁊ generat̃ ibi apā
lucens ī corneaz.ꝙ hoc mō curat̃. ℞.grana co
riandri ⁊ minutissime tere ea ⁊ paꝝ tartari pul
uerizati cū eis misce ⁊ oculis īmitte. ¶ Ad idē
⁊ ad nebulā.accipe uitꝝ ⁊ ipz subtilissime tere
⁊ ablue ⁊ p pānuz subtillez extrahe.⁊ oculis ī
pone ēt ablue ⁊ pāno ɔfert. ¶ Ad idē. ℞.locu
stas nō nimis uirides nec nimis nigras.⁊ ipas
cū acu ī filo apponas.q̄s facias mori in pauco
uino al.postea siccent̃ ī ūbra. ¶ Deinde accipe
radices ꝑnule ueris ⁊ feniculi ⁊ exicca eas.⁊
pulueriza bñ cū pul.locustaꝝ ꝑdictaꝝ ꝑmisce
⁊ liga ea ī pecia lini.quā peciā ī predicto uino ī
uase ereo pone ⁊ quotidie ex huiu^s^modi uino
cū ꝑdicta pecia paꝝ in oculis exꝑmas. quia uz
nebule albule ⁊ apāti lucenti ī oculo ¶ Ad ne
bulaz accipe nouā uitez uinee firmaz bñ.quā
in capite scindas ⁊ in scissura pone frustrū.ʒ ʒ.
al.⁊ liga cuz illo filo ea.⁊ habeas paꝝ uini al.ī
aliquo uase nitido.⁊ accipe lapiō q dicit̃ cotis
que īfundas ī ꝑdicto uino al.⁊ supra ipsā uitez
cū zinzibere frica.⁊ ꝙ de eis distilauerit ī uase
ereo uel uitreo pone ⁊ impone oculis. ¶ Aliō
ad nebulā ⁊ albulam ualēs accipe ṽgaz auela
ne ⁊ ipsaz in capite ꝑfora ⁊ imple foramē illud
ex granis piperis.⁊ frica sup cotez cū uino al.
ut fecisti de uite noua ⁊ zinzibere.⁊ ꝙ inde di
stilauerit collige ⁊ in oculo pone. Aliud ad ne
bulaz. ℞.radicez celidonie.⁊ eaz cū uino albo
ablue. deinde pista bene eaz.⁊ quod exinde p
pānum expreseris oculo impone.quia uz albu
le ⁊ nebule ⁊ oēm pānuz p optie corodit ⁊ tol
lit. ¶ Jtē sc.basiliconis tritū.⁊ oculo īmistum
ualet ad idē optime.

¶ Ca^m^.xvij.de cataractis.

De cataractis nota ꝙ quedā sunt cura
biles.quedā īcurabiles. ¶ Curabiles
sūt ille que sūt albe uel bene grose ita
ꝙ nō uideat pa.aliquid.⁊ si uideris pupillā cō
stringi ⁊ dillatari.cetere sūt īcurabiles. ¶ Hñt
⁊.n.fieri cataracte ī oculo uitio interioꝝ ut ex
mala digōne.⁊ precipue ī senib⁹ ¶ Fiunt etiā
uitio exterioꝝ ut ex ꝑcussiōe ⁊ nimia oculi fri
catione. ¶ Unde cataracta ē panicul⁹ qdaz ocu
pans totā pupillaz. ¶ Et nota ꝙ postq̄ catara
cta ē ɔfirmata raro uel nunq̄ nisi cirugico in
strumēto curat̃.⁊ modū inferi⁹ tradaz. ¶ Jtez
nō ꝙ h̄ pa° ɔsueuit multotiens facere recidiuā
tū ꝑp hu.tū ꝑp malā obediāz pa tū ēt ꝑp cultuz
medici ydiote uolētis ipaz cataractā cū īstrum̄
to cirugico remouere antequā cōfirmata sit si
ue matura ꝙ ē ualde piculosuz. ¶ Prio igit̃ in
uia curatiōis ordict̃ dieta p dies aliquos ī ꝓn°
hui⁹ tractat⁹ scripte.postea purget̃ caput cuz
pil'is cochys siue qb⁹ eē nolo aut pigra Gal.⁊
sil'ib⁹ ꝓpe ad h̄ ualētib⁹ ꝑterea mãe ⁊ sero de
hoc medicaīe ocul' ipōe p qō cataracta sine ad
iutorio cirugici īstrumēti tolli ab ocul' ɔsueuit
ē. ℞.folioꝝ uiol'.al.se.rafani ortensis añ.ʒ.i.ar
moniaci.ʒ.iij.ɔfice cū balsamo ⁊ utere ut dictū

e. Item stercus corui. uel fel ei⁹ cũ melle mixtũ et oculis ipositũ cataractã tollit cito. Itẽ succus peucedani et morgeline us ad ℥ et multa alia q̃ dictur⁹ sũ in ca° de pãno albula et ungulla. Qd̃ si ꝯfortitudine predictoꝝ medicaminuꝫ et dicendoꝝ nequeat cataracta tolli. Tollatᷣ cuꝫ instrumẽto cirugico ẽm doctrinaꝫ mei mr̃i i hunc mõꝫ dataꝫ ab eo (dicta ordinata ꝑus ut dictũ ẽ supra et purgatione capitis facta) Uno die claro et sereno facias pa. i lecto manẽre ut teneat caput altũ. et tu teres iter dẽtes tuos se. feni. cimini et paꝝ sallis et pa. sil'ꝫ faciat sicut tu facis. ℞ facto pone te i banco et pa. sit apud te suppin⁹ et teneat caput suũ iter crura tua. et tu medice appias oculũ pa. et insufla fortiter i eo. ita ꝙ lacrĩe inde exeãt. et si um oculũ sanũ habuerit. claude ipsũ apponẽdo uitelluꝫ oui cũ bõbace desup. deiñ aperi oculũ i q° ẽ cataracta a pte supiori et discipul⁹ tu⁹ ab iferiori pte. et tũc accipe acũ ferreaꝫ creã argẽteaꝫ uel aureã (ꝙ meli⁹ ẽ) et sit subtilissima. et ab angulo minori q̃si in me° supra pupillã (ita tñ ꝙ ipsã pupillã nõ tangas) ipsã acũ in pũgendo et ṽtendo cuꝫ maxĩa cautella et diligentia ducas uertẽdo ipaꝫ acũ supra mem pupille. et cauẽdo ut dixit. ne dictã pupillã tangas. qꝛ stati hũor cristalin⁹ exiret. sic ꝙ uisus defficeret. et uitu periũ exinde tibi medico ꝯsequeretᷣ. Unde plane facias et leuitᷣ ꝑmẽdo sic iferi⁹ acũ ut cataractaꝫ cuꝫ suitate acus plane ad inferiora deponas ne possit pl⁹ ascẽdere. et sic sẽp uoluẽdo acũ paꝝ extrahe eã et insufla oculo sicut fecisti Et pcipias pa. ꝙ spũm ad se trahat quotidie et statiꝫ itingas bõbaceꝫ siue stupã in al. oui. et ocul' suppone. et qdaꝫ apponũt solũ uitellũ oui et qdaꝫ uitellũ et al. q̃cunqꝫ aũt predictoꝝ apponatᷣ uel ẽt si utrũqꝫ apponatᷣ p. ix. dies renouando sẽp sup oculos predictuꝫ uitellũ et al. q̃ter ad min⁹ ifra diẽ et noctẽ. et ipse pa. p illas. ix dies sẽp i lecto suppin⁹ iaceat capẽ suspenso. et nõ moueat se aliquo mõ. In 2° ṽo die fac ei strictoriũ. ꝙ ẽ dictũ i ca° fluxuũ lacrimaꝝ. et liga ipsũ fortitᷣ cũ forti pano circa frõteꝫ et tĩpora pa. ut reuma ad oculũ nõ descẽdat. et sic pa. predictis dieb⁹ ꝑmãeat i camera ualde obscura locat⁹. In quarto ṽo die iubeas ut surgat et in lecto sedeat. Nono ṽo die iubeas ꝙ p domuꝫ uadat plane et suauiter. et non exeat de domo usqꝫ duꝫ ocul⁹ sit bñ purificat⁹ a san. post hoc si nõ bñ recesserit san. ab oculis ei⁹. fiat remedia dicta i ca° de san. oculoꝝ remouendo. et abluantᷣ oculi quottidie i aq̃ in qua bull. ros. ul' i aq̃ pluuiali. Post. xx. uel. xxx. diẽ incidatᷣ uene q̃ sũt in frõte. et hoc multũ uꝫ ad lacrĩas oculoꝝ et ruborẽ ipsoꝝ ex supħñuantib⁹ hũoribus factis. q̃ icisio in hũc modũ fiat. Prĩa uena q̃ in frõte ẽ et scd̃a uel tertia. q̃ sũt i tĩmporib⁹ in trib⁹ uel. v. lucis incidatᷣ in loco ubi uides eas. y. uel. iy. attingere. et tunc inferi⁹ eas icide ita. Cum acu fere argẽtea uel crea subtili capias uenã. et sub ea dilligẽter ducatᷣ acus cũ filo serico. qd̃ filũ ab alia pte uene trahatur ita ꝙ substãtia illi⁹ uene nõ tangatᷣ ab aliq°. et uena ligetᷣ cũ duob⁹ nodis. ne sãguis possit exinde exire postea incidatᷣ ex transuerso. et tantus san. inde ꝑmittatᷣ exire ꝙ sufficit. et tũc stringe uenaꝫ et fila duob⁹ capitib⁹. In plaga ṽo quaꝫ fecisti ponatᷣ al. oui p unũ diẽ postea lardi. p. y. uel. iy. dies. deinde itromittatᷣ caro porcina macra donec filuꝫ rũpatᷣ. et putredo maneat filuꝫ stringẽdo de tertio in 3m dieꝫ paꝝ et nõ cuꝫ ĩpetu. qm̃ si cuꝫ ĩpetu stringeres cito caderet filum. ꝙ nõ essꝫ ita bonuꝫ. qꝛ quanto plus manet predictũ filuꝫ cuꝫ appositiõe ipsius carnis porcine salse macre. tanto pl⁹ manebit putredo. et plaga meli⁹ purgabitᷣ. abluas ẽt plagã q̃ñꝫ cuꝫ uino al. et ca. ad putredinẽ remouẽdaꝫ et pul. saluie exiccate sup aspgas. ul' caprine. ul' unguetuꝫ fuscuꝫ sup⁹ iungas. uel nihil qꝛ per se sanabuntᷣ plage iste. Et sẽp colirys et unguẽtis oculos in q̃bus cataracte fuerint mũdifica ẽm ꝙ uidebitᷣ tibi expedire. et cũ ungueto rn. citrino ut al'i precedẽtib⁹ dictis. et cũ pillulis et ellectuarys sup⁹ dcis caput sepe purgetᷣ

Additiones ad caliginẽ oculoꝝ et ꝯseruandũ uisũ. ℞. eufragie. M. iy. betonice. M. y. gariofilate. M. i. et siccata pulueriza. post accipe sileris mõtani carui maratri anisi ana. lb. i. pulueriza. et pone in uasculuꝫ unũ uino al. plenũ musci gra. y. misce pul. cuꝫ baculo et post claude. et ex dicto uino clarificato. bibe quolibꝫ mane gobellũ unuꝫ. Ad caligineꝫ oculoꝝ. ℞. adipis pisciũ fluuialiuꝫ liquefacti cuꝫ tm̃dem mellis dispũati mixti et in ampula uitri i sole p pl'es dies ponatᷣ. et utere qꝛ optim̃ est. Uiperin⁹ ṽo adeps sil'imõ parat⁹ uꝫ ad diẽ. et ẽ potẽtior i hoc. Itẽ succ⁹ anagalli cũ melle coct⁹ caliginẽ tollit. et uisũ clarificat Priino tñ digeratᷣ mã cum tali syrupo. ℞. ra

dicis feniculi petro. apij brusci pentafilon gra
minis crete marine tribuli mari eufragie rute
do. ⁊ agrestis endiuie scariole scolopendrie ci
trach politrici ca. ue. adiantos thimi rorismari
ni eupatorij. an̄. M. i. uio. ʒ. iij. floꝝ eufragie et
boraginis se. lactuce anthos ana. ʒ. ij. se. petro.
brusci spargi anisi maratri thimi epithi cuscu
te utriusqꝫ sticados se. lactuce. an̄. ʒ. i. suci uio.
al. suci borag. suci feni. succi maloꝝ gra. an̄. lbr.
i. zuchari. lbr. iiij. ⁊ facta ꝯpetenti coctione fiat
syr⁹ ut supra. Digã mã cũ syr° p̄dicto purget̄
cũ hac decoctiõe. ℞. uio. ʒ. iij. floꝝ boraginis
ʒ. i. anisi maratri ana. ʒ. ij. ca. ue. scolopen̄d. ana
M. i. pruna iniube sebestez ana. xv. addat̄ pul
pe casiefi. tamarindoꝝ an̄. ʒ. s. mira. citri. keb.
indoꝝ an̄. ʒ. s. belericoꝝ an̄. ʒ. iij. reubar. ʒ. i. de
tur collatura. ¶ Deinde regat̄ per tres dies sic
potionat⁹. ¶ Quarta v° die itret balneũ aque
dulcis. seq̄nti die uena capitis dextri brachij
estate ⁊ tp̄r calido flobotomet̄. yeme ⁊ uere i si
nistro. ¶ Postea i ocul' ponat̄ de tertia in 3^am
horaꝫ de hoc collirio. ℞. succi feni. ⁊ puri uini
maloꝝ granatoꝝ. ⁊ succi celidonie an̄. ʒ. ij. fell'
taurini uel yrcini. ʒ. i. mellis dispũati. ʒ. iiij. oĩa
in mõ͛ collirij icorpent̄ ⁊ oculis iponãt̄ ablu
tis p᷑us oculis cũ uino decoctiõis celidonie flo
ruꝫ eufragie radicũ feniculi. ⁊ apij ⁊ dꝫ seruari
i uase cupri. ¶ Aliõ͛ ad idẽ. ℞. fellis p̄dicis acci
pitris falconis milui uulturis ⁊ auiũ de rapia
uiuẽtiuꝫ q̄ h̄re poteris succi celidonie feni. itẽ
mell' eufragie an̄. ʒ. i. balsami. ℈. i. Pilule mira
biles de q̄bus si de. xv. i. xv. dieb⁹ qs sumat p̄
cedẽte aliq° digiuo ut oximel uel alio prec̃q̃
i dieb⁹ canicularib⁹ miromõ uisuꝫ clarificat ⁊
oculos. ⁊ ꝯfortat spũs uisibiles. ℞. mirabola
noꝝ citrinoꝝ. ʒ. ij. s. indoꝝ beliricoꝝ emblico
ruꝫ an̄. ʒ. s. se. rute eufragie anisi maratri. an̄. ʒ
i. reubar. reupontici. ana. ʒ. ij. aloes cicotri ad
põdus oĩum. ꝯfice cũ succo feni. ⁊ fac pillulas
i mõꝫ horobi de q̄bus da. xi. uel. xv. ⁊ poterit
uti a medio septẽbris usqꝫ ad finẽ maij. Pul.
ꝯ oculoꝝ obscuritatẽ mirabilit̄ ꝯfortans spũs
uisibiles. ℞. se. feni. siseleos. ana. ʒ. ij. eufragie.
ʒ. iij. ʒʒ. cardamomi gariofi. nucismuscate ana
ʒ. i. misce ⁊ fiat pul. subtilis de quo sumat. ʒ. i. s
quolibꝫ mane stõ ieiuno. ¶ Itẽ ad idẽ fiat syr⁹
de succo feni. ⁊ zuch. ⁊ oĩ mane stõ ieiuno det̄
ʒ. i. cũ ca. q̄r ẽ optim⁹. ¶ Pillule ualde bone ad
spũs uisibiles ꝯfortandũ ⁊ lumen clarificãduꝫ
℞. masticis. ʒ. i. q̄nqꝫ generꝝ mirabolanoꝝ. ʒ. s.

hermodactiloꝝ turbit ana. ʒ. s. aloes. ʒ. i. ꝯfice
cuꝫ succo absinthij ⁊ da. ix. uel. xi. Pul. mira
bilis qui uisuꝫ custodit ⁊ acuit. digõeꝫ ꝯfortat
torsionẽ uẽtris ⁊ itestinoꝝ mirabilit̄ placat co
lorẽ bonuꝫ p̄stat ⁊ amissuꝫ ex q̄cũqꝫ cã restau
rat. ꝯualescẽtes miromõ a f̄ro morbo ꝯfortat
canitieꝫ tardat quottidianariis. ⁊ quartanariis
tipos coartat. ⁊ ut breuit̄ dicaꝫ oĩb⁹ naturis. ⁊
maxime in senili etate peculare ẽ. ℞. leuistici
ameos apii cimĩ saluie calam̃ti anisi cardamõi
origãi aneti carui fen. thimi pip̄is ysopi petro.
an̄. ʒ. s. cinamomi gariofi. galãge croci ana. ʒ. i.
nucismuschate. ʒʒ. cardamõi macis spice folij
ana. ʒ. s. pulegii. ʒ. ii. sileris mõtani. ʒ. iii. utat̄ in
oibus cibis suis uel utat̄ eo mane ⁊ sero. ʒ. s.
¶ Aq^a preciocissima ad caliginẽ nebulã ⁊ ad
oĩa uitia oculoꝝ. uisũ miromõ clarificat ⁊ oẽꝫ
oculoꝝ maculã abstergit. ℞. uini al. ciet. ii. suc
ci feniculi depurati ⁊ clarificati cietũ. i. cãpho
re. ʒ. i. tutie alexãdrine. ʒ. i. ʒʒ. ʒ. s. mellis. ʒ. iiii.
terenda terant̄ ⁊ oĩa i bacino d͛ lotono ponãt̄
p. ix. dies ad serenuꝫ ubi ros neqꝫ sol p̄cutiat.
deinde distillẽt̄ p filtrũ ⁊ in ãpula uitrea aquã
distilatã ꝯserua ⁊ mãe ⁊ sero. i. uł. ii. gutas ocu
lis imittas. ¶ Ad caliginẽ nebulã cataractaꝫ ⁊
ad omnia uitia antiquata oculoꝝ ⁊ ad eos spe
cialit̄ q nil uident. ℞. piperis al. croci balsami
fellis uulturis fell'. gal. nigri an̄. ℈. ij. ⁊. s. mell'
optimi dispumati. ʒ. i. uini ueteris al. cietos. iij
succi feni. depurati cietũ. i. ꝯficiant̄ sic. Piper ⁊
crocũ tere subtilit̄ deinde cuꝫ succo feniculi ⁊
uino cõmisce. ⁊ in uase eneo paꝝ buliãt. deĩde
oĩa alia adde. ⁊ collirio facto seruet̄ in uase
cipressino uel cupreo. ⁊ tres gute in oculo pa.
mane ⁊ sero ponant̄. ¶ Ellectuariũ ad uisuꝫ re
cuperan̄d ẽt si quasi fuerit amissus. ℞. se. feni.
lbr. ij. sileris mõtani eufragie an̄. lbr. iij. camed͛
lbr. s. se. apij. petro. pip̄is. ʒʒ. cinamõi floꝝ celi
donie. an̄. ʒ. iiij. pulegij. aneti ysopi floꝝ abro
tani granoꝝ iunipi millifolij stafisagrie an̄. ʒ.
iiii. oĩa puluerizata ꝯficiant̄ cuꝫ melle cocto ⁊
dispumato ⁊ p lbr. i. mell'. pone. ʒ. iii. pulueris
⁊ accipiat̄ ad q̃titateꝫ nucis mane ⁊ sero. qm̃
lumen p̄ditum restaurat stõm ꝯfortat. ⁊ a sup
fluis hu. mũdificat renes mũdat ⁊ lapides frã
git. ⁊ oẽs uẽtositates expellit. p̄ba^m ẽ. ¶ Suc
cus celidonie cuꝫ melle tẽp̄atus uino antiquo
⁊ pul. pip̄is al. uꝫ caligini oculoꝝ. Serpiliuꝫ cũ
melle ⁊ aq̃ coctũ ⁊ pãe uꝫ caligĩ si inde lauent̄
oculi. ¶ Itẽ aq̃ de saluia feni. ro. ru. celidõie ru

te ana cū modico ꝟbene nō tm̄ sicut de aliis fi
at aq̄ q̄ si mane ⁊ uespe ponat̄ i oculis. Juuat
debilitati uisui senectutis. ¶ Ualet ēt istō. ℞.
origani. nucismuscate. adil. thī pulegii cinamōi
se. feni. ana. ℥. s. ꝯfice ⁊ fiat puluis de quo utet̄.
¶ Ad uisuȝ pillule de ꝯpositōe mr̄i frācisci. ℞
eufragie cubebe do. nucismuscate sileris mōta
ni ligni aloes rute kebulis. gari. cinamōi ana. ʒ
. s. turbit agarici an̄. ʒ. i. aloes epatici ad pōd⁹
oīum fiant pilule cū aq̄ rute. Et si uis eas for
ti⁹ soluere adde sapini. ʒ. ii. ¶ Jn pratica gual
teri fol. 2 i. ē pul. optim⁹ ad uisuȝ de antidota
rio maiori optīm dico si ubi ꝯpetit offeratur.
¶ Est. n. multū calidū ⁊ exiccatiuū qd̄. ℞. beto
nice feni. thī rorismarini. an̄. ʒ. ij. saturegie. ℥. s.
eufragie. ʒ. viii. pipis. ʒ. i. mellis dispūati lbr. s.
¶ Declināte ꝟo passiōe. Si ocl'os cito mūdifi
care uolueris a rubore ⁊ grositie. Sarcacolaȝ
albā prepatā cuȝ lacte ⁊ siccatā ⁊ iteꝝ cū lacte
mulieris dissolutaȝ i cote ⁊ ductā ut sit tenax
⁊ grossa efficax ē. et iuuamēti uelocis. ul' potes
eā subtilit̄ cribratā ocul' iponere. ⁊ palpebras
claudere. ⁊ pecia aq̄ fra ifusa palpebris suppo
natur. Diaolibanū peculiarit̄ uȝ i fluxu lacbri
marū. ¶ Post purgationē betonica i aq̄ ro. uel
uino cocta recupat oēs spūs ut dr̄ i ꝯseruatio
ne uisus. ⁊ augēdo 'atiē oculoꝝ iaȝ obtenebra
tā multū uȝ. Qualȝ die oculos ꝓfundere uri
na ꝓpria ⁊ nocturna ⁊ maxie si i cenis carnes
auiū comedāt assatas igni. ⁊ de mane ⁊ an̄ cenā
se. feni. masticare ⁊ i ore tenere ꝯfert maxime.
¶ Qd̄ si se. feni. aceto īfundas ⁊ ficces ⁊ cina
momi optimi an̄ ei addas addito zucharo pti
semi uni⁹. sumendo de hoc fit mirabile i pres
uando uisū ⁊ debilitatē reformādo ⁊ i oculis
octuagenarijs iā obtenebrato uisu ut credibi
bile uideat̄. ¶ Et eufragiā p se solā masticādo
⁊ i ore tenēdo finalit̄ deglutiēdo exptus sum
mirabil' iuuamēti. Lauare oculos cuȝ uriā int⁹
⁊ extra lacrimas siccat ⁊ prurituȝ extirpat. Si
milit̄ ēt facit mustū coctū. i. sappa ꝯtra lipitu
dinē oculoꝝ ⁊ ruborē. ¶ Ciminū pistū cū suco
rute ⁊ i eo bōbax ifusus ocul' supliget̄. ¶ Qd̄
si cūo sit sepe necessaria. pillulas lucis mesue
sumat qm̄ multū ualēt ⁊ ēt i decrepitis sūt ex
perte. ¶ Colliriū preciosū ⁊ efficax multū in cō
seruatiōe ⁊ reformatione uisus. ē colliriuȝ de
succo granatoꝝ hoc qd̄ almāsor scribit i 2°. B
.n. extollit̄ magna laude qm̄ inestigabilis. Ju
uamēti ē. Et hoc colliriū ē exptuȝ ad multū

uini boni. lbr. iij. thutie. ℥. ij. ʒʒ. macis an̄. ʒ. ij.
simul' bull'. lēte quousqȝ ad lbr. i. reddeāt. ⁊ to^m
i uase uitreo ꝯseruet̄. hoc. n. tunicas oculoꝝ cō
seruat. ⁊ ēt uisui addit abstergit lacrias ⁊ mul
ta bona alia facit.

¶ Ca^m. xviij. de albula ungula ⁊ macul' ocl'oꝝ.

Aliquādo i ultima tunica (q̄ ꝯiunctiua
dicit̄) q̄ oēs cohopit ⁊ ꝯiungit appareȝ
modicū albedinis q̄ ē qn̄ȝ sanguinolē
tia. ita q nō ē longū sȝ q̄si rotundū id qd̄ ibi aȝ
⁊ hoc albula nūcupat̄. ¶ Et fit ex humoribus
calidis ardētib⁹ subām ip̄i⁹ ꝯiunctiue ꝓpter
qd̄ nisi sit in pncipio uix curabit̄. sȝ a principio
curatur leuiter i tres aut quatuor dies cū reis
q̄ superi⁹ diximus. ⁊ q̄ iferi⁹ dicemus. Quādoqȝ
pānus exilis ⁊ ramosus aȝ i oculis. ⁊ tunc tal'
pānus ungula dr̄ q̄si angula. ꝓcedit ab angulo
oculi. ⁊ qn̄ȝ a duob⁹ angulis. qn̄ȝ a maiori. qn̄ȝ
a minori. ⁊ sil'r ꝓtendit̄ qn̄ȝ super oēs tunicas
ita q multotiēs transcēdit pupillaȝ ⁊ extēdit̄
p to^m oculuȝ ⁊ tunc nō dicit̄ ungula sȝ pānus
q sicut dixi qn̄ȝ to^m coperit oculuȝ uel maiorē
pteȝ. q in pn° leuiter curatur leui⁹ i statu diffi
cili⁹ in declinatiōe. ⁊ fit i ꝯiunctiua tunica pro
prie sicut ⁊ ungula. Pānus eniȝ ꝓprie ⁊ large
ungula ⁊ albula dici pōt ⁊ curat̄ icissionibus
collirijs ⁊ pul. ifra scribēdis. Jtē uide subtilit̄
i oculo inspitiēdo si iuxta pupillā i cornea tu
nica siue ēt sup pupillā uideas aliquātulū albe
dinis. q̄ qn̄ȝ ꝓtendit blauū colorē. ⁊ erit exile
cōr. quandoqȝ diffusuȝ subtile ⁊ paruū ⁊ illō
tale macula nuncupat̄. ⁊ uere macula dici pōt
q2 oculū maculat. Quandoqȝ. n. ex huiusmōi
maculis. iiij. qn̄ȝ. v. qn̄ȝ pauciores i oculo sub
tiliter inspicienti appent de his maculis. q̄ si re
centes fuerit de facili curātur. sicut dicā iferi⁹.
Si uero uetuste cum difficultate maxia cura
buntur. ¶ Et nota q dicit phus in phia sua q
isti qui habent istas maculas i oculis sunt de
ceptores ⁊ alijs ōteriores hominib⁹. unde do
cet nos ibi q a conuersatione ⁊ familiaritate
taliū hoīum tanq̄ ab inimicis fugiamus. Ad
albulaȝ experimentuȝ mirabile accipe fauaro
las q sūt uermes. q statim cū tangunt̄ claudūt
se in mod̄ pomerii. ⁊ stant sub lapidibus. ⁊ ac
cipe uermes q uocātur centupedi ⁊ uere cētuȝ
hn̄t pedes. ⁊ ab his duob⁹ succū exhe. ⁊ ocl'o
ipone. q2 ifra paucos dies albulā tollit. ⁊ spā
liter si fuerit recēs. ¶ Ad albulā aliō. ut tollat̄
ab oculo in. xxx. dieb⁹ ul'. xl. ad pl⁹ p certo

Accipe radicis cardi agrestis siue cardi bñ dicti. ꝛ añ sol' ortũ fodias cũ palo ligneo ꝛ tun de eã cũ ligno quercino ꝛ sucũ extrahe. ꝛ i uase ui treo repõe ꝛ exinde parũ ocul' ipone ẽ aũt suc' icidẽs talẽ hñs vtutẽ p' qꝛ peliculas mẽbrane tollit õ ocul' deinde curat. Aliud ad albulã ocu loꝝ. Inueteratã expunctum exptũ mři micha. scoti. ℞. balsamiẽ spume maris. stercoris uiri dis lacerte nitri zuchari ana partes eq̃les deiñ sume acori celidõie ana. ʒ. x. ꝛ coquãtur in lb. i. aq̃ donec redeat ad q̃rtã ptẽ aq̃ coletur ꝛ spẽs p̃dicte supaspergãtur. ꝛ exiccẽtur i ũbra deiñ iteꝝ terãtur ꝛ ex p̃dicta aq̃ aspergãtur. ꝛ iteꝝ terantur ut p̃us. B fiat ter vel q̃ter postea pul. ille oclis imittat. huic. n. medicaĩ nullũ ẽ silẽ i remouẽdo abluã iueteratas ꝛ albuginẽ grossã de oculis boũm ꝛ oĩum animaliũ siue equoꝝ vel alteri' cuiuscũqꝫ generis. Ad maculã ocu loꝝ fm ybernicũ ꝛ magistrũ meũ exptuꝫ expi mentũ ꝛ specialiẽ si recens fuerit. Primo minu tio fiat de uena capitis dextri brachij uiribus ꝛ etate pmittentib'. postea fiat emplastrum su pra frontẽ ꝛ tipora pa. de solatro pistato mix to cũ al. oui. vel empl'm dictuꝫ i cura fluxus la crimaꝝ. deinde tria oua coquãtur ꝛ fiant dura postea extrahant uitella ꝛ oburant i ola noua i fortissimo igne ita q̃d fiat ex eis pul. subtiliſ simus. q postmõꝫ distẽpet cuꝫ pauco uino al. ꝛ mane ꝛ sero cũ pẽna oculis ipone. qꝛ maculaꝫ delet ꝛ pãnuꝫ corodit. ꝛ ẽ exptuꝫ. ¶ Aliud exp tuꝫ ad maculã ꝛ etiaꝫ ꝯtra ruborẽꝫ oculoꝝ et fluxum lacrimaꝝ. ℞. succi celidonie depurati tñ prius in vino al. ꝛ uini al. ana. ꝛ ponat in eis pul. aloes ꝛ cum petia colleẽ ꝛ omni sero cum pẽna guta oculis imittat. Aliud ad maculaꝫ q̃ si fuerit recens tolleẽ ifra tres dies. si in oculis posueris ter i die unã gutam uel duas de san guie ale pulli colũbini. Aliud ad idẽ. ℞. radicis uirge pastoris ꝛ eã exica ꝛ pulueriza cui' pul. oculis impõe. q̃ ualꝫ ẽt hoc ad grossitiẽ palpe braꝝ. Itẽ ciminũ i uino ifũde et cũ molle fue rit teras ipsũ ꝛ in saculo lieo ifũdas quoniam tollit maculas si calidũ supra oculos maculaꝝ clausis palpebris appõat. ¶ Aliud ad maculas oculoꝝ eradicandas. ℞. succi betonice celido nie. fenationũ ana. ʒ. ij. chachimie. ceruse ana. ʒ. i. ʒ. ros. ʒ. i. gumi arabici amili. ana. ʒ. ʒ. aloes. ʒ. iij. puluerizãda puluerizent. ꝛ cũ predictis suc cis depuratis cõmisce. ꝛ fiat colliriũ. de quo i ocul' bis i die pone qꝛ maculã cito tollit. Et si predictũ pul. cuꝫ aqua pluuiali uel ro. miscu eris siue succuꝫ p̃dictuꝫ. ꝛ facto collirio ipõas oculis. ualꝫ in angustioso dolore obtãlmie mi rabiliter. Colliriũ ualens ad maculas oculoꝝ ꝛ obscuritatẽ eoꝝ lacrimas stringit putrediẽꝫ mundificat ꝛ uisũ clarificat. ℞. anthimonij. tu tie ana. ʒ. iiij. salisgẽme. ʒ. ij. celidonie. memithe ana. ʒ. ij. costi mẽte ana. ʒ. ij. camphore. ʒ. ʒ. thu chiam ꝛ anthimoniuꝫ tempera cũ mirab. cõdi tis ꝛ hoc fiat trib' diebus ꝛ de alijs om̃ibus fiat pul. ꝛ misce ꝛ siccetur. ꝛ cum succo fenicl'i fiat colliriuꝫ ꝛ oculis impone. Aliud ad macu laꝫ oculoꝝ ꝛ pruritũꝫ palpebraꝝ ꝛ ruborem. accipe radicis feniculi ellecti ꝛ celidonie. ꝛ de sumitatibus rutbe ꝛ absinthij succuꝫ extrahe ꝛ predictas radices pista ꝛ succuꝫ ex his omi bus extrahe ꝛ colla ꝛ i uase ereo repone. ꝛ ad de paꝝ mellis ꝛ lactis mulieris. ꝛ pone ad sere nuꝫ per tres noctes. ꝛ ex eo parum oculis imi te cuꝫ pẽna. Item paritariã rosas ꝛ rutã om̃ia insil' pista ꝛ cum claro oui misce ꝛ clausis pal pebris supra bõbacem i uino infusum oculis suppone. Ad maculaꝫ pãnuꝫ ꝛ albulaꝫ exptuꝫ ℞. margaritaꝝ nouaꝝ pforatarum ꝛ nõ pfora taruꝫ ana. ʒ. ij. uiridis eris. ʒ. ij. cãphore. ʒ. i. ca storei. olibani. sarcocole ana. ʒ. iij. ꝛ. ʒ. oĩa bene pistata ꝛ pulueriꝫata i mortario metalino i ua se uitreo cũ aqua ro. cõfice. ꝛ incorpa ꝛ dimit te bene de exiccari i sole ꝛ iteꝝ exicca ꝛ sic fac ter uel quater. deinde ex hoc medicamiẽ paꝝ oculis impone qꝛ maculã dellet. ꝛ albulam. ꝛ pãnuꝫ corodit. ¶ Et si uis q̃ sit subalbidi col loris. pone plus de sarcocola si uiriđ plus de uiride eris ꝛ sic de ijs. Ad ungulaꝫ ocl'i si inue terata fuerit incidatur secundũ doctores ciru gie hoc modo accipe ipam ungulaꝫ cũ duob' instrumẽtis ferreis uel trib' ad hoc ꝯuenięti bus ꝛ eleua eã caute ꝛ subtiliẽ custodiẽdo ipi' oculi subãm. ꝛ cũ instrumẽto ferreo. q̃d uocãt cirugici istrum caluũ rade eã. elleuã' ita q̃ tu nicaꝫ oculi nõ tãgas. nisi leui' quã poteris. ꝛ scide ipaꝫ ungulã suauiẽ i loco vbi hꝫ initium ꝛ finẽ. s. i minori angulo et i maiori. deiñ bẽas vitellũ oui cũ bõbace. et pone sup oculũ p tres dies renouãdo bis in die. In 3° vo die si vide ris q̃d adhuc sit tibi ungula iteꝝ eaꝫ scinde et ouũ sil' suppone. Deiñ aũt accipe mel dispũatũ vinuꝫ rubeũ et forte et pul. gallaꝝ ꝯbustarum cribrataꝝ subtiliẽ. q̃ sil' oĩa bulliãt. ꝛ paꝝ ex B quottidie cũ pãno ocul' imittaẽ. q̃usqꝫ ocul' pu

rificet̃.vel aliq̄d de supradictis vnguẽtis vt ẽ
vnguẽtũ.ru.vl' citrinũ supponat̃.hoc.n.mõ cu
rabit̃ vngula inueterata. ¶ Qđ si ipa vngula in
ueterata nõ fuerit ꝫ recẽs de facili curat̃ cum
pul.siccaꝝ herbaꝝ succis ꝛ collirius q̄ ad pãnũ
valẽt.que iferi⁹ sũt dicẽda. ¶ Ad ungulaꝫ albu
laꝫ ꝛ pannũ ꝓbatuꝫ. ¶ Accipias es ustum no
uies i aceto extinctũ.sal armoĩacũ ꝯbustuꝫ sar
coco.crocuꝫ oriẽtal'.ꝛ cribrẽt̃ ꝛ ꝯficiant̃ cum
felle porcino ꝛ caprino. ¶ Et iteꝝ siccent̃ ꝛ cuꝫ
ꝑdictis fellib⁹ ĩbibant̃.postea paꝝ de h°.pul.
oculis ĩpone q꞉ mirabile ẽ. ¶ Colliriũ ꝯ pãnũ
oculoꝝ.ꝛ ꝯ i poste.n.t.r.eoꝝ ꝛ obtalmiaꝫ.℞.
mel' dispumati.ʒ.ij.fellis caprini fellis galli ãn.
ʒ.i.oĩa sĩl' bul'.usq꞉ ad ꝯsumptionẽ medietatis
i uase eneo.ꝛ i vase uitreo repone.ꝛ ter ul' q̈ter
i die paꝝ ex eo pone i oculis. ¶ Aliđ collirium
ad idẽ expertuꝫ.accipiat̃ sterc⁹ pueroꝝ ꝛ ꝯbu
ratur i nouo pignato quousq꞉ exinde fiat pul.
niger.deinde terat̃ ꝛ cribellet̃ ꝛ addat̃ sibi tm̃
đ pul.ossis sepie.et addito pauco melle dispu
mato fiat colliriuꝫ.ꝛ oculis pluries i die caute
ĩponat̃. ¶ Ul' similimõ pul.predictoꝝ sine mel
le ĩponat̃ oculis.q꞉ pãnuꝫ corodit ꝛ vngulam
ꝛ albulã i breui ꝓ certo ex oculis cuiuslibet
aĩalis siue hoĩs siue eq̄ bonis uel alteri⁹ cuius
cunq꞉.ꝛ ẽ exptuꝫ. ¶ Aliđ ad idẽ pul.nitri i mor
tario metalĩo subtilit̃ puluerizat⁹ cum pistello
eneo ꝑ peciã subtilit̃ extract⁹.ꝛ cũ pauco mel
le dispumato mixt⁹ uꝫ ad idẽ. Aliđ ad pãnum
corodẽduꝫ.℞.sarcocole uiridis eris ãn.ʒ.i.tu
tie.ʒ.ss.puluerizẽt̃ ꝛ cuꝫ melle dispumato ꝯfici
ant̃.ꝛ oculis ĩponat̃ pluries i die. ¶ Aliud ad
idẽ.℞.mellis dispũati.ʒ.ij.licij.ʒ.i.fellis gali.ʒ.i
fellis leporis ꝛ vulturis.ãn.ʒ.ss.ĩcorpent̃ oĩa
ĩsimul supra dicta ꝛ oculis ĩpone Et ut dicã
gnãlit̃.fel oĩum aĩalium de rapina viuẽtiũ uti
le ẽ ualde his pas. ¶ Aliđ colliriuꝫ bo^m^ ad idẽ
℞.bolumar.ꝛ i cote infusa uino al.puro frice
tur usq꞉ ad ꝯsumptionẽ boli.et h° ad libituꝫ
deinde cuꝫ succo corrigiole celidonie ꝛ melle
dispũato ana diligẽter ĩcorpent̃.ꝛ i uase vitreo
repone ꝛ usui reserua. ¶ Aliđ colliriũ ad ideꝫ
℞.mellis dispũati licij ana.ʒ.i.ss.distẽpent̃ insĩ'
deinde ađ tutie eris usti i tartari uini al.uiriđ
eris.salis gẽme ãn.ʒ.ss.repone ꝛ utere ut supra.
¶ Aliđ ad idẽ.℞.mellis.ʒ.iij.succi.uerbene ra
dicis feniculi succi agrimonie ãn.ʒ.i.succi celi
donie uiridiseris ana.ʒ.i.ss.croci.ʒ.i.hec oĩa cũ
tm̃dem boni uini al.misce.ꝛ bulliãt simĩ' usq꞉
ꝯsumptionẽ medietatis.ꝛ usui reserua.vnguẽ
tuꝫ exptuꝫ ad pãnuꝫ corrodẽduꝫ.℞.centꝝ gal
li celidonie ana.M.ss.pistent̃ bene.deinde i.℥
vi.olei cõis mittant̃ ꝑ dies.x.uel tantũ donec
marcescãt deinde simul bulliãt ad lẽtuꝫ igneꝫ
ꝛ cuꝫ uideris substantiã herbaꝝ petere fundũ
deponat̃ ab igne.ꝛ appone ibi cere noue lique
facte.℥.i.ꝛ iteꝝ bulliãt.ꝛ post pone modicum
supra marmoreũ lapidẽ.et si aliquantulũ tena
citatis hẽant.signuꝫ ẽ decoc.ꝑfecte.post adde
ʒ.ij.uiridiseris ab igne remouẽdo.et cuꝫ pẽna
ter uel quater in die oculis imitte. ¶ Quidam
addunt huic unguẽto olibani sarcoco.tutie ãn
ʒ.ij.succi celidõie succi matrisilue ana.ʒ.ss.licij
aloes epatici ana.ʒ.i.q̄ oĩa puluerizata cuꝫ pre
dictis succis ꝛ oleo paꝝ bulliant ꝛ fiant unguẽ
tum.qm̃ est optimuꝫ in predictis causis.ꝛ pro
batuꝫ est. ¶ Succus etiam morgeline cui⁹ flos
ẽ rubeus i predicto unguẽto ponat̃ ꝛ ẽ opti^m^
Colliriuꝫ ad pãnum ꝛ omnẽ oculi cohoprturaꝫ
exptum.℞.mellis dispũati.℥.iij.cum quo cõ
misceas nitri subtilit̃ puluerizati ꝛ per pãnuꝫ
cribelati ossis sipie.stercoris lacertaꝝ ana.ʒ.ss
ꝛ adde paꝝ aque ros.ꝛ in uase vitreo trib⁹ die
bus ad solẽ ꝛ totidem noctib⁹ ad rorẽ maneat
ꝛ utere. ¶ Aliud ad ideꝫ.℞.xxv.gra.pipis ni
gri.℥℥.piperis al.ana tm̃dem omnia in pul.re
dacta cum succo folioꝝ hedere terestris uino
q꞉ albo misce ꝛ colla per pãnũ.ꝛ utere.q꞉ ualꝫ
ad pãnum albulaꝫ ꝛ maculaꝫ. ¶ Ad ideꝫ.℞.cã
tarellas ꝛ tere eas optĩe.ꝛ pone eas iuxta ocu
los ꝛ timpora.ꝛ desup liga paꝝ frumẽti masti
cati i aceto madefacti.ꝛ maneat ꝑ tres dies et
totideꝫ noctes.deinde remoueãt̃.ꝛ supra frac
turaꝫ quã fecerint pone foliuꝫ hedere et uince
et portet eaꝫ quousq꞉ euaserit.et colliriũ aliqđ
aut ex predictis aquis oculis imponat̃ ꝓdest
enim hoc ungule pãno et omni oculoꝝ egritu
dini preterquã ad caliginẽ et guttam serenam
¶ Puluis exptus ad oculoꝝ pãnum.℞.ros.si
leris sarcoco.corticis mirabolanoꝝ citrinorũ
ossis sipie.anthimonij.℥℥.ermodac.se.centrũ
galli tutie nitri subtilit̃ puluerizati salis cõbu
sti.stercoris pueroꝝ ꝯbusti.stercoris lacerte i
pasta cocti zuchari candidi ana.ʒ.i.aloes.ʒ.ij.
mittat̃ in oculis bis uel ter in die et nocte tam̃
ꝑus abluantur oculi cũ succo celidonie uel cũ
aliquo de ꝑdictis collirijs. ¶ Ali⁹ pul.optim⁹
ad ideꝫ.℞.stercoris lacerte (eiecto nigro) ipa
sta in furno decocti.aq̄ nitri.℈.i.spume maris

ʒ.i. hec oia in pdictis bulliāt succis. postea exic cent̄ et usui reserua. ¶ Ali⁹ puluis optim⁹ ad idē accipe ouum et pbitias ide album p punz foramē i capite ipius oui factū. et in vitello oui factū. et i uitello qd remāserit sal tritum usqz ad sumuz teste ipius oui mitte. postea cū pasta vl' luto sapic os ipius oui obtura. ¶ Ita qd nil de substātia ipi⁹ oui exire possit. deīn i igne cō buratur subtilir̄ pistetur ꝛ cribelletur et hui⁹ mōi pul. paruz quottidie i ocl'o pone. qz mira bilir̄ pānuz corrodit. ꝛ oēm ocl'i copturā delet pbatuz ē. ¶ Pul. alius ad idē. ℞. sarcoco. tartari vini al. ossis sipie. ana. ʒ. ʒ. tutie. ʒ. iiij. terantur ꝛ utere. ¶ Uidi quēdaz cuius ocul⁹ pāno erat copt⁹. ꝛ solūmō ponebā sibi i oculo quottidie semē centri gali pulueriʒatū. infra dies paucos curat⁹ ē. ¶ Alius pul. ad idē. ℞. sarcoco. calce cumenō. ana. ʒ. i. tere ꝛ utere. ¶ Alius ad idem ꝛ est valde corosiu⁹. ℞. salisgeme. ʒ. i. tutie. ʒ. ʒ. sarcoco. ʒ. ij. terre ꝛ usui' resua. ¶ Alid ad idez collige stercus lacertaꝝ uiridiū ꝛ eiecto nigro qd remanet reserua. ꝛ ipasta decoque i furno uel alibi post adde paꝝ sarcoco. ꝛ i oculo pōe qz pānum ꝛ oēm oculoꝝ copturā pro certo re mouet ꝛ ego suz exptus. ¶ Alius pul. ꝛ ē uald corosiu⁹. ℞. spume maris nitri aū. ʒ. i. tutie. ʒ. ʒ zuchari candi. ʒ. ij. tere ꝛ utere. Alius pul. ad B exptus accipe fabas nigras ꝛ inter tegulas ar dentes eas ꝯbure. deinde cū limatura ferri aū optie trita i mortario metalino ꝛ p pānuz sub tilir̄ extracta misce. ꝛ multotiēs i dic i oculis iponat̄ pul. ille. qz p certo īfra breue tempus pānuz ꝛ oēm oculi copturā tollit pbatum est. ¶ Ali⁹ pul. ad idē optim⁹. ℞. tucie prepate ſm doctrinā i ca⁰ de caligine datā. ʒ. i. sarcoco. ʒ. iiij margaritaꝝ nō perforataꝝ. ʒ. i. zuchari candi. ʒ. ʒ. terant̄ cribellēt̄ ꝛ utere ¶ Alius ad. idez. ℞. tucie zuchari candi. ʒʒ. ana. ʒ. i. sarcoco. tartari uini al. ana. ʒ. ij. margaritaꝝ nō perforataꝝ. ʒ. ʒ. musci. ℈. ʒ. tere oia cribella ꝛ usui resua. Ali⁹ pul. optim⁹ ad idē. ℞. tucie. ʒ. i. aloes. ʒ. i. ʒ. sar coco. ʒ. ʒ. tartari salisnitri thuris. ana. ʒ. i. terāt̄ oia insil'. ꝛ mittant̄ i corpe turturis piectis oi bus iterioꝛib⁹. ꝛ in testa enea ī clibano ul' lari calidissimo ꝯburant̄. ꝛ cū ipso turture ēt pene turturis ꝯburant̄. postea oia terantur ꝛ subti lissime cribellētur. ꝛ bis i die hic pul. mittat̄ i oculis. qz pānuz ꝛ oēm oculi copturaz īfra bre ue tēpus corodit pbatuz ē. ¶ Alius pul. ad idē ℞. tutie sarcoco. tartari vini al. thuris calcecu menō. antbimonij ana. ʒ. i. tere ꝛ utere. Quidā addūt ossis sipie candi margaritaꝝ pforataruz ꝛ nō pforatarū ligni aloes ana. ʒ. i. ¶ Alius pul uis optim⁹. ℞. tutie prepate ſm doctrinaz pre dictaz. ʒ. i. lapidis calamitaꝝ coparose calcecu menon ana. ʒ. iiij. oia terant̄ ꝛ cribellent̄ ꝛ usui reserua. ¶ Pul. alius optimus ad idē. ℞. cocu las marinas hoc ē testas coculaꝝ. spume mari ne sallis cōis. aū. zuchari tm̄dem tere ꝛ utere. ¶ Alius optimus ad idē. ℞. limature eris opti me i mortario metalino trite ꝛ cribellate ꝛ in aqua nouies ablute ꝛ exiccate q̄lib; uice. ꝛ cū pauco ossis sipie sarcoco. zuchari ꝛ camphore misce ꝛ reserua. ¶ Alius optim⁹ ad pānuz un gulā ꝛ grossitiē palpebraꝝ. accipe solcas uetu stas. q̄ in plateis stant ꝛ combure eas in pigna to in igne. ꝛ pul. qui ex eis fit misce cū tm̄dem aloe ꝛ utere. ¶ Ad idē exptus. ℞. lapid q repe riunt̄ i calce uiua. qui nō potuerunt comburi. sed remanserūt i calce duri multū ꝛ teras eos optime in mortario metalino. ꝛ per pānuz sub tiliter cribra. ꝛ misce istuz pul. cuz urina pueri uirginis. ꝛ ibi iaceāt p tres dies. deinde siccēt̄ i sole. ꝛ sic ibibant̄ i ipa urina ꝛ siccent̄ ad mi nus trib⁹ uicib⁹. postea de ipo pul. bis uel ter i die oculis paꝝ impone. qz pro certo imbreui tollit pānuz ꝛ oēm grossitiez palpebraꝝ ꝛ ocu li coperturā. expto crede qm̄ in pluribus egs ꝛ alijs animalib⁹ sū exptus. ¶ Et hec de pāno albula ungula ꝛ macula dicta sufficiāt.

Aditiones ad pānum oculoꝝ siue cata ractaz pbatum fiat collirium cuz cro co melle ꝛ uino al. qd p pl'es dies ocu lis imittatur ut pānus molesceat. deinde modi cuz de isto pul. ponatur i oculis cuz uadit dor mituz in sero. ℞. alei. ʒ. ij. salisgēme. ʒ. i. ʒ. tutie. ʒ. ij. piperis. ʒ. i. ʒ. croci. ʒ. i. omnia bene in mor tario terre. ꝛ in cortice oui ponāt̄. ꝛ sup lar. ca lidum. ꝛ aliq̄ tuella ul' parua olla supponat̄ et fiat sup illā ollam fortis ignis p duas ul' tres horas donec comburantur bene. deinde pul uerizate p panum subtilem extrahantur adda tur tutie tantum sicut in precedenti capitulo dixi ꝛ utere est enim probatum. ¶ Aliud expe rimentum ad albulam ungulā. ꝛ omnem ocu li superfluitatem. ꝛ uisum miromodo clarifi cat Recipe duas uel tres radices celidonie be ne mundas ꝛ lotas cum uino albo ꝛ stent per noctem cum cimis rute uiridis deinde trita ia

ceant per diem et noctem in bacili .deinde po
nat̄ ad ignē donec feruere incipiant.et cum bo
no aloe fiat collirium de quo oculis īponatur
¶ Ad albulā oculorum ⁊ pānum ꝓbatum.℞.
sallisgeme ossis sipie stercoris puerorum et si
carū solcarū uetustarum ana q̄libet ī pigna
to nouo p se cumburat̄ et pulueriset̄ et misceа
tur.et ocul' sepe ī die īponat̄.q2 ē mirabile ac
remouēdum albulā et pānum et oēm copertu
rā.que ē in oculo. ¶ Alius ad idē et cōtra oēm
ruborem ocl'orum et palpebrarum inuersata
rum.sucus matrisilue ocul' sepe imponatur.et
potest sucus extrahi et siccari et cum uti uis
distempa cum uino al.oculisq3 īmitte hoc coli
rium q̄m̄ ꝓbatum est in oibus p̄dictis ex qua
cūq3 cā sint.Sucus herbe lucule quasi luce3
dans.que ē ypia cum floribus.n.oēm coptura3
oculi siue hominis siue alteri' aīalis in breui
tollit ualet etiā ad cataractā.⁊ si ī predcō suco
ponat̄ stercus lacerte uiridis ad idē u3. ¶ Aq̄
mirabilis infalibiliter oculoꝝ maculas deles
⁊ oculos clarificat.sup oīa iuuētutē ꝯseruat. ⁊
oēm maculā faciei delet.s3 cute ros.⁊ lepre nō
uere ualet.℞ limaturā argēti stagni eris calibi
plūbi auri cachimie argēti ⁊ auri ſm diuitias
⁊ paupertates ana.ponātur p diē ⁊ noctē in uri
na pueri uirgīs ca.Scḋa die in uino ca.al.Ter
tia die ī suco feniculi uerbn̄ ⁊ celidonie.Quar
ta ī albuminibus ouoꝝ.Quinta in lacte mulie
ris pueꝝ nutriētis.Sexta ī uino rubeo.Septi
ma in semptē albuminib' ouoꝝ.⁊ hoc totū po
nat̄ in uase in quo distillat̄ aqua ros.ad lentum
ignē.⁊ quantū distilauerit reserua ī uase aureo
argenteo uel uitreo bn̄ obturato ne respirare
possit.⁊ ex ipa aqua oculis īmitte.ij.uel.iij.gu
tas mane ⁊ sero lauādo ꝑus oculos ⁊c̄.Fimus
human' siccat' soli ⁊ paꝝ cōbustus pulueriza
tus ē mirabile in astergēdo ⁊ resoluēdo. addi
tiones ⁊ albulas q̄ fiunt in tunica oculoꝝ. cui
aliq addunt piper ⁊ benefit ⁊ cinamomū in co
lirio abstergit enī lacteū oculū ⁊ humiditatem
grosam melle mixtis dispumato. ¶ Dixit mihi
frater oliuerius hoc experimentū famosum in
alamania q̄ḋ in.x.dieb' delet albulā. ¶ Suc'
herbe parue.que in ortis nascitur ⁊ p teras ex
tēditur medio palmo.folia eius rotūda parua
sunt sicut ebulus semen eius ē teram recipies
sub caulo ei'.in grossitudine duoꝝ granoꝝ mi
lij ponatur ī oculo bis ī die. ¶ Et aq̄ distilata
eufragie ocul' iposita sepe albulas delet. ¶ Ad
debilitatē uisus in senectute. ¶ Electuariu3 q̄ḋ
feci p dn̄o petrino.℞ origani.nucis muscate.
thimi.pulegij adhil.cinamomi feniculi an̄.ʒ.ß.
cubebarū.ʒ.ij.macis.ʒ.i.fiat electuariū cū mel
le. ¶ Et si iste herbe cū suco feniculi ⁊ celidōie
ponant̄ deinde siccet̄ fit opatio melior illaru3.
¶ Itē addat̄ pipis longi ⁊ garofilo.ana.ʒ.i.pos
sunt addi mirabolanoꝝ belicoꝝ emblicoꝝ an̄.
ʒ.ij.sumat̄ ō co mane ⁊ sero.ʒ.ij.cū uino acuit
uisum ⁊ stomacū reddit robustū. ¶ Ruta cala
mētū ⁊ seminū pista ⁊ ī uino īfusa sup oculos
emplastrata ⁊ siccāt lacrimas. ¶ Cicorce nod'
dellat' in plicatura brachij sinistri maculas mi
nuit. ¶ Suc' absinthij rūpit maculas. ¶ Aqua
ardēs ocul' iniecta ualet. Sāguis āguille ⁊ fel
ei' ⁊ falconis ⁊ coturnicis huiusmodi morbos
curāt sil'iter.San.leporis ⁊ ē signum q2 frāgit
lapidē in uesica.Sāguis coturnicis mixtus cū
alijs carnib' nō pmittit caꝝ pinguedinē coagu
lari. ¶ Ad passiōes ualet sanguis upupe ⁊ cere
brū ei' dexiccatū ⁊ sanguis yrundinis calid'.
¶ Aq̄ tutie p̄parat.℞ aq̄ eufragie aq̄. feniculi.
aq̄ matrisilue an̄.lb̄.ß.aq̄ ros.lb̄.ij. tutie p̄pa
rate.ʒ.ij.aloe.ʒ.ß.coparose.al.ʒ.ß.cāphore.ʒ.i.
misce ⁊ fiat aq̄ aprobatissima. ¶ Aq̄ magr̄i pe
tri.ispani q̄ uisum acuit.⁊ oculos clarificat.et
maculas ⁊ pānū delet.℞.se.fenicl'i petro apij.
silcris mōtani.anisi.carui utriusq3 semis.gali
trici radicis celidonie.acori.betonice.folioru3
agrimonie.tromētille.rute uerbn̄ ana terātur
⁊ ponant̄ ī p̄ma die ī urina pueri uirginis. Se
cūda ī uino al.Tertia ī lacte mulieris siue asine
Quarta die distillent̄ hec oīa ⁊ serua ut balsa
mū ⁊ opila bn̄ uas ne respirare possit.q2 uirt'
eius exalaret. ¶ Suc' uirge pastoris pluries in
die iniect' pānū maculā ⁊ oēm ocul' copturā in
breui tollit ꝓbatū ē ī quodā sacerdote ⁊ q̄dā q
nō uidebāt. ¶ Itē aq̄ scā ex scīe rute mixte cū
medietate sui suci ꝑpētine siue aq̄ ruta ⁊ pl'ice ī
ocul' iniecta pānū corrodit ⁊ oē3 supfluitatē ī co
existē ⁊ ē ꝓbatū. ¶ Itē pul.buffonis eiectis ite
rib' ꝯbusti ī ī pignato pānū ocl'i corodit. Qui
dā lapis repit̄ ī capite limatie lōge nō scutate
lucid' ī mō3 cristalli q se pulueriset̄ ⁊ ponat̄ in
ocl'o oē3 pānū ⁊ ocl'i copturā tolit.Et si cū felle
yrcio misceat̄ erit fortioris opatiōis. ¶ Itē se.cē
trū galli ītegrū ocul' īiectū pānū remolit coro
dit ⁊ ꝛmouet.Itē coliriū fcm̄ ex tutia p̄pata cā
phora aloe epatico an̄.cōfectū cū suco celidōie
suco m̄te suco cētꝝ galli ⁊ v̄bn̄ oē3 pānū ⁊ ocl'o

rū coperturam·remouet.¶ Colliriū ad pannū
oculoꝝ remouendū et omnem tenebꝛoſitatez.
℞ bacile ꝛ unge ipm cū mell e·et pone ipm ad
ſolem·ſic ꝙ fūdꝰ recipiat ſolem ·et os terram.
et ſtet per duos uel tres dies·donec uideas il
lud mel eſſe uiride·tūc ablue ipm cū bono ui
no al·ꝛ in ampula uitrea reſerua ꝛ oculis ipo
ne qꝛ eos mirabiliter clarificat.Et ſi loco uini
ponat̄ aqua celidonie rute ꝛ uerbne ꝛ ſimilia
uel aliq̄ de alijs ſupꝛaſcriptis·meo iudicio eēt
maioꝛis efficatie.¶ Sucus trifolij picti cū ma
culis al·ualet ad albulas maculas cuz nigro ꝛ
ad nigras.¶ Auꝝ fricatū cū aceto ſuper cotez
ꝛ dexiccatū ad ſolem ꝓdeſt.¶ Pul·olibani cū
melle ꝛ aceto ꝛ ſtercoꝛe magnoꝝ muriū mixtꝰ
ꝛ iniunctus pānos oculoꝝ diluit.¶ Aq̄ fabꝛoꝝ
ualet ad maculas pānū ꝛ inuerſationem palpe
bꝛaꝝ ꝛ totam cutē faciei ſubtiliandā.¶ Eufra
gia quocūqz mō ſumpta in quocunqz defectu
oculis ꝓdeſt.¶ Mirabolani kbuli conditi ui
ſuz clarificāt·ꝛ debilitatē ex uētoſitate reſtau
rant·conferūt ſincopizātibꝰ ꝛ emoꝛoydis pa.
mane debent ſumi ꝛ poſt menſaz·uel ſyrupus
in quo poſiti fuerint (ſi habet̄) dct̄ ſine obſer
uatione diete ꝛ ſine omni abſtinentia.¶ Diſcer
nunt̄ aūt ſophiſtici a bonis·qꝛ kbulus conditꝰ
cū frangit̄ interius·ꝛ exteriꝰ omnino niger re
perit̄ ·ꝛ cū guſtat̄ paruam habet ponticitatem
ꝛ multam·dulcedinē.¶ Si uero cū frangit̄ in
tus eſt palidus uel ſubpalidus ꝛ paruaz habz
dulcedinem ꝛ multā ponticitatē pꝛecipue ſi cū
integer acu pfoꝛet̄ ſophoſticus ē.¶ Pica cum
buſta in olla ſigilata quocunqz modo data cō
tra·noctipolam ꝛ cardiacam ꝛ mliam de cauſa
frigida ꝛ cancrum in uirga uirili curat locum
cū litio.Se· feniculi quocunqz mō quottidie
ſumat̄ ꝛ cum aq̄ frigida lauet oculos ſi ſit ex
debilitate ſpiritus·unde pica intus apperit et
extra claudit ꝛ reparat ſpiritus.¶ Item pica
cocta ꝛ comeſta reparat ſpūs uiſibiles.¶ Itez
pica deplumetur ꝛ abiectis īteſtinis decoqua
tur in uino al·uſqz ad uini conſūptionez ꝛ ſepa
rationē carnis ab oſſibus·ꝛ tūc totum teratur
ꝛ liquoꝛ ſoli triduo exponat̄·poſtea cuz carpia
uel aliquo pāno lini ſubtili ſup oculos ponat̄
qꝛ aſperitatē obſcuritatē ruboꝛem ꝛ doloꝛem
tollit·ꝛ ſpiritus reparat.¶ Sucꝰ rute cū modi
co mellis lacrimas ſtringit.¶ Ad defectum
uiſus doloꝛem ꝛ cecitatez·℞ pulos yrundinū
ꝛ eā acu ſubtili ceca·ꝛ repone ī nido·ꝛ poſt ter
tium rediens uidēti tolle caput·ꝛ cōbure ī ol
la·et redige ī pul·ꝛ·℞ fel hominis uel loco ciꝰ
fel catuli lactētis·xxx·dieꝝ carpopalſami par
tes·ij·caſtoꝛei partē ꝑme miſce ꝛ pone in ocul'.
Uel·℞·ſucū hedere tereſtris ſucum feniculi
ana ſtet triduo in uaſe eneo ad ſolem ꝛ ſtatim
pone in oculo.¶ Sucus abſinthij ꝛ rute ana
ualet.

¶ Capitulum·xviij·de pediculis in palpebꝛis ꝛ fiſtula in lacrimali.

Accidit aliquādo qbuſdā ꝙ habēt mlˈ
tos pediculos paruos in palpebꝛis·q
curari poterūt in hūc modū.¶ Ellixe
tur unuz ouuz·ꝛ duꝝ fiat·deinde ſcindat̄ ꝑ me
diū·ꝛ al·ipſius oui ita duꝝ calidū ſupꝛa palpe
bꝛas apponat̄·ꝛ ſtatim exibūt ipſi pediculi et
ibunt ad ouum.Quidā ponunt pecia lini ſubti
liſſi mam inter palpebꝛas ꝛ ouuz pediculi uo
lentes ire ad ouum aplicant ſe pꝛedicte pecie.
utrūqz bonū eſt ꝛ expertū.¶ Itē ad idē ſtaphi
ſagria trita ꝛ ſuppoſita idē opat̄.¶ Unguentū
ad idē ℞·aloes·ʒ·ij·lardi·q·ſ·terant̄ ꝛ ꝯficiant̄
inſimul ꝛ utere·qꝛ ubicunqz fuerint pediculi
ſiue in ſupcilijs ſiue in pectine ſiue alibi interfi
ciet eos·Itē cinis cum oleo diſtemperatus ꝛ
ſup inunctꝰ in pectine et ubicunqz fuerīt necat
eos.¶ Et qꝛ in capitulo de pediculis plenius
de hac dicam materia·et largius dicit̄·ꝑꝑ hoc
de ipſa materia ulterius non eſt querendū.

¶ De fiſtula lacrimali.

Quandoqz accidit oculos·fiſtulari iux
ta naſuz in aliquo loco lacrime·que fi
ſtula in hūc modum curari pōt.¶ Et
pꝛimo oz ꝙ ocl'i ſuauit̄ ꝛ leuit̄ ad aliā ptē ꝯpel
lant̄ paꝝ cū aliq̄ īſtrumēto cirugico ad h' ydo
neo·poſtea foꝛamē illō duplicet̄ cū radice ma
li t're ul' bꝛiōe ul' cū medula ſābuci·l' pecia al·
ui īfuſa ītromitat̄ uſqz ad loci ꝓfunditatē· pᵒ
mōz exhat̄·ꝛ ꝑ illō foꝛamē mittas canellū eneū
ul' fercum l' argētum ſubtile et ꝑ foꝛamē canel
li mittas feꝝ ul' argētum ignituz·ſic ꝙ uſqz ad
radicem fiſtule attigat·ita ꝙ radix illiꝰ fiſtule
(quōcunqz ſit) coq̄tur.¶ Qō ſi pa·ultra mōz
cocturā tīuerit ſic ꝙ nullomō poſſit ignē pati.
fiat tūc ſtucllꝰ ō unguēto ruptoꝛio et ī ipo foꝛa
mīe (ſic ꝙ tāgat radices ipſiꝰ fiſtule) apponat̄
et dimittat̄ ibi cē a·iij·ul·ix·uſqz ad ueſpas· pᵒ
extrahatur·et ponatur ibi pecia lini ſubtililis
in al·oui·intincta·donec ignis cadit et euapo
ret·poſt curetur ut cetera uulnera unguenta

autez ruptoria sic facias. accipe duas partes ci
neris leustici uel fabaz uel nitri uel mirti ⁊ ter
tiam partez calcis uiue puluerizate ⁊ desuper
aquaz infūde. et ista aq̄ capitellū dicit̄. Et si uis
pbare an dictū capitellū sit forte. ponat̄ in eo
unū ouū. et si sup natat forte ē si nō. non ē forte.
et tūc iterato. et ipsaz aquā. que descēdit iteruz
colla. et sic fac donec fiat forte. deinde ipo capi
tello iam fcō resolue calcem uiuam pulueriza
tā auripigmētū sapōem saracēicū. ⁊ misce oia i
modū ungueti. ⁊ fac ut dictū est. quoniā ita de
coquit ⁊ rūpit ulcera sicut ignis Istud enī un
guētū positū i cucula glanḋ uel capsula erea ⁊
positū supra scrophulas mortificat eas sic. ꝙ
sine lesiōe extrahi possūt. Mortificat ēt radi
cem cuiuslibet fistule si una pilula ex eo facta
ponat̄ supra radicē fistule. ul' stuellus ex eo fa
ctus (ꝙ melius ē). q stuell⁹ cū in ore fistule im
mitti tot⁹ dz īuolui pecia lini subtilis. sic ꝙ de
ipso stuello nil discopertū remāeat nisi sola pū
cta. q̄ supra radicem ipsi⁹ fistule dz iacere. etiā
potes cū dcō unguento ruptorio quālibet car
nē sanam rūpere. ⁊ in quacūqz corporis parte
uolueris. unde uidi quēdam. q cū hoc unguēto
posito in capsula erea rūpebat locū siue crepa
turam in una hora. deīde ponebat intus intesti
na. ⁊ post modū suebat crepaturā. deinde pul.
cōsolidatiuū ⁊ carnis generatiuū desup asper
gebat. ⁊ curabat oēs crepatos indifferēter taz
senes quā iuuenes. Pul. aūt ꝯsolidatiu⁹ fit ex
sanguīe draconis mastice colophonia bolo ar.
mūia resina radice ꝯsolidꝰ maioris sicate ⁊ cina
momo ana de omnibus equale pondus ⁊ insi
mul pulueriza subtiliter ⁊ utere quando fuerit
opus. ¶ Quidam faciunt hoc modo unguen
tū ruptoriū ex calce uiua. que ad huc i ope po
sita n̄ fuerit nec ifuxa. sapōe nigro. auripigmē
to ⁊ fuligine ana. terebat ⁊ miscebat oia cū for
ti capitello uel forti aceto ⁊ supponebat loco
ubi rūpere uolebat et cū h' ēt oīa apostemata
sine ferro rūpebat. ¶ Qd si mala caro cernitur
in fistula. uel alibi remouebat statim eam cū h'
puluere. ℞ calcis uiue auripigmenti uiridis
eris hermodactil'. ana tere oia ⁊ cribra subtili
ter. ⁊ mitte in plagam. qz ubicūqz fuerit caro
mala ⁊ supflua eā i breui corodit ⁊ ē expertū.
¶ Aliud ad idem. ℞ marmoris triti. ⁊ pulueri
zati subtiliter. ℥. i. realgar. ʒ. iij. terre ⁊ misce in
simul ⁊ mitte in plagam. ¶ Aliud ad idē. ℞ pa
rū calcis uiue ⁊ tere eam ⁊ fac pul. ⁊ mitte ubi
cūqz uolueris qz bene corodit supfluaz carnē.
¶ Idē facit pul. hermodactilis ⁊ uiridis eris.

Additiōes. ℞ agrimonie fuliginis pilo
selle cū coto distila ⁊ appōe in fistula
lacrimali. Unguentū expertū qd in q̄
cunqz parte corporis ungit̄ pustulas ⁊ uesicas
frangit. ℞ cantariō. sinapis puluerizati ⁊ cū pi
ce alba ⁊ succo celidonie ⁊ modico aceti distem
peret̄ ⁊ fiat liquiḋ ad modū salse. ⁊ inungatur
locus. s. p noctem. Itē cinis salicis cū assungia
pmixtus rūpit carnem ⁊ apostemata ubicūqz
uis. Item uiscus quercinus cū uitriolo ⁊ capi
tello fortiter īmistus rumpit carnem ubicūqz
uolueris. Item sapo cuz quarta parte pul. ru.
idem facit.

¶ Capitulū. xx. de pilis in oculis uel alibi pter
naturam natis in ppetuum tollēdis.

ACcidit aliquādo ꝙ oculi lacrimantur
⁊ rubent qz pili preternaturā i palpe
bris oriūtur. qui mordicationes i ipis
oculis facientes ipsos oculos ad lacrimanduz
cōpellunt. Quādo qz etiaz nascunt̄ pili preter
naturaz in locis diuersis corporis quos remo
uere ē conueniens. ¶ Si itaqz fuerint in palpe
bris pili preternaturaz. ⁊ fuerit ibi carnositas
multe. ita qd pili superflui nō bene discernan
tur. tūc primo fricent̄ palpebre interius cū fo
lijs uaritarie. ⁊ cū sanguis inde exierit. ⁊ cuz ca
ro diminuta fuerit. pili cum instrumentis ciru
gicis ⁊ huiusmodi radicitus extirpent̄. postea
supponatur al. oui ⁊ hoc in estate. in yeme ue
ro in ipso al. oui misceas pax raffani ⁊ quotiēs
ibi pili renati fuerit h' fiat ⁊ palpebris supplige
tur sic ꝙ supius ꝯprimat̄. ¶ Si uō non fuerit
ibi multa carnositas. euelant̄ pili ut dcm̄ ē uel
cū rasorio ābradant̄. deide accipias sucū cima
rū rubi et absinthij et ābo cū al. oui ꝯmisceas
et desup ponant̄. ¶ Experimētū pbatū ad remo
uēdū pilos supciliorꝫ ul' de q̄libet loco corpis
ubi uolueris i ppetuū. ¶ Prio balneet̄ loc⁹ ubi
fuerit ipi pili. q̄s remouē uolueris cū lesiuio
tepido ter ul' q̄ter. deide īuoluant̄ digiti i gu
mi pinee pilis pus discoptis. i. desicatis. et di
gitis positis sup pilos euelant̄ radicit⁹. ul' cū i
strumētis fereis. extrahant̄ ut supradicm̄ est. ¶ Et
loca sic depilata ex hoc unguēto infrascripto
ungant̄. qm̄ nō pmittit eos ulterius nasci. ℞
gumi hedē ouorꝫ formicarꝫ. auripigmenti. colo
phonie ana ℥. i. sāguisugarꝫ cōbustarꝫ pulueriza

rū.ʒ.i.ß.oīa simul puluerizata cōmisce.⁊ cōfice
cū sanguine rane.⁊ ex hoc unguēto paruʒ tepi
do locus iungat̄.q₂ est exptum. Itē si ex su
co cicute cū pauca aq̄ mista ipsa loca depilata
aut rasa ungātur p triduuʒ.nō pmittit i loca pi
los ulteri⁹ renasci. Itē si loca(pus depilata)
ungant̄ ex sanguine uespertiliōis ⁊ suco hedere
⁊ raffani ⁊ felle yrcino nō sinit ibi pilos renasci
ulterius. Unguentū magistri mei.de quo si un
xeris loca quecunq; uolueris(pus depilata ul̄
rasa)nō permittit ibi amplius pilos renasci.
Accipe pinguedinē siue asongiam(q̄ melior
ē)rane talpe ⁊ uespertilionis.et cum gumi he
dere misce.et unguētum ex his oībus fac.de
quo unge loca prius depilata pluries.⁊ in ppe
tuum nō pmittit renasci ibi pilos. Aliud ab
eodē magistro meo exptum ad idē. R carnes
uacinas et dimitte eas putrefieri ita q uermi
bus impleat̄.deinde accipe uermes illos et po
ne eos in agresta.postea pone eos ad exicandū
ad soleʒ.et exicati iterum imbibātur i agresta
et iterum exiccent̄.et hoc fiat adminus septies
postea puluériza eos.⁊ de illo pul. sup locum
pus depilatū uel abrasū pluries pone.⁊ in ppe
tuum nō renascent̄ ibi pili. pbatum ē. Itē si
loco ubi pili uel capilli pus sint abrasi uel de
pilati fuerint.deinde cū uiscositate psily ⁊ ace
to mista inungat̄.aut cū opio iusqamo ⁊ aceto
mixtis sil'.aut cū castoreo ⁊ melle.qđ ē ad hoc
pbatum.aut cū sanguine rane uel testudinis.
si cum ali qua istaꝝ reꝝ uel cum oībus simul
mixtus ungat̄ locus predictus remouet pilos
nec pmittit āplius renasci ut dicit quidā in li
bro suo qui diuus nūcupat̄. Itē accipe oua
formicaruʒ ⁊ pista ea bene ⁊ confciātur cum
oleo in quo coctus sit ericius.⁊ ungat̄ locus.
Itē aliud ad idē accipe sanguinē uespertiliōis
mixtum semine cicute trito ⁊ sup loca in qbus
uolueris nō amplius pilos renasci inungat̄.q₂
p certo nō orient̄ pili ibi. Et nota q ātequā
huiusmodi unctiōes fiāt semp itelligas q illa
loca debēt depilari pus uel abradi.

Additiones unguentum mee intētiōis
ut pili nō renascātur in locis iqb⁹ sūt
pternaturā. R.gumi.hedere.ʒ.i. auri
pigmēti picis grece se.cicute ana.ʒ.ß. castorei.
ʒ.ij.opij.ʒ.i.iusqami.ʒ.i.ß.cūficiātur cū sangui
ne rane ⁊ suco cicute ⁊ fiat sicut unguentum ⁊
utere post pilorum euulsionem. depillentur ⁊
cum psilotro ex calce uiua facto pars una. au
ripigmenti pars tertia ⁊ aloes pars.ß.facte un
ctione ex eo super fumum aque calide siue in
aliqua stupha.

Capitulum.xxi.ad faciendum nasci pilos in locis preternaturam depilatis ut supercilijs barba ⁊ huiusmodi.

Aliquando accidit supercilia depilari
⁊ alia loca preternaturaʒ ppter aliqs
humores adhustos mordicantes. qui
sub cute absconditi sunt qui radices capilloꝝ
⁊ pilorum corrodunt sic q ibi ullos pilos rena
sci non permittunt.⁊ hoc sepe fit in leprosis et
hys qui in talibus humoribus ualde superha
bundāt. Aliquādo accidit quibusdaʒ ut fiāt
calui preternaturaʒ sicut accidit sepe istis qui
paciunt̄ in capite egritudines ex co.in estate.
quoꝝ capita postquā incipiunt ab huiusmodi
egritudinibus surgere depilātur.⁊ caluiciem
pternatura incurunt.quādoqʒ etiā depillātur
circa loca corporis pternatura sicut barba uel
alia loca ubi naturaliter pili debēt oriri ppter
dictos hu.adustos sub cute existētes.uel ppt̄
aliquā egritudinē in loco illo aduenientē ut ac
cidit ppter usturas aut percussiōes aliquas i lo
co illis factas.de qbus oībus multa que uidi
⁊ experientias habui.recitabo. Ut igitur pi
li renascantur in supercilijs barba ⁊ alijs lo
cis uidelʒ depilatis pternaturā). Terātur radi
ces interiores ulmi.⁊ in aq̄ diu coquātur.⁊ qđ
sup natauerit coligatur.⁊ denudata loca(pilis
pus rasis fortiter cū staminia fricata sic q be
ne rubescāt ex pdcō liquore.ungant̄.⁊ p certo
si plibus uicibus fiat cito facias eos oriri. Idē
opant̄ stercora tiro galloꝝ cūbusta. Aliud ad
idem cūburantur apes ⁊ capi.uc.⁊ cinis predi
ctorum cum oleo ros.cōmisceatur.⁊ ungantur
loca prius fricata ut dixi. Aliud ad idem exp
tum fiat mortarium unum paruum cuʒ suo pi
stello ex plūbo.ita q ambo ex plumbo sint. ⁊
in mortario apponatur oleum rosatum ul̄ mir
tinum.⁊ tam diu pistetur donec in coloreʒ plū
bi uertatur.ac si esset quasi unguētum.⁊ unge
loca depilata(fricata prius)i sero.⁊ sic p totaʒ
noctem maneat. Mane uero cū aqua ca.ablua
tur ⁊ hoc fac p multos dies.quia hoc p certo
facit oriri pilos i supcilijs barba fronte calua
⁊ in alijs locis preternaturā depilatis. Aliud

ad idez. ℞ ossium dactillorum adustorum. ʒ. v. thu ris. ʒ. iiij. carpobalsami. ʒ. iij. spice. ʒ. vi. azuli. ʒ. x. fiat pul. subtilissimus et supra loca depilata ponatur. ¶ Aliud faciens nasci pilos in oĩbus predi ctis locis et etiã eos colorãs. ℞ papaueris ru. foliorum mirti. ca. uc. spice nardi. ciperi se. apy emblicorum. nucis cipressi añ. ʒ. i. hec oĩa in trib⁹ libris aq̃ coquantur quousq; ad unã redeant. et collature adde lbr. i. olei mirtini et decoquantur in caldario pleno aq̃ usq; ad ↄsumptionẽ aq̃. deinde etiã accipe corticum pini tritarum et lau dani ana partẽ tertiã unius. ʒ. et misce ea et in pre dicto loco unge calui. ¶ Aliud ad idez. ℞ suci foliorum salicum et foliorum mirti. ana. ℥. 5. laudani. ℥. i. olei mirtini. q. s. misceantur et incorporentur om nia simul in modũ unguẽti. et inunge loca depila ta precedẽte fricatione. q; pilos facit nasci. et si sint scisci facit eos cõtinuari. et ẽ ꝓbatũ. ¶ Aliud leue ad idẽ bonum. accipe ossa dactillorum et lau danũ. ana ↄfice cũ oleo mirtino. et loca unge. q; facit pilos in breui renasci. ¶ Aliud ad idẽ. ac cipe panẽ ordeaceum et sal ana et in carta peco rina uel edina inuolue. deinde oĩa simul in uase figuli in forti igne cõburantur. et pul. ex eis fa ctũ cum adipe ursi cõfice et utere. ¶ Aliud ad idẽ. ℞ lacertas uirides talpas ericios cum spi nis eorum omnium cumbustarũ ana partes equa les. deĩde accipe apes uespas muscas q; habe re poteris et pista omnia optime. et puluerẽ pre dictũ cũ eis ↄfice addito tñ eis suco serpẽtarie et inunge loca depilata p̃us cũ stamina fricata. q; ꝓbatum est. ¶ Quidã erat caluus preterna turam. quem curaui hoc mõ. dedi sibi p̃us oxi mel cum po. cũ tepida. x. dies post cum pilulis aureis. v. et cuchys. x. ipsum purgaui. post pur gationẽ feci fortiter abradi locũ caluy. cũ psilo tro. deinde feci in tantũ fricari ipsum locũ cuz staminia q; sanguis inde egrediebatur. post in lo co illo feci supaspergi pul. ex tartaro uini al. fa cto hoc pluribus uicibus in breui caluus capil los pulcros et in multa quãtitate in loco ubi erat caluicies emisit et ego habui flore. auri. 30. ab eo. ¶ Aliud faciẽs nasci pilos ubicunq;. Locu ste uirides et apes cõburantur. et cũ oleo mirtino uel ros. uel assũgia misce et usui reserua. ¶ Aliud ad idẽ. q̃d etiã ualet ad caniciẽ in senib⁹. ℞ gal larum in oleo bustarum. ʒ. xx. eris usti. ʒ. 5. draga ti. ʒ. ii. tẽperentur cũ aqua pluuiali in qua bulierit cortices nucum et loca prius abrasa et cum stamina aspera prius fricata ungatur. ¶ Aliud ad idẽ et ualet etiã ad scisuras capillorum. ℞ suci foliorum salicis suci mẽte ana. ℥. iij. ponatur in olla sup ignẽ leuem. et buliant tãtum q; sola tertia pars remaneat. deinde adde laudani. ℥. i. olei mirti ni. ʒ. vi. ↄficiantur simul et utere. ¶ Experimentũ ybernici ad faciendũ nasci pilos in quacũq; p te corporis preternaturam denudata. Primo abradatur locus optime. deĩde abluatur cũ aq̃ in qua bulierit ca. uc. corticis ulmi et ungule caba line aquatice ana. M. i. post fricetur locus for titer cũ staminia aspera sic q; fortiter rubeat. post ex melle despumato tepefacto ungatur dein de sup ipsum mel supasperge istum pul. ℞ cor ticũ castanearum testarum auelanarum et ungule caprine ana terãtur puluis. et cõmisceãtur cum pul. facto de stercore caprino et de stercore ga ti. ana istis omnib⁹ simul mixtis puluerizatis huiusmodi pul. sup ipsum mel. aspergatur. et d̃ sup pecia ligetur. et omni die semel remoueatur. ga ꝓ certo in breui faciet nasci pilos ubicũq; uo lueris et ẽ ꝓbatum. ¶ Itẽ mel anacardinum ua let inuntũ. Itẽ unguẽntum factum de cera pice et elleboro nigro. et al. et oleo mirtino et nucum optimum ẽ in hac causa. ¶ Aliud ad idẽ exper tum ad faciendum pilos nasci in supcilys uel barba uel alys quibuscunq; locis preternatu rã depilatis ut caluitie alopitia et tinea. ℞. Cã tarides exiccatas in umbra (ablatis pedibus et capite) et line cũ eis quecunq; loca uolueris primo enim uesicabitur ille locus post nascentur pili. Itẽ pul. condisi mistus cũ oleo de uitellis ouorum artificiose extracto sicut faciunt alchi miste miro mõ facit nasci pilos ubicũq; uolue ris. ¶ Aliud ad idẽ cõburatur lacerta que stat in domib⁹. et cũ oleo mirtino misce et utẽ. ¶ Ad idẽ aliud medula auelanarũ sup tegulã ca. asse tur et in oleo raffani misceatur et utere q; mirabile ẽ ad ℞. ¶ Aliud ad idẽ et etiã ad barbã tarde na scẽtẽ cinis abrotani cõbusti cũ oleo oliuarum ãti quo misceatur et utere. ¶ Idez operatur cinis lilii cũ busti cũ aq̃ mist⁹ et linit⁹. Ad idẽ accipe duas nuces. et cõburantur quousq; teri possint. deiñ te rantur et subtiliter puluerizentur cũ aureo. i. nucleorum dactillorum et gra. xv. pipis. cima. abrotani cõbu sti auelanarum cõbustarum laudani cãtaridũ ↄdisi añ. aureũ. i. bull. hec oĩa puluerizata subtiliter in oleo ro. et usui reserua. q; facit nasci pilos in supci iis et barba et similib⁹. ¶ Aliud ad idẽ. ℞ thu lis aur. iii. cocodrilli stercoris ericii mari ru e mõtane ana aur. i. terantur cum uino sup

tico·ꝛ admīīſtrētur cum adipe urſi·ꝛ uſui re
ſerua. ¶ Et nota ꝙ antequā p̄dictis locis denu
datis qd quā apponat̃ ſemꝑ dꝫ precedere abra
ſio predcōꝛum locoꝝ ꝛ fricatio fortis cū aſpe
ra ſtamīa·ꝛ hoc ſeruato ubicūqꝫ fuerit denu
datio piloꝝ preternaturā ſiue ꝑꝑ ictum ſiue ꝓ
pter uſturam ignis ſiue ꝑꝑ aduſtos humores
ſub cute exiſtentes faciet in breui capillos re
generari.

Additio unguentū gal'· in caſu capillo
rum ꝑ optimū facta p̄us fricatiōe loci
cum pāno aſpero ꝛ pul·tartari donec
rubeat·poſt ungatur unguento ex oleo maſti
cis et laudani in modū unguenti·

¶ Capitulum·xxij·de epilenſia.

Poſitis ſignis cauſis et curis doloris
capitis ex quacūqꝫ cauſa facti ꝛ etiā ō
paſſiōe oculoꝝ tractaui ꝓut deus mi
hi ꝑ ſuam miſericordiaꝫ ↄceſſit. ¶ Nūc ad paſ·
cerebri reuertar ab epilēſia incipiēs tractare.
¶ Dico igit̃ ꝙ epilēſia ē opilatio principalium
uentriculoꝝ cerebri cū ꝓuatiōe ſenſus ꝛ mot⁹·
uel epilēſia ē ſpaſmus totius corꝑis nō ↄtinu⁹
¶ Et hꝫ fieri hec paſ·a diuerſis cauſis ut ex ſu
ꝑfluis cibis ꝛ potibus ſiue uenenoſis·ꝛ morſi
bus canis rabidi uel raptiliū ex aere ueneno
ſo corrupto ꝛ peſtiffero. ¶ Sꝫ poris cōſtrictis
ꝛ ſupfluitatib⁹ retētis ꝛ calore nāli debilitato
ſeqtur repletio uētriculoꝝ cerebri. Et ille ſūt
tres cauſe potiſſime ad inducēdū epilenſiam
Epilenſia alia ūa alia non uera. ¶ Uera fit ex·
flegmate. Nō uera fit ex mẽ'ia miſta cū flegma
te. Itē epilenſie tres ſunt ſpēs·ſm̃ triplicēꝫ lo
coꝝ diuerſitatem·ī qbus cauſa ipſi⁹ epilenſie
ↄtinet̃. ¶ Pr̄ia ſpēs ꝓprie dicit̃ epilēſia·q̄ fit ꝓ
prie uitio cerebri ſiue ex materia ī ip̄o cerebro
exiſtēte ꝛ nō aliunde ꝓueniēte. Et huius ſignū
infalibile ē ꝙ iſti tales ſubito cadūt·ꝛ ſpumaꝫ
maximaꝫ emittūt ꝛ nō p̄ſētiunt·capitis habēt
etiam grauedinē·nec adſunt ſigna ut in ceteris
ſpēbus. ¶ Eſt ꝛ ſcd̄a ſpēs·q̄ analēſia dicit̃. Et
hec fit ex materia ī ſtomaco exiſtēte nō ī ↄca
uitate ipſi⁹ ſtomaci ut·qdam dicūt (ꝛ male) ſed
in uenis artarijs ꝛ neruis ipſi⁹ ſtomaci ꝑ quo
rū medietatē materia ebuliēs ad cerebrum ra
pit̃. ¶ Et in iſta ſpecie qn̄cūqꝫ pa·cadit ſentit ī
ꝓncipio ſui caſus quandā morſurā ꝛ inciſioneꝫ
in ſtomaco ꝛ tinitū auriū ꝙ ē·qꝛ fumi qui tūc
aſcēdunt a ſtomaco ad cerebꝝ oppilant uētri
culos ipſius cerebri·ꝛ ē aliqn̄ cū uomitu in ꝓn
cipio ſui caſus. ¶ Eſt ꝛ tertia ſpēs q̄ cathalēſia
dicit̃ q̄ fit ex materia in extremitatib⁹ cōtenta
ut manib⁹ pedibus ꝛ huiuſmodi. Et iſti in ꝓn
cipio ſui caſus ſentiunt ī extremitatib⁹ raptuꝫ
ſicut formicaꝝ ex materia ſupius aſcēdēte. Et
iſti preſeruat̃ ꝑ extremitatum ↄſtrictioneꝫ ut
Gal'·narrat de·quodā ſcriptore ſuo q in pede
materiā ipſius egritudinis ſupius ad cerebrū
aſcēdere ſentiebat Gal'·autem faciebat ei liga
ri tibiā cum faciolo ꝛ ſic materia nō poterat
āplius ſupius aſcēdere. ¶ Si uero materia hu
ius egritudinis contineatur in inteſtinis ī cāu
eorum emittunt ſtercus. ¶ Si uitio matricis
uel ex materia ſpermatica nimis retēta ꝛ ī ue
nenoſitatē ↄuerſa emittunt in caſu meſtrua uł'
ſperma uel urinam. ¶ Quicūqꝫ auteꝫ humor ī
cauſa fuerit ꝑ hec ſigna cognoſcitur. ¶ Si ſan·
fuerit in cauſa erit diſpoſitio ſanguinea corꝑis
ꝛ adeſt rubor faciei uenarum repletio·etas die
ta precedēs calida ꝛ humida regio·ipſius tem
pus āni·hec oīa in caliditate ꝛ humiditate cō
uenientia magis deſignant. ¶ Flegma ī cauſa eē
cognoſcit̃ ꝑ corporis habitudinē flegmaticaꝫ·
ꝑ ſuperfluitates habundātes ꝑ os ꝛ nares cuꝫ
īſipiditate oris·ꝛ capitis grauedine·ſuperficie
corꝑis ſub albida·dicta regiōe etate tempore
eidem conuenientib⁹ certiores nos redūnt.
Mẽ'ia uero eſſe in cauſa cognoſcit̃ ꝑ melanco
liam corporis diſpoſitionē·rotunditatem ꝛ ſu
ꝑficiem corporis que eſt quaſi ſubcinericij co
loris·ſimiliter etas·regio tempus āni ꝛ ſimilia
eidem cōuenientia hec declarant. ¶ Ex cole
ra auteꝫ non fit hec egritudo. ¶ Et nota ꝙ cū
fit a ſanguīe uel flegmate magis manifeſtatur
ꝛ cadit patiens inpleni lunio. ¶ Cū uero fit ex
melācolia magis īdefectu lune infeſtat̃. ¶ Iteꝫ
nota ꝙ hec paſ·ab infantia uſqꝫ ad primā iuuē
tutem in uiris curari poterit·in mulieribus ue
ro uſqꝫ ad tempus meſtruorum·poſt auteꝫ ra
ro ꝛ cuꝫ maxima difficultate curabitur. ¶ Cu
ra huius paſſi·talis erit. ¶ Si in primo cāu ge
ciderit flobotometur de uena capitis. Si ui
tio cerebri fuerit. ¶ Si uero uitio ſtomaci de
uena ſtomaci. ¶ Et ſi uitio extremitatum de ſa
phena·liberabitur eniꝫ pa·ab huiuſmodi egri
tudine. ¶ Experimentū magiſtri mei ad releuā
dum epilenticū expertū. ℞· pulegij origani ari
ſto·ro· ſalu'e domeſtice ꝛ agreſtis·peonie ana·

terantur omnia et in ſubtiliſſimum puluerem
ducant̄ cribellētur ⁊ cū pauco melle miſceant̄
⁊ de tali mixtura ſuffumiget̄ pa. p corp⁹ totū
ſuū. ⁊ etiā ungātur ex mixtura illa nares eius
uirga ⁊ pitoncon uel uulue. (ſi mulier fuerit)
⁊ parū det̄ p os ⁊ ſtatim releuabit̄ epilēticus.
¶ Itē ſuc⁹ rute uł peonie narib⁹ iniect⁹ uel ſcia
coꝝ trita ⁊ pulueriȥata iiecta ī narib⁹ ſtatim fa
ciūt epilēticū ſurgere. ¶ Cū itaqȝ epilēticus re
leuat⁹ fuerit. Prīo itendēdū ē circa dietā ipius
(cū dieta ſit ps potiſſima curatiōis) ¶ Come
dat igitur pulos galinas edos pdices faſianos
ſturnos ⁊ aues pterquā ī paludibus degētes.
carnes arietinas caſtratias. anualis agni ⁊ por
ci ⁊ caprioli. ⁊ huiuſmodi carnes elliſas uel aſ
ſatas uel ī uino odoriffero uel ſpecieb⁹ ꝯditaſ.
¶ Comedat capita porcoꝝ elixa: farinā ordei
ſpelte ius ciceꝝ ru. ſȝ paꝝ de granis ipſi⁹. pira
coctana cocta cōedere pōt poſt prādiū. In ma
ne ad libitū cōedat. ī ſero vō paꝝ ⁊ leuit̄ cōe
dat. ¶ Sq̄moſos piſces ⁊ ī aqs ſalſis degētes
⁊ ī peſſinis flumib⁹ cōedere pōt ſup carbones
aſſatos. ut eoꝝ humiditates repmant̄. Spina
chias. boraginē petro. feniculum ſpargos bru
ſcos panē triticeū ⁊ bn̄ fermentatū cōedat. Ui
nū citrinū al. uel ſubcitrinū et odoriferꝝ bibat.
¶ Fugiat apiū. qꝛ iducit epilenſiā de ſui ꝓprie
tate. ¶ Et cā hui⁹ ē qꝛ humores diſſoluit et cō
mouet ad ſupiora. ¶ Itē ſi mulier p̄gnans utat̄
frequent̄ apio. fetus quē pariet epilēticus erit.
¶ Et hoc ē ſpāle qđ ꝯſurgit creature. ¶ Abſti
neat autē gnālit̄ a caulib⁹ lentib⁹ et fabis et a
carnib⁹ bouinis pecorinis et ab oīb⁹ mł'iam et
co. adhuſtaȝ. et flegma nimis generātib⁹. a me
dul' aīalium a cerebris a frixis a ſalſis acetoſiſ
cucumerib⁹ fumo et puluere et a coitu īmode
rato abſtineat. ¶ Caueat ab immoderato uſu
balnei et conuentu hominum qꝛ in talibus lo
cis ꝯſueuit eis acceſſio p̄occupe. ¶ Cura magri
mei ad epilēſiā expta prīo fiat ſirupus: ℞ yue
betonice herbe paraliſis ſaluie domeſtice et
agreſtis pētaſilon. gramis yſopi. buguloxe. ru
te caprarie. ualeriane. ca. ue. ſcolopen. aneti. en
diuie. ana. M. ſ. floꝝ roriſmarini floꝝ boragis
ſcīs aniſi feni. paſularuȝ ſine nucleis corticis
radicuȝ cōiuȝ an̄. ℥. i. ſ. cānelle pōtice. ℥. i. radi
cis peonie et polipody quarcini ꝯtritoꝝ an̄. ℥.
q̄tuor ȥuchari lbꝛ. ij. fiat ſirup⁹ et det̄ oī mane
tunc ſirup⁹ tepidus quouſque mā ſit digeſta
¶ Uel det̄ oī mane. ℥. i. ſ. oximellis ſquilitici
et oximellis. Iuliani cuȝ aq̄ decoctiōis ſe. feni
culi aniſi ⁊ rute. Digā mā purget̄ cum pilul'. v
ierepigre. vij. cochijs almanſoris uel cuȝ potio
ne ſctī pauli bn̄dicta et ſilib⁹. Uel cum iſtis pi
lulis. ℞ pulpe colognde ſticađ caſtorei. an̄. ȝ. i.
ierepigre. Sal. ȝ. iiij. agarici. ȝ. ij. turbit. ȝ. i. ꝯfici
antur cuȝ ſuco abſinthij. et det̄ ex eis. ȝ. ij. uel.
i. ſ. ¶ In matutis vō exhibeat̄ talis loctura. ℞
colognt ide. ȝ. vij. uue paſſe ſin̄ nucleis. ȝ. iij. bu
liant in lbꝛ. iij. aq̄ donec ad unam deueniant: et
addito pauco ȥuchari collent̄ et det̄. ¶ Itē utā
tur balneis ferei giboroſo et circuli. q̄ balnea
ſunt apđ puteolum ꝓpe neapolī et in ipis bal
neent̄ ī media nocte et ī matutīs. poſt exitum
vō balnei ſumat đ iſto electuario ad mōȝ caſta
nee groſſe. ℞ piretri. ſiſeleoſ. ſticađ an̄. ȝ. ij. aga
rici. ȝ. v. cardamomi recentis acori. aſſe. ariſto
lōge ⁊ ro. ana. ȝ. i. ⁊. ſ. oīa terāt̄ ⁊ pl'uerizēt̄. de
inde extrahat̄ ſuc⁹ ex ſqla ⁊. mixt⁹ cū ꝯuēiēti quā
titate mell' coquātur ⁊ cōficiat̄ mll'e cū p̄dictis
ſpeb⁹ ⁊ utat̄ ut dictū ē. Ul' fiat balneū ex đcoc.
folioꝝ lauri pulegij betonice origāi mēte roriſ
marini herbe paraleſis. iue ſaluie domeſtice ⁊
agreſtis. mētaſtri rute ſiſimbri floꝝ cāo. ⁊ aliaꝝ
herbaꝝ aromaticaꝝ in uino ⁊ aq̄ decoctaꝝ ad
dita ſpica nardi ⁊ ī h̄ balneo ter uel q̄ter ītrēt
īter diē ⁊ noctē. ⁊ parū ſtēt ibi et ī exitu balnei
ſumat đ p̄dicto ell'io qꝛ h̄ mł'tū cōfert ad ſtupo
reȝ mēbroꝝ et ēt ad p̄ſuatiōeȝ paraleſis. poſt
modū abſtergat̄ corp⁹ et ex oleo nardio unga
tur et fiat ēt cliſtere acerimū cū ſtupor et aliēa
tio diu perſeuerauerint Item abluatur caput
pa. ſemel in ebdemoda de leſſiuio facto de cine
re uitis et aqua decoctionis ſaluie lauri cipe
ri. betonice roriſmarini. ſauine. et ſpice nardi.
¶ Item ꝑcipiuȝ qđ ꝯſeruat eos ē. ꝙ ꝓuocetur
uomit⁹ an̄ poxiſmū cū decoctiōe raffani ⁊ ſyr°
acetoſo p⁹ comeſtionē. ſalſoꝝ et potationē uini
mł'ti dulcis. ¶ Ul' ī ipſo paroſiſmo imittat̄ pen
na ī gula ītincta in yerapigra et aceto ſqlitico.
¶ In ipa itaqȝ acceſſiōe h⁹ i paſsionis ipn° faci
es ē cohopicēda. qꝛ terribil' aȝ ī aſpectu et ſpūa
q̄ exteri⁹ ori adheret extergat̄. Et ſi coluȝ uer
ſuȝ fuerit exteri⁹. ad ꝓpriuȝ reducat̄ ſtatuȝ ut
fiat liberior inſpira° et reſpiratio. ¶ In analen
ſia et catalenſia ab ipſo principio ſternutatio
prouocetur cum caſtoreo pipe euforbio et ſi
milib⁹. In epilēſia vō qn̄ fit uicio cerebri n̄ ꝓ
uocetur ſternutatio ab ipo p̄cipio. quia pa.
poſſet ſuffocari. ¶ Sed poſt longum tempus

cum eger stupidus remãserit ꝛ aliena loqtur. sternutatio ꝓuocet ꝛ fiat fricatio manuũ ꝛ pedũ pectoris ꝛ nariũ. Si fuerit uitio stomaci det sirup⁹ de absinthio cũ ysopo. post digõnez materie purget ut supra cũ pillulis supradictis. Q̃ si mã hui⁹ egritudis fuerit i extremitatib⁹ ut i pedib⁹ manib⁹ ꝛ huiusmodi. purget cũ medicina siue pillulis q̃ humores attrahunt a solidis ꝛ longinqs partib⁹. ut sunt pilule artetice pilule de hermodactilis ꝛ huiusmodi. q̃ i cap° d̃ arthetica diligent̃ ꝯscribã. post purgatioñe fiat minutio de saphena. ꝛ ab iteriori parte tali scariffieent̃ tibie. ungãtur extremitates unguẽto ruptorio i cura de fistula i angulo lachrimali nata posito. ꝛ h̃ fiet ꝓpt̃ea ut mã educat̃ exteri⁹. Fiat etiã tale unguẽtũ. Fructus cucumeris agrestis qñ sũt maturi colligant̃. ꝛ in uino ꝛ oleo. xv. dieb⁹ putrescãt. deide coquantur ꝛ collent̃. ꝛ collature addant̃ hec. ℞ castorei elbi nigri adarce euforbij rosi. ana. ꝛ addita cera fiat unguẽtũ de quo extremitates i cathalẽsia ungãtur solũ ꝛ i analeticis ꝛ spina dorsi in epilẽticis. Itẽ castore uz ar. rotunda costuz euforbiũ sulfur. vi. i oleo muscelino uel cõi decoctũ. si ungat̃ ex hoc unguẽto spina dorsi multũ uz. Itẽ cũ fit uitio cerebri fiat cauteriũ retro i pte posteriori capitis ꝛ nõ in pupi s3 i ceruice. ꝛ portet ipm pa. quousq3 liberatus ẽ. q2 ẽ exptũ. Et fiat abrasio a medietate anteriori capitis usq3 ad frõtẽ ꝛ loco. abraso supponatur hoc cataplasma. ℞ nucis saracenice brionie piretri croci ana. ʒ. s. se. nasturcij suci abrotãi añ. ʒ. ij. h̃ cataplasma a sero usq3 ad mane teneat. Itẽ tres gute san. a spatulis pa. p scoriactiones extracte cũ ouo corui paciẽte adhuc existente stupido i potu date multũ ꝓsũt. Itẽ ell'ium scm̃ de puluere gẽtiane ꝛ peõie datũ ad quãtitatẽ. ʒ. i. ante solis occasuz multum ꝯfert. Ipsa etiã peonia uel radix se. portata supra se. uel includat̃ semẽ i anulo argẽteo. ꝛ pa. ipm anulum portet i digito. uinum etiã radicis decoctionis ipsi⁹ i potu pa. sepe ꝛ sepi⁹ tribuat̃. Itẽ diacastoreũ datũ post purgationẽ ad min⁹ ter i ebdomoda mltũ ualet. Triaca etiã data ad modũ fabe cuz aqua sticad uz. It̃ ierapigra gal'. cũ uino decoctiõis saluie ꝛ rute i sero sepi⁹ tribuatur. Itẽ anthimoniũ politricũ coagulũ leporis ꝛ fel ursi q̃bꝫ ipsoꝝ p se uel oĩa sil' cũ uino uel alit̃ sũpta curãt epil'iam. Quidã curat⁹ ẽ ab hac pas. hoc mõ. Recipiebat de mitridato ꝛ potiõe sãcti pauli semel i septimana ꝛ de pliri arcoticon trib⁹ uicibus in die ꝛ ifra paucos dies cõualuit ab epilẽsia. Quidã ali⁹ i tribus septimanis curat⁹ ẽ solũmõ ptrgãdo se bis i septimana cũ suco brionie depurato addito pauco zucha. Uidi quedã q̃ hoc expimẽto curat⁹ ẽ. ℞ san. dra. oppo. castorei antimonij ana terant̃ ꝛ i pilulis uel aliud. quo melius fieri põt pa. exhibeat. qm̃ ẽ exptũ. Cũ epil'ia fit ex melãcolia accipe sterc⁹ colũbinũ ꝛ pista ipm ꝛ cũ ouis coruoꝝ misce ꝛ captaplasma sup splenez apponat̃ pri⁹ appositis sanguisugis. hoc eniz cataplasma mãm trahit a capite ad splenẽ ꝛ generat febrẽ ꝛ sic epilenticũ liberat ꝛ maxime si fiat in autũpno. Q̃ si fuerit uitio stomaci puocet̃ uomit⁹ scm̃ supradcãm doctrinã uel cuz uomitio nicolai patriarche uel scarpelle diaciminũ det̃ pa. uẽtose cũ scarificatiõe ul' sine stõmaco applicẽtur. ungat̃ stomac⁹ ex calidis unguẽtis ut d. altea marciaton agripa oleo laurino mustelino ꝛ sil'ib⁹. Sale etiã sacerdotali sepe ꝛ sepi⁹ utat̃ i cibis q2 multũ extenuat uẽtositatẽ ꝛ ad hãc satis ualet cãm. Electuariũ optimũ ꝛ sũms ad oẽz speciẽ epil'ie ℞ amigdal' sticad. siseleos. piretri. ana. ʒ. i. agarici. ʒ. vi. cardamomi recentis asse bone. aristo. rotund. assodilor rad cucu. asinini. ligritic. carpo. rad peonie ana. ʒ. ij. accipe sqllã. ꝛ i aqua ifunde ꝛ aqua expssa fundat̃ sr̃ tm̃ dẽ mellis quantũ ipsa ẽ. ꝛ coquant̃ cũ ipsa. ꝛ ꝯfice electuariuz. Aliud electuariuz ad idẽ. ℞ pipis papaueris al. iusqami añ. ℈. x. croci opij. añ. ℈. v. cinamomi. cimini spice piretri. cassie lignee. euforbij. costi. pipis al. ꝛ lõgi. zinzi. ana. ℈. i. sulfuris uiui se. cicute ana. ℈. vi. se. lapacij acuti aneti. ana. ℈. i. mellis. q. s. det̃ i mod auelane ieiuno stomaco taz i estate quã i yeme. Itẽ suc⁹ gẽtiane cũ suco pigami rute ꝛ artemisie. añ. ʒ. ij. peonie puluerizate. ʒ. s. cũ pauco melle i potu da qm̃ mirabilit̃ cõferũt. Itẽ si uis scire an curat⁹ sit epilentic⁹. an nõ. Accipe cornu caprinũ uel lapidem gagathe. ꝛ pulueriza alteꝝ coꝝ. ꝛ pul. hui⁹ sup carbones ardẽtes pone. ꝛ pa. fumuz recipiat p os ex eis ꝛ si nõ ẽ pfecte curat⁹ statim cadit. ꝛ tũc subleua ipm cũ hijs q̃ i pricipio hui⁹ capl'i diximꝰ ꝛ curas p̃dcãs adhibe. Si vo pfecte curat⁹ ẽ nõ cadit. Item fac i hac pa. caputpurgia ꝛ gargarismata q̃ i sequẽti dicã ca°. Medicie ꝯferẽtes epil'ie sũt hec piretrũ. sticad san. testudis. coagulũ leporis ossa boium ꝯbusta. cinis

ungule asinine digiti citrini.se.agni casti.gētia na.galbanū.sarapinū.caro mustelle fumugiuz ex blanca bizant.a.aristo.lon.ꝛ ro.aq̄ tepida. balsamꝰ.ꝛ omne coagulū maxie camelꝫ ꝛ lepo rinū cū aceto bibitū.coriādrū i cibis datū.ana lēticis ualet. Epar asini ꝯfectuꝫ ꝛ comestuꝫ ieiuno stomacho.ungule asini ꝯbuste pulueris ʒ.ij.data.Folia pētafilō lota cū uino i potu da ta.xxx.diebꝰ miromō ualent. Sordicies au riuꝫ bibita. Fel testudinis aurībꝰ istilatus. Peoīa collo suspēsa ꝛ comesta.assa efficit opa ciones peonie.lignuꝫ crucis suspēsuꝫ. Oppo. agaricus.epithimꝰ.Elbs niger.Cardamomus San.camelli.oua testudinis siluestris.oua cor uoꝝ.uapor aque marine.olfatus huiusmōi po mi facti ex cera.ruta gumi arabici ꝛ pul'.uisci cuꝫ farina ordei ꝛ aceto ꝯfice pomū ꝛ odoreť. Sanguis testudis cū vino bibitꝰ. Additōes q̄ fiūt i gemi eq trite ꝛ bibite cū aceto ualent. Suffumugiū san.agni cū se.peo ie trito mix to uꝫ. Unge tēpora ꝛ ꝯmisuras cū medula cruriū camelli ꝛ ol'o ro. Caro porci siluestris ꝯmesta.Anetū.assa ꝛ castoreū cū oximelle.In suflatio pul'.cucu.asinini ꝛ succi eius ꝛ nigelle sal' armonia.elbi albi.condisi pipis.ʒʒ. mirre euforbij.castorei sticad' squinātasse. alchitraꝫ picis sicce multū uꝫ

Additiōes. epl'ia i pma q̄dra lune ē de nā statica. Et i duabꝰ medijs san: Et ultima de mīa nūq̄ fit de coll'a qꝛ ē epil'ie ꝯmu. Itē si spūa sel' absterſa ab ore epilētici reuertať ē icurabilis. Itē epilēticus q̄ cadit ꝛ eiꝰ moueť polex ē icurabilis. qꝛ cō traxit appentibꝰ. Itē qn̄ ē tremor extremita tuꝫ ē ēt sigm̄ malū. Est herba dicta ipatoris faciēs flores pūum citrinū inmōꝺ floris cardi benedicti silis cicoree q̄si pilosa iteriꝰ ꝛ exte rius amari saporis.q̄ data p.viij.dies in moꝺ pastelle cū ouo ꝛ farina cocta modicū. liberat epilenticū.Silr̄ succus ciꝰ.silr̄ pul.Et ista her ba cū rumpiť emittit lac.ꝛ frondes hꝫ sicut ci corea sꝫ latiores ꝛ pinguiores.Os de corde cer ui ad collū suspēsuꝫ curat epilēticos. Ad idē ℞.pigami.se.rute agrestis.peonie. ungule pe duꝫ anterioꝝ asini ana pulueriꝫeť.ꝛ deť ex pul uere.ʒ.i.quolibꝫ mane q̄m̄ i breui sanat epilē ticuꝫ. Itē ad idē fell'.lup.ʒ.s.cū gra.i.musci i nares epil'tici pone i pn̄º ꝛ medio mēsis mul tuꝫ ualet. Itē si uis scire si epilēticus possit cu

rari uel nō.cū ceciderit punge cū cuꝫ puncto a cus p foramē nariū suaꝝ teneritatē.q̄ ē i naribꝰ ꝛ si sentit pōt curari.si nō .nō. Ellectuarium mirabile ꝯtra epil'am.℞.folioꝝ rute.se.cicute stercoris colūbini.polipoꝺ quercini.castorei. elbi nigri.aloes epithimi.asse fetide ana.ʒ.ij. turbit.lapidis lazuli. pulpe coloquintide.ma sticis spice radō peonie.agar.an̄.ʒ.i.oīa subtili ter pulueriꝫata cū oleo amigdal'.dulciū fricēť postmōꝫ i modū ell'ij ꝯficianť cū syrupo facto de zucha.ꝛ succo rute.ꝛ deť oī mane.ʒ.i.uel.ij ex eo pa.q̄m̄ ē mirabile ꝛ pbatū. Item f puluinar plenū folijs rute.super q̄ꝺ teneat oī nocte caput epilēticus cū dormit.q̄m̄ ꝯfortāt multū. Ad epil'iaꝫ fiat pul.iste expertus.℞. ossiū capitis hūani ꝛ pcipue de pte anteriori ꝯbustoꝝ se.peōie mūdi.an̄.ʒ.s.radicis tormē till'.uisci quercini an̄.ʒ.ij.dent i potu. Ad ideꝫ ualet rute succus clarificatus cuꝫ modico ac'e fe.si bibať.Et istud remediuꝫ uꝫ i dolorībꝰ ca pitis antiqs ut emigranea ꝛc. Iteꝫ p epilensia debiliū ꝛ pueroꝝ.℞.succi salle penidioꝝ ana coque ꝛ appone.pipis.ʒ.ij.ʒʒ.croci an̄ q̄tum sufficit medietas penidioꝝ. Aliꝰ puluis exp tus.℞.pul.cranei hois ꝛ costaꝝ ptem unaꝫ lū bricoꝝ terestiuꝫ ꝛ lapidis yrūdinis se.peonie an̄ ptem unā fiat tragea ꝛ deť pa.in sero freq̄n tate. Ellectuariū.℞.agarici absinthij.colo quintide.an̄.ʒ.i.s.ꝯmisce cū aq̄ decoctiōis anisi aristo.lōge ꝛ melle ꝛ sumať ex eo q̄tum ē sue lana. Itē aliud.℞.agar.ʒ.iiij.turbit.ʒ.i.anisi ʒ.iiij.cucu.ʒ.ij.raꝺ.apij.ʒ.ij.peonie.ʒ.v.i.lbr.iij. aque quousq̄ꝫ remaneat medietas ꝛ dentur.ʒ. iiii.oī die. Ad epil'am ellectuariū.℞.siseleos. baccaꝝ lauri an̄.ʒ.iii.aristo.ro.raꝺ.peonie ana aurei.ii.castorei croci.squile ana aure.i.ꝯmisce cū melle despūato.ꝛ deť ex eo cū oximelle sq litico ad q̄titatē aurei i sero septiana ter.corpe pus mūdificato) Itē scias q̄ opopira ꝛ potio sā cti pauli multū ualet. Potio expta ꝯtra epil'iaꝫ ℞.betonice.feni.an̄.M.i. peonie se. nasturcii gumiarabici an̄.ʒ.i.fac bulire hec oīa trita in certa q̄titate boni uini donec tertia ps rema neat.ꝛ de hoc uino quolibꝫ mane da unū ciatū epilētico usq̄ꝫ ad.30.dies quia curat. Item si sumatur per xxx dies quolibeť mane.ʒ.i.ꝛ.s succi herbe paralesis cū modico zuchari curat ꝛ ē pbatuꝫ. Itē si de pul.facto ex radicibus cucu.agrestis siccatis sumat q̄tidie epilēticꝰ q̄tum pōt cape cū tribꝰ digitis cum oximelle

ɔposito multū ualꝫ epilenticis. ⁊ etiā laborantibus ei frigiditate ſtōi. Aliud ad ideꝫ ꝓbatuꝫ. ℞. melifolij uermiculoꝝ ꝙ idē ē lbꝛ. 5. de quoquāt i lbꝛ. iii. aque donec redeat ad lbꝛ. 5. colla ⁊ adde lbꝛ. 5. mellis ſucci rute. ℥. i. ⁊ fac bulire paꝝ. ⁊ da oī mane pa. Si coꝛ lupi detꝰ ad comedēdū epilēticis quocūqꝫ mō eos liberat ut dicit rogeriꝰ. Itē coagulū lepoꝛis ad ꝗtitateꝫ. v. denarioꝝ cū uino decoctionis rute curat epilēticuꝫ. Iteꝫ ſuffumigatio facta cum ruta bis uel ter i die ⁊ i ſero cū uadit doꝛmitū ɔferet: Pillule ɔtra epil'iaꝫ. ℞. coaguli lepoꝛis ſiccati tere ipm foꝛtiꝰ deinde ɔmiſce cū coſucū enule ⁊ fac pilulas. ⁊ ſi uis adde modicū ciamōi ut meliꝰ cōmiſceatꝰ. ⁊ ſint groſſe ſicut cicer. de qbus des oī die uſqꝫ ad. 30. dies ieiuno ſtō epilētico. qꝛ uidebis mirabilē efficaciaꝫ curat. n. ut ꝓbatuꝫ ē. Itē nota ꝙ factis remedijs ſupꝛadictis ſi nō curetꝰ. Sumū remediū ē facere cauteriuꝫ in loco ubi ſentitꝰ mā pus moueri. Itē coclear mediū olei de trebētina datuꝫ epilētico curat eum. Iteꝫ. ℞. cinamomi ellecti ſpice nardi. galāge ana ℥. i. teſte capitis hoīs moꝛtui antiqͥ i ſepulcro ad pōdus oīuꝫ fiat pul. ſbtiliſſimꝰ ⁊ detꝰ pa. ʒ. i. i mane ieiuno ſtō ꝓbatuꝫ ē. Itē. ℞. ariſto. ro. ʒ. iij. ſe. peōie ʒ. i. pulueriꝫētꝰ ⁊ detur oī die mane ꝑ. ix. dies. ʒ iiij. pul. pꝛedicti. ⁊ curat ēt antiquā epilēſiaꝫ ⁊ ſi non curatꝰ īfra. ix. dies reiteret alios. ix.

Capᵐ. xxiij. de apoplesia.

Equitꝰ de appl'ia uidere. Pꝛimo igitꝰ uidendū ē qd ſit appl'ia. ⁊ qbus magiſ accidit. ⁊ quot ſint eiꝰ gnā poſte de cura. Appl'ia ē oppillaº oīuꝫ uentriculoꝛuꝫ cerebꝛi ab huiditate fl'atica ut pluriᵐ nō pmittens ſpūm animalē diffūdi ꝑ neruos. uū coꝛpꝰ puatꝰ ſēſu ⁊ motu. Et conſueuit accidere iſta egritudo iſtis potatoꝛibꝰ ⁊ cōeſtoꝛibꝰ. q quotidie ſtant ⁊ iebꝛiantꝰ per tabernas uel alibi. ⁊ bis q freqͣnter lauāt ⁊ collūt caput ſuū. ⁊ q frequētꝰ ſudant. Cuiꝰ ſunt duo gnā maioꝛ ⁊ minoꝛ. Maioꝛ ē oppillatio oīuꝫ uētriculoꝝ cerebꝛi ex toto cū pꝛiuatione ſēſus ⁊ motus. Et in hac ſpē nec loquūtꝰ nec ſentiūt. nec haneliꝰ per īſpirationē ⁊ reſpirationē trahitꝰ. Et h̄ ſubito īterficit. ⁊ curari nō pōt. Et ego uidi quēdam militē neapoli. q cū ſurgeret de lecto. ⁊ uoluit ſe calciare. ſtati iuaſus ē ab hac ſpetie appl'ie. ⁊ ſtatiꝫ moꝛtuꝰ ē. Eſt ⁊ ſcōa ſpēs appl'ie. q mioꝛ dīr. ⁊ i hac nō ex toto oppillātꝰ uētriculi cerebꝛi iō ſentiūt. ⁊ mouetꝰ haneliꝰ (lꝫ cū maxia angꝰ ſtia) ⁊ hec ēt qn̄ īterficit uſqꝫ ad. vij. diem ⁊ ſpāliter qn̄ nō curatꝰ Et qn̄ trāſit i paraleſiꝫ q ēt raro ex toto curatꝰ. uū Jpo. 2ᵃ ꝑticl'a affo. ſoluere appol'iaꝫ foꝛtē ⁊c. Antecedit autem appl'iaꝫ foꝛtis ⁊ freqns ſolutio ſine maīfeſta cā iuxta illō ypo. i illo affo. ſcōe ꝑticule. Qui ſoluuntꝰ foꝛtiꝰ ⁊ freqͣntꝰ ſine manifeſta cā ⁊c. Antecedit ēt doloꝛ ⁊ grauitas capitis pigrities uertigo ⁊ uiſus obſcuritas. Et accīt paſ. hec qn̄ ex ſanguie groſſiſſimo. ⁊ t ūcfacies rubea ētꝰ repletio uenaꝝ. ⁊ pulſus plenꝰ. Et qn̄ ex fl'ate ⁊ tūc facieſ nigredini uel cineritio coloꝛi atestatur. ⁊ alia ſigna mala i hoc ɔueniētia magis declarāt. Et nota ꝙ cā generalis ⁊ imediata appopleſie ē ꝑuatio deſceſſionis v̄tutis aiate ſiue ſpūs aīalis ad mēbꝛa īferioꝛa. Et cā pticularis illiꝰ ꝓhibitionis ē aut apā cerebꝛi ſiue calidūꝫ ſiue frm. aut repletio uētriculoꝝ cerebꝛi ex mā flegmatica ut plm. Qn̄qꝫ. n. uētriculi cerebꝛi repleti ſūt. ⁊ tunc oīo nō pōt ſpūs uitalis ſiue aīalis. a quo ꝓcedit ſenſus ⁊ motus in toto coꝛꝑe deſcēdere ad mēbꝛa. Si aūt ipſi uētriculi nō ſūt oīo repleti. tūc ſm ꝙ magis ulꝰ minꝰ ſpūs aīalis ad mēbꝛa īferioꝛa pōt deſcendere ad mēbꝛa ſuppoſita ſibi ⁊ facere motum pectoꝛis ſm magis uel minus. ſicut fit i minoꝛi appopleſia i qua haneliꝰ ē ioꝛdinatꝰ ⁊ ɔtinue ⁊ nō cuꝫ tanta anguſtia ut i ſcōa ſpecie. Et h̄ ē illa. de q̄ dicit Gal. ꝙ ē paſ. debil' in q ſi prudēs ē medicus poſſ'ē ē ut curetꝰ. Alie autem ſpēs uix aut nūꝗ curantꝰ. Et nota ꝙ iſti apopletici ſm rōnem nō debēt ſubterrari uel ſepliri niſi poſt ſpaciuꝫ. lx. hoꝛaꝝ. qꝛ aliqn̄ (ut dictum eſt) infra illud ſpaciuꝫ hec egritudo i paraleſiꝫ tranſit. ⁊ ſic ɔualet pa. ab illa egritudīe Unde multi ſunt ydiote ⁊ ignoꝛātes medici. q cuꝫ ſtatim iueniunt huiuſmōi appopleticos taliꝰ pꝛiuatoſ ſenſu ⁊ motu. Jubent eos ſtatim ſubterrari ⁊ male faciunt. Uidi. n. ⁊ audiui hoc de multis. q taliꝰ ſubterrati fuerunt. ⁊ poſt mōꝫ audi ti ſunt in ſepulcro clamantes ut iuuarentꝰ. īfra ſpaciuꝫ. lx. hoꝛaꝝ. Et alij. qui moꝛtui ſunt in ſepulcris. ⁊ poſtmoduꝫ i pꝛoceſſu tēpoꝛis cuꝫ aperta ſunt ſepulcra eoꝝ inuenta ſunt cilia eorum dilaniata ꝑ ipſos. ⁊ ipſi cuꝫ bꝛachijs ⁊ pedibus diſſolutis moꝛtui ſunt inuēti. Curetꝰ appopletici itaqꝫ in hunc moduꝫ de maioꝛ: ⁊

de medioeri appoplesia nō ītromittamꝰ nos.
¶ Sed ip̄os patiētes faciamꝰ custodire per.lx
horas ne subterrent̄. ¶ Minorē autē curemꝰ
ut fecit mr̄ meus quēdaꝫ amicuꝫ meuꝫ. qꝛ iam
erat traditꝰ ī manibꝰ sacerdotuꝫ ut subterarēt
cuꝫ. ¶ Juit mr̄ meus ad sepulcruꝫ anteq̄ꝫ in eo
poneret̄. ⁊ inmisit silentiuꝫ sacerdotibꝰ. ⁊ sta
tim añ os ip̄ius pa. posuit paꝝ. de bōbace car
minata. ⁊ supra pectus ip̄ius discoptuꝫ p̄ijs pā
nis aposuit ciatuꝫ unuꝫ plenuꝫ aq̄. ⁊ ꝓspiciēs
os uidit pilos moueri ⁊ lacertos pectoris cia
tuꝫ discutere paꝝ. sic q̄ paꝝ aque effundebat̄
¶ Statim iussit mr̄ meus ꝯspiciēs q̄ uiuebat)
q̄ caput ipsiꝰ pa. toᵐ abraderet̄. ⁊ capiti toto
cataplasma apponeret̄ factuꝫ ex se. sinapi tri
to ⁊ castorco puluerizato ⁊ cuꝫ forti aceto mix
tis. ⁊ fecit statiꝫ stringi brachia ī iuncturis spa
tulaꝝ ⁊ costas (ubi glādulle sunt) cū fasia for
titer. ⁊ castoreū pa. sub ligua posuit. ⁊ fecit fri
cari extremitates ip̄ius ped̄ ⁊ manuū cū nitro
⁊ salle. fecit ⁊ interī fieri fl'othomiaꝫ de saphe
nis amboꝝ pedū. postea de uena: q̄ ē in iunctu
ra nasi. deinde de basilica ⁊ saluatella. ⁊ prouo
cauit post ꝑ horā sternutatiōis cū iaꝫ pa. stupi
dus surgere icipiebat ⁊ sic liberatꝰ ē. ¶ Seq̄n
ti die iussit clistere sibi fieri acerimū de folijs
malue blete. rad̄. cucu. agrestis: succo panis
porcini. b̄ndicta laxatiua. trifera saracenica.
salle ⁊ ol'o ⁊ melle. ⁊ liberatꝰ ē pa. ab egritudi
ne illa. ⁊ ex hoc magnā laudē ⁊ honorē ⁊ ami
coꝝ copiā subsecutꝰ ē mr̄ meus. ⁊ dicebatur
mortuū sussitasse. Clistere aliud ad idē. ℞. ca
mo. aneti cētauree melilo. añ. M. s. coloḡntid̄
salisgēme añ. ℥. s. mellis ⁊ olei paꝝ uꝫ. Clistere
ēt ualens ī appoplesia ⁊ epilēsia mania ⁊ ml'ia.
℞. bugulose cātabri añ. ℥. ij. s. politrici mal. añ
℥. i. s. mirabolanoꝝ citrinoꝝ kebuloꝝ añ. ℥. i.
diagredij euforbij coloḡntide ana. ℥. x. agarici
epithimi añ. ℥. xv. olei uiolati. ℥. i. mell'. ℥. i. con
fice sic mirabo. herbas ⁊ cantabꝝ per diē ante
ī aq̄ infusos ⁊ tritos usqꝫ ad tertie ꝑtis ꝯsūp.
decoq factas dilligēter ⁊ colla. ⁊ mel ⁊ oleum
adiunge. ⁊ iteꝝ fac bulire. deinde adiūge pul.
p̄dictaꝝ sp̄eꝝ. ⁊ iuxta ignē iniciat̄ ꝑ clistere tri
bus uel quatuor uicibꝰ una post aliā s̄ꝫ q̄ntita
teꝫ debituꝫ ordinē. ⁊ ducat̄ manus alicuiꝰ ꝑso
ne ca. ⁊ iniūcta oleo camo. per uētreꝫ pa. Fiant
ēt suppositoria acuta ad appoplesiaꝫ optīa ul'
ex sapone galico infuso ī salle ⁊ felle tauri. Ul'
dē. ℥. ij. s. scamonee nitri. ℥. i. castorei. ℥. s. simul
ꝯtritis ⁊ cuꝫ melle coctis. Uel de sapōe nitreo
⁊ stercore muꝝ cū melle coctis usqꝫ ad duritiē
uel dē salegenia uel sitibus. ꝓb tarmicū naribꝰ
iniciat̄ de castoreo ⁊ euforbio. Succus ēt cen
tauree iniectꝰ multuꝫ uꝫ. Fomētatio facta cuꝫ
succo pori sup carbones ardētes ꝓiecto ī hac
pass. uꝫ. ¶ Qd̄ si hec pass. fuerit ꝑꝑ supfluos ci
bos uel uenenosas comestiones ꝓuocet̄ uomi
tus s̄ꝫ supradictā doctrinā. Si in cā san. fuerit
fac flobothomiā. Si flegma uel melācolia fiat
in his oībus ut ī p̄cedenti caᵒ dictuꝫ ē. ¶ Syrꝰ
ī epilēsia ⁊ appoplesia. Jn lb̄ꝛ. i. succi foliorum
boraginis ponant̄. ℥. iiij. sene ⁊ addito pauco
zucharo fiat syrꝰ. fac similimō de succo folioꝝ
pastinace uel bugl'ose q̄ meliꝰ ē. ¶ Pillule op
time ad appl'iaꝫ cū mā fuerit flegmatica ul' me
lācolica. ℞. aloes. bdellij scrapini. coloḡntide.
opopo. armo. se. cicute añ. ℥. i. castorei euforbij
añ. ℥. ij. ꝯficiant̄ cū succo porri. ⁊ dent̄. ℥. ij. Jtē
gargarizet yeraꝫ. ⁊ fiat cauteriū ī fontanella co
li ⁊c. remedia que ī epilēsia dicta sunt fiant in
hac cā. ¶ Triffera optima ad epilēsiaꝫ palesiꝫ
⁊ torturaꝫ oris ⁊ oīum mēbroꝝ. ℞. pipis. ma
cropipis. ℥℥. piretri. granoꝝ nigelle. costi. aco
ri. calami aromatici. ana. ℥. s. mirre. folioꝝ rute
asse fe. gentiāe. aristo. lōge. baccaꝝ lauri. casto
rei. sinapis ana. ℥. v. mellis anacardi. ℥. vi. terāt̄
⁊ iuoluāt̄ oīa in oleo de nucibꝰ. ⁊ ꝯfice. cū mel
le ⁊ det̄ ex hac triffera. qm̄ mirabilit̄ ualet ad
epilensiā appl'iaꝫ ⁊ paralesiꝫ.

¶ Caᵐ. xxiiij. de paralisi.

Et qꝛ minor appoplesia (ut ē dictum
supius) q̄n̄ꝫ in palesiꝫ trāsit ꝑꝑ hoc d̄
paralesi d̄ōm ē. Paralisis s̄m ethimo
logiaꝫ noīs sui dr̄ lesio partis. sꝫ nō q̄libꝫ lesio
ꝑtis paralesis dr̄. qꝛ rōne podagre pedes ledi
tur ⁊ rōne ciragre manꝰ ⁊ tñ non dr̄ paralesis
nisi q̄ñ pars priuatur a sensu ⁊ motu. ¶ Sunt
enim quidaꝫ nerui quibus mediātibus habet̄
sensus. ⁊ sunt alij quibus mediantibꝰ habetur
motus. Quandoqꝫ igit̄ nerui sensibiles aliqᵒ
humore uel fumositate replent̄. ratione cuius
repletionis sp̄ūs animal'. a quo habet̄ sensus ⁊
motus. nō pōt ad ip̄os neruos libere transire.
¶ Et tunc. ipi nerui sēsibiles p̄uant̄ sensu unde
mēbra efficiunt̄ paraletica. ¶ Nerui. n. motiui
p̄uant̄ a motu ⁊ sic ēt fit mēbroꝝ ip̄oꝝ palesis
Et ꝓprie fit h̄ pas. q̄ñ h̄uor flegmaticꝰ existēs

i cerebro cadit ad aliquē duorum lacertoꝝ ꝛ mollificant̄ nerui. ¶ Et cā hui⁹ sepe ꝛ specialis ē supfluus cibus ꝛ pot⁹. maxie qꝛ ex imoderato potu fit maxia humoꝛuꝫ dissolutio ꝛ inde neruoꝝ oppillatio. Fit qn̄ꝫ etiā h̄ pas. ex ꝑcessu frigiditatis. q̄ operat̄ ad ꝯstrictōēꝫ neruoꝝ qn̄ꝫ ex minoꝛi appoplesia fit (ut diximꝰ) Iteꝫ paralisis alia est uniuersalis alia est ꝑticularis uli's est illa q̄ recte mediaꝫ ꝑteꝫ coꝛpis. siue unū membꝝ ꝛ qn̄ꝫ oculū qn̄ꝫ linguaꝫ ul' oris distoꝛsione qn̄ꝫ mannū qn̄ꝫ pedeꝫ ifestat ꝛc. ¶ Et nota ꝙ paralesis qn̄ꝫ fit causa i ipoꝝū oꝛigine neruoꝛuꝫ exn̄te. ꝛ tūc stupoꝛ ꝛ insensibilitas est in supioꝛibꝰ ut i fatie uel circa supioꝛa. ¶ Qn̄qꝫ fit ex causa i ipo m̄broꝛ paraletico exn̄te. ꝛ tūc tm̄ ipm mēbruꝫ patit̄ ꝛ nō supioꝛa. q̄r discernere debemꝰ ut f'm locoꝛū uarietateꝫ mod̄ curationis uariemꝰ. ¶ In qbusdaꝫ .n. paraleticis sequit̄ m̄broꝛū tremoꝛ. Et i qbusdaꝫ nō. in illis m̄bris ubi fit nulla spirituū transmissio moꝛtificant̄ m̄bra ꝛ desicant̄ ꝛ arescunt. Unde i illis mēbris nullꝰ motꝰ fieri pōt. qꝛ ois motꝰ habꝫ fieri. spū ꝛ caloꝛe mediantibꝰ. ꝛ illa m̄bra etiaꝫ si cū acu pugnant̄ nō sentiūt pa. huiusmōi punturaꝫ. Et hec difficulc̄ uel nūq̄ curat̄. In illis vo mēbris i qbus spūs medioc̄rit̄ transmittunt̄ fit tremoꝛ. qꝛ spūs conant̄ regere mēoꝛa i suo ꝑprio semite ꝛ ꝯpōne. ꝛ moꝛbus eoꝝ distructioneꝫ nitit̄ opari. Unde nascit̄ qdaꝫ aliꝰ moꝛbūs nouꝰ nominatꝰ ꝯpositꝰ ex supioꝛi .i. ex uirtute coꝛpis regitiua ꝛ iferioꝛi .i. ex ipetu moꝛbi. q moꝛbꝰ ꝯpositꝰ ab auctoꝛibꝰ nominatur. ¶ Et mebra illa si cū acu. pungāt̄ sentiūt. Et hec si fuerit prudēs medicꝰ bene curat̄. ꝛ specialit̄ i iuuene ꝛ adolosc̄ete. qꝛ paralesis i sene uix uel nūquaꝫ curat̄. ¶ Itē nota ꝙ paralesis ex icisione nerui ex transuerso facta impollibis curatiōis ē queadmōꝫ neruū punctū uel icisū impolle ē ꝯsolidare. Cura m̄ri mei ad palesim utat̄ dieta in caº de epilēsia dicta. Et ē cauēdū ne in p̄nº demus uehemenc̄ eūantia qꝛ humoꝛ ē idigestꝰ. Sꝫ fiant suppositoꝛia ꝛ clisteria in p̄cedentibꝰ dicta. postea det̄ quolibꝫ mane. ℥. i. s. istiꝰ syrupi cū aq̄ ameos ꝛ aneti. ℞. eufrasie rute caparie ꝛ domestice. ꝛ roꝛismarini. saluie. iuc. betoice. ca. uc. buglose. herbe. palesis fumiterre an̄. M. s. meu. coiuꝫ radicuꝫ an̄. ℥. i. pas. sine nucleis. ysopi meliloti floꝝ camo. an̄. ℥. i. sebesten nūero .xl. enulle campanee se. coiuꝫ an̄. ℥. ij. zucbari. lb. ij. uel mellis dispūati quātuꝫ sufficit. utat̄ isto syrº quousqꝫ sit ista mā digā. potest etiaꝫ digeri si uis cū syrupo de meliloto q. ℞. radicis apij feniculi. an̄. ℥. i. squināti zinzi. ana. ʒ. s. centauree minoris. ysopi ꝛ rute an̄. M. s. mellis q̄tum. su. Sumat tn̄ p quatuoꝛ dies antequaꝫ incipiat sumere syrᵐ omni mane. ℥. s. de mitridato ul' de bona triacha cū aqua masticis ameos ꝛ aneti. Et hec p q̄tuoꝛ uel. vi. dies faciat. ¶ Postmodū utatur p̄dictis syrupis quousqꝫ materia sit digesta secunduꝫ p̄dictaꝫ doctrinaꝫ. deinde cuꝫ his pillulis purgetur. ℞. yerepigre. ʒ. iiij. interioꝝ colloqntide. ʒ. i. s. euforbij. ʒ. i. ꝛ quartuꝫ castoꝛei pipis asse serapini oppo. se. apij ana. ʒ. i. s. centauree minoris. ʒ. v. s. gumi predicta i succo rute dissoluāt̄ ꝛ fiant pillule ex eis. ꝛ cuꝫ glutine draganti informentur in mod̄ cicerum. ꝛ detur ex eis. ix. uel. xi. ꝛ secunduꝫ ꝙ tibi uidebitur. de decimo in decimū diem. Et ille sūt pillule fetide almāsoris. ¶ Alie pillule optime ad idē. ℞. yerepigre Gal. ʒ. x. colloqntide interioꝝ. piretri ana ʒ. vi. castoꝛei salis indi ana. ʒ. iij. baurac. ʒ. v. cōfice cū suco herbe palesis ꝛ dentur. ʒ. ij. s. Itē fiant iste pillule q̄s teneat sub lingua pa. ℞. coriandri terbētine asse. nucismuscate. an̄. ℥. iij. fiant pillule i mod̄ ciceꝝ ꝛ teneāt paralitici eas sub lingua. ¶ Item utant̄ yeralogodion sc̄dm descriptioneꝫ antidotarij nicolaj. ¶ Itē utant̄ semp qualibꝫ die. v. uel. vi. uicibꝰ gargarismata. de melle ꝛ se. sinapi. ¶ Uel isto gargarismate ad hoc optimo. ℞. piretri stapbisagrie pulegij triti ana. bul'. ꝛ cuꝫ modico melle ros. ꝛ potiōe s̄acti pauli metridato ꝛ triacha dabis ad gargarizādū. ¶ Aliud ad idē nō tam forte aceto buliant. quo col. mel ros. ꝛ triachā ul' mitridatuꝫ adde ꝛ ad gargarizanduꝫ da. ¶ Itē sternutatoꝛiuꝫ istud magistri mei. naribus isuflet̄ q̄d ualet ad paralisiꝫ epil'iam ꝛ destructioneꝫ memoꝛie ꝛ cerebꝝ ualde mūdificat q̄d ℞. condisi. ʒ. vii. piperis al. ꝛ nigri castoꝛei an̄. ʒ. s. seis sinapi. ʒ. ii. s. nigelle. ʒ. u. fiat pul. ꝛ naribꝰ isuflent̄. ¶ Aliud sternutatoꝛiū m̄ri mei expertum ad paralesiꝫ toꝛturā oꝛis ꝛ epil'iam. ℞. castoꝛei pulpe colloqntide piperis al. ana aur. i. condisi aur. ii. fiat pul. ꝛ papꝝ ex eo naribꝰ insufletur. ꝛ ex ipso puluere remanente fiant pillule cū succo sambuci. ꝛ fiat ex eis caputpurgiū cuꝫ aq̄ decoctionis herbe q̄ auricula muris d̄r. Et si post sternutationes ardeāt nares. iungāt̄ cū lacte mulieris uel cū oleo ro. uel. uio. ¶ Itē

iuuant isto ꝯtra paralysim ul'em ꝛ ꝑticularem ꝛ ꝯ arteticaꝫ ꝛ oia uitia neruoꝝ ex frã cã optimo. Qđ. ℞. cinamomi optimi ellecti. ℥. ii. ʒʒ. ℥. i. spice galange añ. ʒ. ii. folii. ʒ i. gar. ʒ. iii. piperis lõgi. ʒ. ii. cubebe. ʒ. ß. hec oia buliant i lb. ʒ. v. uini albi boni ad ꝯsumptioneꝫ medietatis đ quo sũmat stõ ieiuno. ʒ. iii. pro uice. Item si necesse fuerit fiat hꝰ clistere optim paraliticis ℞. aneti floꝝ camomille sansuci. sinapi. meliloti. cartami añ. M. i. se. lini. fenugreci ꝯtritoꝛuꝫ ana. ʒ. ii. siele. M. ii. sulfuris pulpe cologntide ana. ʒ. ß. ficus siccas. xx. vbene cẽtauree mioꝛis añ. ʒ. i. oia coquant i uino. ꝛ collature ab olei antiq. ʒ. ii. mellis dispũati. ʒ. i. isto clisteri utebat meus magister in oi paralisi ꝛ artetica ꝛ ẽt i uitio neruoꝝ ex frigiditate facto. Itẽ yeralogodion yerapigra. Gal. ꝛ ꝯfectio anacardina facta a mesue ad q̃titatẽ. ʒ. ß. detur eis cũ aq decoctionis anisi ꝛ masticis. Itẽ si loquellaꝫ pp palysiꝫ auferit castoreũ sb ligua teneãt pa. l' det ipsũ castoreũ cũ succo peoie l' saluie uꝫ ẽt solꝰ sucꝰ saluie ad ipsã loq̃llaꝫ recupandaꝫ. Itẽ pul. sinapi piperis ysopi nasturcii. ꝛ castorei sb lingua positi loquellã recupant ꝛ etiaꝫ palysiꝫ sedant ꝛ ad memoriã recupandaꝫ iuuant. Et fiat eis ellectuariũ de duabꝰ ptibꝰ ligni aloe ꝛ cassie lignee ꝛ ex tertia pte anacardi ꝛ euforbij ana. ꝛ ꝯficiantur cũ melle detur ad q̃titatẽ nucis. ꝛ itẽ cũ subito qs fit sine uoce ul' ppter paralesim uel aliã quacũqꝫ cãm det primo in potu cũ uino ca. pul. castorei. gar. nucis muscate. ꝛ recuperabit loquellã. Intrẽt balnea sulfurea salsa ꝛ aluminosa. uel fiat eis balneũ tale ℞. saluie sauie rorismarini lauri. mẽtastri policarie Iue betonice pulegij origani floꝝ camo. sansuci coroñe regie añ. fasciculũ unuꝫ coquãt in aqua ꝛ i ea intret. ꝛ ibi mitridatũ uel potioneꝫ sancti pauli ꝛ similia accipiat. postmođ abstergant cuꝫ pãno lineo ꝛ ungant mẽbꝛa paralitica ex oleo costino ꝛ unguẽtis subscribẽdis Experimẽtuꝫ mri mei ad loquellã recupandã ꝛ euandam mãm a supioꝛibꝰ exptum. abradat pmo caput ꝛ fiat emplm tale. ℞. asse fe. serapini oppo. galbani. armoniaci euforbij añ. ʒ. i. castorei. ʒ. ij. oia liquefiant ad ignẽ excepto castoreo ꝛ cuꝫ oleo ros. ꝛ laurino ad pondꝰ oiuꝫ ꝛ pauco cere fiat unguẽtuꝫ. ꝛ ungat ex eo totm caput post hoc accipe. xxx. uel. xl. cantarides ꝛ abscisis capitibꝰ terant cuꝫ pauca aq̃ [illegible] ꝛ paꝝ mellis. ꝛ ponat supra collũ ꝛ occipituꝫ. ꝛ fiet ibi uesicã una ꝛ trahet mã ad illũ locum ꝛ ita pa. loquet. Itẽ (ut supius dictũ est) pul. ex castoreo factus sub lingua teneat quousqꝫ p se dissoluat quia miromõ loquellã recuperat. uel pul. se. lape i nerse uel se. caul. agrestis sub lingua teneat. ꝛ lauet lingua ꝛ palatũ cum metridato uel triacha uel ex ipso metridato uel triacha cuꝫ oleo ca. distempatis colluꝫ ꝛ tipora fricent ꝛ quiescãt sic p noctẽ. hoc. n. solo uidi i multis loquellã recupari. Qđ si fiat paralesis uesice (preter predicta infundant pãnus uel spongia marina i uino decoctionis castorei ꝛ pectini ꝛ uirge sepiꝰ applicet tepidus. Qđ si paralisis i brachio uel manu fiat ungat tota manus ꝛ brachiũ cũ uino ubi bulierint saluia mastix oleũ ro. usqꝫ ad ꝯsuptionem uini. ꝛ abluant cuꝫ aqua decoctiõis saluie floꝝ camo. ꝛ inungatur unguentis subscribendis. Unguentuꝫ optim ad paralysim ꝛ ꝯtractionẽ neruoꝝ. ℞. marciatõ agripe olei oliuaꝝ dialtee añ. ʒ. i. liquefiant oia simul. ꝛ addatur istaꝝ speꝝ piretri. ʒʒ. se. urtice. nasturcij ꝛ sinapi se. raparum castorei ana. ʒ. ß. ꝛ utere. Aliud unguẽtuꝫ ad paralysiꝫ ualde bom. ℞. squile tapsie. ellebori ana. ʒ. i. pipis piretri castorei. nitri euforbij sinapis ana. ʒ. ß. oia ꝯtrita ꝛ puluerizata cũ oleo laurino bulliant. deinde. ʒ. ij. cere noue ꝛ uirid ʒ. i. misceat ad ignẽ ꝛ utere. Aliđ unguẽtũ leue ꝛ bonuꝫ ad oia mẽbꝛa paralytica. ℞. sepũ arietuꝫ uel poꝛcinũ ꝛ liquefac ad ignẽ in cacia ꝛ sup bonũ uinuꝫ ifundat. ꝛ hꝰ fiat. v. uel. vi. uicibꝰ ꝛ fiet q̃si cera moll'. ꝛ ex tali unguento ter ul' q̃ter i die mẽbꝛa ungant. Et bom essꝫ si i iº uino i quo fundit buliãt saluia piretꝝ. ʒʒ. pip castoreũ ꝛ sil'ia. Aliđ ad idẽ optim accipe serpẽtem um ruffũ ꝛ ẽt plꝰs si uis. ꝛ abscisis capite ꝛ cauda spatio q̃tuoꝛ digitoꝝ reliquũ (abiectis iterioꝛibꝰ) ponat i olla i fundo pforata. sub qua iaceat alia olla sana. q̃ fundũ olle supioꝛis i se ꝯtineat ꝛ i orifitio sigilet bñ cũ luto sapientie uel cũ pasta ne respirare possit. nec aliđ i eis itrare possit. Et sic ppata olla illa ponat in caldario pleno aq̃. cuiꝰ caloꝛe calefiãt olle. ꝛ resoluat pinguedo a serpẽtibꝰ. q̃ pforamẽ olle pꝛforate i sanã distillabit. nec ꝯsumet pp huiditateꝫ aq̃ ꝛ de tali piguedie addito suco rađ caparis ꝛ cẽtauree fac unguẽtũ. Ipa ẽt cẽtaurea cũ uio ꝛ ol'o cocta ꝛ mẽbꝛis palyticis cataplasmata multũ pdest. Itẽ semẽ sinapi tritũ cuꝫ uino uel ipa herba ẽt cataplasmata multuꝫ. uꝫ

herba palisis cū ouo sorbili data ualz. ¶ Itē iun
ctio de olo costino infrascripto mirabil' ualz ad
hāc pas ℞. costi. ʒ. i. pipis piretri euforbij ana.
ʒ. iij. castorei. ʒ. i. dissoluāt ī lib. s. olei de been
aut oleo narcisci uel olei nucis. ⁊ bulliant ad
ignē quousqz icorpent ⁊ utere. Itē solū oleum
de nucib⁹ cū castoreo ⁊ spica nar. mixtis iniun
ctuz mirabilit ualz. Itē accipiat uulpes ⁊ deco
quat ī caldario pleno aq̄ addito salle ⁊ aneto
quousqz caro ab ossibus sepet. deinde dicta
aq̄ ī tinā ꝓiciat ⁊ itret pas. ī dictā aquā ca. ⁊
stet ibi p horā. i. uel. ij. ⁊ ī nocte silr faciat. ⁊ h°
fiat a pn° msis trib⁹ dieb⁹ ⁊ ī fine silr. Unguē
tuz aliud ad paralysim arthetică podagrā epi
lensiā gutā ⁊ omē uitiū frm. Aqua fra assa fe
tida ⁊ petroleū sil' ad ignē resoluāt. ⁊ iponatur
pul. castorei euforbij sulfu. vi. ⁊ addita cera fi
at unguētū ex quo loca dolētia ungāt. Si fue
rit epilensia uitio capitis ungat collū ⁊ circa
spatulas. Si fuerit uitio stōi ungat stomach⁹
Si uitio extremitatū extreitates ungāt. Aliud
unguētū optim ad palysim spasmū ⁊ artethicā
de cā fra. ℞. satine rute saluie cere an̄. ℥. vi. ⁊ i
℥. x. olei cōis p mensē dimitte post colla. ⁊ ad
de. ℥. vi. succi cucu. agrestis. ⁊ buliant usqz ad
ꝯsumptionē succi. ⁊ addāt. ℥. iiij. asōgie anseris
⁊. ℥. i. gumi hedere puluerizate bn̄ ⁊ cere ru. ℥
i. colla ⁊ usui reserua. Cōtingit qn̄z emitriteū ter
minari ī paralisiz ad qd faciam⁹ unguētū hoc
optim. ℞. rad brionie ⁊ sqllaz frustatiz incidas
⁊ cū pitaria ⁊ urtica ru. uel cū alia urtica nigra
ī aceto p. triduū pone. ⁊ p⁹ oīa isil' buliāt. deiñ
colent ⁊ addito butiro cera ⁊ asongia fiat un
guentū ⁊ inūgant ex eo mbra palytica deinde
lana succida bn̄ calefacta bn̄ iuoluat. ⁊ iteꝝ cū
īfrigidata fuerit calefiat ⁊ iungat. ⁊ h° pl'ies fi
at iter diez ⁊ noctē. bom tn̄ essz si plus ꝑus pce
deret usus bal. decoc. uulpis supradicti. ¶ Ali
ud unguētū optim p palyticis sciaticis collicis
⁊ p oib⁹ dolorib⁹ ex fritate puenientib⁹. ℞.
saluie sauine rute calamenti pulegij sansuci ca
mo. sqlle. peucedā yreos absinthij acori cipi
ysopi aneti folioꝝ sansuci alia rad altee cucu.
agrestis sisinbrij rorismarini betonice prasij ci
coree cū folijs ari. ro. serpilij enule cāpane. ari.
lon. cū folijs sansuci arthamisie an̄. M. i. oīa te
terant ⁊ ī uino trib⁹ dieb⁹ ⁊ trib⁹ noctib⁹ ma
neāt. post collent. ⁊ collature addat ueteris oli
lib. iij. se. lini cimi. feniugreci puluerizatoꝝ ana
ʒ. ij. asongie bouine porcine pinguedis anserū

⁊ galine asōgie ursi an̄. ʒ. ij. liq̄fiant ⁊ p diē ⁊ no
ctez sic insil' iaceāt. deinde tā diu buliāt donec
oleū ⁊ asōgia diminuāt ⁊ collent. ⁊ eis ab igne
dpositis addant hec. ℞. armoniaci. galbani an̄
ʒ. i. terbētine gumi hedere. an̄. ℈. i. buliāt iterū
paꝝ. ⁊ sēp cū spatula agitando ab igne moueāt
⁊ usui reseruēt. Nota q castoreuz saluia lauen
dula pmula ueris ⁊ herba palysis sanāt palyti
ca mēbra. un̄ si ī uino hec buliāt. ⁊ uinū illd pa
ralytico datū sepe mirabil' ualz. ¶ Et uinū decoc.
brionie feni. petro. ⁊ se. aneti bibitū ē mirabile
ī cā hac. ⁊ exptū. Itē uinū decoctiōis castorei
saluie rute ⁊ rad peonie. ⁊ apponat post desup
paꝝ d pul. rad peonie ⁊ bibat mirabil' ualz. Itē
det ꝯfectio anacardina. ¶ Itē trifera ī fine pre
cedētis capituli de palysi det. q2 ualde util' ē ī
hac causa.

Additiones pillule ad palysim. ℞. pul.
yerepigre. ʒ. v. pulpe colognti de. ʒ. ij. s
euforbij. ʒ. i. serapini castorei pipis op
po. tapsie sinapi. an̄. ʒ. s. centauree. ʒ. v. gūme in
succo dissoluāt ⁊ reliq̄ puluerizēt. ⁊ fiant pillu
le dosis. ʒ. i. uel min⁹ pcedēte digiuo ꝯuenīeti
post utat ꝯfectione de acoro ⁊ secacul mesue
⁊ inungat oleo costino. ¶ Pillule optīe ad pa
ralysim. ℞. pul. yerepigre. ʒ. ij. armoniaci sera
pini dyagredij repressi pulpe colognti de assefe
tide galbani castorei sarcocole turbit hermo
dactil'. ℥℥. an̄. ʒ. s. euforbij. ʒ. i. ꝯficiant cū succo
saluie dosis. ʒ. i. pcedēte usu digestiui ꝯuenīetis
¶ Pillule mri thadey qb° utebat ꝯ palysiz ex
perte. mā digā. dosis ē. ʒ. i. l'. ij. ꝑz uires. ℞. casto
rei. ℥. s. ligni aloes macis betonice saluie pul
pe colognti de turbit oppo. sal' gēme polipodij
cucur. agrestis rad sticad agar. cassie staphisa
grie ellecteri an̄. ʒ. ij. bdelij aspalti gar. ro. spice
piretri sgnāti cimi cinamōi maratri olibāi her
modactil'. carpo. cassie lignee croci mirre absin
thij an̄. ʒ. i. asse. ʒ. iii. uio. ʒ. i. diagrdij. ʒ. i. s. aloes
epatici ad oīuz pond⁹ cū succo saluie conficc.
¶ Quidā amisit loq̄llaz ⁊ stetit per octo dies
sēp quod nō fuit locutus. tūc q̄dā mulier dedit
ei. 30. gra. peoīe a cortice extiori mūdate ⁊ sta
tiz recupauit loq̄llaz. ¶ Itez bn̄dicta cū succo
rute agrestis narib⁹ iniecta loq̄llam recupare
facit statiz. ¶ Itē flomare duas uenas. q̄ sē sub
lingua. ⁊ postea fricare linguaz cuz seīe nastur
cii ⁊ castorei loq̄llaz recupat. ¶ Aliud ad idē. ℞
castorei pipis piretri euforbii anisi. maratri ga
riofi. ligni aloes saluie baccaꝝ lauri an̄ terant

ꝛ coquant̄ i uino al. ꝛ illō uinū ca. teneat i oꝛe ꝛ occipiciū cū illo vino fomētet̄. ꝛ predicte her be ipsi occipitio cū stupa canepina īfusa uino dicto sepi⁹ apponat̄. Itē pillule i modum fa be grosse de castoꝛeo ꝛ pul. saluie ꝯficiant̄ cū melle ꝛ ponat̄ una sub ligua. qm̄ loq̄llā statim recupat. ꝛ palysim ul'em ul' pticularē uel aliam sil'ez egritudinē ex cāis fris. ēt si moꝛtal' fuerit illaz curant ꝛ ē ꝓbatū. Itē empl'z factū de ster coꝛe canis i aceto mixtū ꝛ occipitio positū sta tiz loq̄llā recupat. Expi^m ad palisis lingue. Succ⁹ saluie ꝛ oleū nucuz ana misceāt̄ ꝛ ad dito pauco castoꝛei sub lingua ponat̄ cū pena uel aliq⁹ fili sepe. q2 maltuz ꝯfert ad loq̄llam depditā restaurandā. Oleū mirabile ad pali sim ꝯtionē neruoꝝ epilesiaz spasmū ꝛ ad oēm moꝛbū fr̄m uel ex fra causa gn̄atū. R. galbani lbꝛ. s. gumi hedere. ℥. iij. terant̄. ꝛ misceāt̄ sil' ꝛ i uase distilatiōis ponāt̄. ꝛ aquā ꝛ oleū. q̄ inde distilauerit collige ꝛ misce ea cū. ℥. i. olei lauri ꝛ lbꝛ. i. terbētine ꝛ iteꝝ distila i ol'm ꝛ aquā de inde separa aquā ab oleo. ꝛ oleum reſua sicut ol'm balsami. Naz eq̄polet cū oībus vtutibus suis i palysi. Quidaz posuit unaz guttaz i frō te illi⁹ olei ꝛ aliaz umblico cuiusdaz palytici. ꝛ statiz surexit ut stupid⁹. ꝛ fuit liberatus. post hoꝛā in loco i quo fuit doloꝛ ex vulnere ꝯct⁹ neruoꝝ iunxit ꝛ liberat⁹ fuit pa. Et i aliys egri tudinib⁹ diuersis diuersimode ꝓbat̄ hoc ol'm eē maxie efficatie. Occipitiū unctuz ex eo in itroitu lecti ꝛ mãe. ʒ. s. uuaꝝ pas. comedat ita subtiliat memoꝛiaz ꝙ pteritoꝛuz ē memoꝛia mirabilis ꝛ itellectus clar⁹. Et uz ꝯtra surdita tem ꝛ oēm moꝛbū ex fra cā. ꝛ cōtra amisionem olfatus dicta aq̄ mirabilit̄ ualet. Unguētūz ci doniacuz opti^m ad paralysim ꝛ neruoꝝ ꝯtio nez. accipe cidoniuz ꝛ depilla ipm ꝛ eiectis ite rioꝛib⁹ laua ipm bn̄ ꝛ impleat̄ asongia ueteri gatti anseris serpētis tassi de medul' cerui aut asini de oleo laurino aut trebētina resina mun da euforbio ꝛ olibano ana ꝛ bn̄ suuat̄. Et p⁹ coque iter duas testas ꝛ qō inde distilauerit i uase uitreo recōde. Et ualet ad omnem gu tam frigidam.

Ca^m. xxv. de spasmo.

Tractato de paralisi. uideam⁹ de spas mo. Spasm⁹ itaqz est extēsio uel cō tractio neruoꝝ ꝛ lacertoꝝ totius coꝛ poꝛis. ꝛ pcipue i collo ꝛ ceruice ex n̄tiuz ex in nanitiōe uel repletiōe uel frigiditate laboꝛe ui gilia uel tristicia ꝓuenies. Sūt. n. tres species spasmi. uz epistonus embꝛotocosm⁹ ꝛ thetan⁹ Embꝛotocosm⁹ fit qn̄ nerui anterioꝛes exten dunt̄ ꝛ posterioꝛes icuruāt̄ ꝛ dr̄ ab epi ꝙ ē su pra co ꝙ isti supra collū pēdent uiz retro. Epi stonus dr̄ ab empi ꝙ ē ante fit. n. qn̄ nerui ante rioꝛes icuruant̄ ꝛ posterioꝛes ellongāt̄. uñ isti semp ꝓspiciūt uersus terrā. Thetan⁹ dr̄ q̄si to^m tenēs q2 nerui anterioꝛes ꝛ posterioꝛes in thethano icuruāt̄. uñ isti rectomodo stant q2 nec a destris nec a sinistris flectunt̄. Ex reple tione fit spasm⁹ duz. n. nerui replent̄ distrahū tur i latuz ꝛ ꝯtrahunt̄ i longū. ꝛ sic dū ꝯtrahū tur nerui ꝯtrahūt̄ mēbꝛa ex eis aligata. ꝛ sic fit spasm⁹ ex repletiōe. Et inanitiōe aūt fit spas mus duz nerui ex aliqua causa contrahunt̄. ꝛ arescunt ꝛ arefacti contrahuntur ꝛ sic seq̄tur spasmus ex inaitione. ꝛ talis spasmus icurabil' ē. Dicit eniz ypo i affo. scōe par. Spasmus ex i nanitione moꝛtalis. cuz eo. n. imediate fit calo ris naturalis ꝑditō. vnde vtutes i suis opib⁹ debilitant̄. Ex friditate ēt iducit̄ spasmus q2 frigiditas hz motuz ad centrū excurtant̄ ꝛ in curuant̄ nerui ꝛ mēbꝛa eis alligata. ꝛ sic fit spas mus ex frigiditate. Signa spasmi sūt q2 ē mē broꝝ atractio doloꝛ ꝛ tremoꝛ. eger uix mouet ceruicē ꝛc. mēbꝛa. ꝛ cū difficultate transglutit ꝛ espuit. ꝛ nulla foꝛtitudo i mēbꝛis ē. Naz sic dicit Ar. i topicis. Foꝛtitudo n. a neruis ꝛ ossi bus habet̄ q̄ si debilitant̄ ꝯtrium sequet̄. Si sit spasmus ex labore angustiys uigiliys tristi tia ꝛ animo fluxu san. uel nariū. uel emoꝛoyda ruz. uel mestruoꝝ fluxu urine uel ex fe. acutis ꝛ similib⁹ ē ex inanitione. Si vō fiat spasm⁹ ocioso multū comedēte uel ex friditate ul' ex uulnere nō bene curato ꝛ huiusmōi ē ex repl'o ne. Et si medicus ad curationē ipius accesse rit dum fe. supuenerit ipi spasmo ex repletiōe manū nullatenus apponat. Nam splendoꝛi radioꝝ solis faces ardētes apponere ut mai⁹ lumen appareat fatuoꝝ ē. Qō si huic spasmo fe. nō supuenerit inducat̄ prout inferi⁹ enarat̄ Et sic ipe spasmus curabit̄ statiz fe. supueniēte cuz spasmus sit neruoꝝ molities ut ait Gali. in libꝛo de accīti ꝛ moꝛbo ꝛ fe. fit ꝑm causaz suā calida ꝛ sicca sua caliditate ꝛ sua siccitate de exiccabit ꝛ ꝯsumet predictoꝝ neruoꝝ molitiē suphabūdantē. ꝛ sic erit cura spasmi ꝛ nō que

libet febris deb3 induci sed solum acuta fe. ¶ Fiat igiť unguẽtu3 ad ipa3 fe. iducenda3 h° modo. ℞. se. nasturcij. nucis saracenice. piretri añ. ӡ. i. ⁊ in oleo laurino aliquantulũ excoquantur ⁊ sup umbilicu3 timpora ⁊ pulsatiles uenas iunctio fiat. q2 statim iduceť fe. ¶ Unguẽtu3 aliud mři mei ad fe. inducenda3. ℞. pipis. piretri. euforbij ana pulueriȝeť oĩa ⁊ misceanť cu3 scarabeis. q stant i balneo bñ pistatis. ⁊ sit tm̃ de3 scarabeoꝝ sicut pul. predicti. deinde ꝯficianť. oĩa cu3 suco flãmule. ⁊ fiat i modu3 unguẽti. ⁊ inunganť ex eo pulsatiles uene brachioꝝ pedũ timpoꝝ umblic⁹ ⁊ spina dorsi. ¶ Aliõ ad idẽ. ℞. olei cõis olei laurini. ana fac bulire cu3 succo flãmule uiridis usq3 ad ꝯsũptionẽ ipius succi. deinde appone storacẽ calamitã. pip ⁊ ceras ⁊ i modũ unguẽti ꝯfice. ⁊ uenas pulsatiles iunge. ¶ Suppositoriu3 ꝙ inducit fe. decoqť mel ⁊ i fic decoc addať. fel tauri. ⁊ addito pul. euforbij ⁊ nigelle iformeť suppositoriu3. ⁊ imponať ano. Unguẽtu3 aliõ ad fe. iducenda3. accipianť uermes. q uocanť forficule. ⁊ sũt añ ⁊ retro sicut forfices. ⁊ stant in muris ⁊ parietib⁹ ⁊ buliant i oleo cõi uel i oleo flamule supradicto. de quo uenas pulsatiles brachioꝝ ⁊ tĩporu3 iungas. ⁊ uigilet spasmatic⁹ i quãtũ potest ⁊ ponãť uẽtose i sumitate capis cũ scarificatione. ⁊ amotis uẽtosis ligeť loco (ubi fuerit appositio) cepe tritũ cu3 eio tepidu3. Aliõ magistri mei ad idẽ caro leõis euforbiũ flamula cãtarides añ coquãť i oleo nucis usq3 ad dissolutione3 ipsoꝝ. postea colla exprimẽdo fortiter. ⁊ inungendo uenas manuũ ⁊ pedu3 ⁊ totã spina3 i uiro circa genitalia. i muliere circa muliebria ⁊ ubera ⁊ hoc fiat ad ignẽ. ⁊ post copiať pa in lecto. Quãdo uõ fe. cessare uolueris mitte pa. i balneo aq tepide ⁊ statim fe. cessabit. ¶ Aliõ ad fe. inducẽda3 accipe scorpiones colubrinos ⁊ scarabeos. q stant i balneo. cãtarides bñ pulueriȝatas succu3 flamule. uitis al. squile. rute euforbij. carnis leonis. gumi hedere ana hec oĩa i oleo flamule uel i oleo petroleo ul' saltim cõi trita bul'. ⁊ inunganť uene pulsatiles ex huiusmõi unguẽto. ¶ Itẽ cantarides solũ distẽperate cũ succo flamule uel ol'o petroleo inũcte inducũt fe. ¶ Aliõ ad idẽ opti^m accipe serpente3 abscisso capite ei⁹ ⁊ cauda trib⁹ digitis mẽsuratis ⁊ mediũ suspẽde. ⁊ qõ inde distilauerit collige. ⁊ cũ succo muscaꝝ ⁊ scarabeoꝝ misce ⁊ unge predicta loca. ¶ Aliud ad idẽ. accipe ruta3 ⁊ flamulã agreste3. terre ea ⁊ i oleo per. xv dies iaceãt. deinde colleñť ⁊ i predicto oleo addať pul. euforbij elbi albi. ⁊ inũge predicta loca. ¶ Aliud ad ide3. accipe lacertã uiride3 auri pigmentũ. euforbiũ elbum al. ⁊ nigrũ stelionẽ carnẽ leonis scarabeos oua formicaꝝ ⁊ q̃cũq3 hñe calida potes ut pip aleũ piretru3. flamulã ⁊ alumẽ semẽ sinapis antimoniũ nasturciũ. rutã agreste3 scorpiones ⁊ huiusmodi. hec uel q̃da3 eoꝝ bul. i oleo flamule uel laurino petroleo sinapi. iunipero oleo muscelino ul' cõmuni ⁊ inũganť uene pulsatiles ⁊ dextꝝ ypocũdriu3 i uiris genitalia. in mulierib⁹ mãmille. ¶ Uidi quẽda3 salernitanũ q mihi retulit ꝙ iducebat fe. i quocunq3 uolebat hoc mõ tenebat ei3 duos digitos p totã noctẽ iuolutos in pul're turbit. mane uero fricabat inter digitos ipius manus pul. feniculi. expressione3 elbi al. ⁊ turbith ⁊ postea ungebat pulsu3 ubicunq3 uolebat ⁊ statim fe. supueniebat illi. Et sic i quocunq3 sano hoĩe ẽt posset fe. induci. Qõ si spasmatic⁹ fuerit ꝯstipatus iducať a sella cũ suppositorijs uel cũ clisterib⁹ mordicatiuis in ꝑcedẽtib⁹ capitulis dictis. ¶ Itẽ lutu3 decoctũ in ol'o ⁊ calidu3 neruis suppositu3 ꝑdesse cõsueuit. ¶ Ite3 portulaca i aqua fortiter excoquať. ⁊ ordeum tritu3 cortices fabaꝝ ⁊ glandiũ amisceãť eis ⁊ totũ supra pecia3 uel lanã succidã extẽsis neruis ꝯtra apponať. ¶ Itẽ recipiat p nares sufumigiu3 de ligno aloes ꝯbusto i oleo extincto q2 cerebꝝ ⁊ neruoꝝ originẽ ꝯfortat. multum. ¶ Itẽ calx uiua i aqua simplici cocta ⁊ i oleo mixta in modũ unguẽti. si ex huiusmõi unguẽto iunganť neruis ꝑdest mirabiliter. ¶ Item saluia cu3 ouis data ⁊ cum uino decoctionis eius nerui loti multum ꝯfortat neruos ⁊ huic egritudini ⁊ alijs. in quibus nerui leduñť multum confert unde inquit uirgilius in illo de agricultura. cur moriatur homo cũ saluia crescit in orto. hoc enim dicit propter maximam eius uirtutem. quia neruos (ut dictũ est) potẽtissime confortat. Si loquella priuatur pul. castorei pa. sub lingua teneat ⁊ fiant ipa remedia que in capitulo õ paralisi dicta sunt ualere ad amissionẽ loquelle. herba paralysis uincitosi cum prossunt huic egritudini si ad comedẽdu3 deñť. ¶ Balneũ sulfureũ uel factũ de decoctõe herbe paralysis saluie ⁊ calamenti multum ualet uel factum ex decoctione saluie roris marini arthemisie pitarie betonice eupatorij

pulegij ⁊ mẽtastri. Sternutatio. quaꝫ ĩ paraly
si diximꝰ ualere ĩ egritudine hac fiat. Et si post
sternutationẽ nares ardeant. unganẽ cuꝫ lacte
mulieris. Denẽ sibi sepe ⁊ sepiꝰ. xi. uel. xv. pilu
le cochie almansoris. uel ẜm ꝙ tibi uidebitur
Inungaẽ corpꝰ cuꝫ oleo laurio agripa marcia
ton oleo petroleo unguẽto aureo ⁊ similibus.
Post purgationẽ radaẽ bene cum rasorio pu
pis cerebri. ⁊ iungaẽ ex hoc unguento. ℞ pire
tri. euforbij. sinapis. afodilij. narcisci. castorei.
pipis lon. añ. ʒ. iij. tẽpera cũ suco rute. ita ꝙ sit
septies tm̃ olei medietas. ⁊ coquãtur usqꝫ ad
ꝯsumptionẽ suci. Utantur adriano sine opio uł
diatriõ pipeon. diamargaritõ et sił'ibus. Pul.
castorei quotidie ĩsufluetur ĩ naribus. ⁊ ĩ uinũ
decoc. ipsiꝰ ⁊ saluie detur ĩ potu quotidie. Uẽ
tose sine scarificatiõe ponantur ĩ occipiton. pꝰ
modũ salceẽ locꝰ cũ sale ⁊ sulfure ⁊ farina triti
ci. iaceatqꝫ ĩ stramĩe iuxta ignẽ. ¶ Si ex mate
ria san. habundãte fiat spasmꝰ fiat flobotomia
de uena mediana. ⁊ mũdificeẽ sanguis cũ hijs
q̃ in capł'o de dolore capitis ex san. fcõ dcã sũt
Qõ si ex uulnere fiat spasmꝰ. apiatur uulnꝰ ⁊
humecteẽ. ⁊ totũ corpꝰ ex unctiõe ungatur. ℞
olei muscelini. ʒ. ij. petrolei. ʒ. ſ. olei cõis ⁊ buti
ri añ. ʒ. iiij. cere. ʒ. ij. storacis liqde ⁊ ru. añ. ʒ. iij.
ſ. masticis olibani añ. ʒ. i. gumi hedere. ʒ. iij. ſ.
ex hac unctiõe ungaẽ spasmatꝰ ex uulnere uel
repł'one in ceruice collo spina ⁊ toto corpe co
collocato inẽ duos ignes. Empł'm optimuꝫ ad
idẽ accipe absinthij. cimi baccaꝝ lauri añ. ʒ. ij.
oĩa pulueriꝫenẽ ⁊ cũ melle ꝯficianẽ ⁊ buł'. ⁊ pa
rũ inspisenẽ ⁊ sup plagellã locis dolorosis ca
lidõ apponaẽ. qr doloreꝫ neruoꝝ mirabiliẽ miti
gat. Qõ si ex inanitiõe fiat spasmꝰ h̃ ab Ipo. ⁊
ab alijs auctoribꝰ in curabił' nũcupaẽ. tñ adhi
beamꝰ remedia q̃ ꝯpetenẽ possumꝰ. ¶ In hijs
igiẽ passiõibus ĩ qbꝰ ĩfirmꝰ ab auctoribꝰ despa
tur debemꝰ h̃ mõ ad curã ꝓcedere. ut uꝫ ipsos
ĩfirmos despatos capiamꝰ ĩ cura ꝓut eẽnt mor
tui nõ ꝑmittẽtes eis salutẽ. Sꝫ ꝑmittẽtes nos
facturos illud ꝙ poterimꝰ ẜm artẽ nostrã. Nõ
enĩ nouit medicꝰ mortuos suscitare. h̃ eĩm plꝰ
ꝑtinet deo quã hoĩ. Ponamꝰ itaqꝫ ex inanitiõe
spasmatos ĩ balneo ĩ q̊ cocte sint ros. mal. bis
mal. branca ursina ꝓiectis intꝰ. xx. uitelł' ouoꝝ
fiat h̃ balneũ sepe ⁊ sepiꝰ. ⁊ ex ipa aq̃ balnet to
tuꝫ corpꝰ ⁊ caput. laueẽ ẽt caput lacte asinino
pecorino capno uel mulieris nouiẽ mulso. inun
gaẽ totũ corpꝰ ex unguẽto fcõ de meduł' oĩuꝫ
aĩalium q̃cunqꝫ habere poteris. ¶ Ellectuariũ
ad restaurationẽ humiditatis. diaradon abatis
⁊ triasandali ⁊ huiusmõi ellł'a restauratiua tri
buant. ⁊ cibaria lubrica humida ⁊ subtilia tri
buanẽ eis. ⁊ ea remedia q̃ dicturi sumꝰ ĩ capł'o
õ ethica huiusmõi spasmo ex inanitiõe ꝯpetũt.

Conditiões qdã paciebaẽ dolorẽ ĩ tibia
a cossa pectore ⁊ usq; ad pedem ꝑtendẽ
baẽ. ⁊ sibi uidebaẽ ꝙ moriretẽ cũ ꝯtra
ctiõe ⁊ spasmatiõe neruoꝝ ⁊ lacertoꝝ ipsius ti
bie ⁊ cruris. ⁊ in tm̃ erat dolor ĩtensus ⁊ accu
tus qõ nõ ꝑmittebat se tãgere ab aliquo ĩ ꝑ̃di
ctis mẽbris. ¶ Et paciebaẽ ẽt lienteriã cũ maxi
ma corpis macilẽcia ⁊ ꝯsumptiõe. Cui feci siru
pũ ꝯstrictiuuꝫ quẽ in cura disinterie describe
mꝰ. ⁊ iniũxi sibi dictã restrictiuã sicut sũt diaci
tonicen zuchaꝝ ros. antiquũ diadragãtũ ⁊ sił'ia
Et feci inungi crus ⁊ tibiã ex dialtea marciatõ
agripa oleo laurino oleo petroleo sił' mixtis ⁊
liquefactis iuxta ignem. deinde ĩ stupa feci in
uolui crus ⁊ tibiam. ⁊ facto his ẽ liberatus ꝑ
constrictiua predicta.

¶ Capitulum. xxvi. de mania melancolia.

Post spasmi tractatũ de mania ⁊ melã
p colia in unũ ordinare ⁊ tractare ꝓpo
sui in quo signa ⁊ curas harũ egritu
dinũ ꝓut melius potero (ꝯcedẽte summo creato
re) breuiẽ asignabo. Mania qdẽ ẽ infectio ãte
rioꝝ celule capitis cũ priuatione ymaginatõis
uel ẜm qõ melancolia est in spiritu aĩali quã ti
mor. ⁊ pusilamitas siue tristitia generauit qa
in ipso. qui patiẽ mł'iam est tristicia timor ⁊ de
strutio sermonis. ¶ Et locꝰ eius (ut dixi) ẽ me
dia celula capitis inẽ rõnalẽ ⁊ fantasticã. Fiũt
hee pas. Qñqꝫ ex ꝓpria pass. cerebri. quãdoqꝫ
stomaci. quandoqꝫ ex grossa fumositate ad ce
rebrũ ex stomaco ascẽdẽte. qñqꝫ ex subtili fu
mositate ad predcm̃ locũ ascendente. qñqꝫ ex
uitio alioꝝ. qñqꝫ ex san. qñqꝫ ex collera. quan
doqꝫ ex flegmate. qñqꝫ ex mł'ia ꝙ ꝑ signa infe
rius narabo. Fiũt ẽt hee pass. a qbusdã genera
libꝰ cãis. ⁊ quibusdã spãlibus. A generalibus
ex cibis mł'iam generãtibꝰ ⁊ maxime a nimia
uini fortis potatiõe. ex q̊ aduruntẽ humores ex
fortibus piperatis aliatijs ⁊ salsamẽtis ⁊ cibis
alijs hũores adustos gñantibꝰ. Fiũt ẽt ab extĩ
oribꝰ. ut a morsu rabi. canis morsu uenẽoso ꝝ
aĩaliũ ab aere corrupto ⁊ sił'ibꝰ. ¶ Et fiũt ab ĩ

teriorib9 ut ab aīe passiōibus ut ira teror su
bitus.solicitudo.ex nimio studio.ex rer amis
sione.ex fe.etiā p̄cedēte.ex nimio ieiunio.ex ni
mijs uigilijs.ex retentione san.ↄsueti fluere p
nares.uel p mestrua plus debito retēta uel ex
spmate corrupto ul'ultra mod̄ retēto.⁊ hoc in
istis uīduis religiosis uiris ⁊ mulierib9 sepe ac
cidē uidem9.Nā ut ait Gal.spma cū pl9 dito re
tinet̄ ↄuertit̄ ī uenenū.¶Si igr̄ huiusmōi pas.
ex san.fiat signa sūt hec ridet pa.fere tota die lo
qt̄ ⁊ ī coreis ⁊ ī gaudijs.⁊ ubi pulsāt īstrumē
ta musica uellet eē tota die.urina etiā ē rubicū
da ul'subrubicūda ⁊ p totū spissa.Etas etiā ca
lida ⁊ humida.tpūs regio.cōpl'o ⁊ dieta prece
dēs si ī hoc cōueniant magis certificant.¶Si
ex coll'a fuerit.fiūt furibūdi.irascunt̄ furiunt
clamāt.saltāt.currūt uigilāt.⁊ maniacā ↄfidētiā
hñt.⁊ alios uolūt pcutē ferro nisi a qbusdā reti
neant̄.se p fenestras iacere uolūt nisi teneant̄
urina citriā uel.subcitrina ī substātia p totū te
nuis appet.dieta p̄cedēs.tps regio cōpl'o.etas
ca.⁊ sica si ī h̄ ↄueniūt magis reddūt secur.Qd̄
si ex flegmate hec pas.fiant sunt līphatici.pu
tant se eē pisces petunt aquā quottidie.⁊ tota
die uolūt eē ī flumibus ⁊ ī mari.dieta p̄cedēs
frigida ⁊ humida compl'o.etas regio si ī h̄ ↄue
niūt magis certifiicāt urina etiā palida subpa
lida cum subā mediocrit̄ spissa.Qd̄ si ml'ia in
cā fuerit.sunt tristes ⁊ soliciti ⁊ de sepulchris
cogitāt morituros quotidie se credūt iacē: ī se
pulcris.ossa mortuor colligētes.tota die plo
rant.⁊ idē ↄtristant̄ falsas ⁊ uanas suspitiōes
hñt qdā putāt se nō hēre caput ut̄ Gal.quēdā
cū capello plūbeo refuauit.Quidā credūt q̄
āgel9 un9 substineat totū mundū.⁊ uellit ipm
dimittere cadere.alij tenēt pugillū clausum sic
q̄ nō pōt eis appiri credētes se maximū tesau
rū uel totū mūdū ī pugillo tenere ⁊ isti sūt obe
dictes.¶Alij credūt se eē uasa de argilla.⁊ no
lūt q̄ aliqs tāgāt eos timētes ne frāgant̄.¶Alij
nolūt q̄ aliqs r̄spiciat eos timētes ne fas. ī nent̄
⁊ si qs eos pspexerit stati spuūt plurib9 uicib9
¶Alij extēdūt brachia ī modū galor ⁊ uiden
tes galos cantāt sicut galli credētes se eē gal
los.¶Alij etiā ī pessimas cadūt suspitiōes.ita
q̄ amicos ⁊ parētes odio habeāt ⁊ uituperant
eos.Uria taliū ē glauca palida ⁊ subalbida in
subā p totū tenuis.dieta frigida ⁊ sicca p̄cedē
te ⁊ ī sene ml'ico ⁊c.oīa si cōueniūt reddunt se
magis certos has pas.ex humore ml'ico fore p

creatas.Qd̄ si ex ppria pas.cerebri fuerit hec
habēt āgustias suspitiōes multas timorē tristi
tiā.⁊ multā alienationē mētis.⁊ h̄ ē signū hu
morē ī cerebro ī quātitate habūdātiū.iux illd̄.
Galiēi dicētis.¶Oēm.n.alienationē mētis p.e
cedunt humores calidi ⁊ pūgitiui.¶Qd̄ si ex
coligātia stōaci cū cerebro fiāt hec pas.tūc ha
bēt oxireuma frequēs sputū ardorē flamatio
nē īdignationē ⁊ huiusmōi.Et eis pei9 ē post ci
bū ⁊ alleuiat̄ p uomitū ⁊ rugitū.¶Si uitio il
lior paciunt̄ dolorē sepe ī ilijs.alleuiant̄ p cli
stere p medicinas sūptas ⁊ p uomitū ut ifra di
stiguem9.¶Cū itaq3 hec pas.ex san.gñate sint
(q̄ p p̄dcā signa cognoscit̄)min9 sunt alijs spe
cieb9 piculose quāq3 ex alijs fiūt humoribus.
uñ.y po.ī affo.desipiētie quid̄ cū risu facte bo
ne uel securiores q̄ uero cum solicitudine ⁊c.
Nec ītelligas p h̄ q̄ aliq̄ desipiētie sint simpl'r
bone s3 sūt bone.s3 min9 piculose quā alie. Si
itaq3 pp retētionē sanguinis ↄsueti fluere p na
res.q nō fluxit lōgis tpibus fiant hec pas.Tūc
extrahat̄ sanguis d̄ narib9 cū setis porcinis na
rib9 īmissis.uel fiat īcisio uene q̄ ē ī medio frō
tis.⁊ sanguis ẜm uires extrahat̄.Fiat aer arti
ficialit̄ frūs.dieta frigida ⁊ humida exhibeat̄.
cataplasmata iunctiōes ⁊ huiusmōi frigida ca
piti apponant̄ ẜm q̄ dcm̄ ē in capl'o de dolore
capitis ex sanguie fcō.Qd̄ si pp mestruor uel
emoroydarū retētōs fuerit fcē iste pas.puocēt̄
mestrua l'emoroyd̄.¶Nā ut ait Ypo.ī affo.vi.
par.maniacis ⁊ nefreticis emoroydes inatel
bonū.Incidat̄ ēt uena saphena.q̄ ē ppe caui
las pedis.purget̄ cū pilulis de quiq3 generib9
uel cū lotura ī capl'o de dolore capitis ex san
guie fcō a nobis dicta.⁊ eodē regine regant̄.⁊
ī dieta regant̄.⁊ cū alijs ut ē dcm̄ ibi.Qd̄ si ex
co.fiant iste pas.det̄ syrup9 de fumoterre lactu
cas cōedat q3 sōnu3 īducunt īfrigidando ⁊ hu
mectādo.⁊ syrup9 ēt de succo lactuce ⁊ decoc.
ear ⁊ zuchari ml'tu3 ↄfert.Empl'a autē ⁊ alia
sōnum īducētia.q̄ ī capl'o de frenesi sunt dcā in
hac cā fiant.Purget̄ co.cu3 catartico ipiali uel
diacatolicon.uel cu3 decoctiōe ī capl'o de do
lore capitis ex co.fcō dicta.¶Et abraso capite
epitimata ⁊ iunctiōes ibi scripte ī hac cā fiant
ēt cristeria ⁊ suppositoria ẜm qd̄ uidebitur ne
cessarium fore faciatis.¶Item mal.mercurie
rosa.uiole lactuce folia mandragore.⁊ semper
uiue in aqua bulliant.⁊ addito pauco oleo ro
sato uel uiolato caput abrasum patientis ex

huiusmodi aqua lauet̃ p optime. ⁊ etiã balnee
tur ĩ huiusmodi aq̃. q2 optĩe ũz. in cã utraqz. s.
san. ⁊ co. ⁊ sompnũ inducit ¶ Ultimũ ⁊ summũ
remediũ in mania ⁊ mel'ia ex san. uel co. ul' alijs
humorib⁹ qbuscũqz fcã fuerit ẽ istud. ualet ꝙ
mũdificato corpe cũ catartico ꝯuenienti abra
so prius capite fiat hoc mõ cauteriũ in sumita
te capitis. incidat̃ cutis in modũ crucis. ⁊ cra
neũ pforet̃ ut mãria ad exteriora exalet. ⁊ mul
tã emorrogia patiat̃ san. q2 pa. qñqz hoc mõ li
berat̃ p materiã exeuntẽ. Uel fiat solũmõ cau
teriũ in ipsa capitis sumitate. ⁊ teneat̃ uulnus
aptũ. ⁊ post modũ curet̃ fm ꝙ in cirugia ple
nius edocet̃ ⁊ teneat̃ pa. in uinculis ab aliorũ
hominũ lesione ⁊ priuet̃ ꝯsortio hoc. n. ultimũ
ẽ remediũ in huiusmõi egritudinib⁹ (ut dixi)
Uẽtosa etiã posita in sumitate capitis multum
ũz. uel cauteriũ in medio capitis fcm̃ ita ꝙ ex
transuerso fiat. ut incipiat apzora capitis ⁊ fi
niet in ipsa. Q2 si hec pas. fiant ex flegmate di
gerat̃ materia ⁊ purget̃ eodẽ mõ sicut dcm̃ ẽ i
cap'lo de dolore capitis ex flegmate fcõ. Gar
garismata epithimata iunctiões fomentatiões
⁊ emplastra ibi scripta in hac cã fiant. ⁊ dieta
sili dietent̃ ¶ Emplastrũ de rad̃ brionie cũ al.
oui mixtis tritis supra medietatẽ capitis abra
si apponat̃ ⁊ ibi p tres dies teneat̃. Comedat
etiã radices enule cũ aliqbus condimẽtis sepe
stomaco ieiuno. Ultimo his nõ ualẽtibus fiat
ĩcisio uel cauteriũ ĩ sumitate capitis fm p̃cedẽ
tez doctrinã ¶ Qd̃ si ex melãcolico hũo. fuerit
hec passio digerat̃ mã cũ syrupo de suco. bora
gis ⁊ sene cũ zucharo fcõ ĩ estate. ĩ yeme cum
melle ⁊ iste syrup⁹ script⁹ ẽ ĩ cap'lo epilẽsie. Uel
digerat̃ mã cũ isto syru° optĩo. ℞ sene thi epi
thimi cuscute añ. ʒ. s. melisse boragis buglose
ca. ue. ana. M. i. flor̃ boragis. ʒ. s. radicis feni
culi spargi brusci. añ. ʒ. s. mell' lbr. i. s. in yeme. ĩ
estate ṽo ĩ tm̃ zuchari. sumat quolibet mane
. ʒ. i. s. de isto syrupo in hyeme cum ca. ĩ estate
cũ frigida quousqz mã fuerit digesta ꝙ p urinaz
cognoscit̃. q̃ pl⁹ accedit ad spisitudinẽ duz mã
ad digõnẽ apropiquat. ⁊ tũc purget̃ cũ theodo
ricon anacard̃ uel cũ diasene uel cũ yeralogo
dion cũ aq̃ decoc. epithi ⁊ mirabolanor̃ idor̃
Uel cum pillul' factis de yerapigra Gal. ⁊ aloe
Uel cũ his alijs pillulis q̃ spãles ad hoc sũt. ℞
lapid̃ lazuli armoniaci añ sene ĩ triplo. ⁊ addi
to pauco pul. masticis ⁊ bdelii añ ĩformẽt̃ pil
lule. Uel cũ his aliis pillulis ad hoc specialib⁹

⁊ ẽt ad quartanaz cũ fit ex hũore mel'ico optĩs
de qbus dent̃. ʒ. ii. si ṽtus fuerit fortis. ℞. epi
thimi polipodii añ. ʒ. iii. yerepigre Gal. ʒ. vi. mi
rabolanor̃ indor̃. ʒ. iiii. agarici. ʒ. iii. lapidis la
zuli. armoniaci añ. ʒ. ii. bñ lauet̃ cuz aq̃ dulci di
ctus lapis. ꝯtritis inde oĩbus ꝯfice cũ succo bu
gl'. ⁊ det̃. Uel purget̃ cũ d̃coctione. quã ĩ quar
tana uera dicã Itẽ nota ꝙ ĩ oĩ desipientia siue
mania siue ⁊ mel'ia (ex quocũqz fuerit humore
post purgationẽ debe⁹ ꝯfortare cor ⁊ cerebr̃
cũ ellectuarijs ⁊ aliis ꝯuenientib⁹ sibi sicut sũt
diarodon abatis ⁊ diamargariton. Uel cũ hoc
ellectuario qd̃ ꝯforttat cor ⁊ cerebruz (ut dr̃)
utentẽ eo. uñ multũ ũz oĩ egritudĩ ex mel'ia. fac̃
. n. bonũ odorẽ ori ⁊ mũduz colorẽ cor. ℞. ro.
ligni aloes. folii. añ. ʒ. iii. macis nucismus. galan
ge. cardamõi maioris ⁊ minoris cinamõi croci
añ. ʒ. i. s. ciperi margaritar̃ añ. ʒ. ii. zuchari. lbr.
i. s. ꝯficiat̃ ⁊ det̃ ad mod̃ castanee cũ uino ca. ĩ
yeme. cũ fr̃o ĩ estate. ⁊ ũz miromõ ad oĩa supra
dicta. ¶ Ellectuariũ aliud mr̃i mei. qd̃ dr̃ elle
ctuariũ. letificãs ꝯfortat. n. cerebr̃ cor epar et
testiculos inducẽs letitiaz ⁊ ẽt ad coytuz ualet
mirabiliter. ℞. rosar̃ ru. ciperi añ. ʒ. v. gariofi.
masticis spice assari añ. ʒ. ii. cinamomi. ʒ. iii. cro
ci. ʒ. ii. macis cardamomi maioris ⁊ minoris añ
ʒ. i. nucis muscate. ʒ. i. s. mellisse flor̃ boraginis
rad̃ ligne bouis exiccate ĩ umbra rad̃ gariofi.
folii indi ossis de corde cerui aristologie lõge
⁊ rotunde margaritar̃ perforatar̃ ⁊ nõ pfora
tar̃ dragãti añ. ʒ. ii. terãt̃ oĩa ⁊ cribellet̃ optĩe
deinde radices p̃dicte ⁊ herbe coquãt̃ optime
cũ lbr. i. emblicor̃ ĩ lbr. viii. aq̃ ul' ĩ succo bora
ginis (qd̃ ẽ meli⁹ satis) donec 3ª p̃s remãeat. d̃
inde collet̃ ⁊ cũ melle coquãt̃ usqz ad spissitu
dinẽ ⁊ tũc pul. spẽr̃ admisceat̃ ꝯmouẽdo cũ li
gno salicis quousqz ĩcorporentur omnia per
fecte ultimo aromatizet̃ cũ. ℈. i. musci ⁊ detur
ut p̃cedens ellectuariũ. Dietent̃ isti sicut pa. do
lorez capitis ex melancolico humore facto ut
ibi scriptuz est. ¶ Epithimata unctiones ⁊ em
plastrationes ibi scripte in hac cã fiant. ¶ Itez
abraso capite fiant fricationes ⁊ fomentatiões
⁊ lotio capitis ex aqua decoctiõis ca. meliloti
camomille. ordei excorticati ⁊ nenufa. ¶ Item
post digestionez balneetur in aqua tepida dul
ci ita tamen quod non sudent sed statim cum
ibi parum steterint exeant. ultimum uero re
mediuz (ut dixi) in hac specie ⁊ in omnib⁹ aliis
est per cauteriũ secundũ precedentẽ doctrinã

factū. Item nota q in oī descipiētia siue mania ꝛ mlīa distinctū signū pfecte curatiōis ē. cū pa. incipit habere aspectū suauē et humilē. Cū uero aspectū crudelē ꝛ horibilē habeat. scias ipm adhuc nō eē curatū. Itē nō q coyt⁹ p i teruālla multū pdest oībus maniacis ꝛ mlīcis ꝛ pulchras mulieres āplecti ꝛ tāgere. ꝛ secus iacere. ꝛ uerba solatiosa audire. instrumēta musicalia ꝛ uoces amenas ī cantu audire. ꝛ corā ipso pulsare hec oīa mirabil'r ualent oībus desipientiā siue maniā ꝛ mlīam hñtibus. Et specialit̄ magis ꝯpetunt hoc his. q paciuntur has pas. ppter nimiā abstinētiam. sicut sunt isti religiosi monaci uidue ꝛ huiusmodi. Etiam nimiū studētes. q ppter huiusmodi studiū ꝛ aīe passiōes ꝛ abstinentiā fiunt maniaci ꝛ melācolici. Qđ si ppter rerū uel pecunie amissionē fiant he pas. apponat̄ multitudo pecunie corā eis. ꝛ medicus cū amicis ꝛ ꝯsanguineis pa. ordinet q dcā pecunia uideat̄ apportari p debitores suos. uel etiā donata. Hoc. n. modo uidi in partibus meis quendā feneratorem auarissimū. q multā pecuniā amiserat curari. Inducat̄ etiā gaudiū ꝛ leticia ꝑm modū precedentē qm̄ in hac specie ꝛ in oībus alijs multū ualet. preterquā qñ fit ex sanguine. qꝛ tūc non debemus gaudiū uel leticiā inducere. Qđ si materia fuerit in stomaco pa. mūdificet̄ cū uomitibus partim. ꝛ partim cū medicina laxatiua. Et si in alijs fuerit. Pilule cochie uel pilule de serapino dent̄. ꝛ clisteria acuta. ꝛ huiusmodi a⁹. q̄ dicent̄ ī ca° de collica ꝛ ilyaca fiāt. put expedire uidebit̄. Minutio etiā sapheñe. ꝛ minutio ante balneationē fiat. Qđ si pp morsum canis rabidi hec pas. fuerit generata ifra diem vij. mori cōsueuit īfirmus. tñ faciam⁹ id qđ posum⁹ dantes tyriacā uel mitridatuꝫ cū decoc. arthemisie uel mēte ꝛ supra morsuꝫ apponat̄ emplm̄. qđ ī cura morsus canis rabidi dicturi sumus.

Additiōes syrupi magistri iohānis de perusio ad generaduꝫ letitiā ꝛ ad cōfortationē cordis ꝛ cerebri. ꝛ etiā ad corruptiōnē memorie ꝛ ad multa alia. ℞ serici crudi. ʒ. ij. se basilicōis triti. se gariofolate. foliorꝫ citri. añ. ʒ. vij. corticū malicidonij. corticū citri añ. ʒ. ij. rad linguę bouis. vij. numero ꝛ foliorꝫ. lbꝫ. ij. zuchari lb. iiij. aque ros. lbꝫ. i. mastices. zinzi. galāge zedoarie spice ana. iiij. ligni aloes. gariofilorꝫ nucismuscate terre amare añ. ʒ. ij. musci. ℈. i. ābre. ℈. i. s. fiat syrup⁹ ꝛ exibeat̄.

Capituluꝫ. xxvij. de uertigine ꝛ scothomia.

Uertigo siue scotomia. ē euolutio spiritu⁹ añ oclos. l' vtigo siue scotōia ē obuolutio cerebri spūs uisibil' ipedit̄. Et hꝫ fieri pas. ex aliqua mā existēte ī ipso cerebro uel a stomaco uenēte dū. n. fumus ab ipso stomaco resoluit̄ ex aliqua mat̄ia ibi existēte uenies ad neruū obticū. oturat ipm neruū. unde spiritus aīalis essentialiter uenit usqꝫ ad locillum ꝛ essentialiter uenit imutat̄. unde cū fumositas ē in neruo obtico ꝛ spiritus aīalis uenit p spiritū illū neruū ipellit ꝛ fit motus giratiu⁹. ut patet ipulsione duorꝫ uentrorꝫ. qui duꝫ cāles sūt in motu terre circuitū mouētur. Et hoc mō fit uertigo siue scotomia. Si fit a cerebro hec pas. patit̄ grauedinē capitis ꝛ sonitū aurium ꝛ turbationē ꝯtinuā odoratus deffectū et aliorꝫ quinqꝫ sensuū. uidet̄ eis q oīa ante eos posita circūuoluat̄. maxime si aquā fluentē respiciāt aut si maximo cursu incedūt. Jō qñqꝫ ī terrā subito cadūt. qñqꝫ in flumie uel putheo si ibi essent ppinqui. uel de ponte si illac transsirent Si uitio stomaci fiant he passio. ppter fumos ab ipso stomaco resolutos petētes cerebrū abhominationē in. ore stomaci sentiūt ꝛ dolorem cordis ꝛ tremorē maxime ledunt̄ post cibum. Scotomiā ꝛ qñqꝫ post cibum paciunt̄ ꝛ qñqꝫ nō. qñqꝫ uomunt. qñqꝫ tristes ꝛ macbri fiunt ꝛ si cito nō curētur maniaci uel epiletia fiunt. Si ex hu. capitis fiat hec pas. san. fiat minutio tpre calido de cephalica brachij destri hieme. vo ꝛ tpe frigido de uēa eadē sinistri brachij minuant̄. minutiōe celebrata det̄ mel. ros. cuꝫ aq̄ decoc. se. anisi ꝛ feniculi. ꝛ quicūqꝫ humo. ī cerebro habūdauerit. hanc pas. faciēs digest⁹ pus purget̄ ꝑm q in capl'o de dolore capitis sertatim scriptū inuenies. ꝛ obtarmitū narib⁹ apponat̄. Qđ si ex flegmate ī stomaco existēte fiat. digerat̄ mā cū oximelle sqlitico. deīde purget̄ ꝛ puocet̄ uomit⁹ ꝑm doctrinā ī capl'o de dolore capitis ex flegmate existēte ī stomaco facto scriptū ē. Et cataplasmata fcā stōaco applicet̄. Ciminuꝫ bacc lauri mastix ꝛ absinthiuꝫ ī uino dulci īfusa stōaco applicent̄. dent̄ pil'e. añ cibū ꝛ post. Et remedia pdcā ī capl'o pdcō pscripta in hac cā fiant. Qđ si ex co. in stomaco existēte fiat puocet̄ uōit⁹ cuꝫ aq̄ frigida ꝛ purget̄ si fuerit nece cuꝫ triffera saracēa ꝛ diaprūis oxi

melle ꝛ ſilibus. ſm ꝙ in caplo de dolore capitis uitio ſtomaci ex co. ſuphabundante fcõ diximus. Si ꝓpter ſtomaci frigiditatē ſine huo. uitio fiat dcẽ diatrion pipeon diacuminū diacalamentū diazinziber gariofolatū potio muſcata ꝛ ſil'a. Si pp corruptionē cibi potus uene noſi fuerit hec paſ. ſtatim ꝓuoces uomitū. poſt uomitū des triacam uel mitridatū cū ſucco arthimiſſie uel mēte. No. igit ꝙ huiuſmõi pa. egritudinē ex quacūqꝫ cauſa fuerit in ipſo caſu pedes ꝛ man⁹ fortiter fricari debēt. ꝛ aq̃ roſata uel ſaltē uinū uel ſimplex aq̃ frigida faciei dꝫ aſpgi. pedes ꝛ crura eo᷑ aq̃ marina fortiꝰ lauent. uel cū aqua miſtiõis ſalis ſuliginis ꝛ aceti. ꝛ odorifera narib⁹ apponant. ꝛ pedes etiam ꝛ man⁹ lauent cum aqua decoc. abſinthy ꝛ facies eorū. dietent ut ĩ caplo de dolore capitis dixim⁹ diſtiguēdo humo᷑ ſuphabūdātiā. mulierib⁹ vo mamille fricent.

A Dditiões. emplaſtrū factū ex celidonia plantagine hedera arborea cū aceto ꝛ oleo camo. cōfectū (capite abraſo) appoſito oēm uertiginē tollit. Item mica pānis ĩ uino cidonio᷑ ĩfuſa data pacieti ad comedendū ieiuno ſtomaco multū ualet ꝯtra uertiginē ꝓbatū. Emplaſtrū ſcm̄ de ruta ſqlla ſerpilio ſatnregia ecpe ana tritis inſil' ꝛ cū oleo camo. ꝛ melle ꝯfectum ĩtincta lana ſucida ꝛ tepidū capiti raſo appoſitū oē uertiginē tollit mi romõ. Quidā paſſus v̄tiginē multis tpibus uſus m'tis medico᷑ ꝯſilys ad me uenit cui feci fieri clericatā magnā ĩ ſumitate capitis. ꝛ feci balneare multis uicib⁹ ĩ die clericā cū aqua decoc. roſ. flo᷑ camo. (corpe mūdificato pius) cū pilul' cochys ꝯualuit. Itē no. ſanū remediū ꝛ ſumū expimentū ꝯtra v̄tiginē ꝛ ſcotomiā qñ cū oib⁹ ſupradcis remedys pa. nō liberat. Incidant due uene nō pulſatiles q̃ ſunt p⁹ aures. Et qdā faciūt ibi cauteriū. ꝛ ſuū expt⁹. Quidā paciebat tm̄ iſenſibilitatē ĩ capite pp frigiditatē ꝛ fluxū reumatis a cerebro. ꝙ etiā ſi caput pūgebat ei cū acu. nō ſentiebat. uel etiā cum ĩfuſſiõe aq̃ bulite nō ſentiebat ꝛ plribus ē uſus ꝯſilys medico᷑. In ultiõ cū nihil ꝓficeret ſibi remedia cūcta uſus ē ꝯſilio magri mei. qui fecit capellū de urticis ſaracenis. ꝛ totū caput ei⁹ ſic circū uolutū p nocte ſtare pmiſit. Mãe uero diſcopuit ꝛ repit totū ipm ueſicatū ꝛ plenū ueſicis q̃ oēs erant flegmate replete. apuit eas ꝛ exiuit inde multū flegma ꝛ ſtatī cepit ſentire pa. Poſtea iunxit ſup ulcerata loca de unguēto ꝯſolidatiuo ꝛ liberat⁹ eſt pa.

Capitulū. xxviij. de deffectu memorie ꝛ de iuuantibus memoriam

A D euidentiā co᷑ q̃ circa defectū memorie ſunt dicturꝰ. Sciẽ nos oꝫ qm̄ mẽtis operatio ē triplex. pma ē fātaſia. Scda rõnalis. Tertia memoria. Et cerebrū duas hꝫ ptes quaꝝ una dicit pra. alta pupis uocat. Et pra ĩ duas ptes diuidit. ꝛ una quaqꝫ illaꝝ eſt maior pupi tota. Et ꝯiūgit pra cū pupi ĩmediate p quendā uētriculū q ab anothomicis noīatur uētricul' qrt⁹ q ē cōis utriſqꝫ ꝛ duo uentriculi mutāt aerē pre. ꝛ excoquūt ipm. ꝛ dant idē ſpiritū cerebro aīalē. ut faciat quiqꝫ ſenſus uidēdi odorādi audiēdi ec. ꝛ iteꝝ fantaſiam. deide trāſit ad aliū locū. q ē ĩ medio cerebri q. ē cōis ꝛ trāſit ſpūs aīalis iā ſubtilis mūdificat⁹ ꝛ clarus pl⁹ ſpū. q fuerit ĩ pra cerebri ut faciat rōnē ꝛ itellectū. ꝛ habet ĩ capite uētriculi medii cerebri. q ē int pram ꝛ pupi ps ſubſtātie cerebri ſilis neruis. ꝛ uocāt eā anothomici pineā aſcēdēs ꝛ deſcēdēs. ꝛ ei⁹ a ſenſu apit foramē. ꝛ ei⁹ deſcēſu claudit. ꝛ cū apit ſpūs aīalis trāſit a pra cerebri ad pupi. ꝛ h̄ no. ſit qñ neceſſariū ē recordari obliuioni rē traditā. ul' retinere q̃ nolũ m⁹ obliuiſci. Et qdā philoſoph⁹ dicit ꝙ uētricul⁹ pupis pſtātior ē oib⁹ uētricul' cerebri. qm̄ nō uenit ad eū ſpūs aīalis niſi ſubtil' clar⁹ ꝛ mūdificat⁹. qꝛ op⁹ ē recordatiõi ꝛ retētioni claritate ꝛ ſubtilitate. ut recolligat res pteritas ex lōgo tpe. ꝛ ſi nō appiat illa uia ut trāſeat ſpūs ad pupi cerebri nō remiſcit hō rei. ꝛ nō rñdet ſibi interrogatiõib⁹ fcis. Et q habēt apitionē hui⁹ ueloce iſti ſūt prudētes ꝛ uelocit rñdēt. ut ſūt qdā colerici. q hñt huiuſmõi uie apitionē pigrā ꝛ tardā. iſti ſūt pigri ꝛ duri ad adiſcēdum. ꝛ rñdēdū nimis cogitant. ꝛ hy ſūt ut plurimū flegmatici ꝛ melāconici dicit. n. Gal. mētē ꝛ itellectū ꝛ diſcretionē nō facit niſi tēpantia ſpūs aīalis. q ē ĩ pupi cerebri. Et ſi iſte ſpūs q ē in pupi cerebri patit leſionē pdit. memoria aut minuit ſi pdit uocari põt obliuio pfcā ꝛ ſi minuit uocari põt obliuio ad tps. Et dic gal. ſi ē mēs prōpta ꝛ itellect⁹ iteri⁹ ſignificat ſubāꝫ cerebri mūdā ꝛ ſubtilē ec. Et ñ prōpta mēs ꝛ itellect⁹ ſignificat qꝛ ſubſtātia cerebri ĩmunda groſſa ē ꝛ plena. Et nō uelox ad adiſcēdūꝫ uel retinēdūꝫ

ſignificat qꝛ ſubſtantia cerebꝛi pigre recipit
ſubſtātiam rei. Et bn̄ retinere ſignificat qꝛ ſub
ſtātia cerebꝛi hꝫ moderatā ſoliditatē. Et tar
de retinere ⁊ diſcere ſignificat qꝛ ſubſtātia ce
re dura ē ad recipiēdū formaꝫ rei i ſe. Defe
ctus igit̄ memorie ⁊ etiā litargia de facili fiunt
i oībus hn̄tibꝰ ſubām cerebꝛi liqdā nō hn̄teꝫ
ſtabilitatē neqꝫ firmitatem. Patit̄ itaqꝫ me
morie defectū ſemp ex frigiditate. ⁊ iſta frigi
ditas aliqn̄ ē ſimplex. ⁊ aliqn̄ mixta cuꝫ humi
ditate. ⁊ ſi ē cū humi. nimis dormiūt. et ſi ē cuꝫ
ſicitate. ē qn̄ uenit egritudo cū uigilijs nimijs.
Si fuerit amiſſio memorie ex materie ſicitate
abraſa poſteriori celula capitis i q̄ uiget mēo
ria fomētet̄ cū aq̄ decoctiōis floꝝ camomille
aneti ⁊ ordei ſcorticati ⁊ meliloti. ⁊ hec fomēta
tio etiā p totū caput fiat ⁊ frequent̄. ⁊ cibaria
⁊ electuaria humectātia ⁊ reſtaurātia dentur.
ſōnus ꝓuocet̄ i eis ſi fuerit neceſſe. ⁊ aliq̄ cliſte
ria leuia ⁊ humectātia ſi opꝰ fuerit fiant. Qꝫ
ſi ex nimia frigiditate uel humiditate ul' ex fle
gmate fiat hec paſ. digeraꝰ mām cum oximelle
ꝯpoſito uel ſqlitico ul' de radicibꝰ raffani fcō.
Si humor ē melācolicꝰ cū aqua ſe. feniculi ⁊
aniſi digerat̄. digeſta materia purget̄ cū pilul'
i tractatu de dolore capitis ex flegmate facto
ſcriptis uel cū pilul' cochijs ul' cū ſine qbꝰ eſſe
nollo uel cū pilul' ypo. uel cū iſtis pilul'. ℞ icre
pigre galieni yeralonodion an̄. ʒ. iij. pulpe colo
qntide. ʒ. ij. caſtorei. ʒ. i. ſ. piretri. ʒ. i. ꝯficiant̄ cū
ſuco feniculi. ⁊ dent̄. ʒ. ij. ex iſtis pilul'. uel pur
get̄ cū icrepigra galieni theodoricon anacardi
nū. uel cū iera craci. ul' cū yera archigenis ⁊ ſil'i
bꝰ. hec. n. oīa cerebꝝ mūdificāt ab illo chimo
q ipedit memoriā. fiant igit̄ gargariſmata mū
dificātia cerebꝝ a flegmate i capl'o de dolore
capitis ex flegmate fcō dcā. ſternutatiōes ꝓuo
cet̄ cuꝫ pipe euforbio ꝯdiſi elleboro albo ⁊ ſil'i
bꝰ. Cliſtere etiā ſi opꝰ fuerit fiat icidat̄ uena q̄
ē i medio frōtis ſi uirtꝰ ⁊ etas pmiſerit. ⁊ ſan.
ſcꝫm uires extrahat̄ ab ea. et ſcꝫ dcm̄ ypo. poſte
riora capitis dolētia icīſa uena q̄ ē i medio frō
tis fit. Et qꝛ i poſteriori pte capitis iacet me
moria ꝑ hoc ꝯfert. Aliqn̄ etiā apponant̄ uēto
ſe ſine ſcarificatione colli. Inungat̄ poſterior
ps capitis ex unguēto fcō ex oleo lētiſſino ul' ſi
napino caſtoreo pipe al. ⁊ ſe. ſinapis ⁊ piretri.
Inungat̄ ēt caput ex oleis tempate calidis ut
yrino muſcelino camo. caſtoreo ⁊ ſil'ibꝰ. Sꝑnu
tatio ꝓuocata h̄ mō miromō uꝫ ad memoriaꝫ

recupandā ⁊ ēt ad ligargiā. accipe fel cruis et
miſce cū oleo ſābucino. ⁊ i huiuſmōi liquore i
tige pēnā galine ⁊ i naribꝰ imitte. Et ſternuta
tio hec i die pl'ibꝰ uicibꝰ ꝓuocet̄. qꝛ mirabilit̄
uꝫ. Itē ſi det̄. ʒ. ſ. de anacardis ꝯtritis uel de
melle anacardino. ʒ. ij. recupant̄ memoriā dep
ditā de ꝓpetate ſua. Quidā ſapiēs dicit qꝫ po
nas liguā upupe ſup obliuioſuꝫ ⁊ memoriā re
cipiet. Et de ꝯfectiōibꝰ ad huiuſmōi paſ. ualēti
bꝰ ē ꝓprie ꝯfectio anacardina. ⁊ ea q̄ flegma re
ſoluūt ſicut ē tyriaca minor trifera magna dia
trion pipeon diarodō diagalāga emorogya ſo
tira ⁊ ſil'ia. ⁊ de ꝯferētibꝰ ad h̄ miromō ē ātido
tū magr̄i mei qd̄ ꝯfortat mētē ſiue memoriā ⁊
ꝯfert litargie ⁊ obliuiōi. ⁊ ꝯfortat ſtomacū ⁊
oīa debilitata mēbra a flegmate. qd̄ ē ʒiʒi. galā
ge maſticis cimī origani an̄. ʒ. vi. nucis muſcate
caſſie lignee calami aro. aſſari folij ligni aloes
macis ſe apij ameos an̄. ʒ. ij. thuris maſcl'i garo
filoꝝ carda. ʒedoar. piretri caſtorei caſſie pipis
lōgi ⁊ nigri coſticipi an̄. ʒ. iij. mēte ſicce. ʒ. iiij. te
rant̄ ⁊ pulueriʒent̄ oīa ⁊ admiſceāt̄ cū amigda
leon. ⁊ pone penidioꝝ. ʒ. xx. ⁊ mell' diſpumati.
q. ſufficit. Itē det̄ ꝯfectio anacardina q̄ hijs
paſ. ſpālis ē memoriā. n. ꝯfert mētē qdē reuocat
litargiā curat atheticos ⁊ emoroydas melāco
licos ⁊ flegmaticos curat q̄ ſic fit. ℞. mirabo
lanoꝝ emblicoꝝ beliricoꝝ pipis al. ⁊ lōgi. an̄.
ʒ. xij. ʒiʒibe. mell' anacardi. an̄. ʒ. viij. caſtorei ſto
racis garofilorū an̄. ʒ. v. florū camo. baccarum
lauri cipi an̄. ʒ. iij. ʒuchari. ʒ. xx mell'. q. ſ. dētur
he ꝯfectiōes i ſero cū uīo calido decoctōis ſe.
feniculi ⁊ aniſi ad quātitatē pue nucis. ⁊ caueāt
a frigiditatibꝰ ⁊ a cibarijs flegmaticis ab ira
coytu ⁊ ebrietate. hec. n. ꝯfectio acuit igeniuꝫ ⁊
ſenſū ⁊ itellectū clarificat ſcire. Anacardi āt
an̄ quā medicis aliqbꝰ ponant̄ debēt i hūc mo
dū p̄parari. accipiant̄ anacardi ⁊ optie terant̄
i mortario. ⁊ i aceto fortiſſimo ponātur ⁊ ibi
ſtēt diebꝰ ſeptē. poſtea lēto igne in p̄dcō aceto
coquant̄ quouſqꝫ t̄tia ps aceti remaneat ⁊ col
la fecē illā q̄ i fūdo uaſis remāſerit aceto ex co
lato ⁊ i medicis pone nunq̄. n. anacardi debēt
i medicis poni niſi ꝑus h̄ mō p̄pent̄. Qꝫ ſi mel
anacardinū facere uolueris pone cū ipſis ana
cardis cū p̄dcō aceto coctis tm̄dē mell' diſpūa
ti ⁊ buliāt' ābo ſil' uſqꝫ ad ſpiſſitudinē ⁊ hēbis
mel anacardinū. qe i p̄dcis egritudibꝰ opat̄ mi
rabil'r. Pl'uis quē dn̄s fedricꝰ ipator fec̄ ꝯpoī
de ꝯſcilio multorum peritorum ⁊ ꝓbatorum

uiroꝝ ⁊ philoſophoꝝ. quo utebat̃ in cibis cõtinue ualet ꝯtra amiſſionẽ memorie ex quocũq̃ʒ humore fuerit ex ſcotomiã uertiginẽ defectũ uiſus ⁊ audit⁹ ocm gutã ⁊. palyſim ·reppellit ⁊ ꝯtra exceſſuʒ omniũ humoꝝ ualet. ſʒ preſertim ꝯtra flagmaticũ ⁊ melãcolicũ renũ. ⁊ inferioꝝ partiũ dolorẽ mitigat. ⁊ cerebri humiditates ꝯſumit ⁊ ingenuʒ mirabilit̃ acuit. ℞. carui aniſi ameos peti o. apij maratri betonice cimini calamẽti pulegij yſopi ſpice nardi piperiſ omniũ añ. ʒ. i. maioꝛane folij balſamitte ozimi cardamomi galãge liquiritie añ. ʒ. i. ſ. fiat pul. ⁊ utat̃ in cibarijs ſuis eo qcunq̃ʒ uult predicta bñficia ſentire ſʒ tñ pl⁹ ꝯpetit i yeme q̃ i eſtate ꝑpter exceſſuʒ flegmatis ⁊ melancolie tũc tẽporis. ſ. i yeme ⁊ i autũpno habundantiũ. ꝯtra quoꝝ exceſſuʒ ualet miromõ ut dixi.

Capitulũ. xxviij. de cataro coriza ⁊ brãco.

Reuma ẽ nomẽ generale ad cataꝝ. corizam ⁊ brancũ. Naʒ reuma ẽ flux⁹ humoꝝ a capite uł cerebro ad iferiores partes corporis diſtilantiũ. Cũq̃ʒ iſte humor ſiue humiditas a cerebro ueniẽs diſtilat ꝑ nares dicit̃ coriza. Cũ uero ꝑ palatũ ⁊ uadit ꝑ canales pulmonis tũc talis diſtilatio uocat̃ catar⁹. Si uero ad fauces predcã humiditas deſcendat. que qñq̃ʒ multũ igroſſat fauces tũc dicit̃ branc⁹. Et no. ꝙ iſte flux⁹ humoꝝ a capite fit ꝓncipaliter quinq̃ʒ de cãis. ſ. ex habundãtia humoꝝ ꝑꝑ icõuenientiã effluẽtiũ ex calore diſſoluẽte fumũ faciẽte ex frigiditate cõprimẽte ⁊ ex humiditate lubricãte uel ex liquiditate ⁊ fluxibilitate ipſoꝝ humoꝝ ⁊ ex debilitate ꝯtentiue uirtutis homo. n. ut dicit philoſophus in libro de aĩalibus incurrit plures cãs reumaticis quã cetera aĩalia. Incedit enim corꝑe ſupino ⁊ ẽ ſicut arbor euerſa. Nã arbor habet radices ſuas ſub t̃ra iferi⁹ ⁊ ramos ſupius. hõ uõ ꝑ ꝯtrariũ portat caput ſupi⁹. i quo ẽ radix neruoꝝ ⁊ ſpirit⁹ aĩalis. ⁊ ramos hʒ iferi⁹. Et iõ de facili icurrit reuma ⁊ deſcẽdit ꝑ mẽbra ei⁹. Itẽ no. ut ait Ipo. i affo. ſcd̃e par. Brãzi ⁊ corize i ualde ſenib⁹ nõ maturant̃ ⁊ iõ nõ ſanant̃ ſʒ multotiẽs ꝯmoriunt̃ cuʒ egritudinibus his. Et Gal. in cõmẽto illi⁹ affoi reddit cãʒ ihuĩc moꝝ. dicit. n. ꝙ cũ iſte egritudines i iuuenib⁹. q ſunt fortioris ⁊ potẽtioris uirtutis quã ſenes cũ difficultate curant̃. In ſenib⁹ ⁊ cõmoriunt̃ cuʒ eis. ſic etiã i alijs egritudib⁹ frigidis ſicut artbetica podagra liciaſis renũ ⁊ ueſice ſciatica frigiditas iteſtino ⁊ aſma tuſſis gilboſitas epilẽſia appochesia ⁊ huiuſmodi. Ille eiʒ egritudines ⁊ ſił'es eis nõ ſolũ cũ difficultate ſanant̃ i uald̃ ſenib⁹. i. decrepitis ut ait Gal. Sʒ multotiẽs moriunt̃ cũ eis ꝑꝑ cãʒ dcãm reumatis. Itaq̃ʒ ex oabũdãtia humoꝝ ꝑꝑ incõtinẽtiaʒ affluẽtiũ ſigna ſũt hec Adeſt facies ſubtumida. oculoꝝ eminẽtia. ſupfluitatum ꝑ os ⁊ nares uel ꝑ oculos habũdãtia. ⁊ qñq̃ʒ ad fauces diſtilat ⁊ itus fluit ut due amigdale i faucibus ⁊ ad mẽbra. uñ tũc fit qñq̃ʒ difficilis aeriſ atractio ⁊ anxietas cũ difficultate excreant.

Adeſt ẽt capitis grauedo ⁊ habitudo plectorica. Or ſi ipm reuma defluat ꝑꝑ calorẽ diſſoluentẽ. Adeſt color rub. i facie lacrime ad oculos uł ꝑ nares mordicãtes. ⁊ talẽ ſequnt̃ ⁊ carnẽ qñq̃ʒ uident̃ mordicare ſupra que cadũt. calor ſentit̃ i ꝓfundo. dieta uel pot⁹ ꝑceſſit. ⁊ aer ca. ⁊ ꝯplexio ca. i h̃ magis ꝯueñt certificabũt te Frigiditas ꝯprimẽs ⁊ ꝯfrãgẽs hijs ſignis notant̃ calor i facie palid⁹. lacrime ꝯfrigide ab ocul' ſup faciẽ deſcẽdere ſentiunt̃. frig⁹ ſentit̃ i ꝓfũdo. pa. etiã fatet̃ ſe frigidis cibis ⁊ potib⁹ uel a frigido aere leſum fore. fluxibilitas ⁊ liqditas humor lubric⁹ i cã eẽ cognoſcunt̃ ꝑ multitudinẽ humoꝝ ſiue ſupfluitatẽ ꝑ os ⁊ nares ⁊ oculos uel ꝑ palatum ⁊ ꝑ liqditatẽ eoꝝ qr nõ coherẽt ſe narib⁹. ſʒ liqde ⁊ citiſſime affluunt ⁊ diſtilãt. Si uõ humoꝝ fluxibilitas a cerebro ueniat ꝑꝑ uirtutis ꝯtentiue debilitatẽ cognoſcit̃ ꝑ remotionẽ p̃dcõꝝ ⁊ p̃cipue ꝑ ſenſuũ ebetationẽ. Catar⁹ itaq̃ʒ ſiue coriza ex habũdãtia humoꝝ ꝓprie ꝑ educationẽ ſupfluitatũ naſcit̃. ⁊ dʒ i hunc mõm curari. Si agnoueris ſã. eẽ i cã corꝑe plectorico exiſtẽte uirib⁹ ⁊ etate ꝑmittẽtib⁹ fiat minutio de uena cephalica. maxime ſi humores ad ſpũalia defluãt. ⁊ hoc fiat cuʒ humor calid⁹ fuerit i cã. Et fiat aliq̃ leuis purgatio collere ſi fuerit i cã cum decoc. quã poſui i caplõ de dolore capitis ex ſan. fcõ ſiue ex collera. Dietent̃ iſti ut ibi ſcriptũ ẽ fiat aer artificialit̃ frigid⁹ cum ſpõgijs i aceto iſuſis circuʒ circa lectuʒ ipſi⁹ ſuſpẽſis. cuʒ aq̃ frigida diſtilãdo d̃ uaſe i uas. cuʒ herbis frigidis ꝑ domuʒ aſpſis. fiat i unctio frõtis ⁊ tẽpoꝝ cuʒ oleo uiol. roſ. nenufa. mirtino ⁊ ſilib⁹ fiat fumigatio ſub facie ei⁹ ex roſis uel uiolis i aq̃ roſata uel pluuiali coctis in uaſe copto optie. Uel fiat fomẽtatio ex hac aq̃. ℞ roſaꝝ. mirti. añ. ℥. i. laudani olibani maſticis. ana. ʒ. ſ. co ꝗuatur ui

aqua rosarum uel pluuiali. et facies pa. lauetur siue fomentetur cum hac aqua. Item odoret rosas cam phora uel aquam rosatam. uel duo pomella ex lau dano et se. nigele puluerizato facta in manu teneatur. et sepe et sepius mutando de manu in manum odo ret ipsos quia mirabiliter conferunt. Et si sic non re stringatur ipse fluxus. detur rubea uel reges uel dio libanum. et pilule alique reuma constringentes. quas inferius dicam. Et si sit de frigida et humor frigidus in causa noscitur esse corpore existente plectorico purgetur cum yerapigra galieni. uel yeralogodion uel pilulis aur. uel de quinque generibus et huiusmodi in capitulo precedenti dictis. postea detur rubea uel aurea ale xandrina cum uino decocto libani. dieta calida in ungatur. uinum odoriferum bibat. fomententur frons et nares et timpora hoc modo. ℞ palearum or dei fasciculum .i. cineris apy laud. ana. ℥. i. olibani ʒ. s. omnia in aqua pluuiali buliant. uel melius est in uino rubeo in uase optime obturato. et cum pa. intrat lectum fumum recipiat ex eo in predictis locis undique bene coptus sic quod sudet. deinde pedes eius usque ad genua et manus usque ad humores ex eodem uino uel aqua lauentur calido quantum pati possunt et bene se teneat coptum et calidum tota no cte. Et sumat aliquas pilulas reuma restringentes quas dicam inferius. uel diaolibanum. uel aurea et alia. Item pulueres facti ex laud. et spica pulue rizatis naribus eius immittas. uel pomum ex eis factum in manibus teneat et odoret. Item aliud optimum experimentum ualens ad omne reuma frigidum. acci piantur duo uel tres lateres et in igne ponantur. et fiant feruentissimi. deinde supaspergatur eis uinum optimum purum rubeum uel album. et fumum sup caput sumat undique pannis coptum. cum lectum intrabit pa. et teneat se bene calidum. lauetur caput ex aqua decoc. sansuci florum camo. pulegy roris marini foly lauri et sauine. post suffumigetur cum storace ligno aloes thure uel laudano supra pruna ardentes posito. Item esdra uel mitridatum uel tiriaca re soluantur cum oleo muscelino uel camo. uel communi. et addito pul. olibani storacis cal amite in modum empli in sumitate capitis abrasa apponatur. dein de salcetur caput ex bacis lauri pulegio et origa no puluerizatis et in saculo positis. Item si flu xus reumatis fuerit ex humore lubricante predicta remedia ualent predicto modo. Et hoc fomentum yber nici ad hoc est speciale et expertum. ℞ laudani storacis calamitte olibani et spice ana pulueriza. et in aqua pluuiali uel ros. uel in uino optimo de consilio meo quod melius est bul. et fumum pa. in facie uel ore recipiat pannis undique coptus. Hoc n. suffumigium humores inspissat et fluxum reumatis prohibet. et est satis expertum. Item iungatur sumitas capitis ex oleo communi in quo sit decoctus mastix. et hoc dicitur oleum masticinum. quod in hac causa ualet mirabiliter. Item nota quod transglutire grana tria olibani puri al. et ellecti in sero cum homo intrat lectum restringit omne reuma a ce rebro distilans et cerebrum multum confortat. Pi lule optime restrigendo omne reuma a cerebro fluens et cerebrum multum confortant. ℞ ambre ligni aloes laudani thuris masculi storacis calamite mir re ana. ʒ. i. croci opii thebaici ana. ℈. i. musci. gr. iiii. conficiatur cum uino optimo. et in modum pisi cice ris formentur pilule et dentur .vii. in sero quia mirabi liter reuma restringunt et sunt specialiter magis dan tur in causa frigida et sunt experte a magistro meo. Pilule alie similes a meo magistro experte restringentes omne reuma. siue a causa frigida. si ue a causa calida procedat ipsa dissolutio. ℞ mirre. radicis arnoglose dexiccate. ana. ʒ. vi. olibani. ʒ. v. iusquiami optimi opy. ana. ʒ. iy masticis suci li quiritie storacis liquide. ana. ʒ. y. conficiantur cum mucila gine gumi dragaganti et dentur .v. uel. vy. in sero. Alie etiam pilule ad hoc experte. ℞ radicis arnoglose exiccate mirte. ana. ʒ. iy. opy. ʒ. s. confice ut predictas et dentur .v. uel. vy. Pilule alie optime quod omne reuma restingunt. ℞ mirre croci thuris opy. ana. ʒ. i. te perentur cum al. oui et una post aliam trasglutiatur. uel una earum teneatur sub lingua alia deglutita. Pi lule etiam gumi trabico amido et rubea trocisca ta facte si teneantur sub lingua. et ibi disoluantur et fumus ab eis dissolutus petat cerebrum miro modo in spissant humores et omne reuma restringunt. Em plastrum expertum quod si post mundificationem cerebri fronti et timporibus applicetur. et ibi per plures dies portetur. restringit optime reuma a cerebro fluens siue ad oculos. nam oculorum lacrimas etiam antiquis simas potenter restringit. ℞ mirre thuris cimi ni aloes epatici masticis buliar. ana. ℥. s. san. dra. ʒ. iiii. terantur omnia et temperentur cum al. oui. et supra peciam lini extendantur. et fronti et timporibus applicetur ut dixi quia a magistro meo et a me pluries hoc em plastrum in omnibus predictis causis est expertum. Aliud em plastrum ad omnia suprascripta ℞ olibani masticis gumi arabici boliar. san. dra. gumi dragaganti ter bentine ana. ℥. iiii. confice cum al. oui et fronti et tipori bus applicabis quia ualet tantum quantum predictum emplastrum. Et nota quod si predicta remedia supinus dicta semel exhibita effectum optatum non habuerit debent sepe et sepius iterari. quia non semper feriet

quocūq; mouebit arcus. Cura mri mei ad brācos. sumat quolibȝ mane melicrati. ʒ. i. s. cū aq ysopi ꝛ pax agarici. ꝛ h faciat p dies. viij. dietā ꝯpetentē tenēdo. post ī die octauo ī sero cuȝ intrat lectū sumat. xvij. pillulas cochias grossas ī modū cicex nigrox. post utat aurea alexādrina ꝛ pliris arcoticon fm descriptionē ī antidotario pticulari positā. Itē ponāt due uł tres gute olei nucis ī narib⁹ pa. cū itrat lectū. ꝛ sit ca. Itē empl'ȝ fiat ad brācos ꝛ ad nuc relaxatione mirabile ꝛ ī sumitate capitis abrassa ponatur qd. R. se. sinap: baccax lauri mirre olibani tartari calamite cinamōi añ. ʒ. i. terant oīa ꝛ coquāt cū melle. q. s. ꝛ ea emplent ut dixi p batuȝ ē. Itē cauteriū ī branchis factū ē bo^m Ad ideȝ gargarismata. R. gallax balaustiaruȝ cinamōi añ. ʒ. s. pipis piretri añ. ʒ. iij. bul. i sq^a uel ī uino al. optio ꝛ gargarizet. Aliō ad idē R. uini ueteris aceti mellis añ cū bis bul. piretri pipis. ʒʒ. staphisagrie balaustie añ. ʒ. s. Et si cuȝ bis oibus nō curāt brāci. Recurrēduȝ ē ad cirugiā. ꝛ extrahēde sunt ille amigdale generate ī faucib⁹. q̄ noīnant brāci. ꝛ de hoc traditur pfecta doctrina ī cirugia bruni ꝛ rogerij parmensis.

Additiōes de reumate. nota q si caput ꝯplectoricū sit. an oīa precedat purgatio. nec sit lotio aliquax ptiuȝ. nec prouocet sternutatio. siue sit cū fe. siue sine fe. nec apponāt dissolutiua ī pn° nec dent acūta. nec uinū forte pigmentuȝ. nec q̄ magis dissoluunt quā ꝯsumūt ut pipata nec acetosa. qz tussiȝ prouocāt ꝛ fluxū ad pect⁹. oīa q̄ bibunt comedūt ꝛ tangunt deberent esse actu ca. pcipue aer dz uitari repl'io cibi ꝛ pot⁹. nocturna cena. somn⁹ plixus. quo nihil magis reuma acuit. ꝛ lumen ꝛ fumus pcipue. Et si ē de cā ca. ptibus ꝯueniētibus fiat flobothomia ī appentib⁹ sanis ꝛ nō ī pn°. In fra cā nūquaȝ. nisi reuma antiquuȝ sit. ꝛ tendēs ad digōeȝ nō fiat minutio. similit dico de medicia laxatia. Et si hūor ml'ic⁹ sua multitudie stet ꝛ ipediat digōeȝ nō det. Si igit cā fuerit frigida digerat cū suffumigijs ligni aloes thuris calai. aromatici laudāi. ꝛ fiat suffūigatio ex ro. gar decoc. ī uino fiat stupha ex ligno aloes storace ꝛ laudano. Et post stuphaȝ bibat de uino laudant qd uȝ in utraqȝ cā Uel fiat stupha cū folijs lauri gariofilox ꝛ rongat caput oleis ca. ut laurio mxscelino ꝛc.

pūt aūt fieri stuphe ex herbis odoriferis ut origano mētastro pulegio ꝛc. suffumiget cū scib⁹ maratri petro. carui anisi ꝛ cātabri cuȝ aliquo box mā incipiēte ī spissari. post stuphaȝ detur aurea alexādrina cū uino decoc. thuris ꝛ mast. uel diaolibanū cū uino. pōt ēt suffumigari de aspalto assa fe. serapino oppoponaco. Uel bon bacc uetustissimo ꝛ accenso ꝛ extincto. Uel olibano solo. de quo ēt grana tria singulis noctibus data ꝯferūt. qz ex substātia glutinosa constringit. ꝛ ex aromatizate ꝯfortat. ꝛ digōneȝ p uocat. bonū hanelitū reddit. eructatiōes acetosas amputat. Itē stupha fit ex uino decoct. ros. gariofi. ꝛ maratri. p⁹ stuphaȝ de uino radi. affodili. ꝯtrictax ꝛ cum modico oleo uel uino misto ꝛ calefacto cataplasmet qz corizā soluūt rustici aleū coctū exptuȝ hūt. Nasuȝ balsamo uel musco inungant. optim⁹. n. ē balsam⁹ ī hac cā. ꝛ tyriaca cuȝ aurea uȝ. pillule de cinoglosa ualēt ad acre ꝛ tenue reuma ꝛ antiquū. R. mirre. ʒ. vi. olibani. ʒ. v. opij iusqami cinoglose radicuȝ añ. ʒ. iiij. tēperent rodostomate. ī. aq ros. ꝛ formēt pillule ī modū cicex dent. v. cūti dormitū. ualēt etiā ad reumatismū dentiū emoroydax ꝛ uesice. dent sel'ī septimana uel bis. ꝛ teneant sub lingua donec dissoluāt. spica nardi phibet reuma ꝛ ꝯfortat cerebruȝ. In coriza ꝛ strictura nariū ꝛ puatione odorat⁹ fiat suffumigiuȝ qd ponit ī diuisionib⁹ rasis ca° de coriza ī antidotario. R. costi olibāi uernicis añ misce storaci liqde ꝛ fac formas siles auelane. uł misce cū laudano. ē. n. nobile medicamē. cū ex eis suffumigiū fit cū traiectorio. Sacelatio ex pulmēte facta capiti actu ca. fm reuma cōpescit. Sil'r de camedreos fit. ꝛ ē opti^m ī catarro frigido. Ad moliticȝ reprimendaȝ. flores rorismarini coquāt in aceto uel uino cū quo gargarisma fiat. uel masticet olibanū uinū ēt decoc. olibani ꝯsumit huitatē fauciū. maiorana capiti cal'a supposita uȝ ꝯtra fm reuma. Sacelatio de ysopo trito cū testa calefacto capiti supposito uȝ ꝯtra catarrū fm ꝛ uue casū. Et gargarismes ex aceto decoc. ysopi uȝ ad catarrū ꝛ uue casuȝ si de cā fra sit hoc. medicamē alexandri ualētissi^m ē qd ex. iiij. metall' ꝯpōit. s. calcāto. i. calcāḋ. qd ē de cipro uelut ē uitriolum ru. calatheos calcucecaumenō ꝛ misceas añ quolibȝ sigil'atiȝ p se terat. ꝛ cū aceto misce sicca ꝛ tere cū uino donec glutinosū fiat ad mellis spissitudinē. deiñ mitte ī olla noua copta ꝛ line luto ꝛ

pone ī furno ut ardeat ⁊ carbo fiat. tere ⁊ cum uino misce ⁊ amigdalea facias. ⁊ iteꝝ assa tere ⁊ pul. serua ℞ n. dat ⁊ mos ꝯsumit p canulā in flat⁹. hali. i dispōne regali inqt ꝯ reuma. postq̄ illud qđ exit p nares cepit īspissari duc. pa. ad balneū. ⁊ nō pus ⁊ caueat frig⁹. Et lapis mola ris i igne fortit̄ calefact⁹ irorēt aceto. ⁊ pa. fu mus p os ⁊ nares si recipiat fluxū omnē illum amputat. Itē sulfur aceto irorēt. ⁊ supra di ctuȝ lapidē uel tegulā ignitā uel sup prunas p iciat. ⁊ pa. fumū p os ⁊ nares recipiat. qꝛ hec ē optia cura ad catarrū uel corizaȝ. Itē cuȝ gs subito ifrigidat̄ frica plantas pedū eius fortit̄ cū aleis tritis qꝛ multū uȝ ut dicit macer Itē cū ifrigidatio subito iuadit hoīeȝ terat̄ ʒ. 5. pi retri ⁊ ℥. ʒ. iij. ⁊ cū uio ⁊ melle aū̄ ʒ. v. buliāt paꝝ in uase mundissimo. ⁊ addita maratri ʒ. i. det̄ illđ tom̄ i potu. qꝛ hoc ēt cor ꝯfortat ⁊ pul monē Syrup⁹ ad medendū reuma qđ a capi te descēdit ad pect⁹ pulmonē ⁊ stōm. ℞ succi stipitū caulis ru. uel saltiȝ alioꝝ depuratoꝝ ⁊ bn̄ dessicati cuȝ ouoꝝ albumīe ⁊ purificati lbꝛ iiii. ȝuch. lbꝛ. ii. 5. si ē cuȝ febꝛe. si ē fine fe. mellis dispūati lbꝛ. iii. decoq̄t usq̄ ad pfectaȝ decoc. da ex eo oī die. ʒ. ii. cū aq̄ passulaꝝ enucleataꝝ ficuū siccaꝝ iuiubaꝝ ⁊ radicū feniculi. uȝ etiā ad raucedinē uocis. Et si ipe cattarr⁹ currit ad pulmonē ⁊ pect⁹ ⁊ idiges medicis īspissantib⁹ ipm pone cū dicto succo cauliū decoctioneȝ fa ctā ex gumi arabico ⁊ dragāto. ⁊ se. malue bis malue cidonioꝝ aū̄ ʒ. 5. ligritie ⁊ succi ei⁹ ysopi prasij. aū̄ ʒ. i. ordei mūdati fenugreci aū̄ p. i. suc ci scabiose depurati lbꝛ. ii. se. coīuȝ frigidorum rosaꝝ ꝫ q̄ uī expedire. Itē pot⁹ aq̄ calide i i roitu balnei maturat cataꝝ sic dicit hebecn Frigidū catarrū sistit suffumigatio naribus atracta ex thure xilobalsamo ⁊ sādaraca mix tis uel diuisis Itē nigelle ⁊ costi pul. atractō p nares ipius uel cuiuscūq̄ ipoꝝ uel ambrozū uel suffuigatio coꝝ ē mirabil̄ ꝫm mesue. Itē olibanū uel mirra deglutita mōȝ triū granorū cicerum uel decoc. iposuȝ ⁊ sādarace i potu sū ptuȝ uel i ore retētuȝ mirabiles sunt ad ꝫm ca tarrū ꝫm eundē. Pillule ad idē. ℞ olibani par teȝ. i. mirre croci spice storacis aū̄ pteȝ. 5. opij pteȝ unius tertiā. fiant pillule sicut fabe. ⁊ una ex eis teneat̄ i ore p noctē donec ꝯglutiat̄ pau latiȝ cuȝ saliua. qm̄ mirabilit̄ pdest ad catarrū sistunt. n. ⁊ sūt expte. Iteȝ sola spica tenta in ore p noctē aut p diē ⁊ noctē catarrum sistit.

Pillule mr̄i mei expte ꝯ uitiū reumatis ex re pletiōe. ℞ aloes epatici ʒ. i. brioīe assari mirre diagredij boni cocti i pomo aū̄ ʒ. ij. ꝯfice cum succo feniculi ⁊ da. v. i modū bozobi formatas quolibȝ sero. ⁊ ualēt ad reuma oculoꝝ ⁊ aquā descendētē ad oculū pbatū. Pillule quib⁹ utebat̄ papa alexander ⁊ rex ante cibū ⁊ post cibuȝ quolibȝ die q̄ miromō ualēt ad catarrū uisuȝ clarificāt. audituȝ corroborāt. supfluita tes a corpe expellunt. ⁊ sine imutatiōe diete ac cipi pnt̄. ℞ calami aromatici cubebe nucismu scate spice epiti. carpobalsami squanti mast. as sari gar. aū̄ ʒ. ii. iterioꝝ colongtiđ ʒ. iij. mirabo lanoꝝ citrinoꝝ kebuloꝝ emblicoꝝ indorū be liricoꝝ ⁊ reubar. aū̄ ʒ. ij. agarici turbith ana ʒ. 5. aloes epatici ad pōdus oīuȝ. ꝯfice cuȝ succo feniculi ⁊ fac pillulas i modū bozobi. ⁊. v. uel vij. i sero da. Pillule post cibū ⁊ aū̄ cibū ad ca tarruȝ ⁊ digōeȝ ꝯfortandaȝ. uisū acuūt ⁊ stōm a supfluis purgāt hūoribus. ℞ nucismuscate spice. croci ligni aloes galāge cardamōi cimini ℥. gariofiloꝝ ȝedoarie cubebe macis aū̄ ʒ. i. reubarbari. ʒ. xij. aloes epatici ⁊ cicotri boni ʒ. xxvi. ꝯfice cuȝ uino puro ⁊ unge cuȝ olō lau rino ⁊ amigđ. ⁊ fac pillulas i modū bozobi. ⁊ da. v. uel. vii. eunti cubituȝ. ⁊ pnt̄ dari sine i mu tatiōe diete. Pillule mirabiles eficacie contra reuma ꝫm mr̄m fernelluȝ pisanuȝ. ℞ mirre oli bani limature calibis aū̄ ℈. iiij. opij ʒ. i. se. iusq ami papaueris nigri aū̄ ℈. iiii. pipis al. ℈. v. spi ce radicis cinoglose aū̄ ʒ. i. 5. macis ℈. ii. gari. anthos folii galbani aū̄ ʒ. i. storacis ℥. carda momi pipis nigri ana ʒ. ii. 5. se. portulace papa ueris al. psilij bdelii mast. dragāti. mādragore aū̄ ʒ. i. fiāt pillule ⁊ iformēt cū succo absintbii uel cinoglose ⁊ dent̄ i sero. v. uel. vii. i moduȝ bozobi post mūdificatōeȝ cū yerapigra l' aliib⁹

Caᵐ. xxx. de pas. auriuȝ. ⁊ pmo de surditate tinitu ⁊ sonitu.

Cum diuerse i aurib⁹ fiant pa. ⁊ ex ali qua cā ibi icidēte ⁊ pustul' siue carbū culis ibi nascētib⁹. uel ex hūorib⁹ fri gidis ⁊ uiscosis. uel ex grossa uētositate. ul' ex uermib⁹ ibi cadētib⁹ uel natis quibusdā cāis tinitus ⁊ surditas accidat de his oībus uidea mus ȝ p⁹ de surditate. Surditas iueterata cronica raro aut nunq̄ curat̄ ⁊ specialit̄ i seni bus ⁊ etate puectis. Et dico hoc ppea qꝛ uidi pueros quosdā i quib⁹ surditas iueterata fue

rat ⁊ curati sunt p magistrū meū cuꝫ curis sub
scribēdis. ¶ Si igit̄ i pa. surditatē hūores ca.
noueris hn̄dare. digeras māꝫ cuꝫ oxizacbara
uel cū syrupo acetoso. deinde euacuet̄ cū pill'is
reubarbari. fm magistruꝫ meuꝫ q̄. ℞. corticis
mirabolāoꝝ citrinoꝝ kebuloꝝ indoꝝ se. fumi
terre se. scariole an̄. ʒ. ß. tamarindoꝝ polipodij
quercini cassiefi. an̄. ʒ. ii. zuchari uio. ʒ. ß. masti
cis. ʒ. i. bdelij. ʒ. ß. reubarbari. ʒ. ß. dyagredii in
pomo cocti. ʒ. ii. fiāt pillule i moꝺ ciceris parui
⁊ dent̄ ex illis. ix. uel. xi. plꝰ uel minꝰ fm uires
suscipientis. uel cū pillulis sic factis. ℞. ro. reu
barbari masticis an̄. ʒ. i. aloes cicotrini ul' epati
ci. ʒ. iii. diagredii i pomo cocti gra. vi. ꝯficiant̄
cuꝫ suco absinthii. ⁊ dent̄. ix. uel. xiii. fm uires
ualēt ēt ad dolorē capitis stomaci. ¶ Et si for
te dispō corpis fuerit sanguinea ⁊ plectorica fi
at minutio ꝺ uena cephalica ⁊ san. fm uires ex
trahat̄. post mūdificationeꝫ cerebri istillet̄ in
aure succꝰ granatoꝝ acetosoꝝ tepidꝰ. qm̄ nil
actu frm debꝫ auribꝰ applicari. Iteꝫ recipiat
in aure uaporeꝫ aque ca. i q̄ bul. anetū camo. sā
sucus ⁊ melilotuꝫ. ⁊ ex hac aq̄ lauet̄ caput sibi
aliqn̄. ¶ Itē fel arietis cuꝫ tm̄deꝫ butiri mistū
cal'm auri ifondat̄. ¶ Et si surditas ex frigidis
fuerit hūoribꝰ sumat oi mane. ℥. i. ß. oximellis
ꝯpositi cuꝫ aq̄ i qua yua betonica ⁊ ruta capra
ria ⁊ radix feniculi buliant. post. x. dies uel qn̄
mā fuerit ad digōem prepata sumat. ix. pillu
las cochias uel fꝫ ꝙ tibi uidebit̄ qn̄ uadit dor
mituꝫ deinde seq̄nti die fiat fomētatio in aure
ex aq̄ ca. ꝺcoc. sticaꝺ absinthij origani pulegij
sansuci mētastri ⁊ frondiū lauri. ⁊ hēat uas in
quo ille herbe bulliant os longū ⁊ strictū. de
inde i ore uasis ponat̄ cān̄a pforata ab uno ca
pite ⁊ ab alio capite ponat̄ i aurē ut uapor ille
bn̄ intret aurē. post istꝺ colliriū auribꝰ tepi
dū iniciat̄. ℞. colognitide. ʒ. i. baurac. ℈. i. casto.
aristo. lon. ⁊ ro. succi absinthij an̄. ʒ. ß. costi. g̃.
xv. euforbij. gra. x. fellis uachini. q. s. ad omia
ꝯficiēda. fiant trocis. ⁊ unꝰ ex eis dissoluat̄ in
oleo amigdalaꝝ amaraꝝ ⁊ frequēt̄ auribꝰ ini
ciat̄. Itē. ij. uel. iii. gute ol'i camo. ul' sambucini
i quo bullierit. gra. i. euforbij istillate auribus
mirabl'r ualēt. ¶ Colliriū exp. ꝯ ātiq̄ surditatē
℞. aloes. ʒ. i. mast. se. rute sinapis croci gario.
an̄. ʒ. ß. mellis. q. s. iponat̄ sepe cū pecia i aure
una guta. Pillule expte ꝯ surditatē ⁊ tinitum
auriū. ℞. galbani serapini oppona. mirre bde
lij masticis olibani storacis cal'e. lanꝺ. opij ana

ꝯfice cū succo cinoglose cuꝫ pistello ca. ⁊ fac
pillulas i moꝺ horobi. de q̄bus des. ix. uel. xi.
Potes ēt i hac cā aliqn̄ abluer̄ capt cū aq̄ sulf.
ca. l' cuꝫ aq̄ ꝺcoc. sauie pl'egij origāi absinthij ⁊
rute. ¶ Purgent̄ sepe isti surdi ⁊ post purgati
onē det̄ aurea mitridatū ul' diaolibanū cū uio
decoc. olibani. ¶ Itē ol'm camo. muscelinuꝫ sā
buci petroleū laurinū puleginū ul' saltē cōe bu
lituꝫ i malo terre ꝯcauo uel cū cepe ꝯcauo ul'
cū succo rute uel arthie mistū ⁊ tepidū auribꝰ
instilatū miromō ad surditatē uꝫ. ¶ Itē succꝰ
rute fel yrci urina pueri v̄ginis an̄ mista simul
⁊ i aure sepe ⁊ sepiꝰ istillata miromō ualent.
¶ Quidā dixit mihi ꝙ plures surdos q̄ ēt per
xx. ānos nō audiuerāt curauit hoc mō. p̄° mū
dificabat corpꝰ cū medicia ꝯuenicti. deinde au
reaꝫ ⁊ diaolibanū dabat ⁊ faciebat sup aurem
uaporē aq̄ cū decoc herbaꝝ calidaꝝ q̄s supra
scripsi. si mā erat fra. Et si mā facie̾s egritudinē
erat ca. ponebat herbas fras. uel solū cū aqua
ca. simplici fomētabat. aureꝫ post de hoc uino
auribꝰ istillabat sic ꝑpato. ℞. elebori al. casto
rei piretri nitri an̄. terāt̄ oia. ⁊ i optio uino bu
liant quousqꝫ fere tom uinuꝫ ꝯsumat̄. Et tunc
collet̄ p pānuꝫ ⁊ paꝝ ex eo auri ca. apponat̄. ⁊
teneat̄ ibi p horā. Postea ꝓuocet̄ sternutatio
cuꝫ puluere elebori al. uel ꝯdiū uel pipis ⁊ si
milibꝰ. Et cū icipit sternutare pa. teneat se for
titer p nares. uel ab alio teneat̄ sic ꝙ p nares
spirare nō possit cū sternutat. cum hoc. n. pl'es
antiqui surdi ꝓ certo curati sunt. ¶ Expim̄tū
aliud bom ⁊ laudatū ad surditatē. accipe aquā
uel spumā emanāteꝫ a capite frustroꝝ frasini i
ignē positoꝝ. ʒ. ii. mellis dispūati. ℥. i. succi sq̄lle
recētis succi ciclamis succi rute an̄. ℥. i. buliant
oia insil' usqꝫ ad ꝯsūptionē medietatis ⁊ de h°
tepido paꝝ in aure sana mittat̄. ⁊ pa. iaceat su
p aureꝫ surdā. q2 multū uꝫ. ⁊ ē ꝯposituꝫ a me h̄
colliriuꝫ ⁊ ꝓbatuꝫ ad tinituꝫ ⁊ sonituꝫ auriuꝫ
cū quo qn̄ꝫ ē dolor capitis. cūq; opillat̄ auris
pistent̄ ruta ⁊ hedera terrestris ⁊ liget̄ circa
frontē. ¶ Itē ciminū cū butiro mistū ⁊ aq̄ cal'a
auribꝰ imissū uētositatē ⁊ tinitū auriuꝫ tollit.
¶ Itē urina pueri v̄ginis cū melle dispumato
mista miromō uꝫ. ¶ Itē fel leporis cum adipe
āguille uel succꝰ hedere cū uino albo bono uꝫ
Itē succꝰ rute cū butiro ul' lardo tepido auri
bus imissus uꝫ mirabl'r ad oia ꝑdicta. Aliud
optim ad idē exptū. sumitates lauri ⁊ spica nar
di i uio optio buliāt. ⁊ pa. surditatē tinitū ⁊ so

nituz ĩ aurib⁹ p canulã fumũ recipiat q̃ ualz
ad oĩa supradcã ꝛ ẽt aq̃ ĩfusio ĩ aure ꝛ ad mon
dificatõez saniei auris miromõ uz. Aliᵭ ad gra
uitatẽ audit⁹ sonituz ꝛ tinituz aurīuz imittanť
ĩ aure. ij. uel. iij. gute de hᵒ medicamīe. ℞. cimi
ʒ. ij. olei amigᵭ amaraꝝ uel de nucleis pſicoꝛuz
ʒ. ij. elebori albi. ʒ. i. s. castoꝛei. ʒ. iii. aceti. q̃ntum
sufficit tercẽda teranť. ꝛ oĩa buliãt ĩsil' paꝝ ꝛ col
lenť ꝛ de hᵒi collirio tepido pa. ĩ aurẽ iniciať
bis uel ter ĩ die q̃ mirabl'r uz. Et nota ꝙ semp
anteq̃ ad hᵒi colliria ꝛ medicamĩa pticularia
accedam⁹. ṗus debem⁹ coꝛp⁹ ab huõꝛib⁹ noci
uis mõdificare si ṽt⁹ etas ꝛ regio ꝛ ꝯsuetudo
pmittãt. Et postea p̄dicta colliria ĩ r̃medio plu
ries iterare si una ul' duab⁹ uicib⁹ effect⁹ nõ se
quãť. ¶ Naz duꝝ lapidez guta cadẽdo cauat.

Aditiões ꝯ surditatẽ. ℞. cepe. al. ꝛ ꝯca
ua ꝛ iple succo sẽpnine ꝛ coque optĩe
postea exp̃me. ꝛ de illo ca. põc ĩ aure
qñ uadit doꝛmitũ. ꝛ de cepe fac empl'z. p. iiij. ul'
v. dies ꝛ cũ necesse fuerit uinũ resolutuz in ol'o
amigdalaꝝ amaraꝝ auri ĩmittať. uel cuz oleo
laurio. ol'm de spica addito castoꝛeo uz surdi
tati ꝛ doloꝛi auriuz. ol'm scoꝛpiõis tepiduz in
iẽctũ sepe sil'r adeps ul'pis uz. In doloꝛe auriũ
ꝯpulsatiõe fl'oma cephalicã eiusdẽ latis. Et ĩ
positio ol'i ro. cũ modico opij ꝯfert ad surdita
tẽ. Aliᵭ exptũ. ℞. succi panis poꝛcini ptes. ij.
ol'i amigᵭ. ptẽ. i. misce ꝛ ĩstilẽť ĩ aure qualz no
cte. ij. uel. iij. gute. ol'm bulitũ in uase ferri auri
bus iniectũ tollit doloꝛe ꝛ pl'sationẽ. ¶ Ad idẽ
ṽmes terestres frixi in oleo si ol'm ponať ĩ au
re. ꝛ ṽmes empl'enť ualẽt. Itẽ ꝯ tinitũ aurium
ꝓbatũ ẽ. ℞. aristo. ro. casto. eufoꝛbij añ. ʒ. s. co
loqntiᵭ. ʒ. i. croci. ℈. i. saxifragie gra. i. oĩa subti
liť puluerizata ĩ ol'o amigᵭ. amaraꝝ ꝛ ĩ succo
absinthij ponãť. ꝛ buliãt donec ʒᵃ ps ꝯsumeť
ꝛ ĩ sero cuz uadit doꝛmitũ ter ĩ septimana due
ul' tres gute ĩ aure iniciant. q̃ surdos adiuuat
ꝛ uz ꝯ sonitũ ꝛ tinituz ꝛ sibilũ auriũ ſm tadeũ.
Medicamẽ ꝯ surditatẽ inueteratã ꝛ põt ſuari
ĩ ãpula uitrea p duos ãnos ꝛ pl⁹ bñ obturata
ꝛ uz p̄cipue ꝯ surditatẽ ex f̃ra cã. Pꝛĩo mũdifi
ca coꝛp⁹ si fuerit plectoꝛicũ deiñ. ij. ul'. iij. gutas
de hac medicĩa tepida aurib⁹ inicias. ℞. succi
cẽtauree maioꝛis ꝛ mĩoꝛis succi cepe. ru. succi
poꝛoꝝ senationũ aceti foꝛtissimi ꝛ olei uetustis
simi añ. deiñ lũbꝛicos terrestres ꝛ oua foꝛmi
caꝝ ꝯtrita in eis bulire fac usq̃ ad ꝯsũptionez
medietatis liquoꝝ. ꝛ tũc collẽť ꝛ bñ exp̃mant
ꝛ misceať eis ʒᵃ ps mellis ru. bñ cocti ꝛ depu
rati siue despumati ꝛ aliq̃ntuluz iteꝝ buliti. ꝛ ĩ
uase uitreo ĩponať. Est. n. mirabile medicamẽ
¶ Itẽ si surditas fuerit pp opillationẽ humoꝝ
coquãť fabe cũ uino al. ĩpignato optĩe coop
to. ꝛ stati duz deponũť ab igne fum⁹. q ab eis
resoluiť p iniectoꝛiuz ĩ aurez recipiať. q̃ cito
liberabiť. Dixit mihi qdã p̄dicatoꝛ ĩ urbe ꝙ ĩ
posuit de aq̃ q̄ dr̃ aqᵃ uite quã ponit Ar. ĩ liᵒ
xij. aquaꝝ ĩ aure cuiusdã paciẽtis surditatẽ ꝛ ĩ
f̃ra. iij. uel. iiij. uices curauit eum de surditate.
¶ Itẽ oleuz terbẽtine ĩ aurẽ ĩmissuz mirabiliť
uz ad idẽ. ¶ Itez ꝯ surditatẽ ĩueteratã balsa
mũs cũ succo poꝛri uel cepe misceať. ꝛ tepiduſ
aurib⁹ iniciať. q̃ curat ꝓ certo ꝓbatũ ẽ. Pillu
le m̃ri bal. de uallone ꝯ tinitũ aur uz. ℞. came
dreos cẽtauree minoꝛis gẽtiane añ ʒ. i. coloqnti
de. ʒ. ij. ꝯfice cũ succo absinthij ꝛ fiant pillule ĩ
mõz hoꝛobi ꝛ denť. v. ul'. vij. ¶ Itẽ lauẽť caput
ex lisiuio. ĩ qᵒ decocte sint frõdes lauri camo
sticaᵭ anetuz ꝛ cũ uino decoc. p̄dictoꝝ fiat ua
poꝛ ſb aure. ¶ Itẽ postea oleũ amigᵭ. amaraꝝ
uel de nucleis pſicoꝝ cũ succo rute añ mixtũ ĩ
quo modicũ castoꝛei ponať. ꝛ tepiduz aurib⁹
infũdať. ¶ Natiuã surditatẽ qñz curaui cũ col
lirio qᵭ ponit almãsoꝛ ĩ nono. qᵭ fit cũ felle le
onis siue bouis antiq̃te. surditati multũ uz mũ
dificare aurẽ ualde bñ. deinde uapoꝛizare cuz
fumo sulfuris citrini ꝯbusti ꝛ hoc sepe fiat. ĩ q̃
ol'm de costo ꝛ castoꝛeo siadituz multuz uz.
¶ Itẽ ĩ apãtib⁹ doloꝛosis q̄ qñz fiũt post aurẽ
ꝛ q̄ ĩ breui ml'taz mãz colligissẽt q̄ ẽt terribiliť
ĩgetant. h mirabile medicamẽ ẽ. ij. uel. iij. uitel
la ouoꝝ itegroꝝ coctoꝝ ad duriciẽ moderatã
misce cũ tm̃dez assõgie poꝛcie recẽtis. h. n. mãz
resoluit ꝫ doloꝛẽ euenire ñ sinit. qᵭ q̃ntũ expe
diens fuerit itereť. In apostematib⁹ quoq̃ ru
ptis ꝛ doloꝛosis nimis ꝛ ẽt ĩ carbũcul'. si lima
ciaꝝ crudaꝝ carnes pistẽť ꝛ empl'enť miromõ
doloꝛ sedať.

¶ Caᵐ. xxxi. de doloꝛe auris pp ca. ul' fridita
tez uel san. replectionẽ uel apostema ibi natuz

Aliquãdo accit doloꝛ aurib⁹ ex calidi
tate. aliqñ ex fr̃itate. aliqñ pp apostẽa
aliqñ ẽ cal'm aliqñ ẽ f̃rm. Si igiť apã
auris ex mã cal'a fuerit adest doloꝛ uehemẽs ꝛ
acut⁹ ruboꝛ loci cũ caloꝛe ꝛ feb. uehemẽti. Fe.
n. q̄daz acute terminãť qñz p apã ĩ aure qñq̃
sub aure qñz p fluxũ san. ab aurib⁹. Qz si mã

apātis fuerit frīa doloꝛ ē grauatiuꝰ ⁊ lentꝰ ⁊ fe-
lenta ⁊ remissioꝛ. extremitates ēt auriū q̄ñꝫ sūt
frē. Et no. ꝙ apā auris sēp ꝯcomittat̄ fe. Q̄ñꝫ
fit doloꝛ acutꝰ pp nimiaꝫ san. repl'ōneꝫ. ꝙ mani
feste p signa san. discernit̄. Et iste doloꝛ curat̄
p flōmiaꝫ. demꝰ ēt. ʒ. i. 5. syrupi ro. cuꝫ aq̄ fria
postea empl'm de ruta ⁊ solatro cuꝫ butiro pi
statis sup aurē apponamꝰ. Succꝰ ēt solatri ul'
uermicularis cuꝫ ol'o ro. uio. nenufaris ul' man
dragoꝛe mixtꝰ tepidi auribꝰ imittant̄ ⁊ ēt pti
bus auriuꝫ adiacētibꝰ iungat̄. Jtē fumigiuꝫ ex
aq̄ decoc. floꝝ camo. ro. ⁊ meliloti i aure factū
miromō uꝫ. deiñ uitelluꝫ oui ellixuꝫ cū ol'o ro.
distēpatuꝫ sup aurē pone. qꝛ miromō tollit do
loꝛē auris ex cā ca. factū. Jtē succꝰ coriādri cū
lacte mulieris mistꝰ ⁊ i aure iniectꝰ miromō uꝫ
doloꝛibꝰ auriū ex cal'itate. Ad idē ⁊ ad dolo
rē capis acutissimᵐ. terat̄ mira cū spuma argēti
añ ⁊ cū aqᵃ ro. distēpēt̄ ⁊ i auribꝰ ifundāt̄ ⁊ ni
hil actu frm auribꝰ iponat̄. Et si noueris ca
lidū hu. nimiū hūdare. purgabis ipꝫ fꝫ doctri
naꝫ supiꝰ traditā. Et si doloꝛ auriū ex fritate
fiat calidū unctiōēs ptibꝰ auriū adiacētibꝰ fiāt.
⁊ ēt auribꝰ istillet̄ ut sūt marciaton dialtea ol'ꝫ
laurinū muscelinuꝫ petroleū puleginū camo. ⁊
sil'ia coquant̄ i malo terre ul' in cepe ꝯcauo. ⁊ i
stupa siue bōbace. ꝯmistis ca. auribꝰ ⁊ ptibus
circūstantibꝰ sibi apponant̄. Aliud ꝓbatū ad id
ruta ciminū ⁊ bacce lauri i aliq̄ predictoꝝ ol'o
ruꝫ buliāt i malo terre ⁊ collet̄. ⁊ auribꝰ ⁊ pti
bus circūstātibꝰ instillēt̄. Jtē suffumigiū de fo
lys lauri ⁊ alys herbis cal'is i p̄cedēti caº dcis
doloꝛē auriū ex friditate tollit. Et p̄dicte her
be i uino cocte supꝛa aurē cataplasmēt̄. ⁊ ex le
xiuio facto ex decoc. p̄dictaꝝ herbaꝝ ul' ciner̄
caput lauet̄ qñ. Jtē spōgia i p̄dicto uino ifusa
⁊ sup aureꝫ poita uꝫ. Ul' spōgia ifusa i uino de
coc. pitarie ⁊ absinthy solū sup aurē posita do
loꝛē tollit uel solū pitaria ⁊ absinthiū supꝛa te
gulaꝫ calefactaꝫ ⁊ uino supꝛa irorata ad idē fa
ciūt. Jtē medula uituli recēs cū uino trita ⁊
calefacta ⁊ i aurē missa doloꝛē auris statī tollit
Jtē succꝰ rute cū san. āguille ca. auribꝰ imis
sus. quēlꝫ doloꝛē auris statī tollit. Et si hu.
frm peccāteꝫ noueris eē i cā. purga ipsū fm do
crinā precedētis capituli. ꝙ si doloꝛ auris fue
rit pp apā ca. inatā fiāt fre unctiōes ac distilla
tiones oleoꝝ froꝝ supiꝰ tradite. ⁊ fiat minutio
ꝯꝛy brachy d uena cephalica. Et ad maturādū
apā fiat tale unguētuꝫ. ℞. adipis uituli anseris

⁊

⁊ galine medule uituli cerui castrati ⁊ oiuꝫ aia
liū quoꝝ medulas hr̄e ꝯpetent̄ poteris añ oīa
sil' liq̄fiāt ⁊ a dicto ol'o ro. uel uio. ⁊ cera fiat un
guētuꝫ. qd̄ i aure istillet̄ ⁊ circa ptes adiacātes
auri iungat̄. ⁊ mal. cū ol'o ro. uel uiol. cataplas
met̄ cocta. Jtē farina oꝛdei cū uitello oui et
oleo uio. uel ro. ꝯficiat̄ ⁊ stuclꝰ ide ifectꝰ auri
bus imittat̄. Jteꝫ malū terre i aq̄ elixū ⁊ pi
statū cū butiro ⁊ ēpl'm sup aurē apā illud ⁊ oē
aliud apā i q̄cūq̄ pte coꝛpis fuerit cito ad matu
rationē pducit. Jtē butiꝝ nouies i aq̄ ablutū
deiñ ad lentū igneꝫ resolutuꝫ ⁊ i naribꝰ iniectū
optīe maturat ⁊ stupaꝫ desup ponas. Jteꝫ si
nimia fuerit cal'itas ⁊ adustio caloꝛis pp ipsuꝫ
apā auris succꝰ sēpuiue solatri ūmicularis cim
balarie frondiū uio. politrici citrac. ca. ue. ⁊ si
miliuꝫ herbaꝝ frigidaꝝ extractꝰ cū oleo uiol.
uel ro. ⁊ aq̄ extracta ab al. oui ellixato p peciā
lini expsso ꝯmiscē ⁊ auribꝰ istilla qꝛ doloꝛem
quēlꝫ auriū ex cali. ul' ēt pp apā ca. tollit. Si
uo doloꝛ auris pp apā frm ibi exn̄s fuerit cuꝫ
his ifistamꝰ. fiat liciniū ex galbano ⁊ cū pecia li
ni iuoluat̄. pūcta. tñ ipiꝰ liciny discopta dimit
tat̄ ⁊ i aureꝫ ponat̄. qꝛ maturat ⁊ attrahit miro
mō. Jteꝫ liciniū ex lana succida i oleo laurio
muscelino camo. petroleo sābucino ⁊ sil'ibꝰ in
malo terre uel i cepe sglle bullitū ⁊ auribus i
posituꝫ miromō ꝯfert. Jteꝫ radix lily i oleo
aliqº predictoꝝ uel saltē cōi cocta ⁊ cataplas
mata maturat miromō si sup auriculam i loco
ubi ē apā empl'ent̄. Uel radix brāce ursine uel
maluꝫ terre i uino d̄cocta ⁊ cuꝫ asōgia pistata
miromō ꝯferūt. Jtē absinthiuꝫ pitaria ⁊ fur
fur de grano i uino decocta ⁊ empl'ata idē faci
unt. Jtē cardo ⁊ bñdictꝰ i uino decoctꝰ ⁊ pi
statꝰ addita farina modica empl'ata oīa apāta
miromō maturāt. Jteꝫ ad rūpenduꝫ apā h ⁊
q̄libꝫ aliud quꝫ fuerit matuꝝ. cepula itegra in
uino decocta ⁊ oleo addito pul. cimi ⁊ scissa p
meᵐ sup apā ponat̄. ⁊ si pp h nō rūpat̄. ponat̄
sup apā liciniū factū ex unguēto ruptoꝛio qd̄ i
caº de fistula oculoꝝ lacrimantiū nata dixi. Fꝫ
doctrinaꝫ traditaꝫ ibi sic ꝙ predictū unguētū
ñ tangat nisi solū apā. ⁊ rupto apāte ꝙ cogno
scit̄ p saniē exeuntē p aurē pmo mūdificandus
ē locꝰ a sanie deiñ ad ꝯsolidanᵐ. Ad mūdifican
duꝫ itaq̄ saniē a loco h fiant. succꝰ poꝛroꝝ ali
quantulū cū melle dispūato coctꝰ ⁊ ipositꝰ mi
romō uꝫ. Jtē nitꝝ ⁊ castoꝛeuꝫ cuꝫ melle mix
tuꝫ ⁊ ipositū idē faciūt. Jtē liciniū de galba

no ī aure positū. ꝛ sternutatōes ꝓuocate tenē
do nares miromō mūdificant ¶ Itē salgēma ꝛ
euforbiū cū ol'o ro. coq̄t ꝛ collatura aaribꝰ ini
ciat. Aliđ ꝓbatū succꝰ rorismarini cū ol'o ro.
ꝛ sapone galico resolutꝰ uetustissimas sordes
auriū expellit. ꝛ ad auditū miromō ꝯfert. Itē
lac mulieris cū felle caprio mixtū ꝛ auribus
fetētibꝰ ca. īiectū putredinē mirabl'r mundifi
cat ¶ Itē si nucleos nucū viridiū ī suo tēpore
purgabis ꝛ ī ol'o ueteri ī uase uitreo retētos ꝯ
solē maneant p. xv. ul'. xx. dies. ꝛ de tali ol'o au
ribꝰ inicies saniē mirabl'r mundificat ꝛ abster
git ꝛ dolorē ꝛ fetorē ab auribꝰ remouē. sanie
vō ꝛ apāte mūdificata uulnꝰ h̄ mō ꝯsolidetur
lauet̄ quolibet mane cū uino tepido đcoc. sal
uie deinde. pul. mast. olibani thur. boli ꝛ san.
dra. ꝓiciat̄. uel iungat̄ licinium cū unguento
al. ex mast. thure cerusa litargirio ꝛ similibus
cū cera ꝛ oleo facto ī aure mitat̄. ꝛ nō utat̄ ali
qo mō ꝯsolidatīs nisi pꝰ saīes a loco mūdificata
fuēit. ꝛ si tāta fuēit ī apāte saīci bn̄dā q̄ p̄dc̄a
mūdificari n̄ possit. purget̄ cerbꝝ cū yerapigra
gal. uel cū pillulis cochys ꝛ silibꝰ ī cao de def
fectu memorie dc̄is. deiñ accipiat̄ bonbax ꝛ in
uoluat̄ ꝛ ītingat̄ ī trebētina ꝛ ī mođ liciny īfor
met̄ ꝛ auribꝰ īmittat̄. uel liciniū de galbāo tre
bētina ꝛ pice nauali īsimul liq̄tos auribꝰ īpōat̄
q2 mirablr̄ saniē attrahit mūdificat ꝛ expellit
sordes auriū ꝛ exptū ē. ul' accipe iūcos siccos ꝛ
pone unū caput uniꝰ iūci ī aure ꝛ ab alio capi
te incēde iūcū sic q̄ uadat ardēdo usq3 ad au
rē. ꝛ cū ē ꝓpe aurē extinguat̄. q2 saniē miro
mō mūdificat ꝛ attrahit. uel sugat̄ auris cū ore
alicuiꝰ uilis psone. q2 h̄ mō ēt optīe mūdificat
saniē q̄ mūdificata ꝯsolidatīs īsistamꝰ. Aliqñ
exit san. p aurē q̄ si p uiā crisis exierit ut sepe
accīt ī qbusdā egritudibꝰ acutis. ī qbꝰ fit crīs
qñ3 p fluxū san. auriū tūc tal' restrīgi nō d3 qo
usq3 īā debilitari īcipiat. ꝛ tūc si uis sanguinē
restrīgere si fluit ab aure dextra ponat̄ uētosa
sup epar. si a sinistra sup splenē. Itē uinū đcoc.
galla ꝛ spody berberis. san. dra. boli. ar. mast.
gumi ara. dragāti balaust. gnq3neruie ꝛ saluie
ꝯtritis auribꝰ instillet̄.

¶ Camm xxxy. de v̄mibꝰ in aure natis. ꝛ de cāu
lapili ul' grani. uel pulfis ꝛ hꝰi in aurem. ꝛ q̄uo
d3 extrahi.

Accidit qñ3 uermes ī auribꝰ gñari qui
ex uiscosis hūoribus īspissatis p īter
ceptionē spiritꝰ uiuificātis ꝓueniūt
quorꝝ hec sūt signa. pruritꝰ titillatio ī aure etiā
soli exposita qñ3 uident̄ v̄mes. casus vō lapilli
alicuiꝰ grani ul' ligni uel alicuiꝰ altiꝰ corpus
culi ī aure cognoscit̄ p pa. iuditiū. ꝛ ēt q2 aliqñ
aliqd hoꝝ discernit̄ ī aure subtilit̄ inspicienti.
Si itaq3 v̄mes ī aure fuerūt hoc expimēto ca
dent semē iusqami cū pauca cera ꝯficc. ꝛ supra
ardētes prunas pone. ꝛ p embocū fumū pa. ī
aure sumat. ꝛ suppone bacille ī quo sit aqa. q2
ꝓcerto uidebis v̄mes cadere ī aq̄. ī dente etiā
idē opat̄ si ibi v̄mes sint. Idē facit suffumigiū
solū ex frōdib3 iusqami sub aure factū. ¶ Itē
si accipias pomū dulce ꝛ bom ꝛ asses ipsū paꝝ
ī prunis ardentib3 ꝛ post scīdas p mem. ꝛ cal'm
q̄tū pōt pa. sustinere sup aurē pōas. uidebis
ꝓ certo q̄ oēs v̄mes ī aure exñtes current ad
ipm ¶ Itē succus absinthy ī auribꝰ īiectꝰ uer
mes necat. ¶ Idē facit succꝰ psicarie ꝛ succus
amarusce folioꝝ psici rute. calamēti ꝛ oēs suci
herbaꝝ amaraꝝ ipsos v̄mes ī auribꝰ existētes
necāt. ¶ Itē succꝰ radicis mori ꝛ succꝰ aristo.
lon. ꝛ succus ligni uiridis oēs isti succi uel gdā
eoꝝ cū pauco aceto cal'o mixti ꝛ auribꝰ īmissi
v̄mes necāt. ¶ Aliud ꝓbatū accipe amigdalas
amaras uel nucleos psicoꝝ ꝯtritos ꝛ sub pru
nis ardētibꝰ in folys caulis uel in alys folys ī
uoluti ponant̄. ꝛ p horā ibi stēt. deinde extra
hant̄ ꝛ oleū ab eis exprimat̄. cū quo misce ru
te succū uel absinthy uel amarusce ul' psicarie
ꝛ huiusmōi ꝛ pul. aloes. deiñ oīa ī cortice oui.
uel alibi paꝝ buliāt ꝛ collēt̄. ꝛ de hoc liquore
ca. paꝝ ī auribꝰ īmitte. q2 statī3 oēs v̄mes ibi
exñtes īterficit. ¶ Qz si granū uel lignū uel la
pis aut aliđ tale corpusculū ī auribꝰ ceciderit
extrahat̄ h̄ mō. Inūgat̄ auris exteriꝰ ex oleis
ꝛ unguētis calidis ut marciatō agripa dialtea
oleo laurio. camo. sābucino pulegio petroleo
ꝛ sil'ibꝰ. deinde sternutatiōes ꝓuocēt ꝛ tenēat
semp nares. ꝛ pp magnū ipetū spūs pñt extra
duci. ¶ Qz si cū hoc nō curat̄ accipe baculū
subtilē ꝛ lenē ꝛ bñ politū ꝛ trebētina uel ui
sco uel gumi pini uel pice nauale ligda ul' aliq̄
alio simili ī capite ītingat̄. ꝛ ponas ī aurē ita q̄
talia guma uiscosa supra ipm lignū uel lapilis
huiusmōi adhereāt. ꝛ sic extrahat̄ ¶ Qz si cū
hoc extrahi nō possit tunc uētosa3 sine scarifi
catione supra auriculā ī qua sūt huiusmōi cor
puscula sepe ꝛ sepiꝰ appone. ¶ Qz si extrahi n̄
possitis adhuc positis p̄us oleis ꝛ unctionibꝰ
dictis ī aure aponat̄ galbanū supra peciā ꝛ ex

tendať ꝛ sup foramē auris ponať ꝛ iaceat pas.
supra aurem lesaȝ.expertum.

¶ Caᵐ.xxxiiij.de fluxu sāguinis a narib⁹.

SAnguis fluit a narib⁹ diuersis modis
Qñȝ ui sinthomatū.qñȝ ui nature.Ui
sinthomatuȝ ut ex mā san. hūdante ꝛ
repletiōe.qꝺ cognosciť ex repletiōe uenaꝝ ex
dieta precedēte ca.ꝛ hu.ꝛ multi san.generatīa
ꝛ hītudine corpis sāguinea ꝛ plectorica. Qñȝ
fluit ex fumositate ꝛ acuitate hūoꝝ.qꝺ cogno
sciť colore ipi⁹ cū san.crocceo.Et ex h̄ ꝙ i exitu
suo nares mordicat ꝛ iflāmat.ꝛ ex dieta ca.ꝛ
sica precedēte.ꝛ ex hītudine corpis col'ica.ꝛ ēt
qꝛ ī tpꝛe estiuo magis ꝯtingit uel ueris pp hu.
tunc ultra modū excrescētes. Qñqȝ ex st'ate
fit qꝺ p nariū fritates pa.iudicio scrutari pos
sum⁹.Qñqȝ fluit san.a naribȝ uicio splenis qꝺ
cognosciť p timorē ꝛ grauedinē ipius splenis.
ꝛ p opꝛessionēȝ ipsius ypocūdri sinistri.et etiā
qꝛ ipse san. magis fluit p nareȝ sinistrā.Qñqȝ
fluit uitio epatis et h° ex grauedie dextri ypo
cundri et ex coloracitate ī urīa.et qꝛ magis flu
it p narē dextrā hoc cognosciť.Fluit itaqȝ san
guis p nares p uiā crisis ui nature die cretico
ueniēs dū mā p nares trāsmissa uenas ibi abꝛū
pit ꝛ exit inde san.ꝛ ex fe.ꝯtinua ꝛ maxīe et fre
quenti⁹ accidit h̄ in sinocha inflatiua.ꝛ i sino
cho putrido.in frenesi ꝛ hismodi sil'ib⁹ egrita
dinib⁹.uñ qñȝ ille san.p.ij.l'.iij. dies fluit ꝛ pa.
ad mortē deducit.uñ semp sis cautus antequā
ipsū pa.ad tota debilitatē deducas ꝙ restrin
gas ipȝ ꝭm ꝙ in seq̄ntibȝ dicā.Si ex nimia hu
moꝝ hūdantia p icōtinētiā fluit san.fiat minu°
ꝺ uena cephalica dextri brachij si a dextra na
re fluat.ꝛ si a sinistra de sinistra uena.ꝛ ponať
uētose post coluȝ ꝛ spatulas.Et si h̄ nō ꝓficiāt
fiant remedia iferi⁹ dicēda. ¶ Si ex fumosita
te ꝛ acuitate hūoꝝ fluat san.fiat aer artificialiť
frigid⁹ cuȝ aqs frīs distillātibȝ cū herbis frīs
p pauimētū expꝯsis dieta frā deť.Syrupi frigi
di uio.ꝛ ro.nenufaris.ꝛ sil'ia q̄ i ca° de dolore
capitis ex co.facto dicta sūt fiant. Et si cū his
nō cureť.tūc ad localia remedia subscribēda
recuram⁹.Si ex aeris friditate fiat flux⁹ san.
ꝯstituať pa.ī loco cal'o.ꝛ tota facies cū aq̄ cal'a
fomēteť.Si uitio splenis fluat sāguis a narib⁹
fiat minutio de uena splenis ꝛ uētosa sine scari
ficatiōe supra splenē ponať.ꝛ cetera remedia
ad curationē ipi⁹ splenis ꝭm ꝙ iferi⁹ in ꝓprio
ca° dicaȝ de pas.splenis fiāt.Si ab epate ꝓce
dať fiat minu° de uena epatis destri brachij.ꝛ
uētosa sup epar apponať ꝛ empl'm istꝺ sup ep
apponať.℞.ros.ʒ.ß.sandal' al.ꝛ ru.añ quartā.i
spodij.ʒ.iij.berberis succi absinthij spice ana
ʒ.i.cāphore.℈.ß.farine ordei.ʒ.i.tempeɼ ī aq̄
ro.ꝛ aceto oīa p̄dicta p̄us puluerizata ꝛ cribra
ta.ꝛ empl'm ex eis factū sup ep apponať. ¶ Itē
fiant trocisci de karabe.℞.karabe usti coralli
acatic adustoꝝ balaustiaꝝ añ.ʒ.v.opij.ʒ.i.ß.co
rali ru.ʒ.ij.teranť ꝛ cribeleť oīa ꝛ ꝯficianť cuȝ
mucilagīe cidonioꝝ.ꝛ fiāt trocisci quoꝝ unus
q̄sqȝ pōderet.ʒ.i.ꝛ deť un⁹ cū aq̄ frā pa.qꝺcūqȝ
fluxū san.nariū qꝛ mirabl'r strīgit. ¶ Itē empl'ȝ
optiᵐ.qꝺ si frōti ꝛ timporib⁹ appliceť.san.na.
fluxū q̄litercūqȝ manēteȝ stringit.℞.mast.oli
bani san.drac.piloꝝ leporis ꝯbustoꝝ ꝛ filitri
ꝯbusti ana oīa puluerizata optīe cū albumine
oui ꝯficiať.ꝛ frōti ꝛc. ¶ Aliꝺ empl'm qꝺ frōti
ꝛ timporib⁹ appositū p noctē sil'r fluxū san.na.
restringit.sterc⁹ caprinū terra figuli ꝛ argilla
q̄ sub molla ferarij inueniť tempeť cū aceto ꝛ
al.oui ꝛ predcis locis empl'eť.ul' solū de argil
la ferarioꝝ ꝛ succo uerbene ꝛ aceto ꝛ al.oui ul'
soluȝ bolū ar.ꝛ lapidē emathitē ꝛ mast.tereas
ꝛ cū al.oui ꝛ aq̄ ro.ꝛ pauco aceto oīa isil' ꝯfici
as ꝛ frōti ꝛ timporib⁹ applica. ¶ Itē fiat stuel
lus ꝭm magistrū meū ꝛ narib⁹ imittať.℞.cor
ticū cucurbite uitrioli.aluīs oīuȝ ꝯbustoꝝ opij
olibani añ.ʒ.i.pul.oīa ꝛ cū aceto tempeɼ ꝛ fac
stuellū de pilis leporis uel de bōbace ꝛ in pre
dictis reb⁹ īungať ꝛ narib⁹ imittať. ¶ Stuell⁹
alius ad ideȝ.℞.pul.thuř.ʒ.i.aloes telle arāee
añ.ʒ.ij.tereɼ ꝛ distempeť cū al.oui paꝝ aceti
ꝛ aq̄ ro.ꝛ liciniū ex bōbace factū intingať ꝛ na
rib⁹ imittať.uel pilli leporis cū gumi arabico
ꝛ filtro ꝯburanť ī igne ꝛ cū succo plātaginis ꝛ
al.oui ꝯficianť ꝛ stuell⁹ ex bōbace intungatur
ꝛ narib⁹ imittať. ¶ Aliꝺ licinū meū expertum
℞.stercoris caprini pecorini eqni asinini filtri
cornu cerui oīuȝ ꝯbustoꝝ p se añ.ʒ.ij.piloꝝ le
poris ꝯbustoꝝ.ʒ.iij.mast.olibani boliar.gumi
arabici san.dra.añ.ʒ.i.teranť oīa ꝛ ꝯficiāť cum
al.oui succo plātag.ꝛ modico aceti.ꝛ liciniū in
his intinctuȝ narib⁹ imitte.hoc.n.liciniuȝ ꝓo
sui ex me ꝛ suȝ ipȝ expt⁹ plurib⁹ uicib⁹. ¶ Itē
sucū urtice narib⁹ imitte ⁊ȝ. Itē liciniū optiᵐ
terať lapis emathitis supra porhidū ꝛ duciťur
cū suco sāguinarie quousqȝ i sanguineū uerteť

coloꝛē. ⁊ bōbax ī eo intinctꝰ naribꝰ īponat̃. et
ipſū ēt ſuccū pa. cū naribꝰ ſugat. ⁊ attrahat. qꝛ
mirabilit̃ uꝫ. uel inrigat̃ bōbax ī pul. ro. ſumac
maſt. ſan. dra. ſādal' al. ⁊ ru. cū aq̄ ro. diſtēpato
¶ Itē det̃ ī potu atanaſia cū ſucco plātaginis.
uel aq̄ ro. miſta ⁊ liciniū ī his intinctuꝫ naribꝰ
īmittat̃. liciniū ēt ī fece atramēti ītinctū naribꝰ
īpoſitū uꝫ. ¶ Itē fumꝰ ad hoc ualēs. ℞. folioꝝ
ſorbi neſpuli piri balauſti. radi. ſalicis coꝛticis
maloꝝ granatoꝝ gallaꝝ mirre thur̃. gumi ara
bici dragāti oīa in aq̄ pluuiali uel ro. bul'. ⁊ pa.
fumū p nares recipiat. Pul. optimꝰ reſtringēs
ſan. undecūqꝫ manauerit. ℞. ſan. dra. ſimphiti
karabe boliar. an̄. ʒ. iij. lapidis emathitis coꝛa
li ru. coꝛnu cerui uſti an̄. ʒ. ij. pul. iſte naribꝰ in
ſuflet̃ cū canello ſubtili. ⁊ det̃ ex eo. ʒ. ij. uel. iij
cū apozimate ex ſucco plātaginis ⁊ zuch. facto
uel cū atanaſia uel cuꝫ aq̄ ro. uel pluuiali diſtē
pata qꝛ quēlꝫ fluxuꝫ ſan. reſtringit. Pul. aliꝰ q
naribꝰ īſuflatꝰ ſan. ſtrīgit. ⁊ ē exptꝰ p mrꝫ meū
Accipe ſpongiā marinā bn̄ lotā ī aq̄ dulci. ⁊ ſic
catā ⁊ exp̄me eā ſeu īfūde eā ſup pice greca li
quefacta. deiñ ꝯburant̃ ī pignato nouo ⁊ pul.
ex eo factꝰ naribꝰ īſuflet̃. uel ꝯburāt̃ pili lepo
ris ⁊ filtꝝ cū ſan. q fluit a naribꝰ pa. pus infuſa
⁊ pul. hec naribꝰ īſuflet̃. ¶ Itē pul. teſtaꝝ ouo
ruꝫ ⁊ anthimoniū pl'uerizatū. ¶ Itē pul. folioꝝ
ſābuci ſupꝛa tegula ꝯbuſti naribꝰ īſuflatꝰ ſan.
ſtringit. hec ſūt q̄ reſtringūt oēꝫ ſan. fluxū ⁊ ēt
alios fluxꝰ ut uētris emoꝛoydaꝝ meſtruoꝝ ⁊
hꝰ ī coꝛalꝰ bolꝰ terra ſigillata karabe pomaci
pꝛeſſi mirtꝰ acatia galla ſumac emathitis plan
tago ſuccꝰ ſolatri ſalix gumi dragāti gumi ara
bici cinis tamariſci balauſtie ypoqſtid̄ mumia
ferugo uirga paſtor̃ alumē tbutia pentafilon
poꝛtulaca ſan. uace ⁊ colūbe ſtercus aſininū et
equinū capꝛinū peccoꝛinū ꝯbuſtuꝫ uel ſiccum
cinis coꝛnu cerui ⁊ uace ⁊ pili lepoꝛis uſti fil
truꝫ uſtuꝫ ſpōgia uſta coꝛtices ouoꝝ cinis gip
ſuꝫ argilla ſuccꝰ barbarie bibitꝰ tbus ꝯſtrīgit
ꝯſolidādo iaciti antimoniū stramtū uſtū cido
nia ſe. plātaginis uſtū coꝛna ſoꝛba neſpula pira
moꝛa celſa īmatura mala punica cācer locuſte
marie pul. ꝯchillaꝝ coagulū lepoꝛis lac capnū
⁊ aſininū ī quo tres uel qnqꝫ lapides fluuiales
igniti uel calibs ignitꝰ extīguat̃. caſeus auidū
riſū miliū glās fabe ſe. papaueris mirra cū ace
to roſa folia cip̄ſſi maſt. berberis ſpodiū ſan.
dra. ⁊ multa alia que difficile eēt omnia nume
rare.

Aditiōes. ī cura fluxꝰ ſanguīs nariuꝫ
a multū uꝫ diuerſio ad oppoſitū cū uēto
ſis ſiccis ſup ep. ſi egredit̃ de dextra
uel ſup ſplen ſi de ſiniſtra. ⁊ cū aq̄ feruēti ī cru
ribus ⁊ brachijs ⁊ cū fricationibꝰ aſpis factis
ad īfra ⁊ īfrigidare teſticulos ⁊ v̂gaꝫ multū uꝫ
ſi fluxꝰ ſit ex acuitate ſan. det̃. ʒ. ij. pillularū
aureaꝝ nicolay. Et poſt purgationē ponat̃ me
dicamē ꝯſtrictiᵐ ad nares. ℞. nouē al. ouoꝛuꝫ
acetū foꝛtiſſiᵐ argillā miſce ⁊ extende ſup pā
nuꝫ. ⁊ teſticulis applica ī uiris ⁊ mulieribꝰ ma
millis tepiduꝫ. reſtrīgit. n. fluxuꝫ ſan. narium.
Quidā ī mōte peſſulano paſſuſ ē fluxū ſan. na
riuꝫ p tres dies ⁊ noctes. ⁊ cuꝫ feciſſē oīa que
credebā utilia nec potuiſſꝫ ſanguinē reſtrīgere
Quedā uetula fecit īfundi pānos lineos ī foꝛ
ti aceto ⁊ frōti ciꝰ ⁊ circa collū ſepe ⁊ ſepiꝰ ap
plicauit ⁊ applicabat ⁊ ōdit ſibi mētaꝫ ad odo
randuꝫ ⁊ reſtrictꝰ ē. Quidā hēbat fluxū ſan. na
riuꝫ cū multis remedijs rōnabl'r factis curari
nō poterat. Final'r h̄ remedio curatꝰ fuit folia
urtice piſtata ī modū ſtuelli naribꝰ fuerūt īmiſ
ſa ⁊ fuit r̃ſtrictꝰ. Cū qdā pateret̃ q̄ſi ꝯtiᵐ flux.
ſā. nar. ⁊ ip̄ꝫ r̃ſtrigē n̄ poterat cuꝫ aliqͦ medica
mine. de ꝯſilio cuiuſdā ſapiētis uiri accepit pā
nuꝫ q facit reſidentiā ſupꝛa atramentuꝫ uñ ſcri
bunt ſcriptoꝛes. ⁊ ꝯbuſſit ip̄m pānuꝫ ſup tegu
laꝫ bn̄ ignitā ī igne. ⁊ poſtea pulueriꝫabat. ⁊ cū
bōbace ī aceto ītīcto naribꝰ īmiſſit ⁊ curatus
fuit ſtatī. Unguētuꝫ optiᵐ qd̄ frōti ⁊ tīpoꝛ. hꝰ
appoſituꝫ ſtatī ſan. de naribꝰ fluentē reſtrīgit
℞. pul. coꝛticuꝫ ouoꝝ gipſi an̄ tēperent̃ cū al. oui
⁊ aceto. ¶ Expimētuꝫ qd̄ dicit Gal. in liͦ ſecre
toꝝ ſe curaſſe quēdā iuuenē romanū cuiꝰ ꝯple
xio erat d̄cliuis ad ca. ⁊ hu. a ſupfluo fluxu ſā.
nariuꝫ. ℞. tartari pul. papiri ꝯbuſti coꝛticū cu
curbite ſicce atramēti ſiue uitrioli uiridis alu
minis oīum ꝯbuſtoꝝ unumqd̄qꝫ ſoluꝫ p ſe oli
bani opij an̄. ʒ. i. fiat pul. ſubtilliſſimꝰ ex pꝛedi
ctis ꝯbuſtis ⁊ oībꝰ miſtis īſil' liciniuꝫ aceto in
tinctuꝫ ex puluere p̄dicto ītingat̃ ⁊ īmittat̃ na
ribꝰ. Et accipe lutuꝫ qd̄ iuenit̃ ī fōdo molle fa
bꝛoꝝ ⁊ boluar. an̄. ⁊ cuꝫ al. oui ꝯficiāt̃ ⁊ ſupꝛa
frōteꝫ ⁊ tīpoꝛa empl'ent̃ ⁊ ābe manꝰ ⁊ pedes. ⁊
duo adiutoꝛia cuꝫ foꝛtibꝰ ligaturis ligēt̃ ⁊ ſtrī
gant̃ bn̄. ⁊ eiꝰ teſticl'i ī aceto ponāt̃ ⁊ ſup ſplen
⁊ epar magne uentoſe ſine ſcarificatione ponā
tur cum igne. ⁊ flobothometur cephalica ex
parte unde fluit ſan. ⁊ embꝛocentur pedes cuꝫ
aqua calida ut ſanguis ad inferioꝛa trahatur.

dormiat supra dorsum suuз ⁊ fundať supra fa
cië ⁊ caput suũ aqua frigida cũ aceto sepe ⁊ se
pius ꝓpť predicta restringēdo san. undecunqз
manauerit scđm Gal.

Caplm. xxxiiij. de dolore dentiũ.

Scire debes ꝙ dolor dentium aliquan
do fit uitio cerebri ut ex ca. uel frigi
dis humoribus a capite distilantibus
seu reumatizantibus ꝑ neruos dentiũ infundē
tes dolorē dentiũ faciũt q si sint calidi dolor ē
acut⁹ ⁊ pungitiuus cũ rubore faciei. Si v̇o fri.
tũc dolor ē agrauatiu⁹ ⁊ cũ capitis grauitate ⁊
palore et sub tumiditate faciei. Fit etiaз qñqз
dolor dentiũ ex fumositatibus a stomaco diso
lutis cal. seu frigidis petētib⁹ supiora. ⁊ neruos
gingiuaꝝ ⁊ dentiũ generãtib⁹ seu mordicãtib⁹
⁊ ita dolorē faciētib⁹. Cui⁹ exempluз ĩ camino
ignis ardētis uidere possum⁹. cui⁹ fumus petit
supiora. Et huiusmõi humores emittētes talē
fumũ ⁊ ipm dolorē faciētes sint calidi. tũc do
lor ē acut⁹ cũ siccitate ⁊ aspitate gutturis ⁊ cũ si
ti ⁊ amaritudine oris. Si uero sint frigidi ad
est dolor agrauãs ⁊ oris acetositas uel isipidi
tas. ⁊ certi⁹ signũ qđ possit haberi circa h̄ ē qr
dolor dentiũ cũ fit uitio cerebri qñqз ꝑ decem
horas uel etiã ꝑ totũ diē durat. sine aliqua iter
polatiõe ut plurimũ. Si uero sit uitio stoma
ci ĩterpolat. ⁊ post cibũ pl⁹ qñqз afligit. ⁊ qñqз
nõ. uñ duab⁹ horis tñ affligat. Dolor uitio ce
rebri factus ꝯtinue afligit eodē mõ sicut ĩ do
lore capitis uitio cerebri seu stomaci scđ dcm̃
ē. Dolor itaqз dentiuз sic curať. Si ꝑꝑ hu.
ca. a capite descendentē fiat. minuať cephalica
uena. uel uētosa cũ scarificatiõe in collo appo
nať. uētose ēt ponanť sub mento ⁊ ibi coctura
aliq̃ fcã cũ cãtaridib⁹ ibi suppositis pistatis. ul'
cũ uite al. uel cũ herba saracenica cũ trib⁹ gra
nis sallis pistata ⁊ ibi posita ĩ utraqз cã multũ
uз. Sanguissuge etiã gingiuis apposite pro
sũt purgeť ēt hu. ca. si suphabũdare dignoscať
cũ aq̃ decoc. ĩ cap° de dolore capitis ex san. ul'
ex co. scđ dictis. Et gargarismata ⁊ ēt purgatõ
nes ꝑ nares ibi dicte fiant. Inungať frons ⁊ na
res ex populeon oleo uiol. uel ros. ⁊ huiusmõi
Itē suc⁹ portulace lactuce cibalarie uermicl'a
ris uel scariole ⁊ similiũ cũ aceto mixtis diu ĩ
ore teneať. Item radix malue domestice pul
uērizate si ipse pul. inť dētes teneať dolorē tol

lit ⁊ fricenť gingiue ex eo. Itē mastix ⁊ cera
ĩ quãtitate uni⁹ fabe ꝯmista ⁊ diu masticata do
lorē tollit. Expimētũ magri mei ad dolorem
dentiũ ĩtolerabilē ⁊ ēt ad dolorem auris remo
uendũ ⁊ ēt ad emigraneam fiant pilule. ℞. opij
tebaici iusq̃ami ana oĩa ꝯficianť cuз aceto forti
⁊ informenť pilule ⁊ ex eis una supra dentē do
lentē teneať. Si auris doleat resoluať una ex
ipsis pilul' cũ oleo rosato ⁊ auri dolēti tepida
infundať. Et ĩ dolore emigraneo ꝑdicte pilule
cũ oleo rosato distēpenť. ⁊ loco doloris abraso
supponanť qr ad omnes dolores istos ualent.
Aliud ad imoderatuз dolorē dentium ex q̃
cunqз cã fuerit accipe semen iusq̃ami pori thu
ris ana. pulnerizenť oĩa ⁊ cuз cera liquefcã cõfi
cianť ⁊ paꝝ ex eo sup carbones ardētes pone
⁊ patiēs fumuз recipiat ĩ ore ab eis emanantē.
Iteз si uena q̃ est in aure inscidať ⁊ paꝝ san.
ab ea extrahať postea cuз ferro calido coq̃tur
ꝓdest ĩ utraqз cã multum. Qꝫ si ipse dolor den
tium fuerit a stomaco ꝓuoceť uomit⁹ ⁊ euacue
tur. ut in capl'o de dolore capitis uitio stomaci
dixim⁹. ⁊ postea ꝑdcã remedia fiant. Si v̇o
fuerit dolor ꝑꝑ frigidos humores a cerebro ꝺ
scendētes uel a stomaco ꝓcedētes. purgeť s̄m
doctrinã ĩ capl'o de dolore capitis ex ipsis hu
morib⁹ ĩ cerebro uel stomaco existētibus scđ.
s̄m ꝙ ibi plene dcm̃ ē. Et predcã remedia in
fra scripta ĩ hac cã fiant. Post purgationeз v̇o
mitridatum tyriacã adrianum esdrã paulinuз
uel diaolibanuз cuз uino calido denť ĩ sero. Et
si supra dētes dolētes aliqđ ꝑdcõꝝ cuз uino di
stēpatum apponať stati dolorē sedat. ⁊ ipm mi
rabiliť tollit ⁊ ē exptum. Itē galbanum sup
posituз uз. Itē castoreum inť dētes positum
dolorē tollit ⁊ ē exptum. Aliud ad ideз ꝓba
tum ⁊ pulegium ʒi ʒi. ĩ uino coquanť cuз q̃ mel
ros. uel mel cõc. distēpeť ⁊ ca. sepe ⁊ sepi⁹ ĩ ore
teneať. Itē origanũ piretꝝ radix titiali ⁊ se ius
q̃ami ĩ cã frigida coquanť ĩ uino ⁊ dcm̃ uinum
sepe teneať ĩ ore. In cã v̇o cali. coquanť ĩ aq̃
⁊ idē fiat. qr oēm dolorē dētium tollit. Item
solsequiũ masticatuз idē facit. Itē sal tostuз
in saculo cal. superpositum dolorem dentium
tollit. Ad idē radix hedere fraxini celidõie
quiqз folij piretri ⁊ paꝝ pipis oĩa insil' mista
⁊ pistata ĩ uino optio coquanť ⁊ colenť. ⁊ cola
ture addať aurea alexãdrina ul' mitridatuз seu
tyriacha ul' aliqđ supradcõꝝ ⁊ ca. diu in ore te
neať qr ꝑ certo ipз dolorē tolit. Itē oleũ mus

celinum cum suco rute tempatum ꝛ in cepe cō
cauo bulitū ꝛ i aure tepidū missum dolorē tol
lit. ¶ Itē sucus hedere cū salle ꝛ melle bulit⁹ ꝛ
i aurib⁹ missus idē opaṫ. ¶ Itē si uinū decoc.
radi. spgi uel sucus eius i ore teneaṫ dolorem
dentiū tollit. ¶ Expimētū magri mei ad dolorē
dentiū īmoderatū tere duas uel tres frondes
saluie cum trib⁹ granis pipis ꝛ sallis ꝛ i subtili
petia liga ꝛ sup dolentē dentē applica qꝛ statiꝫ
dolorē tollit. ¶ Aliud ad dolorē dentiū exptū
℞. zinzi. zedoaṙ piretri gariofiloꝝ radicis pen
tafilon rute saluie betonice radi. simphoniace
cornu cerui añ. ʒ. ij. terātur et insil' in optimo ui
no buliāt usqꝫ ad medietatis ꝯsumptionē. dei
de colenṫ. et aliq̄ de predcis opiatis addita cū
predcō uino ca. diu in ore teneaṫ sepe. qm̄ insa
libiliṫ dolorē tollit. ¶ Quidā socius meus pa
tiebaṫ itensum dolorē dentiuꝫ cuꝫ inflatiōe et
tumore genaꝝ siue maxillaꝝ sic ꝙ uidebaṫ si
bi ꝙ dolor eēt mortal' quē sic curaui. feci coli
gi. ℳ. i. radicis urticaꝝ pungentiū et feci laua
ri cū trib⁹ aquis optime ultimo uino ex uino fe
ci eas lauari et teri optime i mortario cū. ʒ. ʒ. zi
zi. ꝛ. ʒ. i. piretri. deīde feci oīa in lb. ij. uini albi
opti bulire usqꝫ ad ṫtie ptis ꝯsumptionē uini.
ꝛ in sero cū uolebat intrare lectū feci ipsuꝫ plu
ries gargarizare de predcō uino calido. ꝛ pre
dcās radices optime pistari. ꝛ supra stupaꝫ ex
tēsas supra maxillā tumefcām ēplastrari. ꝛ sic
stetit p noctē. In mane vō recessit dolor den
tiū ꝛ tumor maxillaꝝ sic ꝙ pfecte liberat⁹ fuit
¶ Itē ad dolorē dentiū ex q̄cunqꝫ cā fuerit. im
pleaṫ cortex mali granati ex aceto fortissimo.
ꝛ addito ibi. ʒ. ʒ. colognitide pul. bul. ad ignem
usqꝫ ad medietatis ꝯsumptioneꝫ. Et ex huius
modi aceto ca. diu i ore teneaṫ quātum pōt qꝛ
dolorē ipm efficaciṫ tollit. ¶ Ad idē lūbricos
terestes in pignato nouo in igne cōburere. ꝛ pul.
coꝝ cū oleo camo. ꝛ sambucino i frigida cā uł
cū ros. In ca. cā ꝯmisce. ꝛ oleū illud paꝝ i corti
ce colognitide buliat uel saltiī cortice granati
uel oui. ꝛ tepidū i aure q̄ est a latere sano pone
ꝛ iaceat supra aurem a parte ubi ē dolor quia
hoc etiam multum tollit dolorem.

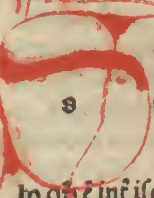
A Dditiōes ad dolorē dentiū ifūde oleū
cū ligno circūuoluto bōbace ibibito
i oleo cōi ꝛ ignito applicato dēti. Ad
dolorē dentiū uinū decoc. mēte betonice absin
thij apij ana i ore ca. diu retentū post herbe tri
te sup maxillā dētis dolētis ēplastrate. deinde
radix rorismarini trita ꝛ dētib⁹ p horā ꝯmasti
cata sine mora dentiū dolorē tollit. pbatum ē.
¶ Itē ad ꝯmotionē dentiū ꝛ dolorē forteꝫ. ℞.
gallaꝝ corticū glandiū corticū granatoꝝ añ. ʒ.
ij. medietas istoꝝ bul. i aceto. ꝛ de aceto ablua
tur os. ꝛ alia medietas in pul. reducaṫ. ꝛ post il
lā ablutionē residuū illi⁹ pul. gingiuis aspgaṫ
qꝛ miromō eas ꝯsolidat ꝛ dētes ꝯfortat mira
biliṫ Eben mesue. ¶ In dolore dentium qn̄qꝫ
usus sum retētione aceti simplicis i ore qn̄ ma
teria cali. reumatizat ꝛ qn̄qꝫ in ieme ca. appone
baꝫ. Et post oleo oliuaꝝ ꝛ ros. globū bōbacis
pfundabā ꝛ multū ualuit. qn̄qꝫ acetuꝫ cū salle
miscui ꝛ etiam ē optima medicina in phibēdo
materiā reumatizantē ꝛ in disoluēdo ꝛ siccādo
Et si uernix ei addaṫ ē optimū medicamē. Ace
tū decoc. yreos cū melle rosato ē optimū si ma
teria reumatizat resoluit. n. ꝛ phibet reumatis
mū. ¶ Itē ad dolorē dentiū. ℞. olei costini olei
nardini olei de euforbio olei castorei olei lauri
ni añ. ʒ. ʒ. iterioꝝ colognitide aloes cicotrini añ
ʒ. ʒ. fiat decoc. colle. ꝛ. ij. uel. iij. gute tepide ini
cianṫ auri expte ad dolorē dentiū pbatum ē.
¶ Expimentū qđ habui a qđdam romano cuꝫ
quo ut dixit mihi attrahebat dētes sine ferro.
℞. auripigmēti armoniaci ꝛ reubabari ana te
rātur oīa ꝛ cū aceto fortissimo tempenṫ. ꝛ i mo
dū emplastri supra lesum dentē ponaṫ p noctē
ꝛ sic stet. qꝛ p certo dens cadet. ¶ Ad idem qđ
habui a qđdā uiro pbo ad hoc sil'r exptū acci
pe corticis radicis mori celsi ꝛ munda ꝛ rade
eas optime. deinde fac iacere eas in optimo ui
no albo p. x. dies ꝛ totidē noctes renouādo in
eis quotidie uinū recēs postea exiccenṫ i sole
ꝛ in furno calido teranṫ ꝛ cribrenṫ. ꝛ adde eis
tm̄dem piretri puluerizati ꝛ cū salle ꝛ aceto si
mul distempatis hūc pul. tempa. deīde iforma
capsulā unā de cera ad modū illi⁹ dentis lesi. ꝛ
ex huiusmōi mistura capsulā iple ꝛ supra den
tē lesum ponas sic ꝙ alios non tangat. quia p
certo dentem faciet cadere.

¶ Explicit liber primus. incipit Secūdus.

E Xpleto tractatu oīuꝫ egritudinū capi
tis ꝛ q̄ i capite nasci possunt si nīs pli
xo uł rustico ſmōe locut⁹ suꝫ supplico uniuer
sis doctorib⁹ magris ꝛ uiris i arte medicie pue
ctis si ad coꝝ man⁹ op⁹ istđ deuenerit ut mihi
pcāt qm̄ curas pdcāꝝ egritudinū cebri ꝛ totu⁹

capitis utiles ⁊ exptas tam ꝑ diuitibus quam ꝑ paupib⁹ sub minori ꝯpendio ut ꝑmisi compillare nõ potui. Et nemo miret̃ si in hoc ṗdcõ libro de frenesi ⁊ litargia que sunt pas. cerebri mentionem nõ feci. qꝛ cum ad ipas pas. sequat̃ ut plurimum fe. i tractatu de fe. de his duab⁹ egritudib⁹ seriatim agere disposui. ¶ In h autem libro meo scđo itendo agere seriati de egritudib⁹ qsi toti⁹ corpis i hunc mõꝫ Primo.n. agam de egritudib⁹ q i gula seu circa gulam fiant. postea de egritudib⁹ spiritualib⁹ ut de tussi asmate ⁊ sil'ib⁹ ꝫ de pas. pulmõis pipulmõia ⁊ pleuresi ⁊ ptisi ⁊ de sincopi ⁊ cardiaca ⁊ de apostemate epatis ⁊ splenis stomaci ⁊ intestinoꝝ cum ad ista apostemata intrinsecus euenientia semiꝑ sequat̃ fe. de his in tractatu fe. q erit ultimus tractatus totius libri mei tractabo si deus uoluerit. ¶ Cõsequent̃ in h libro de siti ⁊ uomitu et de uniuersis stomaci egritudinibus. Inde de pass. renũ et uesice et de his q coire non pñt. et de tumore et ardore et pustul' uirge ⁊ testiculoꝝ. postea de crepatis tractabo. ¶ Et cõsequent̃ de pass. artetica unum tractatum ordinabo. postea de passiõib⁹ itestinoꝝ ut de collica yliaca ⁊ lũbricis. postea de tenasmõe ⁊ emoroidis lienteria ⁊ disenteria scabie ⁊ pruritu. ⁊ de poris et uerucis. Et ultio de lepra tractabo. ⁊ ibi finiet̃ liber noster scđs auxiliãte deo. ⁊ ibi signa cãs ⁊ curas ipsaꝝ egritudinũ utiles tã ꝑ paupib⁹ quã ꝑ diuitib⁹ deliberata rõne i cõe ꝺducere decreui ponẽdo ibi expimẽta dicti magri mei ⁊ ẽt qcũqꝫ ab egregijs doctorib⁹ et magris cõiter et priuati tpib⁹ retroactis repi. ⁊ q expt⁹ sum. et uidi ab alijs experiri certo ordie traddam in scriptis. ¶ Explicit ꝓlogus.

¶ Capilum primum de squinantia.

Quinantia ẽ acuta gutturis ꝑfocatio. Est.n. sqnantia apostema qđdã. qđ qñqꝫ fit iteri⁹ i gutture. sic ꝙ mã ip⁹ apostematis tota iteri⁹ i gutture ꝯtinet̃. uꝫ i quodã folliculo qđ ẽ int̃ isophagũ ⁊ tracheã artaria ⁊ ibi generat̃ totũ apostema illud. sic ꝙ tumor seu inflatio exterius nõ appet. ⁊ i ore apto null⁹ et tumor appet intius. ⁊ hec ẽ pria spẽs egritudinis ⁊ ẽm salernitanos dr̃ qnantia. In hac.n. specie adest spũs orthomie ⁊ ipedit̃ uox. ⁊ adest fe. acutissima. ⁊ pa. cũ log nõ possit locum digito oñdit. ⁊ hec spẽs ꝑ despata ⁊ i curabili reputatur de qua loquit̃ ypo. vitatis amicus in libro ꝑnosticoꝝ dicẽs sqñãtia pessima ⁊ mortifera q̃ i gutture nõ appet nec extat i ceruice cũ rubẽti tumore dolore tñ existẽte acutissimo in spũ orthomie. hec.n. ꝑma die suffocat aut in scđa aut in t̃tia aut i quarta. ⁊ hec sunt v̾ba ypo. Qñqꝫ tñ mã colligit̃ in minori quãtite interi⁹ ⁊ in maiori extra. ⁊ tũc ẽ scđa spẽs ⁊ dr̃ sinãtia ẽm ipos salernitanos ⁊ huiusmodi spẽs cognoscit̃ ꝑ aliquãtulũ tumorẽ exterius appentẽ ⁊ minori fe. ⁊ minori difficultate ispirãdi ⁊ respirãdi ⁊ huiusmodi spẽs cum difficultate curat̃. uñ nõ opꝫ ꝙ medicus nõ sit piger ad eã curandã ꝫ laboret cito ⁊ faciat necessaria in hãc curã ꝑut inferius enarabo. Qñqꝫ v̾o fit tertia spẽs ⁊ tũc tota materia apostematis colligit̃ extra. unde totus tumor apostematis extra apparet ⁊ dolor aut nullus aut modicus sentit̃. fe. aũt nulla aut lenta. nec adest aliqua difficultas inspirãdi uel respirandi. ⁊ hec spẽs nõ ẽ piculosa ꝫ de facili curat̃. nisi forte tumor ad iteriora redierit. Et hec ẽm salernitanos dr̃ sqnantia. ꝫ huiusmodi dr̃ia uocabuloꝝ utrũ s. debeat dici. Pria spẽs quinãtia. Scđa sinãtia. Tertia sqnãtia ẽm gal. i ãphorismis nõbꝫ locũ. nec debem⁹ huiusmõi dr̃iam i noib⁹ facere ꝫ solũ dicere ꝙ tres sunt spẽs sqnantie. s. ꝑma scđa ⁊ t̃tia. Pria q̃ hꝫ mãꝫ totã iterius. Scđa cui⁹ mã parti ẽ interi⁹ parti exteri⁹. Tertia cui⁹ mã tota ẽ extra sicut statiꝫ dcm̃ ẽ. Fit.n. sqnantia a reumatico fluxu ⁊ qñqꝫ peccat i ea san. ⁊ tũc adest fe. acuta dolor uehemens rubor faciei. oris dulcedo. plenitudo uenaꝝ. urina ru. ⁊ spissa. dicta ꝑcedens ea. ⁊ humida regio ẽt etas ꝯplexio si in hoc cetera particularia cõueniunt reddunt nos magis certos si v̾o collera fit in causa adest rubor faciei amistus collori croceo dolor accutior. sitis oris amaritudo ⁊ in angustia irespirãdo. fe. feruentissima. ligue asperitas. urina colorata ⁊ tenuis superius crocea. dicta ⁊ complexio et regio et tempus anni calidum et siccum et si in hoc conueniant magis nos clarificant. ¶ Qꝛ si flegma in causa fuerit adest facies palida uel sub palida oris isipiditas. dolor magnus remissus. nec ita acutus sicut in ṗdictis sed agrauatiuus nec adest sitis adest etiam os humidum ⁊ lingua grossa urina apparet collerata ⁊ spissa ꝑ modicũ tps ⁊ qñqꝫ apparet discolerata. uidet̃.n. pa. ꝙ maximũ põd⁹ circa frõtẽ ⁊ tipora patiat̃ ⁊ ꝑ

totum caput sustineat ⁊ grauat' in eo auditus.
Ex.n.m'ia nō fit sq̄nātia sʒ magis ⁊ principalit'
ex sā. scdario ex flegmate raro ex colla. ¶ Qua
litercūqʒ igit' fuerit hec egritudo ī prima die fiat
minutio de uena capitis man' uirib' ⁊ etate p
mittētib' nec extrahatur magna quātitas san.
tūc.n.in scda die scindant' uene q̄ sūt sub ligua
⁊ ab eis dimittat' exire bona quātitas san. col
lo paꝝ stricto cū fasciolo. Et si adhuc cessauerit
huiusmōi egritudo. apponant' uētose ētia die ...
... scarificatione due ī spatulis ⁊ una ī collo ⁊
extrahat' san. fm uires. ⁊ hoc dico corpore exi
stēte plectorico ⁊ uirib' ⁊ etate pmittētib'. hu
iusmōi.n. flebotomijs solū quāplures sq̄nāti
cos curaui. Et qñqʒ q2 corp' ē ɔstipatū fiat pri
mo clistere molificatiuū deīde mordicatiuum
ut feces mūdificentur. suppositoria ēt leuia ⁊
fortia fiant fm q̄ ī plurib' locis dixi. ¶ Inun
gat' ēt corpus ex aliquo de unguētis laxatiuis
ī caplo de quartana nota scribēdis. uel aliō de
emplastris laxatiuis ibi positis supra uentrem
ponant' ut uentrē laxēt. ⁊ hec fiant ex quacūqʒ
cā hec pas. sit. Et si flegma fuerit in cā si pōt su
mere pa. pilulas coc. purget' cū eis. uel cū pilul'
de ierepigra cū ca. distēperatis q̄ sibi dent' ī po
tu. ⁊ si nihil sumere pōt iuuet' cū clisteri ⁊ sup
positorio ⁊ unguētis ⁊ empl'is laxatiuis ut di
ctū ē. Cūqʒ asselauerit fiāt gargarismata huius
mōi. ℞ ysopi. M. 5. āthere. ʒ. i. corticum nucis
medianoꝝ. ʒ. 5. oīa hec ī aq̄ buliāt diu. ⁊ addi
to diamoron uel sapa ī hac aq̄ collata gargaris
ma fiat calid. Aliud pbatū ad idē extrahat' su
cus de nucib' uiridibus pistatis qñ adhuc nu
cleos bonos nō habēt ⁊ addita qnta pte sui su
ci granatoꝝ acetosorum uel aceti bul'. insil'. ⁊ de
purent' ⁊ fiat ī modū syrupi. In mā ca. cū zuca
ro. ī frigida vō cū melle ⁊ ad gargarizādū det'
q2 mirabilit' uz. Et magr' meus faciebat fieri in
magna quātitate de isto syrupo tpe nucum uiri
diū ⁊ p totū ānū faciebat p istis egritudibus re
seruari. ¶ Aliud gargarisma ad idē. ℞. gallarū
balau. sumach ros. lentiū an̄. ʒ. quartā. hec oīa ī
aqua buliāt. ⁊ addito diamoron ad gargarizā
dū tribuas. ¶ Aliud ad idē ros. ɔsolida maior
⁊ cortices mali granati ī aqua buliant. ⁊ illa aq̄
gargarizet'. ¶ Itē suc' cuiusdam herbe q̄ dicit'
amarusca. ⁊ ē sil'is camo. sʒ tñ differt gargaris
matib' mirabilit' uz. diamoron vō qō in hac cā
cū pdictis gargarismatib' admiscet' ⁊ gargari
zat' fit hoc mō. ℞ suci moricelsi uel radicū ei'.

lb. ij. sape ul' uini cocti lb. i. misce insil' ⁊ addi
to zucharo ⁊ melle ana. lb. ij. decoquant' insil'
usqʒ ad spissitudinē ī modū syrupi. ¶ Item un
gat' loc' ⁊ spālit' si fuerit ibi ardor ex oleo uio
lato uel rosato ⁊ butiro insil' mixtis. uel pse et
supra locū cū manu fortit' fricādo huiusmōi in
unctio ducat'. spōgia uel pānus lini ī oleo tepi
do īfuso loco dolēti sepi' applicet'. ¶ Itē mal.
uiol. ⁊ cātab. ī aq̄ ⁊ oleo uel ēt cum uino al. ⁊
oleo cocta cataplasment'. Emplastꝝ magri mei
pbatū qō si supponat' guturi materiā sq̄nātie
trahit ad exteriora mirabilit'. ℞ lapacij acuti
uuaꝝ pas. ciectis nucleis ficuū albaꝝ siccaꝝ ra
dicis yreos ana de quolibet tere oīa ⁊ cū ason
gia ueti oīa incorpa ⁊ fiat emplastꝝ qō calidū
suppone. ¶ Aliud ad idem p optimū ℞. se. lini
fenugreci altee ⁊ malue ana. ʒ. i. terant' ⁊ pulue
rizent' optime. ⁊ hoc mō ɔficiant'. In aqua bu
liant radices altee ⁊ malue eiectis medulis et
cū cocte fuerit accipiant' ex ipsis. ʒ. iiij. ⁊ cum
dialtea ⁊ butiro ɔficiant'. ⁊ additis pdcis pul.
fac emplastꝝ qō guturi circūuolue. ¶ Aliud p
batū ad idem accipe panē tritici calidissimum
cū exit de furno ⁊ molicā ei' extrahere ⁊ in su
co apij mixto cū melle ana īfunde cā ⁊ calidam
loco appone quantū pa. pōt pati. hoc fac totiēs
renouando sp ipm panē donec fuerit īfrigida
tus donec mā ad extiora trahat'. q2 pbatum ē.
Suc' porri basiliconis ⁊ maiorane glibʒ pse uʒ
ī oī specie sq̄nantie. nec uolo molestari pp h' q2
dr̄ q̄ tales suci sic calidi p opti'' ī his egritudī
b' hēant effectum ⁊ huic malitie sanitatē pstare
dicant' fm plurimos q2 a ppzietate dicunt' h'
agere. ¶ Aliud ēplastꝝ ad idē unge sartaginem
de asongia po. ⁊ mitte stercus asini ⁊ absinthij
trita ⁊ paꝝ butiri ⁊ frige paruz oīa insimul con
uoluēdo ea ⁊ ca. loco sepe ⁊ sepius emplastrē
tur. quia materiam ad exteriora trahit. ¶ Aliō
mirabile ad idem accipiatur totus nidus yrū
dinis ⁊ cum aqua resoluatur ⁊ inuoluatur su
pra gulam ubi est dolor. ¶ Item lumbrici tere
stres minutim incisi ⁊ in oleo cocti per diem su
pra locum positi multum ualent. post in nocte
fimus columbinus cum radicibus lilij contri
tis ⁊ cum asongia uel butiro mixtis loco predi
cto apponantur quia mirabiliter ualent.
¶ Aliud emplastrum ad idem optimum ra
dices altee teste alcorum radices lapacij ac
cuti et malue radices ebulli et cardus benedi
ctus coquantur optime in aqua. deīde addito

pul. seminū lini ⁊ fenugreco cū asongia porci
na ⁊ butiro ꝯficiant ⁊ loco emplꝭ ꝑrēt. qm̄ mira
biliť apostema maturat. ultio v̄o quū sanies
fuerit ibi generata rumpatur apostema digito
uel baculo uł alio silī. caute tn̄ ⁊ cū discretiōe
maxia. uel rumpať h̄ mō ⁊ leuiť facere poteris
buliāt ī aq̄ carnes uacine duab⁹ uel trib⁹ ebu
litiōibus. ⁊ ex eis scindeť bolū unū q̄dratum
cū cultello grossum quātū trāsglutire pōt. ⁊
suať ille bol⁹ cū filo aliq̄ lōgo. ⁊ forti ⁊ deť ip
se bol⁹ ad trāsglutiēdū ⁊ cū trāsglutitū fue
rit trahať sepi⁹ p fillum ⁊ cū tāget apostema
statī rumpet ipm̄. intercipiať reuma dando ali
quas de pilul' ī caplō de reumate dcis. cibaria
ea. ī hac pas. uitari debēt cum sint cā maioris
flux⁹ ⁊ dissolutiōis reumatis. Nā ut ait philo
soph⁹ ī libro de aīalib⁹ cerebrum ē frigidum ⁊
humidum. uñ poti⁹ iuuať a moderate frigidis
⁊ humidis quā a calidis Ipo. ēt in. v. āphorisͣ
moꝝ dicit. Calefactio q̄dē ex aromatis util' ēēt
si nō capitis grauedinē gñaret uł faceret. A uio
forti ḡ pipatis alliatis cepis caseo ⁊ ab oībus
snēb⁹ aromaticis cū oēs sint calide caueāt. Lac
amigdalaꝝ amidū ptisanā spissā collatura fur
furis ⁊ huiusmōi cum butiro recēti cognata uł
sine ipō apposito ibi frustro lardi recētis inte
gro deť. uel hec cognata cum syrupo iulep uel
cum diadraganto detur.

Additiōes ī squinātia sterc⁹ canis albū
dissolutū cū adipe galine uel anatis su
mope ū exteri⁹ applicatū. Remediū
alexādri mirabile ad sanādū sq̄nantiā. q̄ utē
dū ē oī tpe morbi maxīe qñ ītentio ē calefacere
⁊ subtiliare. q̄ nimis ꝯstricta sunt. ℞ yreos pa
pauerisͣ croci añ. ℥. ſ. balausti. ʒ. i. roſ siriati. ʒ.
iij. uini sextariū. i. ſ. mellis lb̄. i. ſ. ꝯfice ⁊ utere
Rob moroꝝ ē efficax ⁊ rob nucū ē optim̄ ⁊ un
ctio cū oleo laurino multa ⁊ ligatura cū fascia
ū. Qñq̄ sq̄nantia nō resoluiť neq̄ mūdificať
ī q̄ttuor dieb⁹ ⁊ tunc tēdit ad suppuratiōnē. ⁊
tunc intēdať ad maturādū cū emplō fcō ex fo
lijs cauliū ⁊ farina fenugreci ⁊ butiro simul co
ctis. Sq̄nātici q nō possunt aliq̄d deglutire mi
nuanť de brachio ⁊ ligua uētosenť ī collo sine
scarioficatiōe. Apponať extra emplastrū atra
ctiuū ex semie lini ⁊ aneti ⁊ radice altee ⁊ oleo
aneti ⁊ se. fenugreci. Suc⁹ radicis ebuli calefa
ct⁹ in q̄ ītingať pān⁹ collo apposit⁹ ū iterando
qū siccať. ⁊ pōt misceri cū eo asongia antiq̄ ga
line uel alteri⁹. Emplastꝝ q̄d fecit q̄dā mulier

cuidā squinātico romano ⁊ rome me pñte ⁊ il
le curat⁹ ē. ℞. stercoris canis ossa rodētis ⁊ co
medētis furfuris triti ana ꝯfice cū melle. ⁊ cali
dū sepe ⁊ sepi⁹ suppone guturi sup locū dolē
tē. Itē sterc⁹ canis siccū modicū assū ⁊ cum
diamoron gargarizatū. ⁊ cū melle pistū. ⁊ ēplꝭa
tū gule multū ū ꝯtra sq̄nantiā. Itē syrup⁹
de suco nucum uiridiū fact⁹ gargarizat⁹ uł ui
nū decoctiōis tapsibar. cum melle roſ. gargari
zatū sanat sq̄nantiā pbatū ē p magrm̄. Petꝝ
de reato. gargarisma pbatū ꝯtra aspitatē gutu
ris ⁊ squinantiā. ℞ pulpe cassie fistule. ʒ. ſ. me
dulle fermēti. ʒ. ij. dissoluanť ista duo ī lacte ca
prino sicut mulgeť ab ubere ⁊ malaxeť cū digi
tis colleť ⁊ gargarizeť. Orō bona ꝯtra sq̄nan
tiā dñe Iesu xp̄e uere de⁹ noster p uirtutē tui
noīs Iesu. ⁊ p orōnē serui tui blasij liberare di
gneris. N. famulū tuū uel famulā tuā ab oī īfir
mitate gule guturis ⁊ uuule ⁊ alioꝝ mēbroꝝ
suoꝝ q uiuis ⁊ regnas cū patre ⁊c̄. Et dicat ter
orōnē ⁊ ter pater noster ⁊ aue maria.

Capitulum secundum de uua ⁊ folio.

Iuxta epiglotū nasciť in q̄busdam qñ
q̄ quedā pas. q̄ foliū diciť ad silitudi
nē folij arboris sic dcā. Nam qñq̄ nasciť ibi q̄
dam carnuncula uel due late ad mōꝝ folij sub
til'. q̄ p uisū patēt si īspiciem⁹ ī guture pa. iux
epiglotū uidenť ⁊. n. ibi huiusmōi folia pēde
re ⁊ obstruunt trachcā artariā. ⁊ uocē īpediūt.
Cū v̄o pa. os appit ad loquēdū se elleuāt.
⁊ foramē trachee artarie opillāt. ⁊ cū os clau
diť subsidēt. uñ pa. uix pōt aliq̄d v̄bum ītelligi
bile formare. ⁊ hec pas. nunquā curať nisi bñfi
cio cirugico. Cui⁹ mod⁹ optīe tradiť in albuk
sim ⁊ ī cirugia bruni ⁊ rolādi parmensis. Qui
cūq̄ aūt hanc curare uoluerit ad p̄dictas ciru
gias recurrat. Uua v̄o ē quodā mēbrū a pala
to descēdēs ī mōꝝ uberꝝ mamille duo hñs fora
mina unum superius quidem latum. inferius
v̄o angustū. ⁊ hoc ordinauit natura sagax q̄ nō
deficit ī necessarijs ⁊ ē sufficiēs ī omni eo quo
indiget. ut ait Gal. ad hoc ne in nimia quanti
tate humores defluant ad īferiora. ⁊ ne hoc sit
causa nocumēti. Officium quidem uuule est
ex purgare caput a supfluitate hūiditatis. uñ
diciť uuula quasi ad modū uue in se multā h̄z
humiditatem uel propterea forte q̄ forte fora
men isti⁹ uue ē latū supius. inferius v̄o acutū ī

modū grani une. Relaxat itaqz uua sine uulla qñqz ex humore flegmatico. unñ seqtur impedimentū uocis ꝛ alia signa flegmatis ī precedēti capl'o dcā. Qñqz ex humore sanguineo uel collerico relaxat. ¶ Ex humore vō mel'ico nix aut nunquā. ꝛ hec oīa cognoscetis p signa ī pcedēti capl'o dcā uidel qs humor fuerit ī cā. ¶ Inflatio itaqz seu relaxatio uue cognoscit h mō iubeas os apiat ꝛ liguā ei' cū digito ul' cū baculo īferi' depmas. statī iflatio seu relaxatio uue manifeste appebit. ¶ Cōtra relaxationē uue fiat h gargarisma ↄstrictiuū. ℞ ros. psidie balaustiaꝝ gallaꝝ añ. ʒ. i. gumi arabici thuris mast. a. ʒ. q̄rtā hec oīa ī aceto ꝛ aq̄ pluuiali buliāt. ꝛ addito melle calid' gargarizet mane ꝛ sero. sequēti vō die fiat gargarisma ↄsumptiuū h mō ℞ pipis piretri ziʒi. ʒedoar. folii gariofiloꝝ añ. ʒ. q̄rtaꝫ uue pass. ʒ. i. ꝛ. ʒ. ficuū siccaꝝ. xv. oīa hī uino albo optīo buliāt usqz ad medietatis cōsumptionē. ꝛ istud uinū calidū gargarizet. uel diamorō cū sapa. ꝛ si ī hac egritudie humor sāguine' ī cā eē ppendat. fiat minutio de uena capitis ꝛ uētose cū scarificatiōe ponant ī collo. Si ex co. mūdificet colera fm doctrinā ī cap° de dolore capitis ex co. fcō a nobis datā. fiant gargarismata supius tradita. ¶ Si ex flegmate purget flegma ut ī capl'o de dolore capitis ex flgmate fcō dcm ē. Et fiat gargarismata ꝛ aliq̄ue de opiatis ī pdcō capl'o noiatis post purgationē dcnī. Ad subleuatōnē uue q̄ ceciderit pul. cinamomi ꝛ āthere īponat sub uua ore apto cū digito uel ligno uel ferro ↄcauo uue impsso. ¶ Quidā subleuāt ēt eā uiolent' trahētes infirmū a pte posteriori capitis p capilos ter l' quat' ī die capiēdo ipm p capilos. q sūt a posteriori pte capitis inf' occipitiū ꝛ uerticem. ꝛ h iuuat maxie in pricipio. ¶ Itē aurea cū oleo musselino tepida supra uerticē capis cataplasmata pus abrasa uꝫ plurimū. Empl'm istō ī sumitate capis appositū multū uꝫ. ℞ baccaꝝ lauri cimi pulegy ysopi origani euforbi oīum añ. ʒ. ʒ. oīa terant ꝛ cū melle ↄficiant. ꝛ in sumitate capis calid' apponat. Empl'm ēt de pice ligda calefcā ꝛ pul. olibani ꝛ mast. isl' mistis tepidū ī occipitio apponat. qꝛ h multū uꝫ ad relaxatōnē uue ꝛ ad casuꝫ ipm. Coctura ēt in occipitio fcā multū uꝫ ad pdcās uue passiōes. ¶ Si igit' oīa supradcā nihil ualēt ꝛ cū pdictis nō pōt curari uuula tūc īcidat cū rasorio uel cū forbicib' bñ īcidētib'. ¶ Salutem' tñ sciam Ipo. q dicit ī libro pnosticoꝝ uuā tumidā ꝛ rubescentē timendū ē īcidere uel sanies sequit' uel sanguinis fluxus nimius. unñ ad aliā curaꝫ fugienduꝫ ē. Et si neqz īcisionē fugere poterim'. ꝛ āplius crescit ꝛ liuescit. ꝛ ꝙ palato adheret subtiliat tūc īncide eā. sꝫ pri' totū corp' curare seu purgare festines tpe faucēe suffocatiōis timore minus reluctāte. hec sunt ppꝛie vba. Ipocratis ī pnosticis. Incidat itaqz iusta palatū ꝛ ī subtiliori loco. h ē ī extremitate sui. ꝛ caue ne tāgas radicē ipsi' uue. ne ex nimio fluxu humoꝝ flu xibiliū fieret suffocatio. ꝛ hoc fiat cū forficib' bñ incidētib' ppꝛie ad hoc factis. purgatione idonea pus pcedēte ꝛ flebotomia. ꝛ hec incisio fiat cuꝫ magna cautella tpe sereno claro ꝛ pulcro ꝛ nō reumatico. deīde gargarizet gargarisma dexiccatiuū supius scriptū plurib' uicib'. Et si sanguis cū his totū nō restringat. tūc coquat' loc' incisiōis cū stillo aureo uel argēteo uel saltē fereo ca. supra ipm tibi fcā fuerit ipsa incisio posito. Et si īcisionē ultra modū timeat coquat uua cū pdictis still' cal'. ꝛ fiāt alia remedia supius dcā. Et post predcā caueat pa. ne supin' iaceat. ꝛ ne multū dormiat admin' quousqz trāsiuerint tres noctes. qꝛ in somno multū puocat' reuma ꝛ a cerebro descēdit. ꝛ aquā in qua cocta fuerit galia pinguissima sepe sumat ꝛ gargarisma supradcm gargarizet. ꝛ nota ꝙ foliū eodēmō pōt incidi decoqui ꝛ curari quēadmodū uuula ꝛ sic de singulis.

¶ Capl'z. iij. de raucedie seu īpedimēto uocis.

Plures sunt qb' accidit īpedimētū seu raucedo in uoce qd de plurib' ō cāis fit qñqz ex siccitate trachee artarie ꝛ fistula pulmōis coartāte. ꝛ sic seqtur raucedo uocis. ꝛ ēt adest toti' corpis macilentia. ꝛ colli gracilitas. ꝛ pūctura ī spūalib' sentit' q̄si ex spinis fcā. qñqz fit ipsa raucedo ex nimia humiditate. q̄ qñqz cū caliditate miscet'. ꝛ tal' humiditas raucedinē faciēs qñqz descendit a cerebro distilādo ꝛ uadit ad uuā ꝛ ad īstrumēta uocis ꝛ sic uocē īpedit. aut huiusmōi humidas cū caliditate ꝛ sanguie nis suphabūdat ꝛ ad uenas ultramōꝫ descēdit. ꝛ sic seqt' meatuū coartatio ꝛ ita p ↄñs uocis īpedimētū fit. ꝛ tal' uocis ōfect' fit plerūqz ī iuuenib' ꝛ adolescētib'. q sūt multū sanguinei. ꝛ uenas habēt replenas. ꝛ lōgo tpe minutiōe nō utunt'. ꝛ isti p solā fleboto

miā de uena capitali factaꝫ multotiēs liberan
tur. sic ꝙ alia curatiōe nō indigēt qñqꝫ deficit
⁊ īpedit uox ex defectu spirituū ⁊ uirtutis si
cut accidit pluries post febres diuturnas ex
nimio ieiunio. fluxu uen. san. uel mestruorū ⁊
his sil'ib⁹. q̄ debilitauer̄t ⁊ macruerūt ⁊ tenue
fecerūt corp⁹. ⁊ sic uirtutib⁹ debilitatis debil'
effecta ē uox. ⁊ huiusmodi uocis defect⁹ curat̄
cū electuarijs syrupis ⁊ cibarijs restauratiuis
q̄ dicent̄ deo ꝯcedēte in capl'o de ethica. Qñqꝫ
uox ipsa impedit̄ ex re aliq̄ orta ī gula sicut ex
squinātia folio uua ⁊ sil'ibus. ⁊ hec curat̄ cura
tiōe dictarū pas. sicut ī ꝓpriis capitul' dcm̄ est.
Et si ex flegmate distilante a cerebro fiat hec
passio fiant remedia ī capl'o de reumate dicta
purgatiōes ⁊ opiata ⁊c̄. reuma cōstringētia ul'
dcā in hac cā fiāt. ¶ Itē ex fomentū ex palcis
ordei cinere storace calamita ⁊ laudano. in aq̄
buliant̄ fiat circa tibias. ⁊ supra huiusmodi fo
mēto sudet. ⁊ ex ipsa lauent̄ tibie usꝫ ad genua
⁊ manus usqꝫ ad humoros. deīde ptes lote pa
nis friscent̄. ⁊ patiēs optime copiat̄ in lecto ⁊
dent̄ sibi oua ad comedēdū fracta sup carbōes
assa ⁊ cinere copta. ¶ Itē fic⁹ sicce assate ⁊ pul.
pipis replete dent̄ ⁊ ī uino dulci decoquant̄ ⁊
comedant̄ ⁊ uinū illud gargarizet̄ ⁊ bibatur.
¶ Itē pect⁹ ⁊ trachea ungat̄ ex dialtea marcia
ton agripa oleo laurino camo. ⁊ sil'ibus. ⁊ salce
tur pect⁹ ex pul. cimini pulegij et ysopi. uel isti
pul. cū melle ꝯficiant̄ ⁊ empl'm ex eis fcm̄ te
pe. pectori apponat̄. Crispelle etiaꝫ facte ex su
mitatib⁹ urticaꝝ uitell' ouoꝝ ⁊ modica farina
supra lar calidū cocte ⁊ date ml'tū ualēt. ¶ Itē
fum⁹ ex ungule caballine radicib⁹ supra prunas
positis ī ore recept⁹ multū uꝫ qñ ipsa raucedo
fuerit ex nimia humiditate. ¶ Item si mirra te
neat̄ sub līgua aut cū ouo sorbili comedat̄ ml'
tū uꝫ. dyaciminū alex. mitridatū diaprasiuꝫ au
rea alexādrina diazīzi. ⁊ huiusmodi electuaria
calida ī hac cā bona sūt. ⁊ si ex nimia siccitate
fuerit. s. si humor coleric⁹ suphabūdauerit pur
get̄ ut ī capl'o de dolore capitis ex co. fcō dixi
deīde syrupis humectatiuis cibarijs ⁊ electua
rijs restauratiuis frigidis ⁊ humectatib⁹ utan
tur. ⁊ ī dicta dietent̄ ⁊ regant̄ queadmodū ī ca
pl'o de ethica sum dictur⁹. Eodē mō dꝫ curari
raucedo. q̄ fit ex defectu spirituū ⁊ uirtutuꝫ si
cut supius dcm̄ ē. Pilulas ēt sub līgua tenean̄t
q̄ ualēt ad aspitatem gutturis trachee artarie ⁊
cane pulmōis q. ℞ amidi se. cidonioꝝ se. bom

ba. ⁊ mal. ana ꝯficiant̄ cū ptissana ī īfusiōe dra
gāti. Pilule alie optime ad idem. ⁊ ꝯtra uocis
amissionē q̄ debēt sil'iter sub līgua teneri quo
usqꝫ ꝑ se dissoluātur. ℞ liquiritie pulucrizate
℥. i. se lini gumi ar. dragāti amidi seīs cidonio
rū medule se. bōba. cādi. añ. ʒ. i. suci ligritie psi
lij añ. ʒ. ij. se. cōium mūdatoꝝ. ana. ʒ. ij. se. portu
lace. ʒ. iii. croci. ʒ. i. oīa puluerizata ꝯficiant̄ hec
mō ī lbr. s. ptisane dissoluant̄. ʒ. iij. penidiarū ⁊
coquant̄ isil' usqꝫ ad ꝯsumptionem ⁊ ptisane ⁊
tūc amoueat̄ ab igne. ⁊ pul. p̄dcōs amisce ⁊ pi
lulas ī modū gros. cicerū ī forma. q̄s sub līgua
teneat unā post aliā. quousqꝫ ꝑ se dissoluātur
⁊ deglutiant̄ ꝑ palatū qm̄ sunt mirabiles ⁊ ꝓ
bate ī aspitate pectoris ⁊ cane pulmonis. ⁊ cō
tra uocis amissionē. pilule ꝯtra uocis amissio
nē ⁊ raucedinē redētes uocē sonorā ⁊ claram ⁊
ualet ꝯtra fluxū reumatis a cerebro. ℞. stora
cis calamitte laudani olibani mast. añ. ʒ. ii. opii
tebayci. ʒ. i. ꝯficiant̄ pilule ī modū ciceꝝ ⁊ dent̄
tres ul' quīqꝫ ī sero ⁊ teneātur ⁊ deglutiant̄ ⁊
sic magis ualēt. ¶ Itē ad raucedinē uocis subi
tā. ℞. se. apii feniculi anisi aneti pulegii añ. ʒ. i.
uini. ℥. i. uel. ℥. s. absin. mēte añ. M. i. hec oīa ī
uino albo buliant ⁊ gargarizent̄. ⁊ si addas. ℥.
ii. ⁊c. se. fenugreci ī p̄dcō uino bonū ē. H. n. uinū
ꝑ duo uel tres dies gargarizatū uocē deꝑditā
restaurat. ¶ Et no. ꝙ ea q̄ ualēt ꝯtra tussim ua
lēt ꝯtra raucedinē ex eadē cā ꝓuenientē sicut ī
capl'o de tussi dicā. ¶ Electuariū ualēs multuꝫ
ꝯtra uocis amissionē a magr̄o meo ꝓbatuꝫ. ℞.
passularū sine nucleis siccū siccaꝝ ligritie oīuꝫ
añ. ℥. iij. coquant̄ oīa ī lib. vi. aq̄ usqꝫ ad aq̄ cō
sumptionē. ⁊ collature adde tm̄dē mell' dispu
mati albi. ⁊ decoquātur usqꝫ ad spissitudineꝫ
additis. ℥. ij. amigdalaꝝ dulciū se papaueris al.
ʒ. iij. se lini assi. ʒ. ii. da ī sero ad quātitatē casta
nee cū aq̄ uel uino decoctiōis ligritie ⁊ ysopi.
¶ Itē no. ꝙ si qs malā uocē nāliter a p̄mis ge
nerātib⁹ ⁊ ꝯponētib⁹ habuerit nullū medica
men pōt sibi ꝑficere. ¶ Itē si qs lōgissimo tē
pore raucedinē uocis passus fuerit uix aut nū
quā curatur. uel si ꝓpter uuam incisam rauce
dinē paciatur nunquam curabit̄ quare ⁊c̄.

Additiōes ad uocis raucedinē ex frigi
da causa. pip ⁊ saluiaꝫ teras ⁊ ī uino ō
coq fac ⁊ ei⁹ decoc. diglutias. ¶ Itē suc⁹ mente
bibitus. ⁊ decoctio saluie per tres dies sum
pta uocem clarificat. ¶ Et syrupus factus de
mente succo ⁊ decoc. saluie mirabiliter ualet

ad uocem raucam ⁊ tussim sanat. Ad uocē rau
cam sucus maloꝝ granatoꝝ in igne coctoꝝ cū
zucharo ⁊ in potu dat⁹ mirabilit̄ uꝫ. ¶ Itēꝫ ex
tremitates aīalium maxime ungule bouine cō
meste ualēt ad raucedinē uocis ex ca. cā. ¶ Pi
lule q̄ ponunt̄ sub lingua ⁊ ꝯferūt ad aspitatē
gutturis pectoris ⁊ cane p̄lmonis. ⁊ abscissionēꝫ
uocis. ℞ gumi arabici dragāti ana. ʒ. iiij. mirre
olibani ana aur̄. i. s. croci aur̄. i. ligritie aur̄. s.
carniū dactilloꝝ numero. iij. ul'. iiij. uini dulcis
q. s. ad ꝯficiēdum p̄dcā fiant pilule in modū fa
be cōis ⁊ una uel due eaꝝ ponant̄ sub ligua. et
ibidē teneātur quousqꝫ deglutiant̄ p se cū sali
ua. Electuariū qd̄ ꝯposui ad uocē dep̄ditaꝫ ex
cā frigida recuperandā. ℞. diairis diapenidiō
aā. ʒ. i. s. passulaꝝ liquiritie ⁊ succi eius ysopi
se. lini assi pulueri zati aā. ℥. s. ꝯficē in mortario
cū pistello addito sirupo iuiubaꝝ. q. s. sumat̄ ī
modū castanee ⁊ teneat̄ in ore donec deglutia
tur paulatī cū saliua. Pilule quas ꝯposui pro
alexādro optime ad uocē dep̄ditā restaurādā.
℞ gumi arabici dragāti olibani mascl'i mirre
electe aā. ʒ. s. liquiritie ⁊ suci ei⁹ aā. ʒ. i. masticis
ʒ. i. s. passu sine nucleis. pulpe dactilloꝝ ana. ʒ.
s. d yapeniđ diadragāti pineaꝝ mūdatarū am
gdalaꝝ dulciū mundataꝝ aā. ℥. i. cōficiant̄ cuꝫ
uino decoc. dulci uel cū melle ⁊ fiant forme si
miles lupinis quaꝝ una post aliā teneat̄ in ore
quousqꝫ p se cū saliua disoluat̄. Aliđ. ℞. media
nū corticē tremuli deīde in frustra minuta fac
bulire ī uino da sero ⁊ mane nā clarificat uocē
Pilule sub lingua ꝯtra raucedinē uocis. ℞. li
quiritie dragāti gumi arabici amigđ. seīnis ci
drōioꝝ cucumeris melōis cucurbite portulace
aā. ʒ. iiij. croci. ʒ. i. peniđ. ʒ. vi. ¶ Potio ad uocis
raucedinē ⁊ st ricturā pectoris artariaꝝ dilata
tionē. ℞. kitrac ca. ue. ysopi saluie ordei mūdi
liquiricie ⁊ suci ei⁹ quantū placuerit coquant̄
in uino al. uel aqua ⁊ bibatur.

Capitulū quartum de botio gulle.

Nascit̄ in gulla qn̄qꝫ quibusdā quedā
passio. que botiū dicit̄. fit. n. grossities
quedā ī modū mamillaꝝ depēdens. ⁊
qn̄qꝫ ē una tm̄. ⁊ qn̄qꝫ due uel plures. fiunt. n.
ī q̄busdā ꝯtratis forte ex nā aeris uel aquaꝝ ī
q̄bus ꝯtratis q̄si oēs mulieres uel uiri sūt bu
zuti. sicut ē q̄dā ꝯtrata q̄ ē ī comitatu ciuitatis
luce q̄ dicit̄ garfinana. ¶ Ibi eīꝫ q̄si oēs hoīes
⁊ mulieres uel maior ps eoꝝ sūt buzuti. No
a itaqꝫ si ī aliq̄ ꝯtrata fuerit ī generali hoīes

q̄si buzuti q̄ nō possūt curari nisi ad aliā aquā
uel aerē aliū transducant̄. ¶ Itē nota q̄ de isto
botio maxīe curant̄ iuuenes q sunt. xxv. ānoꝝ
uel īfra. uñ uirgines leui⁹ curant̄. siue sint ma
sculi. siue fēie quā alij q corrupti sūt ī uirginita
te. ultra uero. xxv. ānū cū dificultate maxima
curant̄. Caueāt oēs q curari uolunt a coytu p̄ci
pue. qꝛ coytus ī cura mirabilit̄ nocet abstineāt
a cibarijs īflatiuis ⁊ uētositatē generātib⁹. a fa
bis faxiol' castaneis a carnib⁹ bouinis porcinis
pecorinis caprinis bubalinis ⁊ ab oibus gros
sos humores generātib⁹. ¶ Pul. magr̄i mei ex
ptus ad gule botiū p cui⁹ assumptionē īfalant̄
curant̄ oēs buzuti. s. uirgines uel saltim infra
xxv. ānuꝫ ī etate p̄ueċti ⁊ caste uiuētes. ℞. spō
gie marine palee marine ossis sipie. pipis longi
⁊ nigri zizi. cinamomi sallis gēme piretri boni
gallaꝝ spine ros. oīum aā. ℥. ij. oīa puluerizent̄
excepta spōgia marina ⁊ palea q̄ debēt ꝯburi
⁊ cinis eis fcūs cū p̄dcis dꝫ admisceri. ⁊ oīa de
bēt ad cribari. ⁊ de h̄ pul. plaries ī die teneat ī
ore ⁊ ī nocte ⁊ p palatū ipm descēdere p̄mittat
paulatim. ⁊ etiā de ipo pul. sumat de nocte cuꝫ
expgitur a sōno digōne iam ꝯpleta qꝛ tūc erit
optimū. ⁊ ī cibarijs quotidie utat̄ eo ⁊ debent
seruari isti pul. in piside ligni uel ī saculo de co
rio. ⁊ debēt copiri ne uirt⁹ ei⁹ exalet. Et iō me
lius ē si fiat iste pul. ī parua quātitate ⁊ recens
qꝛ fortioris erit uirtutis. ¶ Itē nota q̄ hec cu
ra dꝫ incipi in ultīa die iouis q̄ ē magis p̄pinq̄
reuo lutiōi lune. ⁊ quolibet die dꝫ uti pa. eo ut
dcm̄ ē. usqꝫ ad finē alteri⁹ lune future uel quo
usqꝫ fuerit liberat⁹. ¶ Itē no. q̄ pri⁹ dꝫ mūdi
ficari cerebrū āteq̄ aliq̄d fiat cū pilul' cochijs
uel yerapigra galieni ⁊ similibus. p̄cedat etiā
uenarū minutio. q̄ sunt sub lingua. ⁊ ad minus
semel in mense fiat quia mirabilem habet effec
tuꝫ minuēdi botiū deīde utat̄ p̄dicto pul. sc̄cū
dū p̄dictā doctrinā. ¶ Itē fricetur sepe botiū
cū manu pri⁹ cū asungia iunctū. ¶ Itēꝫ nota q̄
galle spine ros. debēt colligi de mense augusti
septēbris ul' octubris. ⁊ siccari ⁊ tūc sunt bone.
qꝛ sūt mature mēse aūt maij iunij ⁊ iulij nō sūt
ita bone qꝛ sūt uirides. tñ possūt colligi tunc ⁊
siccari. ¶ Et nota q̄ si ñ īueniat̄ galla spīe rosa
rū p̄nt pōi loco ei⁹ ī supradicto pul. uesice q̄ na
scunt̄ ī ulmis. ¶ Itē nota q̄ spōgia ⁊ palea ma
rina nō dn̄t lauari aq̄ dulci sꝫ debēt optīe ad
solē. siccari. sic q̄ pul. ⁊ arena ab eis optīe excu
tiant̄ ⁊ postea debēt cōburi ⁊ cuꝫ p̄dictis reb⁹

misceri ut supradictuz ē. accipe itaqz unā spongiaz marinā q̄ nō sit tacta ab aq̄ dulci sz exiccata ⁊ ab arena mūdificata ut dctm̄ ē. ⁊ pone eā ī pignato nouo cuz cētuz granis pipis nigri et ɔburanť ī igne donec fiat pul. q̄ misceať cum melle dispumato ī tanta q̄ntitate ꝙ sit ī moduz ellectuarij mollis. iteꝝ oīa remittāť ī olla predicta ⁊ ɔburāť ut ꝑus. ⁊ iteꝝ oīa pulueriẓēť ⁊ cuz melle ɔficiāť. ⁊ iterato adhuc silr̄ ɔburanť hoc facto tribꝰ uicibꝰ iteꝝ adhuc cuz melle dispumato ɔficianť p̄dicta. ⁊ fac ex eis. xxx. pillulas grossas ī moduz grani grosse fabe ⁊ quolib mane ieiuno stō cuz a lecto surgit teneat unā ex eis sub ligua. quousqz per se cuz saliua paulatiz trāsgluciať. ⁊ ꝑ palatuz ad īferiora descēdat. ⁊ īcipiat ab ultīo die dn̄ico uel iouis reuolutiōis lune usqz ad finē alteriꝰ future lunatiōis quolz die sumat unā ex p̄dictis pillulis ⁊ utať pul. supradicto quousqz liberatꝰ fuerit ¶ Et si ī pᵃ lunatiōe nō liberať faciat h̄ ī 2ᵃ ⁊ ī 3ᵃ ⁊ caueat ab oībꝰ ɔ̄trijs supracriptis. qꝛ ꝓ certo liberabiť. ⁊ has pill'as ⁊ pul. suprascriptum extraxi a quodā liº secretissimo mr̄i mei quez cariorez oībꝰ alijs libris reputabat. Jurauit q̄daz sacerdos mihi bononie. ꝙ cū isto pul. plures buzutos liberauit dando ipm quottidie ī cibis ⁊ sine cibis pa. botiū. ℞. spōgie marie palee marie crucis marie ossis sipie an̄. ʒ. 5. piperis gra. c. teraťoīa. ⁊ cū uino quolz mān̄e ieiuno stō sumat ex h̄ pul. unuz coclear uel sero cū intrat lectū. ¶ Silr̄ addūt qdā. ʒ. i. cuiusdā herbe exiccate q̄ dr̄ nega q̄ nasciť īter fabas ⁊ destruit eas. terūt. n. caz ⁊ addūt cū p̄dicto pul. ⁊ utūtur ut supra incipiētes in reuolutiōe lune facta pluries minutōe uenaꝝ q̄ sūt sub lingua. ⁊ purgatiōe cerebri ꝓbatuz ē ⁊ ueꝝ ¶ Jtez ipe pul. uel solū spōgia maria iaz dicta cū cultello minutissime pistata. ⁊ cū ouis ī placētulis supra lar cocta ⁊ comesta multuz uz. ¶ Jtē uinuz decoc. radicis nucis tenere cuz pipe cocte ⁊ bibitum ꝓdest. Pul. aliꝰ ꝓbatꝰ ad idē. qd̄ a quodaz milite neapolitano habui. q̄ passus fuit botium. ⁊ cuz illo pul. curatꝰ est. ut dixit mihi. ℞. coriandri euforbij pipis ossis sipie palee marie spongie marie botiaꝝ robori. i. ros. siluestriuz ana pul. oīa ⁊ ꝑ staminā cribellēť ⁊ de isto pul. bis ī septimana ieiuno stō cuz uino ad q̄ntitatē medie nucis deť ⁊ caueat ab oībꝰ ɔ̄trijs supradictis. ⁊ cibarijs facilis digōnis utať. ¶ Aliḋ efficax ⁊ potēs ī hac causa. ℞. se. canabine yricꝫ

uel pellis eiꝰ spōgie marine palee marie tartari ossis ursi ⁊ precipue de capite eiꝰ sipie an̄. ʒ. iij. baccaꝝ lauri salis gēme salis nitri nucis cipsi adarce bedegar piretri oīuz an̄. ʒ. ij. omnia teranť ⁊ ī pignato nouo in igne ɔburanť. deiñ extrahāť ⁊ pulueriẓēť ⁊ hꝰ ī spēs pulueriẓate addanť. ℞. nucis muscate gariof. cubebe pipis longi ⁊ nigri cinamōi an̄. ʒ. ij. oībꝰ his insil' cōmistis de hoc pul. q̄ntuz pōt cū tribꝰ digitis capere ī mane ⁊ ī sero ꝑ palatū trāsglutiat. ⁊ si uis ex hoc pul. fac ellectuariū cū melle ⁊ de eo capiat mane ⁊ sero ad q̄ntitatē nucis ¶ Jtē de mane recipiat ī ore fomētū de cruce maria supra prūas ardētes posita. ¶ Jtē iungať sepe botiū cū assōgia ⁊ manibꝰ fricet postea empl'z illud supra botiuz apponatur. ℞. calcis uiue tegule rubee pumicis cantaridaꝝ oīum an̄ tere oīa ⁊ pulueriẓata ea ⁊ ī uino bono usqz ad ɔsūptionē uini bulliāt ⁊ supra pellē aliquā pilosaz oīa extendāť ⁊ aloe pulueriẓatū desup aspgať hoc empl'z cal'z supra botiū applicet. uel empl'z de radice lapatij acuti ī uino decocti ⁊ cū asongia porcina uel ursina pistata aspsa. ʒ. i. aloes pulueriẓa'i supra ipsū empl'z cal'm supra botium pluribꝰ diebꝰ portet buẓitus. ⁊ p̄dictis pul. ⁊ medicamibꝰ utať. qm̄ ꝓ certo si fuerit iuuenis ⁊ a ɔ̄trijs sibi caueat ī breui curabiť. Ultimum remediuz ipius curatiōis ē qn̄ cum his nō pōt curari ꝙ ꝑ īcissionē ⁊ scissionē cureť ƒm ꝙ a cirugicis heť doctoribꝰ. Sed piculū ē ualde magnuz ⁊ timorosū. ⁊ spālit si botiū sit ualde magnuz spālit in eo q̄ hz etatē ī defectu ⁊ calorez nālez debilitatū sicut ī sene. Et ppea nō approbo curaz ꝑ īcissionē uel sectionē. Naz pp uenas neruos ⁊ artarias q̄ ibi sūt possz seq tāta emorosagia. sanguis ꝙ pa. īterficere possz ⁊ dolor ēt nimiꝰ possz seq ut ait Gal. subito prosternit ṽtutē. ⁊ sic peritꝰ medicꝰ nullo mō ɔsilio suo botiū ꝑmittat īcidi. ne forte ī homicidiū potiꝰ quā ī curationē īcidat. Sz ante dimittat eū sic esse ⁊ nō ītromittat se ⁊ spālit si iaz buẓitꝰ trāsierit. xxv. ānuz. ⁊ botiū in eo fuerit grossum ⁊ antiquuz ⁊c.

Additiones. expimētuz ꝓbatuz ɔ̄ botium gule postq̄ pa. usus fuerit pillulis dictis ꝑ totaz lunationē q̄ sub lingua teneri debēt donec paulatiz ꝑ se diminuanť ⁊ deglutianť. ⁊ tūc botiū diminueť ī defectu lune. anteq̄ deficiat per tres dies. accipianť p'es

sanguisuge ⁊ ponāt circū circa locū q̄tum fue rit loc⁹ capax ⁊ remotis sanguisugis dū exiue rit de sanguine ↄpetenē appone ī plagis q̄s ibi fecerūt pul. elbi nigri. ⁊ hoc fiat quolibȝ die in illis trib⁹ dieb⁹ reuolutiōis lune scl' ī die. po stea cura plagas illas cū unguēto albo. ē. n. pro batissi^m. Dixit. n. qdā mihi. q fuit passus botiū ꝙ comedit plurib⁹ uicib⁹ serpētes albū grossū abscissis capite ⁊ cauda decoctū cū aneto pipe cinamomo ⁊ salle liberat⁹ ē. Dixit mihi alī ꝙ liberat⁹ ē a botio ppea qꝛ comedit de lacertis uiridib⁹ abiectis capite ⁊ cauda ⁊ itestinis co ctis cū aneto ⁊ salle. Et plures scrophulas ha bētes cū hoc oleo ifra. ix. dies curauit dando sibi quolibȝ mane de eo. Radix scrophularie p decē dies comesta quolȝ mane ieiuno stō cu rat botia ⁊ scrophulas ꝓbatū est. Medicamē opti^m. ℞. testaꝝ ouoꝝ unū plenū calatū ponan tur ī cacabo ad modicū buliendū. tandē extra haē pellicula q̄ ē int⁹. ⁊ tūc terant̄ modicum ⁊ ponant̄ ī uno boto spisso tereno paruū os hñ te. ⁊ tunc fortiē claudat̄ cū argilla uel cum lu to sapientie. ⁊ etiā tot⁹ lot⁹ reuoluat̄ de argilla ad spissitudinē digiti. ⁊ ponat̄ ī fornace uitre atqꝫ trib⁹ dieb⁹ ⁊ noctib⁹. ⁊ erit calx albissi ma. de qua administret̄. ʒ. ß. paulatī trāsglutiē do tenēdo in ore ↄtinue. ⁊ iteꝝ tm̄ imponat ita ꝙ totā trāsglutiendo ↄtinuet nisi qñ comedet uel dormiet. ⁊ ita curat̄ saltī ī trib⁹ ānis ī esta te ⁊ yeme p lex. ⁊ supra botiū ponat̄ lamina plūbi tenuis pforata die ac nocte ligata cū bin da ꝓ rusticis no. ponat̄ zuchaꝝ. ʒ. ꝓ delicatis pōt poni. ℞. ℥. ʒ. i. pipis lōgi. ℈. i. gariofil. ℥. ß. salisgeme. ℈. ij. ß. rasure cornu cerui. p. i. ß. spon gie. ℥. iiij. ossis sipie. ℥. iij. thuris. ʒ. vi. fiet pul. hoc mō spongiā īnciēdo minuti ⁊ faciēdo unū lectū ī olla uitreata in fūdo post unū aliud ō rasurā cornu cerui. ⁊ sic ↄnter quousqꝫ olla sit plena. post claude ⁊ luta cū pasta. ⁊ pone ī fur no pane remoto ter uel q̄ter. deinde pone uel misce alia pulerizata ⁊ fac pul. de quo facto ruptorio pus apposito supra scrophulā bis in die apōe de dicto pul. ⁊ post desup foliū caul' liga qꝛ exibit aquositas ↄtinua ⁊ ide curabit ⁊ ↄsolidabit. Et si appent grosse res appone ō caustico supra illas grossas res. ⁊ curabit oēs coꝝ talpe comestū p. ix. dies uel ipsa talpa assa ta ⁊ comesta liberat a botijs ⁊ scrophulis.

Ca^m quintum de scrophulis.

Tractaturi de scrophulis p° uidēdū ē qd sint scrophule. ⁊ q̄re nominat̄ sic Scrophule itaqꝫ sūt q̄si glandule in moli carne nascētes ut ī gulla subascellis uel ī inguinib⁹. differūt āt a nodis ī eo ꝙ nō sūt se pate a carne sicut sūt nodi. ymo sūt suspēse cū carne. Et dicūt scrophule ad silitudinē p̄p scro phas. Naꝫ sicut scrophule qñ. vij. uel. viij. filios pariūt. ita ⁊ scrophule silimō. qñ. v. uel vi. uel. vij. uel pauciores qñ ī uno loco nascū tur. Glandule vō uel nodi sic nō ueniūt. sȝ un⁹ uel duo tm̄ ī uno loco ueniunt. Scrophule vō nāq̄ ueniūt admin⁹ ī minori numero triū ī uno loco. Scrophule itaqꝫ qñ cū medicinis laxatiuis p os datis p secessū educunt̄. ⁊ sic li berat̄ patiēs. qñ p unctiōes ⁊ emplastra sup posita. ⁊ iunctis scrophul' ex ipsis sicut dictu rus sū iſcri⁹. ultimo cū fortissimo pul. morti ficant̄. ⁊ cū ferro extrahūt̄ p modū cirugie qō debem⁹ q̄tum possum⁹ euitare. Curant̄ eī de facili ī infātib⁹ ⁊ difficili⁹ ī iuuenib⁹ diffici lime āt ī senib⁹ ⁊ nūq̄ curant̄ p medicinā aliq̄ seu unctionē. Qualr āūt ī pueris ⁊ iuuenib⁹ curari debeat uideam⁹. Et p° quō curant̄ per uiā medicine sumpte p os. Z° q̄lr curent̄ per empl'a ⁊ unctiōes. Tertio q̄lr p puluere morti ficantē ⁊ p icisionē. Potio ad scrophulas pro bate. ℞. radicis affodiloꝝ radicis caude uulpi ne ellebori nigri polipody laureole radicis sp gi ⁊ brusci ciclaminis radicis yreos ⁊ aristo. ro. herbe occasiones fabe lupine hermodactill'. oīū añ. ʒ. ij. hec oīa bñ lota ⁊ trita ī optio uino usqꝫ ad medietatis ↄsūptionē bul. deiñ collet̄ ⁊ adde tm̄dem mellis q̄tū ē ipsū uinū. ⁊ quo libȝ mane sumat̄ de hoc. ℈. ij. cū pauco pipe tri to mixto. uel purget̄ pa. cū pillulis de aloe ⁊ mast. uel cū alijs pill'is laxatiuis. sic ꝙ icurrāt quasi disinteriā. postea succurat̄ disinterie cū medicis quas ī ca° suo noīabim⁹. ⁊ hoc non solū ī scrophulis sȝ ēt ī emigranea ⁊ in oī egri tudine q̄ ledit corp⁹ a collo supi⁹ s̄m magistrū meū ⁊ s̄m Iberniciū. Pillule quaꝝ una laxat xv. uel. xx. uicib⁹ que dant̄ ī scrophulis ⁊ pur gant tm̄ hūores grossos. Et mr̄ me⁹ utebat̄ eis ↄ scrophulas. ℞. ellebori nigri euforbij portu lace marine añ. ʒ. iii. aloes sicotrini ad pondus oīū masticis. ʒ. i. ß. formēt̄ pillule ad modum ciceꝝ ⁊ det̄. ʒ. i. Itē crispelle ↄ scrophulas optie. ℞. radicis raffani uiticelle lepaty acuti ⁊ ciclaminis ana terant̄ optie ⁊ cū farina tritici

ꝛ uitellis ouoꝝ ꝯficiāť ꝛ ſupra lar coquātor ꝛ
denť. ¶ Jtē trazea quā dicā in caº artetice ualꝫ
ꝯ ſcrophulas. ¶ Jtē ſ'tomia de uena capitis ꝑ
īterualla facta uꝫ ꝯtra ſcroph. ¶ Jtē aq̄ decoc.
capaꝝ ſpargi ꝛ bruſci ī ꝑnº ſcrophulaꝝ multū
uꝫ. ¶ Jtē radix ſcrophularie cuꝫ ouis ꝛ farina
mixtis datis ī criſpellis uel quocunqꝫ mō da
ri pōt mirabl'r uꝫ ꝯtra ſcrophu. ¶ Eſt autē ra
dix ſcrophularie ꝑuis plena nodul' in modum
ſcrophulaꝝ. ¶ Jteꝫ euforbiuꝫ pulnerizatuꝫ et
cuꝫ ouo ſorbili datuꝫ ſcrophu. ꝑ ſeceſſuꝫ educ̄
¶ Aliud ꝓbatuꝫ ad idē accipiať talpa ꝛ elixeť
bn̄ deinde ad ſolē exiccet ꝛ pulnerizeť ꝛ cum
melle albo ꝯficiať ꝛ fiāt pillule ī moduꝫ ciceꝝ
ꝛ oī die ī ſero dētur. iii ul'. v. quouſqꝫ mā ſcro
phu. ꝑ ſeceſſuꝫ educať. Jurauit mihi Henric⁹
ꝙ pl'ies hoc expimentuꝫ ꝓbauit. ¶ Jteꝫ aliud
optiᵐ ad ideꝫ. ℞. corti. radicis laureole ī aceto
ꝑ nocteꝫ ꝛ diē īfuſe exiccate lib. i. teranť ꝛ in
bono uino al. uſqꝫ ad medietatis ꝯſumptioneꝫ
bul. ꝛ addať. ʒ. i. piperis pulnerizati. ꝛ ꝑ unam
noctē ſtet ad ſerenuꝫ. ꝛ. xx. diebus quolꝫ ma
ne ſumat de iſto uino pa. quouſqꝫ ſit expletuꝫ
¶ Jtē pul. floꝝ gieſtre ī cibis ꝛ ī potib⁹ ſūptus
ſcrophulas curat. ¶ Aliud ad ideꝫ accipe cari
cas ꝛ ī qualibꝫ illaꝝ mitte iij. uel. iiii. gutas la
ctis titimali ꝛ mite eas ī ſereno aere. ſic per no
cteꝫ iacere. mane ꝟo dabis. qꝛ mirabiliť ualēt.
ducēt. n. ad. xv. ſelas uel plures. Et ego ſuꝫ ex
pert⁹ hoc ī plurib⁹ ruſticis robuſtis qꝛ mām
groſſā ꝛ uiſcoſaꝫ mirabl'r educūt. ¶ Pul. alius
mirabil' mr̄i mei ꝛ mr̄i Michaelis ſcoti expt⁹
ualēs ꝯ ſcrophu. miromō. ℞. ligni aloes mar
garitaꝝ ꝑforataꝝ oſſis de corde cerui ſpice nar
di blāce biſācine macis gariofi. galāge thuris
coriādri nuciſmuſcate pipis diagredij ī pomo
cocti oīuꝫ ān̄. ʒ. i. ambre gra. ii. euforbij. ʒ. i. ꝫ. h
oīa teranť unūquodqꝫ ꝑ ſe cribelleť ꝛ miſce. ꝛ
q̄ītuꝫ teſta nucis cape pōt cū aq̄ fr̄a deť. ducet
eniꝫ. xv. uel. xx. ſelas ꝛ ſcrophulas ꝑ ſeceſſum
purgabit. Et hec de curatiōe ſcrophulaꝝ per
uiaꝫ mediciāꝝ laxatiuaꝝ dicta ſufficiāt. Facta
igiť uniuerſali purgatiōe ī ſcrophulis abluāť
ꝑmo ter uel quater ī die cuꝫ aq̄ calēti qꝛ ut ait
ypo. aq̄ calēs ꝑº mēbꝝ īflatuꝫ ꝑternāꝫ ꝑ⁹ īflat
deiñ planū effic̄ deiñ radix lingue bouis terať
ꝛ radix lilii abiecta medulla radicis līgue bo
uis. ꝛ deſup empl'eť. ¶ Jteꝫ empl'm diaquilon
uel appoſtolicon ſupra ſcrophulas poſituꝫ uꝫ.
¶ Empl'ꝫ a mr̄o meo ꝓbatū ad ſcrophulas ac
cipe lac capre nigre ꝛ ꝯcaua ra. brionie ꝛ ipam
ꝯcauitatē ꝑdicto lacte īple ꝛ ſupra prunas ar
dentes buliat predictū lac quouſqꝫ q̄ſi ꝯſuma
tur. deinde piſteť ꝛ ſupra ſcrophulas hoc ēpl'ꝫ
cal'm apponať. ꝛ quolꝫ die renoueť. quouſqꝫ
ſcrophule reſoluāť. ꝓbatū ē. ¶ Aliud ꝓbatuꝫ
ꝑ magiſtrū Enricū anglicū ad ſcrophulas fiat
unguētū. ℞. armo. ſal'gēme piretri ſucci maru
bij ān̄. teranť oīa ꝛ adde cere. q. s. ꝛ cū modico
oleo fiat unguētuꝫ ex quo ungať iuxta igneꝫ. ꝛ
ſtatiꝫ hoc empl'ꝫ deſup pone. ℞. ſquile radicis
lauri ſerpētarie ꝛ panis porcini ān̄ teranť cum
aſōgia porcina ꝛ cal'm deſup pone ꝓbatuꝫ eſt.
¶ Jtē empl'ꝫ ex ſolo armoniaco ī uino reſolu
to ꝛ ſupra ſcrophulas mediāte pecia extēſum
eas reſoluit. ꝛ ſi addas pul. ariſto. ro. ꝑdicto ar
moniaco ꝛ paꝝ croci erit empl'ꝫ hoc efficatius
Emplaſtrū aliud optiᵐ ad ſcrophul' ꝛ ad apā
ta dura. ℞. radicis lilii ſtoracis armoniaci me
dule cruris uitule ꝛ adipis capre ana terāť oīa
ꝛ cū melle diſſoluāť ꝛ fiat ēpl'ꝫ ſupra ſcrophul'
Jť radix yreos trita ꝛ affodi. radix cucu. agre.
radix filicis mali tere radix ebuli ꝛ ueticelle ꝛ
ficus ſicce oīa ī aceto fortiſſimo uel q̄daꝫ coꝝ
coquanť ꝛ addito pauco colofonie trite ꝛ eas
ſupra ſcroph. emplaſtra. qꝛ miromō reſoluit
eas. ¶ Aliud empl' reſoluēs eas. ꝛ deſtruens
eas. tere uites cū radice lingue bouis. ꝛ cuꝫ ca
pitello ꝛ felle porcīo diſtēpere. qꝛ reſoluit eas
ꝓbatū ē. Aliō empl'ꝫ qō ſcroph. īfra ebdomo
daꝫ reſoluit purgatiōe ꝛ fricatiōe loci ꝑus fcā
℞. ſe. ſinapi ꝛ urtice ſulfuris uiui ſpume maris
ariſto. ro. bdelij armoniaci ana ol'i antiq ꝛ cere
q. s. ¶ Mod⁹ qdeꝫ cognoſcēdi ſcrophulas ano
dis talis. accipianť edera tereſtris ꝛ folia iuni
peri ꝛ cedri ꝛ bn̄ piſtenť. deinde ī oleo cōi bu
liant ꝛ tepida ſupponanť ꝑ tres dies ꝛ ſi glādu
le ſint diminueť. Et cuꝫ hoc medicamie īſiſtas
tm̄modo. ſi ꝟo rubeſcāt ita ꝙ ad ſanieꝫ ul' ma
turationē uideanť īduci incidanť. ¶ Sꝫ tn̄ inci
ſio ſcrophul' fugiēda ē quātum pl⁹ poſſumus.
Qꝛ ſi eas nō poſſum⁹ deſtruere cuꝫ medicami
nib⁹ int⁹ ꝛ extra reſoluētib⁹. tunc mortificenť
cū hoc ruptorio. ꝛ poſtea ſine leſione ꝛ dolore
minimo extrahi poterūt. Ruptoriū aūt ipſum
ſic fit. ℞. calcis uiue cineꝝ fabaꝝ aduſtaꝝ ān̄ ō
bis fac capitellū. ꝛ colla ipm deiñ calcē uiuā ꝛ
ſaponeꝫ ana cū hoc capitello reſolue ꝛ ī capſu
la glandul' ul' capſula tere ul' cere pone ꝛ ſupra
ſcroph. pone. ꝛ ſic ꝑ noctē ſtent ul' mortificenť

cũ pul. affodilop uel cũ alys pulucrib⁹ fortissi
mis ĩ ca° de gingiuap corosiõe ⁊ de cãcro ĩ gin
giuis nato dictis. Cũq3 mortificate fuerint bñ
ipe scrophul' cũ ferro extrahant a ꝑuido ⁊ discre
to cirugico. deiñ ꝯsolidet uuln⁹ cũ medicami
bus ꝯsolidatis ⁊ carnis gñatiuis. Et hec cura
p mortificationẽ ⁊ ĩcisionẽ piculosior ẽ omib⁹
aliis ⁊ magis fugienda. ¶ Oleũ optimũ quo me
diãte scrophule noue ⁊ recẽtes ĩ pueris spãlit
cito sanãt. ℞. radicis tapsie ⁊ raffani añ. ℥. i. oli
cõis ueteris. ℔. ij. ponat hoc ol'3 ipsis radicib⁹
tritis ĩ eo positis ĩ ãpulla uel ĩ uase aliq. ⁊ illõ
uas ĩ caldarino aq̃ pleno buliẽte ponat. sic ꝙ
semp ĩ ipsa aqᵃ iaceat quousq3 medietas ipius
aque ꝯsumat. ⁊ de hoc tepido oleo. ij. uel. iij.
gutte instillent ĩ aurẽ pa. ĩ illa pte ubi sunt scro
phule. ⁊ hͦ fiat plurib⁹ uicib⁹. ⁊ si pp illõ auris
calefacta fuerit uel ĩtumerit ita ꝙ aliqᵃ putre
dõ exalare ĩcipiat. scias tũc ꝙ solu3 ponẽdo sic
q̃lib3 nocte par de illo ol'o ca. ĩ ipa aure cura
ri poterũt h⁹i scrophule ⁊ cap mã p illã aure3
euacuabit. ⁊ tũc cũ eo ĩsiste ꝭm modũ p̃dictu3.
quousq3 pa. liberat⁹. ¶ Si võ ĩtumuerit ul' ali
quid nõ emiserit tũc cu3 p̃dictis medicamib⁹.
laxatiuis ⁊ cu3 unctionib⁹ ⁊ empl'is supi⁹ scri
ptis ĩsistas. his oĩb⁹ nõ proficiẽtib⁹ qđ maxie
fiet ĩ scroph. antiq̃tis tũc cũ ruptorio superius
scripto ⁊ cũ ĩcisione p uiã cirugie insistendũ ẽ.
⁊ sic finis.

Additiões. expimẽtu3 ꝓbatu3 ad sanã
du3 scroph. sine ferro ⁊ plagã absq3 ĩ
cisione. accipe corticẽ nucũ uiridũ uel
radicẽ nucis ualde trita3 ⁊ p dies ibi appone. ⁊
deinde p duos alios dies radicẽ lingue bouis
tritã ĩ aceto p̃us coctã. ⁊ post tres dies remo
ue hoc emplastrum. ⁊ pone ibi plures sanguis
ugas. ⁊ sanguinẽ sufficiẽter dimitte eas extrhere
uel sugere. ⁊ cũ eas remoueris appone ibi cero
tu3 ex cera oleo ro. thur. ⁊ mast. factũ. ⁊ hͦ fieri
d3 circa reuolutionẽ lune si fieri põt q2 tũc me
li⁹ ẽ. ¶ Ite3 comedat pa. ĩterdũ de radice scro
pularie cũ ouis. ¶ Itẽ sumere bis ĩ ebdomoda
pond⁹ duop denariop olei iuniperi multũ iu3.
Unguẽtũ ꝓbatũ ad sanãdũ scroph. ꝭm fratre3
Joãne3. ℞. se. urtice maioris sulfu. ui. aristo.
ro. bdely spume maris siue pumicis se. sinapi
añ. ℥. i. armoniaci. ʒ. ij. olei antiq ⁊ cere. q. s. un
gat bis ĩ die ꝓbatũ est. Succ⁹ rute caprarie ⁊
agrimonie bibit⁹. ⁊ ẽt empl'at⁹ supra scrophul'
addito armoniaco eas resoluit. ¶ Itẽ flamula
ꝯtrita cũ succo panis porcini ⁊ al. oui mixta et
empl'ata supra scrophul' resoluit eas fil'r. ¶ Itẽ
semẽ raffani cũ amigdal' amaris ꝯtritis. ¶ Ite3
cinis fact⁹ ex radicib⁹ cauliũ ꝯbustis. ⁊ cũ pice
ligda ꝯfectis hec oĩa supra scrophulis ẽplast ra
ta eas resoluũt. ¶ Itẽ dicit Gal. ĩ li° simpliciu3
medicinap ꝙ si ungãt scrophule ex felle testu
dinis. ⁊ ex oleo lily. ⁊ de radice lily supra eas
emplastret ꝙ delent. ¶ De rũpentib⁹ aũt sine
ferro ẽ sapo cũ calce ⁊ capitello mixt⁹. ¶ Ite3
cinis filicis cũ asõgia mixt⁹ ⁊ supposit⁹. ¶ Itẽ
uiscus qrcinus cũ uitriolo ꝯmixt⁹ ⁊ supposit⁹.
¶ Itẽ sapo cũ q̃rta sui pul. rubei. ¶ Postq̃ võ
scrophule fuerĩt mortificate cu3 p° empl'o uel
aliq° predictop. asongia por. cũ uitello oui sup
ponat usq3 ad casũ crustule postea pone de un
guẽto citrino cũ unguẽto fusco donec fiat per
fecta sanatio. frater Bertolome⁹ quẽda3 iuue
ne3 q diu fuerat passus scrophulas cũ unguẽto
hͦ diuina ṽtute liberauit. ℞. es. uiride solatru3
lapatiũ aspaltũ añ ꝯfice oĩa pistata cũ suco po
ri. ⁊ supra scrophul' posuit ⁊ ĩ breui liberatus
est iuuenis.

¶ Ca^m sextũ de tussi.

Post tractatũ scroph. ꝯpletũ ⁊ tracta
tu3 egritudinũ. q̃ ĩ gulla fiũt ĩtus ⁊ ex̃
gullã. de egritudib⁹ latẽtib⁹ in pecto
re ⁊ spũalibus tractare ꝓposui. Et p° de tussi.
Tussis ũt ait Gal. ĩ ca° de accñti ẽ fortis motus
ṽtutis expulsiue. Uel tussis ẽ offẽdiculũ spũs
ĩ trachea artaria ꝙ idẽ ẽ. ¶ Fit. n. qñq3 tussis p
ꝯpassionẽ. qñ3 p passionem. Per ꝯpassionẽ ut
qñ ẽ in sinthoma alteri⁹ egritudis siue morbi.
ut qñ fit uitio stõi. uel epatis tumore. ⁊ ydro
pisi ĩflatione splenis. uel ex piplemonia. q̃ oĩa
p p̃cedẽtes egritudĩes ⁊ p̃sentes cognoscuntur
Fit ẽt tussis ex siccitate faciente ĩ equalitatem
atractõis aeris ⁊ aspitatẽ ĩ trachea artaria. Fit
ẽt pp friditatẽ coartãte3 ipas fistulas pulmõis
uel trac. artarie. uñ spũs offẽdit cũ ñ possit ĩn
libe tñsire. ⁊ sic seqt tussis qñ3 fit tussis ex hu.
a capite descẽdentib⁹. qđ cognoscit p narium
mucilagĩes p sputũ saliuap hñdantiã cũ titula
tione uue ⁊ palati. ¶ Et si ipi hũores ad spũa
lia curãt. tũc fit tussis absq3 titulatõe uue ⁊ pa
lati ⁊ mucilagĩe nariũ. ¶ Tussis võ ꝓueniẽs ex
siccitate cognoscit ex fumo a pulmone ꝓcedẽ
te. q2 pa. qñ3 pũcturã sentit ĩteri⁹. qñ3 tussit et
ẽ sine supfluitatis emissiõe. Et qñ3 corp⁹ efficit
macilentu3. ⁊ spãlit si diu durauerit. ¶ Tussis

vo ex aeris friditate uel ex fra cã cognoscit̃ ex
paliditaté faciei ꝛ ex eo qꝛ calida ꝓsunt ꝛ fra
obsunt. ꝛ p paliditatem ꝛ discolorationẽ urie
Tussis vo ex cã calida uel sicca cognoscit̃ ex
calore siti. ꝛ ex aspitate lingue p colorez urine
ru. uel citrinuz uel circuluz igneũ. ¶ Si g tussis
fuerit ex cã ca. ꝛ spealit̃ ex sanguie qd p uenaꝝ
plenitudinẽ ꝛ faciẽ pret̃ modũ ru. ꝛ p toti⁹ cor
poris dispõez sanguieaz cognoscim⁹. tunc fiat
minutio ex basilica postea fiat syrupus in qua
libz tussi. Recipe capilli ueneris radicis arno
glose añ. M. i. ordei mũdi. p. i. iuube sebesten
añ. xxv. se. papaueris portulace añ. ʒ. i. se. coiuz
ↄtusoꝝ. ʒ. ij. gumiar. ꝛ draganti ana. ʒ. s. ↄfice
cuz zuc. i estate ꝛ i yeme cuz melle al. dispuma
to. ꝛ det̃ cuz aq̃ decoc. ordei mundi ligritie ꝛ
dragãti. Syrup⁹ ẽt ex aq̃ extracta de cucur.
i pasta cocta i qua coquat̃ semen cidonioꝝ gu
mi arabicuz dragantum ꝛ zuch. q. s. uz eiz iste
syrup⁹ ca. ꝛ sicce tuscictib⁹ ꝛ ẽt ptisicis ꝛ ethi
cis. ¶ Itẽ sub lingua teneat pillulas istas. q̃ mi
romõ ualent ad tussiz ca. ꝛ siccã. ℞. papaueris
al. succi ligritie amidi dragãti añ. ʒ. iiij. pincarũ
amigdal. dulciũ uuaꝝ passaꝝ enucleataꝝ añ. ʒ.
x. se. coiuz cidonioꝝ ꝛ malue uiridã mundõ ana
ʒ iij. semis lini gumiarabici se. bõbacis mũdati
candi. añ. ʒ. iiij. tempent̃ cũ penidijs ꝛ syr° uio.
ꝛ fiant pillule i modũ fabe ꝛ unã post aliã sub
lingua teneat quousqz deglutiat̃ p pallatum ꝛ
ptisanã ordei cũ penidijs ꝛ draganto bibat di
stempataz qꝛ mirablr̃ uz in hac causa. ꝛ lenit pe
ctus ꝛ canã pulmonis. ¶ Itez se. citonioꝝ ꝛ su
cuz ligritie i ore teneat q̃ñz. ¶ Itẽ ungat pect⁹
ex hoc unguẽto. malua ꝛ fenugrecũ ꝛ semen li
ni cũ oleo uiolato bul. qd sup natauerit collige
ꝛ de eo ungat̃ pect⁹. ꝛ si dolor capitis ꝛ isomni
etas affuerit fiat embrocatio capitis cuz aq̃ te
pida. i qua bulierint ro. uio. ordeũ ꝛ capita pa
pauerís. Et si cũ his pfecte nõ curat̃ dent̃ pillu
le ad quãlibz tussiz expte reuma restringentes
mirablr̃. ℞. mirre radi. cinoglose exiccate oli
bani añ. ʒ. i. iusqami opij añ. ʒ. s. ↄfice cuz muci
lagine gumi dragãti. ꝛ fiãt pillule i modũ pipe
ris. dent̃. v. uel. vij. uel put tibi uidebit̃ in sero
uel dent̃ aliqẽ de istis pillulis reuma restrin
gentib⁹ q̃ i ca° de reumate dixi. Dicta illorum
sit talis si febricitauerit farina ordei succ⁹ fur
furis lac amigd coctũ cũ mica panis ptisana cũ
penid ꝛ dragãto det̃. ꝛ locet̃ pa. i loco frigido
ꝛ humido ꝛ diairis ꝛ diadragantuz q̃ñz da sibi.

¶ Si vo nõ febricitauerit aues preterq̃ i aqs
degẽtes edos faxianos pdices turdos sturnos
ꝛ huiusmodi comedat. Uinuz cuz aq̃ ordei lim
phatuz bibat. Si vo tussis ex fritate uel ex cã
frigida fuerit. qd cognoscit̃. qꝛ a quocũqz fr̃o
ledit̃. ꝛ a calore iuuat̃. ꝛ urina az alba seu disco
lorata ꝛ pinguis. fiat syrupus. ℞. ysopi prasij
añ. M. s. ligritie. ʒ. s. yreos calamẽti metastri
ca. ue. radicis feniculi ꝛ apij añ. ʒ. i. iuiube se
besten añ. xxxv. uuaꝝ passaꝝ. ʒ. ij. mast. cina
monii. ʒʒ. añ. ʒ. ij. amigd pincaꝝ mũdaꝝ se. feni
culi anisi añ. ʒ. s. oia i aq̃ coquãt̃ ꝛ addita lbr.
i. mellis dispumati penidaꝝ ꝛ sape ana. lbr. s. fi
at syrup⁹ de quo sumat quolibet mane. ʒ. i. s.
Et si frigidi hũores i cã fuerĩt digesta mã pur
ga eos cũ yerapigra gal'i. uel cũ pill'is cochijs
ꝛ sil'ib⁹ diapras. diaris diamargariton diacimi
nuz diaisopuz gariofolatuz ꝛ huiusmõi per se.
uel cu aqs que mũdificant pectus quas i seq̃n
ti ca° dicaz dent̃. Inungat pect⁹ eoꝝ ex dyal
tea agripa marciatõ oleo laurino ꝛ sil'ib⁹. l. ex
unguẽto qd i seq̃nti dicet̃ ca°. collocent̃ in do
mo calida ꝛ ignis siccis corã ipis ↄstituat̃. laue
tur caput eoꝝ cuz aq̃ dcoc. floꝝ camomille me
liloti ꝛ aneti. ꝛ coraz igne optĩe siccent̃ capilli
ei⁹ ꝛ caput pãnis iuoluat̃ optime. l. iphet̃ m
cuz aq̃ in qua bul. bacc laurine ciminuz. ʒʒ. et
galanga Et si causa multuz fuerit reumatica.
sumat pillulas de cinoglosa. uel alias pillulas
quascunqz ↄ reuma ualẽtes quas in ca° de reu
mate scripsi. ¶ Pillule mr̃i mei ad tussim anti
quaz fr̃am p optime. ℞. galbani mirre opij pi
peris storacis calamite añ fac pillulas in moz
pipis quas cuz pistello calido ↄfice. ꝛ da. v. ul'
vij. cum ea in sero. ¶ Pillule alie ad tussim fri
gidaz optime. ℞. succi liquiritie zuchari pipis
añ. fac pillulas in moduz fabe de quibus tres
unaz post aliaz in sero sub lingua teneat quo
usqz p se dissoluant̃. ¶ Pillule ad tussim hui
daz sm Ibernicuz. ℞. storacis calamite croci
costi succi ligritie prassi. añ. ʒ. iiij. mirre galba
ni armoniaci opponacis trebentine ana. ʒ. vi.
informent̃ cuz succo raffani ¶ Pillule ad tussiz
subitaz. ℞. mirre castorei galbani pipis stora
cis prassi cardamomi ana terant̃ oia ꝛ cuz mel
le ↄficiant̃. ꝛ in modum hórobi iforment̃ ꝛ in
sero da. v. uel. vij. ¶ Trocisi mr̃i mei ↄ tussim
fortez seu reuma acre. ℞. amigdalaꝝ dulciuz ꝛ
amaraꝝ liquiritie feniculi anisi olibani fabaꝝ
excorticataꝝ se. lini costi pincaꝝ mundaꝝ añ. ʒ

iij. mirre croci cinamomi añ ʒ. i. ʒ. oia terant̃ p optime ꝛ p staminā subtil'r trahāt̃. ↄfice cū mel le ꝛ penidijs ꝛ amido. ana de omnib⁹ ſm ꝙ suf ficit. ꝛ fac trociscos quoꝝ q̃lib; sit pond⁹. ʒ. i ʒ. ꝛ teneat i sero unū ex eis sub lingua quousq; p se paulatī dissoluat̃ ꝛ descēdat ¶ Expim Ibernici. qđ dicit se ꝓbasse ad quālibȝ tussim accipe pomū unū bonū ꝛ ipm munda optīe a cortice exteriori ꝛ fac inde rotulas plures quas in sāguīe porci recētis frige. ꝛ addito mel le da pa. ad mādūcandū i sero cum uadit dor mitū. ¶ Idē potes facere de pane ca. cū exit de furno accipiēdo molicā ei⁹ ꝛ frigēdo eā i sā guine porci. ꝛ dādo eā cū melle. ¶ Dicit enim Ibernic⁹ cū hoc solo experimēto m'tos curasse tussiētes. ¶ Ꝙ si tussis pp ↄpressionē splenis ul' epatis fuerit. curet̃ splē uel ep ꝓut i ꝓprijs deo dāte dicet̃ capitulis. ¶ Si uo pp uētosita tē uel i digōē stōi. cēss; ipa tussis. aquā decoc. mast. se. feniculi ꝛ anisi bibat quotidie ꝛ ellec tuaria ↄfortantia ꝛ uētositatē carminātia dent̃ sicut sūt diaci. diacal. dianisū. ꝛ sīlia. a cibis uē tositatē ꝛ indigōē; gn̄antib⁹ abstineat ꝛ sic de alijs.

Additiōes. dixit mihi qdā se pluries i plurib⁹ eē expt⁹ ꝙ decoctio. cētri ga li. ꝛ puluis illi⁹ herbe. cū melle pl'es liberauit a tussi. ēt iuēterata ꝛ antiquata. ꝛ hoc īter paucos dies. ¶ Trocisi ad tussī siccā ex perti. ℞. gumi draganti amigdalaꝝ succi ligri tie añ. ʒ. iij. se. cidonioꝝ. ʒ. i. ʒ. pulpe passularū sebestē se. maluē bōbacis añ. ʒ. ij. ↄfice cū syr⁹ uio. dū qdā pateretur tussī iuēteratā ꝛ facta eēnt sibi diuersa medicamīa ꝛ nil ꝓficerent. ¶ Quidā docuit eū ꝙ accipet cimaꝝ basilico nis sicci. M. i. fenugreci se. feniculi cimini ma. añ. ʒ. i. ꝛ faceret bulire i aq̃ ꝛ uteret̃ dicta aq̃ oi hora. qđ fecit ꝛ liberatus fuit. ligauit tamen quālibȝ dictaꝝ rerū ꝛ semīnū i pecia lini subti li. ¶ Ad mūdificandū pect⁹ ab oīb⁹ uiscosis ꝛ flegmaticis hūorib⁹ fiāt pillule ex radice enu le exiccate ꝛ cinamomo ana ꝛ utat̃ quottidie. ¶ Quedā mulier tussiēti pgnanti clamose sub uenit. dādo has pillulas sub lingua assidue. ℞. thur̃ masculi storacis calamite añ. ʒ. i. opij cro ci mirre ana gra. xv fiant pillule sicut lupī cū uino cocto uel aq̃ zucbari ꝛ ungat̃ cū cerotode lilio.

¶ Capitulum septimū dē asmate ꝛ dolore ca pitis.

Asma ē difficultas īspirandi uel respi randi uel utriusq;. Idē. n. ē asma ꝙ di spnia. Et fit hec passio ut plurīm q̄n ni mia siccitas ↄstringit ꝛ coartat pulmonē ita ꝙ pulmo ipē nō pōt debite dillatari. ꝛ sic sequit̃ asma. Fit ēt ex nimia huīditate. ut q̄n hūor su perfluus hūdat exteri⁹ i supficie pulmōis. Et sic pulmo ↄpressus nō pōt debite dillatari. ¶ Q̄nq; hūor hūdat iteri⁹. uidelȝ i fistulis pul monis. ꝛ sic pulmonē; nō pmittit libere dilata ri. uñ seqt̃ asma. ꝛ mala īspiratio. ¶ Primo igit̃ ad asma fiat talis syr⁹. ℞. sqlle asse. ʒ. iij. radicis lilij celestis. ʒ. ʒ. prassi ysopi. ca. ue. ana. M. i. mellis. q. s. uel dēt syrup⁹ i ca⁹ precedēti scri ptus. quo sūpto des pillulas mīi mei ad asma exptas. ℞. agarici. ʒ. ij. ʒ. radicis lilij yreos prassi añ. ʒ. ʒ. turbit boni ꝛ gumosi. ʒ. ij. pulpe colo qntide sarcocole añ. ʒ. ʒ. yerepigre. ʒ. iij. ↄficiā tur cū uino ꝛ dent̃ ſm uires. ¶ Itē. ʒ. i. pul. fcō de pulmōe uulpis exiccato cū uino uel syru⁹ de ysopo dato miromō ū ad asma. ¶ Itē; ʒ. i. stercoris lacerte uel uermiū q faciūt setā; cum dicto syrupo ysopi uel cū uino date multū u;. ¶ Potio ad asma expta. ℞. ysopi saluie ca. ue. marubij ana. M. i. radicis enule. ↄsolide ma. cinoglose ana lbr. ʒ. ligritie. ʒ. iiij. corticis pine aꝝ uiridiū lbr. ʒ. hec oīa p ebdomodā unam īfundant̃ i uino al. optio ꝛ puro ꝛ odorifero ꝛ supra eas nō min⁹ unius palme natet ipm uīm deiñ collet̃ ꝛ addito melle dispūato. q. s. bul'. usq; ad uini ↄsūptionē. ꝛ deponāt̃ ab igne. tūc adde. ʒ. iij. succi ligritie pulue. ꝛ sumat ex ea đ coctiōe quottidie. q; solū cū hac potione data multos asmaticos curaui. ¶ Itē; dent̃ ellectu aria. sicut sūt diaysopus dyaprassiū diairis ꝛ h⁹i distēpata cū aqs pect⁹. mundificātib⁹ a fleg mate ꝛ hūorib⁹ uiscosis. si h⁹i hūores i asmate peccare cognoueris. sicut cū aq̃ decoc. armoni aci aq̃ ligritie ficuū siccaꝝ ysopi prasij radicis feniculi ꝛ apij uuaꝝ passaꝝ ꝛ pincaꝝ cū resina sua i aq̃ i qua. ʒʒ. uel prassiū. ꝛ radix yreos iu iube sebestē pruna sicca ordeū mundū. ꝛ radix feni. cū aq̃ ēt ellectuaria distēpet̃ ut diapeniđ. dragantū ꝛ penide q̄m miromō mūdificant pe ctus a supfluitatibus uiscosis ꝛ flāmaticis hūo rib⁹ adherētib⁹ in spūalibus. ꝛ q̄n pa. nihil ex creat ualēt hec oīa ad tussī ꝛ asma. ¶ Pillule optīe asmaticis tussientib⁹. ad dolorē cordis. uocis ꝛ stōi. ℞. se. coīū mūdoꝝ de citonijs se. boragis ligritie ꝛ succi ei⁹ galāge. ꝛ draganti

gumiarabici an̄.ʒ.i.cinamomi gariofi.nucismu.
papaueris al.ligni aloes ſe.baſiliconis.ʒʒ.ſto
racis amili armoniaci mēte opij an̄.ʒ.ij.ꝯfice
cū aq̄ īfuſionis ꝯfectōis dragāti. Et ſi ex aſma
te fiat pect⁹ uel caput doloroſū abraſa capitis
ſumitate apponat̄ ibi ſacul⁹ iſto pul.plen⁹.℞.
flor camomille pulegij yſopi origani baccarū
ana deinde ungat̄ ex hoc unguento pect⁹.℞.
flor camomile. meliloti yſopi ana.ʒ.i.ſe.lini fe
nugreci.an̄.ʒ.ſ.fiat pul.ſubtiliſſim⁹.⁊ diſtēpe
ret̄ cū oleo camomille butiro ſine ſalle ⁊ cera
iuxta ignē ex hoc unguento iungat̄ pect⁹.Et ſi
uis ex hoc unguēto facere empl' adde tm̄dem
de maluauiſcho prius cocto ꝑ optime ⁊ piſta
to q̄ntuʒ ē ipm unguentū.Et empl'm ex p̄dictis
oibus ꝯfice.⁊ pectori ca.applica.qꝛ mirabilit̄
uʒ ad pectoris doloreʒ ⁊ ad tuſſiʒ ⁊ ad aſma.
Unguētū aliud opti^m ad dolorē pectoris.⁊ ad
dillatationē ipi⁹ ⁊ mundificationē ſaniei pp tuſ
ſiʒ ⁊ aſma.℞.ſucci praſſy.⁊ ſenationū ana olei
uio.thur̄ maſt.⁊ cere.q.s.pinguedīs galine an
ſeris porci medule bouine tm̄ de oib⁹ fiat un
guentū.⁊ ungat̄ pect⁹ ꝓpe ignē ante ⁊ retro.⁊
to^m ſpinalle ⁊ fricent̄ bn̄ oia dicta loca.⁊ hoc
fiat cū uadis dormitū.⁊ ſupponas ſtupā cana
pinaʒ uel bōbaceʒ uel pellē leporis ⁊ teneat ſe.
pa.optīe cal'ʒ ⁊ cohoptuʒ.

Aa Dditiōes ꝯfectio ad aſma educēs hu
mores groſſos ⁊ ſaniē ex pectore.℞.
ſucci ligritie. yſopi ſicce.ſquille radi
cis lilij celeſtis an̄.ʒ.viij.ca.ue.ſiccor.ʒ.vij.ſe.
urtice yreos cordumēi pipis ariſto.ro.naſtur
cij baurac carui cāpeſtris amigd̄ amarar ana.
ʒ.v.ꝯficiant̄ cū tm̄dem mellis q̄ntuʒ oia p̄dca
det̄ ex eo ad q̄ntitatem nucis mane ⁊ ſero cum
decoc.hac.℞.ficuū ſiccar dactilor ana nūero
x.radi.ligritie yſopi calamēti praſſij ca.ue.ana
ʒ.i.radicis apij ⁊ feniculi ⁊ ſe.cor ſe.urtice fe
nugreci ana.ʒ.ſ.mellis.q.s. Eſt ēt ꝯueniens
ad aſma diſnia tuſſiʒ ⁊ ſaniē plurīe huīditatis
ip̄os hūores ex pectore ⁊ ex canalib⁹ pulmōis
mūdificans.Ellectuariū ad aſma.⁊ diſnia.⁊ or
thomiā de numerabiliū li° extractū.℞.ſauine
ʒ.i.butiri.ʒ.iiij.mellis.ʒ.ij.da ſtō ieiuno.Alij
addūt yreos praſſij yſopi liquiritie an̄.ʒ.ſ.ma
cis.folij.cubebe.ʒʒ.cinamomi ſubtllis boni ⁊
ellecti ana.ʒ.i.mellis.q.s. Aſma.⁊ orthomia
hanelit⁹ ſāguiſugiuʒ difficultates ſūt hanelādi
q̄ maxīe ꝯtingūt ī yeme ⁊ ſenib⁹.Ellectuariuʒ
ſēp accipiat ubi ſint horobū ariſto.ro.⁊ yſop⁹
calamentū.centaur̄ radix coſti ſpica.⁊ ſil'ia.pe
ctus ungat̄ cū oleo anetino camo.⁊c.⁊ guta ar
moniaci cū oximelle trita uʒ.dent̄ ellectuaria
extenuatīa.ut diacalamentū diapraſſiū diairis
Pillule de cinogloſa ualēt.ungat̄ pect⁹ cū dial
tea marciaton arogon mixtis.det̄ diatriton pi
pereon. Criſpelle facte ex folijs centri galī
ꝯtriti cuʒ uitellis ouor ⁊ farina ordei ualent.
Pillule ꝓbate ad hoc.℞.ſtoracis calamite
gal.caſtorei pipis ana.ʒ.ij.opij.℈.iiii.ꝯficiātur
cum ptiſana ī īfuſione dragāti dent̄.ix.uel.xi.
Balſamuʒ ꝓdeſt ⁊ aurea alexādrina.℈.iiij.
Puluis gēciane cū uino ul' oleo ꝓſūt.ſplē pul
mo uel coagulū leporis cū uino ualēt. Opti
muʒ remediū ē cauteriū ī nodo furcule pecto
ris ī groſſa ⁊ hūida mā diacameron ⁊ potio mu
ſcata ualēt. Oleū in quo lep⁹ coct⁹ bulierit.
uſqꝫ ad diſſolutionē colatū ⁊ uſū ī cibariis uʒ
ī aſmate. Itē.℞.radicis ariſto.ro.q̄ntuʒ uis
ꝯfice cū zuch.det̄ ſero ⁊ mane bol⁹ ī ſtrictura
pectoris ⁊ toracis. Expedit uti diapenid̄ dia
dragāto fro diapapauere ⁊ zuch.uio.ungatur
pect⁹ butiro ⁊ dialtea mixtis.⁊ gula qn̄ uenit
ex ſiccitate ⁊ ī macilētis. Sed ſi pect⁹ ſit ſtri
ctuʒ ex hu.ꝙ ſcit̄ ſputo multo tuſſi ⁊ ſitis ab
latione det̄ diairis diacalamētū diapraſiuʒ dia
triton pipereon.Ungat̄ pect⁹ marciaton ⁊ ol'o
laurino ſumat pill'as yerep:grc ī ſero ⁊ ſemel
aureā alexandrinā cū uino ca.ſumiget̄ cū auri
pigmēto ſtuphet̄ cuʒ enula calamēto cuʒ uino
ficus cū yſopo ⁊ pigra ieiuno data antimoniuʒ
ſūptū cū ouo ſorbili uʒ flegma uiſcoſū ī pecto
re diſſoluit cū calamo aromatico ſolo uel cum
trebētina grana thur̄ accepta ī ſero īercipiūt
fluxū ex ſra'cā auripigmētū nō applicet̄ exte
nuatio corpi.

Ca^m octauū de emothoica paſſiōe.

Ee Mothoici dicunt̄ q ſaguinē eſpuūt q
qn̄ʒ ad tuſſiʒ ſeq̄t ⁊ cū tuſſi fit. Et ille
ſāguis qn̄ʒ ē mixt⁹ cū excreatiōe.Qn̄ʒ
fit ſpumoſus.⁊ qn̄ʒ clar⁹ emittit̄.Si cū tuſſi ⁊
ſpumoſus emittat̄ malū ſignuʒ ē.ulcerationeʒ
eiʒ pectoris ⁊ pulmōis ſignificat.Un̄ ſepiſſime
mors uicina ſequit̄. Cuʒ excreatiōe ⁊ reūate
fit a cerebro ſeu a capite.qn̄ʒ ab epate uenit.⁊
tunc ē rubor faciei. dolor dextri ypocundrii.
Et qn̄ʒ emittit̄ ēt ꝑ narē dextrā ſan.⁊ quādoqꝫ
adeſt grauedo ſiniſtri ypocundrii. tunc emitti
tur a ſplene oculi glauci ſunt. Et qn̄ʒ ſāguis ꝑ
ſiniſtrā emittit̄ narē.Qn̄qꝫ a fundo ſtōi ⁊ tunc

emittit̃ uomitu. ⁊ ē uiridis seu nigri sic̄ amur
ca olei. hoc uidi in quodā religioso. qui emitte
bat sanguinē sicut ē amurca olei nigri. ⁊ erat
ab oīb⁹ medicis dispat⁹. ¶ Ego qdē supueniēs
feci fieri balneū aq̄ decoc. testudinū optime
coctaꝝ ⁊ i eo pluries itrauit ⁊ liberat⁹ ē. ¶ Ali
qñdo uenit sanguis a gīgiuis ⁊ labijs. ⁊ cura
hui⁹ dicta ē supi⁹ i ca° ꝓprio. Eiectio itaqꝫ san
guīs ab īterioꝛib⁹ pcedēs semꝑ timoꝛosa ⁊
piculosa ē ſm ꝙ dicit ypo. in affo. septime pti.
dicit. n. i san. sputo sāiei sputū. ¶ In saniei sputo
ptisis ⁊ moꝛs. Eiectio itaqꝫ san. ⁊ cum clara ex
creatiōe curabilis ē. Qualitercunqꝫ fuerit ex
creatio san. hoc mō curat̃. Fiat flōmia de basi
lica. ⁊ postea īfra. v. ul' vi. dies det̃ decoc. casie
fistule uel. pꝛunoꝝ māne ⁊ se. coiuꝫ ⁊ iniubaruꝫ
⁊ si ꝯstipat⁹ fuerit clistere fiat. Syrup⁹ ad pa.
emothoicaꝫ. expt⁹ ſm meū magistrū. ℞. sādal'
al. ⁊ ru. acatie fructuuꝫ mirtill'. ros. sumac ber
beris balaustie ypoq̄stidꝯ boliar. karabe añ. ʒ.
s. uirge pa. arnoglose lactuce endiuie cicoꝛee
epatice ca. ue. ana. M. i. se. coium. ʒ. ij. oꝛdei as
sati. p. i. oīa. bulliāt i sufficiēti q̄titate aq̄ ⁊ ad
dito zucharo tabarizet uel alio bono ⁊ zuch.
ros. ana. lbꝫ. i. s. fiat syrup⁹ ⁊ pfecte decoquat̃.
⁊ quottidie sumat de eo. ʒ. i. s. cū aq̄ mirtiloꝝ
⁊ boli. Pcedēte tñ minutiōe de uena. que a
spūalib⁹ uenit uel de uena mediana ⁊ ligentur
bꝛachia ⁊ coxe patiētis cū pecijs eas amplexā
tib⁹. ¶ Itē det̃ sibi ellectuarium magistri mei
ad hoc exptū. ℞. succi ligritie dragāti gumi a
rabici amigd' ⁊ pincaꝝ assataꝝ ana. ʒ. x. se. papa
ueris al. penidiaꝝ ana. ʒ. xx. amidi. se. cidonioꝝ
poꝛtulace ana. ʒ. s. se. coium mundoꝝ malue la
ctuce sandal' albi ⁊ ru. ro. ana. ʒ. iiij. spodij sple
nis uulturis ana. ʒ. ij. cinamōi. ʒ. i. sanguis dra.
boliar. simphiti cancroꝝ fluuialiū folij añ. ʒ. i.
s. ꝯfice ipm ellectuariū cuꝫ syrupo supꝛadicto
uel soluꝫ cuꝫ zucharo ro. ⁊ accipiat ex eo i mo
duꝫ castanee cū aq̄ oꝛdei assati māe ⁊ sero. Tro
cisi optimi ad hoc. ℞. dragāti boliar. gumiar.
lapidis emathitis san. dra. thur̃ mast. balausti.
ana. ʒ. i. semis plātaginis risi assati ypoq̄stidos
acatie mumie corali al. ⁊ ru. spodij añ. ʒ. q̄rtam
radicis ꝯsolide maioꝛis ⁊ minoꝛis fructuū mir
tiloꝝ cinamomi ana. ʒ. ij. ꝯficiāt hec oīa cū syr°
ros. uel zucharo ros. ⁊ fit ql bꝫ trocisus. ʒ. uni⁹
⁊ det̃ unus cū aq̄ pluuiali uel rosata. Syrup⁹
ēt iste ē mirabilis i hac causa. ℞. succi plātagi
nis ⁊ uerbene depurati lbꝫ. ij. in quo bulliāt gu
miarabici draganti assari succi ligritie ana. ʒ.
quartā mumie san. dra. boliar. ana. ʒ. i. s. zuch.
ros. q. s. hic. n. syrup⁹ miromō uꝫ ad emothoi
caꝫ pass. undecūqꝫ pcesserit. ¶ Syrupi etiā cō
strictiui pul. ellectuaria ⁊ pillule. ⁊ que i cap°
de disinteria suꝫ dictur⁹. ⁊ in hac cā ualēt. ⁊ ēt
caꝫ q̄ i ca° de fluxu san. nariū dicta sūt huic pas
sioni ꝯpetunt. ¶ Itē empl'ꝫ istd pectoꝛi appli
cari pōt. qd uꝫ mirabl'r ad hanc pa. ℞. boliar.
gumiarabici mast. olibani añ. ʒ. quartaꝫ terāt̃
oīa ⁊ cū al. oui tempet̃ ⁊ supꝛa pect⁹ ēplastret̃
bibāt subtilliss^m uinū ⁊ liphatū cuꝫ aq̄ decoc.
gumiar. dragāti aut suco ligritie far. oꝛdeū ⁊ ri
suꝫ cognatuꝫ gnū cognatuꝫ ⁊ silia ami. ⁊ col'aꝫ
furfur. ptisanaꝫ cancros fluuiales ⁊ h⁹ i cū bo
lo ⁊ san. dra. ⁊ cinamomo puluerizatis sumat.
Si huiusmōi sanguis a spūalib⁹ fluat fiat mi
nutio de uena coꝛdis. Si a splene de uena. q̄ ē
īter mediū ⁊ minoꝛē digituꝫ sinistre man⁹. ⁊ uē
tosa cuꝫ scarificatōe spleni applicet̃. Si a kisti
fellis. fiat minutio de saphena que ē ab iterio
ri pte tali. Si i mulier̃ fluat huiusmōi flux⁹ pp
mestruoꝝ retētionē ꝓuocet̃ mestrua In uiris
pp retētionn emoꝛoydaꝝ ꝓuocent̃ emoꝛoyde
ut i ꝓprijs dicet̃ capitl'is. Si pp humoꝝ furio
sitatē ⁊ putredīnē. purgent̃ hūoꝛes ut pꝛedictū
ē si a cerebꝛo fluat san. uel a gula uel a faucib⁹
ponat̃ uētosa cuꝫ scarificatiōe post colluꝫ fiat
ēt minutio de uenis que sunt sub lingua ⁊ mi
nutio de cephalica. postea empl'm istud supꝛa
locuꝫ ubi fluit sanguis apponat̃. ℞. carte peco
rine. pilloꝝ lepoꝛis ⁊ filtri oīuꝫ ꝯbustoꝝ boli
mnie simphiti lapidis emathitis sanguis dra.
ana. ʒ. s. terant̃ oīa ⁊ cuꝫ al. oui ⁊ aceti modi
co ꝯficiant̃. ⁊ emplastruꝫ illd appōat loco ubi
fluit san. Si a cerebꝛo. sup cerebꝝ. si a pectoꝛe
super pectus. si a faucib⁹. super fauces. si a gu
la. supꝛa gulam. ¶ Item dentur syrupi ⁊ ellec
tuaria supꝛascripta. Itē pill'e facte ex gumiar.
⁊ se. plātagīs ufro muia san. dra. ma. thur̃ lapi
de emathitis radice consolide simphito acatia
ana. omnibus puluerizatis ⁊ ꝯmixtis cū atana
sia ⁊ ru. ⁊ suco plātaginis. ille pillule omnē san
guinē cōstrigūt ⁊ composite ⁊ expte pluries. p
me in hac causa ⁊ in quolibet fluxu

Additiōes syrup⁹ magistri mei ad spu
tū saguīs ꝓpter uene rupturā i pectoꝛ
℞. endō scariolle ligue ceruine epatice
lētigis aq̄ uiolarie cetrhac politrici adiāthos
M. i. uiol' floꝝ nenufaris añ. ʒ. iij. liquiritie mū

de candi penid̃ sc portulace quĩ q̃z nerui e se.co muniũ frigidoꝝ.añ.ʒ.i.amidi dragãti gumiara bici añ.ʒ.iii.iniube sebestẽ añ.ʒ.x.ordei mundi p.i.zuchari lbr̃.ii.sumac spodii balaustiaꝝ añ. ʒ.5.Trocisci expti ĩ emothoica pas.ĩ quolibet fluxu.℞.ros.se.cidonioꝝ boli corali al.ꝛ ru bei lapidis emathitis psidie balaustie fructuũ mirtilloꝝ se papaueris albi gumi arabici dra gãti spodij sumac san.dra.karabe vnicis mase cinamõi mumie ꝯsolide maioris acatie amidi se plãtaginis corigiole se acedule ypogstidos ossium cãcroꝝ cõbustoꝝ añ.ʒ.i.Quidaꝫ cõbu rũt oĩa supradcã.quidã assant solũ supra tegu lam ꝛ ꝯficiunt inde electuariũ.¶Alij cũ suco plãtaginis faciũt inde trociscos.ʒ.i.de qb⁹ dãt unũ ĩ mane cũ electuario cidonioꝝ ꝛ cũ zucaro ros.Alij ĩ sero ꝯtra quẽlibet fluxũ san.uel uẽ tris.Alij sunt q nõ ꝯburunt supradcã.Sꝫ ꝯbu sta forti⁹ ꝯstringũt ꝛ assata min⁹ fiat aũt ſm ꝙ necessitas magis aut min⁹ requirit.

¶Capitulum nonum de empimate.

Et qꝛ ut ait Ipo.ĩ par.nũc in p̃cedenti caplo alegata in sang.sputo saniei spu tũ idcirco de saniei sputo post sang. sputũ uidendũ ẽ.Saniẽ igit̃ screantes dicunt̃ ẽpici.Et huiusmõi pass.diuersis modis fit.Fit eiꝫ ex apostemate ĩ istrumẽtis spũuꝫ creato.s. ĩ pulm.uel sub costis ex pleuresi uel piplemo nia.¶Qñ.n.huiusmõi sanies ad purgandũ ni mis morat̃ uel nõ pfecte curat̃.tũc pulmo infi cit̃ ex cuius infectiõe nutrimẽtũ ueniẽs corrũ pit̃.ꝛ tũc cũ crepuerit huiusmõi apostema ꝛ sa niẽ emiserit.bonũ ẽ si multũ non durauerit. Et qñq̃ p screationẽ huiusmõi saniei sequit̃ screa tus san.q malus ẽ.unde festinandũ ẽ cito ut pe ctus mũdificet̃.ne sanies ĩ corpore manẽte ptis sis sequit̃ ꝛ mors.¶Signa empicoꝝ sunt hec sputũ saniei.corpis macilẽtia.colli gracilitas.ha helandi difficultas cũ tussi.qñq̃ ẽt cũ asmate. facies subtumida.rotunditas oculoꝝ ꝛ tumor Aliqñ ẽt febriunt empici.sicut p calorẽ ĩ uolis manuũ ꝛ pedũ cognoscere possum⁹.ꝛ p alia si gna se.cõia.¶Nã qñq̃ sentiunt dolorẽ in sini stra parte in medio thoracis.qñq̃ retro ſm di uersa loca infecta ꝛ maxĩe in tussiẽdo ꝛ expuẽ do pp motũ emissionis uel euulsciõis in locis p̃dictis dolor sentit̃.¶Et nota ꝙ pa.pleuresiꝫ seu piplemoniã si nõ purget̃ ĩ.xiiij.die post ru pturã apostematis fiunt empici.¶Empici uõ facti ex p̃cedẽti apostemate.si nõ purgent̃ ĩfra diẽ.xl.a quo fit ruptura fiunt ptisici.ꝛ h̃ habe mus ab Ipo.affo.qnte particule.Quicũq̃ ẽpi ci fiũt si purgent̃ a.xl.die a quo ruptura fit so luunt̃.Si uõ nõ ut plm ĩ ptisim cadũt.de ptisi aũt piplemonia pleuresi ꝛ cardiaca in tractatu seu libro se.tractabo dãte deo.¶Ad hec pas. fiat syrup⁹ tal'.℞.ordei mundi.p.i.ca.ne.M.i. se.fenugreci.ʒ.i.mell' lbr.i.5.dec̃ cũ aq̃ ficuum siccaꝝ ꝛ passularũ uel cũ aliq̃ de aqs pect⁹ mũ dificãtibus in p̃cedẽti ca° dictis.Et dent̃ ẽt ipe aq̃ cũ diapenid̃ ꝛ diairis.uel dẽt̃ eis mel rosa. cũ ipsis aqs distẽpatũ.uel cũ aq̃ ysopi dragãti iuue passe ꝛ h̃ mõ dẽt̃.sibi p dies quatuor cũ sapa si nõ febricitauerit.¶Et si cuꝫ his pectus noueris nõ fore mũdificatum mundificet̃ cum aliq̃ lotura ut cũ aq̃ fructuum ꝛ simil'ib⁹.¶Inũ gat̃ pect⁹ cũ unguẽtis ĩ p̃cedẽti ca° dictis.uel cũ dialtea marciatõ agripa ꝛ siml'ib⁹.¶Iteꝫ spi ca celtica apiũ anetum brãca ursina serpẽtaria maluauisc⁹ ĩ uino ꝛ oleo decoc.supra pect⁹ cã teplasment̃.sapouaria ꝛ cẽtaur' sil'r decoc.cata plasment̃ sepe ꝛ sepi⁹ ca.¶Item si nõ febricita uerit spicã mirrã cass.ligneã ꝛ piper lõgũ ana ĩ optĩo uino diu fac bulire ĩ uase qd̃ habeat os lõgũ optĩe sigillatum ne respirare possit.ꝛ cuꝫ diu bulierit pa.optĩe coptus fumuꝫ ĩ ore reci piat p ẽbotum.ꝛ hoc bis uel ter fiat ĩ ebdomo da.ꝛ de ipso uino collato cũ ptisana ordei acci piat rosatã nouellã diarodõ.uel istud electuari uꝫ.℞.pincaruꝫ amigd̃ se.papaueris al.ana.ʒ.i. ysopi zuchary caricaꝝ passulaꝝ se.bõbacis liq ritie ꝛ suci ci⁹ draganti gumiarabici boliar.ru bei.ʒ.i.memithe penidiaruꝫ añ.ʒ.ii.mell' ros.ꝛ sape.q.s.confice sic.pineas passulas caricas ꝛ amigd̃.diu tere ꝛ pul.terendoꝝ amisce ꝛ ꝯfice cũ melle ro.ꝛ sapa ut dixi ꝛ oĩ mane ꝛ sero ca piat ex eo ad quãtitatẽ nucis parue.¶Si febri citauerit farinã ordei cuꝫ lacte amigd̃.cognatã cõedat simulam⁹ aquã furfuris frumẽtuꝫ ꝛ hu iusmõi distẽpata ꝛ cognata cuꝫ lacte amigd̃ co medat aq̃ ordei gumiarabici ꝛ dragãti cuꝫ zu caro penidijs ꝛ dragãto bibat.Si uõ febricita uerit pullos edos faxianos pdices durdos stur nos oua sorbillia.uitellum ẽt cuꝫ ouis uiuubis ꝛ uuis passis ꝯdituꝫ ꝛ h⁹ĩ cõedat uinuꝫ lipba tuꝫ cuꝫ aq̃ decoc.ysopi uuaꝝ pass.ficuũ siccaꝝ ꝛ iuiubaꝝ bibãt a coitu ꝛ a nĩo labor̃ abstĩcat.

Aditiões syrupus optimus ad empi ma expertus ꝛ per me cõpositus.℞. aristo.ro.bene munde ꝛ p q̃tuor par

tes diuise.ʒ.iij.seis mirti.ʒ.i.illud qđ repit̃ i fo liculis radicis ꝯsolide maioris ysopi ungule ca baline centrũ galli uermicularis quĩqꝫnernie cibalarie ana.p.i.san.dra.ʒ.iij.se malue ⁊ bõba cis añ.ʒ.i.ordei mũdi.p.i.hec oĩa i sufficiẽti quã titate aq̃ buliãt ⁊ addito zuchari quantũ suffi cit fiat syrupus.

Ca.x.đ passiõe stõaci ⁊ pᵒ đ uõitu ꝓuocãdo.

Um de pass.stõaci i h libro meũ ꝓpo siti sit tractare.Quũ stõacus a multis pass.p uomitũ ꝓuocatũ curat̃.uisum ẽ mihi ut ꝓus de ꝓuocãtibᵒ uõitũ tractare icipiã Multos.n.uidi qcibo⁊ ⁊ potionũ multã rece perũt quãtitatẽ q illico egrotare icepunt.Et ni si qꝛ imediate feci eos ꝓuocare uõitum in eis q egritudinẽ uel fe.piculosam ⁊ forte mortẽ icur rissent q stati liberati sunt ꝑ uõitũ i eis ꝓuo catum. Cõpetit ẽt his q stõacũ hñt repletũ fle gmaticis ⁊ uiscosis hũoribus.⁊ ẽt febricitanti bᵒex plenitudine ⁊ repletiõe nimia.ꝯpetit etiã his q habẽt nimiã grauitatẽ corpis abhomina tiõe uena⁊ extẽsiõe ⁊ rigore cũ calore.hec eiꝫ plenitud stõaci significãt ⁊ uõitus i his ꝯpetit. Medicina⁊ igit̃ uõitiua⁊ alie sunt leues alie fortes alie fortissime.leues sunt cortices uel ra dices ebuli.sucᵒ sambuci fumiterre se attripli cis se.rape seu radix acetũ cum aq̃ ⁊ oleo ydro leon psicaria.⁊ uõitũ Nicolai iferius describẽ dũ.uõitiua uõ fortia sunt sicut raffanᵒ squila ia rus tapsia magna cataputia nux uomica casta neola indica se.pẽtafilon dacti pẽtadatilᵒ crocᵒ ortulanᵒ sucᵒ cucume.agrestis lac ficulnee cen tauree maioris uirid eris elleborᵒ niger ⁊ uõiti uum scarpelle subscribẽdũ.Uõitiua uõ fortis sima sunt sicut fel porcinũ taurinũ uacinũ. ⁊ si milia.Medicine ite⁊ grossos ⁊ uiscosos hũo res atrahẽtes p uõitum sunt elleborᵒ al. ꝯdissi narcisiᵒ cataputia granᵒ bachi titimali castãeo le rotũde cũ melle ⁊ aq̃ tepida ⁊ syrupo aceto so.⁊ hec oĩa fortia sunt i atrahẽdo ipsos humo res uiscosos.debiliora uõ eis sunt i attrahẽdo pdcã sal idẽ ñ se.attriplicis ⁊ synapi.Que uõ co.nigrã p uõitũ educũt sunt se atriplicis aq̃ fa xiolo⁊ radix yreos malua cocta cuꝫ poris oxi mel cũ acedo radix narcisci cocta uõitiuũ Ni colai ẽ istud.℞.tapsie collecte i mẽse Junij.ʒ. iij.croci affricani.ʒ.i.s.nucis uõice.ʒ.s.assari. ʒ.i.hec oĩa trita i aq̃ salsa uel salmẽtia usqꝫ ad medietatẽ bul.⁊ additis lbr.ij.mell' dispumati ⁊.ʒ.iii.suci assari usqꝫ ad ꝯsumptionem suci ⁊

aq̃ buliant.Cũ ipm inde dare uolueris distẽ pabis ex eo ad quãtitatẽ castanee cũ ca.⁊ p no ctẽ ad serenũ resideat.mane uõ ꝓpinet̃ uel cuꝫ syrupo acetoso uel aq̃ ca.det̃.uꝫ delicatis hoi bus.⁊ ad nauseã a supfluis ⁊ acutis hũoribus fcãꝫ.uꝫ ẽt ꝯtra ter cianã uerã seu notam ⁊ ꝯtra quottidianã ⁊ q̃rtanã. Uomitũ patriarche ad idẽ uꝫ qđ sit fit ℞.tapsie lbr.i.croci affricani.ʒ. iii.cinamomi assari añ.ʒ.ii.mell'.q.s.det̃ cuꝫ oĩ bᵒ supradictis ad quãtitatẽ castanee.Uomituꝫ scarpelle fortiᵒ his duobᵒ sic fit.℞ tapsie lbr. i. cinamomi assari.ʒ.i.croci.ʒ.iij. amigdalarum amara⁊.ʒ.i.cataputie.ʒ.i.gumiarabici. ʒ. i. in aq̃ salsa uel salamẽtina coquant̃ hec oĩa trita. ⁊ cũ melle ꝯficiant̃ ⁊ det̃ de eo ad quãtitatẽ ca stanee ꝯtra egritudines i uõitu Nicolai dcãs. Si dat̃ cũ ca.uõere facit.si cũ frigida p secessũ educit.Uomitiuũ magr̃i mei exptũ iducẽs uo mitũ ⁊ scelas suauit̃.℞.corticũ radicis laureo le radicis yreos se.rapa⁊ ⁊ rapistarũ añ.ʒ.i.te rant̃ hec oĩa ⁊ decoquant̃ i tribᵒ lbr.aq̃ usqꝫ quo ad unã deueniat ⁊ colet̃ ⁊ addita lbr.i.zu chari pdcẽ collature coquant̃ optĩe.usqꝫ ad cõ sumptionẽ.ipsiᵒ aq̃.⁊ tũc cũ puluere isto admi sceat̃.℞.corticuꝫ radicis laureole sicca⁊ assari cõdij se.rapa⁊ rapistarũ glãdioli mast.añ.ʒ.iij. de h uõitu det̃.ʒ.i.distẽpatũ cũ ca. Et plᵒ uꝫ si antequã det̃ iaceat p totã noctem sub aere sere no.⁊ i mane tribuat̃.uꝫ.n.mirabilit̃ ẽt plusq̃ đ uõitibᵒ aliquibᵒ supradcis ad oĩa iã dcã.si cata putie mũde cũ melle ⁊ zucharo ana mixte i mo dũ cũ aq̃ distẽperate det̃.ducũt si collecta fue rit trahẽdo uersus frã ducit p secessum tũc. si ỽsus celũ quũ colligit̃ trahit̃.tũc ducit p uõitũ ꝓbatum ẽ. Aliud uõitum optᵐ.℞.se atripli cis rapa⁊ radicis rapista⁊ ana.ʒ.s.terant̃ ⁊ in libr̃.iii.aq̃ bul.quousqꝫ ad unã deueniãt collẽ tur.⁊ addito pauco zucharo ad serenum p no ctẽ stent.i mane uõ tribuat̃ i potu.Uõituꝫ aliđ ℞.corti.radi.salicis se.atriplicis rape radicis aneti raffani añ.ʒ.s.bul.in libr.iii. aq̃ usqꝫ quo ẽtia ps remaneat ⁊ addito syrupi acetosi ꝯpo siti.ʒ.ii.⁊ olei cõis.ʒ.s.totuꝫ i potu sumat̃ uꝫ. n.hᵒ i uõitᵒ i artetica ⁊ uitio lapidis.⁊ pᵒ cõcsi io nẽ salso⁊ piscium radicis ⁊ cepa⁊.⁊ pᵒ mlʼtã po tationẽ uini liphati.Unctio uõituꝫ ꝓuocãs.℞. suci ellebori ⁊ esule uel pul.ipo⁊um ana.⁊ cum felle taurino ⁊ al.oui cõmisce.de quo uentreꝫ ungas ab umblico superius ⁊ uomet. h ẽt uo mitiuum uermes ascarides interficit ⁊ educit

unũ vo uõitiuũ faciũ' qñqz p istis q alios uõi tiuos cape non pñt. ħ mõ. ℞ esule radicis lau reole elebori albi seis rapaz atriplicis rassani rapistaruz ana. ℥. i. hec oĩa bñ trita. ⁊ lota i lbr. iij. uini bul. quousqz ad unã redeãt. ⁊ colleñt ⁊ postea admiscc alteri' uini ⁊ mell'ana. lbr. i. cro ci. ℥. quartã ⁊ p noctẽ iaceat ad serenuz ⁊ detur ex eo. lbr. i. ¶ Panis vo pũocãs uomituz fit ex farina tritici. cuz suco elebori uel laureole uel esule uel lacte titimali. uel pdcãruz pul. ĩ malo dulci i medio ɔcauato ponanť. ⁊ ipm malum ĩ pasta iuoluať. ⁊ ipsa pasta desup cum acu pfo reť ⁊ decoquať i furno ⁊ ipm pomuz comedať qm suauiť uomet. ⁊ hec fiunt p delicatis. ⁊ p il lis q abhorẽt sumere medicinas ducũt enim eos suauiter.

Dditiões. empl'z qõ si supra uẽtrẽ po nať uõitum pũocat. ℞. elebori al. ℥. i. pipis. ℥. s. ɔfice cum felle taurino. uel uacino. q. s. ⁊ stõaco applica. ¶ Jtẽ exptuz q si flores genestre citrini coquanť i aqua ⁊ poteť dcã aqua stati pũocat uõitum. ⁊ si addať se. ra parũ rapistarũ ⁊ atriplicis citi' opať. uõit' sua uis ⁊ leuis fit de floribus sambuci tritis cum melle mixtis da. ℥. i.

¶ Capl'm. xi. de uomitu restringendo.

Ccidit qñqz pl'ib' uõitus supflu' ⁊ im moderat'. q nisi restrigereť pa. posset cito deficere. ⁊ uirt' ei' debilitari ani chilari ⁊ psterni q uõit' qñqz fit ex stõaci defe ctiõe. ¶ Qñqz ex ca. humorib'. Qñqz ex frigi dis ⁊ uiscosis. ¶ Si itaqz ex frigidioz humoz habũdãtia accidat. facit eructuatiões uel isipi ditates ⁊ i uõitu flegma uiscossum uel aquosũ uel pmixtũ ⁊ grauedo i capite. ⁊ i stõaco frigi ditas sentiť. ¶ Nã cerebrũ ɔpatiť stomaco pp colligantiã quã hz cuz eo. ¶ Si vo sola frigidi tas sine humozũ uitio fuerit ⁊ cuz ade st graue do stõaci ul' frigiditas i pfũdo ⁊ nullius uomi t' habũdãtiã demõstrat frigida obsunt ⁊ ca. psunt. ¶ Qz si hu. calidi sint i cã tunc i uomitu qñqz uomit co. croccã. ⁊ qñqz uiridẽ ⁊ cũ emi tiť os miromõ amarũ est. ¶ Si vo sola ca. sine hũoze fuerit in cã. adest doloz ⁊ ardoz stõaci si tis. ⁊ siccitas oris nec uõit' aliquoz pdcõzũ col lozũ ẽ tinct' ca. exibita magis uõitum incitant. Frigida vo ipm reprimũt. ¶ Si vo uõitus fue rit pp supfluitatẽ cibariozũ uel acumine ipsozũ ħ scimus p iudiciũ pa. q fateť nimis comedisse uel salsa cibaria acra uel acuta. ¶ Qñqz ẽt acci dit uomit' pp acuitatẽ medicine assumpte. ¶ Si itaqz uõit' fuerit pp humozes frigidos ⁊ uisco sos. purgeť cũ pilul' aureis uel sine qb' ẽe nol lo. uel cũ pilulis yerepigre gali. ⁊ silibus po stea uinũ decoc. nucis muscate ciamõi ⁊ mast. cũ dyacimino uel diamargaritõ ul' diauenidiõ. uel diazinziber uel triffera magna uel cũ aliquo sili electuario deť postea appliceť empl'm stõa co. ℞ mẽte sicce absinthij sicci añ. ℥. s. costi zin zi. pipis cipi calamẽti gallie sq̃nãti añ. ℥. q̃rtam fiat emplastrũ ⁊ distẽpeť cũ storace ligda. uino ueři ⁊ oleo nardino uel oleo muscelino ⁊ appli ceť stõaco. qz mirabiliť uz i hac cã uel ẽt i uõi tu ex sola frigiditate fcõ. ¶ Aliud empl'm ad idẽ. ℞. baccaz lauri cimi mast. olibani cinamo mi nucis muscate ligni al'. ana pulueriȝenť ⁊ cũ oleo muscelino uel laurino uel cõi tyriaca. ⁊ al. oui ɔficiať ⁊ supra stõacũ apponať. ¶ Si vo fuerit uõitus pp defectionẽ stõaci deť electua ria ɔfortantia. ut sunt pliris arcoticõ muscata diamargaritõ diaciminũ ⁊ sil'ia. deneť ẽt ipsa ele ctuaria i uõitu fcõ pp cibi ⁊ pot' habundantiã pri' tñ cũ uomitu aq̃ ca. stõaco optie mũdifica to. ¶ Si vo pp medicinã assumptã ɔtingit. mit tať pa. i balneo aq̃ pluuialis i quo decocte sint ciminũ galle ros mirt' fruct' iuniperi mẽta ⁊ ra dix felicis ⁊ sil'ia. uel in ipsa aq̃ ca. spõgia ul' pa nus ifusus stõaco sepe ⁊ sepi' appliceť. Et ẽpla struz fcm. ex bolo mast. san. dra. lapide ematbi tis. ana ɔfectũ cũ suco mẽte ⁊ al. oui. ⁊ mica pa nis trita stõaco appliceť. qz oẽm uõitum strin git pbatũ ẽ. Qz si co. i cã ẽe cognoscať. purgeť. cũ oxilaxatiuo uel triffera ⁊ huiusmodi. ⁊ aliq̃ clisteria fiant ɔueniẽtia. Et si fuerit oportunuz si plenitudo uenaz affuerit de uena stõaci miu tio fiat. deide ħ empl'm stõaco appliceť. ℞. ro. ℥. s. sandal'. al. ⁊ ru. ypoqistiđ spodij acatie ana ℥. quartã panis biscoti torrefacti ⁊ i aceto ifusi. ℥. i. fabaz nigraz torrefactarum. ℥. s. fiat ex his pul. subtilissim' ⁊ cũ succo cidonioz oleo ros. ⁊ cera ɔfice empl'm. ⁊ stõaco applica qz uz i oĩ uõitu ex cã ca. tam i fe. quã sine febre. ¶ Aliud ẽpl'm ad idez sil'e. thus mastix ⁊ aloes teranť ⁊ cũ al. oui ⁊ aq̃ ros. distẽpeť ⁊ stõaco appliceť. ¶ Aliud exptissimũ qõ stati quelibet uõitũ cõ strigit fermẽtũ forte cũ suco mẽte ⁊ aceto ɔmi sce. ⁊ fac tortellũ ca. ⁊ stõaco applica qz statim uõitũ strigit. Aliud ẽplz pbatũ ad oẽz uõitũ re strigẽdũ. ℞. sterc' porcinũ ⁊ spal'r cõedẽtiũ glã dulas ⁊ radices felicis terať ⁊ coquať i aceto

usqȝ ad aceti ꝯsumptionē h̄ emplastꝝ ca. supra
orificiuȝ oris stōaci applicet̄ ter uel quat̄ i die
qꝛ mirabilit̄ strĩgit. ¶ Itē pinca cocta cum aq̄
pluui ali stōaco applicent̄. ¶ Itē aq̄ decoc. mili
folij ⁊ antifloꝝ. i. floꝝ uuaꝝ acerbaꝝ i potu da
ta uomitum restrĩgit. ¶ Itē peonia ĩ aceto de
coc. galle balau. rosꝰ. mirti cinamomū costū cor
tex mali granati ⁊ huiusmōi ꝯstrictiui ĩ aceto
ĩfusi. ⁊ ca. stōaco applicati ipm uomitū restrin
gūt. Qꝫ si uomitꝰ cū fluxu uētris fuerit det̄ siru
pꝰ ro. ⁊ mirtinꝰ syrupꝰ de suco plātagis trocisi
electuaria ⁊ alia ꝯstrictiua. q̄ ĩ capꝰ de disinte
ria dicā dāte deo cōedant cibos leuissime digō
nis pulos fasiāos pdices ⁊ huiusmōi aues cōe
dētes scia iunipi ⁊ fructꝰ mirtilloꝝ assatas ⁊ in
tꝰ plenas frōdibꝰ uel fructibꝰ mirti. uel cuȝ ace
to uel agresta. uel suco limonū. uel citrāguloꝝ
paratas. salsa ēt ex mēta gariofilata rosꝰ. maio
rana cinamomū. ⁊ mica panis assata supra pru
nas ĩ aceto ĩtĩcta. ⁊ cū suco limōis uel agresta
uel aceto. hec salsa fcā ⁊ data multū ꝯfert. Em
plastrū qd̄ uomitū restrĩgit ⁊ stōacuȝ ꝯfortat.
℞. rosꝰ. mast. olibani nucis muscate storacis bo
li san. dra. laudani an̄. ℥. q̄rtā ligni al'. musci am
bre an̄. ʒ. 5. mēte maiorane sicce an̄. ℥. ij. croci. ℥.
5. ꝯficiant̄ ex suco mēte oleo rosꝰ. ⁊ cera. Et em
pl'm ex his fcm̄ applicet̄ stōaco ⁊ sic ō singul'.

Dditiōes cura p me ꝯposita. q̄ curaui
quandā mulierē. q̄ adminꝰ. x. uicibus
assclabat ⁊ totiēs uōcbat. ⁊ habebam
eā p despata. feci ei fieri h̄ empl'm ⁊ stōaco ap
plicari. ℞. lapidis ematitis boliar. gumi arabi
ci dragāti mast. cinamo. rosꝰ. an̄. ℥. q̄rtā. hec oīa
ĩ pul. redigant̄. ⁊ cū cera ⁊ oleo ro. uel mastici
no ꝯficiant̄. ⁊ supra stōacū supra peciā extēsuȝ
ca. applicet̄. ¶ Itē feci sibi dari ĩ potu zuchaꝝ
ro. antiquū cū aq̄ decoc. mast. ⁊ asse distēpatū.
postea feci sibi fieri syrupuȝ ex aq̄ decoc. mēte
cimini asse corticis granati ⁊ mast. ass. zuchari
ro. ⁊ zuchari al. q. s. ⁊ usa ē his oībꝰ ⁊ infra spa
tiū duoꝝ dieꝝ liberata fuit. ¶ Quidam pa. fle
gmaticꝰ ĩ tm̄ uomedat. ꝙ nihil pot̄at retinere
de cibo. ⁊ huiusmōi uomitū ĩ pncipio uolui re
tinere. sȝ cū egritudo eēt ĩ declinatiōe. uidēs ul
tra mōȝ uirtutē debilitari ꝯstrixi h̄ mō timēs
casuȝ uirtutis. accepi de succo mēte domestice
satis ⁊ addito modico aq̄ rosꝰ. ⁊ mast. bene mix
tis. panē diuisi p mediū ⁊ bn̄ ad igneȝ assatum
pdcō liquori ĩfundi feci ⁊ ca. supra stōacum me
diāte pecia lini multotiēs apposui muttando

ipm ⁊ restrictꝰ ē uōitus ⁊ ꝯfortatꝰ ē pati. ⁊ ꝯua
luit. ¶ Empl'm mirabile ad uōitū restrĩgēduȝ.
℞. ro. mēte. fungoꝝ q̄ nascunt̄ ad pedē ro. cani
ne radicis ꝯsolide maioris. boli gumi arabici.
lapidis emathitis cinamōi. an̄. ʒ. 5. q̄nq̄neruie.
suci ubn̄. suci mēte. suci folioꝝ ꝯsolide maior.
an̄. ℥. i. panis torrefacti ⁊ ĩ aceto ĩfusi q̄ntuȝ uide
bit̄. terant̄ oīa insil'. ⁊ ex eis fiat empl'm. ⁊ ca. su
pra stōacū ab umbilicō supiꝰ applicet̄. Pira ēt
assata ⁊ cidonia grossa cōedat nespula. sorba.
fructꝰ mirtilloꝝ. sil'ia. miliū. risuȝ. ⁊ huiusmodi
cognata cōedat cinamomum ēt sepe masticet.
¶ Ad uōitū ℞. suci maloꝝ granatoꝝ muzorū.
ʒ. iij. suci mēte q̄rtā unā. pul. sumac. ℥. i. coquāt̄
⁊ collent̄ suci optīe. ¶ Ad idē uinū decoc. galā
ge. gariofiloꝝ mente mast. ana si bibat̄. uȝ ⁊ c.

¶ Capl'm. xij. de siti.

Sitis plibꝰ fit de cāis. ⁊ qñqȝ de calore
spūaliū. ⁊ hec sitis ut pl'imū mitigat̄ p
atractionē aeris frigidi ⁊ hūidi. Est
. n. s̄m pl'imum appetitꝰ frigidi ⁊ humidi. ¶ Qñ
qȝ fit sitis ex epatis calore. ⁊ isti sentiūt calorē
ĩ dextro latere. ⁊ post q̄z bibūt. maxīe si ambu
lāt. Qñqȝ fit sitis pp co. nimiū supbabundāteȝ
ĩ stōaco. Et tunc isti hn̄t amaritudinē oris ⁊ bi
bita aq̄ frigida sentiunt aleuiationē. Qñqȝ fit
sitis pp ebulitionē ⁊ ardorē stōaci. ut ĩ febrici
tātibꝰ ⁊ cibaria cōedētibꝰ ca. ⁊ salsa. ⁊ tal' sitis p
potationē aq̄ frigide sedat̄. ¶ Fit ēt sitis qñqȝ
pp frigidos hūores habūdates ĩ stōaco. Aliq̄n
fit sitis pp nimiuȝ usum pisciū salsoꝝ ⁊ alioꝝ ĩ
digistibilium. ¶ Et si opponis ꝯtra me qꝛ dixi
ꝙ sitis ē appetitꝰ frigidi ⁊ hūidi s̄m pl'imū. Sȝ
pisces sunt frigidi ⁊ hūidi. igit̄ debēt sedare si
tim. ¶ Rn̄deo qꝛ cū pisces sint flegmatici ⁊ in
digistibiles. ⁊ cū flegma sit pmū ĩdigestoꝝ s̄m
plm̄um cū ĩmoderate cōedunt̄. multū de sl'e ge
nerāt. qd̄ mirabil'r repugnat digōni. ⁊ h̄ mō pi
sces ⁊ oīa cibaria ĩdigōnē gn̄antia gn̄ant sitiȝ.
Qñqȝ fit sitis pp nimiā mēbroꝝ inanitionē ut ĩ
ethicis ⁊ ꝯsumptis. Et h̄ pp ea q̄ dicunt̄ ĩ capꝰ
de ethica curat̄. Qñqȝ ex flegmate salso ĩ stōa
co supbabundāte fit sitis. ¶ Et tūc fit oris sal
sedo. Et h̄ sitis pp potū aq̄ frigiō mitigat̄. Qñ
qȝ fit uitio renū ⁊ ex diabete. tūc. n. renes totā
atrahūt hūiditatē ab epate ⁊ dexicāt̄ niuȝ ⁊ ca
lefiūt. ⁊ sic pp niaȝ calefactōȝ ⁊ dexicatōȝ epar
dexicatū attrahit a stōaco. uñ dexicat̄ stōacꝰ ⁊
arescit, ⁊ isti tales curant̄ cū unctiōe olei uiol.
populeō uel rosati circa renes desup posita ta

bula subtili. ꝛ p'dicēda i cap° de diabete. Qñ
qꝫ sitis fit ex nimio potu uini fortis seu ex sup
fluo cibo sūpto. ꝛ h sitis curat̃ p uōitum. ꝛ po
stea supdormiat pa. Sil'r curat̃ sitis fcā pp ni
miū esuꝫ pisciū ꝛ idigestibiū ciboꝝ. Qꝛ si hūo
res frigidi crudi ꝛ idigesti faciētes sitim i stōa
co fuerit. pri⁹ digerant̃ cū oximelle ꝯposito. ul'
de radice rafani fcō. deīde puocet̃ uōit⁹ p⁹ cōe
stionē salsoꝝ ꝛ incisiuoꝝ. ciboꝝ cū uōitu Nico
lai scarpelle. ꝛ sil'ibus supꝛascriptis. Et si fuerit
grauis ad uomēdū. purget̃ cuꝫ pilulis aur̃ ꝛ si
milib⁹. postea det̃ electuariū arōaticū nardinū
ꝛ diacostū uel diaysopū uel diaciminū. ꝛ istud
electuariū opti^m ad h. mast. trocisoꝝ diarodō
añ. v. karabe mēte sice. carda. ma. ꝛ mi. xiloal.
serici crudi ʒʒ. nucis musc. cinam. añ. ʒ. iij. mell'
dispumati. lb. ſ. sumat. ʒ. ſ. cū uino odorifero.
Qꝛ si sitis fuerit pp malā ꝯplexionē stōaci frigi
dā sine hūo. uitio detur. ʒ. i. tiriace uel mitrida
ti cū uino odorifero. al. decoc. mast. aut emoro
gia cū aq̃ mte. Qꝛ si sitis fuerit pp calorē habū
dātē i stōaco purget̃ co. cū uōitu uel cū aliq̃ de
coc. ꝯuenieti. postea dent̃ isti i trocisi cū syrupo
acetoso de zucaro ꝛ aq̃. ℞ spodij sādal' al. ꝛ ru.
se cōiuꝫ mūdoꝝ. se. portulace añ. ʒ. v. rof. siccaꝝ
ʒ. vij. berberū. ʒ. v. cāphore. ʒ. i. ꝯficiant̃ cum aq̃
rof. ꝛ suco portulace. Et si cuꝫ h supuenerit flu
x⁹ uētris. adde boluꝫ ꝛ san. dra. p̃dcis trocisis.
¶ Si uō sitis fuerit pp calorē spūaliū ut i febri
citātib⁹. uel ēt pp malā ꝯplexionē stōaci calidā
sine hūoris uitio. fiat aer artificial'r frigid⁹ cū in
fusiōe dom⁹ ex aq̃ rof. ꝛ aspsione frigidaꝝ' her
baꝝ p domū ꝛ sil'iuꝫ. ¶ Syrupi frigidi ēt rosa.
uiol'. nenufaris ꝛ syrup⁹ ꝺ psilio ꝛ de aq̃ cucur.
ꝛ zucaro fci dent̃. Sitis uō q̃ fit uitio spuūm si
ue spūaliū epatis ul pulmōis sedat̃ cū pa. sugit
aliqd de acetositate citri uel limōis uel alicui⁹
rei acetose. hec. n. res acetosa puocat i sicicte q̃s
dā leue tusiculā. ꝛ faciet ipsam siti cessare. stet
supꝛa aquā currētē. l' distilet̃ loc⁹ ei⁹ psilio. Uel
se citonioꝝ i aq̃ ifusuꝫ i ore teneat. Syrupi fri
gidi supꝛa dci dent̃. Syrup⁹ ēt acetosus. oxiza
cara. Syrupi iulep. ꝛ electuaria frigida. sic sūt
triasanꝺ diarodō abatis zucaꝝ ro. uiol. diapru
nis. ꝛ ēt electuariū cophonis. ꝛ spālit̃ si colleri
c⁹ hūor fuerit i stōaco. Pilule iste teneant̃ sub
ligua. ℞. se portulace dagrāti añ. ʒ. iij. se cōium
lactuce añ. ʒ. ij. sandal' al. ꝛ ru. gumi arabi añ. ʒ.
i. tēpent̃ cū aq̃ rof. ꝛ fiāt pilule i mōꝫ fabe. q̃rū
unā sub ligua teneat q̃usqꝫ p se disoluat̃. Iteꝫ
emplm ex sempuiua solatro. rasure cucur ꝛ sili
b⁹ extius apponat̃. Qꝛ si sitis fuerit cū catarro
pul. gumiarabi ꝛ amilij. ꝛ dragāti ana oīa insi
mul ꝯficiant̃. ꝛ fiāt pilule q̃rū una sub ligua te
neat̃ q̃usqꝫ p se disoluat̃. ¶ Itē det̃ syrup⁹ spā
lis ad h. ℞ amili gumiarabici dragāti añ. ʒ. ſ.
se cōiuꝫ ꝯtusoꝝ. ʒ. ij. se apij ꝛ aneti añ. ʒ. ſ. bul. h
oīa i lacte amigꝺ. adde tñ uiol. rof. añ. ʒ. ſ. ꝛ fac
syrupū cū zucaro ꝛ dragāto añ. q. s. ꝛ det̃ cum
ptisana ordei quotidie. ¶ Syrup⁹ ēt fcūs de su
co melōis palesti ꝛ zucaro miromō uꝫ ꝯ sitim.
Si pp inanitionē mēbroꝝ fiat sitis. sedet̃ p ea q̄
dcā sūt i cap° de ethica. uel cū tali mixtura. ℞.
diarodon abatis. ʒ. iij. rof. nouelle. ʒ. iiij. dragā
ti frigidi. ʒ. vi. Et h de siti dicta sufficiant.

¶ Cap^m. xiij. de mala ꝯplexiōe stomaci ca. seu frigida dolorē faciēte. ꝛ de uētositate stomaci.

S Tomac⁹ patit̃ qñqꝫ pp malā ꝯplexio
nē calidā seu frigidā ei p̃dñantē. Iteꝫ
patit̃ qñqꝫ pp uētositatē i eo gñatam.
Qñqꝫ ēt pp apostema i eo natū. Cura cui⁹ apo
stematis stōaci i tractatu se. ponet̃ cū istꝺ apā
nō possit eē i stōaco sine fe. ¶ Si ḡ ca. ꝯplexio
stōaci p̃dñat̃ idebite. signa erūt hec. ¶ Prio qꝛ
ei⁹ digō uelocissima ꝛ robustissima ē. ꝛ plus di
gerit quā appetat. ꝛ spālit̃ si dura ꝛ frigida ci
baria sumat. Si uō leuia cibaria ꝛ ꝯuersiōi fa
cilia sumat cito corūpunt̃ i eo. ꝛ ca. cibaria ꝛ po
t⁹ iferūt nocumētū. frigida uō put expedit si ac
cipiant̃ pficiūt. adsunt ēt hec accidētia. iflatio
orificij stōaci sitis uehemēs dolor pūgitiu⁹. qñ
qꝫ eructuatiōes pallatuꝫ urētes oris amaritu
do uōit⁹ i secesus coleric⁹ ꝛ magis agrauat pa.
i tpe' nis ca. uria crocea ticta colore magis soli
to cū resolutiōib⁹ emuctorijs sic ḡ. ameos sic
fracture horobi ifūdo uasi. Et ꝛ qñqꝫ p mediū
urie natātib⁹. g qñqꝫ st̃ colloris ru. l' crocei ali
q̃stuluꝫ oblungi i rotundi. h⁹ i. n. hu. calidos ꝛ
adhustos significāt. ꝛ qñqꝫ ē fe. ꝛ sitis. ¶ Si uō
frigida ꝯplexio p̃dñat̃ stōaco his signis cogno
scit̃. Prio qꝛ stōac⁹ nālit̃ frigid⁹ pi⁹ appetit q̃s
digerat. ꝛ frigida cibaria ꝛ dnrat cuꝫ agreuāt.
Cibaria uō leuia ꝛ digōni obediētia cito cōuer
tunt̃ in acetositatem. ꝛ nō multuꝫ siciunt. adest
dolor granatiu⁹. qñqꝫ adest uētris ꝯstrictio.
qñqꝫ aquosum a flegma uel uiscosuꝫ utrcuꝫ
p uomitū uel secessuꝫ emittit̃. urina palida uel
subpalida karobos lactea uel al. cū substātia
mediocri spissa. Frigida aūt obsunt. ca. psunt.
¶ Qꝛ si uētositas fuerit i stōaco gñata adest ru

git⁹ cū gurgilatiōe. multe eructuatiōes anulis
hu. habūdātia pcedētes. ex q̄rū emissione da.
aleuiat̄. ¶Si igit̄ fuerit mala ɔplexio stōaci ca
lida mixta cū humiditate. fiat p̄io minutio de
uena stōaci uirib⁹ ꝛ etate pmittentibus. det̄ et
decoctio san. purifigās i caplo de dolore capi
tis pp san. fcō dcā. ¶Si vo ca. mā cū siccitate i
stōaco mixta pdn̄at ꝛ ipz agrauat. puocet̄ uo
mit⁹ cum his q̄ sunt dcā i pp̄io cap⁹. ul' si n̄ fue
rit facil' ad uomēdum mundificet̄ colera cum
aliq̄ decoc. ad hoc ɔuenienti. Postea syrupi ele
ctuaria ꝛ q̄ i cura fr̄ ex ca. fcā dari iussimus. in
hac cā exhibeat̄. Trocisci ad calorē stōaci opti.
℞. spodii sandal' al. ꝛ ru. se. cōium se portulace
an̄. ʒ. v. cāphore. ʒ. i. ɔfice cū aq̄ rosata det̄ un⁹
cū syrupo acetoso. uel oxizacara cū aqua frigi
da. Electuariū optimū ɔtra calorē stōaci ꝛ do
lorē. ℞. suci malorꝫ granatorꝫ dulciū ꝛ acetoso
rum spodij ꝛ portulace sandal' al. ꝛ ru. an̄. ʒ. x.
ma. dragāti suci ligritie an̄. ʒ. v. galāge karabe
an̄. ʒ. iij. cāphore cubebe cardamomi ma. ꝛ mi.
an̄. ʒ. iij. croci ligni aloes spice ana. ʒ. i. zuchari
lbꝫ. ii. Syrup⁹ ualēs ad extiguēdū calorē stōa
ci pp ca. ꝛ appetitū ɔfortās. ℞. aceti pomorꝫ ci
trinorꝫ lbꝫ. iii. suci granatorꝫ acetosorꝫ lbꝫ. v. ace
ti lbꝫ. iii. pruna damasena. cc. iuiube. l. uiole mā
ne an̄. ʒ. i. sandalorꝫ alborꝫ ꝛ ru. an̄. ʒ. iij. mirabo
lanorꝫ citrinorꝫ. ʒ. x. oīa terant̄ ꝛ i libꝫ. v. aq̄ ɔfe
cte coquant̄ ꝛ additis pdcis liquorib⁹ fiat sy
rup⁹. d̄ q̄ det̄. ʒ. ii. cū ca. ꝛ si uis q̄ magis pur
get̄ i q̄libet receptiōe pone gra. v. diagredi in
pomo cocti. ungat̄ stomac⁹ ex oleo ros. uiol. et
mādragore ꝛ silib⁹. Et epithimet̄ stōac⁹ ex ci
balaria uermiculari solatro ꝛ silib⁹. ¶Uel ex
h epithimate. qd uz ɔtra dolorē ꝛ collerā stōa
ci. ꝛ epatis adbustionē. colerā ru. rifrigerat. ꝛ
ceteris febricitatib⁹ ɔfert. ℞ sandal' al. ru. farie
ordei an̄. ʒ. iij. ros. uiol. an̄. ʒ. ii. opii. memithe ga
lie boliar. cāphore an̄. ʒ. i. fac pul. ꝛ tēpa cū su
co cucur. siue solatri. ul' cū mucilagie psili. Co
medāt pisces marinos uel petrosos isalitos cō
ditos cū aceto uel agresta uel suco limonū ul' ci
trāgulorꝫ ꝛ rosarꝫ. pullos galinaceos ul' et stur
nos pdices faxianos et paludib⁹ degētes. ꝛ hu
iusmōi carnes cōedāt hūectātes cū pdcō aceto
ɔditas. pruna damas. sucū granati cū tamarīd
mixtū. ꝛ amigd. lac cucur. pira ꝛ silia cōedant.
uinū clarꝫ sutile liphatū bibāt. A melle ꝛ a ɔdi
tis cū ipso. ꝛ ab oīb⁹ cibarijs nīs calidis ꝛ un
ctuosis. ꝛ et a facile ɔuertibilib⁹ abstineāt. hui⁹

mōi. n. cibaria cito digestibilia i co. ru. ɔuertū
tur. Qz si mala ɔplexio stōaci ca. peccauerit in
stōaco siue hu. uitio. tūc da i potu. ʒ. i. tyriace l'
mitridati cū uino antiquo bono ꝛ odorifero.
siit emorogiā cū aq̄ mēte uel mitridatū cum aq̄
mast. spice absinthij ꝛ galāge. ꝛ h dari debēt iā
morbo i declinatiōe existēte. ¶Si vo ipsa ma
la ɔplexio ca. stōaci fuerit cū hu. uitio. tūc puo
cet̄ uomit⁹ p⁹ comestionē salsorꝫ ꝛ icisiuorꝫ. Si
vo nō fuerit facil' ad uomēdū purget̄ cū pilul'
de quinq̄z gn̄ib⁹. uel pilul' aureis. uel yera ruffi
ꝛ silib⁹ uel cū pilul' de spēb⁹ q̄s ponit Serapio
i ātidotario suo det̄ electuaria calida ut dia
zizi. diatridō pipeon electuariū aromaticū nar
dinū diaspmatō diacalamītū gariofilatū. ꝛ silia.
Uel aliud electuariū qd ē exptū ad frigiditatē
ꝛ uctositatē stomaci. ℞. mast. trocisci diarodon
troc. de ros an̄. ʒ. iij. mēte sicce karabe cardāo
mi maio. ꝛ mi. xioal' credi ʒʒ. nucis muscate ci
namomi an̄. ʒ. ij mell' dispumati lbꝫ. i. det̄. ʒ. 5.
p⁹ bibat uinū odoriferꝫ. Electuariū gal. ualēs ɔ
frigiditatē stōaci. ac renū grossaz dissoluit ucto
sitatē ꝛ stā qd ē i stōaco ē attenuās memoriā co
roborat canitiē retardat tussiz ex frāte curat ℞
pipis al. ʒʒ. galāge ligritie. cassie. l'. maratri an̄.
ʒ. vi. spice pipis lon. nigri assari carpobalsami
xilobalsami carui cimi gariofilorꝫ an̄. ʒ. iij. ros.
ʒ. iiij. 5. ameos apij cardamomi mioris cuscute
nucis muscate ligni al'. macis calami aromatici
costi ameos calamēti origani sgnāti piretri folij
radicis yrigorꝫ an̄. ʒ. ij. zucari penid. an̄. ʒ. xv. te
rant̄ oīa ꝛ cū mele. ɔficiant̄. ꝛ i moz auelāe det̄
an̄ cibū ꝛ p⁹ cū uio odorifero. Dianisū ualēs ɔ
frigiditatē stōaci uctositatē ꝛ iflationē stācā tu
ssiz ɔpescit. ℞. anisi. ʒ. xx. ligritie ma. an̄. ʒ. x. ʒʒ.
galāge cina. maratri carui an̄. ʒ. v. gariofi. cube
be card. spice croci an̄. ʒ. ii. 5. mell'. q. s. Stoma
ticō ɔ frigiditatē ꝛ hūiditatē stōaci ꝛ defectōz
℞ gariofi. folii cassie. li. cina. an̄. ʒ. ii. assari pipis
lō. an̄. ʒ. i. 5. pipis al. ꝛ nigri calāi arōatici an̄. ʒ.
iii. ʒʒ. ma. spice an̄. ʒ iiiii. coq̄t zucarꝫ q̄usq̄z idu
rescat qd supra porfiriū phicit̄. ꝛ tc pul. pdcō
rū admisceat̄. Stōacū alid ɔfortās ꝛ calefacies
et os reddēs odoriferꝫ. ℞. cina. pipis al. ꝛ nigri
ʒʒ. carda. gal. mus. ligni al'. gariofi. croci mast.
nucis musc. an̄. ʒ. i. musci ābre an̄. ʒ. 5. oīa terant̄
ꝛ cū zucaro bn̄ cocto pul. pdcorꝫ addat̄. Filo
niū diarcubarbarū ɔfectio anacardia emoroga
diacostum diaoriganū ꝛ silia electuaria det̄ ɔ
frigiditatē ꝛ stomaci uctositatē. ¶Itē ad uē

tositatē stomaci.uētosa sine scarificatiōe supra stomacū posita miromō uz. Itē balsamum i potu datū. Itē granū edere i q̄titate triū pilulaꝝ datū uz. Puluis optim⁹ ɔtra uentositatē stōaci. ℞. costi i se.fenicl'i anisi cinamomi galange nucis muscate ʒʒ.gariofiloꝝ carui cimi aā.ʒ.i.musci.ʒ.q̄rtam terant̄ oīa ⁊ utat̄ i cibarys suis isto pul. Et ipm etiaz sumat q̄nq̄ cū uino odorifero ca. Cibaria ca.⁊ subtilia cōedant carnes pulinas i uino odorifero coctas cuz saluia ⁊ predcō pul.cōedant.uinū rubeū ⁊ maturū bibant. Cōtra frigiditatē stōaci. ungat̄ stōac⁹ ex oleo laurino.nardino.pulegio. absinthino.masticino.camo.⁊ sitib⁹cum marciatō dialtea ⁊ agripa mistis. Itē pulegium i uino coctuz ⁊ ipm uinū bibitū.⁊ spōgia i ipso uino ca. infusa.⁊ stōaco applicata ml'tū uz. Itē absinthiū ⁊ pitaria i uino cocta ⁊ desup emplastrata dolorē mitigāt. Itē sterc⁹ bouinū calefcm̄ i tegula suppositū uz. Itē cinamo.mentastrū absinthiū ⁊ bacce lauri.hec oīa supra tegulā ca.calefiant ⁊ i saculo ponant̄.⁊ supra stomacū apponant̄.stomac⁹ tn̄ pri⁹ sit unct⁹ ex aliq̄ ex supradictis unguētis ⁊ optie calefcis. Cataplasma stomacū calafaciēs ⁊ ɔfortās. ℞ gariofilorum croci xilobalsami costi i mast.camomi.meliloti ana.ʒ.iy.calami aromatici absinthy ligni al'.castor̄ sansuci aneti piretri basiliconis carpobalsami thuris aā.ʒ.y.terāt̄ oīa exiccata.⁊ cū oleo camo.terbētina ɔficiant̄.⁊ supra stomacū ēplastret. Aliud ad idē.℞.costi spice sqnanti nucis muscate sansuci basiliconis mēte calamenti floꝝ camo.rorismarini saluie exicate frondiuz mēte absinthy cipi ligni al' macis zedoar̄.piretri zinzi.cinamomi pipis lon.⁊ nigri nucis muscate gariofiloꝝ foly castorei aā.ʒ.5.terantur oīa ⁊ i uini odoriferi lbꝛ.y.olei sisami lbꝛ.i.per noctē iaceāt.mane uō usq3 ad ɔsūptionē toti⁹ liquoꝝ coquāt̄.⁊ additis cera terbētia ⁊ mastice fiat ēpl'm ⁊ stōaco applicet̄.q̄m mirabile ē.

Dditōes.dicit Rasis.habui quēdā sociū q ɔquerebat̄ de arsura ⁊ calore stomaci.⁊ maxie i pricipio digōnis.cui dedi zucbari rosati ⁊ uiol'aā.ʒ.i.5.ambre.ʒ.5.olei nenufaris.ʒ.5.oīa insil' misceri feci.⁊ hoc medicamie usus fuit pl'ib⁹dieb⁹.⁊ i breui fuit curat⁹. Quidā dolorē ⁊ defectū stōaci passus cū ab alys nō inuenerit remediū p somnū fuit sibi anūciatū q furfur frumēti cū optio uino albuliret.⁊ i tela idē funeret.⁊ ca.q̄tūcūq3 pati posset stōaco applicaret.qδ fecit ⁊ curat⁹fuit. Et si refrigeraret̄.tegulā calidā desup apponeret.qδ fecit ⁊ curat⁹ē. Et p⁹ idē pa.eodez remedio pl'es curauit. Epithima ualēs ad pūctură stōaci calorē ⁊ icisionē q̄ fit δ citria.co. Quidā iuuenis nepos pape alexādri. cum eēt ppe mortē pp uomitū inoderatū.q nō poterat restringi fecit me uocare.⁊ ego accepi ros.frondiū ⁊ fructuū mirtilloꝝ mēte bone sumach balau cōticis granatoꝝ ana ⁊ feci de his duos saculos paruos ipleri.⁊ i aq̄ ⁊ aceto buliri.deinde mō unū mō aliū feci applicari stōaco pl'ies.⁊ dedi sucū ros.ātiquū ⁊ ɔseruā cidonioꝝ sine speb⁹.⁊ feci p⁹ h iungi stōacū ex oleo masticino ⁊ in illa nocte restrict⁹ ē uomit⁹ ⁊ liberat⁹. Electuariū quo nihil ē meli⁹ad disoluēdū grosaz uētositatē stomaci.⁊ ad remouēdū frigitatē dolorē yly ⁊ lūboꝝ.q a uētositate ɔsueuerūt pcedere. ℞.ʒʒ.ʒ.v.gariofiloꝝ pipis macropiperis nucis muscate cinamomi galie muscate cardamomi maioris ⁊ minoris cubebe.aā.ʒ.i.carui anisi petro.apy feniculi nasturcy aā.ʒ.i.5.cimi nigelle ameos.ʒ.y.5.origani mētastri folioꝝ rute siccorū ana.ʒ.x.castor̄.ʒ.i.baccaꝝ lauri nucleoꝝ psicoꝝ amiδ amar̄.yreos aristo.lōge serapini opoponacis aā.ʒ.iiy.det̄ cū uino tepido ad q̄titatē auelane. Et si fit recte liberat̄ a dolore yly ⁊ lūboꝝ quātūcūq3 fortis sit pbatū ē. Jn dolore stōaci si mā ē flegmatica apta euomiriēi puocetur uomit⁹.q si nō sumat̄ oximelis ɔpositi.ʒ.iiy.sine aq̄.sumat̄ diacimiuū.diagalāga det̄.et ungat̄ oleo rute ul' costino al.almāsoris.ul' apponat̄ empl'm de laudanū.ʒ.y.cere.ʒ.i.costi.ʒ.5.⁊ apponat̄ ca.stōaco. Oleū.℞.olei camo.ʒ.y.mast.ʒ.y.olei de absinthio.ʒ.ii.5.olibani.ʒ.i.aloes epatici.ʒ.iii.cere.ʒ.5.fiat unguētum quo ungat̄ stomac⁹. Pul.optim⁹ad ɔfortationē stomaci.ex cipis gariofilis ⁊ corticibus citri.fiat pul.optim⁹ad ɔfortationē stōaci ⁊ dīgōnis sumēdo.ʒ.i.post cibū. Itē.℞.panis assi ros.mēte ana cū uino arabico uel aceto ifunde ⁊ stōaco suppone. Unguētum.℞.ros.stora.calamite mast.cere olei nardini balsami aā.ʒ.iiii.uel sic.℞ storacis cinamōi gariofi.nardi.cost.aā.⁊c.

Ca.xiiii.de defectu appetit⁹.⁊ de inālī appetitu.ut de appetitu cōedē crudas carnes ⁊ h⁹i.

Uādoq3 accidit appetitū i pl'ib⁹ deficere. Qn̄q3 ex hu.plenitudie. Qn̄q3 ex distēperātia caloris ⁊ ex defecttōe natīs uirtutis. Aliquādo accidit appetit⁹ de

fectus pp ꝯpassionē cerebri. sicut pꝫ in freneticis q nō appetunt. Accidit ēt pp incisionē neruoꝝ ipsoꝝ a cerebro ad stomacuꝫ descēdētiuꝫ Accidit ēt pp chimos calidos seu frigidos ultra mōꝫ ĩ stomaco habundātes. ¶ Si itaqꝫ hu. ca peccauerint. mundificent̃ ꝭm ꝙ ĩ ꝑcedēti caplo dcm̄ ē. ⁊ emplastra ꝯfortātia. q̄ ĩ caplo precedēti dcā sunt. ⁊ q̄ in caplo de uomitu restringendo dcā sunt. stomaco appliceut̃. Et cibaria ēt salsa ibi dcā exhibeant̃. Si ĩdicuerit miutione de uena stōaci minuat̃. diarodō abatis tria sanđ. rosata nouella ⁊ huiusmodi electuaria tribuant̃. Syrupi etiā frigidi ⁊c. in caplo đ mala ꝯplexiōe stomaci calida dcā dent̃. ⁊ trocisi ibi dicti. Electuariuꝫ appetitum ꝯfortans ⁊ sitim mittigās. ℞. iterioꝝ granatoꝝ acetosoꝝ ĩ tegula assoꝝ. ʒ. x. se mirti gumiarabici draganti se. portulace an̄. ʒ. ij. cinamomi galāge ana. ʒ. i. s. zucari al. lb̄. i. ¶ Itē lac uacinum ĩ quo decoc. sit. M. i. mente multuꝫ uꝫ ĩ hac cā. Syrup⁹ ualens ꝯtra caloreꝫ stomaci ⁊ ablationeꝫ desiderij pp co. uomitū etiā colericū restrigit. ℞. interioꝝ granatoꝝ acetosoꝝ. l. ⁊ prunoꝝ. c. suci uue agrestis suci cidonioꝝ agrestium aceti pomi citri an̄. lb̄. i. se. coīuꝫ agrestiū. ʒ. iiij. aceti lb̄. i. zucari lb̄. iij. aromatizent̃ cū pauco cāphore. ⁊ detur. ¶ Qꝫ si defect⁹ appetit⁹ fuerit pp frigidos humores ĩ corpe existētes purget̃ cuꝫ uomitu uel medicina ut in ꝑcedēti caplo dcm̄ ē. Ubi đ mala ꝯplexiōe frigida curā posui. ⁊ ungatur ⁊ epithimet̃. Syrupi ut ibidē dixi. ⁊ electuaria ca. ibi tradita ĩ h̄ casu dent̃. ⁊ ungat̃ stomacus cum isto ceroto. ℞. costi mast. berbeꝝ olibani gariofiloꝝ ana terant̃. ⁊ cū oleo ⁊ cera ꝯficiant̃ ĩ modū ceroti. ⁊ torax ēt ungat̃. dētur electuaria ca. supius dcā. comedant cibaria ca. ⁊ ĩ quibus delectent̃ ēt si sint parū ꝯtraria. qꝛ paꝝ deterior cib⁹ ⁊ pot⁹ laudabilior gdē melioribus ut ait Ipo. ĩ āphorismis. plāte pedū ⁊ manuū aceto ⁊ salle fricent̃. Et salsa ex serpelio mēta saluia petro. cū pul. spērū ꝑdcōrū. ⁊ medio alio cū aceto uel agresta ⁊ mica panis trita cū carnibus assatis uel elixatis. det̃ mustarda etiā cuꝫ ipsis carnib⁹. ¶ Qꝫ si defectus appetit⁹ pp opilationē gutis fuerit qđ etiā p ꝑdcā cognoscere pōt. dent̃ diurectica. ꝯfortātia stomacum. ⁊ poros appientia. sicut syrup⁹ de absinthio. ⁊ squinātic⁹. apozima radicis. oxizacara ⁊ huiusmōi epithimata ⁊ bal. fiant electuaria ꝯfortantia ⁊ ca. tribuant̃. dormiāt ēt moderate. Nam ut ait Ipo. ĩ āphorismis. Sōnus ut moris nālis ēut noctē nō effugiat ⁊ dieꝫ nō ĩpediat. dcā ēt salsa det̃. ¶ Qꝫ si pp fe. nimiū ieiuniū ⁊ corpis ꝯsumptionē fuerit defectio appetit⁹. dent̃ cibaria ⁊ electuaria restaurantia. q̄ dicent̃ ĩ caplo đ ethica ⁊ in caplo de siti dcā sunt multa q̄ ꝯpetūt in hac cā. Qua lixata ĩ q̄ttuor ptes scindant̃. ⁊ ēt salsa fcā ex mēta pul. cinamomi ⁊ nuce muscata rosa marina serpilio molica panis assata supra carbones. cū suco limonū. uel citrāguloruꝫ uel aceto. ul' agresta. ul' aq̄ ros. distempet̃. ⁊ det̃ cū his ouis. qꝛ mirabilit̃ tēpant spūs. tolllūt. n. fastidiū ⁊ abbominationē. ⁊ excitāt appetituꝫ. Et uꝫ huiusmōi salsa ꝯtra fluxū uētris cū ouis ꝑdcis data. odorēt panē assuꝫ supra carbones ⁊ ĩ aceto ĩfusuꝫ. ¶ Accidit ēt qn̄qꝫ mulierib⁹ ⁊ ēt uiris ĩnālis appetit⁹. ita ꝙ stomac⁹ qn̄qꝫ appetit acuta. qn̄qꝫ pontica seu acetosa. qn̄qꝫ lutū qn̄ cretaꝫ. qn̄qꝫ carbones. ⁊ sīl'ia. Et cā hui⁹ egritudīs sunt humores corrupti seu putrefci ĩ uil' stomaci clauxi. q autem sūt ĩ eo creati. aut aliūde fluxerūt. q hu. faciūt diuersitatē ĩ appetitu rei ꝯtra nām ꝭm diuersitatē ipsoꝝ. ¶ Naꝫ si sint nigri ipsi humores in uilis stomaci clausi appetūt carbones. Si al. ⁊ flegmatici appetūt cretā al. ⁊ huiusmōi. Si rubei ruffos ⁊ maōes rubeos appetūt. ⁊ huiusmōi. Et ego uidi mltas mulieres has pas. paciētes ⁊ spālit̃ frigidas naturas hn̄tes ⁊ mulieres ꝙ̄ pl'es ꝑgnātes ꝑmo scđo ⁊ t̃tio mēse hāc passionē pati ꝯsueuerunt. pp sanguinē mestruoꝝ q nō oīo suo nutrimēto ꝯsueuit. ¶ Hec itaqꝫ passio sic curet̃. purgetur humor noci⁹ cū pilul' de spēb⁹. q̄s ponit Serapio ĩ ātidotario suo. uel cū pilul' aur̃ uel cū pilulis de gnqꝫ generib⁹. postea det̃ de h̄ medicamine ad q̄ttitatē. ʒ. i. s. de t̃tio ĩ t̃tiū diē. qđ ad h̄ ē bonū ⁊ exptū. ℞ cupl'aꝝ glādiū. ʒ. iiij. aloes. ʒ. viij. suci eupatori. ʒ. iij. radicis sgnanti. ʒ. ij. mire ʒ. i. coquant̃ ĩ lb̄. i. aq̄ ⁊ exꝑmant̃ ⁊ collant̃ det̃ de t̃tio ĩ t̃tiū. ut dixi. ¶ Itē fiat tyriaca ad h̄ optima. ℞. card. ma. ⁊ mi. cubebe an̄. ℨ. q̄rtaꝫ caru ameos an̄. ℨ. s. anisi feniculi an̄. ℨ. i. zucari al. ⁊ boni lib̄. i. sumat de eo ad q̄ttitatē auelane in sero post bibat aquam calidam.

¶ Capl'm. xv. de appetitu canino ⁊ bolismo.

Appetit⁹ canin⁹ recipit denoiationem a cane. qꝛ sicut canis q̄tidie appetit. ⁊ q̄tidie cōedit. si ĩuenerit aliqd. sic isti q̄tidie appetūt ⁊ cōedāt plusꝙ̄ coꝝ stōac⁹ possit digere seu ꝯtinere. Bolism⁹ vo dr̄ multitudo

famis a bo q̄ ē multitudo ⁊ limus q̄ ē fames. unde ex eisdē cāis fit appetitus canin⁹ ⁊ bolismus. ⁊ eadē sūt signa ī utroqʒ hoc excepto. q̄ ī bolismo mēbra sūt magis debilitata. q̄ in canino appetitu. Accidūt itaqʒ hec passiones pp hūorem accetosuʒ. aut ex mala ↄplōne stōi frā aut ex ī̄anitōe. Si ex frigiditate uel ex humore acetoso fuerit sequit̄ uētris solutio ⁊ defectus corpis ex ī̄anitiōe fit ex defectu regitiue v̄tutis. ⁊ exeūt cibi fere eadē q̄titate qua sumunt̄. Accidit q̄nʒ pp nimiū calorē ad quez nō sequit̄ multa uētris solutio. qꝛ isti tales q̄tuʒ appetūt tantū p corp⁹ coꝝ diuidit̄. Si ex accetoso ul' frō hu. fuerit hec pass. si corp⁹ fuerit plectoricū ⁊ v̄tus fortis. digerat̄ mā cū oximelle ↄposito de melle. cū pillulis aureis. uel cū yera uel aq̄ ℥℥. deinde dent̄ ellectuaria ca. dicta in precedētib⁹ capitulis. Et uinū rubeuz spissū dulce amabile ⁊ uinosū sicut eēt uinum calabrie det̄. Ellectuariū q̄d ↄpetit ad caninuz appetitum ⁊ bolismū. ℞. cardamomi ma. ⁊ mi. macis nucismuscate. aā. ʒ. vi. pipis macropipis leuco pipis. ℥℥. aā. ʒ. vii. ⁊ .s. cinamomi. ʒ. iii. gariofi. ʒ. i. croci. ʒ. s. amomi spice mast. ana. ʒ. ii. s. musci xiloaloes ābre ana aur̄. s. mellis dispumati lib. ii. Qꝫ si fuerit hec pass' pp malā ↄplexionē stōi frigidā sine hu. uitio. tūc dent̄ cibaria pīguia ⁊ unctuosa sicut carnes pigues porcine lardū butirū lac ⁊ similia. Magister me⁹ quendā ianuensē curauit. q̄ pp malā ↄplexionē stōi frigidā patiebat̄ appetitū caninū. ⁊ in cura multoꝝ steterat medicoꝝ. q cū nō poterant curare hoc mō. faciebat ipm ī̄fundere panem ī amurca ol'i ⁊ post uinū dulce ⁊ spissuʒ dabat sibi ī potu. postq̄ panē p̄dictum ī amurca olei comederat. Et sic ī breui fastidiatus ⁊ curatus ab illa egritudīe fuit. uidi aliū quēdaʒ qui libꝛ .i. adipis uacini in libꝛ. i. olei insimul fecit liquefieri ī modū unguēti. ⁊ totū comedit ⁊ tantum fastidiat⁹ ē. q̄ stetit p q̄nqʒ dies q̄ nō comedit ⁊ sic ab illa egritudīe curat⁹ ē. Qꝫ si fuerit hec pass. pp ca. cām si hūor ī cā fuerit. purgent̄ (ut ē ↄueniēs) cū decoc. aliq̄ ↄpetēti. postea syrupis frigidis ellectuariis frigidis epithimatib⁹ frigidis ⁊ aliis reb⁹ frigidis utat̄. ſm q̄ ī capit'o de siti ex cā ca. dictū ē. Et qꝛ multotiēs ī bolismo special' accidit sincopis pp hoc fiat freq̄ns aspsio aque ros. supra faciē pa. Uinū odoriferuꝝ in quo misce parū xilobalsami puluerizati ⁊ paꝝ ambre ī potu det̄. Et empl'm istud a latere sinistro sub assella sinistra uidelʒ supra coꝛ apponat̄. ℞. ros. ʒ. s. gal'mus. ligni al'. aā. ℈. quartā camphore. ℈. s. croci. ʒ. i. musti. ℈. i. distempet̄ cū succo mirti ⁊ aq̄ ros. ⁊ fiat emplm. ↄ. ⁊ iāt ēt cetera remedia ī hac cā. q̄ ī ca° de sincopi ⁊ cardiaca ī tractatu fe. dictur⁹ sum.

Ca^m 19^m de eructuatione ⁊ singultu.

Eructuatio alia fumosa. ⁊ hec ex ca. humoꝛ fit. ⁊ hn̄t os amaricatum. sitim ardorē stōi. urinā tinctā ī colore citrino uel subcitrino cū subā tenui. Alia eructuatio ē accetosa. sʒ hec aliq̄n ex sola uētositate sine mā in stō coadunata. ⁊ nō ē cū grauedie multa stōi. Sʒ uentositatē ⁊ rugitū q̄nʒ ī stō sētiūt ⁊ acetosā eructuatōeʒ. Aliq̄n ē cū hūoris uitio ⁊ isti quandoqʒ sētiunt grauedīem ⁊ frigiditatem circa stōʒ. Si hec pas. fuerit ex sola cā ca. sine hūoris uitio. sola potatiōe aque frigide in bōa quātitate cōsueuit curari. Et si nō dētur trocisi electuaria ⁊ syrupi in capitulo de siti ex cā ca. facta dicta. Si uō hec pass. fuerit ex calida materia cū humoris uitio. tūc digeratur materia cū oxizacara cōposita. ⁊ uomitus puocet̄ cū decoc. se. raparū ⁊ rapistarū ⁊ sirupis ⁊ similib⁹. Et si nō fuerit facil' ad uomēdū purget̄ cū triffera ⁊ oximelle ⁊ similib⁹. ul' cū pillulis de q̄nqʒ generib⁹. ul' cū pillulis de reubarbaro ⁊ similib⁹. post ea dēt̄ trocisi electuaria ⁊ syrupi in capitulo de siti ex ca. cā facta dicti. Qꝫ si hec pass. fuerit ex sola uētositate sine hu. uitio. tūc curat̄ solummodo dādo electuaria extenuatoria uētositatū sicut est diaciminū dianisū ⁊ similia superi⁹ dicta. Si igit̄ fuerit hec passio cū hu. uitio ex cā frigida. s. tūc digerat̄ cū oximelle cōposito cū aqua maratri. ⁊ mast. deide purget̄ cū yerapigra gal'i. ul' pillulis aureis. ul' pulue. petro. q sic fit. ℞. esule. ʒ. x. masticis anisi. ana. ʒ. i. ciamōi. ʒ. ii. det̄ cū brodio ul' cū aqua cōtra omnē frigidā ul' flgmaticā superfluitatē. Uel purgetur cum pillulis de agarico. que sic fiunt. ℞. agarici. ʒ. ii. mastícis aloes ana ʒ. s. seminis ameos. ℈. ii. ↄficiantur cum succo feniculi. ⁊ dentur ſm uires. Sumāt electuaria calida. ⁊ stomacū frigidum ↄfortantia ī dictis capitulis dicta. ⁊ ex unguentis ⁊ oleis calidis stomacus ungat̄. ⁊ epithimatib⁹ calidis epithimetur. q oīa seriatiʒ scripta sūt ī ca° de mala cōplexione frā stōi. Cib⁹ modic⁹ ⁊ leuis ⁊ facilis

digõis det. Et uinũ matur̃ ⁊ rubeũ bibat ab acetosis ⁊ acerbis se caueat.

Singult⁹ q̃n̄ fit ex inanitione. q̃n̄ ex repletiõe aut nimia stimulatione: aut ex corruptiõe cibi ⁊ pot⁹. uel ex pauco seu frõ cibo ⁊ potu. ¶ Singult⁹ itaq̃ fit sono uiolẽte ɔmotiõis stõi ex spasmosa ci⁹ dispõne ɔuenicẽs. q si fuerit ex replõne seq̃t grauitas stõi ⁊ idigestio. ⁊ fit maxĩe ĩ decrepitis ⁊ gñtis hoibus ⁊ utẽtib⁹ largo cibo ⁊ potu. ¶ Q̃n̄q̃ fit ex ĩanitiõe: ut forte q̃ recessit febris acuta nimi⁹ flux⁹ san-nariũ mestruor̃ uel emorroydarũ uel uentris uel uomit⁹ nimi⁹. Et patit̃ pa. nimiã extenuationẽ siccitatẽ ĩ stõ ⁊ extẽsionẽ uel nimiũ calorẽ. ¶ Singult⁹ itaq̃ ex inanitione uix aut nũq̃ curat̃. tñ ẽ possibile ĩ pñ° ipsũ curari ħ mõ. det̃ ui^m rubeũ sp̃ssũ: ⁊ odorifer̃ ⁊ bonũ ⁊ cibaria facil' digõnis. ¶ Si ex cã calida fuerit ⁊ hu. coleric⁹ ĩ cã fuerit purget. ut ẽ supradictũ cũ uomitu uel cũ decoc. aliq̃ ɔuenieti. Syrup⁹ ros. uel uio. ⁊ huiusmõi electuaria ⁊ syrupi frigidi ĩ cap° de siti ex cã ca. facta dicta dent̃. ⁊ ibi trocisi dicti. Spõgia marina ĩ aq̃ ĩfusa stõ sepe ⁊ sepi⁹ applicet̃. Et si fuerit nimis ɔsumpt⁹ balnea ⁊ cetera q̃ ĩ ca° de ethica dictur⁹ sum ĩ hac cã fiãt. ¶ Si võ fuerit singultus ex replõne purget̃ mã cũ uomitu uel cum pillulis ɔuenietib⁹ (si nõ facile uomit) s̃m q̃ ĩ ca° de mala ɔplõne stõi s̃ra dictũ ẽ. ¶ Uel purget̃ cũ pillulis de spẽb⁹ quas ponit Mesue in suo antidotario. ¶ Expimentum magistri mei expertũ ad singultũ tollẽdũ castoreũ cũ succo mẽte misce ⁊ ĩ potu det̃ tepidũ spõgia ẽt marina ul' pecia ⁊ ĩ tali suco tepido ĩfusa sepe ⁊ sepi⁹ stõ applicet̃. q̃ ꝑ certo singultũ spãlit̃ ex repletiõe tollũt. Diacastoreũ ẽt cũ suco mente distẽperatũ ⁊ datũ ⁊ supra stõm emplastratũ mirabile ẽ ad hoc. ¶ Itẽ sternutatio ꝓuocata cũ pillulis diacastore ĩ caplõ de paralysi dictũ cũ suco rute distẽperati mirõmõ ualet. ligent̃ ẽt extremitates. Aqua anisi carui mẽte ⁊ cinamomi det̃. Et spõgia ĩ predicta aqua ĩfusa stõ sepe ⁊ sepi⁹ applicet̃. Electuaria ca. ut diaciminũ dianisũ gariofilatũ magnũ ⁊ silia dentur. Qr̃ si singult⁹ ex mã s̃ra stimulãte fuerit. detur medicamẽ ad hoc exptum q̃d. ℞. castor̃ costi añ. ʒ. ß. se. petro. ʒ. i. corticis fisticor̃ ru. exteriorũ ⁊ mast. añ. ʒ. ii. cinamõi galãge añ. ʒ. i. cassie li. ʒ. ß. mell' lĩ ʒ. ß. Qr̃ si singult⁹ fuerit ꝑp esum cibor̃ acutor̃ ut pipis. ℥℥. ⁊ silĩu₃ tollit̃. si det̃ syrupus ros. uel uiol. ⁊ huiusmõi frigida.

Ca^m decimũsepti^m de ĩflatione lubricitate ⁊ debilitate stõi.

Inflatio stõi ẽ pessima egritudo. cuius cura talis ẽ. ut utant̃ quottidie ista trazea. ℞. cimini torrefacti se. anisi feniculi apij petro. sileris mõtani mast. añ. ʒ. ii. cassie ligariofi. ℥℥. añ. ʒ. i. zucha. caffarini al. ⁊ boni ad pond⁹ oĩu₃ utãt̃ hac trizca ter uel quat̃ in die. Et a cibarijs uentositatẽ gñantib⁹ ⁊ inflatiuis abstineãt. Electuarijs ⁊ cibarijs calidis ⁊ uẽtositatẽ extenuãtib⁹ utant̃. ¶ Itẽ uugat̃ stomac⁹ eor̃ ter uel q̃ter ĩ die iuxta ignẽ fricãdo cũ manu ex hoc unguẽto. ℞. baccar̃ lauri. ℥. quartã succi rute. ʒ. ii. olei. ʒ. iiii. nigelle laudani ⁊ castorei ana. ʒ. ß. cere. q. s. ¶ Lubricitas võ stõi q̃n̄ fit ex hu. colrico pungẽte. cui⁹ signa ⁊. cãs ĩ ca° disinterie ĩtestinor̃ dño dante sum dicturus. Q̃n̄q̃ fit defectu ɔtentiue ex nimia frigiditate q̃ sic curat̃. fiat empl'₃ h° ⁊ stõ apponat̃. ℞. laudani cipi mast. squinãti calami aromatici galie xilobalsami nucis gariofi. añ. ʒ. ii. substãtie mẽte substãtie absinthij infusor̃ ĩ uino pótico ꝑ noctẽ añ. ʒ. i. olibani acatie ypoqstidos añ. ʒ. ß. olei ros. succi cidonior̃ ⁊ cere. q. s. Ualet eni ħ empl'₃ ɔtra debilitatẽ ⁊ lubricitatem stomaci. ¶ Empl'₃ aliõ Jbernici ad idẽ ꝓbatu₃. ℞. sandal' al. ⁊ ru. ros. añ. ℥. quartã storacis spice calami aromatici añ. ʒ. ii. substãtie absinthij ⁊ mẽte ĩ aqua ros. lote añ. ℥. ß. cimini torrefacti laudani añ. ʒ. ß. ol'i ro. camo. ⁊. cere. q. s. ⁊. pone ibi par̃ õ terbẽtĩa ꝓba^m ẽ ĩ pdcis cãis ⁊ ĩ resurgẽtib⁹ a morbis. ¶ Aliõ empl'₃ m̃ri mei exptũ ɔtra debilitatẽ ⁊ lubricitatẽ stõi. ℞. ros. sãsuci cubebe ozimi anisi feniculi spice galãge gariofilor̃ cinamomi mast. sumach cimar̃ mirti panis usti mẽte cõis balsamite suci absinthii storacis calaite laudani costi ana. ℥. quartã siccẽt̃ siccãda ⁊ puluerizẽt̃ optie. ⁊ ꝑ staminã ducãt̃ ⁊ ex his oib⁹ fiat empl'₃ ɔfectũ cũ oleo ros. trebẽtina ⁊ cera. q. s. ɔortet ipm pa. supra stõm quottidie. quia ualet ad oĩa pdicta.

Additiões. empl'₃ q̃d ɔposui ad ɔfortandu₃ stõm ĩ sui digõne. ℞. mẽte sicce absinthii calamẽti añ. ʒ. ß. costi. ℥℥. ciperi calami aromatici ligni aloes añ. ʒ. ii. thur̃ mirre mast. ana. ʒ. i. flor̃ camo. cimini ana. ʒ iii. laudani. ℥. ii. cere olei nardini ⁊ terbentine. q. s. ap

ponat̃ ſt̃o. ¶ Oleũ bonũ ꝓ ſt̃o. ℞. ſuccoꝝ roſ. abſinthij maioꝛane abꝛotani mẽte yſopi uini de maluaſia ul' alteri⁹ uini foꝛtiſſimi ana. ℥. iiij. olei quantũ de oĩbus bul. uſqꝫ ad ſuccoꝝ cõſumptionẽ ſupꝛa pꝛunas: ꝛ in fine adde maſt. puluerizati. ʒ. ix. ꝛ toꝛax iungat̃ ¶ Emplaſtrũ ad defectũ appetitus. ℞. panis duri aſſi ꝛ ĩfuſi ĩ uino. ℥. v. maſt. olibani roſ. cimaꝝ mirti ana ʒ. iij. coſti ligni al'. ana. ʒ. ij. ſumac. ℥. ß. laudani ℥. i. mẽte ſicce. M. i. calami aromatici. ʒ. iiij. cõficiant̃ cũ ſucco mente uino bono ꝛ trebẽtina quantũ ſufficit. In doloꝛe uẽtoſo ſt̃oaci epatis ꝛ colon. ℞. caſtoꝛ. galange pipis al. ana. ℥. ß. piretri nõ antiq. ʒ. ij. fiat pul. ꝛ ꝯfice cũ melle ul' zuch. Pillule ad h̃ expte. ℞. calami aromatici ſerapini opoponacis pipis caſtoꝛei cẽtauree⁹ minoꝛis añ ꝯfice cũ uino ꝛ da ĩ die qnqꝫ l' ſeptẽ ſꝫ uires cliſtere cũ. ʒ. viij. ol'i camo: ul' aneti uꝫ.

¶ Ca^m^ 18^m^ de uitio lapidis ĩ renib⁹ ꝛ ueſica.

In ſeq̃ntib⁹ de paſ. renũ ueſice uirge ac teſticuloꝝ ꝛ de crepatura tractare mee ẽ ĩtẽtionis. Et pᷣmo a uitio lapidis incipiã. ¶ Generat̃ itaqꝫ lapis ĩ renib⁹ uel ĩ ueſica multotiẽs. Et mã g̃nonis ipi⁹ lapidis ẽ h̃uoꝛ groſſus crud⁹. q deſcẽdit ad renes cum aquoſitate. q̃ trahit̃ ex ſãguine ĩ uenis. ꝙ ẽ qꝛ h̃uoꝛ groſſus crud⁹ qñ g̃nat̃ aut ẽ ex guloſitate aut nimietate cibi ꝛ pot⁹ ut ĩ pueris. aut ex debilitate digeſtiue ṽtutis ſicut accĩt ĩ decrepitis freq̃nter. Cũ itaqꝫ urina uenit ad renes. ſi ṽtus ẽ foꝛtis expulſiua ĩ renib⁹. ꝛ uie ĩ quib⁹ urina euãt̃ ſunt ample. tũc urina q̃ euãt̃ ẽ groſſa ꝛ h̃õ pꝛeſeruat̃ a g̃none lapidis. ¶ Qꝛ ſi uie ille ſint ſtricte. ꝛ ṽtus expulſiua debilis. tunc neceſſario retinet̃ ille h̃uoꝛ groſſus ĩ renib⁹. ꝛ tardat̃ ad emittẽdũ. ꝛ q̃nqꝫ aliq° tp̃ꝛ paulatim emittit̃. ꝛ remanꝫ illᵭ ſicut fex g̃ſſa. q̃ ibi exiccatur ꝛ adurit̃ ex uehemẽtia caloꝛis. ꝛ fit ſbã lapidea. ꝛ ſic pꝫ ꝙ ex groſſa uel mala dieta. ul' inoꝛdinate comedẽtib⁹. ex potu limoſe aque ꝛ turbide. ꝛ ex ſanie renũ diuti⁹ retẽta ꝛ nõ mõdificata. uñ ĩſpiſſat̃. ꝛ ĩdurat̃ ꝛ fit lapis ex oĩb⁹ pꝛedcis cãis. ¶ Fit ãt lapis in ueſica ꝛ maxime in pueris. qm̃ collũ ueſice eoꝝ ẽ ſtrictũ Et qñꝫ pp eoꝝ guloſitatẽ frĩdi groſſi ꝛ uiſcoſi h̃uoꝛes g̃nant̃ ĩ eis. q deſcẽdentes ad ueſicã non pñt libere ptrãſire. ꝛ ſic faciũt ibi reſidẽtiaꝫ ꝛ quotidie añt paulatim auguĩẽtant̃. ꝛ fit lapis. In ueſica ṽo mulieris nõ g̃nat̃ lapis. qꝛ collũ ueſice mulieris ẽ curtũ ꝛ largũ. Si lapis fuerit ĩ renib⁹ h̃ ſũt ſigna. doloꝛ ꝛ grauitas renũ cum pũctura ꝛ doloꝛe ãbaꝝ anchaꝝ. ꝛ pedis doꝛmitatio illi⁹ uidelꝫ ad quã ptẽ magis declinat lapis. Qñꝫ ẽt renes pa. ſibi ſcarpit. ꝛ aliq̃ñ teſticuli ſibi dolẽt. ꝛ urina ſepe exit cuꝫ ardoꝛe. Et ĩ fundo urinalis appent arene rubee uel citrĩe q lapis g̃nat⁹ ĩ renib⁹. ãt ẽ fix⁹ ꝛ nõ pmutat̃ de loco ad locũ. qᵭ cognoſci⁹ ex aſſiduitate ingetudinis ĩfirmi ĩ illa pte. ꝛ doloꝛi ei⁹ nõ ẽ trãquilitas. Aut nõ ẽ fix⁹. nec retent⁹ ĩ uno loco. ꝛ illud cognoſcit̃ ex uehemẽtia doloꝛ. qñꝫ ꝛ gete eius alia uice ¶ Si ṽo lapis fuerit ĩ ueſica. ſig^a^ ſũt. h̃ doloꝛ ẽ ĩ collo ueſice ꝛ ĩ uirga ẽt ĩ pectĩe appet puꝛigo cũ ĩtẽſione ṽge ꝛ difficultate mictus ꝛ egẽnis. uirga ẽt eleuat̃ ꝛ de facili erigit̃ de facili ſtranguriã patiũt̃. ꝛ urina eoꝝ alba ul' limpida appꝫ h̃ñs ĩ fundo arenulas uel lapida. qꝛ ut ait Ipo. ĩ affo. q̃rte par. Quib⁹ ĩ uriã arenoſa ſubſtãt ſedimĩa hij renũ aut ueſice litiaſiꝫ h̃ñt ¶ Itẽ qñꝫ ſentit̃ lapis ĩ collo ueſice ſi mittetur digit⁹ ĩ ano. ſicut faciunt iſti cirugici qui incidũt lapidoſũ (qᵭ ñ approbo). Periculoſũ eiꝫ ẽ ꝛ moꝛtale. Unde ull⁹ ꝓbus medic⁹ h̃ nõ ꝯſentiet. ¶ Primo ergo notã^m^ ẽ ꝙ ſenes ꝛ qui trãſierũt. xl. annũ uix aut nũq̃ꝫ ab illa egritudine liberari pñt. qꝛ ut ait ypo. ĩ affo. ſexte par. Nefretici ꝛ circa ueſicã dolẽtes laboꝛioſe ĩ ſenib⁹ ſanãt̃. uñ cũ etas pa. uitium lapidis ultra ãnuꝫ. xl. trãſit. iſti tales nũq̃ꝫ curant̃. pñt tñ eis multa adiutoꝛia fieri ꝛ ad tẽpus pꝛeſuari. Ubicunqꝫ igit̃ fuerit lapis ſiue ĩ renib⁹ ſiue ĩ ueſica ¶ Notãdũ ꝙ ĩ pᷣn° nõ debem⁹ inſiſtere cũ mũdificãtib⁹ ꝛ ꝓuocãtib⁹ urinã. ſeu cũ ipm̃ lapidẽ frangẽtib⁹. Sꝫ p° unctiões freq̃ntes linitiuas ꝛ molificatiuas circa loca faciam⁹. Primo igit̃ euapoꝛem⁹ loca renũ ſeu ueſice (ſi fuerit ibi lapis) cũ ſpõgia marina infuſa in oleo ꝛ aq̃ ca. ſil' mixtis. Deinde inungãt̃ loca cũ oleo camo. ol'o rutaceo ꝛ butiro ſil' mixtis. Et ſi fuerit ex mala ꝯpl'one fr̃a admiſceat̃ ibi paꝝ de caſtoꝛ. uel ungãt̃ loca ex iſto unguẽto. ℞ maſt. roſ. ſandal' al. ꝛ ru. ſpice ligniãl'. ana cere al. ꝛ olei roſ. q. s. Inũgãt̃ renes uel ſpaciũ qᵭ ẽ ĩter uirgã ꝛ anũ ſi lapis fuerit ĩ ueſica. ¶ Itẽ empl'ꝫ factũ ex farina tritici ſuco feniculi ꝛ paꝝ aceti ꝛ modico olei ſil' mixtis ſupꝛa locũ lapidis ĩ mane ꝛ ſero apponat̃. ꝛ qualibꝫ uice renouet̃ pcedẽte unctione pᷣdicta. uel unctiõe dialtee. marciaton olei laurini muſceli petꝛo. ꝛ ſil' iuꝫ. Utat̃ balneo aq̃ dulcis. uel bal. de pꝛata qᵭ ẽ ĩter neapoli ꝛ pu

teolū in littore maris. Usus eniȝ bal. illi⁹ ē tal' aq̄ ī potu sūpta uel syrup⁹ ex ea ⁊ ȝuc. fact⁹ ⁊ ī potu sūpt⁹. cito frangit lapidē. Ego uidi plures ħ expiri. ⁊ multotiēs uidi q̄ a lapide renum ⁊ uesice p̄ v̄tuteȝ illi⁹ balnei libati sunt uel utāt̄ lapidosi isto balneo mirabili ad uitiuȝ lapidis renū ⁊ vesice ⁊ ēt ad yliacaȝ pas. ℞. folioꝝ apy petro. se. vrtice cauliū veteꝝ senationū camo. petafilon pulegy milefoly origani mētastri sa uine iunipi lauri nasturcy agrestis policarie ci noglose pitarie scabiose gramis añ libr. iy. ster coris colūbini al. lbr. vi. cimini lbr. ii. se. lini ⁊ fe nugreci ana lbr. i. 5. ħ omnia trita in duab⁹ p̄ti bus aq̄ ⁊ tertiū uini buliant. ⁊ ī tbinaȝ p̄iciant̄ q̄ꝫ pa. intret q̄n̄ poterit ibi ɔpetēt̄ eē ⁊ ungant̄ loca ex predictis unctiōib⁹. ¶ Itē cū dolor fue rit maxim⁹ ⁊ intollerabil' multū mitigabit̄. si accipiant̄ duo uel tria cepe ⁊ minutiȝ incidant̄ ⁊ supra tegulaȝ calidaȝ calefiant. deinde cum uino al. asp̄gant̄ ⁊ supra renes uel pitoncon em plastrēt̄. ¶ Itē cretani marini senatiōes mercu rialis ī oleo ⁊ uino coquāt̄ ⁊ emplastrēt̄ loca. ¶ Itē si fuerit lapis ī renib⁹ cuȝ apponit̄ uēto sa sine scarificatiōe supra ipsū. poterit cū mani bus paulatiȝ dep̄mēdo ipsū īferi⁹ deduci. ¶ Et si pa. ī descēsu illi⁹ lapidis yliuȝ dolorē maxi^m p̄serit. fiāt clisteria ⁊ remedia alia. q̄ ī ca° de do lore yliaco dicent̄. ¶ Itē utant̄ filātropos iusti no. uel isto ellectuario p̄ me ɔposito ⁊ expto. q̄ꝺ lapideȝ uel ī renib⁹ uel uesica frāgit. ℞. ra dicis sasifragie. ℥. i. camedreos camepitheos. ana. ℥. 5. lapidis līcis al. limaciaꝝ ⁊ lapidis q̄ ī uenit̄ ī sp̄ōgia añ. ℥. quartā cinamomi gariofi. ana. ℥. tertiā herbe q̄ d̄r uirga aurea ȝ. vi. terāt̄ oīa ⁊ ī succo scabiose quousq̄ꝫ p̄dict⁹ ɔsumat̄ succ⁹ bull' ⁊ addito ȝuc. q. s. fiat ellectuariū: de quo mane ⁊ sero ad q̄ꝫtitatē castanee sumat p⁹. bibat paꝝ uini odoriferi. ¶ Syrupus m̄ri mei ad frangēdū lapidē siue ī renib⁹ siue in uesica ℞. radicis feniculi petro. apy sp̄gi brusci raffa ni ebuli sasifragie cipi añ. M. i. pentafilon gra minis milifoly filopēdule pipinelle lingue bo uis lingue yrcine ca. ue. adiātos politrici p̄mu le ueris ypicon ēduie scabiose ualeriāe ameos dauci cretani petro. macedōici enule cāpane ro stri porcini rute ana. M. 5. se. feni. petro. apii spargi brusci carui se. sasifragie se. urtice anisi nasturcii mirasolis galāge acori spice nardi. se. coīuȝ ana. ℥. 5. uio. floꝝ boragīs ⁊ sāsuci ana ℥. i ligritie sq̄lle asse tribuli marini berbeꝝ añ ȝ. i. lapiꝺ lincis lapidis agap̄ ⁊ sp̄ōgie marine lap̄ lazuli ⁊ armoniaci añ. ȝ. ii. ȝuch. ⁊ mellis añ libr. iii. ossiū cerassoꝝ acetosoꝝ. ℥. i. tritoꝝ opti me cineꝝ corticis ouoꝝ ex quib⁹ egressi fuerūt puli. ℥. 5. acet. ℥. iii. det̄ cū uino ca. in mane ⁊ se ro. ¶ Syrup⁹ ali⁹ ad lapidē frāgendū. ℞. suci scabiose depurati libr. ii. ħ oīa paꝝ buliāt ⁊ ad ditio libr. i. ȝuch. ⁊ libr. i. 5. mellis ru. disp̄ūati fiat syrup⁹ ī quo decoc. p̄fecte apponāt̄. lxxx cātarides ɔtriti amotis capitib⁹ q̄ p̄ unā noctē ī lacte amigꝺ iacuerīt ⁊ de ħ syr° pa. adminus xv. dieb⁹ quolibȝ sero sumat. ℥. ii. cū aq̄ decoc. cipi cretāi mari sasifragie ⁊ uirge auree uel sal teȝ cū uino al. q̄n̄ ē mirabil'. ¶ Itē sāguis yrci nutriti p̄. xv. dies uel. xxx. ex frōdib⁹ hedere uel sasifragie ī dieb⁹ canicularib⁹ inf̄fecti exic cat⁹ ⁊ puluerizat⁹ uel q̄litercūq̄ꝫ siue cū pill'is siue cū sp̄ēb⁹ admixtis. uel alio quōcūq̄ꝫ dat⁹ frangit lapidem in renib⁹ ⁊ uesica. q̄dā addūt sibi mirrā ⁊ dāt ⁊ statī p̄uocāt urinaȝ ⁊ frāgit lapidē renū ⁊ uesice. ⁊ dȝ eiȝ eē yrcus quatuor ānoꝝ. ¶ Syrup⁹ mirabil' p̄ cura regis frācoꝝ a plurib⁹ magistris ⁊ philosophis ɔposit⁹ la pidē renū ⁊ uesice frāgit. ⁊ uias urīales appiēs trōbos dissoluēs ⁊ breuit̄ oēm renū grauedi neȝ dissoluēs q̄cquid ī eis grossitici ul' lapideo sitatis fuerit mundificat ⁊ expellit. ℞. radicis q̄tuor coīuȝ. ⁊ se. coꝝ radicis sābuci ebuli cete rac politrici epatice adiantos scolopēdrie ca. ue. mercurial' senationū filopēdule caude uul pine ⁊ equine p̄ētada. maior̄ ra. yrigoꝝ ra. gra mis bugulose betonice fumiere meu. acori la ctuce agrestis cicoree scariole urtice citrāgu laris radicis mirasolis diptami reupūtici cor ticis tamarisci. capis fraxī radicis lilii celestis hermodactil' oīuȝ añ. ȝ. ii. sasifragie uirge auree ligritie añ. ȝ. iii. se. urtice maratri se. sasifragie macedonici se. pastiace iunipi an si ameos car ui. mirasol' leustici spice celtice se. coīuȝ ulot' floꝝ genestre maluaꝝ ciceꝝ ipialiuȝ ana. ȝ. i. 5. amigdalaꝝ mūdaꝝ ficuū siccaꝝ albaꝝ pasulaꝝ enucletaꝝ baccaꝝ lauri gumi heder̄ ana. ȝ. iii. xilobalsami carpobalsami galāge sq̄nāti carda momi asari folii gariof. nucismuscate ligni al'. costi dulcis cassie uel calāiarōatici gith cineꝝ scorpionū ɔbustoꝝ cineꝝ uitis ciner̄ yrūdinis ⁊ triguli auis ⁊ caude tremule auis ɔbustaruȝ cineris radicis caul' cineris corticū ouoꝝ a qui b⁹ puli egressi fuerīt añ. ȝ. ii. ħ oīa ī uino ⁊ aq̄ ana q̄ꝫ^m sufficiat p̄fecte coquāt̄. q̄usq̄ꝫ q̄rta p̄s

tm̄ remāeat decoc. predcē. ꝛ tūc accipe de predicta decoc. lib. v. ꝛ misce cū istis succis depuratis. s. scabiose lib. iii. suci apii suci boragis succi scariole succi fumiterre oīuꝫ depuratoꝝ ana lib. i. ꝛ additis lib. x. zuc. fiat syrup⁹ pfecte clarificat⁹. ꝛ pfecte coq̄t. ꝛ de isto syr° accipiat bis ul' ter ī ebdomoda ad q̄titatē. ℥. ii. cū illa aq̄. accipiat lep⁹ īteger ꝛ ī ola noua ꝛ ī forti igne ꝯburat̄ ꝛ cinis qui ex eo fit accipiat̄. ꝛ desup aq̄ ca. aspgat̄ ī bona q̄titate. ꝛ fiat sicut lixiuiū. ꝛ cū tali lixio ca. sumat̄ p̄dict⁹ syrup⁹ q̄m ē mirabil' ꝛ expt⁹ ī p̄dcis. ¶ Itē radices ul' folia uirge auree cū ouis ī faria cocte ꝛ date ī trazea cū ipsa herba. ꝛ radices sasifragie ꝛ cinamomū ꝛ zuc. uel ī ellectuariis uel ēt ī syrupo mirabil' ad frāgēdū lapidē ī uesica ul' ī renibus pbatū ē. Electuariū opti^m ad lapidē ī uesica ꝛ renib⁹ expellēdū pcerto a mr̄o meo pbatuꝫ. ℞. cineris nitri scorpionū cauliū pell' leporine oīuꝫ ꝯbustoꝝ lapidis lincis spōgie marie lapidis iudayci cinerꝭ corticū ouoꝝ a quib⁹ pl'li fuerint egressi acori gūi arabici nucis gūmi hedē ana. ʒ. s. vḡe auree exiccate. ʒ. iij. sanguis yrcini ī dieb⁹ caīcularib⁹ īterfecti. p̄⁹ p. xxx. dies cū foliis hederꝭ l' sasifragie nutriti lib. ij. se. petrodauci pulegii gumiarabici se. altee. ℥℥. galange pipis an̄. ʒ. s. ꝯficiat̄ oīa cū syr° iulep Et detꝭ ex eo ī sero. ʒ. ii. cū aq̄ ciceꝝ nigroꝝ sasifragie ꝛ tribuli mari ¶ Pillule optīe ad frāgēdū lapideꝫ ꝛ ad ipꝫ expellēdū. ℞. turbit hermodactill' an̄ ʒ. iij. mirabolanoꝝ kebuloꝝ idoꝝ ꝛ citrinoꝝ ʒ agarici colo̧ntide anisi gariofi. spice. ℥℥. se. sasifragie macropipis apij ros. croci amomi salisgēme macis grani solis carui se. spgi maratri an̄. ʒ. i. aloes epatici. ʒ. x. diagredij ī pomo cocti ʒ. iij. ꝯficiat̄ cū succo absinthij. ꝛ detꝭ. xv. ℈. xxi. uel ꝭꝫ ꝙ tibi uidebit̄. Digā mā pōt ēt purgari cū. xij. pill's ypo. ꝛ. vi. pillis de hermodactill'. uel cū dosi q̄ tibi uidebit̄ sufficiēs ad hoc. Itē pul. mitridati cū aq̄ decoc. sasifragie pētafiloꝫ radicū q̄tuor oīuꝫ bis uel ter ī die ī potu dat⁹ lapidē frāgit. ¶ Itē si loca circū adiacētia lapidi ex sāguīe uulpio ca. inūgāt̄. dr̄ ꝙ frāgit lapidē. Qꝫ si lapis ī uesica ꝯfirmat⁹ p p̄dicta expelli neqat. oīo īmittāt̄ h medicamīa p siringam. ¶ Aliō iuncto ō⁹ pectie fortiꝭ ex unguentis p pus dictis. ℞. sasifragie se. apij feniculi granoꝝ solis cineꝝ fermētoꝝ uitis cineris leporis ꝯbusti lapidis licis an̄. buliāt oīa in optīo uino bn̄ tritā ꝛ adito oleo laurio ol'o terbētīe pulegio uel petroleo collēt ꝛ p siringā īmitāt̄. ¶ Aliud ad idē. ℞. pigāi calamēti sasifragie betōice an̄. ʒ. x. olei muscelī petrolei mitridati. mirre adriani iustini filātropos an̄. ʒ. v. olei lauri. ℥. ij. suci apii senationū feni. ꝛ solatri an̄. ℥. s. buliāt suci p̄dc ꝛ ol' cū herbis usq ꝫ ad medietatē. deīn collēt ꝛ p̄dcā electuaria addāt̄ ꝛ iteꝝ collēt ꝛ p sirigā imittant̄ ¶ Aliō ad idē. ℞. san. yrcini de mēse Julij p. xv. dies ex frōdib⁹ hedere l' sasifragie nutriti. ℥. i. s. pul. cicadaꝝ mse Julij facti. ℥. i. balsami muscelīe nardi petrolei suci basilici an̄. ʒ. i. pl'uerizāda pulueriẑet̄ ꝛ cū ol'is ꝯficiat̄ ꝛ tepida p siringā iniciat̄. qꝛ p certo lapidē frāgit. Pl'uis ēt cuiusdā auis cū penis suis ꝯbuste q̄ caudā tremulā uocam⁹ ad q̄titatem ʒ. ii. ī potu dat⁹ uel p siringā imissus cū. v. granis pipis ꝛ. ℈ i. folij cū aq̄ uel uino decoc. sasifragie mirabl'r ad uitiū lapidis ī renib⁹ uel uesica ualet ꝛc.

Additiōēs pill'e de qb⁹ si detꝭ oī mane ī mōꝫ ciceꝝ frō ieiuno cū uino ī quo ō coctū fuerit pētafilon cū suis radicib ꝫ īfra. xii dies ad pl⁹ frāgit lapidē siue ī rnib⁹ ī siue uesica ꝛ sr̄ pbate. ℞. sasifragie pipis carui squināti nardi grāoꝝ sol' an̄. ʒ. v. acori asari se. betonice dauci petro. mastr. dragāti ana. ʒ. ii. pul. cicadaꝝ siccaꝝ pedū ꝛ cruriū galli siccoꝝ ana. ʒ. iij. san. yrcī nutriti cū folijs hedere p. xl. dies ꝛ sasifragie ī dieb⁹ canicularib⁹ exiccati. ℥. i. cū succo pētafilō ꝯfice ꝛ da sic dem̄ ē. Itꝭ pul. fact⁹ ex radicib⁹ sasifrag. ℥. soi se. sasifra. meu se. hedē petro. ꝛ lapiō licis an̄ cū uio ōcoc. pētafilō ꝛ ol'o pulegio dat⁹ lapidē frāgit. ¶ Itꝭ sol⁹ pul. pedū ꝛ cruriū galli datū cū decō uino frāgit dictū lapidē pbatū ē. ¶ Expimētū fr̄is Thome ꝯ uitia lapidū ꝛ arenulaꝝ. ℞. floꝝ genestre pitarie q̄ ī muris nascit̄ an̄ ponāt̄ ī cucurbita ꝛ supposita ī lēbico distillet̄ aq̄ ī mōꝫ aq̄ ro. de q̄ bibat pa. oī mane ieiuno frō ciatū unū p. ix. dies ꝛ liberabit̄ pfecte pbatū ē. ¶ Pillule q̄s ꝯposui p qō dā pati. litiasiꝫ renū. ℞. hermodactill' yreos sasifragie cipi mirasol'. an̄. ʒ. q̄rtā cinamōi gariof. ℥℥. siler. mōtani costi cimi aneti macedōici apij anisi ameos an̄. ʒ. i. se. basiliconis. ʒ. iij. aloes boni ad pōd⁹ oīuꝫ ꝯficiat̄ cū succo scabiose ꝛ sicceñt ī furno uel ī sole. Et iteꝝ ībibāt̄ cū dicto succo ꝛ siccēt̄. ꝛ fiat ter uel q̄ter. deīn fac pillulas. de qb⁹ da. ʒ. ii. De vḡa aurea uidi expim̄tū ī quoddā. q habuit lapidē ī uesica. ꝛ comedit dictā herbā cū ouis oī mane p. ix. dies ꝛ fract⁹

ē.lapis.⁊ ipſe oſtēdit mihi manū plenā lapilliſ.
⁊ cū doleret circa ueſicā ꝑꝑ rupturā lapidis ꝓ
dicti ūctiões feci fieri ex oleo laurio ⁊ agripa
circa loca ⁊ liberat⁹ ē. ¶ Itē nota. ꝙ dicit tibi.
Teophilus mercator ꝙ hēbat ī crure ulc⁹ ma
gnū ⁊ malignū ⁊ nullo mō curari poterat ⁊ qui
dā docuit ipſuʒ ꝙ frōdē dicte herbe ſuppōnēt
bis ī die ī mäe ⁊ ſero qđ fecit ⁊ ī.ix.dieb⁹ libe
rat⁹ ē.⁊ ꝙ oīa ulcera taʒ antiq̄ ꝙ̄ recētia ſanat
cito ualde.ſʒ īuoluta ī carpia ponat̄ ī ml'ribus
ħ duo ſūt expta de herba ꝑdcā. ¶ Itē nota qđ
dicit tibi alt̄ ꝙ qñ ītestinū groſſū exit.⁊ qñ gs
hʒ dolor̄ ⁊ exitū emoroidaꝝ ꝙ pul.uirge au
ree dat⁹ ī cibo uel potu cito ſanat. Electuariū.f
b.medici dñi pape exptū ꝯ uitiū lapiđ ⁊ ꝯ col
licaʒ ⁊ iliacaʒ.℞.ſtercoris colūbi gali ana.℥.ſ.
ſtercor̄ muꝝ.ğ.iiij.ſe.apij urtice petro.gumi
hedere añ.ʒ.ij.ſ.oia pulueriʒata ꝯficiāt̄ cū mel
le uſʒ ad mell'ſpiſſitudīeʒ decoc.⁊ cū uīo albo
tēp.ī mōʒ nucis ſumat̄ qꝛ uʒ ſiue lapis ſit in re
nib⁹ ſiue ſit ī ueſica. ¶ Itē ipleat̄ ſacul⁹ un⁹ ex
pitaria ⁊ furfure triticeo ⁊ ſic buliat ī aq̄ q̄ ex
preſſa ſacul⁹ ille pectini ſepe ⁊ ſepi⁹ aplicet̄. Si
lapis ē ī ueſica.⁊ ſi ī renib⁹ apponat̄.qꝛ dolorē
mitigat. ¶ Pul.ꝓbat⁹ ad lapidē frangedū quo
papa Eugeni⁹ utebat̄.℞.ſe.ſaſifragie ſe.ceroſo
lij cicadaꝝ ſiccaꝝ ⁊ puluerizataꝝ ana.℥.ſ.ſan.
yrcini ī dieb⁹ canicularib⁹ īterfecti ⁊ nutriti ſʒ
artē.℥.i.ſ.gariofi.ʒ.iij.accipiat̄ de eo ſepe ī po
tu cū uino decoc.ſe.apij petro.granoꝝ ſol' ſaſi
fragie.⁊ pētafilon cū exit a balneo ⁊ ungat̄ pe
ritoneon cū oleo pulegio. Oleuʒ amigdalaꝝ ⁊
tyriacaʒ magnaʒ accepit ⁊ libat⁹ ē. ¶ Syrup⁹
quē ꝯpoſui ꝑ quodā q paciebat̄ lapidē ī ueſica
℞.q̄rculle maioris ⁊ mioris ca.ue.radicis coī
um cipi ligue bouis ſaſifragie gramīs pētafilō
añ.M.i.miraſol'⁊ ſcabioſe.añ lb̄.ſ.mellis lb̄
ii. ¶ Dicit dñs Johānes de porcida ꝙ uſus ra
dicis cībalarie ī cibis ul' potib⁹ uel ſyrupis in
fra paucos dies lapidē frangit ſiue ſit ī renib⁹
ſiue ī ueſica ⁊ pluries ꝓbatuʒ ē. ¶ Quidaʒ mi
hi dixit ꝙ fecit decoq lb̄.ii.eſule ī libr.v.aque
uſqʒ quo ad tertiaʒ pteʒ redeat ⁊ adidit zuch.
de quo fecit ſyrᵐ de quo dedit cuidā pa.lapidē
ī ueſica ⁊ ī breui tp̄e libat⁹ ē.⁊ lapidē fractū in
ꝑuis fruſtul' emiſit ꝑ urinaʒ anteꝙ̄ predictum
ſyrᵐ bibiſſʒ toᵐ. ¶ Pillule ad lapidē frāgēdū
ī reīb⁹ ⁊ ueſica.℞.hermodactill' radicis yreo.
granoꝝ ſol' ſaxifragie ana.℥.ſ.cinamōi garioſ
ʒʒ.ſiler̄ mōtani coſti cimini ana.ʒ.i.ſpice ſeni
aniſi ana.ʒ.ſ.ʒedoarie macedonici oſſiū ceraſo
ruʒ ſe.baſilicōis ana.ʒ.i.ſ.ꝯfice ut ſupradictas
⁊ da eas qꝛ ualēt. ¶ Itē lac ſeiuʒ coīuʒ ⁊ nucle
orū ceraſoꝝ ⁊ amigđ amaraꝝ cū oleo earūdem
datū ī potu frāgit lapidē. ¶ Iteʒ ſyrup⁹ de tra
gea expt⁹ ꝯ uitiū lapiđ renū.℞.ſe.coīuʒ ſroruʒ
mūdoꝝ.ʒ.iij.ſe.iuſqami al.ʒ.ij.ſe malue biſmal
ue mūdi añ.ʒ.i.ʒuc.ad pōđ⁹ oīuʒ dei̅.℥.ſ.cum
℥.i.ſyrupi uio.⁊ limphet̄ cū aq̄ ciceꝝ nigroruʒ
uel rubeoꝝ ī mane. Et ego adidi radicis ſaſifra
gie granoꝝ ſol' ameos añ.ʒ.i. Cura mr̄i mei ad
frāgēdū lapidē ī renib⁹ uel ueſica ſumat q̄libʒ
die de iuſtino filātropos aq̄ mixtis ad ꝙ̄titatē
nucis g̊ſſe cū uino decoc.ſaxifragie miraſolis
ſcolopēdrie ficuū ſiccaꝝ albaꝝ ⁊ tribuloꝝ ma
rinoꝝ ⁊ ca.ue. ¶ Pillule optime ad lapidē frā
gendū ī renib⁹ uel ueſica.℞.ābre balſami ana
ʒ.i.gūi hedere maſt.ſeni.xilobalſami ſe.coīum
múdoꝝ acori cinamomi meu ſaxifragie bruſci
ſpgi añ.ʒ.i.ſ.liquiritie dragāti cipi alexādrini
apij aniſi oʒimi ſe.citri añ.ʒ.i.pul.ſan.yrci ſm
artē prepati ꝙ̄tū de oīb⁹ dei̅.xxv.uel.xxx.in
mōʒ ciceꝝ.qm̄ ſūt mirabiles ⁊ ſʒ ꝙ tibi uide
bit̄ ſufficere. ¶ Dixit mihi ꝑor ꝙ ſi ſuci acori
ptes.i.⁊.ſuci limōcelloꝝ pars.i.miſceat̄ ei ⁊ fi
at ſyrup⁹.⁊ miſceat̄ ei quū ſumit̄ paꝝ de pul.
pomoꝝ ru.q̄ dicūt̄ alkekigi ꝙ frāgit lapidem
ubicūqʒ fuerit ꝓbatū ē. ¶ Dixit mihi qdaʒ me
dic⁹ de terra uarro.ꝙ ꝙ̄plēs uitiū lapidis pa.
curauerat ħ mō leporē pregnātē capi faciebat
⁊ ītestina filioꝝ leporis eiciebat.deīn īplebat
oēs de ſāguīe mr̄is.⁊ ī pignato nouo eos pone
bat ⁊ in furno ꝯburebat.⁊ de predcō pul.ſel'
ul' bis in die ad ꝙ̄titatē uni⁹ coclearis cū tm̄dē
ʒuc.dabat.⁊ in breui pa.lapidē in fruſtra minu
ta ꝑ uirgā emitebat. Et ſi uis ꝓbare accipe pre
dictū pul.⁊ ipſū ī aq̄ ul' uino diſtēpa.⁊ pone in
eo unū lapidē ⁊ in breui frāget̄ ꝓbatū ē. ¶ Sā
guis ēt uniuſcuiuſqʒ leporis ⁊ pell' ei⁹ ꝯbuſta
in pignato nouo.⁊ pul.dat⁹ ad ꝙ̄titatē uni⁹ co
clearis ieiuno ſtō cito lapidē frāgit. ¶ Quidaʒ
uir expt⁹ accipiebat leporē ⁊ eiectis inteſtinis
ei⁹ ipſū īplebat cū pelle in oīb⁹ mēbris ſuis ex
ſaxifragia miraſole lapide lincis iudayco ſpon
gie pētafilō ⁊ u̇ga aurea.⁊ ipſū ī pignato nouo
ꝯburebat.⁊ de illo pul.quottidie unū coclear
cū uino uel alio ſili'i dabat.⁊ lapidē ſiue in reni
bus ſiue in ueſica eēt frāgebat ⁊ expellebat ꝓ
batū ē. ¶ Alij pellē leporis ⁊ ſāguinē ⁊ oſſa tm̄
mō ꝯburūt.⁊ cinerē dāt q̄tidie ⁊ dicūt ꝙ fran

git lapidē ubicūq; fit ꝓbatū ē. ¶ Itē sucus ra
dicis tribuli cū uino datū lapidē frāgit ꝛ urinā
ꝓuocat. ¶ Itē sucus herbe que dr centū semia
q̄ facit semina minora q̄ papauer ꝛ stat circa
terrā folia īcisa ꝛ ē alba cū uino dat⁹ uel pul.
ei⁹ lapidē frāgit ꝛ ꝓuocat urinā. ¶ Idē facit fi
lipēdula peonia ꝛ limatura cornu cerui rotūdi
data ī potu curat lapidē. trazea expta ɔ̄ uitiū
lapidis in renib⁹ uel uesica. ℞. ūge auree folio
rū ꝛ radicis ana. ʒ. ij. radicis ꝛ folioꝝ mirasolis
saxifragie filipēdule ana. ʒ. i. se. anisi feniculi ci
namomi. ʒʒ. oīu; pulnerizatoꝝ ana. ʒ. s. zuch.
q̄m de oīb⁹ sumat̄ de hac trazea q̄m capit co
clear cōe mane ꝛ sero. qm̄ ē mirabilis. ꝛ p me
īuēta ꝛ expta. ꝛ post ei⁹ sūptionē bibat paru;
uini boni al. huic addidi. cipi ca. ue. ana. ʒ. i. ci
mini ameos cubebe ana. ʒ. s. Medicamē forte
qd̄ ē exptu; ad lapidē. ℞. cineris nitri cineris
scorpiōis. cineris nucis indice. cineris leporis
spōgie lapilli. ꝛ san. yrcini ɔtriti ꝛ exiccati cine
ris corticū ouoꝝ de qb⁹ puli fuerit egressi la
pidis iudayci gumiarabici se. altee oīs pipis
ana ptē. i. s. ɔfice cū melle dosis aur. ij. Decoc.
ad idē in ꝓxīo decoq̄ folia malue cāpestris: ꝛ
ponat̄ ī ei⁹ decoc. mel. ꝛ bibat̄. Decoc. camo.
floꝝ ī aq̄ ardēte colla. ꝛ colliature da. i. ptē ꝛ. ij
uini al. ꝛ ꝓdest. F. i. dixit mihi q̄ ꝓbauit acce
pit sāguiē; q erit qn̄ mulier parit filiū uel filiā
ꝛ exiccauit ī ūbra. ꝛ ipsū pl'uerizatū p̄ sū igā; ī
misit ī ūgā; cū aq̄ cal'a ꝛ lapis stati exiuit s; fru
strati ¶ Aq̄ mirabilis ꝛ expta lapidē frangēs
siue sit ī renib; siue ī uesica. ℞. radicis spgi ra
dicis arūdis sasifragie ūge auree mirasol' oīu;
cū suis radicib; ana. lbr. ij. aceti sglitici libr. iiij
succi limonū lbr. ij. nitri adbusti poly montani
ana lbr. i. ponāt̄ oīa paꝝ ɔtrita ī uase distilatio
nis. ꝛ qd̄ distilatū fuerit collige ide da. ʒ. ij. cū
uino decoc. cu. sci. q2 mirabl'r u;. Media cica
da pulnerizata ꝛ bibita cū uino albo. facit etiā
freq̄nter migere lapidē. Elixatura gramis uel
pul. ei⁹ optīe curat uulnera uesice. ligritia idē
facit. azaꝝ pulnerizatā ex amido ꝛ faria fabaꝝ
ꝛ aq̄ addito zuc. ꝛ ol'o amigd̄ u; ulcerib⁹ uesice
Pul. grili stantis circa furnos datus cū uino
granellā expellit cito. San. yrcinus cū pul. ci
cade ꝛ apozimate nardi ꝛ cinamomi facit exire
lapidē. piguedo uulpis maxīe renū ꝛ comede
re carnes caꝝ ɔfert dolori renū ualde. ꝛ san. ei⁹
liniēdo locū ubi ē ɔfert ad frāgēdū lapidē. Ra
dix linarie bibita. ʒ. i. cū uīo ꝛ aq̄ lapidē frāgit
ꝛ expellit. Succ⁹ yposete siccatus ꝛ ī lacte so

lutus ē mirabilis ī ulcere renū. casiafi. cū oleo
amig. ꝛ se. plātagis facit descēdere lapidē. Aq̄
decoc. rubee tinctor̄ bibita ī bal. da. facit egre
di lapidem cu; urina.

¶ Caᵐ. 19ᵐ. de strāguria disuria ꝛ suria.

Stranguria ē difficultas mingēdi cū ali
q̄s gutati. ꝛ cū dolore et maxīa diffic'
tate migit. Et fit ex modica opil'one
maꝝ urie. Disuria ē difficultas migendi cū ad
tp̄s denegat̄ urina. q̄ fit ex maiori opil'one. Su
ria ē difficl'tas urie cū ex toto denegat̄ ꝛ fit ex
maxīa opil'one. Fiūt itaq; hee pass. qn̄; p uitiū
lapidis renū ꝛ uesice. Et tūc cura ē curare lapi
dē sicut ī p̄cedēti ca° dcm̄ ē. q2 remota cā remo
uet̄ ei⁹ effect⁹. Fiūt ēt h⁹ī pass. qn̄; pp f̄ritatē(
q̄ accīt sepe) ꝛ tūc ī hūc mō; curet̄. det̄ ī potu
tyriaca uel mitridatū cū aq̄ decoc. se. nasturcii
uel cū succo ūbene. In pueris ūo ꝛ lactātibus
cū lacte mulieris asine uel capre. ungāt̄ renes
pitoncō ꝛ ūga ex dialtea oleo laur̄. petroleo ꝛ
nardīo sil' mixtis. Expimētū mr̄i mei ad ꝓuo
cādū urinā. qd̄ stati facit mingere. buliāt alioꝝ
capita duo uel tria mōdata ī uino albo optīo
ꝛ paꝝ tyriace ꝛ mitridati cū illo uino misce. ꝛ
ciat⁹ plen⁹ ipo det̄ ī potu. ꝛ stati ꝓuocat̄ urina
Aliō ꝓbatū ad idē. ℞. ca. ue. frōdiū. ʒ. ii. terāt̄
ꝛ ī modū unguēti ducāt̄ ꝛ dissoluāt̄ cum uino
decoc. radicis raffani ꝛ apy. ꝛ ca. in potu exhi
beat̄ ꝓbatū ē ab eodē mr̄o meo. ¶ Itē empl'z
factū ex pitaria senatiōib⁹ ꝛ testis aleoꝝ ī uīo
coctis pecti applicatis mirabile ē ad h̄. Empl'z
aliō ad h̄. qd̄ stati ꝓuocat urinā. ℞. baccarum
lauri alum īs iameni meliloti floꝝ camo. pire
tri sinapi baccaꝝ iunipi radicis raffani pitarie
senationū farīe ciceꝝ nigroꝝ ana. ʒ. s. dauci se.
raffāi apy do. ꝛ siluestris an̄. ʒ. i. fiat ex oībus
tritis sil' mixtis cū ol'o lily ꝛ suco cauliū ueteꝝ
empl'z qd̄ pectini ꝛ renib⁹ ca. applicet̄. qm̄ ē mi
rabile. ¶ Itē furfur bace lauri ꝛ iunipeꝝ oīa
trita ꝛ ī saculo posita cū duob⁹ ul' trib⁹ capiti
b⁹ aleoꝝ ꝛ uino bibita ꝛ pectini applicata uri
nā ꝓuocāt. ¶ Itē mittat̄ pa. ī bal. qd̄ dictū ē ī
ca° p̄cedēti. Uel solū ī isto bal. ℞. testas aleoꝝ
senatiōes apiū pitariā feni. iunipeꝝ ꝛ rorēmari
nū. oīa ī sil' buliāt. ꝛ ī eo balneet̄. ꝛ p̄dcē herbe
ɔtrite renib⁹ ꝛ pecti applicet̄. ¶ Itē syrupus
fact⁹ ex suco ūbene addito zuc. ꝛ reubar. pul
uerizatis ī potu dat⁹ urinā ꝓuocat. uel syrup⁹
ex suco scabiose ꝛ agno casto ligritia ꝛ ordeo
appositis ī fine decoc. xxx. cātaridib⁹ capitib⁹
ablatis. q̄ ī lacte amigd̄ p noctē iacuerit ¶ Iste

eim syrup⁹ i potu dat⁹ urinā ꝓuocat ꝓbatū ē.
¶ Itē.ʒ.i.stercoris colūbini siluestris cū uria
pueri uirgis ca.i potu data urinā ꝓuocat.⁊ ēt
p siringā imitat̃. ¶ Ad idē aliud.℞.stercoris
mur̃ auꝛ.i.assa.ʒ.i.misce cū lacte asinio in quo
decoctū fuerit anetū ⁊ ca.det̃ i potu qm̄ urinā
ꝓuocat. ¶ Aliđ ꝓbatū p me.qđ urinā ꝓuocat
⁊ secessuꝫ.fiat i ano suppositoriū de salegēa uł'
de alio sale alb.duro i mōꝫ digiti.qm̄ urinā ꝓ
uocat ⁊ secessū exptū ē. Inungat̃ ipꝫ sal ol'o ut
facili⁹ itret. ¶ Ad urīe ꝓuocationē aliđ mitāt̃
cimices uiui seu pedicli uiui i capite vge iuxta
foramē.p qđ exit urina qm̄ urinaꝫ ꝓuocat. ¶
Aliđ ad idē mittat̃ to^m caput vge i oi'o camo.
i q° bulierit cimices.⁊ sit ca.q̄ᵐ pati pōt pa.
deiñ liniat̃ caput vge(cū ab ipo oleo fuerit ex
ctū)ex alue pistatis q꞉ ꝓcerto urinā ꝓuocat.
Qꝫ si h̄ pa. fuerit a cal'o.semīa coīa trita ⁊ se.
lactuce tritū cū uino al.⁊ suco granati acetosi
dent̃.empl'a unctiōes ⁊ alia remedia supꝛadcā
s̄ꝫ ꝙ ꝯpetere uiderit fiāt.utēdo reb⁹ ñ multuꝫ
cal'is i hac cā.Urinā ꝓuocātia sūt acoꝛ⁹ assodi
li capaꝝ ciper⁹ abꝛotanū sgnātū apiū se.petro.
domestici ⁊ macedonici iunipi bace lauri beto
nica cassia li.carui sauia ꝯdisi leuistici.h̄ oīa đ
cocta uł'i syrupis l'electuarijs data ⁊ cataplas
mata urinā ꝓuocāt.

Additiōes qdā urinare ñ poterat.⁊ sic
steterat p pl'es dies.cui qdā sacerdos
decoq fecit pulꝫ cū petro.ʒ.ii.rasine
pini puluerizate ibi aposuit ⁊ đcocto pulo do
nec dissoluebat̃ caro ab ossib⁹ đdit i potu col
laturā ⁊ statiꝫ mixit ⁊ multos lapillos p urinā
emisit.Quidā migere nō poterat ⁊ fecit đcoq
pitariā rubeā maioꝛē radicē cipi ⁊ cressones in
bona q̄titate ana i uino al.paꝝ ꝯtrita.deinde
feci sacelari cū eis pectē ⁊ renes ca.q̄ᵐ poterat
⁊ ex dicto uīo lauit ꝑdcā loca talit̃ ꝙ urinauit
stati.Et nota ꝙ aleū tritū i mōꝫ salse appositū
sup caput uirge recte i loco ubi migit̃.⁊ i mu
liere i labus uulue stati ꝓuocat. ¶ Puluis ad
faciēdū ut hō stati migat.si ēt mori đbeat.lauē
tur cortices limatiaꝝ ⁊ exiccēt̃ ⁊ terāt̃.⁊ đ pul.
illo cū uino al.⁊ aq̄ ca.i potu dent̃.ʒ.ii.qm̄ uri
nā ꝓuocat ꝓbatū ē. ¶ Itē si terāt̃ due uel tres
limatie cū corticib⁹ suis ⁊ i pāno lineo subtili
inoluāt̃ ⁊ filo ligēt̃ i capite uirge ⁊ mulieri in
oꝛe uulue ponāt̃.stati ꝓuocāt urinaꝫ ꝓbatū ē.
¶ Pillule optie ꝯ stranguriaꝫ ex f̃ra cā.℞.sa
uine assari amomi ameos petro.se.apij rubee
tinctoꝝ amigđ amaraꝝ munđ spice aū.ʒ.xx.se.
melonū.ʒ.x.cātaridaꝝ remotis alis ⁊ capitib⁹
ʒ.iij.iaceāt i lacte amigđ p noctē ut v̄t⁹ excoria
tiua q̄ h̄nt tollat̃.deiñ dissoluat̃ armoniacum
al.cū pauco uīo al.⁊ pul.ꝑdictoꝝ cū eo ꝯficia
tur.⁊ fiāt ex eis pillule ex qb⁹ dent̃.ii.qm̄ mira
biles s̄t i ꝓuocādo.In ardoꝛe urine.℞ ameos
anisi carui petro.mirasol'.feniculi ana.ʒ.ii.radi
cis sasifragie.ʒ.v.fiat pul.⁊ bibat̃ mane cū uīo
dulci uel aq̄ mellis.Qñ urina retinet̃ ⁊ nō a
lapide.pitariā uel gramē i aq̄ uł' uino dulci co
que ⁊ pista ⁊ pectini applica.Decoctio radicū
acoꝛi ꝓuocat urinā ⁊ strāguriaꝫ sanat.Decoc.
pulegij doloꝛē uesice sedat ⁊ calculū expellit.
Enula cāpana se.apij spgi ⁊ radices feni.i uino
ꝯtrite ⁊ potui date efficacit̃ uesice sanant dolo
reꝫ.Folia atriplicis esa doloꝛē uesice āputant
⁊ ēt renū.⁊ ēt folia ligue arietis cū uino bibita
Aq̄ ciceꝝ urinā ꝓuocat ¶ Prouocatiuū bonū
urine.℞.sauine coq̄t̃ lento igne i aq̄ i q̄ possit
submergi quousqꝫ aq̄ denigret̃.⁊ bibat̃ ex eo
lbꝛ.5.deiñ comedat cibū suū cū agresta.Agri
monie decoctō i aq̄ spargoꝝ uel alteri⁹ rei a ꝓ
pꝛiate uel i aq̄ sola bibita stati facit urinare.⁊
est exptum.

¶ Ca^m.20^m.de diabete ⁊ migētib⁹ i lecto.

Diabetes ē imoderata attractio urine
ab epe ad renes.uñ i hac pass̃.deficit
vtus ꝯtētiua renū ⁊ lūboꝝ ⁊ distēpant̃
i cal'itate ⁊ siccitate.Uirt⁹ itaqꝫ.actiua uiget uñ
renes icessāter attrahūt ab epē. Epar ab exte
rioꝛib⁹.⁊ sic necesse ē ꝙ sequat̃ flux⁹ frequēs
urīe.⁊ imoderata sitis. Accidit.n.renū distem
perātia ex multis cāis.ut ex imoderato coitu
pꝛecedēte ex usu diete ca.⁊ sicce ⁊ fe.⁊ calidis
unctiōib⁹ ⁊ empl'is.Signa diabetis sūt h̄.calō
circa renes ⁊ lūbos.sitis imoderata.⁊ appeti
tus aq̄ f̃re.accepto potu stati sequit̃ uoluntas
mingēdi.Urina alba ⁊ tenuis.⁊ freq̄ns i multa
q̄titate migit̃.⁊ aꝫ urina discoloꝛata i hac egri
tudine.qñꝫ ꝑus q̄ in epate possit coloꝛari atra
hit̃ a renib⁹ ⁊ mittit̃ ad uesicā. tenuis v̄o ē ꝓꝑ
siccitatē epatis ⁊ defectū nutrimēti.Ueꝝ i hac
pa.oꝫ nos multū eē solicitos q꞉ h̄ pa° de facili
i ydropisiꝫ t̃nsire pōt ꝓꝑ erroꝛē digestiue vtu
tis.uel i ethicā ꝓꝑ defectū nutrim̄ti. Pꝛio igit̃
epithimētur renes hoc epithiate.℞.sandal' al'.
⁊ ru.ros.gūiarabi.spodij sumac balaustie aca
tie ypoqstidos an.ʒ.5.terrātur oīa ⁊ cuꝫ aqua
ros.distēpent̃ ⁊ pānis i eis ifusus renib⁹ appli

cet. ¶ Itē fasciculus cimaꝝ mirti ī aceto coct⁹ ꝛ renib⁹ applicat⁹ idē facit. ¶ Ad idē aliud. ℞. acatie thuris suci barbe yrcie laudāi mirre gallaꝝ an. ʒ. ij. ↄficiātur cū aqua ros. uel memithe ꝛ fiat ex eis ēpl'm qđ renib⁹ ꝛ lūbis applicet̄. ¶ Itē suc⁹ agrestis solatri uirge pastoꝛ c'ap rubi cucumeris cucurbite cibalarie ṽmicl'aris sēpiuiue suci cidonioꝝ granatoꝝ acetosoꝝ pampinoꝝ uitis ana accipiātur ꝛ addito pul. boli. mast. thur̄ acatie san. dra. ypoqstidos sādal' al. ru. ro. gūi arabici spody sumach balaust. ꝛ ol'o ros. ꝛ cera ↄficiāt̄ sil' ꝛ ēpl'ʒ ex eis factū renib⁹ ꝛ lūbis applicet̄. ¶ Itē iungātur renes ex ol'o ros. uiol'. populeō ꝛ silibus fridis. ꝛ tabula plūbea subtilis ꝛ bn̄ polita ꝛ pforata pl'ibus foraminib⁹ renib⁹ applicet̄. de qua in cap° de siti mtionē fecim⁹. ¶ Itē fiāt sepe clistezia cū lacte frido ꝛ suco herbaꝝ fridaꝝ ꝛ paruʒ olei ros. ꝛ uiol' sil' mixtis. ex p̄dicto tn̄ lacte p̄us butiꝝ extrahat̄. Trocisi mr̄i mei cū qb⁹ plures curauit ꝛ ego cū eis quēdā iuuenē īfra spaciū quatuoꝛ dieꝝ curaui q diabetē patiebat̄ ꝛ mīgebat īuoluntarie ī lecto. ℞. ros. spody an. ʒ. x. se. portulace suci ligritie boli sumach an. ʒ. ij. se. lactuce coriādri sandal' herbaꝝ an. ʒ. i. draganti gūiarabici balaustie an. ʒ. ij. cāphore ʒ. ℥. tēpent̄ cū suco maloꝝ granatoꝝ acetosoꝝ ꝛ fiāt trocisi quorū ql'ʒ sit ponderis ʒ. i. det̄ sibi unus in mane ꝛ unus ī sero cū aqua frida ꝛ syrupo ro. mixtus qm̄ ē sumū ꝛ exptū remediū ad p̄dictam pass. Itē dent̄ triasandali syrupus de psilio zucharo ros. ꝛ huiusmōi frida. in cap° de siti ex cā ca. dicta. ¶ Itē ad diabetē ꝛ migētes ī lecto. ℞. mirti thur̄ glandiū an. coquātur in aqua. ꝛ addito pauco ol'o mirtio ꝯ zucharo det̄ ī potu. ¶ Itē renes lepoꝝ decocti cū aneto ꝛ se. apij ꝛ petro. comesti mirabil'r ualēt. ¶ Trocisi ad idē. ℞. karabe boli mirabolanoꝝ nigroꝝ torrefactoꝝ medule glādiū excorticatoꝝ sumach coriādri torrefacti ī aceto positi ros. spody se lactuce portulace gūiarabici an. ʒ. ij. ↄficiātur cū suco granatoꝝ acetosoꝝ ꝛ det̄ ex cis ʒ. i. ℥. cū syrupo ro. Et cesante siti purget̄ cū aliqua leui collatura coll'aʒ mūdificāte. uel cū aliq° leui farmaco sicut supius in pl'ibus locis dictū est. ꝛ ideo de his hic nō loquoꝛ.

Additiōes. patiētibus diabetē ungant̄ lūbi ꝛ renes cū isto ūguēto. ℞. ol'i ro. uiol' ꝛ mādragoꝛe suci ūblici ue. aā ʒo. suci sēpiuiue aceti albi. ʒ. ij. oīa incoꝛpent̄ ꝛ aliqual'r calefiāt ꝛ hoc ī cis addātur. ℞. farie ordei lb. i. re ʒ. ij. mirtill' ʒ. ij. oīuʒ sandal' an. ʒ. i. pulueriʒet̄ subtilissime. ꝛ cū p̄dictis liquoꝛib⁹ īcoꝛpoꝛetur ꝛ renib⁹ ēplast ret̄. ¶ Itē utent̄ cibaria cal'a ꝛ sil'ia ꝛ utātur fridis.

¶ Capm̄ 21m̄. de doloꝛe renum.

Doloꝛ renuʒ fit mīus mōis. qn̄ʒ ex cabu. qn̄ʒ ex fridis. qn̄ʒ pp lapidē exn̄tē in renib⁹. ꝛ talis doloꝛ q uitio lapidis fit curato ꝛ rēoto lapipe tāq̄ ei⁹ cā p̄ncipali tollit̄ ꝛ curat̄. Et si doloꝛ renū ex ca. fuerit hu. erit acut⁹ ꝛ pūgitiu⁹ ꝛ cū caloꝛe. urina subrubea ꝛ spisa qn̄ san. fuerit ī cā erit citria ul' tenuis. qn̄ co. supabūdauerit ꝛc. signa co. uel san. familiaria dc qb⁹ ī doloꝛe capis dictū ē satis ī his cāis appebūt. ¶ Cū itaq; san. ī cā fuerit iat mīutio de uenam ediana. uel uētose in curib⁹ ꝛ renib⁹ cū scarificatōe appōant̄. ¶ Si vo colera ī cā fuerit digerat̄ mā cū oxizacara ul' syrupo acetoso. deiñ aliqua lotura ↄuenies det̄. Et clistere aliqđ lauatiuū sibi fiat. Syrupi fridi ꝛ electuaria frida ꝛc. in cap° de siti dicta dent̄. Serū capn̄ū sumāt lac. se. coīuʒ bibant. ex oleo ros. uel uio. uel populeō renes ungātur. Sūitates mirti in aceto cocte renib⁹ applicētur. ꝛ alia ī pcedēti cap° dicta tribuātur ꝛ fiāt. In hac cā dicta frida exhibeat̄. ¶ Et si doloꝛ renū pp fridos fuerit hūoꝛes. adest doloꝛ cū grauedie ꝛ friditate uria alba. ꝛ qn̄ʒ tenuis qn̄ʒ spissa. qn̄ʒ cū lōgis resol'onib⁹. ¶ Si g° pa. fuerit plectoric⁹ p̄cedēte usu oximellis ↄpoiti p aliquos dies. purget̄ cū pilulis aureis. uel ꝯ gnqʒ generib⁹. uel ypo. uel bn̄dicta laxatia ꝛ sil'ib⁹. ¶ Post purgatōeʒ fiat istꝯ clistere ꝛ sepe. ℞. radicuʒ quatuoꝛ coniuniū se. lini anisi turbit sene sasifragie polipody ꝛ esule an. ʒ. i. oīa in aqua maria uel salmētina bul. usq; ad pfectā decoctionē ꝛ additis ʒ. iij. suci mercurial'. ꝛ ol'i cōis fiat clistere. ¶ Itē ūgātur renes ex marciatō dialtea agripa oleo laurino ꝛ similib⁹. itrēt bal. ex calidis herbis factū qđ in cap° de stranguria dictū ē ꝛ p̄dicte herbe balnei epithimet̄ renib⁹ salcentur et renes cū pulegio cīno bacis lauri floꝛib⁹ camōile. Electuaria ca. ut diaciminū diaspmatō diaʒiʒi. gariofilatū ꝛ similia dent̄. ꝛ dicta ca. detur.

Additiōes. Inungāt̄ unguēto isto quo ego utoꝛ ad doloꝛē renuʒ. ℞. olei costi bacaꝝ lauri amigdalaꝝ dul. aneti scoꝛ

piõis an.ʒ.i.dialtee muſceli aſungie porcine ga
line anatis marciatõ nardi an.ʒ.ſ.armõiaci gal
bani an.ʒ.i.thuř maſt.nucis cipreſſi an.℈.ii.ſu
ci nepite calamenti artemiſie meliſſe betonice
an.ʒ.i.cere q.s.fiat unguẽtũ liquidũ ad lentum
ignẽ ⁊ ſi nõ repianť ſuci fiat cum decoctiõe di
ctarum herbaꝝ an.ℳ.i.

¶ Capᵐ 22ᵐ. de mingẽtibus ſanguinẽ.

Accidit pluries quibuſdã ꝙ migũt ſangui
nẽ cũ uria.q qñꝫ ꝓcedit ab epe.qñꝫ
a kili uena.qñꝫ a ueſica ulꝰ renibꝰ.qñꝫ
ex ſaltu uel pcuſſiõe rumpiť uena ĩ p̃dictis lo
cis ⁊ migiť ſanguis ⁊ hoc ſciť p paci.indiciũ.
qñꝫ ex ſan' habũdãtia ꝙ cognoſciť ex corpis
diſpõne plectorica uel ſãguica corpis habitu
die ⁊ ex uẽis latis ⁊ ãplis ⁊ ex ſan.mlťa ꝗtita
te fluẽte.Qñꝫ pp acumẽ ſãguĩs uenas ipas rũ
pẽs.ꝙ cognoſciť ex colore ipius ſan.aliquãtu
lũ crocco ⁊ cũ erit mordicat ṽgã ⁊ dolorẽ ĩfert
pa. ¶ Si ṽo a kili uẽa uel a renibꝰ fluat.adeſt
dolor ĩ illis ptibꝰ.⁊ adeſt ſan.multꝰ nõ tñ tan
tus nec ita purꝰ ſicut ĩ precedẽribꝰ.Si ab epe
ueniat adeſt dolor dextri ypocũdri ⁊ grauitaſ
⁊ ſanguis multꝰ ⁊ purus p uriaꝫ emitiť.Si ṽo
a ueſica emitať (ꝙ qñꝫ accĩt) adeſt dolor pecti
nis ⁊ ṽge ⁊ ueſice ⁊ ptiũ adiacẽtiũ:⁊ ſan.turbi
dus ⁊ paucus emitiť.unde nota ꝙ qñ ſan.ab
aliis ptibꝰ ad ueſicã mitať.cũ ueſica nõ hẽbat
ſan.⁊ cũ ueſica ſit ualde mẽbꝝ fridũ ⁊ calore
depaupatuꝫ(ĩfridať ibi ipe ſanguis.⁊ ibi glo
bať.unde qñꝫ emitiť ĩ mõꝫ ſanguiſſuge coagu
latus.qñꝫ groſſus adeo ꝙ ĩducit oppilationẽ
ĩ collo ueſice ⁊ facit ſtrãguriã ⁊ totalꝛ p̃uatur
emiſſiõe urĩe pp talẽ opilationẽ.ũde multi pe
reũt hac de cã. ¶ Si ergo fiat mictꝰ ſan.ex ha
bũdantia ſan.ulꝰ ab epe fiat miutio de uẽa epa
tica dextri brachii.Si ṽo ueniat a kili uẽa uel
renibꝰ uel ueſica uena ſaphena flꝰomeť ab ãte
rio.i pte tali poſtea deť.ʒ.i.ſ.de trociſis in caᵒ
de diabete dictis cũ ſyrupo roſ.poſtea hᵒ ẽplꝫ
ũde uẽit ſan.ĩ loco appõať.℞.maſt.olibãi an.
ʒ.ſ.mũie boli ſan.draco.lapidis emathitis an.
ʒ.quartã gũi.arabici balauſt.an.ʒ.ſ.terãť oĩa
cũ ſuco plãtagis ⁊ oleo roſ.et al.oui ꝯficiãtur
et ptibꝰ ũde uẽit ſan.ſuppõať bal.ſtiptica ⁊ ce
tera q̃ ĩ caᵒ diſſinterie ſupra diximꝰ in hac c ã.
ſ.ãt.⁊ ſilꝰi dieta dietẽť. ¶ Qz ſi ſan.ĩ ueſica coa
gulatꝰ fuerit uel ad ipaꝫ ab aliis mẽbris miſus
fuerit uel ẽt ab ipa ueſica ꝓceſſerit.cõcdat cir
canos ⁊ cetera diuretica ĩ caᵒ de cura lapidis
dicta.Filoniũ Juſtinũ ⁊ cetera electuaria ad la
pidẽ ſufficiẽť ibi dicta ſumãt.⁊ ungãtur pectẽ
⁊ pitoneõ ex oleo laurino.puligĩo marciatõ a
gripa ⁊ ſilꝰ bus unctõibꝰ calidis.Syrupus ace
toſus ⁊ ꝯpeſitus ⁊ de radice datus cũ lixiuio
facto de ciere uitis ⁊ aqua ca.uel de cinere li
gni abrotani uel ebuli.Radix eꝰ in potu data
mirabilis ẽ ĩ hac cã. ¶ Jus ẽt ciceꝝ nigroꝝ ĩ po
tu cũ uĩo datꝰ mirabilꝰr uꝫ:Et ep aſini fel teſtu
dĩs:coagulũ leporis.hec oĩa p ſiringã ĩiecte ulꝰ
ĩ potu data ualẽt.Pilule optĩe ad idẽ.℞.ſaui
ne aſſe armoniaci rubee tinctoꝝ an.ʒ.ſ:carpo
bal.blance:biſan.cordumẽi an.ʒ.quartã ꝯficiã
tur cũ ſuco ſauĩe:⁊ deť cũ aq̃ diuretica. ¶ Jtẽ
abſinthiũ caules agreſti ruta ⁊ pitaria ĩ uino ⁊
olꝰo coquãtur.⁊ ſupra pectẽ ⁊ pitoneõ ẽplaſtrẽ
tur.Jntrẽt bal.aque decoc.cauliũ ueteꝝ ſena
tionũ pitarie pulegii altee malue calamẽti ori
gani ſauĩe mẽtaſtri folioꝝ lauř ⁊ teſtaꝝ alecꝝ.
Sũat trociſcos iſtos.℞.ſe.maratri apy dauci
uielꝰfloꝝ abſinthy an.tpenť cũ ſuco fenicꝰi ab
ſinthii ⁊ melle.Et ſi ſanies uel ſan.oppilauerit
collũ ueſice ſabula uel ſiringa imitať cũ ſupra
dictis medicinis.

Additiões ad hos q ſanguinẽ pus ⁊ are
nulas migũt.ꝯſolidat cĩm ulcera.ue
nas ſtrĩgit arenas educit ℞:pedis co
lũbini cardi bñdicti an.libr.i.pipinelle quinque
neruie ſcabioſe an.libr.ſ.ſauie.ʒ.ſ.cimarũ ru
bi teneriaꝝ.ʒ.iiii.terãť ⁊ buliãt ĩ.xxx.lbr.uini
boni donec reddeat ad ꝯſumptõeꝫ medietatis
deiñ pone tertiam ptem mellis diſpũati cũ di
cto uĩo collato.⁊ coquãtur uſqꝫ ad ſpiſſitudi
nẽ.⁊ õ hac ꝯfectiõe da ꝗtũ teſta oui cape põt
bis uel ter ĩ ebdomoda ieiuno ſtõ uel eũti dor
mitũ.⁊ ſi uis ĩ codẽ apoꝛiate aliquid de ciamo
mo gariofilis maciſ ꝫinꝫi.ſpica ⁊ huiuſmõi ſup
aſpgeť:erit melioris odoris ⁊ hoc p õlicatis.

¶ Caplꝰm 23ᵐ. de mingẽtibus pillos ⁊ furfures
cũ urina ⁊ de ſcabie ueſice:

Aliqñ pili a renibꝰ ueniũt cũ uria.qui
ĩ renũ creãť meatibꝰ ⁊ fiũt ex mã groſ
ſa calefacta ⁊ õſicata.uñ Hal'.teſtať ſe
uidiſſe hoĩeꝫ qui minxit p urinã pilũ maioreꝫ
⁊ longiorem palmo uno.Pungunt aũt huiuſ
mõi pili ⁊ mordicãt ueſicã dũ õſcẽdũt.⁊ faciũt
doloř pectinis ⁊ tenſiões ĩguinũ cũ morſu ueſi
ce.Furfur ãt ꝓcedit a ueſica aut ex puſtulꝰ ibi
factis.aut ex lapide meatꝰ uriales claudẽte.⁊
uenit cũ dolore modico facit pruritũ gẽitaliũ
⁊ tenſionẽ.Scabies ṽo ueſice cognoſciť ex ad

bustiõe urie ꝛ fetore ei⁹ ꝛ dolore vehemēti cū pruritu ꝛ sedimie furfureo. ꝛ qñ i mōz ypostasis stat quoddā sedimē albuz i fundo urialis. ſz tñ nō ē forme pineate ipm sedimē sic ypostasis. Et qñ cū uria emittit̄ san. cui⁹ cura dicta ē supi⁹. ¶ Syrup⁹ mirabil' ad uitia renū ꝛ uesice ꝛ ꝑ illis q pilos ꝛ furfures mīgūt exptissim⁹. ℞. suci scab. lib. i. suci cardi bñdicti lib. ii de ide accipe ptisane ordei pus optie müdi ꝛ loti i trib⁹ ul' quatuor aqs cal'is i qua bul' ʒ 5 de seta rubea igrana ticta ꝛ ʒ. i. ligritie ꝛ postea additis pdictis sucis ꝛ zucari. q. s. fiat syrup⁹ de quo sumat q̄lz māe. ʒ. i. 5. cū aqua diuretica ex se. apij fenicl'i dauci brusci ſpgi petro. acti fur. ꝛ mē. ¶ Jtē utāt̄ isto pu(. optio ad emissiões pilorꝫ ꝛ furfur̄ cū uria. ℞. se. coïuz mūdātorum se. scariolle. papaueris albi ꝛ nigri amigdalarū dul. gūi. arabici draganti amili se. portulace malue altee bace reubarbari oïuz añ. ʒ. v. spodij. ʒ. vi. boli armēi. ʒ. vij. picarꝫ excorticatarꝫ se. solatri mōtani añ. ʒ. iii. suci ligri zuchari psilij añ. ʒ. v. oïa terātur pter psiliū ꝛ zucarꝫ misce ꝛ fac puldent̄ ex eo. ʒ. v. cū syrupo iuleb. ꝛ si sumat̄ cum lacte asine magis uz i emissiõe pilorꝫ ꝛ furfuris. ¶ Trocisi ad pdictos pilos ꝛ furfures. ℞. granorꝫ solatri mōtani ꝛ se. coïuz añ. ʒ. ij. 5. boliar. thur̄ gūmi arabici san. dra. papaueris al. amigdalarum suci ligritie dragāti amili grāorꝫ pini añ. ʒ. vi. se. apij insgami karabe boli opij an. ʒ. ii. da. ʒ. ij. cū zucaro ros. ¶ Jtē pcedēte diuisiõe cū aqua de coc. ligritie ꝛ zucari purgētur cū aq̄ furctuū ul' decoctiõe aque uiol' prunorꝫ iuiub. tamaridorꝫ cassie fistule māe ꝛ sil'ib⁹. ¶ Jtē fiat ēplastrū (qđ renib⁹ applicet̄ (ex spica ros. mirtilis siccis mastice ꝛ oleo ros. ¶ Jtē utātur diapapauer̄ i modū castanee Jtē iniciat̄ lac mulieris ꝑ siringā tepidū. ¶ Jtē accipiat bis i septiana i māe. ʒ. iij. lactis caparꝫ tep. cū a. mailla emitis. ꝛ cū pauco zucaro. ¶ Qꝫ si uesica scabie paciat̄. tūc pmū iniciat̄ ꝑ sirigā aqua ordei ca. cū melle mixta. ꝛ ħ plib⁹ uicib⁹ fiat. quousqꝫ uidelꝫ scabies ꝛ putredo mūdificata fuerit a uesica. ꝛ tūc ꝑ sirigā sucū plātagīs cū san. dra. bol: ar. acatia lapide emathitis ꝛ sil'ib⁹ pulue rizatis iniciam⁹ i uesica pectē. Liniat̄ pittoneō ꝛ uirga cū cal'is ūguētis i pcedētib⁹ cap'lis noiatis ꝛ cū oleis ibi dictis. ¶ Et tūc utāt̄ bal. supradictis. ꝛ ħbis calidis uel saltē i ipa aqua decoc. pdictarꝫ ħbarꝫ sedeāt diu. Bal. et de prata qđ ē int̄ neapoli ꝛ puteolū i litore maris. Si i eo stet plurib⁹ uicib⁹ se balneādo pa. mirabil'r uz. ꝛ si bibat syrupū ex aq̄ illa ꝛ zucaro factū uz mirabilit̄ ad uitia lapidis renū ꝛ uesice ꝑbatū ē. ꝛ sic de similib⁹.

Cap^m. 24^m đ apatib⁹ ꝛ ulcerib⁹ renū ꝛ uesice.

Accidit qñz i renib⁹ apa fieri. ꝛ qñz i uno rene. ꝛ qñz in utroqꝫ. ſi i una tātū paciēs supra lat⁹ sanū sentit alterꝫ renē graue ꝛ suspensuz. uñ i ħ apate adest dolor pūgitiu⁹ i renib⁹ cū quadā tēsiõe. ꝛ urine denigratiõe. Si ē ca. apa huiusmōi. ħ sunt signa. adest febris acuta sitis nimia. dolor ɔtinu⁹ capis. uoitus coleric⁹ ꝛ egestio colerica diffic'ltas migendi. dolor ardor ꝛ grauitas renū. uria rubea. āt sāguiolēta āt uiridis i supficie lida. Si ē frigidū apa adest uria palida ul' subpalida seu alba cū sba spissa fe. lēta ꝛ dolor agrauatiuus ꝛc. sinthōata supdcā. ſz leuiora. Jn apate itaqꝫ renuz ex ca. hūor facto (v̄tute ꝛ etate pmitētib⁹ (fiat minutō de epatica cū san. ē in cā. ꝛ postea de saphena uel de ea uena q̄ ē supra policē usqꝫ ad tertiū diē. Et si sola co. fuerit in cā. tūc fiat minutio soli⁹ bassilice. postea hoc ēpl'z renib⁹ appoatur. ℞. malue sapōarie uiol' brauce ursine añ. M. i. coquātur oïa ꝛ exp̄māturꝫ. ꝛ cū pauco butiro ꝛ ol'o ros. mixtis ꝛ ca. supra renes epithicet̄. ¶ Jtē syrup⁹ fact⁹ ex suco scabiose cardi bñdicti solatri ꝛ scariole sucis oïb⁹ depuratis atqꝫ fenicl'i ꝛ ordei mūdi ꝛ se. coïuz ꝛ zucaro ɔtinue bibāt. uel syrupū supi⁹ scriptū dcē ꝛ syrupus diaglon. ¶ Jtē lac se. coïuz in quo māe ꝛ cassie fistule añ. ʒ. i. dissoluta fuerint. sepe bibāt post bibat sucū solatri ꝛ scariole depuratū cū syrupo uiol'. ¶ Jtē si ɔstipati fuerint. fiat qñz eis aliqđ clister̄ lenitiuū ꝛ leuit̄ attractiuū. ꝛ cū aqua leui decoc. ubi sint diuretica purgētur. ¶ Qꝫ si apa renū ex fridis fuerit hu. ūgātur̄ sucos pmo ex oleis ꝛ ūguētis ca. i cap°. đ uit. o lapidis scriptis. Post ēplm istud supra locū apatis appoatur. ℞ pulegij absinthij rute pitarie malue brāche ursine se. lini ꝛ fenugreci farie ordei añ. terātur oïa ꝛ cū uino al. opt o usqꝫ ad ɔsūptionē uini bul. adito oleo butiro asōgia porc a ꝛ mel le. ¶ Aliud ad idē fic⁹ sicce in uino decoc. cū radicib⁹ altee ꝛ epithimathe ualēt. ¶ Jtē uesica enea oleo ca. plena ꝛ supra locū apposita miro modo ualet ꝛ dolorem inguinū mitigat. Uētosa ēt cū scarificatiōe loco apposita miromō uz ꝛ dolorē inguinū mitigat. ubi est apa ꝛ san. mediocrit̄ cū ipsa extract⁹ mirabil'r mitigat ꝛ mtū ɔtra dolores apatis uz. Qꝫ si mā deuenerit

ad saniez.tātuz apponim⁹ emplastra p̄dicta.⁊
dem⁹ syrupū diaquilō.syrupū ex suco scabio
se syrupū ex suco absinthii ⁊ apii factum.ptisa
nā ordei cū zucaro ⁊ lac asininū ac ēt uacinū.ul'
iumenti. h̄ .n.damus ad saniē mūdificādum.
Postea v̄o sanie mūdificata ulceribus ip̄oruz
renū ɔsolidandis dam⁹ hos trociscos.℞.se co
muniū excorticatoꝝ se.cidonioꝝ se.portulace
se.acetoxelle se.lini se.fenugreci.an.ʒ.i.gūmi
arabici dragāti amigdalaꝝ dul.an.ʒ.ii.grano
rū pini suci ligritie an.ʒ.i.ʒ.papauerɩs nigri.ʒ.
iii.mirre croci an.ʒ.ʒ.fiant trocisi cū infussiōe
dragāti ⁊ pōderet unusquisqz.ʒ.i.detᷣ un⁹ cuz
sapa ⁊ aqua tep̄.¶ Itē dētur.ʒ.ii.huiusmōi ele
ctuarii cū aq̄ ī qua decocta fuerit mēta uirid.
℞.amigdalaꝝ mūdataꝝ.xxx.datilł.xxv.pine
arū mund.ʒ.i.draganti.ʒ.iiii.boli.ʒ.ii.se.cido
nioꝝ.se.comuniū malue portulace amidi ana.
ʒ.i.ʒ.rose se.lactuce se.iusqami papaueris psi
lii an.ʒ.ii.zucari.q.s.¶ Accidit ēt qñz p uulne
ra renū pa.mingere san.cui⁹ curā dixi supi⁹ in
capl'o de san.mictu.Diatētur cuz ptisana lacte
amigdal'se.coīuz lac cū aqua decoc.uiol'detur
portulacā cariol'⁊ huiusmōi sumat ꝓuocarīs
urine utatᷣ.Et si fe.eos dimiserit largiori dieta
pascantᷣ.¶ Qñz accidit uesicā apostēari.⁊ isti
eisdē sinthomatib⁹ īfestantᷣ.sicut ⁊ illi qui pati
unᷣ apā i renib⁹ hoc excepto ꝙ iste dolor ē in
renib⁹.¶ Illoꝝ v̄o dolor ī pectine ē.⁊ quibus
dā tumor appet in pectīe siue supra pectinē.fe
briū ⁊ ñ pñt mingerᷣ nisi stātādo ⁊ paꝝ ⁊ cū do
lore.Et qñz patiūtur illoꝝ dolorē ⁊ retētiones
fecū ⁊ extremitatū frigus ⁊ alienatōez ⁊ nigre
dinē ligue.Et hec signa nulla digōne apparēte
ī uria ⁊ cū uria semp̄ emitiᷣ clara.⁊ nō ꝑmitiᷣ
spissa ⁊ ip̄m apā ad maturitatē ñ uenit ⁊ dolor
ꝑseuerat ītēssus cū p̄dictis sinthomatib⁹.tūc si
gnū ē mortis.min⁹.n.dolor ut ait Gal'. subito
ꝓsternit v̄tutē.ꝙ si uria īspisetᷣ ⁊ putredo ī fū
do urialis ī mōz ypostasis deuenerit ⁊ sintho
mata aleuiētur.tūc signū ē salutis ī apatib⁹ re
nū uesice.Cura igiᷣ apatū uesice ē ꝙ fiāt oīa.ui
delicz ī dādo trociscos syrupos.⁊ ēplastra pecti
ni faciēdo p ordinē sicut in apāte renū dictū est
hoc excepto.ꝙ dū illd apā ad saniē uenerit cli
sterizetᷣ uesica cū siriga missa ī uirga cū ptisana
ordei collata cuz melle dispūato mixtis.⁊ hoc
pluries fiat quousqz sanies ip̄a a uesica mūdi
ficetᷣ p urinā.uesica v̄o optīe mūdificata a sanie
qd poteris cognoscere qꝛ āpli⁹ d sanie cū uria
nō emitiᷣ.sz uria ueniet sanguiolenta p ulcera
q̄ remāserūt in uesica ex apate mūdificato.tūc
mitatᷣ puluis lapidis emathitis uel'san.draco.
p sirigā cū suco plātagis mistus uel aliqd sil'e
restrictiuū:de quib⁹ ī tractatu d fluxu sanguis
nariū multa dicta sunt.⁊ in capl'o de disinteria
ml'ta dicētur.¶ Et si aliqñ nimi⁹ fuerit dolor ⁊
in sōpnietas ī his apatib⁹.s.renū ⁊ uesice.fiat
clisterᷣ mitigatiuū dolorᷣ ⁊ īducēs sompnū hoc
mō.℞.se. lini fenugreci añ.ʒ.ii.semi.papaueris
opii añ.℈.i.oīa terātur ⁊ ī aqua coquātᷣ ⁊ ad
ditis.℥.ii.adipis galine liq̄facte iniciātur oīa p
clistere.⁊ ex his oīb⁹ īcorporatis īformetᷣ sup
positoriū ⁊ supponatᷣ ī ano qꝛ mirabile ē.

Additiōes.trocisi.expti ad ulcera renū
qui post mūdificationē debēt dari ad
pōd⁹.ʒ.ii.cū aqua dcoc.radicis coīuz
⁊ raffani aūt cicerū rubeū q sunt.℞.q̄tuor se.
coīuz mūd.ʒ.v.amili.ʒ.iiij.suci ligritie.ʒ.viii.se.
portulace:ʒ.iiii.amigd.dul.mūd.auelanaꝝ mū
dataꝝ ⁊ assataꝝ granoꝝ pini mund an.ʒ.iiii.se.
apii dauci eruce.an.ʒ.iiij.gumiarabici dragāti
se.iusqami al.opij añ.ʒ.iii.ciceꝝ nigroꝝ.ʒ.x.cro
ci.ʒ.v.cōfice cū mucilagīe dragāti ul'cū suco ci
donioꝝ ⁊ sit quilibz trociscus.ʒ.ii.¶ Expimētū
mirabile ad ulcera renū ⁊ uesice ſm Sen.qui
cū dificultate curātᷣ qꝛ sunt loca remota ualde
in ꝓfūdo poita ad quē antēq̄ ueniāt medicīe
ꝑdūt d v̄tute.Tū ēt pp ɔtinuas expulsiōes sup
fluitatū acutaꝝ mordicātiū ⁊ ɔsolidationē īpe
diētiū.⁊ iō ɔtinue ulcus renouatᷣ.Ea nāqz cuz
quib⁹ ulcera curatᷣ oz mordicatiōe carere.Iō
oz ante oīa urinā dulcorare quātū poss'e ē dul
corari.Igiᷣ ⁊ ɔsolidaui ī ml'tis p hūc mōz.Mi
scui nāqz pul.subtilissimū trociscoꝝ de thure
quos describit Ras.9° almāsoris.cū.ʒ.i.de sy
rupo de papauere ⁊ de p̄dicto pulueᷣ.ʒ.iii.de
īde distēpaui.ʒ.i.cassie fistule ī decoctōe se.c oī
um.cū aqua bene tēpetᷣ puluis p̄dict⁹ ⁊ totū h̄
tribuatᷣ eūti dormitū ⁊ ɔtinuetᷣ h° regimē ⁊ ui
debis mirabilia.Syrup⁹ ualens excoriatiōi ⁊
scabie uesice.℞.corticū subtiliū adherētiū pi
neaꝝ nucleis ligritie mund.ros.an.ʒ.i.q̄ōlz p se
pistetᷣ ⁊ īfundatᷣ nocte una ī lib.xii.aque feruē
tis māe bul'.usqz ad ɔsūptionē medietatis.tūc
addatᷣ syrup⁹ nenufaris.⁊ iteꝝ bul'.denᷣ.ʒ.ii.ul'
iii.de māe cū aqua ex his.⁊ addito mastice pᷣ
fieri electuariū utile ⁊c.

¶ Cap^m.25^m de illis q coire nō possunt ⁊ ad coi
tum ꝓuocandum.

Sunt qdā qui coīt nō pñt nec appetūt. Et hec sunt signa in eis. debilitas ꝛ dolor renū. ꝛ nō tñ multū fortis ꝛ ē cū corporis extenuitate. ꝛ urinaꝫ emittunt multas ꝛ albā. Et cura eoꝝ ē dare eis cibaria digestibilia ꝛ multū nutrictia ꝛ cibaria ipinguantia ꝛ spma augumētantia ꝛ multiplicantia. ꝛ medicinas alias ꝓuocantes coitū de qb⁹ inferi⁹ tractabitur. ¶ Tria eniꝫ in coitu regrūtur. qbus eniꝫ absentib⁹ coit⁹ deficit scꝫ appetitus spūs ꝛ hūor. Apetit⁹ qdē ab epate ueīt Spirit⁹ a corde Humor a cerebro Qui qdē apetit⁹ ex fantastica imaginatiōe ꝓcedēs tantaꝫ delectatiōeꝫ inducit in coitu pp motū ꝛ cū fricationē oīuꝫ mēbroꝝ corporis. Et dū mēbra calefiūt p calorē eliquatur humor q eliquat⁹ a cerebro p uenas quasdā: que sunt post aures trahit̄. ꝛ p renes mittit̄ ad uesicā. ꝛ sic p uirgā emittit̄ spma. ꝙ p uenas. q̄ sunt post aures emitat̄. pꝫ p Ipo. dicētē i affo. q̄rte pticl'e. Quibuscūqꝫ uene post aures icisse fuerint semen emitere nequeūt. nec generare pñt. Or si isti tales qb⁹ uene post aures incisse fuerint in coitu aliqd sil'e spmati emitant. scias ꝙ nō ē spma. seu semē certū nec faciēs ad generationē. sꝫ est hūor aquosus ¶ Sūt qdā aliꝗ qui gaꝫ tēdūt. ꝛ satis ad cocundū laborāt ꝛ emiter semē nequeūt. Et aliꝗ q uirgā nec errigunt nec apetūt nec semē emitūt. ¶ Fiat ergo in uia curatiōis illoꝝ. Electuariū istō qd d' electuariū letificās. ℞. ros. ru. cipi añ. ℥. v. gariof. loꝝ mast. spice assari cinamōi croci ana. ℥. ij. macis cardamoi ma. ꝛ mi. nucis muscate añ. ℥. i. s. melise florūꝫ boragīs radicis ligue beuis radicis gariofilate exiccatoꝝ in ūbra folij indij arisi o. lōge dragāti añ. ℥. iij. ossis d corde cerui magaritaꝝ añ. ℥. ij. s. terāt oia ꝛ cribellētur. deiñ radices pdicte ꝛ flores in lib. ii. aque ros. cuꝫ lib. s. mirabolanoꝝ ēblicoꝝ tritoꝝ bul' quousqꝫ tertia ps remaneat. ꝛ additio melle. q. s. pul. predictarū spcrū admisce. ꝛ cū spatula salicis quousqꝫ coctū fuerit ducat̄. ꝛ desup cū coctū fuerit. ʒ. i musci aspgat̄. ꝛ ntant̄ oēs eo predictū defectū pa. ¶ Aliud electuariū ꝓbatū ꝛ auget libidinē ꝛ coitū. exptuꝫ. ℞. se. spgi satiriōis añ. ℥. v. budarange al. ꝛ ru. bee. al. ʒinʒi. añ. ℥. iii. se. rape cepaꝛ albaꝝ radicis eruce urtice dauci oīuꝫ istorum se. añ. ℥. ii. squile asse stinci añ. ℥. iii. carda. ℥. vii. ligue auis. ℥. i. ʒucari uel mell. dispūati. q. s. da q̄tuor. ℥. cū mulsa uel cū elixatura siligis uel cū lacte. ¶ Itē se. eruce tritū uel ei⁹ sucus sī cū uino misceat̄ ꝛ bibat̄ auget libidinē miro mō. ¶ Itē ēt crura comesta uel cū castratinis uel pulinis carnib⁹ coquinata idē opat̄. ¶ Itē si sumat̄. ℥ i. rasure uirge tauri ul' cerui iterfecti qñ ē i amore ꝛ det̄ cū ouo sorbili uel cū uino. mirabil'r uꝫ ꝓbatū ē. ¶ Itē si sumat̄ ℥ i gariofiloꝝ tritoꝝ cū lacte uacīo receti mirabil'r augꝫ libidinē. ¶ Itē comeder carnes ꝛ cerebella passeꝝ multa in pastello uel in brodio ꝛ oua moli. cū galāga gariofilis cinamomo ꝛ ʒinʒi. ꝯdita mirabil'r ualēt ad libidinē. ꝛ ēt spa augent ꝓbatū ē. ¶ Itē galanga masticata ꝛ satirion. uel cū uino bibita libidinē auget. ¶ Itē cicer augꝫ libidinē ꝛ coitū supra oīa. Et hec ē cā q̄a in coitu tria requirūtur. s. calor stimulās uentositas eleuās ꝛ hūor habūdās. Et q̄a cicer hec tria facit. iō ml'tū ꝯpetit ad ꝓuocādū coitū. ¶ Cepule ēt cocte ꝛ fabe ꝛ huiusmōi uētositatē generātia ad coitū ualēt. ¶ Itē pinee fic⁹ sicce amigdō dactili pastiace fistici diasatiriō diaʒici. ꝛ hui⁹ mōi electuaria libidinē augēt ¶ Electuariuꝫ ꝓbatū i quodā iuuene ñ ualente coire ꝛ stati cū usus fuit eo coiuit. ℞. se. lini spgi papaueris al. sisami purgati farine cicerū ꝛ fabaꝝ amigdalarū dul. añ. ℥. i. se. urtice pipis añ. ℥. iiii. penidiaꝝ ℥. iii. terātur oīa ꝛ cū mell'. ꝯficiātur ꝛ da admodū. ℥. i. s. cū uino dormitū eunti. ¶ Electuariuꝫ aliud optimū ad pdicta ꝛ ꝓbatū. ℞. cimi eruce satiriōis añ ℥ x ʒinʒi ℥ x v pineaꝝ mūd. ℥. xx. anisi. ℥. viii. tere ꝛ frica diutissime cū butiro ꝛ cū melle ꝯfice da ℥ v eunti dormitū ꝛ d'sup bibat elixaturā de kerua cū melle mixtā ꝛ ungat̄ uēter cū oleo sambucio i quo decoctū sit piretrū Aliō electuariū qd uꝫ fridis ꝛ coire nō ualentibus ℞ ʒiʒi anisi carui piretri añ ℥ vi se elebori al cepaꝝ albaꝝ eruce ameos an. ℥. iiii pipis nigri ꝛ lōgi olibāi nucis an. ℥. ii mellis. q. s. ¶ Pilule ꝓbate ad illos qui coire nō pñt. ℞. semis cepaꝝ alb. testicl'oꝝ uulpis cerebelloꝝ pass. florū palme masculige thur̄ masculi ana. tēpa cū aqua ca. ꝛ fac pilulas in mōꝫ cicerū ꝛ des. vii. i sero ꝛ nō pl⁹ q̄z possꝫ deficere. Et si nolueris ꝙ cesset libido sucū mementhe ul' aquā decoc. ipi⁹ bibat ¶ Aliō optim ad idē accipe. ʒo. cerebella passerū ul' pl⁹ uel min⁹ ꝑm uolūtatē tuā ꝛ duc ea diutissime in catino ꝛ accipe tantūdeꝫ de sepo qd stat circa renes yrci stati iterfecti. ꝛ ābo frigātur ismul' i sartagīe adde mell'. q. s. ꝛ decoqui facias i mōꝫ electuarii quousqꝫ idurescat. ꝛ trocisos in forma in mōꝫ grosse auelane de quibus des unuꝫ ante coitum. ¶ Aliud probatum corroborans ualde coitū. accipe ra

dicē baucie et se eius et aquaȝ decoc. cicerum
nigroꝝ ⁊ mel dispūatū ⁊ al. añ. decoquāt̄ usqȝ
ad spissitudinē. ultio adde paꝝ croci. Quidaȝ
addūt galangā cinamomū spicā nucē muscatā
gariofilos zinzi. hoc eiȝ i cā ē ꝓbatū. Aliud co
roborās uenerē maxīe ⁊ augēs libidinē. ℞. la
ctis uacini recētis ⁊ aque añ. libꝛ. i. buliāt ĩsimꝰ
donec lac solū remaneat ⁊ aqua euanescat. de
inde suppōe butiri uacini recētis ⁊ mellꝭ dispūa
ti añ. coclearia. ij. ⁊ oia insimul bul. ⁊ dent̄ per
plures dies. p̄cedēte tñ usu alicuius electuarij
ex p̄dictis. Ungnentū ad coitū ꝓuocandū mi
rabile. ℞. olei ranini olei ex flore cepe canini.
olei in quo formice alate necate fuerint. olei si
sami añ. ʒ. i. piretri stafisagrie se. urtice añ ʒ. i. s.
pulueri<ȝ>ētur oīa ⁊ ī p̄dictis oleis coquātur. ⁊
adde cere. q. s. ⁊ ungentū fac d̄ quo unganī te
sticuli renes uirga paritoneū ⁊ pectē quia mi
rabiliī uȝ. ¶ Itē oleū de lilio sambucinū costi
nū uel absinthij uel balsaminū uel oleū nucis
uel auclanaꝝ ī quibꝰ bulꝭ se. laureolle ⁊ piretri
trita. unūquodqȝ p̄dictoꝝ oleoꝝ uꝭ oīa simul.
si iungātur p̄dicta loca mirabilꝭ ualēt ad coitū
ꝓuocādū. Unguētuȝ aliud ad p̄dicta optimuȝ.
℞. euforbij galbani añ. ʒ. ij. semi. aneti urtice ca
storī. añ. ʒ. i. piretri. ʒ. iij. s. olī qd̄ fit de floribus
cepule canine. ʒ. i. s. cere. ʒ. vij. oīa terantur ⁊ in
moȝ unguēti cōficiant̄. ⁊ ungantur p̄dicta loca
ex hoc unguēto ꝓbatū ē. ¶ Et si uolūtatē uene
ris uolueris extinguere. iungātur genitalia ex
suco apij uꝭ rute ⁊ p̄dicti suci ī potu sumātur.
¶ Itē nota ꝙ moderatus usus coitus satis uti
lis ē. ⁊ cōpetit ēt ī regimīe ⁊ custodia sanitatis.
Et hō tēpatus utēs eo tēpate diutiꝰ dȝ uiuere.
¶ Coitus āt moderatus nō resoluit hūiditateȝ
que ē fundamētuȝ uite. Sȝ soluȝ illā que ē sup
fluitas residuitatis que si ī corpore retinet̄ plꝰ
debito. cōciperet ī se plures malas qualitates
⁊ fieret uenenū. nisi p coituȝ euāaret̄. qd̄ cōplꝭȝ
īfestaret naturā plꝰ īquā quā aliqua aliaꝝ sup
fluitatū. Et ī hoc ꝯcordāt alij auctores ī comē
to supra tegni galꝭ. ibi uenenoꝝ quidē usus ⁊c.
Et Ha. ⁊ alij quā plꝭres auctores ⁊ philosoph
⁊ uiri sapiētes ꝯcordāt ubi ueritas repit̄. ubi
vō nō. Et h̄ oīo d̄ moderato coitu dico. ⁊ hoi
ra ꝯgrua coitꝰ ē ꝙ nō coeat quis nisi post som
pnū. ⁊ iā ꝯpleta tertiā digōe. Ita ꝙ ī illa hora
qñ fit. mēbra sint ꝯplete nutrita. ⁊ ī ipis repiat̄
adhuc hūiditas. q̄ residua ē ipis mēbris. q̄ dȝ
eē mā coitꝰ. Et qdā dixerūt ꝙ uti coitu semel
ī ebdomoda satis ē. alij bis. alij ter ⁊ in hꝰ ꝯcor
do. Et si hō ulteriꝰ p̄cedat. ille coitꝰ ē īmode
ratꝰ. coitꝰ āt īmoderatꝰ r̄soluit fūdamētū uite
siñ dubio ⁊ uitā abꝛeuiat qa hūiditatē nutrimī
talē euāat. uñ isti utentes coitu īmoderato sunt
breuis uite. ⁊ cito moriūtur. Iō dicit philoso
phus ꝙ passares sunt ualde breuis uite. qa mꝭ
tū coeūt. Si qs igit̄ fuerit īmoderato coitu ni
mis extenuatꝰ ⁊ ꝯsumptꝰ. sedeat ī cōca mūda
nudꝰ ī qua. xxx. uꝭ. xl. oua sunt fracta. ⁊ oia p̄
dicta oua p anū attrahat. Cibarijs itaqȝ nutri
tiuis ⁊ restauratis electuarijs ⁊ balneis utat̄.
s̄m ꝙ in caplꝭo de ethica (auxiliante deo) dicaȝ
in libꝛo uidelicet febriuȝ.

Dditio. electuariū optimuȝ qd̄ auget
libidinē ⁊ uolūtatē coeūdi. ℞. radicis
dauci domestici abiectis īterioribus
libꝛ. s. gumi arabici. ʒ. s. terātur ābo optime ⁊
ʒ. i. olei sisami ⁊ melꝭ. ʒ. iij. ⁊ oia īsimul misce ⁊
ī stagnato frigāt̄ donec silꝭ ꝯ ̄lēpset̄. deiñ adde
uitella ouoꝝ. v. ⁊ paꝝ misce sup̄ ignē ⁊ ab igne
stati deponat̄ ⁊ pul. istaꝝ reꝝ admisce. ℞. galā
ge se. eruce pipis lōgi gariofiloꝝ cinamomi se.
herbe fesesis se. rapaꝝ ⁊ cepaꝝ dauci ana. ʒ. ij
croci. ʒ. iij. ꝯseruētur ī nitido uase ⁊ dent̄ coire
uolētibus de sero īmodū. ʒ. ij. Si uis reddere
mulierē ualde delectabilē in coitu. sic ꝙ te dili
get multū. fac hoc ungentū. ℞. euforbij piretri
cubebe pipis ana. tere sb̄tilꝭr ⁊ īcorporabis oia
cū duplo sui fellis taurini uel bouis. ⁊ cū uis
coire iunge uirgā ⁊ in uuluā mitte: qa affectuo
se coibit mulier ⁊ te diliget.

¶ Capᵐ uigesimū sextū de extīgēda libidīe ⁊ uo
luntate coeundi remouenda.

Ulti in diuersis monasterijs ⁊ religio
sis repiuntur q uouerūt castitatē deo
qui pluribꝰ uicibꝰ diabolo īstigante.
⁊ ēt qa cibaria uētositatē generātia comedūt.
que augent libidinē miromō coire appetūt ⁊
uirgā tendūt. uñ hec passio d̄r satiriasis ⁊ fit si
ca. uētositate ⁊ multa. Et in satiriasi ē īmodera
ta erectio uirge. fit qñȝ maioribus ⁊ etate ꝓue
ctis cū īmaginatōe ⁊ d̄lectatōe. qñȝ fit ī pueris
absqȝ delectatōe seu īmagiatōe coiꝰ. Et qa istū
librū in mōasterio casse noue ordis cisteriēsis
ꝯpilaui p̄manēs cū mōacis amor̄ abbatis ⁊ p̄o
ris ⁊ mōacoꝝ illiꝰ loci. qdā q̄ faciūt ad r̄mouē
dū coitū ī h̄ loco dicā cū ītersit religiosis casti
tatē p̄cōtis alijs hoibꝰ ꝯtier̄. ¶ Nō igit̄ ꝙ coitꝰ
mltis mōis remouet̄. P̄rio p aliq̄ q̄ remouēt

ītensionē uel acumē calorꝭ. ꝛ sic remouet̄ p res
fr̄as sicut p īfusionē testiculoꝝ ī aceto ul' suco
herbaꝝ fr̄aꝝ. ꝛ p assūptionē reꝝ fr̄aꝝ: ꝛ p odo
ratū cāphore q̄ ē fr̄a. 2° remouet̄ p aliq̄ que re
soluūt uētositatē ꝛ remouet̄ p anisū ciminum
carui ꝛ sil'ia vētositatē resoluētia. 3° remouet̄
coit⁹ p ea q̄ resoluūt ꝛ dexiccāt spma ꝛ sic re
mouet̄ p agnū castū ꝛ p sil'ia ipꝫ spma dexiccā
tia. 4° remouet̄ coit⁹ p uehemētē imaginatōeꝫ
in ꝯtemplādo ipaꝫ cām p̄maꝫ: ꝛ sic remouet̄ ī
religiosis ꝛ sātissimis uiris. q uehemēt̄ cogitāt
ꝛ ꝯtēplāt deū. 5° mō remouet̄ p ieiunia ꝛ labo
res ꝛ p mala cibaria ꝛ p male iacere. ¶ Ista. n.
oīa corp⁹ affligūt ꝛ spma dexiccat̄. ꝛ sic apeti
tus cocūdi amittit̄. remouet̄ ēt ī ppetuū vltio
mō p abscissionē testiculoꝝ. sꝫ hoc nemini ꝯsu
lo facere. Et h̄ faciūt fieri ī qdam reges hodie ꝛ
p̄ncipes. faciūt. n. quosdā Pℓuos suos castrari ꝛ
amputari eis testic'los ut seruiāt dn̄ab⁹ ꝛ uxo
rib⁹ suis. ¶ Ad extinguēdā itaqꝫ libidine ꝛ uo
luntatē coit⁹ āputanđ. R̷. lēticule aquaꝝ. se. la
ctuce portulace ꝛ papaueris an̄' ʒ. i. coquāt̄ in
aq̄ ꝛ addito zuchạro fiat syrupus ꝛ in potu
det̄. ¶ Item syrup⁹ ros' nenufaris ꝛ huiusmōi
fr̄a ī potu data ualēt. Et oximel factū de semīe
spgi brusci ꝛ se. agni casti coriādri granoꝝ sol'
rute ꝛ cimī ī potu datū miromō uꝫ: Syrupus
rute agrestis uel ī p̄a ruta ī aq̄ cocta cū cimino
ꝛ aniso. ꝛ aq̄ decoc. ipi⁹ ī potu data mīromō uꝫ
ad coitum remouendū. ¶ Itē odorare cāpho
ram multum ualet. ¶ Sedere ēt supra lapidē
marmoreum multum ualet. uel supra lapidem
multū fr̄m uel supra terrā humidā ī illo ipetu
dū adest maxīa uenerīs stimulatio. ꝛ ēt īfūdere
testic'los ul' pitoncō ꝛ uirgā ꝛ renes ī aceto for
ti. ul' ī suco cimbalarie ul' v̄micularis vl' alicui⁹
herbe frigide cōsil'is multum ualet. ¶ Itē cir
cuere ꝛ sternere pauimētū dom⁹ ex herbis fri
gidis ꝛ facere lectū supra frōdes agni casti. s'ēt
manubriuꝫ cultelli ex ligno ipsi⁹ agni casti. fa
cere fieri. ꝛ secū deferre miromō remeuꝫ uolū
tatē libidinis. ¶ Itē cocture facte ī tibus ꝛ por
tare eas aptas ut sēp hū̄ores emitāt. multū ꝯsu
munt ipaꝫ huīditatē spmaticā. ꝛ faciūt hoīem
coitū nō appetere. ¶ Itē fl'oia de uena saphena
pedū q̄ ē ppe canilā. qn̄ꝫ facta multū uꝫ. ¶ Itē
appositio uētosaꝝ supra pulpas tibiaꝝ cū sca
rificatiōe multū uꝫ. ¶ Itē castoreū cuꝫ syrupo
aliq̄ facto sumptuꝫ uꝫ. ꝛ ruta comesta cū aceto
ēt mucilagīe psily. Et ī sucis herbaꝝ fr̄arum

īfundāt̄ testiculi pitoncō uirga ꝛ renes uigilie
ieiunia dieta fr̄a ꝛ lect⁹ dur⁹ īmergāt̄ ꝛ nō ex
polīet̄. nec nuda carne iaceāt ī moli culcitra. ꝛ
paucis cibis ꝛ potibus utantur ꝛ a calidis ci
bis ꝛ generantibus uentositatem ut sunt fabe
cicera. ꝛ a sil'ib⁹ se abstineant q̄ꝫtuꝫ pn̄t.

Additio. exiccātia spma ca. sunt lilium
a torefactuꝫ ꝛ nō torefactuꝫ se. rute se.
agni casti calamētuꝫ euforbiū sādara
ca mirra ciminum. ꝛ de ꝯpositis diaciminuꝫ ē
exiccati^m spmatis ualde si sumat̄ cuꝫ aceto si ē
calefactuꝫ. Exiccātia spma fri. lētes ꝛ aq̄ caruꝫ
ppe cocte cuꝫ se. canapino lꝫ sit ca. nenufar co
riandruꝫ se. portulace suc⁹ cāne aq̄ lactis de q̄
est extractum butiruꝫ uehemētis acetositatis
ꝛ farina glandium acetum se. canapinum se. la
ctuce fortissime abscindit sperma quando ali
quis multum utitur eo. Et ex oleis. oleuꝫ eiꝫ
minorat spma. Et empl'a cū subtiliatis ꝛ herba
iusquiami al. ꝛ nigri. Sil'r melones cū cerusa ab
luta ꝛ plūbo adhusto ꝛ chimolea ꝛ aceto. Et
iteꝝ īfrigidati^m ꝯpositū est se. lactuce se. iusqa
mi al. citruli se. endiuie psiliuꝫ fiat ex his fr̄m. i
cessus nudis pedib⁹ aufert desiderium coit⁹.

¶ Ca^m 27^m de inoluntaria spmatis emissiōe.

Sunt aliq q spma inoluntarie emittunt
ꝛ absqꝫ ītensione uirge. ꝛ sine mil'ris
cōcupiscētia. Et hec passio gomorea ē
ualde turpis passio et hꝫ fieri ex deffectu v̄tu
tis ꝯtētie uasoꝝ spma retinētiuꝫ. Ul' ex nim. a
spatis habūdātia. Aut pp aliqđ ꝯtinēs mēbra.
aut expellēs cōtenta. ut in epil'ico ꝯtingit. qm̄
epil'ici spumā p os emitūt cū ceciderit. ꝛ parū
de spmate p v̄gā et ēt đ stercore puꝫ emitūt in
ipo cāu sicut dictū ē in pprio capl'o de epil'ia.
Gomorea aūt facta pp habundantiaꝫ spmatis
ex multitudine hūoꝝ pueniens cognoscit̄ ex
plectorica corporis habitutidīe et plenitudīe
uenaꝝ ex emissiōe spmatis in multa q̄ꝫtitate et
cū aliq̄ꝫtula delectatiōe. ¶ Si v̄o ex debilitate
v̄tutis ꝯtentiue uasoꝝ spmatis n̄ ualētiū spma
r̄tinet̄ fiat hec pas. ꝛ n̄ adsūt p̄dc̄a r̄pletōis sig⁹
nec in tanta q̄ꝫ'itate spma emitit̄. ꝛ ē absqꝫ oī đ
lectatiōe et adest palor et macies corporis. Si
igit̄ san. noscat̄ eē in cā. fiat minutio de saphe
na ul' de epatica uena. postea syrup frigidi ele
ctuaria fr̄ida et dieta fr̄ida iniūgantur. lactuce
cum aceto comeste multū iuuant. īfrigidant
enim et inspissant sperma. ¶ Item se. lactuce
se. portulace lenticule aquarum in aq̄ decoc.

ꝛ bibita miromō ualēt. cucurbitas citrāgulos
cū citrulis ꝛ portul' scariolā ꝛ huiusmōi frā su
mant cū aceto uel agresta ɔdita. A cibis nimiū
nutriētib⁹ ꝛ uētositatē generantib⁹ abstineant
ꝛ ēt a cibis nimiū augumētantib⁹. utant ēt ele
ctuarijs frigidis ꝛ cibis uētositatē extenuātib⁹
sicut ē diaciminū anisū ruta ꝛ anetū. ꝛ similia.
Qr si cū his nō curet renib⁹ uirge ꝛ testiculis
apponāt hec. ℞. mast. olibani storacis calami
te añ. ʒ. s. pulueri ʒet oīa deinde psiliū tritum i
aqua ros. uel pluuiali p noctē infunde. ꝛ cū hoc
pdicta oīa icorpa ꝛ pdictis locis applica. Cos
se āt ꝛ pectē coperiant lana succida infusa i su
co sempuiue: solatri. uermicularis cimbalarie
ꝛ similiū additis oleo ros. uiol. uel mādragore
uel nenufaris ꝛ similib⁹. mirra ēt uel se. cassie
li. trita ꝛ i aceto ɔcocta ꝛ cataplasmata. ꝛ lami
na plūbea renib⁹ apposita: q̄ minutissime per
forata fuerit ꝛ ea ēt que diximꝰ i caº de diabe
te i hac egritudie fcā iuuāt ꝛ i hac cā opetūt.

Caᵐ 28ᵐ de iflatione rubore ardore ꝛ ex
coriatione testiculoꝝ.

Quandoq3 inflātur testiculi uel uirga
ꝛ hoc fit qñ3 ex grossa uētositate sine
hu. uitio. ꝛ qñ3 cū hūoris uitio. humor
i cā ee cognoscit ex plenitudine uenaꝝ ꝛ ex ha
bitudine corpis plectorica. Inflatio ergo testi
culoꝝ cognoscit. qr uisui p3. ꝛ ē cū dolor ardo
re ꝛ loci extēsione. nec in tussiēdo dolor augu
mentat uel maior fit extensio in testiculis. qr si
hoc cēt. iā ess3 crepature signū ꝛ nō simplicis i
flationis. In crepatis. n. qñ tussiunt magis au
gumentat coꝝ iflatio ꝛ dolor i pectine ꝛ i testi
culis augumētat. Tūc hoc nō accidit his. q so
lu3 patiunt inflationē. ꝛ p hoc discernit iflatio
a crepatura. Inflat ei3 qñ3 uirga ꝛ hoꝝ ifla
tionū. s. testiculoꝝ ꝛ uirge eadē ē curatio. Curē
tur igit pa. huiusmōi tumorē i testiculis uel in
uirga hoc mō corpe exñte plectorico. ꝛ uirib⁹
ꝛ etate pmittētib⁹. fiat minutio de saphena. q̄
ē supra cauilā pedis. uel (si uis ꝙ meliꝰ ē) inci
dat ipa saphena sub genu ad mensurā uniꝰ pal
mi (qr ibi iueniet) ꝛ extrahat sāguis fm uires
postea empl'm illō locis tumefactis apponas
℞. fabaꝝ fractaꝝ excorticataꝝ. ℥. iii. cimi pul'.
ʒ. i. s. coquāt hec duo i uino optio ꝛ terantur
ꝛ supra pānu3 extendant. priꝰ tñ oīa isimul pi
stent ꝛ cū pauco butiro oīa icorpent. Et hoc
empl'z pluries i die testiculis cal'm applicetur
uel uirge tumefacte qr oēs tumorē remou3. p
batū ē. Aliō pbatū ad quelib3 tumorē remo
mendū uirge. uel alteriꝰ cuiuscūq3 ptis corpis
℞. tribuloꝝ marioꝝ lb3. i. stercoris bouini lb3.
i. terāt ābo ꝛ'i aq marina uel salmētina optime
coquāt. ꝛ supra loca tumefacta apponāt. qm̄
p certo oē3 tumorē remou3. Aliō ad ide3 fa
bas fractas miliū uel panicū inūqōq3 p se cu3
oximelle uel cū uino decoq fac. deinde cū buti
ro ꝛ trebētina icorpent: ꝛ cataplasmet. Aliā
ad idē. ℞. folioꝝ malue uio. radicis lilii celestis
rute cimi. ficuū siccaꝝ uuaꝝ passaꝝ pitarie ab
sinthii cantabri brāce ur. añ. terant oīa ꝛ cū ui
no optio coquāt. ꝛ cū asōgia ul' butiro icorpēt
ꝛ pluries hº empl'ēt locis tumefactis appone
i dic. Itē si fuerit dolor ꝛ ardor ꝛ feruor ma
ximꝰ i testiculis uel uirga pp tumorē coꝝ. In
ungant ex tali unguēto accipiat butiꝝ recens
sine sale. ꝛ ad. x. aqs recētes lauet qualib3 uice
aquam renouando. deinde parum resoluatur
ad ignē. ꝛ postea ifrigidari pmittat. ꝛ adde pa
ru3 lactis mulieris. ꝛ inūge loca dicta. Uel un
gāt ex oleo ad nouē aquas loto uel ex unguē
to populeō. quoīā optima sūt hec ad ardorē ꝛ
ruborē ꝛ dolorē uirge ꝛ testiculoꝝ ex cā ca. fac
tū. Aliud ad supradicta optimū. ℞. succi ci
balarie uermicl'aris solatri sēpuiue ꝛ huiusmōi
aliaꝝ herbaꝝ frigidaꝝ. ꝛ sucū eaꝝ extrahe. ꝛ ɔ
populeō oleo ros. uel uiolato. misce ꝛ pdicta
loca i qbꝰ fuerit ardor dolor ꝛ icēdiū inunge.
Aliud optimum ad ruborē ardorē dolorē icē
diū ꝛ excoriationē uirge seu testiculo. ℞. chi
molee uernicis resine mirre colofōie betōice
añ. terāt oīa ꝛ cū oleo ros. uiol'. ul' coi icorporē
tur. ꝛ loca i qbꝰ fuerit ardor rubor dolor ꝛ ex
coriatio inungātur. Unguētū ēt al. quod fit ō
cerusa litargirio oleo ros. uiol'. uel coi unctū
ualet ad omnia supradicta.

Additio. qñ testiculi sūt iflati imodera
te. ꝛ p emplastra unciōes purgatiōes
ꝛ aª remedia ñ tollit huiusmōi iflatio
ꝛ apparet pell' testiculoꝝ lucēs extra ꝛ p tactū
ipoꝝ cū manu sētit aquositas i eis existēs. est
tūc hernia aquosa. unō timēdū ē ne oua putre
scant. q̄ sūt i testiculis. ꝛ ppt̄ hoc aphendātur
testiculi sub radice ipsoꝝ ad quātitatē uniꝰ uel
duoꝝ digitoꝝ: ꝛ psorcet pellis cū ferro cal'o sic
scis (ꝛ p ponat ibi laqus cū pēna galic ꝛ exhibit
i de aqua clara multa. ꝛ cessabit tumor. Ad
tumorē seu iflationē uirge ꝛ testculoꝝ scabio
sa ꝛ fumꝰ terre decoquāt in aqua. ꝛ i illa aqua

ca. testiculos τ uirgā teneat. Et ex pdictis herbis pistatis cū fabis fractis coctis τ cimino puluerizato cū asongia isimul mixtis fiat eplastrū τ locis tumidis supponat. qz ē mirabile statiz tumorē remouēs. Quidā puer tot⁹ īflat⁹ erat. τ testiculos īflatos habebat a medicis dispat⁹ cui quedā mulier dedit p plures dies mane τ sero. ʒ. ij. suci pitarie depurati. fecit ipm i diebis balneari i aqua decoc. limaciar τ additis tribulor marinor yreos pitarie roris marini absinthij τ folior lauri ana. τ liberatus ē cito.

Expimētū magistri mei pbatū ad tumorē testiculor. accipe ficus siccas al. milefoliū ros. τ sterc⁹ caprinū ana. coquāt i uino al. oīa h τ p⁹ in saculo lineo ponāt. τ dict⁹ sacul⁹ quātuz pōt pati ponat supra testiculos. τ h fiat sepe τ sepi⁹ reōmē ide uim qz cito tollit. Ad idē. R. ūguēti dialtee lbz. s. ol'i aneti qrtā. i. misce τ ungat.

Capl'm uigesimūnonū de pustulis carbūcul' fistula i mēbro uirili τ testiculis.

A Liquādo nascunt pustule i uirga uel i testiculis. qb⁹ eruptis fit ulceratio in pdictis locis τ cācer seu fistula. i. pustula qnqz excoriatur ibi. Pustule itaqz dicte sic curent. Prio fiat flōia de saphena pedis. Et si supflu⁹ hūor fuerit mūdificet cū aliq medicia ouenienti. Postea iūgāt loca ex sapone τ cū aq ca. lauēt deiñ maturatia desup ponant sicut sūt folia malue i aq cocta τ cū asongia pistata. uel scabiosa pistata τ cū asōgia ul' butiro mixta. τ supra peciā lini uel folia caul' extēdāt τ locis pustulosis apponāt. H. n. tollit dolorez τ īflationē. τ maturabit ipas pustulas p optie h oīa fiant quousqz pustule crepuerit. τ sanies ab eis emanauerit. Et tūc lauēt optie pustule sic fracte cū uino decoc. saluie ca. uel cū aq ca. cū sapone mixta. τ sic a sanie mūdificabunt. Et si sub capite vge fuerint iuersēt vga τ lauetur cū pdicto uino. uel si i pueris fuerit puis. lauēt cū lacte mulieris. deiñ pul. osolidatis desuper ponat. q fit de pice greca thure mast. aloe ros. cassia lignea mumia sarcocola san. draco. bollo ar. radice tapsie osolide τ sil'ib⁹. oñ d qb⁹ i plurib⁹ capitulis. ut i ca° de fluxu san. nariū dcm ē. pul. fact⁹ ex sola cortice testudis obuste vge τ testiculor ulcera pus lota cū lacte mulieris curat si pties supaspgat. Et si pdicte pustule ñ fuerit curate. τ ibi cācer uel fistula fuerit gñata. apponat pul. tartari subtilissime puluerizati uel pul. ex fe. aneti bōbacis τ fabar nigrar i pignato obustar. uel pulegiū pulerizatū τ saluia puluerizata ana cū aloe' olibano mast. τ ro. desup ponat. τ ipa loca cuz uino decoc. pulegij τ saluie lauēt. cū his. n. solis cācer curabit si leuis puus uel nou⁹ fuerit. Si vo cācer fuerit piculosus τ fortis. lauēt cū aceto forti. uel cum urina pueri vginis ca. τ pul. affodilor ul' aliqd de alijs pul. i ca° de cācro i gingiuis nato dcis ipi cācro seu fistule apponat. τ ēt q i cap° de fistula dicent. Et si ipe cancer seu fistula i tātuz fuerit fortissima. q qsi iā tom mēbr occupauerit. τ bñficio dictar medicinar seu pul. curari nō possint. Tūc ultia medicia ē ipz cancrū cuz rasorio optie incidere usqz ad uiuū. postea cū ferro candēti argēteo uel aureo coqre ipaz radicē cancri. postea loca illa sicut cetera uulnera curēt fm q in cirugijs diuersis pleni⁹ dogma de hac re traditur.

A Dditio. qdā hēbat multas pustulas i testiculis plenas putredie cū dolore magno. cui apponi feci lapatiū acutuz scabiosaz maluā ana i uino cocta τ cū asongia ofecta. τ inūgi loca cū uino decoc. saluie τ lauri. τ cito oualuit pa. Ad ardorē τ ruborez τ cancrenā. q fiūt i mēbro uirili expt⁹ bul. ros. τ folia τ semia mirti i uino al. τ ex ipso ca. lauēt mēbr sepe τ sepi⁹. τ post pul. aluis zucharini sup aspgat. Ultio vo cū mortificatū uidebitur rasurā pāni subtilissime cū cultello abrassi ponatur donec liberet. Cōtra idignationē neruor τ duritiez eor exptū. radices altee i uino al. decoq fac τ cū asōgia galine tere τ suppone probatuz est.

Cam. 30m. de crepatura.

P Lures icurrunt crepaturā q sepe accidit iuuenib⁹ τ robustis uiris. q uolūt nimis saltare uel currere uel maxima pōdera portare. uel petras grossissimas iactar uel eas uirilir eleuare uel ex nimio τ alto clamore. τ sil'ib⁹. Ex his. n. cāis qnz relaxat siphac uel rūpit τ fit crepatura i pectie. q qnz est magna sic q itestina descēdūt p quedā neruuz q dr didim⁹. q p mem siphac uenit ad testicl'os Est. n. siphac panicul⁹ ille q retinet intestina ne cadāt i ossēū. Cū itaqz relaxat ex predcis cāis. τ itestina descēdūt fit magna crepatura q si diu durauerit fit hernia. Qñ vo sola uētositas ē in cā. facit puaz crepaturā. Et tūc facit solaz uētositatē seu īflationē i pectie i mōz nucis uel oui. Siga crepator sūt h hñt īflationem

supra pectinē i mōꝫ nucis uel oui sicut dixi si
crepatura fuerit pua. ⁊ dolorē ibi sentiūt. Et si
īestina ad testiculos descēdāt. hn̄t ibi īflatio
nē ⁊ dolorē. ⁊ si facis eos tussire statī respōdꝫ
tussis ad loca pdicta ⁊ dolor ⁊ inflaº augumē
taī. ¶ Cura optīa ⁊ expta ad crepatos. ēt si qs
p. xxx. ānos passus fuerit crepaturā maximā ⁊
cū descēsu itestinoꝝ ad bursā curaī multotiēs
cū hac cura. ¶ Sꝫ iuuenes ⁊ pueri ⁊ q de nouo
ī ānnꝫ uel paꝝ plus ⁊ ēt puā crepaturā passi sūt
cito ualde ifalabilir cū hac cura curāt h mō.
Colocet pº pa. i lecto uel supra bancū sic q ca
put hēat depssuꝫ ⁊ pedes eleuatos ⁊ altos te
neat cū hūeris ⁊ cossis. sic q si intestina eiº de
scēderit ad testiculos. vsus pecten reuertant. ⁊
testiculi pa. suauit leuit ⁊ plane ↄpmāt ⁊ p ta
lem ↄpressionē iteriº reducāt. deiñ iungāt loca
ī qbº fit crepatura cū ipsis testicul' ⁊ pectine
~~ex melle ea ⁊ pul. lapidis ematbitis boli ⁊ ma~~
sticis supi plū mel aspgat ⁊ istō stati suppona
tur. ℞. litargirii opii lapidis ematbitis sang.
dra. boliar. mast. armōiaci mumie galbani thu
ris costi lūbricoꝝ terrestriū aā. ʒ. 5. picis naual'
picis grece cere al. ⁊ rub. aā. ʒ. i. radicis ↄsolidꝫ
maioris medie. ⁊ minoris. ʒ. iiij. ros. mirre aloes
aā. ʒ. qrtā palme marie ↄbuste galle balaustiaꝝ
astrologie rotūde. ʒ. vi. uisci qrcini. ʒ. ii. san. bo
minis russi lbꝫ. i. minº qrta ↄficiat ipm emplm
h mō. accipe unā pellē edinā uel arietinaꝫ cum
oībº pilis suis ⁊ decoqt qsi buliēdo p totum
diē quousqꝫ qsi tota liqfacta sit. ⁊ fiat sicut col
la ⁊ paꝝ uel nihil de aq ibi rēaneat. deinde ex
illa aq accipe lbꝫ. i. optime cū stamia uel pāno
collatā. ⁊ adde cū ea uiscū qrcinuꝫ ⁊ i pignato
nouo lēto igne fac liqfieri ⁊ bulire. ⁊ cuꝫ bacu
lo semp ↄtinue ducas. aut p aliū ducere faci
as. deiñ lūbricos terrestres. post cerā ⁊ picē ad
das. deiñ adde trebētine. ʒ. ii. postea colofoniā
masticē mirrā armoniacū ⁊ galbanū adde ⁊ li
quefac isil'. ⁊ cū baculo sēp ducāt. Et signū de
coc. pdicti empl'i ē. q ponat una guta ex eo su
pra lapidē marmoreū seu supra cultellū oleo
unctū q cū isrīdata fuerit si maīat ⁊ optime
coagulat. tūc sigm ē pfecte decoc. sin āt in tm
lēto igne buliat. q adhoc deueniat. ⁊ extēdat
sup coriū edi. uel pecoris paꝝ pilis tōsis cum
forpic bº. uel ēt supra peciā lini fortē. ⁊ supra
predcā ponat loca. ⁊ desup cuꝫ faxia liget. Et
brachale ad h ↄpetēs supra ipsū emplꝫ ponat
⁊ teneat. ⁊ iaceat i lecto pedibº ⁊ curribº ele
uatis ⁊ capite depsso p. xi. uel. xv. dies ul' apliº
si fuerit oportunū. Sūat ēt oi sero de isto elle
ctuario ad qtitatē castanee. ℞. picis grece cere
ru. ana. ʒ. 5. litargirii armoniaci galbani masti.
terbētine ↄsolide maioris medie ⁊ minoris ui
sci qrcini mirre olibani gipsi vmīuꝫ terestriuꝫ
boliar. san. dra. lapidis emathitis cinamōi ga
lāge spice ꝫedoarie gariof. ana. ʒ. qrtā piloꝝ le
poris minutissime icisoꝝ qm de oibº mell' qm
sufficit. ⁊ post assūptionē pdicti electuarii ad h
optimi bibat de isto clareto ciatuꝫ unū paruꝫ
℞. radicis ↄsolide maioris radicis rub. maior
aā. M. ii. buliāt optīe i lbꝫ. v. optimi uini al. ⁊
lbꝫ. iiij. mell' dispūati cimini. ℥. i. nucis muscate
gariofi. ℥℥. ana. ℥. 5. fiat claretū exptissimuꝫ ad
pdicta de quo bibat post assūptionē dicti elle
ctuarii. ⁊ ēt i aliis horis qñcūqꝫ uult. Abstine
at a cibis inflātibº ⁊ uētositatē gñantibus. ⁊ ci
baria leuis ⁊ facil' digōis comedat. ⁊ hic pul.
supra sua cibaria qtidie aspgat. ℞. nucis mus.
gariof. ciamōi aā. ʒ. iiij. cardamo. dulcis. ʒ. i. ra
dicis ↄsolide maioris ⁊ minoris aā. ℥. i. boliar.
lapidis emathitis aā. ʒ. ii. ℥℥. ʒ. i. fiat pul. ⁊ utat
in cibis ut dixi. ¶ Signa pfecte curationis pa.
crepaturā sūt h factis ⁊ obseruatis oībº supra
dictis. uel saltiꝫ emplo pdicto facto ⁊ ztēto in
loco predcō. Si i pma die uel quarta senserit
pūctionē i loco in modū morsure uespē. nec ei
ampliº euenerit secure i vi. uel vii. diebº surger
poterit ⁊ ābulare plane ⁊ paꝝ p domū ⁊ caueat
a saltu motu coitu ⁊ ira ⁊ ab aliis ↄriis ¶ Et
si post quatuor uel qnqꝫ dies pūctionē aliquā
sēserit ibi usqꝫ ad: xv. dieꝫ surgere nō presuāt.
Et si pp ellectuariū emplꝫ ⁊ alia ↄstrictia nimis
fuerit ↄstipatº. puocet secessus cuꝫ supposito
riis uel cū clisteribº lenitiuis ⁊ mordicatiuis
de qbº i pl'ibº locis ⁊ capitulis plenaꝫ tradidi
doctrinā. ¶ Cura bona ⁊ expta a mr̄o meo qua
mediāte dictº mr̄ meus oēs curabat crepatos
q ēt p. xxx. ānos fuerūt crepaturā passi. Prio
pa. colocet i aliq loco (sicut dictū ē supra) ⁊ in
testina suauit interiº mittāt cū manu. deiñ bra
chale de pāno forti stringat fortit supra locum
⁊ pa. i bal. mittat qō sic fit. ℞. āfemerie faxicu
los. iiij. lupuli corrigiole al. uolubilis maioris
⁊ minoris radicis vge pastoris aā faxiculum
unuꝫ. buliāt h oīa i aq. ⁊ pa. p unā ebdomodā
dic quolꝫ i illo balneo balnet se sel'. ⁊ in exitu
balnei dissoluat bracale de pāno a loco suauit
⁊ emplꝫ applicet cuꝫ alio bracali supra locum

ꝛ ſtringat̄ fortiṫ ꝛ in lecto collocet̄. ꝛ caput de
preſſū teneat ꝛ pedes altos. ꝛ h̄ quolibꝫ die fi
at p. vij. dies ſic̄ dixi. Jn octauo v̄o die ſupra
dictū empl'ꝫ predicto loco apponat̄. Uel iſtud
empl'ꝫ mr̄i mei ad idē optiᵐ. ℞. picis liquide
cere colofonie an̄. ℥. ſ. litargiri armoniaci opo
ponacis galbani ſumac maſticis bdelij alumiſ
ſerapini radicis ꝯſolide maioriſ an̄. ℥. i. uiſci q̄r
cini lapidis emathitis boli ſanguis draconis
apoſtolicō olibani gipſi mirre thuris. an̄. ℥. vi.
ſāguis hoīs ruffi re. lbr. i. terbētine ariſto. lon.
ꝛ ro. ana. ℥. i. ſ. uermiū terenoꝝ minutiſſime tri
toꝝ ſeu īciſſoꝝ. ℥. iiij. aloes. ℥. v. ꝯfice cū aq̄ pel
lis edine ſꝫ p̄dictā doctrinā. Et utat̄ pul. ꝛ ele
ctuarijs ſupradcīs ꝛ iaceat ut dictū ē. ꝓbatū ē
a mr̄o meo. ꝛ a Michaelle ſcoto ꝛ a pluribus
alijs mr̄is h̄ empl'm. ¶ Et ſi ſit crepatura pau
co facta tp̄r ꝛ ſpāliṫ ī puero ul' iuuene ꝛ pua ō
facili curari pōt cū p̄dicto empl'o ꝛ alijs ſupra
ſcriptis ī tp̄r breui. ¶ Et qn̄ꝫ locū ſoluꝫ cū bra
chali ꝛ empl'o apoſtolicō curat̄ ī puero crepa
tura noua. ¶ Si v̄o ī ſene fuerit crepatura ſeu
antiq̄ difficiliꝰ curat̄. tn̄ cuꝫ predcīs remedijs
curat̄. ¶ Jtē nota ꝙ pul. factꝰ de aſpleniridon
ꝛ de folijs mali tere cū uino datꝰ ieiuno ſtō uꝫ
ad crepaturā. ¶ Criſpelle ēt de radicibꝰ ꝯſoli
de farina ꝛ uitellis ouorum date ualēt. ¶ Jteꝫ
nota ꝙ ſunt aliqui ꝛ ſpecialiter cirugici. qui
intromittunt ſe curare crepatos per inciſſio
nem. quidā p laqueū. qui ibi apponit̄. quidaꝫ
per uſturā ꝛ qdā p ruptoriū. quas curas oīno
obmitto. qm̄ ml'tos perire uidi. ꝛ alij qui eua
ſerūt tn̄ ī periculo mortis fuerūt. uñ huiuſmōi
curatiōes periculoſas. de quibꝰ medicꝰ nō pōt
acgrere famā ſeu gl'iam ul' copiā amicoꝝ. Sꝫ
potiꝰ pōt dici reꝰ mortis nō aprobo nec ꝯſulo
ꝓbo uiro ſeu medico famoſo. ꝙ de h̄ aliq̄ mō
ſe ītromittat. ¶ Per laqueū uero ꝯphēdo ābo
labia crepature ꝛ cū corda ſtrīgēdo ꝛ deſuper
ēplaſtrū ponēdo uidi plures curatoſ fuiſſe. Et
hic ē modꝰ minꝰ periculoſuſ crepature curatio
nis ꝙ̄ꝫ fit p uſturā uel p īciſſionē ul' p ruptoriū
ꝛ ſic de alijs de qbꝰ ſimilibus nullus ꝓbus ſe
intromittet.

Additio. cardinalis albꝰ dicit ꝙ qcūqꝫ
de nouo paſſus fuerit crepaturam. ſi
oī mane ſūpſerit de ſuco ſcabioſe. ℥. ij
ꝙ curat̄ īfra nouē dies ad plꝰ. ¶ Quidaꝫ cura
bat crepaturas h̄ mō raſo loco ꝛ miſſis inteſti
nis intꝰ cū manu. Jſtō empl'ꝫ ſupponebat. ℞.

boli ſan. dra. mumie ſumac gumi arabici maſti
cis dragāti galaꝝ bdelij ana. ℥. ſ. ꝯfice omnia
cū albumie ouoꝝ ꝛ carta de corio īducat̄ ꝛ lo
co ſupponat̄. ꝛ ſup empl'ꝫ pone laminā plumbi
ſubtilē. q̄ ſit bulita ī aceto diu. ī quo bolū ꝛ gu
mi arabicū fuerint diſſoluta ꝛ ſtringāt̄ fortiter
ꝛ patiēs iaceat ad minꝰ cruribꝰ eleuatis ī otio
ſtans. nec aliqd conet̄ facere fortiṫ. ꝛ ab aceto
ꝛ oībꝰ tuſcim gn̄antibꝰ uel īducentibꝰ caueat
ſibi ꝛ da ſibi quolꝫ die de mane ꝙ̄ᵐ media te
ſta nucis cape pōt de pul. facto ex pul. camele
onte. i. cardo cū cuiꝰ floribꝰ lac coagulat̄. ꝛ her
be q̄ dr̄ pes colūbinꝰ ana ſiccatis ſupra tegulā
cal'aꝫ. donec ſiccate fuerit in tm̄ ꝙ pulucrizari
poſſint. Et caueat ſibi ab oībꝰ cibarijs īflatis
ꝛ uētoſitatē gn̄antibꝰ qꝛ p mēſeꝫ curat̄ ꝓbatū
ē. Et ſi nimis ꝯſtipatꝰ fuerit p īterualla cliſteri
zet̄. Quidā yſpanꝰ oēs crepatos ꝛ oēs plagas
curabat h̄ emplaſtro. ℞. picis naualis colofo
nie cere rubee ana. ℥. iij. uiſci q̄rcini. ℥. iiij. atra
mēti litargirij galbāi maſt' ana. ℥. ii. boliar. ℥. v
gipſi. ℥. ii. ra. lauri ꝛ ꝯſolide maior̄. ariſto. lon.
ꝛ ro. mēte domeſtice herbe ꝓuincule ſicce an̄
℥. vi. mirre thuris ana. ℥. v. radicis feni. ſeminiſ
aniſi an̄. ℥. ii. terbētine. ℥. ii. ſ. uermiū tereſtriū
℥. v. ſan. hoīs ruffi bn̄ ſani. lbr. i. ꝯfice oīa cum
pelle edina bn̄ cocta ſicut dictū ē ī h̄ caᵒ ſupra.
¶ Jt̄ da ī potu. ℥. iij. uel. iiij. de iſtis pillulis uel
cū cibo quottidie crepato donec ſanet̄ q̄ ſic fi
unt. ℞. maſt. olibani colofonie boli ſang. dra.
an̄. ℥. i. pilloꝝ leporis īciſſoꝝ minutiſſime. ℥. iij.
mellis ꝛ farine horobi. q. s. fiāt pillule ī modū
fabe. Audiui a quodā religioſo ꝙ cinis lepre
toꝝ ſūptꝰ. ix. diebuſ ieiuno ſtō ꝯſolidat firmiṫ
crepaturā ēt antiq̄ꝫ. Quidā curabat crepatos
h̄ mō. Si īteſtina exierit nec poterāt ītromitti
ſupponebat ſtercꝰ aſini calidū. ꝛ h̄ p tres dies
ꝯtinuabat q̄rto die dabat de ſigillo ſācte Ma
rie ꝛ ra. ꝯſolide maior̄ ꝛ quolꝫ mane unam pla
tellaꝫ cū ouis ꝛ farina. Et ēplaſtrū de terbenti
na maſt. ꝛ ra. ꝯſolide ꝛ bol. ſupponat fracture
ꝛ ligabat optīe ꝛ iniūgēbat egro ꝙ eēt ī quiete
iacēdo ſupīe uel ſaltī ſedēdo ꝛ dabat ei de bo
lo pulucrizato ꝛ de pilis leporis minutiſſime
īciſis cū zuc. ro. bis ī die. Et ſic mr̄ meꝰ plures
curauit. Ellectuariū mr̄i mei ad crepaturā pro
batū. ℞. radicis ꝯſolide maioris minoris ꝛ me
die ſe. naſturcij ortulani maſt. olibani ſan. dra.
boli mumie acatie ypoqſtidos pētafilon gumi
arabici cornu cerui huſti carnis leporis aſſe ꝛ

pilorum eius minutissime incisorum storacis
calamite sigili Salamonis sigili beate Marie
radicis uiticelle cipressi cinamomi gariofilorum
galange spice nucis muscate radicis brusci co
losonie omnium ana. ʒ.iiij. confice cum lbr ij.ß.
mellis et lbr.i.ß.zuchari. utantur eo crepati ma
ne et sero ad quantitatē castanee cum uino opti
mo uel clareto superius scripto. ¶ Et si p usū
istius ellectuarij nimis constipatus fuerit. fiat
sibi aliquod suppositorium uel clisterium uel empla
strum supradictum. et super ipsum debet teneri
brachale. et ī lecto iacere sicut supradictum est.
et abstineant a causis ponderosis. ¶ Quidam
curabat omnes crepaturas et si esset antiqua
crepatura hoc modo. accipiebat consolidam ma
iorem cum suis radicibus. et azolā exempi eq̃
liter et his bene lotis superaddebat quartam
partem se. nasturcij siluestris. et omnia simul
terebat et omni mane per .ix. dabat. ʒ.i. de dcō
succo in potu pa. cum modico uini et ex substā
tia dictarum herbarum trita et cum farina et
ouorum uitello faciebat crispellā et in oleo fri
gebat et statim post dictum succū dabat come
dere uel puluerem ex predictis herbis factum
in ieiuno cum ouo. ¶ Item si intestina descen
derint ad bursam faciebat ipsum intrare bal
neum. et sedere in aqua calida et reducebat ea ī
locum suum cum manibus. deinde duo plumi
naria pua de pāno hñtia in lōgitudīe et latitu
dīe q̃tuor digitos plena coto bñ calcato ul' de
lana succida supponebat et foramī ex pte una
unū crepature. et aliū ex parte alia. et ligabat et
strīgebat bñ pluuinaria cū uita. que habebat
q̃tuor brachios ī lōgū. et iacebat eger resupinus
semp p .xiiij. dies. et nō surgebat a lecto nisi īci
tāte nā. Et scias q radix azole ē multū efficax ī
hac cā. ¶ Quidā narrauit Sidoni de cauliaco
mōm hūc. cū quo curabat oēs crepatos in ma
gno secreto. Et ē q supoīto bono regimīe et ge
scente pa. p .xxx. dies et reductis ītestinis acci
piebat quolibet mane et sero. ʒ.i. limature cali
bis cū uino decoc. epatice terestris et sup locū
rupturē per .xv. dies de tertio in tertium pmu
tando ponat. Emplastrum factum de magnete
grossomodo puluerizato. et cum apostolicon
malassando incorporato post p .xv. dies alios
continuet emplastrum consolidatiuū supradi
ctum de ruptura. et ligetur cum brachali. et ius
su dei erit curatus. ¶ Syrupus mirabilis et p
batus contra rupturam. ℞. trium polipodio

rum rubee tinctorum foliorum et radicis anā. M.
ij. lauatur et terātur et ī bono uino albo stent
per duos dies et duas noctes. post coquantur
usque ad tertiam partem cum. ℥.ii. thuris pulue
rizati in pecia ligati in eis existente. de hac de
coc. accipe lbr .v. de succo scabiose depurato
libr .vi. de mell'. libr .xi. dispumantur et coquā
tur īmodum syrupi de quo da quolibet mane
℥.ii. cum uino calido. Et emplastrum ex aloe
thuris mast. draganto gumi arabico san. dra. bo
lo et numia cum al. ouorum confectum fiat ga
infra mensē curantur.

¶ Capm. ʒim. de arthetica sciatica ciragra po dagra et genugra.

In presenti capitulo intendo tractare
de passionibus iuncturarū consequen
ter de passionibus intestinorum. et de dolore eorum
postea de passionibus epatis et splenis postea
de scabie lepra poris et uerucis tractabo et in
hoc finitur secundus breuiarij mei. ¶ Dico er *artetica*
go q arthetica ē dolorosa dispositio artuum
propter exhuberantiam flegmatis uel aliorū hu
morum currētium ad iuncturas. Et secūdum q
ipsi humores ad diuersas corporis partes cur
runt facientes dolorem. secundum hoc diuersis
nominibus nominatur hec passio. unde si cur *Ciragra*
runt ad iuncturas digitorum manuum faciunt
spēm artethice que dicitur ciragra a ciros gre
ce q latine manus dicitur. ¶ Si uero currant *Sciatica*
ad sciam humores et neruū ipsius scie repleāt
qui neruus stat inter lacertos et cossas. faciunt
sciaticam lubricare. unde dolor fit in cossis et in
anchis. quandoque in una tantum quandoque in
utraque. et iste dolor p crus ad minutum pedis
digitum descendit. Et hec passio sciatica nūcupā
tur. ¶ Aliquā uero huiusmōi uiscosi humores *Genugra*
et grossi ad genuum iuncturas currunt et faci
unt spēm artethice. que dicitur genugra. ¶ Quā *podagra*
doque huiusmōi hūores usque ad nodos iunctu
rarum pedum currunt. et faciunt spēm arthetice
que podagra nūcupatur. Huiusmōi itaque pas.
omnes sub arthetice nomine comprehenduntur
et non differunt nisi ī denominationibus. quas
sibi a locis acquirunt secundum quod dictum
est. ¶ Fiunt itaque huiusmodi pass. plurimum *Cause*
in hominibus quiete et luxuriose uiuentibus.
et purgationes negligentibus. Fiunt etiam ī pre
latis et in his qui fuerunt pauperes. et postea

ad diuitias ꝛ prosperitates ascenderunt. qui solum tendunt ad eorum pinguedinem corporum in quorum corporibus multi humores uiscosi ꝛ grossi ex indigestiōe generantur. ꝛ specialiter qui negligunt medicinas ꝛ uilipendūt medicorum consilium ꝛ iuuamen. ¶ Fiunt etiam in his qui nimium utuntur leguminibus ꝛ dieta grossa ꝛ uiscosos humores generātia. vnde ypo. in epidimia helenes qꝫ comederunt legumina pp hoc inuasit eos debilitas pedū. Mulieribus uero raro fit hec pass. nisi carentib⁹ mestruis ꝛ luxuriose uiuentibus. ¶ Sanguis itaqꝫ ꝛ collera ru. īfecta. qñ ī his pa. sūt in cā cognoscit̄ ex dolore acutissimo. ꝛ uehemēti ip sarū iūcturaꝝ. ꝛ rubore ardor̄ ꝛ tumore caꝝ. ex dieta ca. ꝛ hu. ul' ca. ꝛ sicca imoderate sūpta. ex urina rubea uel ruffa mediocriter tenui ul' mediocriter spissa cū quibusdaꝫ resolutionib⁹ athomis liuidis rubeis uel citrinis. ex etate ca. ꝛ etiam quia frigida prosunt calida obsunt. ¶ Si uero ex flegmaticis ꝛ uiscosis hūoribus huiusmōi fuerint pass. adest dolor cum grauedine. ꝛ loci friditate. ꝛ color albus tumor magnus. dieta frigida ꝛ humida uel uiscosorum humorum generatiua precessit. urina alba ul' palida uel sub palida ꝛ spissa cuꝫ ml'tis liuidis resolutionib⁹ in moduꝫ ut humoruꝫ. ꝛ etiā frā nocent. ꝛ ca. prosunt ¶ Et nota ꝙ si huiusmōi pass. imoderarate ꝛ inueterate fuerunt spāliter in senib⁹ nunꝗ curari possunt ¶ Flegma enim cuꝫ in iūcturis coadunat̄ ꝛ ibi diu remanet. coagulatur induratur ꝛ petrificatur sic ꝙ non de facili potest dissolui. ꝛ exemplum huius possumus uidere in al. oui quod si ligatur in aliqua pecia. ꝛ ibi diu remanserit induratur. ꝛ fit in moduꝫ uitri ¶ Idem fit de huiusmōi pass. uñ dicit. Ouidius. Soluere nodosam nescit medicina podagram. Et bene dicit nodosam. quia quando fiunt huiusmodi pass. scilicet ciragra ꝛ podagra ꝛc. ꝛ diu inueterascunt. tunc contrahuntur digiti manuum uel pedum ꝛ īflatio apparet in iuncturis ipsarum quasi in modum galle ꝙ accit (ut dixi) pp errorē imutatōe vtutis male imutantis ī mēbroꝝ ecentiā maꝫ nutrimenti. unde (sicut dixi) huiusmōi pas. ita nodose frigide ꝛ inueterate. specialiter in sene curari non possunt plenarie. sed cum subscribēdis remedijs possunt huiusmōi pass. placari ꝛ ad tempus preseruari cum purgationibus uidelicet ꝛ alijs infra dicend's. ¶ Cum itaqꝫ fuerit arthetica de causa ca. ꝛ noua. que adhuc nō sit inueterata ultra. xl. dies cito curabitur in hūc modum. siue fuerit ciragra siue genugra ul' podagra. ¶ Si ciragra fiat minutio de epatica. si sciatica siue genugra fiat minutio de saphena pedum. que est inter calcaneuꝫ ꝛ nodum pedis. Et post ad materie digestionem detur quel hꝫ mane. ℥. i. ß. syrupi ros. uel uiol. cum aq̄ hermodactilorum. uel de isto syrupo. ℞. ca. ue. scolopendrie adiantos endiuie cicoree epatice cetrac politrici ana. ɱ. ß. uiolarum. ℥. i. ordei. p. .i. se. cōmunium contusorum. ℥. ii. ro. ʒ. ß. sandalis al. ꝛ ru. ana. ℥. quartam se. portulace ꝛ lactuce aā. ʒ. ß. hermodactilorum. ʒ. vi. zuchari. lbr. i. ß. dentur quolibet mane ad materie preparationem. ℥. ii. istius syrupi cum aqua hermodactilorum. materia digesta purgetur cum lotura scripta in capitulo de dolore capitis ex co. facto addita. ʒ. ß. hermodactilorum in predcā decoc. uel purget̄ cum ellectuario frigido cophoīs uel cum ellectuarijs de succo ros. uel cuꝫ pillis ð reubar. vl' cū pill'is de. v. generib⁹ uel cū his pill'is ī hac cā ꝓbati. ℞. ell'ij de suco ro. diaprunis ana. ℥. ß. hermodactilorum. ʒ. v. turbith. ʒ. iij. conficiantur cum predictis ellectuarijs. Et si uis ml'tum purgare acuantur cū modico scamonee in pomo coctē ꝛ dentur. xv. ul' xvij. plus uel minus secundum uires. Post purgationem fomentetur locus ex aqua de coc. malue bismalue pitarie brāce ursine uiol'. ꝛ herbe predicte cum asongia porcina uel butiro recenti pistentur ꝛ emplastrentur. ¶ Epithima aliud ad idem. ℞. sandal' al. ꝛ ru. ro. acatie gumi arabici portulace ana. terantur omīa ꝛ cum aqua ros. ꝛ al. oui distemperentur ꝛ pānus in eo infusus superponatur. Aliud succus solatri cimbalarie uermicularis rasura cucur. succus cimarum rubi ꝛ agreste ꝛ similia frigida cum oleo ros. ꝛ farina ordei distemperent̄ ꝛ loco dolenti epithimentur ¶ Emplastrum ad idem optimum. ℞. opij mirti ana. ʒ. ß. uiol. aque ros. ana. ʒ. i. lactis mulieris cere al. aceti aña. ℥. ß. miche panis triti ꝛ farine tritici ana ℥. i. fac ex his omnibus emplastrum ꝛ superpone ciragre uel sciatice uel cuilibet speciei arthetice cal'e quoniam est mirabile purgatione precedente prius. ¶ Item oleum ros. uel uiol'. cum mica panis trita ꝛ cuꝫ uitelis ouorum cru

Cura cause calide

dorum mixta omnia emplaſtrata miromodo dolorem tollunt. ¶ Comedant iſti pa. a ca. cauſa lac amigdalarum ⁊ ſpecialiter ſi febricitauerit ⁊ priſanam ordei micam panis cum aqua lotã ⁊ zucharo addito eam comedant ſcariolas lactucas boraginem ſpinachias bletas cicera ⁊ huiuſmodi cum lacte amigdalarũ paratas pruna damaſcena mala granata ⁊ huiuſmodi comedant. Si uero non febricitauerint faxianos perdices pullos piſces aſpertulos ⁊ ſquamoſos ĩ brodio cum aneto ⁊ petro. coquinatos oua elixa molia ⁊ huiuſmodi comedant. vinum ſubtile bibant. Et ſi aliquando fuerint conſtipati. fiant eis cliſteria prout cõuenit. ¶ Que ſi arthetica fuerit ex frigidis uel uiſcoſis humoribus ⁊ recens in hunc modum curabitur. Primo fiat ſyrupus talis magiſtri mei. ℞. yue betonice ſaluie domeſtice ⁊ agreſtis cum radicibus ſuis radicis coĩuz omnium ana. ℥. ii. ca ue. rute caprarie ⁊ domeſtice herbe paraleſis fumiterre meu ana. M. ſ. polipodij quercini recentis contriti libr. ſ. ſe. feniculi aniſi ana. ℥. i. cinamomi pontici. ℥. i. ſ. zuchari libr. iij. ameos ſquinanti ana. ℥. ſ. agari. ℥. i. detur ex iſto ſyrupo quolibet mane. ℥. i. ſ. cum aqua hermodactil. quouſqz materia fuerit digeſta. ⁊ tunc purget cũ pillulis cochiis uel cu pillulis de hermodactilis que. ℞. turbit kebulorum hermodactilorum coloquintide agarici reubarbari ana. ʒ. ii. aloes epatici. ʒ. iij. ſcamonee in pomo cocte euforbij ſtoracis ſarcocolle opoponaci ſerapini bdelij armoniaci ana. ʒ. i. croci ſquinanti maſticis caſſie ſaliſgẽme apij aniſi acori ſe. cicute an̄. ʒ. ſ. temperentur cum ſuco maratri ⁊ fiant pillule in modum horobi ⁊ dentur. xv. uel. xix. ſcd̄m uires. Uel purgentur cum pillulis artheticis. que ſic fiunt. ℞. gariofilorum carpobalſami xilobalſami ſpice ſaſifragie granorum ſolis ſe. ſpargi bruſci roſ. petro. apij amomi maſticis saliſgẽme ſe. feniculi aniſi macropipis an̄. ğ. xv hermodactillorum agarici coloquintid trociſcatorum ſiue nõ turbith ana. ʒ. ij. aloes epatici ad põdus oĩum diagredij in pomo cocti. ʒ. ſ. confitiantur cũ ſuco iue uel feniculi. ĩ quo predem diagrediũ diſſolutum fuerit prius. ⁊ informẽtur pillule in modũ horobi ⁊ dentur. xv. uel. xvij plus uel minus ſcd̄m uires. bal. etiã ſulfurea aluioſa uel ſalſa ex aqua facta his paſſ. ↄpetunt. uel ducantur ad bal. circuli ſeu ad fontanam epi. q̃

ſunt prope puteolũ. p miliaria. vi. q̃ ſibi multũ ↄpetunt. uel fiat eis hoc bal. ℞. policarie ſauine ſaluie pulegij rute ſerpilij foliorum lauri baccarum eius foliorum ſambuci mẽtaſtri roriſmarini paritarie maiorane altee taſſi bar. radicis ſilicis oĩum ana faxiculum unum. coquant̃ oĩa in aqua ſalſa. uel ſalmẽtina ⁊ pa. in tina optime coperta pãnis cum predictis herbis ĩ aqua ipa ſupra ſcapnũ colloceẽ vt optime ſudet. poſtea cũ iſtis vnguentis vngatur prius tamẽ abſterſo corpe ipſius ſiue ab ipo balneo ſiue a predcis atrahatur. Unguentũ ad hoc ſic fit. ℞. radicis brionie cucu. agreſtis uel beuſt. euiſci ſilicis mali terre ana. ℥. i. terantur oĩa ⁊ cum. ℥. i. olei muſcelini. ⁊ cum libr. ſ. uini optimi perfecte coquant̃. deinde iterum piſtẽt ⁊ addatur ſtorax laudanum ⁊ cera. ⁊ fiat unguentũ de quo ungantur cũ a predictis bal. exiuerint. ¶ Unguentũ aliud magiſtri mei ad artheticam optimũ. ℞. origani calamẽti rute ſaluie premule ueris lauendule ſauine ana. M. ſ. piretri piperis ana. ℥. i. puluerizetur. ⁊ miſce cum. ℥. ii. arogon. poſtea accipe uulpem excoriatam. ⁊ ab inteſtinis bene mũdatam ⁊ ex his omnibus inſimul bene mixtis ĩpleatur ⁊ ſuatur. ⁊ in ueru conſtituatur ⁊ ſuauiter reuoluatur ad ignem. Et quod inde diſtilauerit colligatur. Et poſtmodum cum cera rubea liquefacta admiſceantur. ⁊ ex tali unguento ungatur poſt uſum alicuius de bal. dictis. ¶ Unguentum ad artheticam frigidam. ℞. ſquille rute urtice uiridis ſaſifragie ana. ℥. ii. terantur ⁊ coquãtur in uino ⁊ oleo ueteri ana libr. i. ſic q̈ ſolum oleum remaneat. deinde ipm̃ oleum coletur ⁊ ponatur in eo cere. ℥. ii. nitri euforbij agarici piperis baccarum lauri omnium puluerizatorum ſubtiliter ana. ℥. i. ſ. galbani terbentine ana. ℥. ii. omnia inſimul coquantur ⁊ cum ſpatula ducantur ⁊ utere. ¶ Emplaſtrum optimũ ad artheticam ſeu ſciaticam. ℞. ſucci ebuli ⁊ petro. ana. ʒ. ii. farine ordei ⁊ pul. ſinapi. ana. ℥. i. ſ olei ⁊ mellis ana. ℥. ſ. omnia parum in ſartagine frigantur. ⁊ calidia emplaſtrentur quia mirabiliter ualent. ¶ Item ſtercus columbi cum melle mixtum ⁊ ſuppoſitum miromodo ualet. ¶ Item faba fracta ⁊ cocta cum farina lupinorum oleo mellis pice greca puluerizata ⁊ cum al. oui confecta omnem dolorem arthetice frigidum tollunt. ¶ Item maſtix ciminũ pulegium saluia bacce lauri ſauina trita. ⁊ cũ melle mixta

si emplastrentur ipsum dolorem amputant. ¶ Item unguentuz aureum arogon maciaton agripa dialtea oleuz decoctionis florum ginestre iniuncta in causa hac ualent. ¶ Item si accipiatur rasura cornu cerui ⁊ coquatur in uino usq; ad uini consumptionez. ⁊ iterum addatur uinum. ⁊ hoc fiat .v. uicibus adminus. si ex eo quod remanserit liniantur loca dolentia mirabiliter amputat ipm dolorem. ¶ Item radix lingue bouis ⁊ saponaria ⁊ absinthiuz in oleo ⁊ uino cocta ⁊ epithimata ualent. ¶ Itē adeps ursi galine uel galli uel anseris oleum lauri ul' camo. cuz farina ordei mixta ⁊ emplastrata ualent. Abstineant artetici a coitu imoderato ⁊ si aliquando coibirent fiat moderate ⁊ raro. ⁊ a cibarijs grossos ⁊ uiscosos hu. generantibus sicut sunt fabe lac pisces ⁊ aues de p aludibus caseus dactili carnes bouīe bubaline ⁊ similia abstineant a ferculis de pasta factis. uinum sit subtile ⁊ limphatuz. carnes castratinas capriolinas perdicum faxianorū galinaruz colūborū ⁊ pullorum comedāt. Porcias ēt carnes parū salitas cuz boragine spinachys feniculo petro. ⁊ bletis paratas comedant spargos ⁊ bruscos ⁊ panem bene fermentatum ⁊ bene coctū. purgationibus bal. ⁊ emplastris sepe utantur. ga si artbetica fuerit recens cito curabitur. Si uo antiqua aleuiabitur ⁊ placabitur factis predictis remedijs modo ualent.

Additio emplastruz probatum statim mitigans dolorem arthetice. ℞. opy croci ana. ʒ. i. puluerizentur ⁊ cum tribus uitell' ouorum coctorum ⁊ cum oleo ros. uel uiol. conficiantur ⁊ loco dolenti emplastretur quia statim dolorem mitigat probatum est ¶ Item agresta ⁊ uitel' oui mixta ⁊ cum farina ordei ibi posita ⁊ emplastrata loca dolorē tollunt. ¶ Item contra frigidaz arthbeticaz probatum. ℞. galbani serapini armoniaci opoponaci ana. ʒ. i. mast. ʒ. ʃ. uini decoc. cornu cerui incisi p frustra minuta diu bul. ʒ. iiij. succi rute succi pori. ʒ. iij. mellis. ʒ. iiij. bul' diu ⁊ addantur olei laurini. ʒ. iij. cere. q. s. ⁊ loco dolenti apponant ¶ Item si uis probare utrum sit ex frigida cā. uel ca. farinam siliginis cum aceto distempera. Si ex causa ca. fuerit dolor remittetur. ⁊ si ex frigida magis intendetur. Quidam dixit mihi ꝙ accipiebat noctuā bene pinguem ⁊ eam a pēnis ⁊ interioribus bene mundabat ⁊ faciebat eam decoqui in modum puli. ⁊ dabat eam ad comedenduz ⁊ brodium ad bibendum. ⁊ hoc solo mltos arteticos curabat ⁊ dixit ⁊ iurauit quod probauit. Unguentum probatuz a quodam expimentatore contra omnem ualens arthbeticam ⁊ specialiter de frigida causa. inueteratam accipe ossa quorūcunq; animalium que pores habere ⁊ spāliter asinorum. ⁊ frāgātur ⁊ diutissime coquantur in aqᵃ ⁊ tota pinguedo supernatans colligatur ⁊ pul. castor ⁊ euforbij in quantitate. ʒ. ij. pro qualibet libr. admisceat ⁊ ex hoc impleatur anser uel canis uel uulpes q̄ magis uz in hoc casu eiectis interioribus bn̄ suat deinde ponatur in ueru. ⁊ asset donec adhereat stipiti. ⁊ liquor p inde exit tot' colligat ⁊ recipiat i aliquo uase. deinde ungatur pa. ex hoc unguēto mane ⁊ sero exiens a balneo de coc. saluie rute absinthij sauine lauri camo. mētastri origani ⁊ similiū qm̄ procerto infra tres dies sanabit oīs artheticus cū hac cura. ¶ Emplastruz ad artheticaz ca. optimū. ℞. sumitates uel radices iusquiami ⁊ lapacij acuti in stupa lini seu canapis madefacta in aqua inoluant ⁊ sub prunis ardentib' ponant decoquant cum asongia porci uel butiro pistentur ⁊ locis doloris epithiment. ¶ Item radix cicute eodē mō uel in pasta sub prunis cocta ⁊ cuz asongia porci recenti uel butiro epithimata miromō ualz ad hoc. ¶ Pillule mri Ursonis ad quālibz artheticaz optime. ℞. hermodactilorum turbith polipodij quercini agarici ana. ʒ. ʃ. esule. ʒ. iii. radicis ebuli sasifragie ros. lapidis lazuli ⁊ armenici ana. ʒ. i. ʃ. gariofilor spice macro pipis ʒʒ. amomi apij sallisgēme galāge euforbij macis cardamomi feniculi spgi brusci anisi masti. epithi ana. ʒ. i. aloes cicotrini p medietatē oīuz predictorum reubarbari q̄tuz de oībus suffic fiant pillule i moduz horobi ⁊ ꝯficiantur cum suco yue serui uel cauliuz. ⁊ dentur. xv. ul' xvii uel fm uires. Ualēt. n. in oī artbetica epileticis ⁊ tremulosis uisū clarificant ⁊ renes ꝯfortant. Quidā podagric' dixit mihi ꝙ multū aleuiabatur a podagra. accipiebat cucu. agrestes ul' radices ipsoꝝ ⁊ in forti lixiuio fecit ipas radices bulire additis cantaridibus ⁊ in aq̄ deposita ab igne tenebat diu pedez ⁊ faciebat ibi q̄sdaz uesicas āpulatas p quas optime mā podagre euacuabat. ¶ Itez bustura sub capite i podagra uel i brachio i ciragra ꝯfert. Ad dolorē artheticū mitigandū. sal ꝯtrituz cū mell' calido epithi ct. Syrup' fact' de cipo ⁊ succo scabio

se ⁊ zuc. ⁊ mellis ꝯfert miromõ arthetice. Elle
ctuariũ ꝯ̃ artheticã ⁊ podagrã ẽt si fuerit anti
quata ⁊ ꝯ̃ q̃libz pa. frõꝝ hũoꝝ ex repl'one fa
ctã. ℞. turbit asse fetide. ʒʒ. diagredij ĩ pomo
cocti hermodactil' añ. ʒ. ii. cimini optĩe pulueri
zati ⁊ bñ cribellati ad põd' oium ꝯtrita oĩa p̃
dicta ĩuoluãt̃ cũ melle. q. s. det̃ de eo ĩ sero in
modũ nucis exptũ p cardinalẽ albũ. Elecᵐ dñi
papę ualẽs ꝯ̃ ciragrã podagrã artheticã ⁊ scia
ticã yliacã ⁊ collicã ℞. succi folioꝝ feniculi ad
ignẽ depurati. lbꝛ. iiii. mellis dispũati lbꝛ. ii. bu
liãt lẽto igne usq3 ad ꝯsũptionem suci ⁊ tũc de
ponat̃ ab igne ⁊ ĩfrari pmittat̃ ⁊ tũc ꝑmisce cũ
eo pul. hermodactil' grossoꝝ ⁊ bonoꝝ. ʒ. iii. ⁊
sumat de eo ĩ mõz castanee de mane ter ĩ ebdo
moda cũ aq̃ decoc. cimi carui maratri sene aga
rici añ. ʒ. ii. ¶ Itẽ ĩ cura doloris iũcturaꝝ si cã
sit san. ⁊ toti' corpis plenitudo fiat fl'oia de ue
na ẜz duos diametros opposita loco pa. q̃ minu
tio repl'oni corespõdeat. deiñ eadẽ die uel seq̃n
ti fiat minu' de uena oposita ex directo pa. iũ
cture. ¶ Si vo mã sit mixta ex san. ⁊ alijs hu.
uel uno tm̃ cũ san. sil'r fac cã si ĩ san. nõ sit dimi
nutio ⁊ alijs hu. hñdet. Si nõ sit ille hũor cali
dus ãt grossus uiscosus hñdans fiat minutio.
¶ Si vo mã dolẽs sit mã grossa fl'atica cruda
uel uiscosa. a minutiõe penit' ẽ abstinendum. Di
gestis vo utẽdũ ẽ. ĩ mã dcã oximel ml'tũ ꝯfert
cũ sua icisione ut Mesue ĩ antido. ponit ¶ Sy
rup' ꝯferẽs sciatice ⁊ podagre. ℞. floꝝ sq̃nãti
spice nardi yreos se. melonis añ. ʒ. i. ꝯquassẽt̃ ⁊
ĩfõdant̃ ĩ lbꝛ. xx. aq̃ cal'e. mane bul' usq3 ad cõ
sũptionẽ medietatis. deiñ collẽt̃ ⁊ collature ad
dant̃ lbꝛ. v. mell' ⁊. i. zuc. oximell' lbꝛ. i. ⁊ iterũ
usq3 ad spissitudinẽ buliãt ⁊ sumat oĩ mane. ʒ.
ii. cũ triplo aq̃ tep. ⁊ ungãt̃ locus ol'i ro. camo.
aneti piguedĩe anatũ ⁊ ol'o egs ptib' fiat unguẽ
tũ. fomẽtũ ex radice ualeriane uz ĩ uino artheti
cis podagricis ciragricis. ¶ Syrup' digerens
mãz grossã ⁊ fl'aticã ĩ arthetica ⁊ a° dolore iun
cturaꝝ. ℞. yue armetice. M. s. thimi camedre
os camepitheos sticados arabici acori filipen
dule yrigoꝝ terestriũ ⁊ marioꝝ radicis fenic'li
aristo. ro. saluie ca. ue. ãthos spgi brusci se. na
sturcij sq̃nãti ameos radi. buglose caparoꝝ li
gritie mẽte añ. ʒ. i. mell'. zuc. añ. lbꝛ. i. fiat syrup'
¶ Ali' syrup' sedãs dolorẽ. si mã põt ꝓuocari
p sudorẽ siue p urinã. ℞. radicis acori ⁊ asari
spgi añ. ʒ. i. põt addi cipi. ʒ. i. l' scabiosa zuc. q. s. l'
mell' fiat syrup' ⁊ det̃ cũ cal'a. Ali' syrup'. ℞.
anisi assari ãthos acori añ. ʒ. i. s. saluie sicce. ʒ. i.

mell'. ro. ʒ. iij. fiat syrup'. Ol'z oliuaꝝ cal'z ĩ pã
no ĩfusũ ⁊ appositũ ẽ anodinũ boᵐ añ ẽt digõẽs
Purgatiᵐ leue. ℞. hermodactiloꝝ al. turbit
añ. ʒ. i. anisi. ʒ. s. ʒʒ. ℈. i. zuc. al. ʒ. iij. bibat̃ ĩ ma
titunis cũ decoc. ꝯuenienti ¶ Syrup' mirabilis
iuuamti ⁊c. ℞. hermodacti. ʒ. xxx. coloq̃ntide
ʒ. i. buliãt ĩ lbꝛ. ii. aq̃ ⁊ cũ zuch. q. s. fiat syr'.
Regim̃ sbtiliatiᵐ ⁊ ꝓuoca urĩe uz. syr' yue uz
sciatice ũguẽtũ de yua ⁊ adipe uulp̃ ⁊ anatũ uz
ĩ mã col'ica ul' sãguĩea. digestiuũ boᵐ ẽ syrup'
granatoꝝ. Syrup' de ĩfusiõe ro. Syrupus de
fumoterre ⁊ acori ꝯferũt. Infũdãt̃ mẽbꝛ ca. ĩ
aq̃ fra. ol'z ro. ⁊ de ranis fluuialib' uz. ¶ Itẽ si
mã sit mixta cũ pauca col'a ⁊ cũ ml'to fl'ate. uiõ
Serapionẽ q̃ꝛ purgat ĩ ꝺclinatiõe. unguẽtũ ex
faria tritici cocti ĩ aceto uel aq̃ uel uino. al. uel
oleo camo. uel aneti uel lily. caseus ãtiqu' tri
tus cũ oleo ẽplãt' uz ĩ duritie iũcturaꝝ extra
hit sicẽ gipsũ. p' sufficiẽtẽ purgatõez. In dolore
iũcturaꝝ uz ũguẽtũ ex oppopo. galbão armõia
co terbẽtia ĩfusa ĩ aceto ⁊ uio uno die deiñ sol
uant̃ igni ⁊ additis castoreo mirra olibão bde
lio ⁊ dialtea uel oleo laurĩo fiat ũguẽtũ uz ẽt a
gripa. Cinis cauliũ cũ adipe ⁊ ceroto camo. uz
Bdeliũ ⁊ opoponacũ cũ adipe iuuãt. Empl'z ꝺ
furfur̃ uel farĩa cũ aceto cocta uz dolori genuũ
¶ Sil'r ẽpl'z de absinthio pitar̃ tritis cũ oleo co
ctis uz. Empl'z de radice altee cũ adipe anseris
uz scie. ⁊ canapia cũ aceto mixta uz. Cõfua° sa
nitatis ĩ suetis pati dolorẽ iũcturaꝝ fit cũ assi
dua unctiõe cũ ceroto ⁊ salle moico uehemẽter
mixtis. Apostolicõ uz ĩ dolore coli ⁊ neruoꝝ ⁊
pũcture coꝝ ⁊ icissione ⁊ apãtib' maturãdis.
Empl'z ceroneũ Nicolai artheticis podagricis
de fra cã uz. opiũ cũ moico cere ⁊ suco lactuce
tpatũ sedat dolorẽ ca. Fenugrecũ pistatũ coctũ
ĩ aceto cũ melle uz. Oximel Iuliãi artheticis
fris ẽ exptũ Mustella ĩ uio ⁊ oleo cocta usq3
ad dissolutõez. deiñ pistata ⁊ collata p pãnũ ad
dita cera fiat cerotũ utile. Aloes cũ suco absin
thii uz. Suc' radicis filicis cũ oleo ros. uz. In
fusio vo suci radicis ebuloꝝ: Sil'r ꝺcoc. radicis
eoꝝ cũ radice altee ⁊ sal uelocit̃ iuuat. Pot' su
ci eoꝝ. ʒ. iii ꝓuocat uoitũ ⁊ alleuiat ⁊ curat. Ole
uz laureole. uz. ⁊ urĩa uiroꝝ ad spisitudinẽ rob
ꝺcoc. ũcta iuuat. Liniñtũ exptũ. ℞. urticaꝝ sal
uie an. M. i. sal. p. i. ꝯtũdãt̃ ⁊ ĩ urĩa frigãt̃ ⁊ de
liq̃re cũ pena loc' liat̃. aq̃ m̃te potata uz. Aqua
uel uinũ decoc. rapaꝝ sedat dolorẽ. Et ĩ ꝺecoc.
cini si pecia ĩmersa suppõat̃ dolori. ⁊ sil'r ꝺ ra
dice ebuli ⁊ cucu. asinio. ĩ podagra ꝺ mã acuta

epithimē pedes cū cão rof faria oꝛ.tritis ꝛ cribel
atis ꝛ ꝯfectis cū aq̄ rof.Et ſi ex fridītate fac ēplm
ex faria oꝛdei ꝛ cicē ci pſſi añ mixtū cū aq̄ tep̄.aliō
qō ꝯfēt tūoꝛib⁹ i qb⁹ digit⁹ ipmit.ſ.i podagra me
lica ℞.uitel.ouoꝝ coctoꝝ ad duritiē floꝝ camo.fa
rie oꝛdi miſce cū tepida ꝛ fac ēpl'ꝫ molificati^m.Un
guētū i doloꝛe iūcturaꝝ ℞.fecis olei yreos olei li
ni ꝛ mucilagiſ fenugreci ꝛ pīguedīſ anatū ꝛ fiat un
guētū. Aliō.℞.bdelij ſtoꝛaciſ liqde armoniaci ſol
ue cū oleo yris cū fra. Aliō olei ucfis lbꝛ.ii.olei li
lij lbꝛ.5.ſtoꝛaciſ liqō.ʒ.iii.cere citrie.lbꝛ.5.ſbētie.
ʒ.ii.euforbij.ʒ.ij.medule cerui.ʒ.iiij.fiat ūguētū
ꝛ ē opti^m. ¶ Ca^m.32^m.de colica ꝛ illiaca pa.

Colica ſꝫ.A.3° can.fen.16.trac.3° ē pa° do
loroſa īteſtialis cū q̄ fit difficil' exit⁹ ei⁹ qꝛ
egredit p nāꝫ.Et fit ꝓpe h pa.i īteſtio groſo qō ōꝛ
colō.Et accīt his noīt⁹ nauſea ꝛ doloꝛ dextre l' ſini
ſtre ptis ſupꝛa pectinē.ꝛ ē doloꝛ i colica ab ūblico
īferi⁹ ꝓueniēs ꝛ ylia uſꝫ ad anū ꝛ renes.ꝛ ē doloꝛ
iſte i eis ita ītēſus qꝛ uī qꝛ colū illi⁹ īteſti i terebello
quodā pforet.āt ſit ſciſū de q̄ ut ait Ga.uī mihi qꝛ
īteſtia mea qōdā terrebello pforēt.ꝛ cliſterizat⁹
ex oleo ꝛ melle añ calis libat⁹ ſuꝫ.Et ego cū h cli
ſteri ml'tos curaui.ꝛ addidi ſucū rute pdciſ.Et ſi
g^a ſūt colice moꝛtalis.qñ doloꝛ fix⁹ remāet.ꝛ ñ al
leuiat pa.Et qñ uoīt⁹ p⁹ uomitū pſeuerat.ꝛ ſudoꝛ
ſeqt frid⁹ ꝛ frig⁹ extreītatū.Et qñ ſingult⁹ ſeqt p⁹
ſingultū ꝛ pt ba° rōis ꝛ ſpaſm⁹.ꝛ malitia hanelit⁹.
h.n.oīa ſig^a moꝛtalia ſt. ¶ Si v̊o hiſ ſigis ꝯtra ſig^a
appeāt īfirmū aleuiā^a.tc ē bo^m ſig^m.Jliaca v̊o pa.
ē doloꝛ difficil' īteſtioꝝ ſbtiliū.h.n.pa.fit i ylys ꝛ
i ſbtilioꝛib⁹ īteſtis.ꝛ doloꝛ iſti⁹ ītollerabilis ē ab
ūbilico ſupꝛa.ut ab ūbilicis īferi⁹ null⁹ doloꝛ ſētia
Adeſt toꝛſio nauſea uoīt⁹ freq̄ns.ꝛ ocl'oꝝ emīnē^a
retē°fecū.frig⁹ extreītatū.Et qñꝫ uomūt ſterc⁹.ꝛ
qñꝫ v̊mes ꝛ aſcarides ꝛ fetet eiſ os ml'tū.Et qñqꝫ
to^m coꝛp⁹.eructua° caꝝ fetida.Et qñꝫ fritas extrei
tatuꝫ uoīt⁹ ſbuerſio āguſtia uigilia trēoꝛ coꝛdis ꝛ
ſincopiſ ſeqt i hac pa.magiſ q̄ꝫ i colica. Et qñꝫ cito
īficē magiſ q̄ꝫ colica.Et rō ē qꝛ fit i īteſtis ꝓpīgoꝛi
b⁹ ſtō q̄ꝫ colica.Qñꝫ ēt yliaca pmutat i colicā ꝛ co
lica i yliacā Et qñꝫ ſt ābe ſit i eodē coꝛpe.Saluioꝛ
itaqꝫ iſtaꝝ.pa.ē illa i q̄ ñ ē uehemēſ retē°fecū.ꝛ ale
uiat p cliſterī ꝛ medcias ſibi exhibitas.ꝛ in q̄ do
loꝛ ē pmutabiliſ ꝛ aleuiat p exitū uētoſitatiſ.Cō
traria v̊o peſſia ē ut ē ſupꝛadcm̄. Et yliaca fit pl⁹
a mali^a ꝯplōis diūſe ut ex hu.fris uel colericiſ uel
pōgitis i ſupioꝛib⁹ exñtib⁹ īteſtis q̄ꝫ colica.Fiūt
ēt iſte pa.ex uētoſitate.ꝛ ſig^m h⁹ qūo doloꝛ ē ō ābu
latiu⁹.Et iſte iuuāt p cliſteria uētoſitatē carminā
tia ꝛ ēt p uētoſā ſupꝛa loca ipoītā. Juuant ēt p fe.
ſupueniētē.qñꝫ ēt fiūt hui⁹ i paſſ.ex apāte i īteſtis
nato.cui⁹ curā dicā i ca° de apatib⁹ īteſtinoꝝ treta

tu febꝛiū.ꝛ h p ipi⁹ foꝛmā apātiſ cognoſcit Qñꝫ fit
ex ꝯpaſſ.renū apātis uel ueſice uel lapidis uitō do
loꝛē gñantiū.cui⁹ cure ſupi⁹ ſunt dicte.Si h⁹ i paſ.
ex co.fuerit.adeſt amaritudo oꝛis uoīt⁹ coleric⁹.
doloꝛ acut⁹.ꝛ pūgitiu⁹ uria coloꝛata ꝛ tīcta ēt tēuiſ
Si v̊o ex flāte.ñ ſ̄tiūt doloꝛ ē agrauatiu⁹ ꝛ ñ ita
acut⁹.ꝛ cuꝫ egōne qñꝫ flā uiſcoſū ꝛ uitreū enutit.
Si pp ſtercoꝛiſ duritiē fiāt eiciūt ſqbalaſ ſicas du
raſ ꝛ rotūdaſ i mōꝫ ſtercoꝛis capꝛaꝝ p ſe uel cū cli
ſterib⁹.Si igit hūoꝛ i cā fuerit calid⁹ qꝛ ex ſignis
pcedētib⁹ cognoſcit.tūc loca doloꝛoſa ungant ex
oleo ro.ul' uiol.ul'.populeō uel ēpl'a hbaꝝ fridaꝝ
ōſup apōant.l'ēt ſyrup⁹ uiol'.ꝛ roſ.ꝛ ſiti extīguē
tes dēt ſꝫ qꝛ i ca° ō diabete dixim⁹.. Et ſi p h ñ cu
rēt fiāt ſupoītoꝛia leuia ex lardo ſolo uel ſapōe ga
lico i ol'o roſ.uel uiol.ītincto.ꝛ ēt cliſteria ex mal
ua mercuriali frōdib⁹ uiol.māna caſia ꝛ ſil'ib⁹.Et
ſi pfecte cū his nō curēt mūdifica coꝛp⁹ cū pilulis
de.v.generibus uel cū pilulis de reubai baro uel
ſapio ad q̄lꝫ yliacā uel colicā expertiſ uel cū ōcoc.
i ca° ō doloꝛe capis ex co.facto.dicēt ēt ut ibi.n.
Empl'ꝫ opti^m ad colicā ꝛ yliacā ex cā calia ℞.gnqꝫ
neruiā maioꝛē ꝛ mioꝛē ſolatꝝ roſ.ꝛ uio.oīa piſtēt
ꝛ i patella cū pauco aceto ꝛ aq̄ roſ.frigāt ꝛ ſupꝛa
locū ēpl'ent ¶ Jt urtica ꝛ oꝛdeū ſil' cocta i aq̄ ꝛ pi
ſtata ꝛ ōſup poīta idē faciūt.Si ex uētoſitate fiāt
h⁹ i paſ.qꝛ p doloꝛē ābulati^m cognoſcit uētoſa ſine
ſcarificatōe ſupꝛa doloꝛoſū locū pōatur.ōiñ fiat h
cliſterī.℞.aq̄.li.iiii.cimi ſe.rute ſe.āeti aēoſ an.ʒ.i.
terāt oīa ꝛ i pdicta aq̄ bul.q̄uſqꝫ ad lib.i.ueniāt ꝛ
colēt ꝛ adde.ʒ.i.pīguedīſ anatis uel galie ꝛ lib.i.5
olei ꝛ.ʒ.ij.ſuci rute ꝛ cliſteriza ¶ Jtē loc⁹ iūgat ex
ol'o camo.laurī ſābucio ꝛ ſil'ib⁹.Jtē ſacul⁹ ſalle ple
n⁹ calid⁹ ſupꝛa locū apōat. ¶ Aliō cliſterī opti^m ad
colicā ꝛ yliacā ex uētoſitate factā.℞.yſopi origāi
rute ſe.agni ca.aniſi fēiculi tribuli mari.centauree
āeti floꝝ cāo.petro.an.ʒ.5.terāt oīa ꝛ i ſuco rube
bul uſqꝫ ad ꝯſūptōeꝫ tertie ptiſ deiñ oīa collēt ꝛ cū
tātūdē ſui ol'i cōiſ coquāt q̄uſqꝫ ſo^m oleū remaneat i
q̄ oleo diſſoluat adipis.anati.ʒ.i.opopōciſ ſapi ca
ſtoꝛ ꝛ aſſe an.ʒ.q̄rtā ꝛ imitāt p cliſterī.Jtē cliſtere
factū ex ſolo oleo rutaceo l' raffanio i qb⁹ ſſoluāt
caſtoꝛ.ꝛ aſſa ꝛ ſtorax liqda multū ualꝫ i hac cā.Jtē
filoniū potu datū cū uio ōecoc.ſe.rute ꝛ carui ml'
tū uaꝫ i h cā.bal.ēt ex aq̄ ōcoc ſpgi bruſci gramiſ
malue pitarie cauliū ueterē coīuꝫ gnqꝫ folij ſenatō
nū abſinthij ꝛ ſiliū hbaꝝ multū ꝯfert uel ſolū bal
ſiplicis aq̄ cal'e ēpl'a ēt iunctiōes cal'e ſbſcribēde i
hac cā ualēt.Qꝫ ſi hūoꝛ frid⁹ l' uiſcoſ⁹ fuēit i cā.qꝛ p
ſig^a iā dēa potiſ cognoſcē.curēt h mō fiāt p° cliſte
ria molificatīa ōiñ mūdificatia ꝛ abſterſia ꝛ ſupo
ſitoꝛia leuia ꝛ acuta.p⁹a purgēt hūoꝛ.deiñ uētoeſ

ꝛ ēpl'a ꝑſcribēda ꝛ ēt bal. fiāt. Suāt igit̄ ſm mꝛꝫ meū. v. pillulas de ſerapio ꝛ. vij. cocbias i ſero In mane vo deṫ decoc. ſibi ſiue lotura talis. ℞. ca. ue. ſcolopēdrie radicū coīuꝫ an̄. ʒ. i. ſ. agarici polipody q̄rcini uirid̄ eſule an̄. ʒ. i. hermodactil'. epithi uiol. cuſcute aſſe ſeni. aniſi ana. ʒ. ſ. pruna damaſcēa. xxx. h. oīa i lbꝛ. iii. aq̄ coquanṫ q̄uſqꝫ ad unā redeant. ꝛ collature addaṫ caſieſi. ʒ. ii. bn̄ dicte ſimplicis catholicō mirabolanoꝝ citrinoꝝ ꝛ kebuloꝝ an̄. ʒ. i. uel purgēt cū pillulis de qnqꝫ generib' uel cū artheticis ſiue cū alys pillulis i hac cā ꝯpetētib'. poſtea fiat h' i ūctio circa locū ℞. caſtoꝛ ſuci rute aſſefe. ameos an̄ olei aneti ꝛ cere. q. s. Uel h ūctio ad idē expta. ℞. ol'i bn̄dici camo. ꝛ aneti an̄ bul. i eis paꝝ ſe. fenugreci ꝛ iun gāṫ loca i q̄b' ē doloꝛ qm̄ ē mirabile ꝓbatū eſt. ¶ Itē filū crudū cū cineṙ uitis ꝛ oleo bulituꝫ ꝛ ſupꝛa poſitū miromō uꝫ. ¶ Itē ēplꝫ ex celidonia caſtoꝛ ꝛ bacis lauri tritis ꝛ i uio puro coctis ſu ꝑpoſitū miromō uꝫ. Et aleū tritū i uino coctū bi bituꝫ addita pauca tyriaca multū uꝫ. Itē pul. coꝛ nu ꝯuſti ātimōy ꝛ cicadaꝝ an̄. ʒ. i. cū uio i potu dat' ad utrāqꝫ haꝝ pa. ē optim' ꝛ ꝓbat'. Et nō ꝙ q̄dā i ꝑn° haꝝ pa. utūṫ cliſterys moꝛdicātis ſe credētes bn̄ faceṙ. uñ magis deſicāt ſtercoꝛa ꝛ i durāt. Et ide pl'es moꝛiūṫ ex culpa fatuoꝝ medi coꝝ. Et iō i tali cā nec i ſilibꝫ debem' cliſteria fa cere moꝛdicatia niſi molificātia ꝓcedāt. ꝛ h° fa ciebat magiſter me'. Prio igiṫ fiāt cliſteria ſim plicia ex aqua decoc. uiole malue brance urſine mercurialis oꝛdei ꝛ ſimiliuꝫ q2 linient ꝛ mundi ficabūt ſtercoꝛa. dein̄ fiāt cliſteria foꝛtia atractia flātiſ ſicut h. ℞. tribuli mari polipody fenugre ci ṫbit colognthide agarici epithi ſe. feiculi aniſi cētauree mioꝛis uiol rute an̄. ʒ. i. radicis ſābuci ebuli folioꝝ cauliū radiciſ uolubil'. cucu. agr. an. M. ſ. fic' ſiccas. x. oꝛdei ſe. lini malue ſaluie an. p. i. h oīa i aq̄ ſalſa uel ſalmētia bul'ꝛ colēṫ. ꝓus tū i tm̄ bul. ꝙ d̄. viii. ptib' ipi' aq̄ n̄ remāeat niſi una ps ꝛ aditis. ʒ. y. caſieſiſtu. yerepigre bn̄dicte ſiplicis an. ʒ. i. mellis ꝛ olei an. ʒ. i. ſ. ¶ Itē ius gali ſūptū i hac cā ꝯfert multū. qm̄ ego ſū expt' qm̄ laſat ꝛ mūdificat flā. ¶ Itē ſuāt de medicia q̄ dr̄ libātoꝛ ad q̄titatē caſtance uel nucis pue uꝫ mul tū i hac cā. ꝛ deṫ cū uio d̄coc. ſe. feniculi ꝛ aniſi. ¶ Cū vo h' i paſ. fuerūt pp apā ſl ōci. curenṫ ipm apā ſic i ꝓpo ca° tractatu ſe. diceṫ. Q2 ſi ex uitō cpis lapidis renū l'ueſice fiāt cureṫ ſicut i ꝓpꝛyſ dictū ē capitl'is. ¶ Si vo pp uenenū ſūptū fiāt ꝓ uoceṫ uoit' cū aliq° d̄ uoit' ſupi' dictis. poſtea tyriaca uel metridatū cū uio d̄coc. m̄te deṫ. ¶ Si vo nimis uoitū ꝯtinuat. ꝯſtrigaṫ uoit' ut i ꝓpo ca° dictū ē. ¶ Q2 ſi pp v̄mes ꝛ aſcarides i ſtō exn̄ tes fiāt hee paſſ. cureṫur ut i ſeq̄nti cap° dicam.

Additio. Pilule quas ꝯpoſui ꝓ quodā pa. yliacā paſſ. ℞. ṫbit agarici pulpe co logntide diagredy an. ʒ. i. ſe. maſt. aniſi naſturtii ameos ſaliſgēme an. ʒ. ſ. ſapi. ʒ. iii. aloeſ boni ad pōd° oīuꝫ ꝯfice cū ſuco rute. Empl'm ꝓ batū ad doloṙ iteſtinoꝝ. ℞. tegule pulueriȝate cū ſulfuṙ uio an. p. i. calcis uiue tertiā ptēꝫ ꝯfice cū mel. ꝛ aceto: ꝛ calidū q̄tū pṙ pati loco dolēti ꝯpōaṫ. ¶ Itē fiarū caudū bulitū in aqua cū cineṙ ꝛ oleo ēplātuꝫ tolit doloꝛē ¶ Itē ēplaſtꝝ factuꝫ ex radice ebuli cū ruta ꝛ ſtercoṙ colūbio cū ol'o ueṙi ꝯfectū uꝫ i h' i paſ. ꝛ ēt doloꝛib' ſpatl'e ācba rū brachy ꝛ ſiliū. Pilule an̄ cibū ꝛ p' cibū ꝯ do loꝛē yliacū ꝟtentiōeꝫ urīe grauedie capis ꝛ ꝯ idi gōnē ſtōaci ex groſ. hu. ꝓuenietib' ita ꝙ i ꝯtinē ti faciūt digereṙ ꝛ bn̄ aſſelaṙ. ℞. mirre opopōaciſ gētiāe galbāi armōia. an. ʒ. 4. ſe. iunipi. ℈. xiii. a loes epatici. ℈. xii. ſapi. ʒ. ſ. deṙ. v. uel. vii. ſūt. n. expte ad ꝑdicta. ꝛ ēt i oī ſpē artbetice. Expim̄tū Iberici ad colicā ꝛ yliacā. Intret pa. bal. factū ex aq̄ cieris ꝟmtoꝝ ſint cocta. dein̄ fiat ēpl'm ſu pꝛa locū doloꝛis ex melle ꝛ calō ciere ſil' mixtuꝫ Et cliſteṙ ex oleo ꝛ ſuco rute an̄ fiat ſe. c̄t rute. ꝛ ſe. naſturcy cū uio cocta mixta cū beno mitrida to uel tyriaca i potu deṙ. ꝛ h ſpāl'r uꝫ i oī cā ꝟra Cliſtere a me exptū ad colicā ꝛ yliacā ex ꝟra cā ℞. roꝛiſmari ſaluie pulegy oꝛigāi ſauie m̄taſtri cētauree maioꝛis ꝛ mioꝛis rute abſinthy herbe paliſis camedreos campiteos yſopi floꝝ camo. oꝛdei mūdi aneti piretri petro. ana. M. i. h oīa i bona uini q̄titate ru. optimi ul' al. bul. uſqꝫ ad ꝯſūptionē ṫtie ptis ꝛ colleṫ. ꝛ adde paꝝ ſal' olei ꝛ mellis. ꝛ p cliſteṙ iniciaṫ bal. ēt ex ꝑdcis herb̄ i aq̄ coctis multū ꝯfert ad colicā ꝛ yliacā. ℞. cu ſorby. ℈. i. da cū ouo ſorbili ꝛ unge latera cū un guēto h. ℞. uitela ouoꝝ ſub cineribꝫ uſqꝫ ad du ritiē coctoꝝ octo cere. ʒ. i. ſ. olei ro. ol'i camo. ʒ. i. caſtoꝛei. ʒ. ſ. ſan. dra. ʒ. ii. terbētie. ʒ. i. ſ. fiat ūguē tū q2 ſbito libat.

¶ Ca^m. 33^m. de lūbricis ꝛ aſcaridibꝫ.

Lumbricoꝝ ſṙ uarie ſpēs ſꝫ uarietateꝫ fl'atis. ex q° gn̄anṫ. ex flāte. n. ſalſo gn̄an tur lūbrici lōgi ꝛ rotūdi. ex flāte acetoſo curti ꝛ rotūdi. ex flāte dulci ſiūt lōgi ꝛ lati. Ex flāte nāli ſṙ breues ꝛ lati ꝛ iſti dn̄ṫ cucurbitini. Sūt. n. ſci ad modū ſe. cucurbite. Et q̄dā dicūṫ ꝙ iſti cucur bitini gn̄antur in uētre cuiuſdā maꝛi lūbrici qui aliq̄n mitiṫ lōgioꝛ uno ul' duob' brachys q ſoliū ſiue ſigulū dṙ. Ex flāte vo uitreo generaṫ lūbri ci lōgi rotūdi ſepi' generanṫ i ſbtilib' ſiue gra

cilib⁹ itestis ꝛ marie i orobo. Ex eo. vō ūcēs generāt lūbrici seu ascarides qm̄ co. est amara. ꝛ oē amarū destruit ꝛ iterficit eos. Et iō ex solā frīditate seu bu. flātico seu frīdo generant. Signa itaqꝫ lūbricoꝝ sūt apetit⁹ puatō nausea stomaci fastidiū fetor oris ocl'oꝝ luciditas ꝛ scauitas pl⁹ sbito dolor ꝛ torsio i itestis ſētit̄ ꝛ qn̄ꝫ febricitāt. ꝛ i pueris discretiuū signū ē prurit⁹ nariū. Sēp. n. scalpūt nares pp coligātiā itestiorū ad ipas nares ꝛ i sōpno clamāt ꝛ stridēt dētib⁹. Certi⁹ āt sig^m ē qn̄ emitūt p uoitū ul' p secessuꝫ. Et sig^m soliī seu singl'i ē qn̄ patiūt pdicta sintbōata itēsiora ꝛ fortiora ꝛ qn̄ꝫ sincopizāt. ꝛ si qn̄ꝫ emitūt lūbricos cucurbitios. tūc certi⁹ signū ē soliī ul' singl'i. Prio igit' d solio ul' singlo dicā expimētū ad soliū ul' singulū iterficiēdū. ℞. rute sicce. ʒ. s. pipis g̃. xx. suci rapistaꝝ. ℥. s. diptai. ʒ. i. mi⁹ tertiā ol'. ℥. quartā. h oīa cū uio distēpa ꝛ da ad potātū. ¶ Aliū ad idē accipe. ij ul' iiii. capita aleoꝝ ꝛ sucū ab eis extrahe ꝛ suco extracto radicis mali granati ipm̄ sucū aleoꝝ ul' salti ipa pistata alea ꝛ mis. addi. g̃. xxv. pipis pulucrizati totū potu cū uio tribue qꝛ stati īficit. ¶ Aliū pbatū ad idē pip alea mirabolāi citri cortex mali granati terāt oīa ꝛ i aceto per noctē iaceāt. māe vō colētur ꝛ acetū illō i potu det' ul' p clisteř ījciat' qꝛ soliū ul' singulū pcerto īficit ꝛ educ. Expim^m mri mei ꝯ oēs lūbricos ꝛ cucurbitios ꝛ sigulū eiciēdū. p⁹ utāt tali syrupo. ℞. corticis radicis fenicl'i apij yrigoꝝ sticados aristo. polipodii ꝙrcini recētis absinthij rute oīuꝫ an. ʒ. i. sene. ʒ. s. ca. ue. M. i. passulaꝝ. ʒ. i. s. aceti. ʒ. ij. zucari albi lb. i. oīa coquāt i aq̄ sufficiēti ꝛ addito zucharo fiat syrup⁹ det' pl'ib⁹ dieb⁹ i māe ꝛ i sero cū uio decoc. diptai. ꝛ absinthii. Aliū. ℞. ēbit. ʒ. i. s. catapucie g̃. xv spice pipis lōgi ℥ꝫ. an. ℈. s. diagredij in pomo cocti. ℈. s. dragāti. ℈. i. ꝯficiāt cū melle. ¶ Itē suc⁹ sisibrii cū pauco uio ꝛ ol'o i potu dat⁹ cingulū eicit p secessū. ¶ Itē si fiat clisteř ex felle uacio ꝛ suco absinthij marubii ꝛ olei rute oēs lūbricos cuiuscūqꝫ māei īficit ꝛ educit. h sunt q̄ necāt vmes lūbricos absīthiū faria lupinoꝝ poliū aristo. mētastꝝ cētaurea maior ꝛ mior abrotanū sicce armōiacū psicaria petro. psici fraxin⁹ thim⁹ amarasca ameos origanū carui mēta nigela cornu cerui bustuꝫ cortex mali granati cortex radicis celsi cētōica saluia stō ieiuno cōesta oē fel. Et ut ēt gnal'r dicā oīa amara ꝯsla l' supra uētrē eplēta. l' p clisteř iiecta necāt lūbricos ꝛ expellūt. ꝙ si lūbrici i corpoř fuerit īfe

cti ꝛ si uis eos educeř. deř aq̄ decoc. agarici ꝛ īri oris cologntide. uel cū pil' s q̄ fiūt ex faria bordi ꝛ lacte anabulc educāt. q̄ spāles sūt ad h uel cū pill's cochiis uel cū yerapigra yer. alogodiō ꝛ sil'ib⁹ educētib⁹. ¶ Clisteř opti^m ad educēduꝫ lūbricos. ℞. radicis cucu. asini mali tere ēbit cētaurec ysopi cartami ru. pulpe cologntide ana loces an. ʒ. s. salis. ʒ. iii. ce qu᷑ oīa isimil' ꝛ collect ꝛ aditis fellis uaci. ʒ. iiii. olei amig. amaraꝝ uel ꝺ nucleis psicoꝝ āt crisoiloꝝ. ʒ. ij fiat clisteř qm̄ ē mirabil'e uel clisteř solū ex aq̄ salm̄tia uel salsa decoc. radicis celsi ꝛ mali granati acetosi adizue. absītbio uel folijs psici ꝛ aloe ē opti^m ad h aliq̄ felle adito. Ꝙ si cū h fuerit flux⁹ uētris restrigat cū bis q̄ i ppo ca° diceř. Et qꝛ hu⁹ mōi lūbricoꝝ pass. ē failiaris ꝛ aīca pueroꝝ. Ideirco qꝛ n̄ pnt p os fcipe hui⁹ mōi amara. uideam⁹ de ēplis ꝛ ūctiōib⁹ sibi ꝯpetētib⁹. ¶ Expimētū mri mei ad lūbricos īficiēdos. Inūgat' uenter ex melle calido ꝛ stet ibi per horaꝫ. deinde desuper ponatur hoc emplastꝝ. ℞. ypoquistidos acatie aloes an. ʒ. tertiā sumach. ʒ. s. tere omnia cum aqua ros. ꝛ suco absinthij distempa ꝛ uentrē emplastra. Et detur si possit ipsuꝫ recipere parū de electuarijs lūblicoruꝫ cuꝫ syrupo ros. uel uiol'. Aliud emplastrū ad ideꝫ. ℞. farine lupinoruꝫ cōbustoꝝ aloes absinthij rute cologntide ana cōficiantur omnia cū suco absinthij ꝛ ebuli ꝛ modico aceti ꝛ supra emplastreť. ¶ Expimentuꝫ pbatum ad oēs lūbricos eiciendos. ℞. aloes galbani ꝛ fuligis ana. ꝛ cū pauco ol'i ad ignē parum bul'. ꝛ de hoc unguēto unge pa. a gula usqꝫ ad pectinē i retro ꝛ a collo usqꝫ ad nates prope ignē. deinde accipe absinthiū mentaꝫ ꝛ farinā lupinoꝝ amaroruꝫ. ꝛ cum forti aceto distempera ꝛ peciaꝫ lini infunde i huiusmōi liquore ꝛ ca. ante ꝛ retro emplastra supra loca iūncta. Et si post unā horaꝫ uel duas nō asscla uerit fac ei suppositoriū uel clistere quia pcerto omnes lūbricos emitit. Aliud ad idē. ℞. cētonice absinthij uiridis mēte farine lupinoruꝫ amarorum fellis tauri ꝛ bouis medule c. ru. ne an. ʒ. i. cere. ʒ. iii. aloes. ʒ. ij. olei. ℥. i. s. confice in simul ꝛ supra umblicum hoc ēplastrū pone.

Additoēs. quidā puer duꝫ esset in mortis periculo constitutus ppter multitudinē lumbricoꝝ. ʒ. s. sc. portul'ace triti cū lacte sumpsit. ꝛ emisit multos lūbricos ꝛ liberat⁹ ē. Dixit magister. M. d Ferarijs ꝙ cū duo filii sui grauarent' ad mortē ex uitio lūbricoruꝫ. Quod consuluit ma. Pe. qui erat Fera

ric supra hoc. ⁊ dixit accipe aloe cabalinū ⁊ tere ipsum cū melle ⁊ fiat sicut pasta moll' ⁊ fac emplastrū ⁊ pone supra stomacū die ac nocte. ⁊ cum dexiccat renoua ipsum ut supra ⁊ in umblicū ponat. ⁊ det semel i ebdomoda. ʒ. i. reubarbari cū modico aque. qui fecit hoc per plures dies ⁊ suos filios ⁊ infinitos alios curauit cū hac cura a uitio lumblicorū. uel ungatur uēter ex melle ca. ⁊ stet ibi p horā. deinde aloe cabalinū puluerizatum supaspgatur pbatum est. Quidā puer patiebaꝰ uomitū ⁊ fluxum uētris ⁊ lūbricos hēbat. cui feci inungi stomacum pluries in die de oleo decoc. absinthy mast. ⁊ de amig. amarap ⁊ suco mēte ana ⁊ dedi sibi syrupum factū ex suco cidoniorum aqua. ro. ⁊ uino granatorū ana ⁊ curatus ē. Emplastrū probatū his qui hñt lumbricos ⁊ febricitant ⁊ non possunt medicinas pp lūbricos cape. sicut sunt pueri ℞. rad. gramis ⁊ uiolarie ⁊ portulace ⁊ i aceto fac decoq ⁊ tere ⁊ ca. stōaco sepe ⁊ sepiꝰ appone pbatum ē. Electuariū ad lūbricos necādos. ℞. pul. lupinorū amarorū pul. cētonice que alio nomine herba babilonica appellaꝰ cornu cerui husti an. ʒ. i. pul. radicis gramis. ʒ. iii. cōficianꝰ cum melle ⁊ des. ʒ. ii. aut. iii. Fomētatio aque decoc. ra. gramis stomaco ⁊ intestinis sedat lūbricorū iquietudiē ⁊ mortuos expellit Cum alia remedia uermibꝰ nō ualēt. ℞. croci ʒ. i. alei fistani. i. uel. ii. cū aceto forti tempa ⁊ bibatur totum moriūtur cito ⁊ si ano imitaꝰ mellis modicū uel cristerizetur mulsa citiꝰ emittēt Itē. ℞. absinthy sticados citri prassii mēte apii aloes an. ʒ. y. fell' tauri. ʒ. i. ceroti de oleo absinthy ungaꝰ uēter moriūtur ⁊ expellūtur. Oleū de se. lini omnes expellit bibitū. ⁊ unctio eius uermes molestat ualde si fel tauri uel colognitida admisceatur.

Capl'm 34m. de emorroydibus puocādis ⁊ ipsis restringendis.

Emorroydales uene sunt quinq iuxta caput lōgaonis infixe. Et quidam homines sunt q hñt illas uenulas extra pendentes ⁊ qdā tantū tres. ⁊ qdā tantū unā ⁊ alias hñt itus. Et per illas uenulas plures homies purgāꝰ quēadmōm mulieres p mestrua ⁊ a diuersis egritudibus pseruātur cū fluunt sz debitū cursum. Cū uero imoderate fluūt faciūt hoies i ethicā ptisim ydropisim ⁊ i alias plures egritudines incidere. uñ isti hoies q hñt huiusmōi fluxū si sciāt se pseruare i puocando ipas emorroydas. ⁊ ēt istrigēdo ipsas cū fuerit opportunū mirablr uiuūt sani ⁊ ab egritudibꝰ illesi.

Emorroyde dñtur ab emo grece q ē san. ⁊ rois fluxꝰ. uñ fluxꝰ san. ab illis pcedēs pprie emoroydal' fluxꝰ dr. Caro vo supflua que pendet circa anū dñr atrititi. Caro vo nascens circa foramen ani superflua inter duos nates habens granules quasi. ficus noiatur ficus ex quibus sanies quandoq procedit. que quandoq ex frigidis quādoq ex ca. generanꝰ humoribꝰ. ⁊ hec pas. grauiter curaꝰ. Quādoq uero i flaꝰ huiusmōi uene emorroydales q p iuditio pa. cognosciꝰ etiā qr uenarū ipsarū capita tūefacta apparent. ⁊ hoc malum est in fe. Retētio uero ipsarum emorroydarū iuditio pa. cognosciꝰ. quia fatetur q emorroyde ex longo tēpore trāsacto sibi nō fuerūt apte. ⁊ quia diu a purgationibꝰ quas facere ꝯsueuit cessauit. ⁊ etiā quia caput habet grauatum faciem palidā seu liuidā pōderositatē renū pectis ⁊ thoracis. Inmoderatus uero fluxus ipsarū emorroydarū iuditio pa. cognosciꝰ. ⁊ ex fluxu quādoq nigro quandoq crocco secundum humorū diuersitatē. Et no. q in hac pas. multi ⁊ plures decipiunꝰ credētes eos. qui emorroydas fluxum paciunꝰ esse disintericos uel tenasmō pati uel ecōuerso eo q in istis pass. fit ꝯsequenter fluxus uentris ⁊ san. per inferiora. Et signū discretiuū ad hoc est q pa. emorroydas pmo emitūt stercus. postea san. emorroydale ⁊ absq fluxu. q non faciunt disinterici. ⁊ emitunt ipsum san. absq conatu ⁊ difficultate a seladi q non faciūt pa. tenasmō. Cum itaq emorroyde fuerint ultra modum restricte. ⁊ necessariū fuerit eas apire ⁊ puocare ne qs ex eap retentiōe egritudies pestiferas icidat. apiant hoc mō si fuerit extra appōatur supra capita ipap uenap sanguissuge ut icidaꝰ cū lanceola barbitōsop ut san. ab eis fluat ⁊ pānus lineꝰ uel carta bōbacina supra capita eap in al. oui infusa pōaꝰ. ⁊ ibi exiccari pmitaꝰ. deiñ subito ⁊ uiolēter abstrahaꝰ. ut a subita ⁊ uiolenta remotiōe apiantur orificia ipap uenarum ⁊ san. effluat ab eis. ⁊ hꝰ fiat si ab extra aperit. Itē fiat minutio de uena saphena pedis q ē sub talo uel i cauila ab exteriori pte tali. Qr si emoroyde itus fuerit nec extra apeāt fiat suppositoriū i mōm digiti ⁊ supōaꝰ i āno hꝰ. ℞. suci sqlle. ʒ. i. succi cicute. ʒ. ii. suci mercurial'. ʒ. iii. serpētarie sal' cois añ. ʒ. i. mell'. ʒ. ii. buliāt oia i frixorio. ⁊ fiat quod dixi quia procerto prouocat eas si per noctem teneaꝰ in ano. ⁊ ē expertum. Aliud ad idē ma. mei probatū qđ. ℞. rad. ciclais elbi albi ⁊ nigri calamenti serapini euforbii añ ʒ. v. conficiantur hec omnia cū suco ciclais uel

sauine uel cũ galbano. ⁊ fiat suppositoriuȝ qđ ꝓbatum ē. ¶ Itē suffumigiuȝ ex aloe in ola cō busto p emboců ĩ ano receptũ. postea tenta de spargula ĩ ano missa emoroydas purgat. Ite suffumigiũ de cotula fetida rubea mẽtastro ci clamine ⁊ gith in uino bulita emoroydas pro uocat. Item elbus niger ⁊ gith puluerizatam ⁊ cum suco cepe ⁊ melle mixtum ꝓuocat emo roydas si liniatur ex eis ¶ Quod si emoroyde ĩmoderate fluxerĩt stringantur hoc modo. uȝ ut seruemus dictuȝ Ipo. affo. 6ª pticula Emo roydas sanãti ãtiquas ⁊c. unde si quinqȝ uene emoroydales fuerit aperte. Quatuor claudãt ⁊ una dimittat aperta. Si uero tres una apta dimittatur ⁊ due claudãtur. Omnis eĩm flux⁹ san. ut ayt Ga. ē pternaturã preter fluxuȝ san. emoroydaꝝ narium ⁊ mestruoꝛuȝ moderatus. Huiusmodi eĩȝ moderatus fluxus nõ est sedã dus. Cum uero naturã debilitat ⁊ fit ĩmodera tus. tunc sedandus est ⁊ statim spẽliter cum per multũ tẽpus fluxerit huiusmõi emoroyde Et cum pa. ĩcipit pdere appetitũ. Et tunc seda tur hoc modo ille fluxus. fiat electuariũ ℞. se. poroꝛũ. ʒ. iii. mirabolanoꝝ indoꝛũ cũ butiro ua cino frixoꝛũ se. feniculi anisi an. ʒ. ii. se. nastur cy. ʒ. iii. cinamomi. ʒ. quãtã zuchari ros. libr. i. de hoc electuario detʳ quolibet sero ad quãti tatẽ nucis cũ uino decoc. floꝛuȝ tassi barbasi. ⁊ cinamomi. ¶ Iteȝ dentur. vii. uel. viij. de istis pilulis optimis ad hoc ĩ sero. ℞. limatiaꝝ que stant supra folys cõbustaꝝ. ʒ. vii. karabe. ʒ. iii. bdely. ʒ. iiii. mirobolanoꝝ indoꝝ belicoꝛũ ẽbli coꝛũ an. ʒ. x. conficiãtur cum suco pori. ¶ Iteȝ recipiant hoc fumigiuȝ per emboců. ℞. turbit arsenici rub. anacardoꝝ ana. puluerizẽtur ⁊ su pra carbones ardentes ꝓiciãturʳ ⁊ pa. fumuȝ recipiat per emboců ¶ Item fiat suppositoriũ tale ad hoc optimũ. ℞. thuris balaustie galla rum anthimonij aluminis acatie ana. terãtur ⁊ cũ mucilagine gumi arabici uel draganti confi ciantur ⁊ supponantur. Expimentuȝ magistri mei ad cõstringẽdum emoroydas. comedant omni mane flores tassibarba. cum uitello oui mica panis ⁊ alys tamẽ in maioꝛi quãtitate de floribus ponatʳ ⁊ in sero accipe lapidem mola rẽ ⁊ calefacias ipsum fortiter in igne donec ru bescat. deinde frondes tassibar. sup aspergas ⁊ pa. fumuȝ recipiat in ano sedens in scampno pforato. ¶ Itẽ utatʳ quotidie syrupo facto ex

uino decoc. filipendule ⁊ melle quia ꝓcerto ip se emoroydas cõstringit. ¶ Fumigiũ optimũ ⁊ probatũ ad emoroydas cõstringendũ. ℞. tassi bar. pulegii calamẽti absinthii corigiole acori radicis cõsolide minoris ⁊ folioꝛũ eius an. M. i. omnia in uino ru. bulʳ. uel in aqua pluuiali ⁊ pa. fumuȝ diu ex eis recipiat. deinde in eis se deat quousqȝ fuerit ĩfrigidate. deinde pul. pi nee cõbuste saluie mirti ⁊ atramẽti ana. supra ipsas uenas aspergetʳ. quia stati ꝓ certo cõstri get. ¶ Experimẽtuȝ probatuȝ ad emoroydas cõstringenduȝ. decoquatʳ calendula in suco po roꝛũ ⁊ supra epithimetʳ quia pro certo statim restringit ꝓbatuȝ ē. ¶ Itẽ gumi hedere ⁊ gra num cũ quo restringitʳ scarlatũ cuȝ oleo cocta. si ex illo oleo uenule ungantur statim restrin git. pix ēt liquida super inuncta idem opatur. ¶ Itẽ mielite cum triffera ferrigenea uel atha nasia cuȝ suco quinqueneruie seu coꝛigiole ar themisie uel poꝛtulace ĩ potu date emoroydaꝝ fluxũ stringunt. uentose ēt in renibus posite ⁊ in anchis cum scarifficatione ⁊ san. extracto mi romodo ualent ⁊ spẽliter si ex cã ca. fluxerint. Syrupus ad emoroydas cõstringẽdas proba tus. ℞. pipinelle ra. tassi bar. eiecta medula an. zuchari ro. ⁊ mellʳ. q. s. sumat omni die de syru po isto. ⁊ herbas predictas cum ouis ⁊ farina in crapulʳ. uel crispelis quotidie cõedũt ¶ Itẽ fiat fomentuȝ probatũ ad hoc. ℞. marruby ra dicis tassi bar. origani mentastri coꝛticis casta nearũ radicis cucurb. sicce solearum uetustaꝝ combustarum picis grece cupularũ glandium coꝛticũ mali granati balau. ana. omnia hec pul uerizentur ⁊ super carbones ponatʳ. uel in ace to foꝛti bulʳ. ⁊ pa. fumũ recipiat per embocum ⁊ ex ea ipso aceto lauet se. postea cum oleo lini inungatur. ⁊ pul. aprosici ⁊ malamacie ana in ola combustoꝛum addita pauca uernice super aspergatur quia procerto constringit ¶ Unguẽ tum optimũ stephonis ad fluxum emoroydalẽ constringẽdum. ℞ antimonii plumbi se. poꝛi li targiri omniũ per se bustoꝛum ana. puluerizẽ tur omnia ⁊ cum oleo de se. lini conficiantur. ⁊ emoroydarum uenulas iniunge. ¶ Aliud un guẽtũ ad idem. ℞. plumbi busti puluerizati olibani litargiri gũi arabici cerussa an. ʒ. ii. tẽpẽ turʳ cũ oleo lini ulʳ ro. ĩ mortario de plũbo quo niaȝ est mirabile. ¶ Aliud ad idem fac unguen tum ex fauarolis que reperiuntur sub lapidi

bus litargiro cera ⁊ oleo lini uel rof. et utere. ¶ Item iungantur butiro uel oleo ⁊ deinde pul. folee ueteris desuper aspergatur postea ficum siccum aptam desuper liga quia emoroydas cum ficu curabis hoc modo probatū batum est. ¶ Emplastrum ad emoroydas constringendas quod super anchas ⁊ renes debz poni. ℞. san. dra. lapidis ematbitis boli concularum marinarum incensarꝫ olibani masticis bdeli balau. colofonie corticum mali granati ana. ℥. i. minus quarta accipe parum de pul. dictorum rerum ⁊ super asperge emoroydis. ⁊ de alio fac emplastrum cum oleo lini uel comuni ⁊ cera. ⁊ ipsum supradictis locis pone. ¶ Item fumigium tassibarba. filicis foliorum pori calendule radicis celsi ⁊ mali granati acetosi in uino uel aqua pulucrizatorum coctorum ⁊ postea si pa. in predicta aqua sedeat miromodo ualet ad banc pass.

Additio. frater Joannes ostendit mihi quandaz herbaz. q̄ habet frondes q̄si in modū yue sed subtiliores multum ⁊ acutiores sed non pilose. sicut sūt folia yue ⁊ nascit̄ inter lapides ⁊ parietes ꝙ qui ligauerit in brachali suo. ⁊ eam secum detulerit cum ipsa fuerit exiccata exiccabuntur oēs uene emoroydales. ⁊ ulterius san. nō emitēt. ¶ Experimētuꝫ magistri Michaelis scoti ad omne genus fici in ano seu emoroidarū accipiantur tegule rubee ⁊ antiquate cōfracte ⁊ igniātur fortit̄ in igne ⁊ aspergantur desuper aceto fortissimo. ⁊ desuper asperge post sulfur pulucrizatū ⁊ pa. i scella pforata sit sedens ⁊ illū accipiat fumū ī ano. post ea fac ēpl'ꝫ de pul. fimi colūbini cōbusti in igne ī aceto forti imixto. ⁊ ponat̄ super ficum ⁊ teneatur dictum emplastruꝫ ibi per noctem mane uero accipe sucum lapacii acuti foliorꝫ rubi ⁊ mentastri an. ⁊ in bis sucis ītinge bombacē ⁊ supone quādo ibit ad asellā. deinde cum foliis tassi bar. anus tergat̄ et ex suco ipsius madefiat. ⁊ hoc fiat per plures dies ⁊ curabitur. Ad tumorē emoroydaꝝ cimule abrotani cōtrite cū melle ca. cataplasmētur. ¶ Iteꝫ pul. tassi bar. contriti uel cōbusti ⁊ cum melle mixti ⁊ emplastrati. et etiā comesti multipliciter ualet. Dixit mihi domin⁹ abas sancti. Pauli de setia ꝙ quidā habuit emoroydas intus ⁊ maximū doloreꝫ patiebat̄ cōtinue accepit plātagineꝫ et tassi bar ana cun triuit ea aliqual'r ⁊ super posuit ano et in die renouando dictuꝫ emplastrum ⁊ et in nocte infra paucos dies liberatus est. Electuariū magistri Nicolai ad emoroidas restringendū. ℞. mirabolanorum emblicoꝝ kebuloruꝫ ana. ʒ. v. spice squinanti ciperi piperis amcos olibani an. ʒ. ii. scorie ferri infuse in aceto per ebdomodā unā. ⁊ postea torrefacte. ʒ. xv. cōficiant̄ hoc modo. ℞. kebulorum. xx. emblicoruꝫ. xxx. terātur ⁊ coquantur in libr. iii. aque donec ad unā redeant. deinde colentur ⁊ colature addat̄ zucharuꝫ rof. ⁊ mellis ana. libr. 5. ⁊ fiat electuariuꝫ de quo quolꝫ mane in aurora detur q̄ntitate nucis. ¶ Unguentuꝫ pbatuꝫ ad dolorē ⁊ ardoreꝫ emoroydarū ⁊ ficuū. ℞. licii draganti psilii ceruse an. ʒ. 5. medule bouine. ʒ. iij. frondiū iusquiami M. 5. olei rof. ℥. quatuor omnia insimul ꝯfice. ⁊ adde ultimo uitelum oui assum unū. ¶ Item ℞. ceruse lace cere al. olei uiol'. ana. ʒ. ii. fiat unguetum ⁊ tollit dolorem. Emplastruꝫ de poris nō transplantatis coctis in aqua ⁊ pistatis cuꝫ oleo sedat dolorem. Similiter lingua canis uel bismalua. Si dolor fit cum calore forti fiat emplastrum cum herbis frigidis ut uiol' lactu. oleo ro. ⁊ al. oui ualet. Emoroyde paulatim auferri debent cum suauibus corosiuis ut ℞. fecis aceti cōbuste salis nitri sa. sgemme mel'ī ana partes. i. asongie antique. partes. ii. fiat unguentū. Emoroyde molificantur cū oleo de lilio ⁊ terbentina ⁊ nigella trita. Ad fluxū emoroydarum sumant̄. vii. pilule ante prandium ⁊ vii. ante cenā ℞. mirabolanoꝝ nigroruꝫ emblicorum cucur. sicce combuste ana. ʒ. ii. karabe gumiarabici torrefacti ana. ʒ. ii. 5. bdelii. ʒ. iiii. ⁊ gumi disoluātur cum suco rosarum uel aqua eius fiant pilule. Suppositoriū ex gallis balaustiis gumi arabico dissoluto in aqua ualet. In dolore emoroydarū. ℞. olei de lilio butiri loti cere albe fiat unguentū: adde croci puluerizati. ʒ. i. Oleum lanrinū resoluit inflationem emoroydarum. Et oleum de lino uitelū oui cū oleo rof. sedat doloreꝫ ani. Sedere in aqua decoc. fenugreci ⁊ radicis altee ualet. oleum de yri ualet. Flebothomia de basilica uel saphene. aloes cum uino dolorem sanat. radix cardi do. ualet cū uino coctum curat.

¶ De exitu itestini ani. in rubrica.

Aliquando et accidit anū exire ꝓpter nimiā expressionē ꝛ relaxationē lacertoꝝ. ꝛ quādoqꝫ nō sentit stercora exeuntia. Qualitercūqꝫ etiam hoc fiat paci. curetur hoc modo ut prius fundamentū cū oleo ꝛ malue succo inungatur ꝛ pul. picis grece bo sa. draco. mast. ꝛ huiusmōi rerū constrictiuarum ano exeunti super aspergat̄ ꝛ leuiter itromittat̄. Sedeāt et supra lapidem molarē calidū supra quē lapidē folia pororum uino sint irrorata. Fumigia et cōstrictia ex gal'balaust. tasso. bar. ꝛ silibus in uino uel aqua decoc. in ano recipiant. atanasia miclete ꝛ huiusmodi cōstrictiua dentur.

Additio ad exitum ani uel matricis ualet suffumigatio facta ex corio anguille salite. Idem facit fumigatio facta ex limatura plumbi. Cinis canceri fluuialis ē bon⁹ scissuris ani. ꝛ pilule de bdelio sunt bone.

Capitulū uigesimūquintū de tenasmone.

Tenasmon ē uehemens cōmotio ani ad aliquod nociuū expellēdū uel tenasmon ē difficultas egerendi cum maximo conatu. Fit enim h̄ pas. ex frigido ꝛ uiscoso flgmate qđ dum in iferiori intestino nimis superflue habundat ipsū itestinū agrauat ꝛ onerat. Et illud itestinum tendēs se exonerare laborat. ꝛ inde sequit̄ uoluntas egerendi. ipsum āt flegma frigidū ꝛ humidū ibi existens sua frigiditate cōstringit ꝛ sua uiscositate coheret. ꝛ inde conatus ꝛ difficultas egerendi nimia. et emitit pa: quasi mucilaginem quandoqꝫ cum stercore mixtam que est ut gelu piscium. Et quandoqꝫ sentit ita magnū dolorē i intestino. ꝙ uidetur sibi ꝙ quodā terebello ipsum intestinū perforet̄. ꝛ dum sedet ad assellandū non cōcupiscit surgere. ꝛ dum surgit stati se iclinat quod fit a pōderosis humorib⁹ grossis ꝛ uiscosis quoꝝ natura est apta petere deorsum. omnia enī pdicta ostendūt humores frigidos esse in causa. Calidi vo humores esse in causa discernūtur ex positiōe loci ꝛ ardore ꝛ ex egestione quādoqꝫ crocea in qua aliquando quedam gutte sanguinis apparēt. quia quādoqꝫ rūpuntur uene que sunt circa anū ꝓpter nimiū conatū assellandi. Curet̄ hec passio. hoc modo. prio ne materia acuta ulterius in lōgatione defluat in tetenasmon epithimet̄ epar hoc modo ℞. farine ordei. ptē. i. sandal' al'. rubeoꝝ. ana. ʒ. quartā ypoqstidos. ʒ. s. ros. ℥. i. spodii. ℥. quartaꝫ. distempentur cum oleo ro. aqua ro. ꝛ succo agreste ꝛ sup epar emplastret̄ postea fiant clistere ex aqua decoc. fenugreci ꝛ ordei triti quoniā sedat dolorē. deinde istud aliud clistere restrictiuū fiat. ℞. mirtiloꝝ balau. ana. ʒ. s. risi tosfacti. ʒ. i. cupularuꝫ glādiū radicis filicis aā. ʒ. i. s. coquātur in aqua pluuiali ꝛ additis. ʒ. i. zuchari ros. ꝛ. ʒ. i. olei de lino ꝛ uitelo uno oui elixati in aceto p clistere iniciat̄. Itē fiat nasale optimū ad hoc. ℞. croci. ʒ. ii. mirre storacis calamithe thur' castorei opy aā. ʒ. i. mumie boli an. ʒ. s. confice in oleo ros. ꝛ cera alba. ꝛ a songia anseris uel galine ꝛ iformet̄ nasale in modum digiti ꝛ itromitatur in ano. sit tamen prius unctū lacte mulieris ꝓbatū est ꝛ per me cōpositū. Et si humores nimiū suphabūdauerint ut forte si hec egritudo supuenerit subito nulla pcedente infirmitate purgētur cū solutiuis suis sicut mirabolani citri kebuli ꝛ huiusmōi ꝛ pdicta remedia fiant. Expimētuꝫ ꝓbatuꝫ ad tenasmonē ꝛ etiā in disinteria ꝛ diaria calefiat ut rubeat fortiter lapis moralis. deīde folia rororum supponantur ꝛ acetum fortissimum superaspergatur ꝛ pa. pannis undiqꝫ bene copertus fumū recipiat ꝛ i ipo fūigio iungant̄ renes ei⁹ ꝛ anche ex mell'ca. ꝛ stati pul. fact⁹ ex se. nasturcij pulegii ysopi sic p noctē ligatus iaceat. qꝛ i mane liberat⁹ erit ꝓbatū ē. Itē ad sedandū dolorē i tenasmōe absinthiū piteria malua bismalua mētastꝝ pulegiū ysop⁹ origanū flores camo. folia pororū. hec oīa uel quedā i uino c p⁹tio bul'. ꝛ pa. fumū recipiat. qꝛ mirabl'r sedat dolorē. Itē fūigiū de thur' ꝛ pice greca sup carbones uiuos piecta ē mirabile ꝛ ꝓbatū ad hoc Expimētū ꝓbatū ad idē fiat prio supositoriū ex radice tassi bar. olō uiol' inunctū. ꝛ ꝓuocabitur sella. deīn imitat̄ cū digito i itestio paꝝ de pul. sambuci cōbusti subtil'r puluerizati. deīn aliqđ de pdictis fūigiis recipiat. ꝛ et supra sitū faꝫ ca. sedeat. Itē de tertio i. tertiū diē fiāt pilulas de cioglosa ꝛ athanasia cū uio ueteri decoc. mast. ꝛ thur. Carnes pulic castrine pdicā ꝛ similiuꝫ assate uel i uio cocte facto brodio apposito cīno ciamomo ꝛ croco dēt̄ ꝛ caueāt a cibarys grosis fridos ꝛ uiscosos hūores generātibus a piscib⁹ olerib⁹ unctuosis.

Additio suppositoꝝ: optimuꝫ ad tenasmōeꝫ. ℞. licy thuris gūiarabic. croci ʒ

opii an.ʒ.i.ſepum taurinum capnum ceruinuʒ
ꝛ oleũ ꝛ cerã inſil' miſce ꝛ liciniũ in hoc unguẽ
to itinge ꝛ ano imite qꝛ dolorẽ ſedat. Ad tolen
duʒ dolorẽ i tenaſmõe ipleãtur duo ſaculi ſul
furis triti ꝛ i aceto bul'ꝛ mõ ſedeat ſup uno ꝛ
mõ ſup alio calido q̃tũ põt pati. qꝛ ſtati tollit
dolorẽ. ꝛ ẽ exptũ. Curaui quẽdã pa. tenaſmõeʒ
hoc mõ prio feci. ſibi fieri cliſtere cuʒ aſongia
porci oleo uiol' ꝛ ptiſana. deiñ ꝯſtrictiuũ alð ſi
bi feci fieri. Dixit mihi quidã iude⁹ ꝙ curabat
tenaſmonẽ ꝛ exitũ ani hoc mõ fatiebat lapideʒ
molarẽ calefieri ꝛ igniri fortiter ꝛ ſup ipm frõ
des poroꝝ põebat ꝛ irorabat eaſ aceto ꝛ fumũ
i ano fatiebat p horã recipe paci. deiñ iteſtinũ
ex eis iungebat ex mele caľo ꝛ ſe. naſturcii pul
uerizato ſupaſpgebat ꝓbatũ ẽ. Caules elixi pi
ſti actual'r calidi ꝛ ẽpl'ati ſedant dolorẽ i tenaſ
mõe. ꝛ fac ſepe ẽpl'ʒ ð cepe ꝯcauato pleno oleo
uel aſongia ꝛ cocto ꝛ piſtato uʒ. Saculus de
ſulfure i uĩo bulit⁹ ano aplicat⁹ uʒ. ¶ Cliſtere
reſtrictiuũ ex decoct. roſ. balauſt. panico riſo
al. ouoꝝ ꝛ oľo roſ. uʒ. Uaporatio ani cũ colofo
nia deiñ ſedere ſup ſaculo artemiſie calefacte
in tegula calida uĩo aſpſa uʒ. Suppoſitoriũ i te
naſmõe uẽtoſo. ℞. caſtoꝛ̃ opii olibãi. ſtoracis
calamite ana. ʒ.i. ceroti ð camo. ℥.i. uitellũ oui
uinum apoſitum cũ bonbace.

Capᵐ 36ᵐ. de lienteria ꝛ diaria.

Lieteria ẽ flux⁹ uẽtris cũ lenitate ſtõci
ꝛ inteſtioꝝ i qua cib⁹ ꝛ pot⁹ indigeſt⁹
q̃ i eadẽ qualitate i qua ſumit̃ p ſece
ſuʒ emitit. Diaria võ ẽ flux⁹ uẽtris cũ ſola hũo
ris ciſiõe. Et fiũt hee paſſ. peccato ṽtutis. ꝯten
tiẽ ex indigõne ꝛ uiſcoſo ffate i uilis ſtõaci uel
iteſtioꝝ adherẽte. ꝛ tũc i egõnib⁹ appent muci
lagies ꝛ groſuʒ flã. Ex p̃cedẽte diſiteria ẽt fiũt
ꝙ ſcit̃ ex ſanguiea uel coll'a uẽtris egõne. Ex
aꝑate ẽt iteſtioꝝ fiũt ꝙ ſcit̃ p iflationẽ ꝛ dolorẽ
iteſtioꝝ diu p̃habitũ. Uitio ẽt cerebri fit liẽte
ria ꝛ diaria cui⁹ ſigna manifeſta ſunt qꝛ fiunt
piodice. i. ꝙ aliq̃n ſtãt p. ii. uel. iii. dies ꝙ pa. nõ
ifeſtãt ſic ꝙ nihil egerit. ꝛ uĩ ẽẽ ſanus. ꝛ poſtea
ſubito in multa q̃titate egerit. Et ſignũ diſtin
ctiuũ ad hoc ẽ ꝙ facit egõnes ſpũoſas qꝛ ut ait
Jpo. in affo. 7ᵃ pticula. Quibuſcũqꝫ i diaria ꝛ
liẽteria egõnes ſpũoſe his a cerebro eductõ fit.
Signa itaqꝫ liẽterie ſunt hec. egõ ſbalbi colo
ris fluxibilis ſubſtãtie ꝛ q̃ unctuoſa ac ſi paꝝ
olei deſup ſparſuʒ. fuerit ꝛ nõ multũ fetet ſicut
i diſinteria. ãpule q̃ ueſice i fine emiſſiõis ſeceſ
ſus habẽt. ꝛ añ ſella grauamẽ circa uẽtrẽ hẽnt

ꝛ emitũt egõnẽ idignã. ꝛ q̃nqꝫ appent ſelle coꝝ
ſolũ maſticate nec a ṽtute digeſtiua imutate. ꝛ
eructãt iſipiduʒ pp flegma in ore ſtõaci ſuphñ
dans. Jn diaria võ fit ſoli⁹ hu. emiſio cũ fluxu
uẽtriſ ut dictũ ẽ ſupra. Jn his itaqꝫ paſſ. prio ſi
hũor ſuphñdauerit peccãs ꝛ corp⁹ fuerit ple
ctoricũ ꝛ natura pa. fortiſ. purget̃ cũ decoc. mi
rabolãoꝝ citrioꝝ ꝛ kebuloꝝ. aut cũ aliqua me
dicia ſibi ꝯueniẽti ſꝫ ꝙ i plurib⁹ locis dictũ ẽ.
Et ſi poſibile fuerit mãʒ p uoĩtuʒ poſſe cũari
ꝓuoca uoĩtuʒ cũ aliqua ð medicis ue ĩtiuis in
cap° de uoĩtu ꝓuocãdo dictis. poſt ea zucharũ
roſ. dcẽ cũ aqua pluuiali ðcoc. maſt. ꝛ hoc fiat
ſi reuma a cerebro deſcẽdit qð ſemp q̃ in his
egritudĩb⁹ accit. ut dixi p ſpũoſas ꝛ ãpuloſas
egõnes cognoſcit̃. Intercipiat̃ reũa cũ pilulis
de cioglo ſa uel cũ aliqb⁹ ſil'ib⁹ ad hoc ualẽtib⁹
de qbus in cap° de reũate ſatis dictũ ẽ. ¶ Jteʒ
deriuet̃ mã ad nares cũ ſternutatorio facto ex
caſtoꝛ̃. euforbio ana mixtis ꝛ cũ felle gruis uel
gali facias iñ trociſ. ꝛ pul. coꝝ narib⁹ iſuflet̃.
hoc. n. ſternutatoriũ multũ uʒ i hac cã. uʒ ẽt in
paliticis epilẽticis litargicis. uel cuʒ eleboro al
bo ꝯdiſi ꝛ pipe lõgi. ꝛ ſimilib⁹ ſternutatio ꝓuo
cet̃. Jtẽ utãt̃ liẽteriã ꝛ diariã paci. ſyrupo tali.
℞ ypoqᵗidos laureole ſcolopẽdrie biſtorte a
cori an. M. i. radicis cioglofe taſſibar. ꝛ bug
loſe an. M. 5. ħ oĩa i aqua pluuiali ul' ciſterne
bul. ꝛ colẽtur. ꝛ colature adat̃ tertia ps ſui aq̃
roſ: ꝛ fiat ſyrup⁹ cũ zucharo roſ. ꝛ zucharo. al.
du. an. ð quo i die ac nocte ſumat cũ aqua plu
uiali decoc. mẽte ꝛ ciamõi. ¶ Jtẽ atanaſia ꝛ mi
clete cũ aqua pluuiali uel cũ ſyrupo p̃dicto dẽ
tur q̃ttidie. Suc⁹ ẽt plãtagis cũ gũiarabico ul'
pſilio mixt⁹ cũ maſt. aſſato i potu dat⁹ uʒ mira
bilit̃. iungat̃ ſtõac⁹ ex oleo maſticio. uel ex ol'o
põticoꝝ qð ſic fit. ℞. leuiſtici mirti acatie ſpo
dii ſumach corticũ querc⁹ balau. mali granati
riſi. ſe. plãtagis boli maſt. gũiarab. corticũ ſor
be neſpiloꝝ bdeli cõali albi ꝛ ru. ſan. dra. piloꝝ
leporis uſtoꝝ ſe. cidonioꝝ cinamõi groſſi ꝛ iſi
pidi radicis mali granati. ħ oĩa bulueriꝫata in
oleo quouſqꝫ tertia ps remãeat coquãt̃. Uel
ex eoꝝ pul. cũ ſuco mẽte ꝛ plãtagis iformẽtur
pilule ꝛ dent̃. qꝛ ſtõcũ miro mõ ꝯfortãt ꝛ reſtri
gũt queľʒ fluxũ uen. ſan. emo. uẽaꝝ ꝛ meſtruo
rũ. pñt ẽt p̃dicta i aqua pluuiali ðcoq ꝛ ide põt
fieri ſyrupus uel cliſtere ad pdicta q̃ miro
mõ opant̃. ẽpl'ʒ iſtð ſtõ apõat̃. qð ad liẽteriã ꝛ
diariã uʒ. ℞. maſt. ypoqſtidoſ roſ. laudãi ſtora
cis liquið an. ʒ. 5. olei ro. ſuci cidonioꝝ ſuci mẽ

te ꝛ cere .q.s. uel solū empl'z ex farina tritici cū suco mēte ꝛ aceto mixto u3 ad idē Empl'z aliud ꝑpatū qd in oī fluxu uētris uel ēt cōtra debilitatē stōci u3. ℞. ros. sāsuci ozimi cubebe anisi fenicl'i spice galāge gariofilor ciamomi mast. sumach cimar mirti pāis usti ꝛ in aceto ext icti suci mēte cōis suci absinthii uel substātie ei⁹ ī aq̄ ro. lote ꝙ meli⁹ ē balsamite storacis cal. armōia. costi lauda an. ℥. 5. resoluāt oīa cū oleo ros. terbentia ꝛ cera ꝛ fac epl'z qd ɔtinue portet supra stōcu3 oīa cibaria idigestibilia ꝛ uiscosa s hūores generātia subtrahāt carnes pigues ꝛ unctuosa cibaria denť brodiū ēt gali narū ul' caponū ꝛ castrati pigues dētur cū qb⁹ duodeci glādes uel. ℥. i. acatie cocta sint. sumat granū risi ꝛ sil'a. denť sorbe ꝛ nespila fructus mirtilor pira ꝛ coctana assa ꝛ sil'ia restrictiua comedāt. balueū ad lieteriā diariā ꝛ quēl3 fluxū pa. utile. ℞. rubi ꝛ mirti nespilor ꝛ cocta nor egrimonie bugl'ose ligue auis tassi barba si nucis cipsi lauri balau. corticis mali granati ꝛ sil'ū stipicor ī aqua buliāt oīa ꝑdicta ꝛ balneeť in ea pa. uel sedeat i aqua saltē3. ꝛ ꝑdicte herbe stō sepe applicētur. uel spōgiā in ipsa aq̄ ifusa stō applica. Electuaria ēt ɔfortātia sicut diacinū dianthos diarodō abatis ꝛ sil'a tribuātur. Electuaria ēt trocisi ꝛ alia cōstrictia que i sequēti ca°. dicētur tribuātur ad ultimū: Et si lieteria uel diaria ex āpate stōaci fiat ul' itestio rū cureť fm ꝙ i tractatu febrium caplo de ape stōaci ꝛ itestior dicā. Lieteria uero ex ꝑcedēti disinteria facta ē icurabilis eo ꝙ in disinteria āpli⁹ pili nō renascunť. Empl'm ualde ualens diarie lieterie ꝛ disinteie. ℞. acatie psidie gipsi arilor uue boli ypogstidos roris siriaci balaustie cuisci galbani mi ti masticis an. ℥. 5. oīa i sil' ɔficiātur ꝛ stō ꝛ uētri aplica. ¶ Itē gariofilos ciamomū mirtilor cimas. ꝛ ros. i aceto forti fac bulir ꝛ spōgiā i hoc iprie ꝛ ca. stō sepe ꝛ sepi⁹. apōe ꝛ si cū ꝑdictis faria tritici misceať ꝛ stō ēplastres u3 mirōmō ad lieteriā diariā ꝛ uomitū. ¶ Itē salse in cap° ꝺ uomitu dicte cū carnib⁹ assatis dentur.

Additio. expimētū mri. Petri yspani ad lieteriā ꝛ disinteriā. elixētur quattuor oua i aceto forti ꝛ uitela ouor extrahas ꝛ pōe ea supra prunas ardētes ifundendo supra ea cū forti aceto. ꝛ sic facias quousq3 denigrētur. deiň rēoue ꝛ pulueriza ꝛ pul. ipm. in crope galie uetustis e depilate mondate ꝛ lote optie pōas. ꝛ cite cā i tm̄ ꝺcog i aq̄ pluuiali ul' cū reb⁹ stipticis mixta quousq3 caro ab ossib⁹ sepetur. ꝛ tūc cā des ad comedēdū ꝛ brodiū ad bibēdū. ꝛ pul. gariofilor nucis muscate ꝛ ciamōi adde. ꝛ si eā sic sumť negt fac testā ꝛ da syrupū quē ꝑbaui in me. dū paterer fluxū uētris imoderatū q ɔstrixit me stati. ℞. sumach balausti. grāor granati acetosi coriādri risi ro. imaturatarū se. mirtilor oiu3 assor an. ℥. i. se plantagis masticis gūiarabici anthere spodii amidi assor an. ℥. 5. coquāť i aqua cisterne ꝛ i lib. ii. colatuť adde suci cidoior lib. 5. suci plātagis depurati aq̄ ros. an. ℥. iii. zuchari lib. i. ꝛ in cobul' ciamōi hōi pulderizati. ℥. i. 5. gariofilor. ℥. ii. ligatis i pecia linea addidi ɔsolide maioris ꝛ mioris ꝛ plātagis ca. ue. an. M. i. Syrup⁹ ualēs ad diariā ul' lieteriā. ℞. san. dra. spodii ros. sandal' al. ꝛ ru. sumach risi assi fructuū mirtilorū an. ℥. 5. se. portulace lactuce plātagis gūiarabici simphit' balaust. berberis mūie acatie masti assator an. ℥. v. zuchari ros. ꝛ albi ana. aque ros. ptes. iii. Empl'z qd cōtra fluxū uētris ꝛ lieteriā ɔposui. ℞. mēte. sicce balau. mirtilor corticis mali granati ꝛ se. ei⁹ ꝛ āthere flor rorismarini. ℥. i. mirre mast. gūiarabici an. ℥. 5. ɔfice cū u o ueteri ꝛ suco cidonior in fluxu uētris ꝛ lieteria ɔfert. Elľm. ℞. caude eque balau. mēte mast. an. ℥. i. folior mirti se. lini an. auť .v. gl3 ꝑ se pisteť pp substantie grossitiē ꝛ cribeleť sb tili ɔfice cū syrupo mirti dosis eius sit mane ꝛ sero. ℥. ii. ꝛ sic de aliis.

Capm 37m. de disinteria epatica ꝛ itestinor.

Disinteria ē flux⁹ uētris cū excoriatiōe itestior ꝛ sanguiea uētris egestiōe. Cuius tres sunt spēs. Pria spēs ē qñ egestio ē sil'is loture carnis. Et hec leuiť curať si medic⁹ fuerit studiosus. ¶ In ꝺa vo spē emitiť egō sil'is rasure cartarū. que ab itestis abraditur. ꝛ hec ē difficilis ad curādum tñ bñ curať. ¶ In tertia vo spē emitiť qñ3 frustrrū itestini puū: ꝛ tūc significat puū itestinū eē lesn3. ꝛ hec spēs ē icurabil' Disinteria tripliciť ɔsiderari pť .s. mālr localiť ꝛ effectie. Māliť qa alia sit de sanguie adhusto. Alia de fl'ate salso. Alia ꝺ fl'ate nāli qualitate ꝛ ꝗtitate peccāte. fm ꝙ hēm⁹ ab Ipo. i septima affo. In colerico secessu ꝛc. ¶ Si vo sit alb⁹ cū fl'ate ē. Si sit niger ex colera nigra. Si citria ex colera. ꝛ nigra gdē ē mala ut ait Ipo. i affo. qrte pti. Disiteria si a felle nigro ichoauerit mortalis. Localiť ēt ɔsiderať disinteria qꝛ alia fit uitio stōci uel itestior. Alia uito supior alia uitō iferior. si fuerit disite^a ui

tio supioꝝ itestinoꝝ. tūc dolor supra ūblicū sen
tit̄ ꝛ uř pa. ꝙ totū corpꝰ suū ab ūblico supius
dolorē circū cingat̄ ꝛ san. egestiōi mixtus egre
dit̄. Si uitio itestinoꝝ iferioꝝ fiat disinteria
dolor ab ūblico iferius sentit̄ supra pectine ꝛ
circa renes nec ē sāguis egestiōib' ualde ꝯmix
tus. Et ē alia disinteria que uitio epis fit. ꝛ hec
dicit̄ disinteria epica. In hac eīm disinteria nil
aliud ꝙ̄ san. purꝰ emitit̄. ꝛ hec disinteria picu
losior alus ē. Accit. n. ꝙ ex hūdantia san. epis
uel uenaꝝ ꝛ ex defectu ꝯtentiē ūtutis epis uel
ex icisiōe manus uel pedis. san. n. illas uenas
nutriturꝰ i epe remanēs p meseraicas uēas ad
itestina deducit̄ ꝛ p secessuꝫ emittit̄. No. ꝙ i
disinteria qñꝫ adest febris ꝛ defectio apetitus
qđ ē pessimū iuxta illud Ipo. i affo. 7ª. ptic̄la
In lōgis disinteriis abstinētia cibi malū ꝛ cuꝫ
fe. peius. ardor ēt stōi sitis fastidiū ꝛ torsio uē
tris mala sunt signa. ꝫ defectꝰ apetitꝰ ꝛ febris
deteriora sunt signa. Itē si appet egestio uiri
dis uel nigra uel erugiosa semp malū signū est
ꝛ mortale. Si igit̄ mā disinterie i supiorib' fue
rit itestis ꝛ corpꝰ fuerit plectoricū cūet̄ cuꝫ de
coc. mirabolanoꝝ citrioꝝ ꝛ kebuloꝝ an. ℥. i. ſ.
tamaridoꝝ casie fi. ꝫucari. ro. noui an. ℥. i. ꝯficiā
tur cū syrupo uiol' ul' ros. ꝛ dent̄. postea restri
gant̄ hoc mō. ℞. mirabolanoꝝ citrinoꝝ adhu
stoꝝ supra tegulā ignitā antbere paꝝ asse. an.
ʒ. ſ. masticis gūiarabici an. ʒ. i. ſ. ꝫuchari ros. āti
qui. ʒ. i. aque ros. uel syrupi ros. q. s. oīa insimł'
distēpent̄ ꝛ in potu tribuātur. pbatū ē. qꝛ mi
romō restrigit. Syrupꝰ ꝯstrictiuꝰ i disinteria.
Mři mei in oī fluxu ꝯueniēs. ℞ sandali albi ꝛ
rubei ros. spody an. ʒ. ſ. se. portulace semis ace
tosele amidi assi se. nasturcy assi castaneaꝝ pō
ticaꝝ masticis assi absinthy. an. ʒ. iiii. opii. ʒ. v.
ra. cinoglose ꝛ ꝯsolide maior ꝛ mior̄ uirge pa
stor̄. ca. ue. sicoꝝ scolopēdrie an. M. i. ꝫuchari
ros. ꝛ ꝫuchari al: q. s. ꝛ in fine addo suci cidoio
rū lbꝛ. ſ. quotidie det̄ iste syrupꝰ qm̄ ē mirabił'
Itē si det̄ in isto syrupo. ℥. ſ. de triffera ma
gna cū pauco uio decoc. masticis assati ē mira
bilis ꝛ pbatū ad hoc. Syrupꝰ ēt mirtinꝰ mi
clete diarodō atanasia trocisi de spodio dati cū
suco plātagis aqua ros. ꝛ uio mirabił'r ualent.
Pilule mři mei pbate ad disintheriā ꝛ ad oēꝫ
fluxū uētris: ℞. mirre croci thur̄ licii boli ma
sticis opii tebaici an. puluriꝫet̄ oīa ꝛ ꝯfice cū
aqua ro. ꝛ. v. uel. vii. dent̄ i sero pbatū ē. ꝛ ego
loco licii posui san. dra. ꝛ exptus suꝫ. Fiant ēt
ēpl'a i fronte ad sōpnū puocādū de qbus i caº
de frenesi dante deo dicā ꝫucharū ros. ātiquū
caseū subtił'r icissuꝫ ꝛ assatū cū melle cōedant
pira coctana nespula corna sorba ꝛ huiusmōi
fructꝰ cōstrictios cōedāt. aues pulos durdos
ꝛ hꝰi elixos in aqua pluuiali uel assatos que i
pleant̄ de frondibꝰ mirtiloꝝ. ꝛ pauca cera no
ua ibi apponāt̄ cū coquant̄ ꝛ dent̄ ad comedē
dum. Semē ēt plātaginis supra tegulā assuꝫ ꝛ
tritū cū cuo sorbili det̄. qm̄ miromō fluxum
strigit ꝛ disinteriā. ꝛ in h̄ ꝯcordant̄. Auic. Sa.
rasis plateariꝰ ꝛ qi oēs auctores medicie. Idē
facit se. nasturcii silr mō assatū pbatū ē dat̄. ʒ. ſ
cū ꝫucharo ros. de quocūqꝫ uis. Et si mā di
sinterie ꝯtineat̄ in iferiorib' itestinis ꝙ p signa
supiꝰ dicta cognoscit̄. tūc i pñº fiat clistere mū
dificatiuū h̄ mō. ℞. ordei fracti. p. y. furfur̄. p.
i. ros. ℥. q̄rtā oīa decoqui fac pfecte ꝛ colenſ ꝛ
adde colature mell' ros. ℥. y. oli ros. ℥. q̄rtā. idē
fiat clistere ꝯstrictiuū h̄ mō. ℞. ros. galaꝝ aca
tie ypo. balau. fructuū mirtiloꝝ gumi arabici
dragāti mast. ciamomi grossi ꝛ pōtici sumach
spody ana. ʒ. q̄rtā risi torrefacti lētiū torrefactaꝝ
ana. ℥. quartā. hec oīa trita in aq̄ pluuiali ꝛ in
uino ana coquant̄. ꝛ collent̄ ꝛ collature misce
ꝫuchari ro. antiqui. ℥. y. sepi renū yrcorū lique
facti. ℥. i. ſ. uitella duoꝝ ouoꝝ i aceto elixatoꝝ
ꝛ si sit pfūditas uulneris i testinis adde cere
liquefacte: ℥. ſ. Uel fac clistere solū ex bolo la
pide ematbitis san. dra. ꝛ mast. tritis ꝛ distēpē
tur cū suco plātaginis corigiole: Syrupꝰ plāta
ginis uel mirtinꝰ uel alius sirupꝰ cōstrictiuꝰ p
clistere iniciat̄ addito sepo yrcino ul' capno re
cēti ꝛ cera liq̄facta. Itē itret pa. mane ꝛ sero
(si sit fortis) in bal. isto qđ uꝫ ad oēm disinte
riā linteriā ꝛ fluxū uētris ℞. corticis castaneaꝝ
lbꝛ. i. radicis querc' pruneloꝝ granatoꝝ piro
rū nespulorum ꝛ coctanoꝝ ꝛ foliorūꝫ pdicto
rum arborum ana. fasciculum unum mirti glā
dium ros. siccarum radices filicis tirriones ru
bi folioꝝ boragis corigiole balau. sumach risi
mily ana lbꝛ. ſ. oīa hec uel quedā eoꝝ in aqua
pluuiali bul' ꝛ i isto bal. stet ꝛ sedeat in mane
ꝛ in sero quātū pa. placet ꝛ ibi sumat atanasiaꝫ
uel micletā cū suco plātagis uel ꝫucharū ros.
antiquū saltē uel aliqua ꝯstrictiua. ꝛ utat̄ alyſ
ꝯstrictiuis dictis supius. Itē fiat epithima
℞. corticis mali granati blan. laudani galbani
ros. mast. mēte coīs gūiarabici sandał' al. ꝛ ru.
ana. terātur ꝛ oīa cū aqua ros. distēpentur. Et

si materia disinterie fuerit ĩ inferiob⁹ ĩtestinis
epithimet pecte̅ ⁊ renes ⁊ uēter ab umbilico
inferi⁹. Si uō ĩ supiorib⁹ ĩtestĩs mā disinterie
fuerit tunc supra umbilicuꝫ. Si uero fuerit in
medijs ĩtestinis ꝙ per dolorē supra umbilicū
cognoscit̃. tūc dictuꝫ epithīa supra umbilicuꝫ
apponam⁹. emplastra etiā epithīata in capl'o d̃
diaria de uomitu ꝑter naturā ꝯstringēdo ĩ his
causis cōpetūt. ¶ Itēꝫ si materia (ut dixi) fue
rit in medijs intestinis ꝑtim per medicamen
expressiuū ꝑtim per syrupos ꝯstrictiuos tro
ciscos balnea clisteria ⁊ epithīata supius dicta
curetur. ¶ Itēꝫ si fuerit disinteria cuꝫ tenasmo
ne fiant sedatiua tenasmonis ⁊ oīa necessaria in
ca° ꝓprio dicta. Qꝫ si fuerit disinteria epatica
dētur syrupi ⁊ ellectuaria ⁊ pul. ⁊ trocisci ꝯstri
ctiui dicti. ¶ Ellectuariuꝫ qd̃ ualꝫ ad omnem
disinterie speciem ⁊ diarie ⁊ ad quenlibet
fluxum uentris. ℞. sumach gumiarabici boli
acatie ypoqstidos mirtilorum ana. ʒ. iii. lapidis
emathitis mast. san. dra. ana. ʒ. ii. ß. mumie cina
momi amidi psidie simphiti rosa. ana. ʒ. ii cora
li albi ⁊ ru. se. cidonioꝝ ⁊ papaueris albi anā. ʒ.
i. ß. spodij corigiolle se. acetoselle plātagīs an
there draganti camedreos ana. ʒ. i. maioris cō
solide minoris ⁊ medie ana. ʒ. i. nucis karabe
uel cacabre se. malue floꝝ ozimi ana. ʒ. i. suci ar
noglose suci cimaꝝ rubi suci cidonioꝝ ⁊ uirge
pastorꝫ ⁊ plātaginis ana. ʒ. i. zuc. rosati ueteris
⁊ zuc. albi. q. s. utat̃ eo pa. quottidie qm̄ ē mira
bile. ¶ Trocisci mirabiles ad ꝯstringendū disin
teriaꝫ ⁊ oēm fluxum. ℞. ros. spodij berberum
acatie balaustie ypoqstidos gūarabici thurꝫ
mirre se. coriādri se. nasturcij sticados cupato
rij fructuuꝫ mirti costi psidie simphiti karabe
uel cacabre sandal' al. ⁊ ru. se. plātaginis se. ace
tose mirabolanoꝝ kebuloꝝ ana. ℥. quartā oīa
hec terantur ⁊ in aceto fortissimo ꝑ diem ⁊ no
ctē iaceāt seu infōdant̃. deinō adde pul. boli la
pidis emathitis san. draco. ana. ʒ. i. ⁊ cum aqua
pluuiali uel ros. uel suco plātaginis cidoniorū
uel mirtiloꝝ trociscos ĩforma quorū glibet sit
pōderis. ʒ. i. ⁊ dent̃. x. uel pul. eoꝝ ꝑ clistere ini
ciatur qm̄ ĩ oī fluxu seu disinteria sunt exper
ti. ⁊ sic de alijs.

Additio pul. probatus ad omneꝫ spēm
disinterie siue sit epatica siue ĩtestinal'
Accipiat̃ turtur cum penis suis ⁊ inte
riora extrahant̃ ⁊ pul. boli ar. san. dra. mumie
cū forti aceto ⁊ uitellis ouoꝝ. q. s. ꝯficiāt̃ ⁊ ex
hoc turtur ĩpleat̃ ⁊ in ola noua ponat̃ ⁊ optie
sigiletur in furno panis cōburatur ⁊ de h̃ pul.
des quottidie cum suco plantaginis uel aq̃ ro.
uel zucharo ro. antiquo uel cum aliq° syrupo
constrictiuo probatū est. ¶ Syrup⁹ ꝯstrictiu⁹
in disinteria ualens ⁊ in fluxu uentris. ℞. ros.
siccaꝝ. ℥. ß. sandal' al. ⁊ ru. ana. ℥. quartā ordei
mūdi ⁊ assi. p. i. ca. ue. M. i. spodij. ʒ. q̄rtā bul'.
omnia insimul in aqua pluuiali ⁊ adde suci ar
noglose uel quiqueneruie suci uirge pastorꝫ
depurati ana. lib. ß. zuchari. q. s. fiat syrupus.
Et det̃ syrup⁹ plātaginis ꝓbat⁹ ad omnē spēm
disinterie ⁊ fluxuꝫ uentris. ℞. suci plātaginis
depurati. ℥. iiij. aque pluuial' uel ros. ꝙ melius
est lib. i. spodij nucis cipressi balaustie sūach
san. dra. gumi arabici mast. thurꝫ gallaꝝ ypoq
stidos lapidis emathitis rasine ana. ʒ. ii. terāt̃
oīa in predicto suco ⁊ aqua ro. usqꝫ ad medie
tatem coquāt̃ ⁊ addito zucharo fiat syrup⁹ de
quo detur quottidie cuꝫ aqua pluuiali decoc.
spodij gumiarabici mast. assatoꝝ qm̄ ē mirabi
le ⁊ ꝓbatum. ¶ Trocisci ꝓbati ad disinteriam
⁊ ad oēꝫ fluxuꝫ uētris. ℞. glandiū litij fructuū
tamarisci thuris balau. ana. ℥. i. opij gumi ara
bici mast. assari. ℥. ß. fiant trocisci quoꝝ quilibꝫ
sit. ʒ. i. ⁊ cuꝫ aq̃ ros. conficiant̃ des unuꝫ cum sy
rupo plantaginis uel mirtino uel saltem cum
zucharo ro. uel cuꝫ aq̃ cisterne. stringit n. fluxū
uentris ⁊ uꝫ contra disinteriaꝫ. ¶ Expimentuꝫ
fratris Alberti ꝯtra fluxuꝫ uentris. accipe ca
seū durissimū ⁊ antiquatū ⁊ tridat̃ ⁊ ponat̃ in
aqua pluuiali ĩ qua decocte fuerit balau. thus
sūach ⁊ gūi arabicū ⁊ multū ĩ dicta aq̃ coquāt̃
⁊ postea remoueāt̃ ⁊ dexiccent̃ cū ꝑdcīs reb⁹
deīde caseus gratet̃ cuꝫ modico predictaꝝ reꝝ
pul. sup lagana paste leuata bene cocta ponāt̃
⁊ dent̃ p. i. quia quēlibet fluxuꝫ strīgunt scd̃ꝫ
Albertuꝫ. ¶ Nota ꝙ pul. mirabolanoꝝ ustoꝝ
super lar. ut super tegulaꝫ ignitaꝫ donec nigre
scant datus cuꝫ zucharo ro. ueteri uel cū syru
po mirtino uel syrupo ro. uel aliquo alio ꝯstri
ctiuo mirabiliter strīgit omnē fluxuꝫ uentris.
¶ Et no. ꝙ si fluxus ē colericus debent esse ci
trini. Si flegmaticus kebuli Si melancolicus
indi. Et habeas ꝙ in omni fluxu sunt experti
ana. ℥. i. ad plus. Et quidaꝫ addunt ut masti. se.
plātaginis assatorū ana. ʒ. ii. gumiarabici assi. ʒ.
iij. de pul. mirabolanoꝝ. ℥. i. bis ut ter ĩ die pa.
¶ Disinteria ut plurimū fit de flāte grosso ui

scoso adherente fortiter intestinis quia diu re
tinetur ⁊ calefit. ⁊ ex hoc acuitatē acquirit ita
ut finaliter mordeat intestina ⁊ ulceret. ⁊ indu
cit ani exitum dolorē₃ pcisuras ul' expressiōe₃
⁊ pondus. tūc melior cura est si passio ē infra
ūbilicum clistere qd fit. ℞. aque lbr. i. ʒ. mell'.
ʒ. iiij. teneat multū. ⁊ iteretur sepius ⁊ inde
clinatione ad roborandū intestina in dicto cli
steri pñt addi rose in decoc. uel aliđ stipticū.
Et si materia declinet ad colerā ut unctio olei
ro. ⁊ aspersio pul. ro. Et si materia ē flatica fit
cum oleo masti. ⁊ pulverizēt pul. eiusdē. ⁊ ap
pōatur fasia. ⁊ supra uentrē fasciet. Sed si mā
est collerica faciens morsurā ⁊ adbustionem.
in aqua ordei spissa bul: plātago ul' solatrū ⁊
dissoluant duo albuīa fiat clistere ⁊ pñt addi
ʒ. iiii. papaueris albi usti possunt addi olei rosa
ti. ʒ. ii. gumiara. ʒ. ii. possunt ligari extrema ⁊ fi
cri uētose circa ep. Itē bibat de hac aqᵃ in qua
bul. ro. assate ī tegula gumiara. assatū boliar'
integṗ assatū bul. ī aqua ad ↄsūptionē quarte
ptis bibat qñ uult bibere mane ⁊ sero. Electu
ariū. ℞. ↄserue ro. ru. coral'. ʒ. ii. ʒ. karabe. ʒ. i. ia
cintoṗ granatoṗ saphiri. ana. ℈. ʒ. margaritaṗ
ʒ. ʒ. si ē disinteria co. adde acacie. ʒ. ʒ. ⁊ de cri
stall'. ʒ. ii. Empl'm ex se. iusquiami albi triti. cū
al. oui ⁊ modico aceti sup pectinē ⁊ renibꝰ. Si
materia ē colerica ul' ēt de herba pista. Empl'ʒ
ex oleo ro. mast. nucibꝰ ueteribꝰ ⁊ glandibus
recentibꝰ sil' pistatis si umbilico supponat ut
disinterie. Empl'ʒ ex mast. gumi draganti bolo
san. dra. granis granatorū accetosoṗ ⁊ granis
uuaṗ acerbaṗ acatie ⁊ cortice granatoṗ ⁊ suco
poligōe siue lingue passarie ut Reubarbarū
assū datū cū suco plātaginis ⁊ modico uini ut.
lana succida oleo ro. īfusa calida supponatur
uētri dolenti. Empl'ʒ ex gallis cortice granato
rū mirto sumach floribus malue ro. siccis ca
priolis uitis sicis dactilis ī uino stiptico coctis
pone loco dolēti. Pillule ad diariā. ℞. ipoqui
stidos balau. lapacij acuti añ. ʒ. ii. muie. ʒ. i. fac
pillulas da. v. añ prandiū. ⁊. v. añ cenā. post bi
bat paṗ de suco mirti. uel uini austeri. In co
lerica disinteria. ℞. karabe se. acetose. plātagi
nis berberis gumi assi cristalli ana. ʒ. ii. acatie
coral' papaueris al. añ. ʒ. iii. cāphore grana. vij
fiat puluis. qui sumat cū syrupo berberis uel
plātaginis. uel misce pul. cū zuc. antiquo. ⁊ su
matur. ʒ. ʒ. añ prandiū ⁊ cenā ⁊ in matutinis.
Syrupꝰ de mirto. ℞. succi mirti libr. i. succi ci

donioṗ lbr. ʒ. sumach acatie. ʒ. ii. ro. ʒ. ʒ. spody
ypoqstidos ana. ʒ. i. mast. ʒ. ii. gumiara. dragāti
ana. ʒ. i. ʒ. aque pluuial'. q. s. fiat syrupꝰ cū mel
le uel zucharo ⁊ pōt addi succi plātaginis lbr.
ʒ. se. papaueris al. ʒ. i. aque. libr. ʒ. Succi plan
taginis ⁊ portulace ⁊ lapacij acuti ualēt si cū
eo bibat ℈. i. coaguli lepoṙ uel edi. muīa cum
suco plātaginis clisterizata ut ī disinteria. dia
papaueṙ nigṗ ut. Syrupꝰ de berbeṙ ut qꝛ uin
cit colerā ⁊ sitī removet uētrē ⁊ retinet cōfert
rasuṙ ⁊ fluxu uētris Se. accetose ut ī predictis
⁊ sit finis huius capituli. xxxvij.

Caᵐ. 38ᵐ. de distēpantia epis ī caliditate. seu
friditate ex oppilōne seu duricie ipsiꝰ.

Epar multotiēs distēperat ex calitete
aliqñ ex fritate. Et aliqñ ēt oppillat.
Distēpantia itaqꝫ in caliditate seu fri
tate. aliqñ ē cū hu. uitio. aliqñ sine hūoris uitio
Si fuerit distēpantia epatis calida sine hūoris
uitio cognoscit p dispōe₃ coris. qñ nō est ple
etorica. cognoscit ēt per urinā. qꝛ nō uehemēt
tincta. dolor ēt sup epar nō sētitur nimis ītēsus
⁊ ēt egōnes nō sunt multū tincte. Si uero fue
rit ca. epatis distēpantia cū humoris uitio. tūc
urina apparet multū tincta rubea uel subru. ul'
citrina uel subcitria cū aliquali croceitate su
perius. Qñqꝫ pungitiuꝰ dolor a lateṙ dextro
super epar sentit. calorē₃ patitur infirmꝰ. sitī
⁊ oris amaritudinē. ⁊ color faciei citrinꝰ appet
Calida vō epatis distēpantia sine hūoris uitio
curari solū pōt per localia adiutoria alterantia
sicut cū unctione olei ro. uel uiol. cū populeō
⁊ aceto modico iungēdo supra ep. uel cū epithi
mate tali. ℞. ro. ʒ. ʒ. farine ordei. ʒ. i. sandal' al.
⁊ ru. coral' al. ⁊ ru. ana. ʒ. ii. tēpentur cum succo
ēdiuie ⁊ solatri uel uermiculaṙ aqua ro. ⁊ oleo
uiol. ⁊ epithimet supra epar. Aliud ad idē. ℞.
sandal' al. ⁊ ru. ana. ʒ. ʒ. gumiara. dragāti se. por
tulace spody ana. ʒ. ii. terant ⁊ distēpentur cū
suco cimaṗ rubi ⁊ aqua ro. ⁊ pāñ liquori ipo
infusus epi superponat. Dicta etiā fra. syrupi
frigidi ⁊ ellectuaria fra ⁊c. fm ꝙ dictū est ī caᵒ
de dolore capitis ex ca. aeris distēpantia facto
sine hu. uitio. Si cū humo. uitio fuerit siue fue
rit corpꝰ plectoricū ⁊ uirtus ⁊ etas pmisserint
fiat minutio de. uena epatis brachij dextri. pᵒ
detur de syrupo ro. ⁊ oxizacara ana. ʒ. i. cū fri
gida. Uel des de isto syrupo quolꝫ mane. ʒ. i. ʒ
cū aqua decoc. endiuie ⁊ scariole. ℞. uiol'. endi
uie epatice cicoree ca. ue. scariole radicis apij

spargi ⁊ brusci ana. ℳ. ß. ordei mundi. p. ii. se. coiuz. ʒ. ii. sandal' al. ⁊ ru. ana. ʒ. tertiā spody. ʒ ij. zucha. lbr. i. succi solatri lbr. ß. succi granatorū acetosoꝝ. ʒ. iii. sumat de isto syrupo quousq3 materia sit digā post euēt hūoꝝ nō cum medicia scamōcata. q2 mirabilr nocet epati. purgetur ergo cū decoc. in caplo. de dolore capis ex co. facto scripta. Uel cū ista ℞. ca. ue. scolopendrie epatice an. ℳ. i. iniubas. xv. pruna sicca xxx. hec oīa in sufficiēti quātitate aqua bul'. ⁊ collature addat zuchari uiol' tamarindi cassie. fi. an. ʒ. i. reubarbari. ʒ. tertiā zucha. ro. ʒ. i. ul' purget cuz trifera oxi. psilitico ul' diacatolicō ⁊ sil'ibus. Et post purgationē dent triasandal' ⁊ diarodō. iuly. Syrupus ēt uiolatus ro. epithimata dicta supius supra epar ponātur. Et si fuerint qñz constipati. fiat eis clistere linitiuū dietent ut i ca° de dolore capitis ex co. facto dictū est. ¶ Qz si sit epatis distēpantia frigida cū humoris uitio. urina erit alba glauca tenuis color faciei palidus ⁊ labia alba palida. dolor supra epar ⁊ dextrum ypocūdriū. defectus digestiue stōi. ⁊ post comestionē magis molestāt ⁊ grauedinē ⁊ iflationē paciunt. ¶ Qz si sit epatis distēpantia fria sine hūoris uitio. tūc adsūt pdicta sinthomata sed nō ita intēsa corpus nō est plectoricū sed extenuatū. ⁊ tunc solūmodo localib' adiutorijs ul' remedijs curat. Inungatur ep ex oleo laurio mu scelio agripa marciaton dialtea ⁊ ceroto in cura stomaci frigidi dcō ⁊ etiam unctionib' ⁊ empl'is ibi dictis. foueatur epar spongia marina itincta i uino decoc. baccaꝝ laur ⁊ eaz epati sepe applica. Si uero epaīs distēperantia fuerit fria. ⁊ fuerit cuz humoris uitio digerat materia cū oximelle ɔposito. uel cū syrupo tali. ℞. floꝝ absinthy camo. ana. ʒ. ß. squināti. ʒ. i. ciperi. ʒ. tertiā spice. ʒ. y. mel'. ru. ⁊ dispumati i yeme. lbr. i. ß. estate uero ɔfice cū zucha. postea cū materia fuerit digā purget cū yerapi. Ga. uel yeralogodion. uel decoctione in ca° de dolore capitis ex ffate facto dicta. Et foueat epar unctionibus ⁊ epithimatibus in eodez ca° dictis. Emplastrū quod cōfortat stomacū ⁊ epar quod ponit rasis i diuisionibus utile est in hac causa. dentur ellectnaria calida sicut diaciminū diaspermaton diazinzi. gariofilatū ⁊ huiusmōi. Uel hoc ellectuariū ℞. cinamōi ameos gariof. nucis muscate mast. foly galange ana. ʒ. ii. spice cardamomi maioris ⁊ minoris carui. ʒʒ. ana. ʒ. i. ligni al'. piperis longi ana. ℈. iiy. ambre. ℈. iy syrupi. rosati. lbr. y.

¶ Quandoq3 oppillatur epar. q2 a frigidis seu calidis accidit humoribus. ¶ Si ex frigidis humidis. aut est in gibbo epatis. ⁊ tunc urina erit alba aquosa ⁊ subtil'. aut in ɔcauitate epatis. ⁊ tūc apparet egestio liquida ⁊ alba. ⁊ urīa palida ⁊ subpalida ⁊ dolor sb diafragmate dextro ⁊ tūor. Aliquādo uero accit ex retētione emoroydaꝝ uel mestruoꝝ. cuius cura est emoroydas uel mestrua prouocare ut dictuz ē. Cū itaq3 ipsa opilatio ex frigidis humorib' in ɔcauitate seu gilbo epatis fuerit. digerat materia cuz syrupo nūc proxīe scripto. ⁊ electuaria dcā dentur purgato prius corpore. ut dictuz est. uz i distēpantia fria cuz hūoris uitio. Uel digerat materia cum isto syrupo ad oppillationez epatis ex frigiditate optimo ℞. radicū cōmuniuz ʒ. i. se. anisi ameos apy squinanti spice galāge zinziberis cinamomi ana. ʒ. ß. utatur quottidie eo purgetur ut supra dixi. Et utatur ellectuarys prius dictis. ¶ Qz si epar ex calidis humoribus fuerit oppillatuz dolor est supra epar. ⁊ quandoq3 tumor. urina ru. uel subrubea uel citrina tenuis. ⁊ sitis. Solet enim huiusmodi oppillatio ut plurimuz accidere diuturnis febribus seu egritudinibus. syrupatis igitur ⁊ purgatis inunctiones ⁊ alia que in epatis ca. distemperātiā ualere diximus. ⁊ in hac causa ualent. Syrupus diaquilon ad oppillationem epatis ex caliditate ⁊ oppillationes ytericie ⁊ renum ualens contra dolores. ℞. succi scariole apy feni. depurati ana. lbr. ß. coquantur in aqua se. coīum contusorum. ʒ. ii. ca. ue. epatice scolopendrie radicis ⁊ se. feniculi ⁊ anisi ana. ʒ i. ⁊ cum cocta fuerint predicta adde colature ipsorum succos predictos ⁊ zuchari quantuz sufficit ⁊ reubarbari puluerizati. ʒ. i. inunctiones emplastra ⁊ omnia supradicta i hac causa fiant. ¶ Qz si durities epatis affuerit ex causa ca. radices urticarum ⁊ frondes earum ⁊ fic° siccas in aqua fac decoqui ⁊ addita farina ordei ⁊ parum aceti uel agreste fac emplastrum. ¶ Si uero ex causa frigida fuerit i uino coquātur predicta ⁊ epati applicentur. ¶ Item se. lini fenugreci ⁊ radix maluauisci insimul coquantur. ⁊ addito butiro fac emplastrum ⁊ epati applicetur. Aliud ad idem butirum oleum ⁊ acetuz insimul diu coquantur. ⁊ addita cera fiat in modum unguenti. ⁊ inungatur epar. ex hoc unguēto. Fructus cappar comedant epa

ticã ſpargos bruſcos lupulos ius cicer pulos edos ꝛ hꝰi. Uinũ ſubtile ꝛ lĩphatũ bibant. Additiones ſyrupus per me compoſitus ad epis opilatiões frias ꝛ etiaz ſpleis. ℞. ſcolopẽdrie ca. uc. lapatij acuti leuiſtici ruthe ana. M. ſ. radi. cõmunium radicis acori glandiole ana. ʒ. i. ſe. coĩuz ſe. ſinap. apij feni. petro. macedonici ana. ʒ. ii. camedreos camepitheos ualeriãe ana. M. i. ordei mundati. p. i. radices ꝛ ſemina cõmunia predicta per noctem iaceant in forti aceto mane uero in uino ꝛ aqua bul. ꝛ collentͣ addito melle diſpumato fiat ſyrupus ꝛ dum coquitur irroretur ſemper cũ dicto aceto.

¶ Caᵐ. 29ᵐ. de mala ꝯplõne calida epatis ſeu fra hũida uel ſicca.

Cum de paſſione epatis ad preſens tractemus. uideamꝰ de mala complexione epatis ca. frigida humida ꝛ ſicca. Complexionis igitur calide plusqnam oportz ſigna ſunt hec. Facies citrina amplitudo uenarum. urina colorata ꝛ tincta. egeſtiones etiam tincte. dolor dextri ypocundri ꝛ etiam ex manifeſta cauſa. Cura hec eſt ſicut dicit Auicenna ut fiat primo ſubtiliatio in regimine ꝛ non dẽtur res aquoſe uehementis frigiditatis licz ſit diſcraſia calida quia oppillatur epar. ¶ Et ꝑpter hoc cum infrigidantibus docet nos dare aliquod aperitiuum ſicut apium endiuia uel cicorea. que eſt melior. Fiat itaqz ſyrupus ad hoc expertus. ℞ ſucci endiuie cicoree apij feniculi coriandri humidi de omnibus iſtis ſuccis depuratis ana. ℥. iii. croci. ʒ. i. ſ. ſucci granatorum acetoſorum. ℥. v. zuchari albi libr. ii. ſ. Aliud ad idem expertum ꝛ ſpetialiter ſi uĩs educere coleram ℞ aloes epatici. ʒ. ii. ſucci cicoree depurati. ℥. ii. zuchari. ℥. i. Item ualet ſi des predicto loco ipſius aloes. ℥. quartaz reubarbari cum ſucco cicoree uel ſcariole depurato ꝛ. ℥. i. zuchari mirabiliter enim coleram educit. Item dentur trociſi ad hoc experti. ℞ berberis. ʒ. x. endiuie citrulorum excorticatorum ſe. portulace ana. ʒ. iij. roſ. ʒ. ii. ſpice. ℈. i. confice cum ſucco endiuie ꝛ ſit quilibet trociſcus. ʒ. i. ꝛ des eum cum ſyrupo acetoſo de zucharo. Et ſi fuerit conſtipatus cum aqua prunorum ꝛ tamarindorum detur. ꝛ aliquod cliſtere lenitiuum ſi fuerit neceſſarium fiat. Qꝫ ſi fuerit mala complexio epatis ſicca his ſignis cognoſcitur. adeſt coris extenuatio urſe tenuitas uene dure ꝛ uniuerſaliter coris habitudo ſica. Cuius cura generalis eſt humectare epar cum cibis ꝛ potibus ꝛ emplaſtris humectantibus. que omnia in capitulo de ethicã deo dãte dicentur. Item ellectuarium ad reſtaurationẽ humiditatis. ſyrupus humiditatis reſtaurantiuus. bal. aque tepide. uel decoc. nenufa. ro. ordei triti ꝛ florum camomile. Et emplaſtra fiãt ſupra ipm epar humectantia. que omnia in capitulo ꝺ ethica dicentur. ¶ Et propter hoc ad preſens de ipſis non facio mentionem. ¶ Qꝫ ſi fuerit mala. complexio epatis frigida. adeſt diſcoloratio faciei ypocũdri dextri dolor agrauatiuus. urine diſcoloratio. mala digeſtio. ꝛ corporis habitudo frigida. uenter ꝛ ypocundria nuda pilis. uene anguſte. ſecunduz ꝙ dicit Ga. in tegni. Fiat ſyrupus ĩ hac cauſa optimus. ℞ ſeminis feniculi apij aniſi añ. ℥. ſ. maſti. ʒ. ij. corticis radicis feniculi ꝛ apij ana. ℥. i. eupatorij abſinthij ana. M. ſ. lace lote calami aromatici ariſto. ro. coſti dul. ꝛ amari ana. ʒ. iij. ſquinãti. ʒ. iiij. zuchari libr. ii. detur cum ca. ꝛ ſcias ꝙ iſte ſyrupus ualet in omni ſpetie ydropiſis. Itẽ dentur ſyrupatis trociſi mirabiles qui ℞. ſpice maſticis ciperis ſquinanti calami aromatici croci ana. ʒ. i. ſ. ſeminis feniculi aniſi ana. ʒ. ii. conficiantur cum ſucco abſinthij ꝛ ſit quilibz trociſcus. ʒ. i. detur unus cum decoc. eupatorij Ellectuaria ca. ꝛ dieta ca. ꝛ unctiones ꝛ emplaſtrationes ca. ſecundum ꝙ dictum eſt in capitulo de mala complexione frigida ſtomaci inungantur. ¶ Qꝫ ſi fuerit mala complexio epatis humida. adeſt inflatio faciei. ſpiſſitudo urine. habundantia ſaliue frequens ĩuenitur corpus uniuerſum molle. Et cura eius eſt iniungere abſtinentiam cibi ꝛ potus multi. ꝛ ſpetialiter piſcium lactis aque frigide potum euitare ꝛ ſimilia. Exercitium ante comeſtionem iniungatur ꝛ cibaria ſicut. ſiccus panis biſcotus durus parum uini odoriferi puri detur parum ꝛ limphetur uinum cum aqua decoctionis radicis feniculi ſpice cinamomi ꝛ ſquinanti. cibaria ſicca ꝛ aſſata exhibeantur. ¶ Item dentur iſti trociſi. ℞. lace lote. ʒ. iii. ſpice ſeminis apij ameos maſti. ſquinanti ſeminis ſpargi ꝛ iuniperi coſti amari rubei tinctorum amigdalarũ amararum ſucci eupatorij ariſto. aſſari gentiane ana. ʒ. iii. ſ. informentur trociſi cum ſucco feniculi quorum quilibet ſit. ʒ. i. detur unus de

mane cum decoctione squinanti· ꝛ radicis feniculi uel cum syrupo meliloti de apostemate uero epatis hic non loquar quia de hoc tractabo in tractatu de fe. cum huiusmodi apostema sine fe. esse non potest.

¶ Additiones quidam dixit mihi ꝙ passus fuit tantam calefactionem epatis ꝙ oculi ei⁹ erant omnes citrini. ꝛ ipse totus erat citrinus effect⁹ ꝛ dolorem etiam in latere dextro sentiebat intensissimum: ꝛ quasi omnia bona sua consumpserat consilijs proborum medicorum nec curari potuit. Cui quidam peregrinus superueniens. dixit accipe vnum ouum galine ꝛ euacua ipsum facto foramine in eo ꝛ eice uitellū ꝛ cum claro misce tantum aque rosate bone ꝙ sit plenum ꝛ misce bene. ꝛ bibe omni mane p nouem dies qui fecit hoc liberatus est. Et omnis illa calefactio recessit. dixit mihi magister Johannes de perusio ꝙ probauit in se ꝛ etiam in pluribus. qui habebant epar calefactum ꝛ erant citrini sicut yeterici dedit eis de quadam herba que uocatur uua canina tres cimas ieiuno stomaco per tres dies ꝛ liberati sunt. uel si ex succo eius ꝛ aceto supra epar inungatur ualet etiam tm̄ si homo totus fuerit yeteric⁹.

¶ Ca^m. 40^m. de yctericia.

De yeteritia primo uideamus quid sit yeteritia. Jeteritia est immutatio caloris innati in non natiuum. dicitur yetericia ab yetere que est auis quedam. quia in modum auis yeteris uiridis efficitur in hac passione. Consequenter etiam dicitur alio nomine iste morbus arcuatus morbus ad similitudinem arcus celestis. uel etiam alio nomine morbus regius ad similitudinem regalis auis quoniam qui patitur hunc morbum habent colorem yetericium totum uiridem quemadmodum regalis auis. Secundum egritudinis uarietatem ꝛ humoris uariatur color cutis in hoc morbo. Sunt ꝛ enim yetericie species tres scilicet yetericia crocea ex collera naturali. yeteriricia nigra ex collera. nigra. ꝛ yetericia uiridis ex co. uiridi. Fit enim yetericia hoc modo dum colera existens in epate inficit sanguinem. ꝛ san. trahitur ad cutim. cutis tunc intingitur ꝛ coloratur. Et secundum ꝙ uarie sunt species colere ut dictum est. sunt uarie species yetericie. Quandoq3 fit yetericia ex oppillatione inferioris pori kistis fellis. Quādoq3 ex oppillatione superioris kistis fellis. Quandoq3 ex solius san. feruor. ¶ Si ergo fiat ab oppillatione inferioris pori kistis fellis corpus ab umbilico inferius est infectu3. ab umbilico superius non est infectum. aut minus oculi crocei sunt. adest oris amaritudo ꝛ dolor capitis uentris indigestio. ꝛ egestio est ualde colerica uomitus vero adest colericus. Si uero porus superius fuerit oppillatus corpus ab umbilico superius est ualde infectum egestio ualde collerica uomitus uero non est sic infectus. urina tamen est crocea. nec sitis nec dolor capitis nec tinitus aurium ad sunt. Si uero uterq3 pororum oppillatus fuerit. s. superior ꝛ inferior adest urina ualde colorata ꝛ crocea adest etiā fastidium nec uomitus nec egestio sunt ualde collerica. ¶ Et si ex solo sanguine feruente fiat yetericia adest coris infectio. corūs tactu calidissimum discernitur spetialiter circa dextr ypocundrium. sitis dolor frontis. auris tinit⁹ ꝛ totius coris infectio. urina colorata. cu3 spuma continua. uomitus ꝛ egestio crocea ꝛ colera infecta. Et nota ꝙ in yetericia crocea ex co. naturali apparet spuma crocea super urinam. Jn uiridi yetericia apparet in urina spuma nigra. Et si apā fuerit in epate p quod opillatio alicuius pori sit facta. ꝛ ex hoc yeteritia sit secuta cognoscit̄ p signa que in tractatu de apā te epatis dicent̄ in libro fe. Jetericia fit quādo q3 i fe. acutis que si ante diem septimu3 superueniat malū significat. Significat. n. ꝙ materia morbi exteriora petit ul'. pp multitudinē ipsi⁹ ul' ꝑpter sui furiositatē cu3 augumētatione fe. ui sinthomatu3. hoc. n. est pessimu3. Et si post diem septimu3 in acutis fe. superueniat ꝛ spetialiter i aliquo die cretico cū diminutiōe fe. ꝛ remissione sinthomatū ꝛ aleuiatione pa. tunc bonu3 signu3 ē. Fit ēt yetericia cū īfectione melie ut in spleneticis ꝛ fit cū grauedine quadā i sinistro ypocūdrio ipius pacietis. Secūdu3 igitur uarias spēs yetericie diuersificat̄ ēt urina. uria igit̄ rubicūda uel subrubicūda in subā mediocriter tenuis in pn°. uel mediocrit̄ spissa ī statu uel declinatōe cū spuma crocea aparente superius yeteritia3 crocea3 significat. Sed tal' uria cu3 spuma uiridi supius appente yetericia3 uiridē significat urina i ops 'uel kianos in subā p totū spissa cū spuma nigra yetericiā nigra3 significat. Sinthomata cuiusl3 yetericie sūt dcā

supius. Ideo ad curaz intendam⁹. Si ergo ex feruore san. uel colera fuerit yctericia. qꝛ q̄ſi uno ⁊ eodē mō curaṫ ſi uirtus ⁊ etas pmiſſerit ⁊ corp⁹ fuerit plectoricū fiat minutio ī pncipio de vena epatica dextri brachy. Et hoc dico ſi nō febꝛicitauerit. Si vo febꝛicitꝫ p⁹ q̄rtum diē fiat minutio ut dictū eſt poſtea deṫ oxizacara l' ſyrup⁹ acetoſus cū aq̄ ſe. coīuꝫ. l' ſyrup⁹ dia quilon ſupꝛa ſcript⁹ uel ſyrup⁹ iſte optim⁹ in hac cā. ℞. ſe. coīum. ʒ. ij. radicis apij aniſi feni. petro. ſpargi bꝛuſci acoꝛi ⁊ cipi ca. ue. epatice ana. M. i. hec oīa optīe buliant. ⁊ collatura cū tantūdeꝫ ſucci ſcariole ⁊ cicoꝛee depuratoꝛuꝫ apponaṫ. Et addito zuchꝛaro fiat ſyrup⁹ poſtea cū materia fuerit digā purgeṫ cū decoc. ī capi. de doloꝛe capitis ex co. ⁊ ſan. facto dicta. detuꝛ trifera ſaracenica ſimplex ī mane uel oxi. uel pſilitic⁹ uel diapꝛunis uel zucb. ro. uel aq̄. ʒ. ſ reubarbari q̄ ī ſucco ſcariole p noctē iacuerit addito ſyrupo uiol. qꝛ mirabiliṫ ualet. Et ea q̄ dicta ſunt ī oppillōne epatis ex ca. cā. in hac cā ualent. Inungaṫ epar bis uel ter ī die ex oleo uiol' roſato populcon. ⁊ ſimilib⁹. Sucus penta filon ī quo diſtēperatū ſit olibanuꝫ al. liniatur ſi ī potu deṫ ſoluit yctericiā. Pillule optīe ad yctericiā. ℞. aloes ſcamonee ana. ℥. quartā aga rici. ʒ. v ſuci eupatoꝛij ʒ. iij. formeṫ pill'e cū ſuco ēdiuie ⁊ denṫ ſm uires. Itē ius cicerū ru. datū mirabiliṫ ual et ⁊ ſpāliter ſi cū ſucco endiuie ci coꝛce fen. ⁊ apij coquāṫ. Syrup⁹ ēt diaquilon ī ca. de diſtēpantia ⁊ opillatione epatis ex ca. cā facta dictus deṫ triaſandali diarodon ⁊ hu iuſmōi tribuanṫ. Si uero febꝛicitauerit lactu ce ſcariola ⁊ huiuſmōi cocta ⁊ cū aceto citrāgu loꝛū. uel agreſta pꝛepata comedāt. lac amigdal' farinā oꝛdei ⁊ huiuſmōi comedāt. lac ſe. coīuꝫ bibāt candi penidias micbā panis lotaꝫ cū zu cbaro comedāt. Si uero nō febꝛicitauerit pul los ſturnos pdices faxianos piſces petroſos ſpgos bꝛuſculos lupullos. ⁊ bꝛodiū cicer pꝛe paratū ſicut dictū eſt ſupꝛa ⁊ ſil'r comedāt. ui nuꝫ ſubtile ⁊ limphatū bibāt cū lacte ſe. coīuꝫ Si vo yeteritia fuerit pp ſplenis uitiū curetur ſplē cū ſyrup apperientib⁹ oppillationeꝫ ipi⁹ ſplenis cū purgatiōib⁹ ⁊ unctiōib⁹ ⁊ empl'is d q̄bus deo dante ī ꝓpꝛio tractatu loquar.

Additio cura expta ad yeteritiam iam ſparſā p tom corp⁹ ualde antiq̄. utaṫ aliq̄b⁹ dieb⁹ ſyrupo fcō ex capꝛifolio ſcolopēdria epatica ca. ue. adiātbos ⁊ ſeibus coībus poſt ſumat hanc loturā. ℞. ſeri lactis capꝛini lbꝛ. i. reubarbari boni. ʒ. ij. pulpe colo q̄ntide ſpice nardi ana. ʒ. i. zucb. ro. ⁊ uiol. ana ℈. i. deṫ ī mane. Itē deṫ coīs trifera ſaracenica ⁊ diapꝛunis ⁊ triaſandal' q̄nꝫ. Iurauit quidam mihi q̄ cū iſto expimento plures yctericios cu rauit. Accipiebat ſtercus aſini recens ⁊ ipſum ponebat ī duob⁹ ciatis uini albi ſubtil' ⁊ puri ⁊ ipm manib⁹ malaxabat. deinde permittebat ipm ſtercus facere reſidentiā ⁊ de ipo uino cla rioꝛi ad mēſuraꝫ unius ciati tribuebat in potu yeterico. deinde faciebat ipm in lecto bene co hoperire ⁊ ſtatī ſudabat ⁊ urinabat ⁊ ſic mate ria yctericie optīe euacuabaṫ. ⁊ hoc expīmto dixit ſe ultra. xx. yctericos curaſſe. Quidā cu rabat yctericos acci-iēdo ſterc⁹ añ dictū ⁊ fa ciebat exiccari ⁊ exiccatū pmiſcebat cuꝫ zucb. ⁊ ſil'r mixta in potu cū uino albo ſubtili dabat mane ad bibēdū. Syrup⁹ mirab' l' ad yctericiā ℞. ſucci abſinthij ſumiterre ⁊ cicoꝛēe depura ti ſe. coīuꝫ ⁊ oꝛdei mūdati q̄tuꝫ predicti ſucci ⁊ zucb. q. ſ. Et ſūat de eo yeteric⁹ quottidie cū lacte ſe. coīum q̄m miromō uꝫ. Cōtra calefacti oneꝫ epatis ⁊ yctericiaꝫ. ℞. ſcolopedrie epati ce gramis ana. M. i. uiol. ℥. iij. flor boraginis ℥. i. caſſiefi. m ī date tamarindi añ. ℥. ſ. mirabo lanor citrioꝛ ⁊ īdoꝛ ana. ʒ. i. ſ. reubarbari. ʒ. ij fiat decoc. in qua tempenṫ reubarbar ⁊ mi rabolani ⁊ collature addāṫ. caſſiefi. ⁊ tamarin di ⁊ denṫ tepida in auroꝛa. Succi uel radicis panis poꝛci. ℥. ii. uꝫ yetericis. ſucci roſtri poꝛci ni. ℥. iij. ualēt ſi pluries ſumaṫ.

Cam. 4im. de ydropiſi.

Dropiſis ē erroꝛ digeſtiue vtutis epa tis tumoꝛē ⁊ inflationeꝫ mēbꝛoꝝ pter naturaꝫ generans. dū. n. vtus digiua ī epate debilitaṫ hūoꝛes ſupflui generāṫ q ab actione naturē derelicti a mēbꝛis ad exterioꝛa expellūṫ. Unde exterioꝛa inflātur. Ex diſtem perātia. n. cal. ditatis frigiditatis ⁊ ſiccitatis er rat vtus epatis digiua. ⁊ ſic ex eroꝛe ipſi⁹ ɔtin git ſiue ɔſurgit ydropiſis ut dictū eſt. Et ex ni mia. n. retētione meſtruoꝝ ⁊ emoꝛoydaꝝ uel flux⁹ ſanguis fit ydropiſis. dū. n. dicta ɔſueta ſunt fluеṫ p ſuas regiōes ⁊ retineṫ preternām: vtutes opprimūṫ ⁊ gñanṫ ſupfluitates ī epate ex q̄bus mēbꝛoꝝ iflatio ⁊ tumoꝛ preternāꝫ ſeq tur. Ex ſupfluo ēt fluxu emoꝛoydaꝝ meſtruo ruꝫ ⁊ ſil'r pꝛeīnāꝫ exſoluunṫ ſpūs. debilitaṫ

v̂tutes. ⁊ sup̄fluitates ex indigōne ꝯsurgentes corp⁹ dissoluūt ⁊ īflatio sequit̄ ⁊ tumor p̄ret näz. ⁊ sic fit ydropisis ēt ex sup̄flua retentione ⁊ sup̄fluo fluxu p̄dictoꝝ. ¶ Jdropisis q̄tuor sꝫ sp̄es. s. lenco fl'atica yposarca uł anasarca timpa nites ⁊ asclites. lencofl'atica. ē sp̄es ydropisis. q̄ fit ex distēpantia fritatis uel hūiditatis ⁊ dr̄ a leuco ꝙ ē albū q̄m ex fl'ate albo fit urina ē pa lida subpalida karops glauca lactea alba me diocrit̄ tenuis ad spissitudiez tñ accedēs ī p̄n° uel p to^m spissa lōgo tēpore p̄cedēte ī hac sp̄ē aꝫ sup̄ficies coris alba ⁊ mollis. uehemēs īfla tio toti⁹ coris ⁊ digit⁹ carni īp̄ressus signum foramīs facit. Sed postea caro paulatī īsurgit Jposarca uel anasarca ē sp̄es idropisis q̄ fit ex distēpantia fritatis ⁊ siccitatis. Et dr̄ ab ipo. ꝙ ē sub ⁊ archa ꝙ ē caro q̄si posita sub carne uel q̄ꝛ fit de mā posita iuxta carnem sicut ex sang. aquoso p oīa corpis sp̄so ⁊ diffuso. unde corp⁹ īflat̄. Sed nō uehemēt̄. ⁊ caro eoꝝ fetet. Et q̄n qꝫ caro putrefacā emittit̄. urina palida uł sub palida karops lactea uel alba mediocrit̄ tenu is in p̄n° uel p mediū to^m spissa longo tempore appet p̄cedente. Et iste due sp̄es. s. lencofl'atica ⁊ iposarca curabiles sūt. si bona adhibeat̄ soli citudo ⁊ cura. ¶ Et tertia sp̄es q̄ dici asclites q̄ fit ex distēperantia calidi ⁊ hūidi. dr̄ ab asclis ꝙ ē uter. q̄ꝛ eoꝝ uēter si p̄cutitur cum manu re sonat in modūꝫ utris semipleni. Adest inflatio uentris ⁊ īmoderata corpis ꝯsūptio. extreītatū gracilitas. nariū acumen. oculoꝝ ꝯcauitas ⁊ ro tunditas. urina rūffa uel subru. ⁊ p totuꝫ spissa lōgo tp̄r p̄cedēte ⁊ liuēs. Timpanites ē quarta sp̄ēs ydropisis. ⁊ fit ex distēpantia cal. ⁊ siccita tis. Et recipit hec pa. sil'itudinariā denominatō nē a timpano. q̄m si uētez illoꝝ p̄cutiat̄ resonat ī modū timpani. Adest īflatio uētris ⁊ pedum ⁊ alia sinthomata. q̄ sunt in asclite. sūt ī timpani te tñ intēsiora. Et iste due sp̄ēs uix aut unq̄ꝫ cu rantur. Fiunt. n. ex debilitate v̂tutis digestiue ⁊ expulsiue ⁊ īmoderata uētositatis h̄ūdantia que de facili dissolui nō pōt. Et iō incurabiles sunt iste due sp̄ēs. nō q̄ꝛ oīo sint incurabiles. sꝫ q̄ꝛ difficilime sunt ad curandū. Memini. n. me uidisse neapolim plures asclīticos quos magr̄ meus curauit tēporib⁹ meis. q̄n cum eo stude baꝫ cū curis infra scribēdis. Jtē nota ꝙ sitis ⁊ tumor pedū sunt signa familiaria ī oī sp̄ē ydro pisis ⁊ nō egerūt nisi modicū ⁊ cū angustia. Jtē nota ꝙ si tusсis sup̄ueniat ydropisi est signum mortale. ⁊ sp̄āliter q̄n cuꝫ tussi rem eiciūt. Jtē nota ꝙ ut dicit Jpo. in pronosticis. Jdropisis cū fe. acuta pessima ⁊ reddit ibi. ypocras rōēꝫ huius dicēdo infestat̄. n. fe. tumore ⁊ grauedīe mēbroꝝ. Et hec oīa mala sunt ī ydropisi. ¶ Cura m̄ri mei qua curauit plures ydropicos. fiat p̄° talis syrupus d̄ quo sumat quolꝫ dic. ℥. i. s. cū aqua siler̄ uel sgnanti quousqꝫ mā sit digā. ℞. quatuor radicū coīum. calamēti ca. ue. endiuie scolopēdrie lingue bouis capar̄ recentiū quer cule ma. ⁊ minoris anthos os mūdi radicis sali cis berber̄ oīuꝫ ana. M. i. assari ameos sileris mōtani. ana. ℥. i. squināti spice celtice ⁊ indice ana. ʒ. vi. sanda. al. ⁊ ru. spody ana. ℥. s. se. coīuꝫ ꝯtussoꝝ. ℥. ij. ⁊. bul. oīa in aq̄. ⁊ tunc ex decoc. illa accipiant̄ lbꝛ. v. succi scariole lbꝛ. iij. succi apij ⁊ feni. ana lbꝛ. i. s. oīum depuratoꝝ ⁊ zuc. ⁊ mell' dispumati q̄ꝫ^m sufficit. digā materia pur getur cū pillul' ad ydropisim m̄ri mei expertis Purgatione. n. illaꝝ uidi quendā ydropicum p eundē fuisse curatū. ℞. v. geneꝝ mirabolano ruꝫ ana. ʒ. i. turbit. ʒ. s. succi eupatorij. ℈. ij. spi ce celtice spice nardi maratri floꝝ rorismarini nucis īdice nucismuscate ana. ℈. i. cuscute seu thimi epithimi ana. ℈. ij. s. se. anisi feniculi car damōi ana. ℈. i. reubarbari reupōtici ana. ℈. i. s. sal'coīs sa. nitri ana. ℈. s. quercule maioris ⁊ minor̄ ana. ℈. ij. esule. ℈. i. aloes epatici. ʒ. iiij. la pidis laꝫuli loti. ʒ. ij. s. ꝯficiant̄ cū succo absin thij uel ebuli ī canelo ī pasta decocti ꝙ meli⁹ ē uel salti cū suco feniculi. ⁊ dent̄ ex eis. ʒ. ij. q̄n pa. q̄m sunt exptissime ī ydropisi. Alie pillule optīe ad asclitē ℞. reubarbari corticis mira bolanoꝝ citri. ana. ʒ. v. agarici se. fumiterre an̄ ʒ. i. epithi cuscute se. coīum mūdi ana. ʒ. ij. ro. ℈. i. se. scariole. ℈. ij. ꝯfice cū suco radicis ebł'i ī canello ī pasta cocti ⁊ dent̄ ex eis. ʒ. ij ꝗ. Jteꝫ suc⁹ radicis ebuli ad q̄ꝫtitatē. ʒ. i. dat⁹ p̄us coct⁹ ī canello ī pasta miromō uꝫ. Jt̄. ʒ. ij. de pul. epa tis lupi exiccati date miromō ualēt. Jtē. ʒ. i. frō diuꝫ laureole īfuse p̄us p triduū ī forti acceto postea siceate ⁊ puluerizate ⁊ date ī sero cū sy rupo ro. uel uiol' oībus ydropicis ⁊ sp̄āliter in fr̄ia cā nil expti⁹ hoc iueni Jtē ēpl'm laxatiuū ꝙ in cura quartane scribit̄ a magistro meo ex p̄tum quia cū eo plures ytericos ⁊ ydropicos curauit Trocisci magistri mei ad asclitē optimi ℞ ros. siccaꝝ. ʒ. v. berberis. ʒ. vi se. scariole por tulace citruli an̄. ʒ. ii. semis apii. ʒ. i. spice masti. lace reubarbari an. ʒ. ii. fiant trocisci ex quibus

Cura

Trocisci ad asclitē

quolȝ die accipe unū cū aqua decoc. ēdiuie uel
scolopēdrie ⁊ sit quilȝ trocisc⁹ pōderis ʒ.i. ma
gister meus mittebat ydropicos ad sudatoriū
prope neapoll ⁊ qualȝ die ac nocte faciebat eos
ītrare bis ul' ter postea faciebat eos ire ad bal.
arc⁹ ⁊ circuli ⁊ in exitu balnei faciebat eos uti
dialaca ⁊ trocisis supradictis. ⁊ faciebat iungi
uentrē ⁊ lat⁹ splenis ⁊ epis ex marciaton agri
pa oleo laurino ⁊ similibus. ¶ Et si non fueris
prope hoc bal. fac ydropicos uti bal. salso sul
fur. uel aluminoso naturaliter uel artificialit̄
facto uel hoc balneo. ℞. tribuloꝝ marioꝝ ra
dicis ⁊ teneritatis ebuloꝝ policarie maior̄ et
mior̄ iunipi folioꝝ lauri sauie rute pulegij sal
uie ꝑpilij. an̄ h omnia ī aq̄ maria uel salmētina
⁊ modico uio buliāt. ⁊ īstufet̄ sepe ⁊ sepi⁹ ⁊ in
ungat̄ ut dictū ē. Itē si uēter pedes ⁊ cetera lo
ca corporis īflata ad deponēdū tumorē ipoꝝ
mēbroꝝ. terātur tribuli marini cū tātūdē ster
cor̄ bonini fici ⁊ epithimet̄. ul' ex folis limatijs
cū corticib⁹ suis ⁊ pauco sale tritis que multū
ualēt epithimate ī hac cā. Optimū cataplas
ma ad deponēdū quēlibȝ tumorē ℞. floꝝ ca
mo. meliloti costi spice nardi an̄. terat̄ ⁊ cū tā
tūdē stercoris bouini misce. ⁊ oīa in forti aceto
ul' aqua salsa bul'. ⁊ addita farina ordei fiat ex
eis cataplasma supra uentrē ⁊ pedes ⁊ cetera
loca tumefacta. qm̄ ē mirabile. Itē emplastra
tiones ⁊ cataplasmata dicta ī ca°. de tumore te
sticuloꝝ ī hac cā ualēt ⁊ huiusmōi tumorez de
ponūt. Magister me⁹ istos ydropicos maxie
inflatos ⁊ tumefactos ī furno ca. cū extractus
fuit panis supra aliq̄ꝫ tabulā in eo positā eos fa
ciebat ītrare pluries ⁊ sudare. pn̄t ēt subterra
ri sub arena ca. usqȝ ad gulā ꝙ pōt fieri ī tpre
multū ca. ut ī dieb⁹ canicclarib⁹ uel exponat̄
soli ī furno ca. subterrēt̄. Ilinitō ad educēduȝ
aquā ydropicoꝝ. ℞. succi cucu. asinini farine
horobi eris husti ana distempent̄ cū aqua uel
succo lilij celestis ⁊ illiniat̄ ex eis uenter lūbi
⁊ pecten sepe. ⁊ purgabit̄ mā̄ p urinā. Alia lini
tio ad idē ℞. pulpe coloquintide cucu. asinini
recen. ana. p. i. frondiū laureole triduo in aceto
infusoꝝ tantūdem ex his liniat̄ uent̄ qꝛ mirabi
liter educit aquā ydropicis. Itē euacuatio aq̄
ī ydropicis fit p incisionē. s. ut inscidat̄ uenter
trib⁹ digitis sub umbilico ⁊ stuello imposito
aquā que inde exierit paulatim ⁊ p interualla
exire pmittas. ¶ Qꝫ si exierit ex uentre ipsius
ydropici aqua quedaȝ nigra ⁊ fetēs in modū a
murce olei nigri ⁊ spissa. tūc os icisionis claud
⁊ ulteri⁹ nō ītromittas te de tali ydropisi. qꝛ ī
curabilis est. ¶ Qꝫ si exierit aqua clara ⁊ citri
na nō fetens tūc curari poterit in hūc modum
mittat̄ ī predicto foramie stuellus ī medio per
forat⁹ ī modū spinule uegetis fcūs ex argento
auricalco uel ere uel ligno ⁊ cū fasia liget̄ for
titer post spatulas ipse stuellus. ⁊ p spiulaȝ ex
trahas de ipsa aqua modicū. ⁊ postea obtura
ac si extraheres uinū de uegete. deinde ꝯforta
nāȝ cū cibis ⁊ potib⁹ ꝯuenietib⁹. ⁊ iteꝝ de ipsa
aqua extrahas. ⁊ postea cibū uel potum des ⁊
sic per multos dies labores ī extrahēdo dictā
aquā ⁊ ī ꝯfortando ṽtutē. ⁊ nō pmittas ipsam
aquā subito exire nec ī multa q̄ꝫtitate. qꝛ stati
eger possȝ ỏficere. Cōsideres ēt affo. ypo. ī 2ª
ptic'la dicentez ꝰm multū ⁊ repente ⁊c. Si igit̄
h⁹ ī affo. scientiā memorie comēdes ī obſuādo
ei⁹ precepta. ydropisiȝ curare p incisionē poris
curādos. Si ṽo subito ⁊ īordinate ⁊ in multa
q̄ꝫtitate sil' ⁊ sel' ipaȝ aquā ydropicoꝝ exire per
misseris īcides ī uituperiū ⁊ dedec⁹. Uidi ciru
gicū q uidit quēdā nobilē ydropicū ⁊ ingt uul
tis ꝙ eū curē. cui parētes dixerūt uolum⁹ ⁊ sta
tim īcidit ipm sub umbilico ⁊ aqua citrina sta
tiȝ icipit exire ⁊ ipse tanq̄ꝫ fatuus unā lagenaȝ
ex ipa aqua ī pma uice extraxit ⁊ euacuat⁹ est
⁊ ille ait parētib⁹ curat⁹ ē ydropic⁹ ⁊ liberat⁹
In seq̄nti ṽo nocte pp subitā euōnez ⁊ multaȝ
mortu⁹ ē. ⁊ sic cirugicus fuit in mortis piculo.

ADditiōes pillule expte ad ydropisim
⁊ pedū tumorez ⁊ aquaȝ citrinā mira
biliter euacuātes. ℞. pulpe colognti
scrapini an̄. ʒ. viij. diagredij in coctano ul' pasta
cocti. ʒ. iij. sal' gēme. ʒ. i. ꝯficiant̄ cū succo absin
thij. da. ʒ. i. s. uel circa sūt. n. mirabiles ⁊ ī plrib⁹
pbate. Syrup⁹ ad quālibȝ spēm ydropisis. ℞
aq̄ decoc. radicū coīum ⁊ ordei mūdi libr. i. su
ci radicuȝ coīum ⁊ ordei mundi libr. i. succi ra
dicis sambuci ⁊ ebuli ⁊ tenereitatis cimarum
eoruȝ fumiterre absinthij ana. ℥. iij. mell'. q. s.
Dixit mihi magister Johānes de florentia ꝙ q
dā theotōicus fide dignus dixit ei ꝙ curabat
omnes ydropicos hoc modo. dando eis in po
tu de tertio in tertiuȝ. de centaurea minori pul
uerizata. ʒ. i. ⁊ seminis anisi carui ana. ʒ. s. pro
bauit. n. in pluribus Et magister Johānes da
ma. dicit ꝙ qn̄ dat̄ cum aqua decocta amcos ⁊
masti. multū uigorat̄ ei⁹ opatio. ⁊ ꝯfert multū

opilatiõibus splenis. Pilule quas ꝯposui pro
quadã dñã pa. ydropisiꝫ. ℞. trociscos quos po
nit almãsor. capi. de ydropisi pilularꝫ cochiarꝫ
⁊ aur. an ʒ. iii. diagredii boi. ʒ. i. s. ꝯfice cũ suco
ebuli cocto cũ canello ĩ pasta ĩuoluto ⁊ ĩ furno
posito. dedi. v. uel. vi. uicib⁹ ⁊ ẽ aleuiata pa. de
tur ð tertio ĩ tertiũ. Electuariũ ma. mei optimũ
ad ydropisiꝫ ℞. aristo. lon. ⁊ ro. cẽtauree mino
ris quercl'e maioris ⁊ mĩoris lace sqnanti ligni
al'. ro. an. ʒ. quatuor spice fenicl'i apii cubebe fi
stici ysopi gar. marubỹ sticados cinamõi an. ʒ
viii. ameos mente an. ʒ. v. zuchari ⁊ mell'. q. s.
Syrup⁹ ad ydropisiꝫ. ℞. radicis ebuli filipen
dule ħbe uẽti maior mediẽ ⁊ mĩoris yreos ana
fiat sirup⁹. Ad ydropisiꝫ de friã cã euãns aquã
℞. agar arigo. lon. ⁊ ro. an. ʒ. ii. s succi cucu. asi
nini siccati. ʒ. s. serapini ʒ ii. q̃ disoluãtur ĩ suco
radicis yreos gar. ul' spice masti. an. ʒ. s fiãt pi
lule cũ uino aromatico uel decoc. radicis leui
stici Alie pillule ualẽtes in friã ⁊ tĩpanite. ℞.
yere. ʒ. vi sapini agar sal' ĩdi corticis mezereon
floꝝ squinãti suci eupatorii an. ʒ. i. euforbỹ. ʒ. i.
s. turbit. ʒ. vii. suci absinthii. ʒ. iii. succi radicis
yreos. ʒ. ii. fac pil'as da. ʒ. i. cũ aqua ẽdiuie. Su
ci yreos. ʒ. iii. mane sũpte soluũt naturã uẽtris
x. uicib⁹ ⁊ ꝓseruãt lõgo tpe ab ĩflatiõe pedũ ⁊
ab ydropisi ⁊ bibit crud⁹. Suc⁹ radicis sãsuci
cũ oxielle datus iuuat ad ydrop. Itẽ granũ eu
forbii ĩ ouo sorbili datũ. Tria grana alkekin
gi trita ⁊ cũ uĩo albo ⁊ bono data euãnt multũ
urinã ĩ ydropicis. syrup⁹ de radicib⁹ ⁊ se. coi
b⁹ ĩ oĩ ydroṗ. uꝫ: In ṗncipio uꝫ ðcoc. spice nar
di ĩ sero capno sero ⁊ mane ⁊ quãdocunqꝫ qꝛ
longo usu curat.

Capl'm. xlii. de pas. splenis.

Plures ĩ splene generãt passiões sicut
ẽ opilatio durities tumor ⁊ huiusmõi.
Cũ. n. splen ħeat depurar ep a supflui
tate ml'ica. qñ ipedit ei⁹ opõ sic ꝙ opillat ⁊ in
durat ⁊ tũescit. Et h° accit qñ qs lõgo tpe utit
dieta generãte ml'icã sicut carnes uacie porcie
bubalie caprine dactili ⁊ liguĩa ⁊ cibaria hũo.
grossiꝫ gñantia. ⁊ cũ qs laborat ⁊ fortit sudat
deiñ subito ĩfriat. ex lõga egritudie cũ qs spã
lit ĩ ca nõ ẽ usus bono regimĩe ĩ dieta sicut est
quartana ⁊ huiusmõi. cũ multã aquaꝫ friam in
egritudie potauit ĩfirmus. Ex qbus oĩb⁹ ml'ia
generata ĩ multa q̃titate splen ꝙ ẽ suũ recepta
culũ replet ⁊ descẽdit. ⁊ ipm ꝓternaturã inflat
Et sigñũ distinctiuũ hui⁹ ẽ. qꝛ hec inflatio ⁊ de
scensio nõ semp eadẽ ꝑmanet. sꝫ nunc aduenit.
mõ recedit. Signa splencticoꝝ ẽ ꝙ hũor melã
colicus sit in cã (⁊ spãliter si nõ fuerit calefactõ
epatis) sunt hec urina taliꝫ appet citrina uel
subcitriã discolorata ⁊ lĩpida ⁊ tenuis ⁊ ꝑ totũ
uirgulata adest tũor sƀ sinistro ipocũdrio. qñꝫ
cũ dolore ⁊ grauedĩe. añ prãdiũ meli⁹ se hñt q̃
post ⁊ spãliter cũ cõederĩt cibaria ĩdigestibilia
ml'iaꝫ generãtia de qbus dictũ ẽ supra. Sũt. n.
pigri ad motũ ⁊ graues ualde in coxis ⁊ ꝑtib⁹
ĩferiorib⁹. ⁊ spãliter qñ liguia ⁊ cibaria grossa
cõedũt ut dixi: ⁊ cũ uolũt gradus ascender sca
laꝝ ul' mõteꝫ multũ laborãt ⁊ hanelitũ cũ diffi
cultate attrahũt sic. ꝙ si quis obturet os ĩ illo
ascensu q̃statiꝫ suffocarẽtur. Adest ẽt pluries
uẽtris cõstipatio. Et si ꝑ longũ tꝑus durauerit
adest toti⁹ corporis discoloratio. extremitatũ
gracilitas. dolor sinistre ꝑtis capitis. ⁊ qñꝫ san.
ꝑ sinistr narẽ emittit que pas. in diuturna fue
rit ⁊ ĩ scilosiꝫ cõuersa fuerit grauiter curat. qð
pallã ẽ uidere cũ sinistrũ lat⁹ diu extiterit durꝫ
totus uẽter creuit. ⁊ facies palescit. ⁊ collũ ma
crescit ⁊ tibie qñꝫ rũpũtur ⁊ tristat infirmus.
⁊ piger existit ⁊ sil'ia accĩa appent. Aliqñ opil
latur splẽ ex materia ꝑ calorẽ ⁊ ebulitioneꝫ ibi
dẽ ĩspissata ꝙ cognoscit ex tũore ipi⁹ supradi
cta ex fe. lenta. si fuerit ipsũ apã ex hu. frigido
Si võ ⁊. ca. fuerit dolor erit acut⁹ ⁊ fe. acuta
Apãta. n in splẽ epate stõ costis ⁊ ĩ huiusmõi ĩ
terlorib⁹ eẽ ñ pñt. qn fe. ea semp cõitet. Aliqñ
võ fiũt predicte egritudies splẽis ex co. qñ ni
mis supabũdat ita ꝙ nõ solũ ad kisti fel'. sed
ẽt ad splenẽ ꝑ icõtinẽtiã mittit. ⁊ tũc uria taliñ
apparet colorata ⁊ tenuis. uentris fluxus. do
lor in sinistro ypocũdrio pungitiuus. totũ cor
pus croceo colore infectũ sitis oris amaritudo
uigilie ⁊ simi'ia colere accidentia. Syrup⁹ me.
mei ad uita splenis optimus. ℞. corticis radi
cis fen. caparis apii an. ℥. i. se. scariole ani. fen.
ʒ. iii. spice squinãti an. ʒ. s. ca. ue. frõdiũ tamari
sci salicis corigiole maior an. M. i. casie lignee
cuscute cardamõi an. ℥. quartã scolopẽdrie frõ
diũ scariole boraginis anisi frõdes an. xxv. aq̃
⁊ aceti libr. iii. cõtusa ĩ predicto aceto ⁊ aqua
per diẽ ⁊ noctẽ iaceãt. deiñ usqꝫ ad medietatis
ꝯsumptionẽ bul' ⁊. addito zucharo fiat syrup⁹
ĩ quo colato ponat. ʒ. s. croci optimi pulueri
zati. ⁊ detur mane quolꝫ. ℥. i. s. de hoc sirupo
cũ aqua salicis ⁊ tamarisci quousqꝫ materia sit
digã. deinde purget cũ pilul' sine quib⁹ esse no

lo uel cū aurꝭ ⁊ artheticis.uł cū pilulis istis.℞.
spice.ʒ.ii.agarici.reubarba.amōi epithi masti.
croci.costi camedreos an.ʒ.i.s.mire cinamomi
squināti gariofi.an.ʒ.s.al'es epatici.ʒ.iiii.ↄfice
cū uino.⁊ dētur ex his pilulis.ʒ.ii.uel purgeꝭ
cū decoc.tali.℞.scolopēdrie ca.ue.epatice ra
dicis rubee maiorꝭ pitarie an.M.i.se.feniculi.
apij squināti anisi an.℥.s.se.coiuz cōtusorū.℥.ij
hec omnia i.iii.libꝛ.aque bulꝭ quousqꝫ ad unā
redeant ⁊ collenꝭ ⁊ collaturꝭ addaꝭ.℥.i.mirabo
lanorū citri.⁊ indoruz.℥.s.subtiliter pul.mane
uero p staminiā coletur ⁊ additis.℥.ii.zuchari
detur totū i potu ī auroꝛa.Eodēmō dare mira
bolanos citrinos ⁊ īdos.si iaceāt p noctē ī lbꝛ.
i.seri caprini ⁊ mane cū zucharo ꝓpinētur.uꝫ
ēt hoc mirabilꝛ ad ydropisim.post euonē deꝭ.
unus de trocisis istis post cū decoc.caparorū ⁊
scolopēdrie ⁊ pōderet quilꝫ.ʒ.i.℞.corticis ra
dicis caparis in aceto infusi ⁊ desiccati.ʒ.i.se.
agni casti aristologie longe scolopendrie an.ʒ.
iii.oppoponacis.ʒ.quatuoꝛ radicis buglose.ʒ.
viii.ↄficiātur cū aceto predicto. Alii trocisi ad
idē expti.℞.ros.ʒ.s.spodii se.coiuz portulace
ana.ʒ.iii.s.⁊ grana.xv.reubarbari scolopēdrie
sicce an.ʒ.i.s.croci.ʒ.i.cāphore.ʒ.s.ↄficiātur cū
suco salicis ⁊ scariole ⁊ fit quilꝫ trocisc⁹.ʒ.i.s.
deꝭ in sero cū aqua predicta.⁊ ēt si fuerit epatisꝭ
calefactio ꝓbatū ē.Pl'.ad uitia splenis optim⁹
℞.ro.ʒ.s.spodii reubarbari corticis radicisꝭ ca
paꝭ.i aceto infusi scolopēdrie sicce an.℥.i.spice
mast.policarie maioris ⁊ minoris an ʒ.ii.croci
zuchari.ʒ.i.puluerizētur oīa subtilꝭ ⁊ ꝛcipiat
pa.ʒ.ii.s.ex illo pul.mane ⁊ sero cum uino ca.
Ali⁹ pul.ad uitia splenis exptus.℞.anisi.℥.ii.
zinzi.liquirꝭ caparꝭ corticis tamarisci an.℥.i.pi
pis lōgi cardamōi siluestris radicis acori an.ʒ.
s.apii carui se.rute cētauree cassielignee gētia
ne an.ʒ.ii.oīa i subtilē redigātur pul.qbus ad
daꝭ lapidis lazuli loti pulue.℈ i.diasene dian
thos an.ʒ.iii.ferrugis ad pōd⁹ medietatis oīuꝫ
ꝑdictorū.oīa hē lota ⁊ mūda que lauāda sunt
in uino optio usqꝫ ad ipsi⁹ ↄsūm ptiōis uini co
quātur.deiñ siccētur terāꝭ ⁊ cribellētur ⁊ usui
quotidie reseruēꝭ ¶Electuariū ad uitia splēis
optimū.℞.corticis radicis caparꝭ tamarisci in
aceto.triduo īfusorū an.ʒ.iii.sqle asse asseri pire
tri cētauree maioris pipis nigri thimi nigelle
apij radicis agrimōie se.fen.anisi an.ʒ.i.reubar
bari.reupōtici an.ʒ.s.zucari.q.s.sumaꝭ ꝺ hoc
electuario in sero ad ꝗtitatē nucis cū uino ca.

¶Electuaria ca.sicut diaciminū diaspmatō dia
zinzi.diacalamītuꝫ pliris arcoticō ⁊ silia dētur.
exercitiū añ cōcsteōꝫ iniūgaꝭ.bal. ī pcedēti ca.
dicta bal.aluiosū uel salsū fiat sepi⁹.Et si hꝫ pa.
ātiquata fuerit ⁊ cū in asclitē ↄuerti uideaꝭ fiat
miūtio de uena splenisꝭ man⁹ sinistre circa reuo
lutionē lune uel uētose cū scarificatiōe. uel san
guisuge supꝛa splenē apponāꝭ.⁊ ꝫ uires sang.
extrahaꝭ.deiñ sepū arietinū uel capꝛinū liq̄fac
tū ⁊ addita cera ⁊ modico masticisꝭ olibani olei
fiat cerotū.i quo īfundaꝭ petia lini ⁊ supꝛa splē
appōaꝭ ca.ūguētū optimū ad splenis duritiē ⁊
opilatōeꝫ ℞.mulcilagisꝭ fenugreci.se.lini.⁊ se.
altee.oīuꝫ an.lbꝛ.s.armo.i aceto īfusi p noctē.℥
iii.suci ciclamis libꝛ.s. olei anetini.℥.iiii.olei
ro.℥.ii.cere citrie.q.s.Euaporeꝭ splē sepe ⁊ se
pius ex filtro uł spōgia ī aceto īfuso ca.expssa.
deiñ abstergaꝭ cū pāno lineo.⁊ p⁹ ex ꝑdicto un
guēto iungaꝭ.Aliꝺ ūguētū ad idē a ma.meo ꝓ
batū.℞.radicū mal.bismal. brance.ur.radicis
filicis bꝛionie se.lini fenugreci.⁊ lilij an.terāꝭ.
⁊ ī aceto bulꝭ.⁊ mucilago ab eis extrahaꝭ.⁊ ad
ditis oli cāo.℥.i.oli amigꝺ.⁊ mell'.⁊ suci yreos
an.℥.i.s.gūi hederꝭ.℥.s.butiri ⁊ ceꝛ.q.s.oīa in
malo terꝭ ↄcauo bulꝭ.⁊ iugaꝭ splē ex isto ūguē
to.Emplꝫ optimū ad splēis duritiē accipe ma
lū terꝭ mūꝺ ab exterioꝛi cortice hbā cicutā cū
radicib⁹ lilii bꝛācā ursi.felꝭ sinapi rutā saluiā ro
rēmarinū an.terrāꝭ.⁊ ī aceto fortissimo uino ⁊
oleo an.coquāꝭ quousqꝫ oēs liquoꝛesꝭ ↄsumāꝭ
⁊ addito armoniaco ⁊ cera oīa isil īcorporē.
⁊ supra splenē ēpl'm.Itē sacul⁹ plen⁹ limo mole
ferarii ⁊ pul.aristo.ī aceto ca.sepe ponaꝭ ⁊ ex
primaꝭ ⁊ splēi applicēꝭ.Aliꝺ ad duritiē splēis
ēplꝫ ꝓbatū.℞.armōiaci ⁊ ī aceto forti p noctē
iaceat.℥.ii.māe ꝟo liq̄fac.⁊ i mortario cū pistel
lo ferreo circūducaꝭ diu pmisꝭēdo sibi pl'.spice
℥.ii.se.lini fenugre.florū camo.farīe oꝛdei an.℥
s.⁊ supꝛa coriū extēdaꝭ ⁊ applicēꝭ spleni ⁊ h⁹
fiat corꝑe pꝛi⁹ purgato cū supradictis meīs lꝭ cū
diasene actuato cū euforbio ⁊ silib⁹.Empl'a.n.
ut ait rasis nō dēnt appōi nisi ꝑus purgatio ꝑce
dat.Aliꝺ ēplꝫ ad idē ℞ frōdiū tamarisci ⁊ sali
cisꝭ an.M i coquāꝭ cū aceto fortissīo usqꝫ ad cō
sūptōnē aceti ꝺiñ pistēꝭ optīe ⁊ addita farīa oꝛ
dīe se.lini fenugreci ⁊ ꝛadice bismalue trita cū
asōgia poꝛci liq̄facta oīa cōficiāꝭ ⁊.ēpl'eꝭ splēi.

Additio.pill'e mirabiles contra uitia
splēis ⁊ epatis aut ↄtra oppillatōes ⁊
durities.⁊ sclirosim ipsorū mēbꝛorū.℞.

mirabolanoꝝ chebuloꝝ ĩblicoꝝ belliricoꝝ in
dorũ.nardi eleboꝛi nigri armoniaci.costi.cimi
capaꝝ centaurce minoris se.agni casti.lapidis
lazuli ablti.dauci croci aristo.ro. colo.polipo
dij agar.sene fu.armo.gario.ana.ʒ.i.splenis ca
nis desicati.ʒ.ii.reubar.q̃tũ de oĩbꝰ aloes tm̃
ad põdꝰ reubar.ꝛ oĩa predicta.ↄfice cũ succo
absinthii.ꝛ si uis acuere eas cũ diagred.appõe
de ipso cocto in past.vi.ptẽ.uel ꝭm ꝙ uidebit̃
expedire ad soluẽdũ.magis.uł minꝰ. Syrupꝰ
optimus ad uitia splenis ꝓbatus ꝑ me.℞.radi
cis raffani buguloꝝ corticis.radicis fraxini.ꝛ
tamarisci.an.M.i.sene.maratri.feniculi.cima
rũ hedere ꝛ ebuloꝝ scocopẽdrie an.M.ʃ.oĩa
in tribus libꝛ.aque ꝛ tribꝰ uini coquãtur quo
usqꝫ ad medietatẽ deueniãt ꝛ additis zuchari
ꝛ mellis lbꝛ i.ʃ.fiat syrupꝰ.ꝛ ꝑfecte coquat̃.in
quo addat̃ reubarbari.ʒ.iii.ꝛ reupontici.ʒ.ii.
da.℥.ii.oĩ mane cũ decoc.carui.qm̃ ẽ mirabilis
Itẽ si dẽtur camomille.armo.ꝛ corticis raɗ.ta
marisci.an.ʒ.ii.cũ decoc.carui miromõ uꝫ ad ꝑ
dicta.Itẽ splen yrci coctũ ꝛ pul.ꝛ datũ multuꝫ
cõfert spleneticis.Oleũ mirabile ad splẽis opi
lationẽ ꝓbatũ ꝑ ma.meũ.accipe floꝛũ genestre
ꝛ in oleo ueteri põe eos ad medietatẽ.ꝛ sub fi
mo ca.p.xv.uel uiginti dies dimitte.ꝛ fiat sicut
unguẽtũ cola.ꝛ usui.reserua in ũgendo uel fri
cãdo splenẽ iuxta ignẽ uł solẽ. ¶ Unguẽtuꝫ ad
splenẽ.℞.olꝉi tamarisci olei fraxini olei musce
lini olei sgnanti an.℥.iii.oppoponacis armo.in
aceto per diẽ naturalẽ an.ʒ.ii.suci fũiterre an.
ʒ.i.misceant fiat unguẽtũ. ¶ Aliud ad ideꝫ.℞.
oppoponacis galbani in aceto per diẽ ꝛ noctẽ
tẽperati siue laudani.an.℥.i.serapi.℥.ʃ.coquã
tur in aqua decoc. scolopendrie tamarisci.fũi
terre caparis uel olei eius ana quãtuꝫ uidetur
tibi usqꝫ ad cõsump.ita ꝙ nõ restent nisi gũe.
post adde olei fraxini olei tamarisci olei squile
olei muscelini olei caparis ana.℥.ʃ.incorpoꝛẽ
tur oĩa simul ꝛ de una ꝑte fiat unguentuꝫ ꝛ de
alia emplastrũ. ¶ Iteꝫ cimini pul.ʒ.i.ponat̃ su
pra testam madefactaꝫ ad uapoꝛeꝫ aceti supra
ca.lapidem pꝛoiecti aspergatur pul.ꝛ ca.spleni
dolenti applicet̃. ¶ Aliud doloꝛi splenis ualet
agaricus manifeste.ꝛ syrupꝰ radicis ebuli ua
let. ¶ Et asongia Salꝉ.cũ ceroto ɗ lilio.ꝛ armo
niacũ disolutũ in aceto addita frumẽti.ʒ.i.ʃ.fe
nugreci.ʒ.i. ¶ Unguẽtum ad splenẽ durũ ꝛ op
pilatum.ma.mei.℞.agripe.dialtee.martiaton
olei laurini camomelini.ana.℥.ʃ.cere.ʒ.i.ʃ.oĩa
in malo terre ↄcauo buliãt ꝛ ĩ fine addãt̃ cera.

¶ Capłm.xlii.de scabie seu pruritu.

Scabies seu pruritus fiunt ex supfluis
hũoꝛibꝰ qui ad cutis supficiẽ transmit
tũtur. In quibus materia aut ẽ sangui
ne cui colera admiscet̃.que forte cõuersa est in
melẽcoliã aut materia cui admiscet̃ flegma sal
sum. Est eĩm q̃dã scabies humida. Et q̃dã
sicca.ad grossitudinẽ decliuis. Et tũc cãe gene
rantes pruritũ ꝛ scabiẽ sunt similes quasi sꝫ tñ
sunt fortioꝛes cause generãtes materiã scabiei
quã que generãt materiã pꝛuritus. Et similes
sunt hec cãe causis generantibꝰ pediculos fur
fures serpigies ꝛ ĩpetigies quo ad generatõeꝫ
ꝛ quo ad curationẽ. In scabie igit̃ manifeste si
gna appent.s.scabies ꝛ pꝛuritꝰ ꝑ totuꝫ coꝛpꝰ ꝛ
maxie ĩ ĩferioribꝰ ptibꝰ circa nodos ꝛ iũcturas
uriã taliũ appet citriã.ꝛ aliqñ ruffa incensa ꝑꝑ
ipm ftã salsuꝫ.qɗ ibi nascitur q̃titate collere.ꝛ
adest urina mediocrit̃ tenuis cũ adhuc ẽ ĩdige
stuꝫ uel mediocrit̃ spissã cũ ad digõnẽ apꝛopin
quat.adest corruptio digõnis salsedo oꝛis do
loꝛ capĩs fastidiũ ꝛ pruritꝰ ꝛ scabies ꝑ uniuer
suꝫ coꝛpꝰ.Cura igit̃ huiusmõi egritudis ↄsist it
in dieta oꝛdinãda ꝛ syrupus utilis exhiben.po
stea ĩ purgãdo humo.adhustos ꝛ ftã salsuꝫ.po
stea ĩ bal.oꝛdinãdo.ultĩo ĩungẽdo coꝛpꝰ de q
bus oĩbꝰ dicta. Pꝛĩo igit̃ dicta oꝛdinet̃ fria.ꝛ
hu.dãdo ĩ cibo ꝛ potu.ꝛ ca.ꝛ sicca cibaria sub
trehãtur. Postea quolꝫ mãe istiꝰ sirupi det̃.℥
i.ʃ.qɗ.℞.se.fen.ꝛ ane.an.℥.i.polipodiĩ querci
ni recẽ.ʒ iii.hec oĩa ꝑ diẽ ꝛ noctẽ ĩ aceto iaceãt.
deiñ ĩ aqua coquãtur usqꝫ ad medietatis ↄsum
ptionẽ.collatuꝛe adde suci lapacii.℥.iiii.suci.fũi
terre ꝛ scabiose.an.℥.viii.suci.tasibaꝛ.℥.iii.oẽs
isti depurati cũ pꝛedcta decoc.addantur.ꝛ fiat
oximel additis libꝛ.iiii.mełł.al.dispũati cũ pꝛe
dicto aceto ĩ quo steterĩt radices maratri.ꝛ de
tur quousqꝫ materia sit digesta.uel digeratur
materia cũ oximełł. cõposito de radicibꝰ uel
cũ syrupo acetoso.uel oxizacara uel cuꝫ aqua
decoc.raɗ.uel se.fen.postea purget̃ cũ pilulis
de fumoterre uel cũ oximełł.laxatĩo.yera rufi.
uel yeralogodion uel cuꝫ pilulis de.v.generi
bus uel cũ hiis pilulis.ma.mei ad flegma salsũ
ꝛ scabiẽ expertis ℞.yere rufi.catartici ĩpeꝛiałł
laxati an.ʒ.i.turbit colognĩde agarici hermo
dactili.an.ʒ.i.esłe.℈.i.mastici s bdelii an.℈.i.ʃ

ſe.fen.ani.ana.℈.ʃ.cõficiantur pul.cum predi
ctis electuariis ⁊ formẽtur pilule in modũ ci
cerũ.da.xv.uel.xix.plus uel minus ſm uirtu
tem. ¶ Alie pipule ad idẽ optime.℞.mirabola
norũ citrinoꝝ roſa.ru.an.ʒ.ii.diagredii ĩ pomo
cocti.ʒ.i.aloes epatici.ʒ.iii.cõficiantur cũ ſuco
abſinthii.uel fumiterre.des.ʒ.ii.bis ul'ter ĩfra
ſpatiũ unius mẽſis ꝑcedente digeſtiuo.pilule
alie optĩe ad purgandũ flegma ſalſum ⁊ bũo.
adhuſtos ꝓbatum.℞.cuſcute epitimi agarici
elebori nigri ana.ʒ.ʃ.reubar.corticiſ mirabola
norũ citrinorũ an.ʒ.i.ʃ.aloes diagredii.an.ʒ.i.
maſti.℈.i.roxa.uiol'.an.℈.ʃ.cõfice eas cũ ſuco
feni.⁊ des.ʒ.ii.ʃ.ex eis. ¶ Itẽ pilule facte ex.ʒ.
.ii.yere rufi.⁊.ʒ.i.yere pigre.Sal'.⁊ formentur
pilule ĩ modũ ciceris ⁊ dent̃.xv.plus uel minꝰ
ſm uires ualet ad idẽ.purgato corpore ducat̃
ad ſulfureũ bal.ſalſum.uel alumĩoſuʒ.Et ſi nõ
fuerint ipſa bal.prope fac artificialiter ⁊ ĩ ĩpis
bal.coquãtur ſal ſulfur ⁊ alumen.⁊ in tina illa
ĩtrent ⁊ ſudent ⁊ lauent ſe.ex illa aqua.poſtea
bene tergãtur cũ pãno lineo.⁊ inungãtur ſub
ſcribẽdis unguentis. ¶ Unguẽtum optimũ ad
quãlibet ſcabiẽ.℞.argenti uiui cũ ſaliua extin
cti clime argẽti ſulfuris uiui.thuris litargirii
foliorũ oleandri ⁊ ſuci.aloes an.ꝑtes equales.
terãtur oĩa ⁊ in forti aceto ĩbibantur deinde ꝑ
mitant̃ quaſi deſiccari.poſt modũ inter duos
lapides ad mõʒ coloris cuʒ oleo ro.tantũ quã
tum ſufficit ducãtur.⁊ inũge loca ſcabioſa.nec
audax ex aliquo unguẽto poroꝝ cõſtrictio cor
pus ungere niſi priꝰ precedat purgatio. ¶ Un
guẽtũ ad ſcabiẽ ⁊ flegma ſalſum ꝓbatum.℞.
ſuci ſcabioſe fumiterre ana.bul'.⁊ depurentur
⁊ oleũ ⁊ aſongiã adde ⁊ liquefac inſiml'.deinde
pul.ſtaphiſagrie uel ceruſe ana.adde. Et poſt
exitum bal.ſalſi uel ſulfurei uel aluminoſi ex
unguẽto unguãtur.⁊ caueant ne poſt unctionẽ
ſudent.Aliud unguẽtũ ad ſcabieʒ ⁊ flegma ſal
ſuʒ optimũ.℞.litargirii.ceruſe.arſenici acatie
marciaton an ʒ.i.argẽti uiui.℈.ii.cere.ʒ.ʃ.aſon
gie por.ueteriſ.ʒ.ii.aloeſ epati.ʒ.i.ʃ.cimini pul;
ʒ.quartũ aque ro.⁊ olei ro.q̃tũ ſufficit.Aliud
unguẽtum optimũ ad flegma ſalſum ſcabiẽ ⁊ ĩ
petiginẽ.℞.auripigmẽti tartari nitri fuliginis
litargirii ſulfuris uiui pſilotri eris uſti ana.de
oĩbus q̃tuʒ ſufficit oĩa ſubtiliſſime pulue.cri
belẽtur.⁊ cũ ſuco lapacii ⁊ oleo ⁊ aceto mixtis
coquãtur uſqʒ ad cõſumptio.liquoris ⁊ addi
ta cera.q.s.fiat unguẽtum ⁊ unge loca.

Additio unguẽtũ ꝓbatũ ad ſcabiẽ oleũ
laurinũ cũ argẽto uiuo cũ ſaliuaꝰ mor
tificato an. diu mixtis ⁊ incorporatis
miromõ uʒ.ꝑus tñ uniuerſal' ꝑcedat purgatio.
Aliud ũguẽtuʒ qꝺ ĩueni.℞.ceruſe.℥.i.thuris
maſt.litargirii an.℥.ʃ.ol'i ro.loti cũ pl'ibus aqs
⁊ ducti diu ĩ mortario plũbi cũ piſtello plũbeo
q.s.ad ĩcorporãdũ ꝓbatũ ẽ.qꝛ ſtatĩ ſanat.⁊ in
uaſe plũbeo reſeruet̃.ꝑ ſcabie.℞.ſal' comĩs.ʒ.
i.thuris al.ʒ.ii.aſongie por.rece.℥.iii.argẽti ui
ui cũ ſaliua mortificati.ʒ.ii.ſuci plantagĩs ⁊ fũi
terre an.℥.i.ol'i lauri.ʒ.ii.fiat ũguẽm. ¶ Aliꝺ ꝑ ſca
bie.℞.ol'i laurini olibãi cere noue argenti uiui
an.℥.ii.aſõgie por.℥.v.ſal' coĩs pulueriʒati.℥.i
ſuci fũiterre ſuci plãtagĩs an.℥.iiii.fiat ũguẽtũ.
Cura tinee.q̃dã curabat tineã ponẽdo ĩ ſũitate
capĩs q̃titatẽ picis ⁊ diffũdebat̃ ꝑ totũ caput.
⁊ addebat utriuſqʒ litargii.⁊ o a ũguẽta iſta ꝺ
bent teneri ꝑ tres dies ſupra marmorẽ.Unguẽ
tũ ad ſcabiẽ.℞.butiri li.ʃ.terbẽtine libꝛ.quar
tũ uitella ouoꝝ cocta octo ⁊ fiat ũguẽtum.Un
guẽtũ ad ſcabiẽ.℞.urinã hoĩs in magna q̃tita
te ut pa.ĩ ea lauari poſſit uſqʒ ad genua ⁊ ſi ꝑ
totũ corpꝰ patiat̃ ſufficit tm̃ ſi abluit tibias cũ
illa urĩa diſpſa pul.carbonũ.⁊ adde eiſ elebori
nigri.ĩ minori q̃titate quã carbões ſint.⁊ ꝯfice
ſil' ⁊ ablue tibias p.xv.dies ul' ꝑ m̃ſeʒ.hoc ẽ ſu
mũ remediũ leproſis tibyis.⁊ aliis m̃bris cor
poris fedis ⁊ deturpatis ⁊ puſtul' ⁊ ulceribꝰ le
proſis. ¶ Cõtra groſſã ⁊ cruſtoſaʒ ſcabiẽ ĩ ca
pite pueroꝝ uel alibi.℞.butiri recẽ.terbẽtine
aſũgie galĩe recẽtis olei uiol'.℥.quartũ cere.q.
.s.fiat ũguẽtũ de quo ũgat̃ ſcabies ter uel qua
tar ĩ die.ſcabies remolita auferat̃ cũ ſpatulis.
⁊ poſt ũgat̃ ⁊ foliũ blete ſuppõat̃ uel foliũ cau
liũ uel lapacii acuti. ¶ Cõtra ſcabiẽ ĩ toto corpe
ut uideãtur leproſi ℞.ſulfuris uiui.libꝛ.i.ʃ.ſa
lis coĩs olei coĩs an.li.i.terãtur ſubtil'r ſup ma
morẽ terenda.⁊ ĩcorporẽt̃ cũ ol'o ⁊ iungat̃ poſt
ſtuphã.pluries iterata ũctiõe ẽt iterata.⁊ ſcien
duʒ ẽ ꝙ mordicat multũ ẽ bonũ ꝑ ruſticis. Itẽ
℞.lardi por.liquefacti pluries ĩ aqua collati
quouſqʒ ſit al.adde ſuci ꝟmicl'aris ⁊ ſempuiue
⁊ fac ũguẽtuʒ qꝺ uʒ ad ſcabiẽ. ¶ Itẽ ũguẽtum
aliud.℞.raꝺ yreos enule cãpane munde ana.
quartũ.i.olei libꝛ.ʃ.aſõgie galine receʒ.℥.iiii.
miſceãtur ⁊ fiat unguẽtuʒ liquidũ. ¶ Aliud un
guentũ ad curãdum oẽm ſcabieʒ ſi ungant̃ plã
te pedũ ⁊ manuũ.℞.olei lauri.ʒ.iii.thuris al.
ʒ.ii.ar.uiui cũ ſputo mortificati.ʒ.ii.ʃ.pingue
dinis por.recẽtis.ʒ.v.ſalis marini bene triti.ʒ.

viii. suci plantaginis ⁊ fumiterre ad placitū cō
fice oīa pfecte miscendo. Est eīm mirabile un
guētuȝ ad omne genus scabiei. Radix lapacij
acuti inuoluat̄ in stupis canapis balneatis in
aceto ⁊ coquatur sub cinere ca. ⁊ cū radix fue
rit bene cocta terat̄ cū asōgia por. uetustissima
stupis ⁊ corticibus exteriorib⁹ radicis remo
tis post apponat̄ tertia ps sulfuris ⁊ fuliginis
que adheret camīo ⁊ parꝫ uiui argenti. deinde
manib⁹ cū saliua madefacta oīa malaxent̄ hoc
unguētū ꝓbatū ē in oī spē scabiei. Aliud. ℞.
pinguedis porci. ℥. v. liquefac ad ignē sal' cōis
triti. ℥. viii. argēti uiui mortificati. ℥. ii. suci plā
taginis suci fumiterre ad libitum cere. ℥. ij. mi
sce oīa. ⁊ fac unguētuȝ quo unguātur plāte pe
dum ⁊ uole mānū per. ix. dies in qualȝ unctōe
pone ad q̄titatē auelane in manib⁹ ⁊ rātundeȝ
in pedibus ⁊ p. diuturnū fricationē cōtinuet̄ in
pedibus ⁊ manib⁹ quousqȝ totū sit ībibitum.
Aliud unguētū quo ungat̄ pulsus. ℞. olei lau
rini. ʒ. ix. ar. uiui. ʒ. iii. boracis. ʒ. iii. ceruse. ʒ. ii.
cimini. ʒ. quartā fiat unguētū. ponant̄ brachia
in aqua ca. p horā ad pororꝫ aptionē uel supra
fumū aque ca. post abstergant̄ quatuor digiti
in p̄dicto unguēto ⁊ circa pulsuȝ ābo brachia
īungātur. Aliud in forma unguēti exptum. ℞.
aloes cicotrini boracis oīuȝ an. p. i. argēti uiui.
tertiā ptē ꝯfice cū oleo laurino ⁊ fiat unguētū.
⁊ unguātur brachia circha pulsuȝ per unū pal
muȝ. ⁊ dicitur ꝙ ē ꝓbatissimū ad oēm spēȝ sca
biei. Itē unguētū saracenicū qd̄ sanat scabiem
cancrū malū. ⁊ salsuȝ flegma educēdo p os ma
teriā ⁊ dicit̄ curare leprosos ī p̄ncipio. ⁊ cōfert
arthetice ⁊ podagre. ℞. salis nitri salis puri
plūbi busti euforbii an. ʒ. ii. panici marini came
leonte an. ʒ. i. s. ceruse ar. uiui ana. ℥. ii. cōfice cū
ueteri asongia ⁊ oleo (sic prius mortificato ar
gento uiuo cū asongia ueteri. ⁊ oleo antiquo)
⁊ post addat̄ pul. ⁊ fac unguētū. post fac duos
ignes ⁊ in medio locet̄ pa. supra tabulā ⁊ inun
gat̄ a genib⁹ īferius usqȝ ad pedes ⁊ supra ge
nua tribus digitis. ⁊ fiat ista unctio bis in die.
⁊ caueat pa. multū a friditate. ⁊ cū fl'a īcipit dis
solui recede ab unctionibus. dieta sit tenuis ⁊
bene digestibilis. ⁊ si pp multa sputa nimia as
peritas ⁊ dolor sentiat̄ in gutture da mel ro.
Et si pa. multū debilitetur da zucharū ro. uel
uiol'. Si fuerit cōstipat⁹ bonū ē qd̄ ante unctō
nē purget̄ cū catartico ⁊ dum fit hec cura cu
stodiat̄ pa. a frigore sicut mulier in partu. Itē
ꝑm aliū modū fiat unguētum sic. ℞. euforbii li
targirii aurei libr. s. ar. uiui libr. i. asongie uete
ris libr. i. s. lauetur songia studiose. deinde ar
gētum uiuū mortificet̄ cū saliua ⁊ post incorpo
rētur cū ea. deinde misce pul. ⁊ bene misce īun
gendo mane ⁊ sero īfra duos ignes. donec pa.
dentes dolere incepint. tunc cesset̄ ab unctōe ⁊
teneat̄ ca. ⁊ sic stet donec cesset flux⁹ flegmatis
p gingiuas. Hoc facto uero se lauet usqȝ ad. xl
dies ⁊ accipiat gūiarabicū ⁊ asongiā ursi. ⁊ ole
um ro. ana. ⁊ aliquātulū balsami ⁊ misce ⁊ un
ge manus timpora faciē ut color reddeat qui
quasi fuerat mordicatus ⁊ extinctus. Et si fue
rit fluxus sup̄fluus restringe. bolūar dissolue
in suco plantaginis cū san. dra. ⁊ ī ore teneat. ⁊
caueat ne ptes alie unguātur quā q̄ dicte sunt
⁊ post unctionē cū pano bene copiat̄. Dixit mi
hi domin⁹ Theodoricus de reato ꝙ oīs sca
bies hūida curatur hoc mō. nō comedat pa. ni
si semel in die modicū panis. s. ad. v. uel ad: vi.
℥. ⁊ unū ciatuȝ uini limphati albi bibat. ⁊ hoc
facias usqȝ ad dies octo ⁊ curabit̄. Contra sca
biē ubicūqȝ sit. ℞. corticis radicis lapacij acu
ti mūdate tere īmortario ⁊ adde duas ptes bu
tiri. ⁊ utere. Aliud unguētū de aleis minutissīe
tritis cū asongia porci curat scabiē. Aliud ꝯtra
scabiē hūidaȝ ℞. sulfuris uiui. ℨ. i. litargirij. ℥.
s. cere ⁊ olei. q. s. Unguentū ꝓbatum p ma. Jo
hānē de florētia cōtra fl'a salsum ⁊ est ita inten
sum ꝙ omnia membra. ulcerauit in modum
lepre ℞. tapsie pulуerizate asongie por. lique
facte lbr. s. picis grece argēti uiui in saliua ex
tīcti. auri pigmēti pul. ana. ℥. ij. cere. q. s. fiat un
guētuȝ ⁊ ūguātur tibie agenu usqȝ ad pedes.
⁊ brachia a cubito usqȝ ad manū. ⁊ stet sic qa
emittit totuȝ illd̄ fl'a salsuȝ per os. de tertio in
tertiuȝ dieȝ remoueat̄ dictuȝ unguētum. ⁊ non
dormiat nisi paucum de nocte sed semp stet re
flexus. quia tc taȝ illā materiā emittet per os.
caueat tamen ꝙ sit p̄mo bene purgatus bis ul'
ter secūdū ꝙ necesse fuerit cū pilulis de fumo
terre uel yera ruffi uel similib⁹. quia de facili
caderent sibi dentes si p̄mo purgatio nō prece
deret. Et scias ꝙ tapsia que in hoc unguento
intrat est facta in modū lasulate siue mēte rōa
ne ⁊ uocat̄ piperia ⁊ loco pipis ponit̄ in salsa.
⁊ in foro iulij ⁊ in cāpoferici tantuȝ iuxta murꝫ
repitur. ⁊ habet acuitateȝ sicut piper ⁊ est fcā
ad mōȝ lapacij acuti siue lasulate. Alia uō ta
psia. q̄ ē fcā ad mōȝ ferule si ī aq̄ coq̄t̄ ⁊ ī iā aqā

ponanẽ testiculi hõis asini equi uel alteri⁹ aia
lis dum ẽ calidũ ꝑꝑ iter inflanẽ multũ. ⁊ si po
nãẽ in aceto ca. statĩ recedit inflatio. Ad st'a sal
sũ litargiri sulfuris uiui fuligĩs furni an. ꝯfice
cũ oleo ad ignẽ ⁊ unge locũ. Ad scabiẽ ulcero
saꝫ curãdã una applicatõe uel duabus. p̄remis
sa ul'i euõne. ℞. eruginis eris. ʒ. vi. ar. uiui. ʒ. iii.
asongie poꝛ. q. s. fiat unguẽtũ. Ad idẽ aliud. ℞
granoꝝ iunipi. M. i. salis cõis coclear. i. teran
tur simul fortissime post accipe asongiã porci
masculi. liquefac ⁊ postea proice in dicta ason
gia ⁊ misce bene ⁊ ca. cola per telam. de colato
unge. Ad scabiẽ crustosaꝫ ℞. thuris son. poꝛ. ce
re ana pistẽtur simul ⁊ dissoluãẽ ad ignẽ ⁊ fiat
unguẽtuꝫ. Ad scabiẽ. ℞. peciã plumbi pone ad
ignẽ in olla rudi ⁊ agita cũ baculo uel corilo ⁊
cũ ol'o. ⁊ si uis adde tertiã ꝑtẽ aceti ⁊ fac ũguẽᵐ

Capl'm. xlv. de pustulis ⁊ ulcerib⁹ tibiaruꝫ.

Ad pustulas ⁊ ulcera tibiaꝝ primo sub
trahãtur oĩa cibaria cal'a. ⁊ sicca ⁊ salsi
flegmatis generatĩa. purgeẽ corp⁹ se
cũdũ ꝙ dictũ ẽ supra. post hoc ẽpl'm supra pu
stulas cotidie bis applica. ℞. fumiterre lapacij
acuti tasibar. an. M. i. oĩa insimul bene pisten
tur ⁊ additis mell' libꝛ. ii. insimul buliãt. deiñ
admisce farĩe siligĩs. p. i. ⁊ de hoc emplastro su
pra peciã lini extẽdatur quolꝫ die mane sero. ⁊
hoc fiat quousqꝫ reuma ⁊ hũores salsi ⁊ putre
do ipaꝝ pustulaꝝ sit optĩe mũdificata. post ea
in crure circũcirca appõe strictoriũ hoc mõ fa
ctũ. ℞. olibani masticis thuris boli gumiarabi
ci san. dra. mumie balaustiarũ ana. terãtur oĩa
⁊ cũ al. oui cõficiãtur. ⁊ circũ circa crura inuol
uãtur. q̄ restringit fl'aticum fluxuꝫ sic ꝙ am
plius nõ descendit ad ipas pustulas. ⁊ postea
ungãtur pustule ex aliquo de unguẽtis cõsoli
datiuis ad scabiem uallentibus supius dictis.
Uel ex isto unguento qᵭ ualet ad flegma salsũ
⁊ pustul' ⁊ scabiem ⁊ ẽt ad leprã ⁊ est expertũ.
℞. particul' nitri litargirii fuligĩs tartari cocti
sub cineribus in frõdibus cauliũ auri pigmen
ti piperis olibani uitelloꝝ ouoꝝ ana. ʒ. iiii. raᵭ.
enule lapacij acuti in forti lisiuio coc. an. ʒ. ii. su
ci fumiterre suci lapacii acuti ⁊ absinthii celi
donie enule. fabe grece. abrotani de omnibus
hiis sucis an. ʒ. iii. eleboꝛi albi. sulfuris uiui sa
ponis saracenici ana. ʒ. 5. omnes suci buliant ⁊
depurẽtur ⁊ collẽtur. Et postea radices enule

lapatii trite apponãtur. deĩde sapo postea pul.
spetierũ ⁊ tũc adde olei comunis ⁊ asongie poꝛ
ci ⁊ cere an. ℥. ii. ⁊ argenti uiui cum sputo extin
cti. ℥. i. ⁊ ex hoc unguento inũgatur scabiosus
uel ẽt leprosus. ⁊ ipsum per diẽ ⁊ noctẽ supra
se teneat ⁊ per totũ corpus sit fortiter fricatuꝫ
iuxta ignẽ uel solẽ. ⁊ sequẽti die bal. intret ⁊ sic
fiat donec saneẽ. uerũtamen prius oportet cor
pus ſm predictũ modũ purgare. ul' saltẽ sumat
per. xv. dies anteqñã ungatur quolibet die de
sucofumiterre. ℥. ii. ul' cũ tiriaca mixtis. Qᵭ
si flegma salsũ ⁊ scabies in diebus caniculari
bus ⁊ in tẽpore ca. nimis supabũdet precedẽ
te aliquo digestiuo ⁊ corpore leuiter mũdifica
to fiat hoc. Inũgatur locus scabiosus cũ ster
core bouino deinde obstruaẽ arena. deinde ex
unguẽto nigro supra in capl'o de morfea nigra
dicto inungaẽ postea ad bal. salsa uel sulfurea
uel aluminosa pa. ducatur. uel in quibus predi
cta sint cocta. uel saltẽ in bal. decoc. fumiterre
lapatii acuti enule absinthii abrotãi ⁊ celidoĩe
que ualet oĩbus scabiosis mirabiliẽ. ⁊ curãt a
salsis ⁊ acutis ⁊ a generãtibus flegma salsum
oĩno. Syrupus optim⁹ ad purgãduꝫ flegma
salsum oĩno. ℞. radicis apij liquiritie scariole
uiol' an. ℥. i. corticũ mirabol'. citrinoꝝ indoꝛuꝫ
kebuloruꝫ. an. ʒ. xx. iuiube sebestẽ pruna sicca
an. l. cerasa sicca. numero. c. passularũ munda
tarũ. ℥. i. 5. scariole politrici ca. ue. an. M. i. hec
oĩa in. x. libꝛ. aque bul. tãtũ. ꝙ solũ tertia pars
remaneat coleẽ. ⁊ collature addatur suci fumi
terre libꝛ. iiii. suci scabiose amboꝝ depuratoꝝ
libꝛ. ii. additis zuchari libꝛ. viii. fiat syrup⁹ cir
ca finẽ decoc. adde mãne pulpe casiefist. tama
rinᵭ. ana ℥. iii. ⁊ sumat scabiosus ex eo quolꝫ
mane. ℥. ii. cũ tepiᵭ. quousqꝫ hũoꝛ sit optĩe ꝑ se
cessũ mũdificat⁹. ẽ. n. mirabilis iste syrup⁹ ad h̄

Dditio uidi quedã qui in tantũ habe
bat tibias ulceratas ꝙ ossa suarũ tibi
arũ apparebãt discopta. ⁊ oĩa bona in
huiusmõi egritudĩe cõsumpserat nec poterat
aliqᵭ utile remediũ repire. cui quidã extrane⁹
supueniẽs dixit uade ⁊ accipe cardum benedi
ctũ uiridẽ in bona q̄ntitate ⁊ pista ipsum bene.
postea fac decoqui in bono uino. deiñ asongiã
porci liquefactaꝫ adde. ⁊ iterum simul bul. po
stea admisce tantũ farine tritici cũ spatula cuꝫ
hiis ꝙ fiat in mõꝫ ũguẽti liquidi. ⁊ de hoc unge
bis quolibꝫ die hoc fecit ⁊ in breui tempore li
beratus ẽ. Itẽ folia rubi superposita prosunt.

Experimētum pro tibiaꝝ ulceribus. ꝛ cōtra flā salsum ꝓbatum p ma. meum. Folia malvaꝝ in aqua ꝛ vino albo an. decoqui facias quousqꝫ optie decocta sint. deiñ collet̃ p staminiā rara ꝛ additis subtilissime pul. fulfuris siliginis ie modū ungueti insimł cōficiantur. ꝛ de hoc pō sup pecias lini ueteris bis uel semł in die. ꝛ ul ceribus uel pustulis aplica. ꝛ semp sit calidū. ꝛ cū remoues ipsum. laua semp qualibet uice ulcera cū uino al. ca. ꝛ hoc fac donec sanies a p̄dictis ulceribus optie mūdificat fuerit. postea loca ipsa cū oleo loto cū. ix. aqua cū cerusa in modū ungueti mixtis inungat̃ quolibet cōsoli data fuerit. tutius tñ ē si prius purget̃ corp⁹. ꝛ ēplastꝫ restringēs reuma circūcirca inuoluat̃.

Ad cancrenas in quib⁹ caro putrefacta nō ex cedit. Wił'e. ℞. aque grosse ꝛ putride putei sal si. uel saltē aque grosse libꝛ. ii. suci arengiarum libꝛ. i. coparose. ʒ. 5. misce in fiala uitri ꝛ agite tur diu quousqꝫ dissoluat̃ coparosa ꝛ infunda tur stupa mūda in p̄dicta aqua. lauet̃ pri⁹ can crena cū illa aqua postea liget̃ binda linea lō ga diu bulita ī aqua pluuiali. ꝛ applicet̃. quāto calidius poterit. Aliud ubi caro excedit ꝛ cu ra precedēs nō ūꝫ. ℞. suci affodiloꝝ cresentiū in arena maris quartā. i. calcis uiue. ʒ. i. auripig mēti. ʒ. 5. arsenici ru. argēti uiui sublimati añ. ʒ. ii. uiridi eris coparose an. ʒ. i. pulucrizāda pul uerizent̃. ꝛ fiant trocisi ꝛ desiccet̃ ad sole. ꝛ ap plicet̃ bis ī die pul. supra cācrenā quātū uidet̃ sufficere. Ad cācrenā noli me tāgere ulcera de pascētia ꝛ corrosiua ℞. ar. uiui sublimati incoꝛ poret̃ diutissime cū asongia poꝛ. re. ꝛ ungatur locus cū pluma. Aliud ad idē ℞. ar. uiui subli mati bul' in aqua quousqꝫ fiat blaua de qua la uetur cancrena. ꝛ supra ligatura fiat cū binda posita in aqua ca. fortit̃ expressa ne fluent bu. Ad lupū. ℞. balsami ꝛ mire an. pulueriza post ℞. terrā in qua sit infusa cāpana q̄tuꝫ de uno p̄dictoꝝ ꝛ totū distempa cū aceto. ꝛ fiat unguē tum tūc ablue primo mēbrū cū urina pa. post unge. Aliud caprina minutissime pānuꝫ lini āti quū ꝛ ī bono aceto ītinge. post supra lupū ex pande ꝛ cū pano lineo albo liga muta semel in yeme. bis in estate.

Capłm. xlvi. de poꝛris ꝛ uerucis.

Quādoqꝫ poꝛri ꝛ veruce fiūt in pedib⁹ ꝛ manib⁹. Et differētia quidē īter hoc ē. Si eim sunt moles. ꝛ sine doloꝛe ꝛ pue ex flāte fiūt ꝛ dicūtur poꝛri. Si dure spis se ꝛ maioꝛes de colā nigra fiūt ꝛ dicūtur ueru ce ꝛ qñꝫ sup iūcturis ꝛ extremitatibus nascun tur ꝛ sunt lōgi ꝛ hy dicūtur coꝛnua. que oīa in hunc modū curātur. Si coꝛpus fuerit plectori cū ꝛ hu. nimiū suphabūdant euent̃ cū medicia cōuenieti ꝛ flōmia si necitas imincat. deiñ ad pticularia remedia itendam⁹. Inūgantur p̄mo ueruce coꝛnua siue poꝛri ex oleo costino uł' ex melle anacardino uel sapōe uel medicamie acu to. deiñ ligētur radices eoꝝ seu ꝓpe radices cū capillis. uel subtili filoserici ꝛ stringat̃ fortit̃ donec cadant uel cōburātur cū uirgis incēsis uel cū ferro ardēti. uł' cū rasorio bñ icidēti ab scidātur. ꝛ san. ab eis exeat. deiñ cū suco citrio qui a radice celidonie exit iungat̃. ꝛ hoc fiat se pe ꝛ sepius donec pa. liberet̃ ꝓbatū ē. postea ex butiro cocto īungat̃. Expimētuꝫ ꝓbatū ad uerucas poꝛros seu coꝛnua ℞. cineris ramoꝝ uitis stercoꝛis ouini ꝛ capni ana misce pulueri zent̃ ꝛ cū lacte ficus uel titiali ꝯficiātur ꝛ ēpla strētur p⁹us tñ cū multis acub⁹ isił' ligatis p̃gā tur. ita q̇ sanguiet aut granū oꝛdei aliq̄d īscin dat̃ ut dictū ē uel saltē cū urtica uiua tāgant̃. Aliud ēpl'm ꝓbatū ad idē. ℞. erugis ꝛ auripig mēti hermodactił' calcis uiue spume maris tar tari uitrioli stercoꝛis colūbini farie siligis. ꝛ nigele ana terātur ꝛ cū felle uacino distēpent̃ ꝛ eis p⁹us sanguiatis ēpl'm hoc suppōatur q2 ꝓ batū ē. Aliud ad idē cantarides arsenicuꝫ mel anacardinū simł' mixta ꝛ suppoita ca. extirpāt Idē facit farina siliginis nigela stercus colūbi uitriolū ꝛ calx uiua ana cū lacte fic⁹ uel titima li mixta ꝛ suppoita ca. p certo ea cū radice sua extirpāt prius tñ sanguinēt ut dixi. Aliud ad idē. ℞. coꝛticis nucis hūide dragāti calcis uiue ana tēpentur cū aceto foꝛtissimo ꝛ supponātur Itē solū tartarū supra pꝛunas positū ardētes in pecia uel stupa in foꝛti aceto intincta inuolu tum ꝛ decoctū ibidē ꝛ supra poꝛros coꝛnua uł' uerucas linitū oīa pred. cta delet ꝛ extirpat. un guenta ēt ꝛ pul. ꝛc̄. foꝛtissima ī capł'o. moꝛphee al. ꝛ niger. ꝛ in capł'o de cācro in gingiuis nato ad hec sunt optima. p⁹us tamen opoꝛtet q̇ fricē tur uel pungātur uel inscidant̃ ut dixi sic q̄ sanguinēt. deīde ēplastra ꝛ alia supradicta sup pōatur. Quidā sacerdos cum hoc expimēto abstulit mihi de manibus plusquam. c. poꝛ ros. Iui ad cum ꝛ ipse cepit me tangere cum manibus ꝛ poꝛros tangebat manuum mea rum ꝛ ibi faciebat signum crucis ꝛ dixit mihi

recede ꝛ in proximo liberatus eris. ꝛ stati iuit ad pitariã ꝛ flexis genibus dixit corã ea pater noster totũ ꝛ cum deberet dicere. Sꝫ libera nos a malo dicebat. Sed libera reynaldũ a porris ꝛ verucis quos in manibꝰ habet ꝛ hoc mõ colligit tres cimas pitarie cũ tribus pater noster. sicut dictũ. ꝛ istas tres cimulas posuit in terra in loco hũido ꝛ priuato ꝛ cum ceperũt marscescere porri de manibꝰ meis inceperunt abire. sic ꝙ infra spatiũ. x. dierũ ab ipsis porris totaliter liberatus sum. ꝛ sic oẽs curabat.

Additio dixit mihi ma. Johannes de florẽtia ꝙ si datur. ʒ. i. spolij serpentis puluerizati in cibo uel potu alicui haenti porros uel verucas ĩ quacũqꝫ pte corporis fuerit in quinqꝫ diebus oẽs de corpore recedẽt. ꝛ dicit se pbasse. ꝙ si carta bombacis uetusta accẽdatur deinde tangatur cũ ea veruca sic accensa. ꝛ dimittat̃ supra verucã cinis eiꝰ ꝛ sic fiat de omnibꝰ quia infra quinqꝫ dies uel vi. recedent expertũ est. Qđ si radix tassi bar. siccet̃ in sole uel in tegula ca. deinde puluerizetur ꝛ pĩiciat̃ supra porros ꝛ verucas destruit eos. Item succus celidonie facit idem. Item lauare locũ cum aqua saponarie curat.

¶ Capitulũ. xlvij. de lepra.

Sicut dicit Auicena in fen tertia quarti tractatus. lepra est infirmitas mala proueniẽs ex sparsiõe collere nigre in toto corpore. quare corrũpit̃ ꝯplesio mẽbrorũ ꝛ forma ipsorũ. ꝛ figura ipsorũ. Et ĩ fine lepre qñ rũpit̃ ꝯtinuitas ipsorũ mẽbrorũ. Ita qđ corrũpũtur extreĩtates ut nasus ꝛ labia ꝛ huiusmõi ꝛ cadũt. Fit aũt quis leprosus cũ coheat cũ muliere cũ qua stati leprosus cohiuit. Qñ ab ipsa generatiõe fit leprosus ut quis a sanguĩe ĩpuro nutriat̃ aut ex corrupto spmate generat̃. aut cũ generat̃ in tẽpore mestruorũ. Fit ẽt qñ quis leprosus ex mala qualitate ꝛ dispõne aeris. ꝛ ex usu flaticorũ melẽcolicorũ ciborũ sumptorũ ĩmoderate. ut ex carnibꝰ asininis bubalinis uel uachinis ĩfectis carnibꝰ porcinis camoratis ꝛ sitibus. carnibꝰ nõ puris. Fit ẽt quis leprosus pp nimiũ usum aleate ꝛ pipate. ꝛ ex ĩmoderato usu uini puri. ꝛ quia gallici his ĩmoderate utũtur ꝛ burgũdiões pptera multi eorũ sunt leprosi. Itẽ efficit̃ quis leprosus cũ nimiũ cõuersat̃ cũ leprosis. ꝛ secuꝫ in uno loco pseuerat. leprosi eñim ĩficiũt aerẽ. ꝛ aer ĩfectus cũ attrahit̃ ab illis qui ꝯuersant̃ cũ illis ĩtrans eorũ corpora inficit ea. pp hoc leprosi a cõuersatiõe sanorũ hoĩnũ debẽt segregari. ne aerẽ ibi corũpant ꝛ sanos in leprã faciãt ĩcidere. Et iõ in locis remotis habitare cogãtur. ¶ Lepre quatuor sũt spẽs. s. leonina. elefantia. alopitia ꝛ tiriasis. leonina fit ex colera in qua rotũdãt̃ oculi. ꝛ eminẽt cũ eminẽtia uenarũ. ꝛ citrinitate immixta rubori. ꝛ ualde mobiles efficiũtur adest nariũ gracillitas cũ uehemẽtissima raucedie. sic ꝙ uident̃ quasi loqui p nares gingiue eorũ ꝛ nasi extremitates corodũtur cutis eorũ exaspatur. ꝛ supcilia depillãtur. Et cũ urina emitũt alqñ aliquas gutas san. serpigines ꝛ ĩpetigines p corpora eorũ apparẽt ꝛ multũ sternutãt. Et cũ ĩueterat̃ hec spẽs cadũt extremitates. sicut nasus ꝛ huiusmõi. Et dr̃ leonina qm̃ pluries leonibꝰ hec spẽs accit qm̃ facit saniẽ pa. terribilẽ sicut ẽ facies leõis. Alopitia ẽ spetics lepre. q̃ fit ex sanguĩe adbusto. ꝛ in ista spẽ tota ꝯpillant̃ supcilia ꝛ barba. Et pp hoc dicit̃ alopitia ab alopibus. i. uulpibꝰ. depillãtur eñim in modũ uulpiũ. oculi eorũ inflãtur ꝛ uehemẽter rubẽt. pustule in facie rubee. ꝛ qñ in toto corpore oriũtur. a qbus manat sanies cũ san. mixta apparẽt uene ĩ pectore ꝛ odor eorũ ꝛ sudor ꝛ hanelitꝰ fetet ꝛ difficulter odorant. nasus ingrossat̃ ꝛ gene tumẽt. ꝛ sanguis a gingiuis effluit ꝛ in uria alique gute san. qñqꝫ emitũtur. ꝛ iste due spẽs. s. leonina ꝛ alopitia quasi oĩo ĩcurabiles sunt. ꝛ spãliter cũ fuerit antiquate. ꝛ cum extremitates iam incipiunt cadere ab eorum curatione oĩno desistas. Elefantia uero est alia spetics lepre q̃ accidit elephãtibꝰ pluries. ꝛ fit ex melia naturali. ꝛ in hac spetie oculi rotundant̃. ꝛ cõrugant̃ palpebre. ꝛ nares ãgustant̃ uox efficit̃. rauca. tubera fiunt ĩ corpore minuta ꝛ dura ptium quarũdaꝫ circa superficiẽ. fit ĩsensibilitas ungues ẽt ingrossant̃ cũ quadã equalitate. Et qñ appet his ĩ sompnis ꝙ supra corpus eorũ habeãt maximã grauedinẽ ꝛ pondus. ꝛ mores multi mali ꝛ dolosi ĩ eis appent. Et ẽt alia spẽs lepre que tiriasis dicit̃. in qua cutis molescit ꝛ excoriat̃. ad similitudinẽ tirorũ. glãdule oriũtur molles. ꝛ dealbat̃ cutis. ꝛ cũ aspergit̃. nõ cohoeret. morphee albe ĩnascunt̃ nares opillãt̃. uox efficit̃ rauca. ꝛ hec quarta spẽs lepre fit a flãte. ¶ Nota itaqꝫ ut dixi pme due spẽs lepre ĩcurabiles sunt. s. leonina ꝛ alopitia. Elefãtia uero ꝛ tiriasis qñ curãtur lꝫ ẽt ĩcurabiles reputẽt̃.

Omnes.n.lepre spēs ꝑ incurabilibꝰ habēt̃ ꝛ spāliter cum fuerint antiquate. ꝛ cum extremitates iam cadunt. ungues scindunt̃ ꝛ forma corporis feda incipit fieri. ꝛ facies fit terribilis ꝛ color denigrat̃. ꝛ san. cū extrahit̃ statim congelat̃ ꝛ currit v̄tus fetens per corpus. Quādoq; hec signa uel plura eoꝝ apparuerint ī leproso tunc de curatiōe eiꝰ nō itromittas te. Et pulsus qdem leprosi debilis ē ꝑpter debilitatē v̄tutis naturalꝭ ꝛ corruptionē ipsius caloris naturalis ī corpe. Lepra. igit̃ cū noua fuerit et spetialiter elefantina ꝛ tiriasis si signa terribilia predicta adhuc nō appent in hūc modū ſm magistrū meū curari poterit. Cum hac.n. cura plures leprosos ī p̄nᵒ cū apparuerit eis lepra meis curaui tēporibꝰ. Prio fiat flobotomia ī brachio sinistro uene mediane. postea seqnti die de dextro. postea quolibꝫ die sumat. ℥. ij. de isto syrupo cum ca. ī mane ℞ succi boragis depurati lib. iiij. succi fumiterre depurati lib. i. ꝛ radicū tenerimaꝝ rorismarini. sansuci. lapacij acuti ꝛ ebuli ana. ℥. i. s. pruna damascena. l. masticis polipodij quercini recētis se. feniculi radicis affodilloꝝ insil' coctoꝝ ana. ℥. ii. uiolaꝝ floꝝ boragis ana. ℥. i. s. oīa insil' coquāt̃ pfecte ꝛ accipe tm̄ decoc. illius q̄tum sūt succi. ꝛ addito suc. q. s. fiat syrupꝰ ꝛ quottidie utat̃ quousq; mā sit digesta. deinde purget̃ cū pillul' de fumoterre. uel cū yera ruffi. uel cū alijs pill'is euātibus colerā nigraꝫ ꝛ humores adustos que ī pcedēti caᵒ de scabie dicte sūt. ꝛ fiat sic ꝙ bis uel saltem semel soluat̃ uēter leprosi in qlibet ebdomoda. uel qꝫ saltim semel uel bis asselet qualibꝫ die. Sumat bis ī septimana ciatū unū seri caprini cū. ℥. i. caffisti. ℥. i. zuchari ꝛ. ʒ. iij. reubarbari pulverizati. qꝛ optiē soluit. postea istud caputpurgiū naribꝰ imitat̃ p quodā instrumētū qꝫ dr̄ nasale. q̄tᵐ nares capiūt ℞. macropipis celidonie. tapisse. nasturcij. burūgi ana. ʒ. i. nucis muscate. pulegij ana. ʒ. s. succi agni casti olei sisami ana. ℥. iij. misce. ꝛ bul. oīa usq; ad tertie ptis ꝯsūptionē coquāt̃. ꝛ ī uaso uitreo seruent̃ ꝛ pnasale naribꝰ imittat̃ (ut dixi) q̄tum nares cape p̄nt. Alia ēt caputpurgia dicta ī dolore capitis in hac ꝯpetūt. In balneo aq̄ simplicis post purgatōeꝫ ītrēt quolibꝫ die ꝛ fricent̃ fortit̃. ꝛ facies eoꝝ ex oleo ex secucurbitē extracto ꝛ oleo uiol. ungat̃. ꝛ totuꝫ corpꝰ eoꝝ cuꝫ oleo mirtino masticino costino uel aliquo de unguētis subscribēdis iungatur

Et post exituꝫ balnei ī pānis bn̄ iuolutus una hora quiescat. deinde det̃ sibi pēna in oleo itincta precedēte ꝑus potatione aque ca. decoc. serapaꝝ ꝛ atriplicis ꝛ uomat q̄litercunq; possit deinde dentur in potu statim. ʒ. ii. absinthij cū uino al. subtili. Itē tiriaca maior. Gal. ꝛ tiriaca diatesserō ꝛ diasulfur. trocisi squinati ꝛ trocisi ꝺ tiro cū. ʒ. i. uini dati mirabilit̃ uallēt leprosis Itē comedāt ꝯtinue carnes uiperaꝝ ī hūc moꝫ paratas. Accipiant̃ uipe seu serpētes. qui ī mōtanis locis ꝛ petrosis degūt. ꝛ ruffe meliores sunt. ꝛ abscindat̃ eis caput ꝛ cauda. ꝛ quod ē ī uentre eiciat̃. deiñ lauent̃ ꝛ ī olla noua coquāt̃ cū aneto sale galāga petro. modico pipis parū cinamomi ꝛ paꝝ olei ꝛ pauco pul. diptami in aq̄ coquāt̃ donec caro ab ossibꝰ separet̃. ꝛ des carnes istas ad comedēdū ꝛ ius ad bibenduꝫ Et si scotomiā passus fuerit leprosus huiusmōi carnes amplius nō dent̃ ꝙ si dent̃ dicte carnes uiparuꝫ ad comedēdū ꝛ ius ad bibenduꝫ quousq; īflet̃ ꝛ scotomiā paciat̃ tunc sufficit. ꝛ qescat pa. a laboribꝰ suis ꝛ uigilꝫ q̄tum pōt. Caueant sibi oēs leprosi a frixis acetosis salsis acutis ꝛ a forti uino ꝛ a coitu. Comedāt q̄nq; lac caprinū ī quo lapides fluuiales sint extincti. ꝛ boraginē bletas. cucur. citrules: lactucas cicoreā: spinachias: ꝛ huiusmōi cū lacte amigdalaꝝ ꝯditas. comedant carnes edinas pulinas castratinas pdicuꝫ faxianoꝝ durdoꝝ ꝛ similia Uinū clarū ꝛ subtile redolēs ꝛ bene limphatū bibant. Unguētū ꝑbatum ad leprosos ℞. radicis lapatij acuti abrotani agrestis fumiterre eruce agrestis. Floꝝ ꝛ folioꝝ tintimali añ. M s. hec oīa bene terant̃. ꝛ cū asongia ueteri optime pistent̃. ꝛ sic ī aliquo uase ereo dimittāt̃ p dies octo. deinde liquefac istagnato ꝛ pul. iste aspgant̃. ꝛ per interualla cū spatula oliue admisceātur ℞. aluminis sicci elbi albi auripigmēti staphisagrie oīum ana. ʒ. s. ultimo adde. ℥. ij. picis liquide ꝛ semp cū spatula ducas. ꝛ pfecte decoqui facias deiñ p staminā raraꝫ colletur. ꝛ usui reseruet̃. Unguetuꝫ ma. mei ad leprosos optimū de quo post bal. exituꝫ iungat̃ qꝛ ꝑbatum ē. īpleatur uas tereum oleo cōi bono in quo. vij. uel. viij. lacertas uirides maiores ꝛ uenenosas quas iuenire poteris apponas. ꝛ ibi pmittant̃ mori ꝛ iacere p dieꝫ ꝛ nocteꝫ. deinde bulliant supra ignem donec liq̄fiant. ꝛ q̄si sint oīo ꝯbuste. ꝛ cum eis bul'. x. frusta corticis radicis sābuci uiridis. et cū bulierint diu p̄dicta

frusta sābuci.abiciant̄ et predictū oleū coagu
lari pmittat̄.de quo i exitu bal.loca ifecta a le
pra sepe inūgantur.qm̄ ē mirabile .unguētum
optim ad lepraʒ et ad oēs corīs ifectiones.℞.
saponis gallici.℥.iiij.asongie ueteris por.℥.iiij.
farine lupinoꝝ et siliginis ana.℥.iiij.olei et capi
telli ana libr.s.oīa terant̄ isimul ⁊ i uase figuli
coquāt̄ usqꝫ ad ꝯsumptionē predictoꝝ liquoꝝ
⁊ addita cera q.s.fiat unguētū.de quo inūgat̄
purgatione bal.⁊ fricatione dictis ꝑus factis.
Jtē nota ꝙ ꝑ abscisionē testiculoꝝ palleant̄ le
prosi.¶Potio optima ad lepraʒ serpiginē ipe
tiginēʒ.morphea.⁊ huiusmoi ifectiones corpis
℞.coloquintide agarici squile asse turbit sca
mo.elbi nigri polipodij pipis albi nigri came
dreos camepitheos centauree ana.ʒ.x.siseleos
prasi ameos epithi.gentiane.euforbij.polij ab
sinthij cicute aristo.rotunde ⁊ lōge ana.ʒ.x.co
cognidij timtimali.yreos.fumiterre.petro.ar
moniaci.oppoponacis spice xilocasie.assari ci
namomi amomi calami aromatici.folij mirre.
scordeon cipi ipericon pipis longi fu.croci.spi
ce celtice.squinātī carpobalsam'.se.ruthe.se.⁊
radicis apij castorei ana.ʒ.ii.s.serapini.bdelij
ana.ʒ.v.carniuʒ citroꝝ.℥.iii.yrundinis cocte
pinguedis tiroꝝ ana.ʒ.x.aloes.ʒ.xxxi.hec.oīa
cū pinguedine ꝑdicta ⁊ sapa.q.s.ꝯficiant̄ ⁊ in
pillulis uel qualitercūqꝫ poteris des.ʒ.v.uel
ſm ꝙ tibi uidebit̄ ex predcā ꝯfectione qm̄ mi
rabilis ē.Syrup⁹ exptus ꝓprie ad illos q inci
piunt fieri leprosi mitigat.n.eos ⁊ non ꝑmittit
ampli⁹ lepraʒ eoꝝ excrescere.sed curat eos se
pe.grossos ⁊ uiscosos humo.purgat.⁊ ꝯtra sca
salsuʒ serpiginē ⁊ ipetigineʒ rosulas ⁊ ꝯtra oēs
cut' is ifectiones ē mirabilis ⁊ aprobat⁹ ℞.fu
miterre rad tassi.bar.alete radicis sticados as
fodil' serpētarie cucu.agrestis radicis yreos.
utriusꝫ elebori celidonie leuistici.Et si hu.col
lericus i cā fuerit uermiculaꝝ cibalarie crasu
le solatri sempuiue de oībus his herbis ana pi
statis i ea q̄titate qua succū hēre posit.⁊ oēs
isti succi residere dimittat̄ sequēti 9o die collē
tur ⁊ pro unaquaqꝫ libra succi.pōe lbr.i.mell'
dispūati ⁊ coquāt̄ fere usqꝫ ad medietatis cō
sumptioneʒ.⁊ tūc ab igne deponant̄ ⁊ pul.iste
admisceat̄ ℞.turbit esule polipodij hermoda
ctil' catapuciaꝝ mūd.ana.ʒ.i.aristo.lon.diptani
ana.℥.s.elbi al.⁊ nigri ana.℥.quartū detur.de
isto syrupo.℥.ii.semel i septimana cum ea.Ad
palliationē leprosoꝝ fiat unguētū tale.℞.lima
ture auri argēti plūbi eris stagni ⁊ ferri ana te
rant̄ ⁊ ducant̄ due hore supra ꝓfidū in modū
coloꝝ ⁊ cū san.testudis ⁊ san.pueroꝝ recētib⁹
⁊ oleo amigd amarū ana isil' distēpent̄.⁊ addi
tis paꝝ balsami mirre aloes i modū unguenti
ꝯfice ⁊ corp⁹ inungat̄ cū leprosus de ba'.exit.
Aliud exptuʒ ad idē ℞.unguēti fusci.balsamite
unguēti aurei ana misce cū terbētina limatura
ferri sanguīs pueroꝝ re.oībus his mixtis iun
gat̄ corūs cuʒ exit de bal.⁊ statiʒ pliris arcoti
con cū limatura eboris ⁊ auri i potu tribuatur
cuʒ uino albo limphato ⁊ subtili distempatis.
Aq̄ metalloꝝ expta ad oēʒ lepraʒ scabieʒ fistu
laʒ morpheā serpiginē ipetiginē ⁊ cancrū ⁊ cō
fortationē oīuʒ mēbroꝝ corpis ⁊ oēʒ morbum
ꝯtagiosuʒ palliat ⁊ iterficit oēm morbū ꝯtinue
solutionis ℞.limature ferri.calibis auri argē
ti eris stagni plūbi aā mirre aloes aā q̄m suffic
de oib⁹ terāt̄ oīa sil' ⁊ misce ⁊ ponāt̄ oīa i olla
uitreata uel alkimita.q̄ uas d stillationis super
se h3.⁊ supra ignē fornacis apponat̄.⁊ aqua q̄
ꝑ alēbicuʒ distillat i uase uitreo collige ⁊ usui
reserua.qm̄ ē mirabil' ad oīa supradicta.Jtem
aq̄ betonice celidonie rute eruce uerbene eo
dēmō ꝑ distilationē abstracta uʒ ad oīa supra
dicta.⁊ pulchritudineʒ dat coloris.

Additio expimentū si aliqs ē leprosus
ſm frēm Albertū.fiat minutō de bra
chio.⁊ proiciat̄ in san.modicū plūbi
usti pul.si statim petit fondū ē uel erit i breui
leprosus.⁊ si nō descēdat sed supnatet nō nūqꝫ
ent in sano descēdit sed supnatat.Jtē san.lepro
si cū fuerit infrigidat⁹ si frices cū dig'to tuo sē
ties ipm arenosū ac si ibi eēnt arene ⁊ hoc uerꝫ
ē signū lepre.¶Jtē hoc mō poteris cognoscer̄
leprosū.accipe argentū uiuū ⁊ cū saliua mortifi
ca ipm.deide cū cera liq̄facta malaxet̄.⁊ i mōꝫ
empl'i ponat̄ i aliqua pte corpis ꝑ diē ul' noctē
Si.n.leprosus ē.locus ampulatur.Si nō.non.
Syrup⁹ ad oēm spēm lepre.decoquat̄ succus
fumiterre ⁊ collet̄.⁊ i collatura decoquat̄ thi
mi epithi sene.aristo.ro.gētiane mirti baccaꝝ
lauri tamaridi cinamōi.℥℥.carniū serpētis pre
parataꝝ.Accipe serpētē de melierib⁹ q hūt uē
treʒ albū.⁊ i medio uētris lineā rubeā distictā
⁊ dorsū nigꝝ.⁊ remotis capite ⁊ cauda mediū
decoq̄t de ꝑdictis usqꝫ ad carniū itegraʒ disso
lutionē.deiñ collet̄.⁊ cū suc.syrupizet̄.de ꝑdi
cto recipiat de 3o i 3m diē q̄m capit testa oui cū

aq̄ tepida precedēte usu ellectuarij isti⁹. Deco quat̄ serpēs pdicto mō prepat⁹ i uino albo re motis spinis ⁊ ossib⁹ terat̄ caro ⁊ cū duabus ptib⁹ diasene misceat̄ ⁊ fiat ellectuariū ꝫ omnē cām frām. In cā ca. sint due ptes rosate nouel le cū tertia carniū serpētis decocti cū porris ad comedēdū. Itē det̄ uinū serpētis ad bibēdum. Itē serpētes decocti cū tritico usq₃ ad integrā dissolutionē dēt galine ad pascēdū ⁊ depluma bunt̄ ⁊ renouāt̄ plume post. ⁊ post renouatio nē₃ assent̄. det̄ oibus leprosis ad comedendū ad renouādū cutē. Itē cū pinguedie defluente inungat̄ facies. ⁊ opabit̄ illō idē. Ad palliādū lepraʒ. ℞. argēti uiui stagni ana funde. sit post misce. tere sup marmorē adde q̄ītū illa de mer curio sublimato tere oīa fortit̄ simul. ⁊ postea pone i celario huido i uitro ⁊ fiat aqua. de q̄ᵃ apone supra pustulas facta scarificatōe ⁊ dimit tat̄ p dies. p⁹ unge cū oleo de uitell' ouoꝝ. ⁊ si necesse tibi ut̄ reitera op⁹. q2 renouat cutem. ⁊ palliat lepram cū bono regie. Ad lepraʒ ℞. sta pbisagrie litargiri plū. husti euforbij ana. ℥. iij. succi gētiane succi bardane ana. ʒ. iij. olei de oli uis ueteris. ℥. ii. pulueriʒēt subtilissime ⁊ fiat massa cū predcis post ℞. anabulā minorem ⁊ caulēʒ agrestē lapaciū acutū radices affodiloꝝ tere diligēter cū porci asongie uetustissime. ℥. iiij. ⁊ fortiter pistādo incorporet̄. cui addatur massa supradicta. ⁊ fiat unguentū. Ultio adda tur scamonee cocte subtilit̄ pulueriʒate. ʒ. vi. unge brachia circa pulsū in crurib⁹ ⁊ mirabis effectū. Pillula una ad modū ciceꝝ de ambra sero sūpta ualet ad leprā. q2 int̄ oīa san. mūdifi cat. Notandū q̄ i pustulis ⁊ rasca faciei multū iuuat appositio uētosaꝝ cū scarificatōe i spatul Et post diē tertiū appone sanguisugas. post in unge cū unguētis precedētib⁹ tñ pus purgatio ne ⁊ balneo. Ad leprā uʒ aqua san. porci. auruʒ potabile. Ellectuariū serpētuʒ fʒ doctrinaʒ ga lieni i. xi. farmacoꝝ. ⁊ aurū puꝝ. Syrup⁹ gal. laxatiu⁹ ad oēm spēm lepre opti^m serpiginem ipe igīnē scabieʒ stōm mūdificans ⁊ renes pur gans ℞. mirabolanoꝝ kebuloꝝ ⁊ idoꝝ añ. ʒ. x. epithi cuscute absinthij boraginis radicis apij maratri ana. ʒ ii. pruna sicca. xxv. passulaꝝ siñ nucleis beliricoꝝ liquiritie polipodij ana. ʒ. xii tamarindoꝝ cassiefi. ana. ℥. ii. roxa. uiol. ℥℥. añ ʒ. i. iniube sebestē ana. xv. oia bul. usq₃ ad ɔsū ptionē tertie ptis. deinde colleńt. ⁊ de collatu ra coꝝ accipe libr. iiii. ⁊ adde succi fumiterre depurati libr. ii. succi boragis ⁊ succi scabiose añ lbr. i. ʒuchari. q. s. deńt. ℥. ii. cuʒ tepida bis uel ter i ebdomoda. Unguētū ad pustulas faciei qd̄ habuit mr̄ Bernard⁹ foreste in mōte pesulano a quodā pegrino ⁊ uidit effectū. ℞. ℥℥. al. granoꝝ paradisi gariof. ana. ℥. ꝯ. sulfuris uiui. ℥. i. ꝯ. asōgie porci recētis. ℥. iij. pulueriʒā da pulueriʒent̄ ⁊ misce i modū unguenti. quo ungat se de sero morphea⁹ seu leprosus. ⁊ de mane lauet se cū aqᵃ decoc. cōis furfuris.

Explicit liber secundus.

In hoc meo tertio deo auxiliāte de egritudib⁹ q̄ ppie mulierib⁹ acci dunt tractare itēdo. ⁊ q2 mulieres ut pluri^m sūt aīalia uenosa: de mor su aīaliuʒ uenenosaꝝ ɔñter tractabo. ⁊ postea de quibusdā apātib⁹ ⁊ de antrace. carbunculo ⁊ fistulis. Et i hoc finiet̄ liber tertius. postea li bruʒ 4^m de febrib⁹ ordinabo. qui erit ultim⁹ liber breuiari mei ad finē cui⁹ sobrie ⁊ leto oī potens deducat animo.

Ca^m p^m de cāis ipedientib⁹ ɔceptionē.

Accipiēs igit̄ ab ipedimēto ɔceptiōis audeo dicere q̄ ex multis ⁊ diuersis cāis i mulierib⁹ ɔceptio denegat̄. ut ex nimio fluxu mestruoꝝ. ⁊ ex nimia retētione eoꝝ. ⁊ ex apāte mr̄icis seu uulue. ⁊ de unoquo q₃ propriū ca^m ordinabo. uʒ. de nimia retētiōe mestruoꝝ. ⁊ de imoderato fluxu ipsoruʒ. ⁊ de apāte uulue. Qñq₃ ipedit̄ ɔceptio pp nimiā mr̄icis ɔstrictiōnē. q̄ nō pōt semp sciri nisi per mulierē. q̄ mulier os mr̄icis tangēs digito qñ₃ ipsuʒ os mr̄icis ita strictū iuenit ut digit⁹ itro miti nō possit. Et hoc est cā sterilitatis i mlt'is mulierib⁹. pp hanc. n. ɔstrictioneʒ oris mr̄icis spma nō pōt itrare matricē. nec ad gñoneʒ uel ɔceptionē facere. uñ curet̄ ut ifra dicā. Qñq₃ fit mulier steril' total'r. ut qñ bibit aquā decoc. radicis filicis. ⁊ aquā i qua ferarij extingunt forfices suas. uel supponūt sibi aliqd̄ supposi toriū ɔceptionē ipediēs. de qb⁹ ifra tractabit̄ ⁊ hec sterilitas p medicinā nō curat̄. Qñq₃ ipe dit̄ ɔceptio sicut mulieres dicūt p facinora seu maleficia facta illi mulieri. sʒ pluries ⁊ plurib⁹ accidit p artē nigromātie ut i pluribus uidi. ⁊ huiusmōi sterilitas curationē nō recipit nisi p⁹ facinora tollāt̄. Qñ₃ ēt mulieres a pncipijs ge nerantib⁹ ⁊ ɔponētibus efficiunt̄ steriles. aut

rōne etatis.q: iaȝ trāsiuerūt.l.ānum uel sexage
simū.ꝛ huiusmōi sterilitas nō recipit curatōeȝ
nec ꝯcipe pn̄t tales mulieres nisi forte diuino
miraculo.sicut pȝ de scā elisabet.q̄ iā sexagesi
muȝ ānuȝ tn̄siens cū diuino spiramīe peperit
beatuȝ Johānez baptistaȝ ꝛ de plurib⁹ alijs.
Cause aūt gn̄ales ī mulierib⁹ ꝯceptionem īpe
dictes sūt quatuor.s. distempantia caliditatis
frigiditatis siccitatis ꝛ hūiditatis. Nā ut dixit
ypo.ī affo.qnte parti. ¶ Quecūqȝ frias ꝛ den
sas mr̄ices hn̄t nō ꝯcipiūt. Et quecūqȝ huidas
hn̄t mr̄ices nō ꝯcipiunt.extiguit̄.n.in eis semē
Et q̄cūq; siccas matrices hn̄tes nō ꝯcipiunt.ī
digētia.n.nutrimēti corrūpit̄ semen. Et de hus
quatuor qualitatibus ī v̄tute excedētib⁹ exᵐ
ī hunc modū possum⁹ colligere. ¶ Spma uiri
ē sicut artifex. Et sperma mulieris ē sicut mā ī
creatiōe. ¶ Unde quēadmodū agricola ī agro
suo granū semiat.eodēmō ꝛ uir ī muliere semi
nat.semē suū.si itaqȝ granū tuū ī locis frigidis
simis sicut sūt plures ptes sithie uel alamanie.
uel qn̄ nix ꝛ glaties sūt ī terra ꝛ ī locis illis uo
lueris semiare nō germiabit nec fructū faciet
hoc mō semē a te semiatuȝ ibidē pp nimiaȝ fri
tateȝ extinguet̄.ꝛ mortificabit̄.ꝛ v̄tus ipsius
semīs anichilabit̄.ꝛ nō faciet ad gn̄oneȝ. Ideȝ
dico de huīditate nimia. Uerbigrā si seīnaue
ris granū ī palude tanta ē ibi huīditas ꝙ v̄tus
q̄ ē in se.ibidē nō pōt oriri. Eodēmō ꝯtingit in
muliere hn̄te matricē nimis huīdaȝ naturalit̄
uel accn̄talit̄ ut accidit meretricib⁹.q̄ tota die
cohēūt.ꝛ hn̄t matricē humidā ī eis.n.nō fit ge
neratio. Eodēmō de caliditate nimia.ut si ī ethio
pia uel saltē ī dieb⁹ canicularib⁹ seīaueris. tā
ta est terre caliditas ꝛ ariditas.ꝙ v̄tus semīs
ibi adurit̄ ꝛ suffocat̄. Simile exᵐ accidit de ni
mia siccitate.ut si semīa ueris granū uel aliq̄d
tale ī harena maris.tāta ē ibi siccitas q̄d granū
ibi nasci nō pōt.ita potes dicere de muliere ha
bente matricē nimis siccā. Oȝ ergo si matrix ī
aliq̄ istaꝝ q̄tuor qualitatū distēpata. fuerit ꝙ
ad tempamentū reducat̄ cū reb⁹ ꝛ medicamī
bus sicut inferi⁹ dicā. Fr̄itas nimia ī cā esse co
gnoscit̄.qꝛ mulier sentit fr̄itateȝ circa latera ꝛ
renes ꝛ mr̄iceȝ.ꝛ urīa ē tenuis ꝛ alba.aȝ ꝛ qn̄ȝ
mediocrit̄ spissa.ꝛ oīa fr̄a nocēt.ꝛ cal'a prosūt
huīditas v̄o in cā esse cognoscit̄ ex pingui uel
mediocri corpis dispōe.ex mestruis exeūtib⁹
cū mucilagib⁹.ꝛ ēt qꝛ circa pn̄ᵐ ꝛ finē mestruo
ruȝ mulier quoddā uiscosū ꝛ aquosū emittit.

urina alba spissa.ꝛ qn̄ȝ lactea appȝ. Adest etiā
fr̄iditas ꝛ grauedo mr̄icis.ꝛ uulue.ꝛ dolor cir
ca latera ꝛ renes. ¶ Nimia v̄o caliditas seu sicci
tas manifestat̄ p exn̄tia urina citrina uel subci
trina tenuis cū athomīs lactis. Adest sitis oris
amaritudo.ꝛ qn̄ȝ toti⁹ corpis macilētia ꝛ exic
catio.paucitas mestruoꝝ.ꝛ qn̄ȝ aliqua res ex
tenuās corp⁹ precessit sicut sūt uigilie nimie
ieiunia.labor angustia acuta fe.ꝛ similia. Et hu
iusmodi mulieres q̄ naturalit̄ ad huiusmodi
macilentiā sunt disposite raro ꝛ cū difficultate
ad tēpamentū redeūt ꝛ ꝯcipere pn̄t. Quando
qȝ ēt impedit̄ ꝯceptio uitio uiri ut si spma ipi⁹
fuerit nimis cal'm ꝙ scitur p mulierē.qꝛ qn̄ ta
le spma ī matrice emittit̄ sentitur cal'm quasi
adurens. Aliquando sentit̄ nimis fr̄m ꝛ quasi
ad modū glatiei in uulua mulieris aut p nimia
lubricitate statim emittit uir cū muliere spma
incōtinēti lubricuȝ ꝛ aquosuȝ ꝛ isti tales nō ge
nerāt.oportet.n.q̄d spma faciēs ad ꝯceptioneȝ
sit ꝯdensatū ꝛ spissū ꝛ in quatuor q̄litatib⁹ tē
peratū. Item qn̄ uir hȝ uirgaȝ tortuosā seu cur
taȝ ꝛ curuatā nō generat.qꝛ nō pōt sperma suū
recte ī matricē proiicere ꝛ sic nō generat. Iteȝ
nota ꝙ dicit phus in libro de aīalib⁹ ꝙ spma
pueri ꝛ ebrij ꝛ multū coheūtis nō facit ad gn̄a
tioneȝ. ¶ Itē nota sicut dicit Auicena sperma
uiri est sicut artifex ꝛ spma mulieris ē sicut mā
ī creandis īfantib⁹. ¶ Et sicut uidem⁹ in pauco
fermento q̄d magnā paste partē fermn̄tat ꝛ ele
uat. Eodēmō ē de spermate uiri qn̄ cū spmate
mulieris miscet̄.plus eniȝ eijcit una mulier de
spmate quā faceret.x.uiri. Et istud modicum
sperma uiri.q̄d cuȝ illo spermate multo mulie
ris miscet̄ ē sicut fermentū ī pasta positū ut di
ctū ē. Et si obiceres ꝯtra me forte ꝙ mulieres
nō spmatizant.dico ꝙ ueꝝ est ꝙ illud q̄d emit
tit mulier nō ē ueꝝ spma.sed pōt dici q̄d ē san.
mestruosus de albatus.ꝛ sic habes q̄d nomē
spmatis dicit̄ de duob⁹ spmatibus per cōitatē
nomīs tm̄ ꝛ uniuoce. ¶ Probatio sterilitatis ī
uiro uel muliere hoc mō pōt fieri. accipiat q̄lȝ
eorum grana frumēti ordij ꝛ fabaruȝ ana.vij.ꝛ
quilibȝ eoꝝ madefaciat sua grana ex urina pro
pria.ꝛ seminet quilibȝ eorum separatim ꝛ per
se grana sua in aliqua grusta in qua sit de terra
ad sufficientiam ut ibidem nasci possint.ꝛ qui
libet eoꝝ quolibet mane ex urina propria gru
staȝ suā aspergat.ꝛ sic per.viii.uel decē dies ul'
ampli⁹ fiat.ꝛ dimittant̄ p̄dicte gruste sic ꝙ si

per eas non pluat. ⁊ grana que nascent̃ signifi
cant q̄ꝺ ex pte illius nō ē sterilitas. Aliud ad
idez si sperma uiri uel mulieris sup̄ uas plenū
aqua ꝓiciat̃ illō q̄ꝺ supernatauerit significat
ī isto sterilitatē esse. q̄ꝺ v̄o ad profūduz iuerit
significat illū uel illaz posse generare uel conci
pere. Aliud melius signuz quod possit hēri a
muliere utrum possit concipere. uel non est ꝙ
facias illud q̄ꝺ dicit ypo. ī affo. ante par. mulie
ri si uis scire ⁊cc. ⁊ si nō cōcepit copias caz ue
stimētis ⁊ suffumiga ex aromatib⁹ per īferiora
⁊ si odorez per nares ⁊ os senserit. Scias ꝙ nō
ꝓpter se non cōcepit. est ergo culpa uiri. Sz
hec suffūigatio h̄ mō debz fieri sedeat mulier
in scāpno pforato nudo culo. ⁊ sit bene induta
uestimētis plurib⁹. ⁊ supra oēs panos suos sit
cincta ⁊ fortiter stricta cū cingulo uel fascia sic
q̄ꝺ fum⁹ ab īferiori pte ueniēs per os ⁊ nares
ei⁹ accedere nō possit. Et tūc p embotū fumuz
ab huiusmōi aromatib⁹ supra carbones posi
tis ī uuluā recipiat. sicut sūt laudanū. storax ca
lamita lignūal'. muscus ābra. ⁊ huiusmōi. Et
si huiusmōi fumū p corp⁹ suū trāsire senserit ⁊
ad nares deuenire. scias ꝙ ex pte huius mulie
ris nō impedit̃ ꝯceptio. sz poti⁹ ex pte uiri. Si
v̄o dictū fumū ad nares suas nullomō sēserit
deuenire. scias ꝙ a culpa eius procedit sterili
tas. Itē nota ꝙ si oleuz mūdatū ponat̃ ī uul
uaz ⁊ odor ei⁹ ad nares p corp⁹ penetret signū
ē ꝙ a muliere sterilitas nō ꝓcedit. ⁊ ecōuerso.
Si itaqz ī muliere īpediat̃ ꝯceptio pp nimiā
mestruoꝝ retētionē. uel pp eoꝝ īmoderatum
exitū. uel pp apā matricis. ꝓuocent̃ uel stringā
tur mestrua. uel curet̃ apā matricis s̄m ꝙ in ꝓ
prijs dicet̃ capl'is. Q̄ꝺ si pp nimiaz frigidita
tez ꝯceptio impediat̃. hoc mō curet̃. circa finez
reuolutio lune mestruoꝝ cursu ꝯpleto mulier
circa horā matutialē stuphā ītret. ī qua matris
silua malua bismalua rose. Junipas. pitaria mē
tastruz. frondes lauri mirtus pulegiū camo.
sauīa. pinpinella. mēta. maiorana folia citri. ba
silicon. ⁊ alia odorifera apponāt̃. ⁊ in aqua bu
liant. ⁊ in ip̄a aqua rūpatur ampulla oleo lauri
no muscelino uel camomellīo plena ⁊ ibi bal
neetur ⁊ stuphet̃. In. iiij. die fiat scarificatio p⁹
caꝝ tibias. ⁊ extrahat̃ sang. Si tn̄ hu. fri. in cā
fuerit ꝑuo debent purgari cū theodoricon. uel
cū benedicta. uel cū pillulis sine quib⁹ esse no
lo ⁊ similib⁹. Postea p̄dictā stuphā intrare dz
⁊ cū exiuerit balneū sumat de diamargariton
uel de muscata ad q̄titatē nucis cū uino odo
rifero. uel de isto electuario ad hoc optio. ℞.
spice nucis muscate gariof. zedoarie. galāge pi
peris lon. roxa. stora. calamite. alipte muscate
an̄a de oībus ptes equales radicis bistorte ad
pond⁹ oīum. ꝯfice cū melle dispumato. ⁊ aro
matizet̃ cū musco. ⁊ oī die mane ⁊ sero sumat̃
de hoc ellectuario ad q̄titatez nucis cuz uino
odorifero. oī die balneet̃ usqz ad. x. dies ī pre
dicto bal. ⁊ de p̄dicto electuario sumat̃. ⁊ uul
uam suaz cū aq̄ dicta bn̄ lauet. Deinde suffu
miga ipsaz uuluaz cū laudano. thure. xiloaloe.
storace. ambra alipta xilobalsamo ⁊ similib⁹
⁊ statiz supponat sibi suppositoriū factū ex ma
gna trifera. uel esdra cū puluere olibani ⁊ ol'o
laurino uel muscelio īsil' ꝯfectis. ⁊ ipsuz suppo
sitoriū p totaz diē in uulua teneat renouando
quolibz die ipsuz. In nocte v̄o istud aliud te
neat ī uulua. ℞. nucis muscate storacis calami
te alipte. gari. musci lignialoes pulueriz̄e. ⁊ cuz
aq̄ ro. ꝯficiant̃. ⁊ suppositoriū ex his īformet̃
⁊ ipsū p noctez totā teneat. uel fiat sacul⁹ ex sb
tilissima pecia pāni lini ī mōz digiti. ⁊ impleat̃
predcō pul. ⁊ ī uuluā p totā noctē teneat. In
die v̄o p̄dictū suppositoriū teneat in uulua q̄ꝺ
supradictū ē. ⁊ utat̃ balneo dicto supra. ⁊ ellec
tuario ibi dcō ⁊ hec sufficiāt p x. dies. Suffu
miget. se ēt qn̄qz ex aq̄ decoc. pulegij bistorte.
laudāi ⁊ olibani. In. x. v̄o die ⁊ nō an̄ ī hora
matutiali uir su⁹ accedat ad caz uiꝺ ut cohcat
cū ea tangēdo eā ī mamilis ⁊ p corp⁹ cū maxia
auiditate ⁊ desiderio. p̄dicta tn̄ oīa a muliere
usqz ad. x. diez fieri debēt quolibz die. ⁊ ante
coire nō debent. ⁊ uir illis dieb⁹ a coitu absti
neat. ut tūc tēporis sit magis auid⁹ ad coitū. ⁊
illis dieb⁹ utat̃ aliquo ellectuario calꝺo augum
tatiuo spmatis ut diastinci diaspmaton ⁊ elle
ctuaria supscri. ītret ēt qn̄z stuphā predictam.
Q̄ꝺ si pp nimiā huīditatez mr̄icis ꝯceptio ī
pediat̃ (si nihil astiterit) p. vii. dies an̄ mestrua
purget̃ cū benedicta paulio. theodoricō empi
con yeralogodion ⁊ sil'ib⁹. Itē utāt̃ isto syr°
ante purgationē optimo contra conceptionis
īpedimētuz pp frigiditatē ⁊ huīditatem factaz
℞. sauie calamēti cāpestris ⁊ fluuialis ameos.
squināti ana. ʒ. 5. anisi feniculi ana. ʒ. i. buliāt in
sufficiēti quātitate aque usque ad ꝯsumptionē
medietatis ⁊ fiat ex colatura syrup⁹ addendo
mellis spumati. q. s. de his de trifera magna cū
diagredio l' gith. ⁊ mercuriali tritis ⁊ ꝯmixtis

supponat̃ oĩ ſero. ⁊ utat̃ bal. ⁊ ſuffumigijs ſu
pradictis ⁊ ſuppoſitorijs ⁊ electuarijs ſupradi
ctis ſm doctrinã ſupiꝰ traditã. ⁊ hoc p. xij. faci
at dies. Deinde cũ uiro coeat. ¶ Et ſi nimis pĩ
guis fuerit mulier. Iniũgat̃ exercitiuꝫ. ⁊ dieta
ca. ⁊ ſicca. panẽ durꝫ comedat. ⁊ uiᵐ forte bibat
nõ iaceat ĩ lecto. ⁊ huiuſmõi corpus extenuãti
bus utat̃. ¶ Suppoſitoria exiccãtia fiant. ſicut
ẽ iſtud qđ fit de collogntida ⁊ thure cuꝫ uino
mixtis. ⁊ fiat ſuppoſitoriũ. uľ iſtđ ſuppoſitoriũ
ad h̃ exptũ fiat ⁊ ſuppõat̃. ℞. collogntiđ. aluĩs
gith: caſtorei. mire galbani. piperis. calamite.
opponacis ana. ʒ. i. muſci. ambre ana. ʒ. ſ. omĩa
pulueriꝫent̃ ⁊ conficiant̃ cũ uino recenti. ⁊ fiat
ſupoſitoriuꝫ in moduꝫ glandis ⁊ ſupponat̃ per
totam noctẽ quia miromõ iuuat ad ꝯceptiõeꝫ.
Mulier que ꝓpter nimiaꝫ hũiditattẽ uľ pin
guedinẽ concipere nõ pt̃. utatur etiã diacoro
diamargariton. ⁊ electuarijs calĩs ſupradicttis.
Et ſi prima uice non ꝯcepit mulier factis oĩbꝰ
ſupradictis. Alio tẽpore aduenĩete meſtruoruꝫ
mondificent̃ iteruꝫ meſtrua. ⁊ fiãt omĩa pdcã
ſecunduꝫ predictuꝫ ordinem ⁊ hoc bis uel ter
fiat ſi fuerit opportunũ. ¶ Qz ſi ĩ caliditate uľ ſic
citate fuerit diſtẽpantia. ſ. ĩ muliere ĩpedĩes cõ
ceptionẽ. purget̃ prĩo hũor (ſi in ea fuerit) cuꝫ
medicĩa ꝯuenicti. deinde mulier ĩtret bal. aque
caľe ſimplicis oĩ nocte in quo balneet ſe. ⁊ ibi
paꝝ moret̃. ⁊ ĩ exitu triferã magnã recipiat cũ
uino limphato. ⁊ oĩ ſero ſuffumiget̃ matrix cũ
aq̃ decoc. uiolaꝝ. brãce urſine. pitarie roſ. ⁊ pu
legij. ⁊ ſuppoſitoriũ ex ĩpa magna triffera ⁊ oli
bano ſibi ſupponat. uel ſuppoſitoriũ iſtđ mira
bile ad ĩpedimentũ ꝯceptiõis. ℞. ſileris mõta
ni pulueriꝫati. ʒ. ii. coaguli leporis. ʒ. quartã cõ
fice cũ melle diſpumato ⁊ oleo muſcelĩo ľ lau
rino ⁊ p diẽ ⁊ noctẽ uſqꝫ ad matutinũ ſuppona
tur ⁊ extrahat̃. ⁊ cohe͂at tũc. Itẽ ſuppoſitoriũ
factũ ſolũ ex ſtercore leporis. ⁊ melle ſimľ mix
tis ſuppoſitũ miromõ ꝯceptionẽ adiuuat. Et a
ſalſis ⁊ acutis oĩo abſtineat. uinũ odoriferũ et
limphatuꝫ bibat ⁊ tẽperata ⁊ hũida dieta uta
tur. Itẽ uinũ decoc. uiſci q̃rcini ĩ potu datum
uꝫ ad ꝯceptionẽ. ⁊ ſilꝫ uiᵐ muſci. Itẽ os de cor
de cerui. ſeratura eboris circa finẽ meſtruoꝝ ĩ
potu data iuuat ad ꝯceptionẽ. ¶ Itẽ urina ele
phantis potata uꝫ. ¶ Itẽ teſticuli galloꝝ ⁊ por
cini arefacti ⁊ comeſti iuuãt ad ꝯceptõeꝫ. Qui
daꝫ dant ſemẽ ſiſeleos pecudibꝰ fridis: ⁊ dicũt
ꝙ facit multiplicare fetũ in eis. Item radix bi

ſtorte trita. ⁊ cũ coagulo leporis. ⁊ uino mixto
ĩpoſita data ea nocte qua ad mulierẽ uir acce
dere iuuat ad ꝯcipiẽdum mirabilit̃. Criſpelle
iuuãtes ad ꝯcipiendũ ℞. radicũ brance urſine
arthemiſie. enule. pigami herbe uenti ſaluie
oĩum uiridiũ ana parte. i. radicis biſtorte q̃tuꝫ
de oĩbus farine ſubtiliſſime. ⁊ uiteloꝝ ouoruꝫ
q. s. fac criſpellas. ⁊ cuꝫ adipe uel lardo frige
eas. ⁊ cũ melle comedat ex eis. v. uel. vij. ĩ ma
ne uel ꝙ meliꝰ fiat ex eis placẽtula ſub prunis
ardẽtibꝰ. ⁊ det̃. ¶ Suppoſitoriuꝫ mirabile ad
iuuãs ad ꝯceptionẽ ℞. ſpice. croci. maſt. mirre
gallie caſtorei. meliloti cordumeni. yreos. bde
lij añ. ʒ. quartũ ꝯficiant̃ cũ adipe anſeris uitelľ
ouoꝝ ⁊ oleo laurĩo. uel muſcelino. uel cũ oleo
de lilio. qđ ſufficit ⁊ ſupponat̃ ĩ lana p̃cedenti
bus ṗus bal. ⁊ ablutiõibꝰ p̃dictis. ⁊ quolꝫ die
renouet̃. ¶ Aliđ expertũ ad idẽ. Alcũ optime
mundet̃ ⁊ ĩ oľo ro. uľ ſiſamio buliat quouſqꝫ
diſoluat̃. ⁊ recedat ab eo hũiditas ⁊ aquoſitas
deiñ terat̃ ⁊ ĩuoluat̃ ĩ lana ⁊ ſuppõat̃. qꝛ miro
mõ iuuat ad ꝯcipiendũ. Liciniũ ut mulier non
cõcipiat niſi maſculos ℞. gallie galbani. ℥. iij.
laudã. ℥. i. ſ. ſtoracis liq̃de. ʒ. ii. ſpice. ℈. i. ſuci
mĩricarie felľ gati. q. s. ꝯfice ⁊ ĩ lana ſucida ĩuol
uat̃. ⁊ precedẽte balneo ⁊ uſu predictoꝝ ſuppo
nat̃ p noctẽ. ⁊ hora matutina extrahat̃ ⁊ cuꝫ ea
cohe͂at. Aliđ peſſariũ ut mulier nõ ꝯcipiat niſi
maſculos ℞. cere melis butiri medulle ceruĩe
olei ro. añ. ʒ. ij. croci caſſieľ. cinamomi yſopi añ
ʒ. i. mirre ſtoracis aloes trebẽtine calamẽti adi
pis pulini ⁊ anſerini fenugreci farine uolatilis
añ. ʒ. iii. muſci grana. vi. fiat ex oĩbꝰ peſſariũ. ⁊
ĩ uulua uſqꝫ ad horã coitꝰ retineat̃. Item nota
qđ dicit phus in libro de aĩalibꝰ qđ ſpma faci
ens ad gñoneꝫ maſculi deſcẽdit p teſticulũ dex
trũ. p teſticulũ ṽo ſiniſtrũ deſcẽdit ſpma faciẽs
ad gñonẽ femĩe. Unde quedã dña apud neapo
lim dixit mihi. ꝙ pp hoc qñ ĩtẽdebat ĩpregna
ri in ipſo coitu. qum coibat cuꝫ uiro ſuo liga
bat cũ quadã cordula teſticulũ ſiniſtrũ uiri ſui
ꝓpe locũ ubi pẽdebat. ⁊ ĩpa maſculos ſemper
ꝯcipiebat. ¶ Unguẽtuꝫ optimũ ad ꝯceptioneꝫ
⁊ ad oẽs matricis occaſiones: ⁊ ad meſtrua ꝓ
uocanda. Et ẽ ꝓbatum a quadã regina nomĩe
cleopatra ad oĩa ſupradicta ℞. mellis diſpũa
ti fialaꝫ unaꝫ adipis ututli ⁊ uulpis olei lentiſci
⁊ laurini ana. ℥. ii. butiri. ℥. iiij. adipis urſi ⁊ ce
re ana lbꝛ. i. ſucci arthemiſie fialam. i. hec omĩa
p̃dicta ſimľ diſſoluãt̃ ⁊ buliant. ⁊ adde galbani

trebētine an̄.ʒ.i.ʒʒ.al.cozūbri.ʒ.ii.thuris.ʒ.i. .ʒ'mirre mast.cassie an̄.ʒ.ii.spice.xilobalsami ana.ʒ.i.ameos radicis yreos ana.ʒ.ii.iusqami ysopi pulegij.epithi.agarici stora. calamite se. petro.dauci.carui maratri.anexi an̄.ʒ.i.omia i subtilissimuʒ pulue.redacta p̄dictis reb⁹ ad dant.ꝛ hoc unguētū i uase figuli mūdo ꝯserue tur ꝛ precedēte usu bal.mittat̄ i uuluā cū lana succida i eo intīcta ꝛ supponat̄.qꝛ ꝓbatum est ad oīa supradicta. Itē carnes leporine assate su pra carbones ꝛ torrefacē.ꝛ coagulū leporis cū uino miromō iuuant ad ꝯcipiendū. ¶ Qz si pp ꝯstrictionē matricis mulier ꝯcipere nō pōt.qꝫ p supradcā signa cognoscit̄.ter ī die.s.mane me ridie ꝛ sero abluat se cū aqua decoc.maluaruꝫ pitarie brāce ursine.uiol.ʒʒ.fenugreci ꝛ sil'ium oīum ꝯtussoꝝ.postea maluaꝫ uel radicē brāce ur.cū medula ceruina uel uitulina tritis suppo nat cū digito q̄litercūqꝫ pōt in uuluā. Aliud ad idē sansucū ꝛ radix brāce ursine terant̄ insimul' ꝛ supponat̄. Itē malua ꝛ ruta trita cū sepo uac cino ꝛ supposita miromō uꝫ.uel solū sepum ua cinuꝫ uel medula uacina.uel ceruina cum lana succida supponāt̄.post hec si fuerit elargatuꝫ os uulue fiant bal.ꝛ utat̄ suppositoriꝫ ꝛ elec tuarijs supradictis ꝛ sic ꝯcipiet. ¶ Qz si solum mō in loco ubi dꝫ esse uulua sit unū paruuꝫ fo ramē.ꝛ qd uix punta uni⁹ fusi ītrare possꝫ(qd uidi ī quadā puella bononie)tūc incidatur ut amplietur uulua cū rasorio ꝯdecent̄ p manū ciru gici probi.ꝛ postea ꝯsolidet̄ ut uulnera cetera Et hec de ipedimento ꝯceptionis ad presens dicta sufficiant.

Additio nota ulti^m ꝛ utile expimentuꝫ ut mulier ꝯcipiat ꝛ est ualde leue.ꝛ si huiusmōi ipedimentū ꝯceptionis pp frā cām uel huidaꝫ esse cognoscit̄. Accipiāt herbe calide sicut sūt sauīa laur⁹ flores camo. melilotū sansuc⁹.basilicon.matrissilua.herba palesis.folia citri ꝛ huiusmōi herbe aromatice ꝛ calide.ꝛ ī aq̄ buliāt i aliquo uase bn̄ obtura to sic qꝫ nō possit aliqs uapor ab ipso exire nisi p canā unā i medio perforatā.cui⁹ caput unuꝫ i uase predicto colloce ꝛ aliud caput illi⁹cane i uulua mulieris teneat̄.sic qꝫ ille fum⁹ tota no cte in uuluā intret.ꝛ mulier sup dormiat.deiñ post matutinū cohеat cū uiro suo.qꝛ mirabilit̄ iuuat ad ꝯcipiendū. Et si fuerit cā cōta ipediēs ꝯceptionē.fiat idē suffumigiū ex aq̄ decoc.uio laꝝ uel rosa.simphiti ꝛ sil'ium. Suppositoriuꝫ ex stercore uulpis leporis ꝛ coagulis coꝝ.ꝛ ex felib⁹ipoꝝ.ꝛ ex felle ꝛ stercore gazelle ꝛ ex fel le leonis.si ex illis oībus uel aliquo predicto rū cū pillulis spēꝝ aromaticaꝝ ꝛ oleo laurino uel muscelino fiat suppositoriū miromō adiu uat ꝯceptionē si supponat̄. ¶ Potio ꝓbata ut mulier ꝯcipiat ꝛ si per plures ān̄os sterilis ste terit ꝛ deperditas restaurat carnes.ꝛ uigorem aīe ho^m facit ℞.uistaginis porri uitis albe an̄ nodos sinceros uel pugilos singulos meliloti betonice pinpinelle.artbemisie.quercule maio ris ꝛ minoris lingue ceruie milefolij.caprifolij uiol.crassule saluie. agrimonie. ysopi.omniuꝫ uiridiū ana fasciculū.i.p'peris grana.c.cimini.ʒ. iiij.gariof.cinamomi.nardi galāge. nucismus. ʒʒ.costi ana.ʒ.ii.ꝯfice sic.nodos uistagis porri ꝛ uitis albe bn̄ ablutos cū herbis p̄dictis ī ui no albo bono per duos iacere dies dimittas. tertia uō die usqꝫ quo tertia pars dicti uini re maneat coquāt̄.ꝛ optime collent̄ ꝛ collature adde mellis dispumati.q.s.ꝛ postea puluereꝫ p̄dictaꝝ spēꝝ superasperge. ꝛ sūat de eo mane meridie ꝛ sero mediū' ciatuꝫ cū. tantūdem uini limphati mixti. Ut mulier ꝯcipiat lanā sucidā ī lacte asine ītingat ꝛ sup ūblicū eā liget.postea uulue.factuꝫ de testiculis uerris cū decoc.bi storte:ꝛ aquā gario.bibat cū uadit dormituꝫ. ꝛ hoc post purgationē mēstruoꝝ faciat.postea cuꝫ uiro cohеat ꝛ ꝯcipiet ꝓbatuꝫ ē. Aliud ℞. saluie.ysopi.rute ana.M.i.terāt̄ ꝛ fac ex illis suppositoriū.ꝛ teneat̄ a muliere in uulua p tres dies ꝛ noctes qualibꝫ die ꝛ nocte renouādo di ctum suppositoriū.deiñ extirpet̄ uirga cū testi culis a lepore.ꝛ exicētur ī furno ul' alibi ꝛ pul uerizent̄.ꝛ de illa pul.sumat quātū capit testa uni⁹ auelane cū ciato uno uini calidi.i sero qn̄ intrat lectū. In quarta die silꝫ in matutinis ac cedat uir ad mulierē ꝛ ꝯcipiet. Balneū optimū ℞.artbemisie.rozismari. pulegij calamēti.ori gani.ꝛ ibi balneet̄ p duos aut tres dies.ꝛ ī exi tu bal.sumat magne trifere cū p̄dcō uino.ʒ.iii. deinde terat̄ calamētuꝫ recēs ꝛ cū melle ꝛ coa gullo leporis ꝯfectis inuoluat̄ ī pecia lini subti lissima.ꝛ ī modū digiti supponat̄ ī uuluā.ꝛ te neat̄ p duos dies ibi.post ea cohеat cū uiro ꝛ ē expertū. Itē fel.anseris domestici ꝛ iuuenis cuꝫ succo prassi ꝛ policarie ꝛ pitarie imixtuꝫ cū bō bace ī eo intīcto supponat̄ ī uulua usqꝫ ad ho raꝫ matutinalē.ꝛ tūc cohеat.qꝛ mirabile ē. Ut

mulier ɔcipiat mĩricez ceruie sup carbones as sataz comedat ꝓbatũ ẽ. Itẽ stercus leporis sup positũ cũ coagulo ei⁹ uel comestuz mirabile ẽ. Betonica fomẽtata m̃rici. ꝛ ɔfecta cũ melle us qꝫ ad ɔcipiendũ uz. ꝛ sil'r saliua. Aliđ ad idem ℞. betonice. ℥. vi. spẽꝝ aromaticaꝝ tm̃. deinde adde bistortã. qꝛ iuuat retẽtiõi m̃ricis.

Ca^m. 2^m. de signis ĩpregnatiõis. ꝛ utruz mulier ɔceperit masculũ an nõ.

Signa ɔceptionis sũt hec mestrua non curũt ẜm solituz cursuz sꝫ minorant̃. ꝛ de eis q̃si nihil emittit̃. ꝛ nõ appetunt queadmodũ ante q̃nz appetebãt. ideo appetit⁹ deuastat̃ ꝛ minorat̃. ꝛ q̃nz appetunt carbones ruffos cretã albã ꝛ similia cibaria. mamille sũt duriores solito. ꝛ ẽt uir sentit ĩ coitu uuluã sugentẽ ṽgaz suam. ꝛ spma a m̃rice nõ egredit̃. ꝛ mulier sentit os matricis clausuz ꝛ ɔiunctum ualde. Nã ut dicit ypo. ĩ ɔceptione tm̃ claudit̃ ꝛ stringit̃ matricis os. ꝙ ẽt puncta acus uix intrare possit. Itez põt sciri si mulier ɔcepit aut nõ. hoc mõ ẜm ypo. ĩ affo. q̄nte parti. dicentez. Mulieri si uis scire si ɔcepit q̃n dormitura est melicratũ da bibere. ꝛ siquidẽ tortiones circa umblicũ seu uẽtrez habuerit. scias ꝙ ɔcepit. si nõ. nõ ɔcepit. Melicratũ eni fit ex una parte uini. ꝛ alia que cũ melle decoctis. Itẽ dicit. A. ꝙ urina ĩpregnantib⁹ spissa app꜡ ꝑ retẽtionẽ supfluitatuz. ꝛ ẽt appet ĩ ea quoddã puũ sicut cotum carpinatũ ĩ fundo urine residens. Si uis scire si mulier feminã ul' masculũ ɔceperit exprimi facias unam uel duas guttas lactis a maillis eius supra a'iqđ speculuz uel ensez. uel supra unguez. uel supra aliud corp⁹ simile nitiduz. ꝛ si illud lac diffudit se ꝛ lubricat p speculuz uel ensẽ scias ꝙ feminã ɔcepit. Si ṽo coadunat̃ uel coagulat̃ simul ipsa gutta lactis scias fetũ esse masculũ. ꝓbatũ est Itez si mulier masculũ ɔcepit bñ collorata ẽ. ꝛ leuis ad motũ. et uenter ei⁹ erit rotund⁹. ꝛ plus pendet ad dextruz lat⁹ q̃ ad sinistrũ. quia ut ait ypo. in affo. Masculi qdez ĩ dextro. femine ṽo in sinistris. ꝛc. Itẽ pregnãs de masculo citi⁹ sentit ĩ uẽtre motuz ĩfant̃s. Itez nota sicut dicit ypo. ĩ affo. Si lac fluit ex maillis mulieꝝ hñtiuz fetum in utero. ꝛ ipe maille lubricãt sig^m manifestũ est fetuz nõ esse sanũ. Si ṽo dure fuerint scias fetuz esse sanum.

Ca^m. 3^m. de regimĩe pregnãtiuz. ꝛ de ɔsuatione embrionis. ꝛ de cautella aborsus.

Pregnãtes oportet regimie pręsuari ad hoc ut fetus suos custodiãt sanos ꝛ nõ abortiant. ꝑmo ꝙ sint ingete ꝛ requie. ꝛ caueãt sibi a supfluo motu. ꝛ saltu. ꝛ labore. casu. ꝑcussione. pedũ eleuatiõe a nimia repletiõe cibi ꝛ potus. a coitu caueãt q̃tum pñt iram tristitiã. ꝛ timorez euitent. Omne acutũ ꝛ amaꝝ sicut capaꝝ. enulã. marubiũ. absintꝺiuz abortanuz. sinapi erucaz. rutaz. oliuas ĩmaturas. apiũ aleuz cruduz. cepe ꝛ sil'a q̃tum plus pñt fugiant. Et sil'r fugiant oĩa prouocãtia mestrua. de quib⁹ ĩ ca° dicaz ꝓprio. In primis q̃tuor mẽsib⁹. ꝛ a. vij. mense ante a fꝛoia ꝛ farmatia oĩo abstineat. In pñ° eniꝫ ligamẽta. que cotilidones appellãt̃. quib⁹ ligat̃ fetus ĩ utero sũt molia ꝛ debilia. ut puta de sau. creata ideo qꝫ facile rumpũt̃. ꝑcedẽte ṽo tp̃r indurant̃. ꝛ rursus ĩ fine mollificant̃ p maiorẽ ebulitionez q̃ fit in fetu. ut p꜡ ĩ ligamẽtis fructuũ. q in pñci° a quolibꝫ leui uento molestant̃. ꝛ de facili cadunt a quolibꝫ uento tacti. Similit̃ ẽ de fetu. Naꝫ si ĩ prin°. s. in primis quatuor mensib⁹. faceres flobothomiã uel farmaciã dares. subtraheres nutrimentũ fetus. ꝛ debilitares ligam̃ta retinẽtia fetum cũ adhuc nõ sint indurata nec fortia bẽ. ꝛ sic mulier poss꜡ abortire. In. v. ṽo mense ꝛ. vi. si fuerit multũ necesse põt uti medicamĩe leui uel fꝛoia minoratiua. qꝛ tunc ligamenta fet⁹ fortia ꝛ robusta sunt sicut simile exemplũ de fructib⁹ posui. ꝛ in his oĩbus tẽporib⁹ mulier nullũ mestruũ emittit cũ mestrua cedant in nutrimẽtuz fetus. Iteꝝ in vij. mẽse uel antea nõ minuas p flobothomiã uel farmaciaz tunc n. fetus ẽ ꝓpe maturationez. sicut dixi de fructib⁹. ꝛ tũc plurio ĩdiget nutrimẽto q̃re pro modica cibi subtractiõe nutrimẽti põt mulier abortire. ꝛ ꝑpea flobothomiã ul' farmatiaz ĩ predictis tẽporib⁹ nullomõ facere debemus ad ɔseruationẽ fetus. Et debes scire ꝙ fet⁹ ĩ utero nõ comedit neqꝫ bibit p os. neqꝫ egerit p anũ. nec migit p ṽgaz. qꝛ si hoc faceret iam impleret totũ corpus matricis sue matris stercoribus ꝛ urina suis. ꝛ ideo natura sagax que nõ deficit in necessarijs ꝛ etiam sufficiens in omni eo quo indiget. ordinauit ꝙ fetus suũ nutrimentũ ɔpetẽs cibi atraheret inde. Si uero per flobothomiam uel farmatiaz subtraheret nutrimẽtũ fet⁹ ĩ. vij. mẽse. ul' si nõ ueniat nutrimẽtũ sibi sufficiẽs utputa. quia m̃r nimis

ieiunat.uel affligetur labore febre uel tenasmone et huiusmodi.tunc fetus posset calcitrare.et si tunc emergeret uiuus quodammodo ad uitam posset conualescere ¶ Si uero tunc in ipso mense.vii.non emerserit nec exierit debilitabitur ualde in ipso motu.ut si in.viii.mense exeat contingit ipsum defficere. Si uero.viii.mense non exeat tamen corroboratur in utero et fortificatur uirtus eius.ut post ea exiens in.viiii.mense fetus uiuere possit.Et hec est ratio quare si fetus in.viii.mense emititur non uiuit.Uti oportet pregnantes cibis bonis laudabilibus et nutrientibus et uinum odoriferum bibant.utantur electuariis confortatiuis sicut est electuarium de margaritis quod competit pro dominabus diuitibus que ipsum habere possunt.quod sic fit.℞.margaritarum perforatarum piretri an.ʒ.i.ʒiʒi.masti.an.ʒ.iiii.zedoarie doronici se.apii cassie li.cardamomi nucis muscate macis cinamomi an.ʒ.ii.been al.et ru.piperis macropiperis an.ʒ.iii.cimini.ʒ.ii.zuccari.q.s.detur cum uino odorifero mane et sero ad quantitatem nucis.rectificat enim dispositionem matricis et stomaci pregnantium mirabiliter.Item propter perditionem appetitus ipsarum sumant syrupum malorum granatorum conditum cum nucemuscata.lignoaloes et similibus.Salnas edos sturnos perdices et huiusmodi cum uino odorifero et agresta coquinata.et in pastella parata comedant.et desuper pul.cinamomi gariofi.et spice aspergatur.et cetera que in capitulo de defectu appetitus diximus.prout competit fiant. Et aliquod de emplastris stomachum confortantibus ibi dictis stomacho aplicetur.uel istud emplastrum stomachum miromodo confortans.℞ cidoniorum dactillorum al.an.partem unam se.apii anisi feniculi cimini carui ameos calami aromatici mente sicce cinamomi zinzi.an.partes.5.tere omnia.et in uino odorifero buliat.et uinum illud in potu tribuatur.et omnia predicta trita supra stomachum apponantur.quia uentositatem et inflationem stomacho tollunt et appetitum confortant.Et si pregnans appetit ruffos.idest lapides carbones et similia curetur ut in proprio capitulo dictum est.¶ Quod si pregnanti mestrua superuenerit mittatur in bal.ex stipticis rebus facto.et emplastra constrictiua sibi supra pectinem apponantur.et cetera que in capitulo.de mestruorum constrictione dicam fiant remedia ¶ Quod si pedes eorum infletur unguatur de chimolea temperata cum aceto in quibus decoquatur citrum.et emplastretur cum foliis caulium uel ex aneto cum aceto ¶ Quod si nimius fluxus uentris superuenerit uel tenasmon uel nimius fluxus san.curetur ut dictum est in propriis capitulis.Fit enim quandoque aborsus ex tenasmone et ex fe.acuta et pluribus aliis de causis dictis supra in quibus omnibus prout possumus preseruatione utendum est.¶ Quod si fetus in utero mortuus sit extrahatur secundum quod dicemus inferius.¶ Quod si uiolentia ponderis saltus uel clamoris uel percussionis supra dorsum et uentrem et similia sint causa aborsus.et nundum fetus sit mortuus.quod ex motu infantis perpenditur suffumigetur cum stipticis in quibus non est aromaticus odor et in eis balneetur et ex aqua ipsorum lauet uuluam. Et hec sunt sicut galle lentes balau.cortex maligranati simphitum aluma fassis galicus radi.filicis antimonium sumac granum risi radix consolide et similia in aqua pluuiali decocta.Item ad conseruationem embrionis et cautellam ne mulier abortiat secundum Aui.detur in potu aqua radicis cum oleo de kerua uel decoc.albase uel fenugreci cum oleo predicto.Item fiat clistere ad conseruationem embrionis et ad uentositatem expellendum.℞.origani sauine ameos ramorum aneti florum.camo.et rute.albase fenugreci ana partem.i.coquatur in tribus libr.aque quousque ad unam reddeant addito oleo sisamino laurino pulegino muscelio.et camo.et per cristere iniciatur ¶ Experimentum magistri mei ad lubricitatem humidam matricis nec mulierem permitit abortire. Inueniatur colognitida campestris integra et in medio concauetur.deinde impleatur ex oleo de lilio et obturetur bene cum pasta.deinde super prunas ponatur ardentes et bul. tribus bulitionibus.deinde cum pessario uel lana succida in eo intincta predictum oleum in uuluam iniciatur tepidum.¶ Quod si colognitidam integram habere non poteris cum cortice pulpam colognitide habeto.et cum predicto oleo de lilio mistam in uase figuli optime cum pasta uel creta sigilato parum bul.et fac ut supra dictum est.de dicto oleo.Pessarium optimum ad idem.℞.bdelii armoniaci nigelle ana.ʒ.5.spice mast.croci mire galie muscate castorei zedoarie cardamomi ma.mi.musci spodii an.ʒ.ii.confice cum oleo nardino aut adipe anseris et in lana rudi inuoluatur et supponatur post mundificationem uel fiat ex omnibus supradictis suppositorium et supponatur.Item diunisum.Electuarium letificans in capitulo de non ualentibus coire dictum.deinde been al.et ru.zedoaria et huiusmodi comesta.miromodo ualent ad conseruandum fetum in uentre.Item si lauet sepe se ex aqua decoc.florum camo.ameos et aneti et balneent se ipsas quandoque illa aqua multum ualet ad conseruationem embrionis.

Additio quedã mulieres sunt q̃ abor
tiunt ⁊ nõ possunt fetus suos ꝯtinere.
ualet multũ si mulier pɼio suffumiget̃
cũ filato pɼio cocto. deinde accipiãt grassilum
galine ⁊ peliculaꝫ illaꝫ que ẽ in ipsa.ubi stat ci
bus discutiat ⁊ lauet eã.⁊ decoquat parũ ĩ pru
nis ⁊ comedat.⁊ hoc faciat p plures dies quia
nõ aboɼtiet ꝓbatum est. Et ego facio dictas pe
liculas pulueriꝫari ⁊ do. Pul. spolij serpentuꝫ
datus ad quãtitatem.ʒ.i.ualet.

Cm. 2m. de difficultate pariẽdi ⁊ aleuiatõe pt᷒

Sunt ꝗ̃ plures mulieres. que cũ maxi
ma difficultate pariũt.sicut mulieres
ultra modũ pingues.aut debiles aut
timide aut habẽtes uuluã puã aut strictã ualð
aut si ibi est apã.uel si fetus ẽ nimis magnus.
aut nimis groſſus.aut dɼopicus aut maximuꝫ
habet caput aut duo capita.aut mõstrũ. aut si
sunt plures aut si fetus sit moɼtu᷒ in utero.aut
si fetus nõ exit naturalꝛ sicut oꝫ ⁊ dꝫ exire. De
bet eñ fetus exire natural'r hoc mõ.s.in pɼio ca
put emitat ⁊ manus eius cosse extense debent
eẽ.⁊ qñꝫ emitit ṗus pedes extensos ⁊ nõ distoɼ
tos.⁊ isti egressus naturales sunt. Alij autem
egressus qualitercũqꝫ preter p̃dictos duos mo
dos exeant.sunt ĩnaturales.⁊ p̃ternaturã oio.
Cũꝫ igit̃ mulier difficulter ⁊ cũ maxĩo ⁊ ĩtolle
rabili doloɼe incipit parere.ĩtret aquã decoc.
mal.altee se.fenugreci ⁊ lini.uel saltiꝫ in pɼedi
cta aqua ca.lauentur sibi crura.tibie uulua la
tera ⁊ femur. deinde pɼedicta loca ungant̃ ex
oleo ẏrino uel anetino uel de lilio ⁊ sil'ibus.fri
cando suau'ter cuꝫ manib᷒ post moueat se sua
uiter ⁊ moderate.⁊ descendat p loca decliua.
⁊ ꝓuocẽt̃ sternutatõẽs cũ eleboɼo condisi.⁊ si
milib᷒ naribus insuflatis ⁊ cũ sternutat teneat̃
p os ⁊ per nares ne inde respiret.⁊ tũc p motuꝫ
sternutatiõis fiet maioɼ ĩpulsio fetus ad ĩferi᷒
cũ os ⁊ nares tenebũtur cõstricte. Et si mulier
fuerit in ptu ualde tĩda.dꝫ ab alijs mulieribus
hoɼtari ⁊ secura fieri ꝙ nõ piclitabit̃. Et si fue
rit ṗmarola neqꝫ ptũ nouit.dꝫ ab alijs doceri
ut cũ hoɼa doloɼis uenerit.spit᷒ retinẽdo ad in
ferioɼis ptes genit᷒ oio ĩpellat.⁊ si male fieret
reficiat cuꝫ pane asso ⁊ sil'ibus. Qð si fetus
nõ egrediat̃ egressiõe naturali (ut dictum ẽ).
Sed cõtra naturã ⁊ pedib᷒ retoɼtis.uel stans
reuersus.⁊ sic inde reducat̃ ad unũ de duob᷒
modis ab obstetrice.ut si cũ capite uel pedib᷒
ante ⁊ cũ bɼachijs plicatis ut decet exiat natu
rali exitu. Jurauit mihi quedã ueluta salerni.
ꝙ oẽs mulieres cũ hoc expiĩnto faciebat pare
re. Accipiebat tria grana pipis.unũ post aliud
in noĩe mulieris uolẽtis parere tẽpoɼe ptus.⁊
ꝓ unoquoqꝫ grano dicebat unũ pater noster
⁊ cũ deberet dicere.sed libɼa nos a malo.dice
bat sꝫ libɼa hãc mulierẽ. N.a.ab h° difficili ptu
⁊ tũc post illa tria grana ad transglutiẽdũ unũ
post aliud cũ uio uel aqua.ita ꝙ nullũ p̃dicto
rũ triũ granoꝝ adẽtibus tãgeret̃.deiñ dicebat
hec ṽba ter.cũ trib᷒ pater noster.ĩ aure ei᷒ dex
tra biꝫomie.lamiõ lamiũ aꝫerai uachia de᷒.de᷒
sabaoth.pleni sunt celi ⁊ terra gloɼia tua osana
ĩ excelsis bñdictus.q uenit ĩ noĩe dñi osana in
excelsis. His oĩbus dictis sic statĩ mulier piet.
qð oĩno uitupo ⁊ oĩbus uere fidel·b᷒ talia dia
bolica nec ñ medicamĩa sil'ia 'ugiẽda eẽ cẽseo.
Apoꝫima cito faciẽs parere ⁊ ẽt ĩterduꝫ facit
aboɼsuꝫ. ℞.pipis grana.xiiii.absinthij arthemi
sie rute diptãi an.ʒ.i.oĩa trita bul' in libɼ.i.ui
ni usqꝫ ad comsuptionem tertie partis.deinde
illud uinum colletur.⁊ adde mellis dispumatĩ
ʒ.v.⁊ iterꝝ bul' ⁊ adde opij mire ana.ʒ.i.⁊ totuꝫ
in potu sumat qꝛ statĩ faciet parere. Syrupus
optĩus faciẽs cito parere ℞.se.fenugreci ʒ.ij.
se.altee.malue.ana.ʒ.i.ciamomi cõticis cassiefi.
oĩum tritoꝝ ana.ʒ.iij. ca.ue.pulegij ana M.i.
asse.castoɼei ana.ʒ.quartã mellis albi dispũati.
q.s.det̃ in potu difficil'ter pariẽti quoniã ẽ mi
rabilis. Pilule optĩe ⁊ ualde aleuiãtes ptũ ℞.
cinamõi.sauine ana.ʒ.x.cassie.ʒ.vij.cimĩ.mire.
ari.ro.costi.amari ana ʒ.v.stoɼacis.apij ana.ʒ.i
rute.ʒ.v.armoniaci asse.serapini. bdelij.casto
ɼei.mire.ana.ʒ.i.dent̃ ex eis cuꝫ apoꝫimate uel
syrupo pɼedicto.ʒ.i.s.qꝛ statiꝫ faciet parere.
Jtẽ liniat̃ uẽter ab ũbilico usqꝫ ad pectinẽ ex
colognt ida cuꝫ suco rute decocta addita mira
pulueriꝫata ⁊ suppõatur ẽt in lana.qꝛ foɼtissĩe
educit fetũ. Suc᷒ poɼri p se bibit᷒ uel cũ lacte
caṗno ⁊ melle per se mistus statim eicit fetum.
Jtẽ esdra cũ succo arthemisie distẽpata ⁊ ĩ po
tu data.⁊ supɼa ũblicũ poĩta ptũ accelerat ⁊ fe
tũ siue uiuũ siue moɼtuũ educit. Jtẽ cũ ĩfans na
scit̃ stat ĩuolut᷒ ĩ quadã pelicl'a q̃ secũdina uo
cat̃ que qñꝫ cũ ipso infante ĩuoluta educit̃.⁊
qñꝫ ĩfans emitit̃ sine ea. Et qñꝫ post ꝗ̃ puer na
tus fuerit statĩ post ipsũ emititur.⁊ ideo dicit̃
secũdina.quia secũdo pluries emititur scilicet
pɼio fetus secũdo secũdina. Et accidit sepe ꝙ
huiusmõi secũdina nõ emitit̃.sꝫ interius retine
tur.⁊ ꝓpterea multe mulieres ĩcurrũt moɼtis

piculū. ꝛ moriūtur plurics. Secūdīa ergo isto
mō educit̃. si ipsa ad ūblicū adheret ꝛ infans ī
manus cecideriṫ obstetricis ꝛ tradat ipsum al
teri mulieri. ꝛ tēptet hac ꝛ illac si seperari pote
rit secūdina. si morā fecerit īcidatur secūdina. ꝛ
sepetur infans reliquū ē tenendū ꝛ si matrix se
apit ad educēduz. Si vō ruptū uel īcisuz fuerit
ꝛ stati se intus abscunderit obstetrix apta uul
ua manū intingat in oleo ꝛ in uuluā mitat ꝛ se
cundinā educat. ¶ Qḋ si secūdina ad fundū ma
tricis recesserit. sic ꝙ ab obstetrice cū manu at
tingi nō possit oꝫ festinare cito ad eā extrahen
daz. ꝙ fit hoc modo ꝓuocentur sternutatiōes
cum eleboro cōdisi. euforbio ꝛ silibus aprehē
dendo os ꝛ nares. Itē balsamū ī oleo intinctū
ꝛ suppositum aut bibitū secūdīa educit. Item
sucus malue bibit⁹ idē opatur. Suffumigatio
cito faciēs cadere secundinā. ℞. rute abortani
prasie sauine pulegii an. M. i. olei de lilio ol'i
de kerua. q. s. Ponātur oīa ī uase figuli nouo
optīe copto ꝛ supra prunas ponātur ꝛ buliat.
ꝛ per cānā pforatā mulier fumū in uuluā dua
bus horis recipiat pānis optīe undiqꝫ circūful
ta. Itē suffumigatio cū oculis piscium salsorū
sup ardentes prunas positorū ī uulua recepta
ꝓ certo secūdinā cadere facit. suffumigatio ex
ficubus siccis ꝛ nasturtio facta sub uulue. Itē
suffumigatō ex galbano oppopo. mira. ungulis
equorū sinapi cicuta assa fetida usnee aristolo.
rotun. eleboro albo stercore colūbino canino
uel galinaceo ex his oībus uel aliquo ṗdicto
rū secūdinā educit uelociter. Itē unguentū ba
silicon si infundat̃ in matricē cū pessario uel a
lio quocūqꝫ. ita ꝙ ad fundū matricis penetret
putrefacit ꝛ extrahit ipsaz. ꝛ cū exit iniciatur
oleum ro. ꝛ administrētur medicine que abor
tire faciūt ut ī sequēti capitulo dicet̃. Et si fet⁹
in utero mortu⁹ fuerit extrahat̃ sicut ibidē di
cet̃. Itē si san. post partū nō exierit sicut dꝫ ꝓ
uocētur mestrua cum his que īfra in ꝓprio ca
pitulo dicētur. Si uero īmoderate fluxerint.
restringāt̃ ut ī mestruoꝝ retentiōe dictur⁹ suz.

Capl'm. 5^m. de extractōe fetus mortui ꝛ de mo la ꝛ ad faciendū abortum.

Si fetus in utero mortuus fuerit ꝙ co
gnoscit̃ qꝛ nō mouet̃ ꝛ ē frigidus. ꝛ nō
hꝫ pulsuz. Si aliter fieri nō possit ipm
obstetrix frustati īcidat ꝛ educat. Si uero sit
intus hora qua matrix apitur obstetrix absci
sis sibi unguib⁹ manū in ol'o intinctā in pugnū
redactā in uuluā īmitat ꝛ fetū prepet ꝛ educat
¶ Qḋ si uulua nō apiatur. ꝛ mulier sit in mor
tis piculo qꝛ fetū mortuū in utero retinet. Em
plastrū ꝙ in cura quartane ꝯtinue dicet̃ pecti
applicet̃. qꝛ ipm fetū īmediate educit. ꝛ suppo
sitoria īfrascribēda supponātur que sunt qua
si comunia ad educendū fetum mortuū ꝛ ad
mollam similiter. Et eiꝫ molla quedā pas. que
mulierib⁹ plerūqꝫ accidit ꝛ spālit̃ cū mestrua
diu retinētur in eis. ꝛ nō currūt secūdū cursum
debitū. unde incurrūt dispōnem similē ṗregnā
tibus quia uēter earuꝫ crescit ꝛ sunt discolora
te ꝛ pdunt appetituꝫ cibi ꝛ potus. ꝛ qñqꝫ infla
tur uēter eaꝝ ꝛ crescit sicut si essent ydropice.
ꝛ sentiūt in matricē eaꝝ duritiē ꝛ pondus sicut
si essent pregnātes. Et qñꝫ accidit eis dolor in
tensus ꝛ intollerabilis ac si uelēt parere ꝛ qñꝫ
solā uētositatē emittunt. ꝛ quādoqꝫ multitudi
nem humorū quādoqꝫ in forma sanguinis du
ri ꝛ coagulati p uuluaꝫ emitunt ac si uellent pa
rere. Et quandoqꝫ ipsuꝫ frustrū per. v. uel. vii.
ānos ꝛ quādoqꝫ toto tēpe uite earū ramanet in
corpe eoꝝ. ¶ Qḋ si diu in corpe eaꝝ fuerit āti
quatuꝫ. uix aut nunqꝫ curat̃. nec huiusmōi fru
strū extrahi pōt postqꝫ trāsiuerit tēpus in
que fet⁹ in utero rōnabil'r moueri dꝫ. ꝛ mulier
nō senserit ipꝫ fetū moueri ī corpe suo. ꝛ uēter
incepit ingrossari ꝛ mestrua retinētur. tūc mol
lam ī esse non dubitabis. ꝛ tunc statim quousqꝫ
qꝫ pas. recēs fuerit curetur. ꝛ non permittatur
āntiquari ¶ Dent̃ ergo pilule fetide almāsoris.
Trocisi de mirra aqua se. coīum ꝛ suffumigia
ꝛ pessaria. mestrua ꝓuocantia fiant sicut in ꝓ
prio capl'o dicet̃. Medicamen ad mollā ꝛ me
strua ꝓuocanda. ꝛ etiā si mulier fuerit ṗgnās
cōfortat stomacuꝫ ꝛ nō ledit fetuꝫ. ideo retētio
nem mestruoꝝ aperit ꝛ urinam ꝓuocat ꝛ me
strua bono modo ℞ castorei acori se. apii ca.
ue. siccorū ana. ʒ. ij. terātur omīa ꝛ per staminā
cribellent̃. ꝛ in optīo uino dent̃. Fumigiuꝫ pro
batuꝫ. qḋ mollā seu fetuꝫ mortuuꝫ. siue uiuuꝫ
facit cadere cito ℞. thimiāe amcos. oppopona
cis galbani sulfuris uiui ana. terātur omnia ꝛ
cuꝫ felle uachino incorporent̃. ꝛ fac ex eis om
nibus pilulas quaꝝ unaꝫ post aliā super carbo
nes ardētes mulier mittat. ꝛ per embocū fumū
ab illis pilulis resolutuꝫ in uuluā recipiat p ho
rā. ꝛ postea sil'r unā horā faciat. qꝛ stati educit
fetū siue uiuū siue mōtuū. ꝛ mollā sil'r ꝓbatuꝫ
est. Item terat̃ ruta cuꝫ scamonea suppositori

tum ex eis factum in uuluã mittat mulier. qꝛ fe
tum siue mortuũ siue uiuũ quocũqꝫ tempore ⁊
quocũqꝫ mense uoluerit educit ⁊ mollã simil'r.
Jtẽ suffumigatio facta ex ungula asini. uel ex
sterc ore ipsius asini ad predictã ualet. uel suffu
migatio ex spolio serpẽtis oppoponaco. mirra
galbano castoreo sulfure citrino rubea. sterco
re colũbino uel accipitris. si hec omnia ul' que
daꝫ eorũ terãtur. ⁊ cũ felle uacbino cõf ciantur
⁊ fumus eorũ per embocũ in uuluã earũ rec
piat̃ fetuꝫ siue uiuum siue mortuũ educit ⁊ ini
faciẽdo aborsuꝫ ualet. Jtẽ. ℞ asse. ʒ. ss. folioꝝ
rute siccoꝝ: ʒ. iii. mirre. ʒ. ii. dct̃. ʒ. i. ss. pro uice cũ
uino. Aliud ad predicta. ℞. aristologie lõge
baccarũ lauri mire costi. cassie l'. rubee tinctoꝝ
suci absin. cordumẽi recẽtis piperis an. ʒ. ss. de
tur ex hoc medicamĩe quolibet die aur. i. cum
uino decoc. bethonice ⁊ rute usqꝫ ad. x. dies. ⁊
tyriaca diatesseron est optĩa ĩ hac cã. Jtẽ si de
tur in potu aqua decoc. ficuũ siccaꝝ fenugreci
rute. ⁊ origani fetum mortuũ lubricare facit de
inde extrahat̃ cum medicaminib' dictis. Pes
sariũ optimũ ad educẽduꝫ fetũ mortuũ siue ui
uũ: ĩformet̃ pessariũ ex bombace uel lanã suc
cida ad longitudinẽ digiti ⁊ ĩ succo cucumeris
asinini mixto cũ felle taurino uel bouino int̃in
gatur ⁊ supponatur in uulua. Aliud ad ideꝫ
optimũ medullas cordumeni cũ sale armonia
co ⁊ ruta misce ⁊ supponãtur. Aliud ad predi
cta: ℞. armoniaci oppoponacis elebori nigri
[illegible] aristo. lon. ⁊ rotun. pulpe coloquin
tide ana. cõfice omnia trita cũ succo rute. ⁊ suc
co cucu. asinini ⁊ felle uacbino ⁊ suppositoriũ ĩ
modũ digiti ĩformet̃ quoniã fetũ siue uiuũ siue
mortuũ statim educit ⁊ aborsum facit. Et ego
hoc suppositoriũ feci. ⁊ pbaui in quadã pa. mo.
lam ⁊ statĩ eam liberaui. Jteꝫ. ʒ. i. euforbii sum
pti aborsum facit. sed multũ ẽ uiolentũ. Jdeꝫ
faciunt. ʒ. iii. nast urcii sumpte in cibo uel potu.
Jtẽ mira aristo. rotun. ⁊ p. per per os sumpta.
fetum interficiunt.

Additio ad fetũ expellẽdum quocũqꝫ
tẽpore uolucris siue uiuum siue mor
tuũ terat̃ ruta cũ scamonea ⁊ in bom
bace inuoluat̃ ⁊ suppõatur pbatuꝫ ẽ per magi
strũ meũ. Suppositoriũ ad fetuꝫ siue uiuũ siue
mortuũ educẽdum. ℞. aristo. ro. sauine nastur
ci ana cõfice cũ felle uacbino ⁊. supponat̃. Jteꝫ
kitran suppositũ ⁊ illinitũ in uirga facto coitu
fetum educit siue uiuũ siue mortuũ. Si mulier
in utero habet fetũ bibat lac alterius mulieris
⁊ statim cũ eiciet. Jteꝫ sucus diptami uel pul.
rad. eius ad quãtitatẽ. ʒ. ii. cũ uino si fuerit sine
fe. uel cum aqua ca. si fuerit cuꝫ fe. in potu sum
ptus educit fetũ sine piculo. Sucus gallitrici
per pessariũ in uuluã ĩmissus sistit fluxuꝫ san.
nimiũ post partũ pbatũ est. Ad extrahẽdum
fetũ mollã aut san. coagulatũ. ℞. mirre. ʒ. ss. cina
momi galbani castorei ana ʒ. i. ss. oppoponacis
ʒ. i. confice cũ fele uacino sumat̃ ex co. ʒ. i. picia
tur in carbonibus fiat suffumigatio. Bal. expe
tum in hoc casu. ℞. calamẽti fluuialis abortani
arthemisie an. M. i. absinthii. M. ij. aspalti. ʒ.
ss. ru. tinctorũ. ʒ. ij. ss. florũ camo. meliloti fenu
greci an. ʒ. ii. bul'. omnia ĩ aqua dulci. ⁊ fiat bal
neuꝫ: deinde ĩungat̃ hoc oleo. ℞. adipis galine
adipis anatis an. ʒ. ss. olei aneti. ʒ. ij. inũgatur ca
put ĩ exitu bal' deinde ad potãdũ sibi. ʒ. i. ss. pul.
cinamomi. ʒ. ss. pul. ossiũ dactil' cũ uino subtili
dct̃ ⁊. ℈. i. ⁊ fiat pul. Suppositoriũ factũ ex op
poponaco extrahit fetum mortuũ. Et fumus
laudani idẽ. Jtẽ suci yreos quatuor coclearia
cum brodio uel uino.

Capitulũ sextum ut mulier nõ concipiat ⁊ ut
uirgo uideatur.

Ut itaqꝫ mulier nõ cõcipiat suffumigꝫ
uuluã suã de ungula mule supra pru
nas ardentes posita ⁊ fumũ p embotũ
ĩ uulua acipiat. ⁊ pro certo nõ concipiet in illo
mense pbatũ est. Et illud ẽt fumigiũ mestruũ
restringit. Aliud ad ideꝫ buliãt simul lac iumẽ
ti ⁊ mel supra ignem lentũ usqꝫ ad spisitudinẽ.
ita ut nõ sit fumus sub' eis. ⁊ in petia lini ĩuol
uatur ⁊ supra ũblicũ ĩponat̃ ⁊ portet̃. qꝛ quot
dieb' portat supra ũblicũ tot mẽsib'. stat mu
lier q̃ nõ cõcipiet. Jtẽ dicit̃ q̃ si mulier bibat
quolꝫ mãne per tres dies duas minas aque. in
qua erarij extingũt suos forpices fit sterilis ĩ
ppetuũ. hoc ẽt dicit Johãnes de sancto paulo
in suo breuiario: Jtẽ radix filicis trita ⁊ in po
tu data tollit ĩpregnationẽ. Aqua ẽt in qua ĩfũ
dit̃ sisamus ĩ potu data. idẽ opatur. Grana et
iunipi se. hedere hec oĩa sil' mixta uel quolꝫ eo
rũ p se cũ uino ieiuno stomaco bibita ĩpregna
tionem tollunt. Jtem stercus elephantis su
positum tollit ĩpregnationẽ. Jtẽ se. caulis tri
tũ ⁊ puluerizatũ ĩ uulua imissũ post coitũ stati

īpregnationē tollit. quoniā ſperma corrūpit ꝓbatū eſt Item mēta uiridis tēpore meſtru. comeſta impregnationē tollit ⁊ nō ſinit mulieres cōcipere eo die quo comedit̄ a muliere. Item ſi accipiant̄ f·lia ſalicis. ⁊ in aqua bul̄ ⁊ de illa aqua dent̄ in potu quolibꝫ mane cieti duo cuꝫ pul. pauco de ungula mule impedieṫ ꝯceptio miromō. Et ſi uis facere ꝙ uulua mulieris corrupte fiat in tantuꝫ ſtricta ꝙ quaſi uirgo eē uideatur. Recipe ſāguinariā: alumen. plātaginm. gallas ſimphitū. gumi ara. acatiā. ypo. quiſtiō. balau. conſolidaꝫ ma. ⁊ minorē ⁊ huiuſmōi cōſtrictiua. q̄ in capitulo de diſinteria dicta ſūt. ⁊ etiaꝫ in caplō de fluxu ſan. a narib⁹ ⁊ in aqua uino uel aceto bul̄. ⁊ ex eo ca. mulier uuluā ſibi lauet ſepe. Suppoſitoriū ad idē expertū. ℞ thuris gumi arabici mirre alumis atramēti an. ℥. 5. hec omnia cuꝫ forti aceto diſtempentur. ⁊ ex eis fiat ſuppoſitoriū. ⁊ in uuluaꝫ iniciat̄. Et poſt modicū tēporis mulier uidebit̄ uirgo cohēūti cū ea. Apud neapol. ⁊ in ꝑtibus illis cōſuetudo eſt talis. ꝙ quilibet capiens uxorem que nunꝗ̄ habuerit uiruꝫ ea nocte qua primo iacet cum ea. facit eā indui camiſiā ſuā. Et ſi in coitu camiſia appareat ſanguinolenta. tenet eā ꝓ uirgine ⁊ in mane portat̄ parētib⁹ uiri ⁊ mulieris camiſia illa. ⁊ ſuper illa camiſia faciūt ſibi dona ⁊ cuſtodit̄ illa camiſia. Qō ſi nō apparet ſanguinolēta nō credit̄ eſſe uirgo ſꝫ corrupta quare a uiro aliqñ expellit̄. Quare matres filias ſcientes eſſe corruptas ſuaꝫ paliant corruptionē hoc mō. faciūt lauari uuluas earꝫ per plures dies cū aquis cōſtrictiuis. predictiſ ⁊ ſuponūt ſuppoſitoria uuluis de quib⁹ ī tractatu de fluxu ſan. a narib⁹. ⁊ in tractatu de diſinteria ſatis dictū ē. Et illa nocte qua uir cum puella debet iacere. accipiūt ueſicā alicuius piſcis ſubtilē plenā ſanguīe colūbi ca. ⁊ ipſam ueſicā ī uuluā puelle mittūt. ⁊ uir cum accidit ad eam. ⁊ uirgā in uuluā quā ſtrictā inuenit cum difficultate ⁊ auiditate ītromittit. ⁊ rūpitur illa ueſica ⁊ ſan. qui ī ea ē exit extra. ⁊ camixiā ſanguinolētam facit. ⁊ puella plāgit ⁊ flet ac ſi de nouo ꝑforaret̄ (ſecūduꝫ ꝙ a matre docta fuit) ⁊ ſic uir decipit̄ credens ꝙ nō eſt. Aliter alie mulieres paliāt corruptionē ut uirgines eſſē uideantur lauantes cū cōſtrictiuis predicis per multos dies uuluas ipſarꝫ ⁊ per duos dies anteꝗ̄ iaceant cum uiris ſuis apponunt duas uel tres ſanguiſſugas ꝓpe os uulue intus. ⁊ parꝫ ſan: per ipſas ſanguiſſugas extrahi ꝑmittunt. Et poſt remouent eas. ⁊ ī illo loco ubi ſanguiſuge extraxerūt ſanguinē. fiunt cruſtele. ⁊ ſan. extra manat ⁊ camiſiam uel letinamen rubificat. ⁊ puella clamat. qꝛ dolet quia cruſtule aperiūtur ⁊ uir putās quod nō ē decipitur.

Additio ut mulier puſillas habeat mamillas. ⁊ ſibi nō creſcant. cicutam cum aceto tere ⁊ in modū malagmatis mamilis appone ⁊ erūt puſille ſꝫ lac nō habebūt. Item fimus leporis cū aceto mixtus ⁊ coagulum leporis ſimilimodo mixtum aceto ſi ex eo mamille inungantur eas creſere non ſinit. Iteꝫ argilla cum aceto diſtemperata ⁊ ponatur ſupra ⁊ fient puſille.

Capl'ꝫ 7m de retentiōe me. ⁊ ipis ꝓuocādis.

Meſtruorū ablatio ſeu retentio aut ē naturalis aut accidentalis. naturalis eſt que fit in ſenectute. poſtꝗ̄ eīm mulieres ſeneſcere īcipiūt amittūt meſtrua. ⁊ de huiuſmōi ablatiōe naturali meſtru. medicus non debet ſe intromittere. quia nō eſt poſſibile medico in talibus meſtrua ꝓuocare. Accidental' uero meſtruorū retentio mulierib⁹ accidit iuuenibus plerūqꝫ ex nimia triſtitia gemitu dolore timore ieiunio ſolicitudine nimiis uigiliis nimio fluxu ſan. a naribus ul' ex febre ⁊ ſimilibus. deficiūt etiā retinētur meſtrua ꝓpter apoſtema matricis aut ex frigidis ⁊ uiſcoſis hu. in matrice exiſtētibus. Et huiuſmōi accidentalis meſtruorū retentio curatur ī iuuenibus ⁊ in hys que adhuc .l. annū nō tranſierūt. Sig^a igitur retentiōis meſtruorū ſunt hec dolor capitis colli ⁊ dorſi grauitas oculorū ⁊ grauitas ⁊ dolor uentris ab umblico īferius faſtidium malus appetitus ⁊ qñꝫ appetunt tuffos cretaꝫ ⁊ carbones lutuꝫ ⁊ ſimilia. urina alba ⁊ ſpiſſa cum reſolutiōibus mltis apparet. aut apparet nigra uel eruginoſa aut quaſi lotura carnium. Et iſte mulieres diſponūtur ad ydropiſim maniam ⁊ melencoliaꝫ niſi curētur. Et nota ꝙ matrix ē ita ī corpore mulieris locata. tanꝗ̄ receptaculū oīuꝫ ſupfluitatū corporis quēadmōꝫ eſt ſentina nauis ad quaꝫ omnes ſupfluitates nauis decurunt. Unde (ut dictum eſt) cuꝫ huiuſmodi meſtrua accidētalia ultra mōꝫ retinētur. ⁊ ſunt groſſa uenictia ad pedes faciūt podagrā

Si uero medioꝛia ad epar ueniant ⁊ ĩpediant
digeſtiuam uirtutem faciunt ydꝛopiſim. Si
uero ſubtilia ſint hec retenta aſcendũt cerebꝝ
⁊ faciũt maniã ⁊ melancoliã ⁊ huiuſmõi diuer
ſas paſ. Nam ut ait Ipo. in affo. qnte particule
Meſtruis uenientibus ⁊ nõ eueniẽtibus acci
dunt egritudines. Unde medic⁹ dʒ eſſe multũ
ſolicitus in eis ꝓuocandis (qum opoꝛtet) ſicut
in hoc diceť capitulo. Et in hys cõſtringendis
ſi indebite fluxerint. ſicut diceť in ſequenti ca.
Fiat ſyrupus ſm magiſtrũ meũ ad meſtrus ꝓ
uocanda. ℞. calamẽti agreſtis ⁊ domeſtici ca.
ueneris quercule ma. ⁊ mi. buguloſe an. M. i.
ſemi. feniculi ⁊ aniſi an. ℥. ſ. radiciſ apij aniſi ſp
gi ⁊ bruſci ſticaď paſ. ſine nucleis ſauine poly
mon. ana. ʒ. i. praſii ameoſ dauci ſquinãti. cuſcu
te ana. ʒ. v. caſſieľ. ariſto. lon. baccarũ lauri an.
℥. quartã reupontici. ℥. i. hec oĩa parũ contrita
buliãt in aqua quouſqʒ ad tertiã ꝑteʒ reddeãt.
deinde colẽtur ⁊ addito zucharo fiat ſyrupus
de quo quolibet mane ſumat. ℥. ij. cũ aqua de
coc. calamenti cãpeſtris. ⁊ ſem. fen. ⁊ caprifolii.
poſt ea purgeť cũ pilulis de. v. generib⁹ uel cũ
arteticis uel cũ pillulis Ipo. uel cũ lotura tali
℞. ca. ue. ſcolopen. an. M. i. ſauine. ℥. ſ. calam
ti campeſtris ⁊ fluuialiſ an. ℥. i. iuiube ſebeſten
an. xxv. uerbene cimas. xv. hec oĩa additiſ pru
nis. xxx. in ſufficienti q̃titate aque coquantur
quouſqʒ quarta ꝑs ꝑdicte decoctio. remaneat
⁊ colletur ⁊ collature addať pulpe caſſiefi. ℥. ii
diaboꝛaginati catartici ĩperialis an. ʒ. i. benedi
cte laſatiue. ℥. ſ. ſequẽti die poſt purgationẽ (
ſi fuerit foꝛtis) in mane intret hoc bal. ℞. ſauĩe
iuniperi ſaluie ruthe ru. tinctoꝝ ꝑitarie ſerpili
roꝛiſmarini arthemiſie malue caprifolij uerbe
ne calamẽti mentaſtri radicis ſpargi ⁊ bruſci
ana faſſiculũ unũ hec omnia in aqua buliant ⁊
ipſa intret copertã tinã in qua ꝑdicta aqua cuʒ
herbis iꝑis mitať ⁊ ſtuffet ſe uľ ſolã cũ decoc.
herbarũ ꝑdictaꝝ ſuffumigeť matrix. In tertio
uero die flobothomeť de uena ſaphena cuius
ſitus eſt ꝓpe cauiculã pedis. ſequẽti ꝟo die de
uena alterius pedis minuať. Alio die apponã
tur uẽtoſe cũ ſcarificatiõe in crurib⁹ ſupra no
dũ ⁊ ſanguis ſʒ uires extrahať. ⁊ hoc dico uir
tute exiſtẽte foꝛti. Itẽ dẽtur trociſi de mira op
timi ad meſtrua ꝓuocãda. ℞. mirre. ʒ. iii. farie
lupinoꝝ. ʒ. v. folioꝛũ rute mẽtaſtri pulegii cice
rũ ru. tictoꝝ aſſe ſerapini oppopõacis an. ʒ. ii.
foꝛmẽtur inde trociſi quoꝛũ quilibet ſit. ʒ. i. ⁊

omni mane ſumat unũ ex eis cum aqua decoc.
ſeminis iuniperi uel ſauine ⁊ eſt melius ſit in
uino albo coquať. ¶ Qď ſi adhuc oibuſ ꝑdi
ctis factis meſtrua nõ ueniũt. ponanť uentoſe
ſine ſcarificatiõe ſupra femur. ⁊ in nocte ſequẽ
ti ſuppoſitoꝛiũ iſtud ĩ matrice ſupponať. ℞. ci
claminis eleboꝛi albi calamẽti eufoꝛbij ſerapi
ni ana. ʒ. ſ. omnia terãtur. ⁊ cũ ſucco ſauine. mẽ
te uel arthemiſie confice. ⁊ in modũ digiti ſup
ponať in uulua. Aliud ad idẽ fac ſuppoſitoꝛiuʒ
de malo terre mondato qď poſſit in uuluaʒ in
troire. ⁊ ex oleo laurino uel pulegino inungať.
⁊ mittať in uuluã. Aliud ad idem arthemiſia.
mirra ruta yſopus nitrũ piper et ſerapinũ cuʒ
felle taurino uel lacte ⁊ melle cõfice. ⁊ in lana
ſuccida uel bombace ĩuoluať ⁊ ſuppõať. Aliď
ad idẽ faba lupina ⁊ radix ſtachiis aſſa fetida.
uerbena mercuriaľ malua ⁊ gith. cuʒ melle tri
ta confice. ⁊ in lana ſucida uel bombace põanť
⁊ ĩuoluãtur ⁊ imitanť. Aliud naſcale ad idẽ in
uoluať bombax uel lana ſuccida. deiñ ĩ ſucco
matricarie ⁊ tyriaca ſimul mixtis intingatur ⁊
ſupponať quia miromõ meſtrua ꝓuocant oĩa
ꝑdicta ſuppoſitoria. ⁊ ſi matrix acuie dictoꝝ
ſuppoſitoꝛioꝛũ doleat fomẽtes os uulue cũ de
coctõe. malue bis malue ⁊ brance urſine. ⁊ inũ
gatur cuʒ oleo camo. pulegino muſcelino buti
ro ⁊ ſimilibus. Sucus cãfoꝛate ſucus rute ſu
cus arthemiſie uel ipſe herbe ⁊ radix diptami
ſauina pulegiuʒ ⁊ calamẽtuʒ. hec omnia uel ali
qua ꝑdictarũ herbarũ in comeſtione data uel
uinũ decoctionis ipſarũ in quo triffera magna
diſtempata fuerit in potu data ſepe ĩfalibiliter
meſtrua prouocat. uľ ſi uis accipe rute. ʒ. iii. di
ptami. ʒ. ii. nuces. iii. terrantur omnia ⁊ cum ui
no in quo ꝑdicte herbe decocte fuerint uel
ſaltim aliqua earũ in potu detur qꝛ eſt mirabi
le ⁊ expertũ ad meſtrua ꝓuocanda. Item ſi de
tur. ʒ. i. euforbii triti cũ petro. ⁊ aſſaro meſtrua
prouocat. Itẽ ſi terres inſimul uerbenã termo
foꝛmes. x. ⁊. x. gariofi. in libꝛ. i. uini. ⁊ uſqʒ ad
medietatẽ bulire facias. ⁊ eunti doꝛmitũ in ſe
ro uel in matutinis detur quia meſtrua prouo
cat. Syrupus p. ma. mei cõpoſitus cuʒ quo cu
rauit quãdam dominã prope tranuʒ que care
bat meſtruis ⁊ iam incipiebant ei apparere
tumores in uentre ⁊ in lacertibus ⁊ ĩcipiebat
fieri ydropica ꝓpter meſtruorũ retentionẽ. ℞
ca. ue. caprifolii uerbene eupatorii endiuie ſco
lopẽdrie boraginis bugloſe calamenti campe

stris ⁊ fluuialis rubee tinctorũ camedreos camepitheos ualeriane ana. M. ʒ. florũ camo. se. feniculi anisi cimini torrefacti radicis feniculi. apii. spargi brusci florũ boraginis buglose passular̃ sine nucleis an. ℥. i. se. communiũ. ℥. ii. ordei mundi p. ʒ. squinanti assari ameos ana. ℥. ʒ. sebesten. xl. iuiube. xx. feniculi porcini. ℥. ii. mente cimas. l. zuchari uel mellis. q. s. sumat de eo quottidie. ℥. ii. quolibet mane cũ aqua decoc. pulegii caprifolii ⁊ semi. feniculi. Si retentio uel ablatio mestruoꝝ fuerit ex tristitia uel nimio gemitu ⁊ dolore ⁊ similib⁹ anie passion. tristitia cõmutetur in gaudiũ et ita sedeẽ et in quib⁹ anim⁹ delecteẽ exerceaẽ. Et si qd amat qd comede habere non possit statim blãdis uerbis pmittaẽ. Si ex cõstrictõe uenarũ retineãtur mestrua. et pp hu. uiscosos superius in matrice habũdantes ⁊ ora uenaꝝ cõstringãtur detur syrupus supius scriptus ⁊ purgeẽ utsupra in pncipio huius cure dictũ ẽ. deinde fiãt remedia puocãtia de qb⁹ supi⁹ ɔpeteẽ tractaui.

Additio si mulier cõtinue comedat betonicã uel decoctionẽ eius in breui recuperat mestrua ꝑdita. Ad mestrua puocãda aqua fluens de quercu femia cũ ouo sorbili. uel cũ uino data ⁊ suppoita cũ pessario ex bombace uel lana succida facto mestrua puocat. Succus caphorate rute. ⁊ arthemisie per se quilibet eorũ ⁊ oẽs in potu dati. uel ipse herbe in uino decoc. uel in crispellis qualitercũqꝫ date mestrua puocant. Suppositoriũ ad mestrua puocanda. ℞. stora. calamite laudani ligni aloes assefetide sarapini galbãi ana terãtur ⁊ cũ succo sauine uel arthemisie cõfice ⁊ supponãtur. Aliud pbatũ ad mestrua puocãda. accipe radices tassi bar. ⁊ mũda eas a cortice exteriori. ⁊ inũgãtur oleo laurino uel muscelino. ⁊ pul. nigelle desup aspergaẽ. ⁊ imitaẽ in uulua qꝛ mestrua pro certo educit. Aliud ad idẽ mirabile. accipe armoniaci. galbani ⁊ serapini ⁊ cũ tyriaca misce ⁊ supponat. Sꝫ iter omnia radix lilij trita cũ oleo muscelino. laurino uel pulegino ⁊ supposita cum lana succida uel bombace potissima ẽ ad mestrua puocanda. Suppositoriũ ad mestrua puocãda. terratur scabiosa cũ stercore porcino ⁊ addaẽ fel uacinũ ante ⁊ in subtili petia lini inuoluaẽ ⁊ suppõatur p nocte. Suppositorium ex galbano ⁊ armoniaco. ⁊ assa fe. mestrua puocat ⁊ etiã secondinã educit prius tñ ex butiro uel melle iungaẽ os uulue mulier ibi sentit ardorem pter suppositoriũ predictũ. Apozima optimũ ad mestrua puocanda. ℞. quatuor radices comunes meu yreos. calamenti acori ru. ma. arthemisie camphorate serpilij ana. ℥. i. ameos nardi semi. feniculi petro. casie ul' spice celtice an. ℥. ʒ. hec oĩa i sufficiẽti qñtitate aque quousqꝫ tertia pars remaneat. bul' ⁊ collentur ⁊ addito zucharo ul' melle al. dispumato. q. s. fiat apozima. ⁊ quolibet mane sumat de eo. ʒ. ii. cum aqua arthemisie ⁊ rute. est eĩm mirabile. Bõbax infusus in succo centauree minoris supositus mestrua puocat. Et decoctio granorũ iunipi bibita ⁊ ypericon similiẽ. ⁊ decoctio assari. uel bibere. ʒ. ii. decoc. hedere mirabiliẽ puocat. Pessariũ mundans matricẽ fit de dactilis assatis in stupis ⁊ ficub⁹ ⁊ radice gentiane ⁊ nigelle.

Capl'm 8m de fluxu me. ĩmoderato ɔstrigẽdo

Mestrua qñqꝫ plus fluunt debito ꝙ fit aut ex humo. habundantia p incõtinẽtiã. aut eorum acumine. humorũ habũdantia cognosciẽ ex plectorica corporis dispositione. ex repletiõe uenarum. ex larga dieta pcedente ex san. per uuluam in magna qñtitate ꝺcurente. Acumen uero hũorũ cognosciẽ. qꝛ calor in pfundo uulue sentiẽ. ⁊ si pannus lineus in ipsis mestruis intingaẽ. ⁊ postea desficeẽ in sole ul' circa ignẽ remanet colore crocco ifect⁹ Et in exitu suo mestrua exeunt cũ ardore ⁊ incendio. Et hec passio si antiquãta fuerit difficile curaẽ. ex quo orificia uenaꝝ diu fuerũt apta difficilime cõsolidanẽ. Unde ad hanc passionẽ diu inueteratam sequiẽ maties fastidium imutatio coloris tumor pedũ ⁊ ydropisis. Aliquãdo exeunt mestrua sicut fex uini. aliquando alba aliquãdo nigra. Et cũ huiusmõi fluxus diu pseuerauerit (ut dixi) sequũtur icõuenictia dicta ⁊ difficile curatur. Si itaqꝫ san. fuerit in cã fiat minutio de bassilica ⁊ uẽtosas supra mamillas apponamus sine scarificatõe. uel ẽt sub mamillis sine scarificatiõe uel cum scarificatione. Si uero aliorũ humorũ habũdantia fuerit in cã ut collera. flegma uel melancolia purgetur sicut in capitulo de dolore capitis dictuꝫ est seriatiꝫ ⁊ ẽt in aliis quã pluribus locis ⁊ postea cum restrictiuis medicinis subscribendis insistamus. Et si humor acumen in causa fuerit

cõtemperetur cum decoctio. prunorum uiolꝝ. casiefistule tamarindorum reubarbari ꝛ similiũ. Qualitercũqꝫ igiť. fluxerit mestrua ultra debitũ modũ purgato prius hũore in cã exñte (Si etas tẽpus. regio ꝛ consuetudo ꝑmiserit) primo fiat exꝑimẽtũ ypo. in affo. dicẽtis. Mulieri mestrua si uis retinere sitiã maiorẽ ad mamillas appõe. Sitia eñi ẽ uẽtosa. ꝛ si fieri põt sit uentosa ita magna. ꝙ totã mamillã sub se cõtineat. ꝛ sine scarificatiõe apponať. deĩde cõstrictiuis utať remediis. ꝓficiať hᵒ ꝯstrictiuũ mestruoꝝ magistri mei. cũ pessario in matricẽ ℞ suci plãtaginis ꝛ saxiolarie an. ℥. ii. gipsi. ℥. i atanasie boli san. draco. mumie an. ℈. quartũ. Sucus urtice in uulua bis uel ter iniectus mestrua restringit. Itẽ fiat emplastꝝ supra pectinẽ ꝛ renes ex mastice bolo san. draco. olibano ꝛ mumia ana oĩbꝰ pulueriʒatis ꝛ cũ aceto ꝛ albu. oui mixtis ꝛ ꝯfectis. Aliud ad idẽ squama ferri subtil'r trita ĩ aceto ꝛ aqua ro. buliat usqꝫ ad ꝯsumptionẽ liquoꝝ. deinde addať pul. carte ꝯbuste ꝛ pulue. cornu cerui adusti quãtũ ẽ ꝑdicta squama. postea adde pul. corticis glãdiũ quercus quãtũ de oĩbus. ꝛ hec oĩa insimul mixta cũ succo plãtaginis ĩcorporẽtur. ꝛ una ꝑs earũ pessariʒeť. ꝛ ĩ uuluã iniciať. Alia uero ꝑs cũ albu. oui ꝛ aceto cõfecta supra renes ꝛ pectinẽ epithĩctur. ¶ Nascale factũ ex galla. alumĩe sanguĩe draco. mastice bollo mumia simphito acatia ꝛ castoreo cum atanasia uel cũ succo plãtaginis cõfectũ ꝛ suppositũ mestrua cõstringit. Sufumigatio de ungula mule supra carbões posita si sub uulua recipiať ꝯstringit mestrua. Sꝫ ĩpedit ĩpregnationẽ per mẽsez. Aliud suffumigatio mestrua restringẽs. ℞. balaustiaꝝ psidie mirtiloꝝ coculaꝝ quercꝰ corticũ castanearũ rosa. fullioꝝ sorbi piri ꝛ nespuli corrigiolꝝ. plãtaginis ꝛ similiũ cõstrictiuaꝝ an. Et oĩa in aqua pluuiali. uel cisterne bull'. ꝛ mulier ex aq̃ fumũ sub uulua recipiat. ꝛ cũ tepefacta fuerit sub ea sedeat ꝛ spongia marina uel lana sucida in eodẽ liquore intincta pectini ꝛ renibꝰ applicet. ꝛ ultĩo ꝑdictis locis predicte hbe pistate calide ẽplastrẽtur pul. cõsolide mĩoris soleaꝝ ueterũ ꝛ panni blaui uel scarlati oĩum insimul in pignato nouo supra ignẽ cõbustorũ ꝛ sufflatus in uuluã mestrna cõstringit. Et ut breuiter me expediã: quecũqꝫ dixi ualere ĩ fluxu ꝛ passione emoroydaꝝ ꝛ in fluxu sanguis nariũ ꝛ disenteria ꝓut in ꝓpriis capitulis dixi in hac cã ualent. ꝛ eadẽ ẽt dicta in hoc cãu ꝯpetunt sicut in dictis dixi capitulis. ¶ Qđ si mulier fluxũ mestruoꝝ habẽs dolorẽ in precordiis paciať accipe magnã triferã cũ uino ꝺcoc. boli cina. masticis. ꝛ saculus lini subtilis in modũ digiti factus ĩpleatur ex pul. facto ex ro. mastice. bolo cina. san. dra. spodio. olibano ꝛ simphito ꝛ mumia ꝛ radice cõsolide minoris ana.

Additio sucꝰ pentafilon ad q̃ntitatẽ. ʒ. i. datus cũ. ʒ. ii. atanasie in mãe. ꝛ modica aqua pl'uiali. ꝛ ĩ sero tãtũdeꝫ uel saltẽ decoc. ipsiꝰ hbe cũ athanasia data mestrua ꝯstrĩgit ꝓbatũ ẽ. Itẽ suppositoriũ ex mũia pulueriʒata factũ statĩ stringit fluxũ mestruorũ. Pilule ad ꝯstrictionẽ mestruoꝝ ꝑoptime. ℞. san. dra. boli. ar. coralli. olibani simphiti gumi arabici opii lapiđ emathitis ana ꝯfice cũ succo plantaginis ꝛ athanasia detur ex eis: ʒ. i. Et ẽt suppositoriũ ex eis informatũ ꝛ ĩ uulua suppositũ mirabiliter stringit mestrua. Item miclete ꝛ ʒucharũ rosatũ ãtiquũ ꝛ diarodon abatis oĩa mixta ꝛ data cum aqua pluuiali cũ lapide emathitis fuerit fricatus addito succo plantaginis ꝛ ẽt athanasia mestrua mirabiliter stringit. Itẽ radix cõsolide maioris trita cũ bollo ꝛ lapide emathitis san. dra. cina. ꝛ modico masticis insimul oĩa cum uitl' ouoꝝ mixta. ꝛ in fritell' uel alio quocũqꝫ modo data mestrua sine dubio restringit. Item. ℞. suci plãtaginis libr. i. mucilaginis dragãti gumi arabici an. ʒ. ii. misce. ꝛ immitatur medietas intus matricem ꝛ alia bibatur.

¶ Capitulũ nonũ de suffocatiõe matricis.

Quandoqꝫ accidit quedã passio mulieribꝰ. que suffocatio matricis diciť. Et quidã medici ignorantia imbuti hanc pas. sincopim esse credunt. ¶ Aliꝗ uero minus bene diiudicantes pas. huiusmõi epilensiaꝫ esse dicunt. sꝫ multũ decipiunť. ¶ Nam huiusmõi pas. inter se multũ differũt. Sincopis eñ. fit ex ira tristitia longo fluxu mestruoꝝ uel sanguĩe aliunde manante. ut ex fluxu uenarum ĩmoderato. ꝛ ex subita mutatione caloris in frigidũ ꝛ ex pluribus aliis causis de quibus in tractatu de sincopi in libro febriũ dicam. ꝛ corpus in sincopi calet. ꝛ dum pulsatur statim in se reuertitur. In hac autem pas. mulier non sentit quicquaꝫ. Et fit hec pas. per interualla et non subito. et tanta fit in hac passio debilitas et

afflictio ꝙ ē maioꝛ q̄ȝ in aliq̄ spē sincopis. sic ꝙ mulier priuat̄ totalit̄ sensu ꝛ motu. ꝛ nō pōt in aliq° pcipi uita ei⁹ nisi p lanā carpinatā uł bombiceȝ narib⁹ appositū. uel p ampulā uitreā plenaȝ aq̄ supra pect⁹ mulieris positā. q2 ipa lana p motū quecūq3 respiratōis p os mouet̄. ꝛ aq̄ ī ãpula exn̄s a pectoꝛe quocūq3 motu mouet̄ ꝛ effundit̄. ꝛ ī hoc pcipit̄ uita mulieris pa. mricis suffocationē. Differt ēt hec paſ. ab epilēsia q2 epilētici subito ꝛ repēte ꝛ nō p īterualla cadunt ꝛ spumāt p os. ꝛ ī casu coꝝ de stercoꝛe uł spmate uł urina paꝝ īuolūtarie emittūt ī accessione coꝝ. ꝛ ēt os coꝝ aliqñ torquet̄. ꝛ pedes ꝛ man⁹ coꝝ ꝯtrahūt. ꝙ ī hac paſ. nō accidit. Fit ergo suffocatio mricis duȝ matrix. ipa spūalia ꝯprimit. ꝛ sic mulierē q̄si mortuā appere facit. ut dixi. Fit aūt pncipalit̄ ex retētōe mestruoruȝ ex aliq° hūoꝛe uenoso exn̄te ī ipa matrice ꝛ ex coꝛrupto spmate ī uenenositatē conuerso circa testiculos mricis exn̄te. ꝙ freq̄nter accidit mulierib⁹ iuuenib⁹ caste uiuētibus ꝛ monialib⁹. accidit plurimū ī uiduis q̄ cū fuerint cōsuete coyre cū uiris eaꝝ. postmodū abstinēt a coytu ꝛ spmis ī mricibus eaꝝ coꝛrūpit̄. ꝛ ī uenenosaȝ trāsit hitudineȝ. ꝛ sic suffocatio mricis inducit̄. Accidit ēt suffocatio uirginib⁹. q̄ a pareatib⁹ tm̄ ī domo retinent̄ ante q̄ȝ nuptui tradant̄ ꝙ qñȝ. xxv. annuȝ uel. xxx. transeunt. Et sic spma ī ip̄is suphabūdans ī uenenosas trāsienȝ q̄litates suffocationē īducit mricis. Duȝ. n. mestrua idebite retinent̄. uel hūoꝛ uenenosus uł spma coꝛruptū ī mrice suphabūdat ꝛ p coytuȝ nō extrahit̄. fumositas ab istis talib⁹ resoluta uacuitatē mricis replet. ꝛ descendit. Matrix v° repleta ꝛ supius ducta spūalia ꝯpmit Unde mulier suffocat̄ quasi. Cognoscit̄ h̄ paſ. aūt ex pcedētib⁹ causis ꝛ signis. ꝛ ex retētione mestruoꝝ. ꝛ grauedīe capitis. renū ꝛ cossaꝝ. ꝛ similib⁹ p̄cedētib⁹. In ipsa itaq3 accessione suffocatiōis mricis cū mulier stat iacens. ac si esseȝ moꝛtua ligēt̄ ꝛ ꝯstringāt cū fassia cosse ppe genua fortit̄. ꝛ brachia ꝓpe cubitū. Postea fricēt̄ ptes īferioꝛes extremitatū cū sale fuligine aceto ꝛ aq̄ mixtis ꝓuocet̄ sternutatio cū castoꝛeo piretro euforbio ꝯdisi pipe ꝛ similibus apponāt̄ fetida narib⁹ eaꝝ sicut sūt liciniuȝ in amurca olei intinctū. ꝛ ī igne accēsuȝ ꝛ postea intīgi d3. ꝛ fumus sub narib⁹ eaꝝ supponat̄ ut ī narib⁹ ītret. armoniacū galbanuȝ serapinum assā fetida ꝛ silīa sup carbones ardētes ponāt̄ ꝛ fumū ab eis resultuȝ in eaꝝ narib⁹ subītrare facias. Urie ēt fetide ꝛ stercoꝛa humana supra carbones posita ꝛ vmes uel carnes fetide ꝛ q̄cunq3 fetidioꝛa istis excogitare potes. narib⁹ apponere debetis. ad hoc ut matrix ipsa spūalia ꝯpmens illū sentiēs fetoꝛē ad locū suum descēdat. Itē ad hoc ut matrix ad locū suū descēdat. qm̄ multū ab aromaticis ꝯfortat̄. fiant suffumigatiōes ex aromaticis sub uulua hoc mō laudanū thus. lignū aloes. stoꝛax. ābra. musc⁹ nuces muscate. garīofi. pulegiū maioꝛana. basilicon ꝛ huiusmōi sup carbones ardētes ponant̄ ꝛ ī uino bul. ꝛ p embocū fumus ab eisdeȝ resolutus in uuluā trāseat ꝛ mulier ī scella pforata collocet̄. ꝛ sit optīe pānis copta ꝛ stricte cincta sup pānos sic ꝙ fumus a p̄dcis aromaticis resolutus ad nares per pānos trāsire nō possit s3 solū in uuluā subintret. Cuȝ itaq3 mulier iā ad uitaȝ reuersa fuerit. que p⁹ q̄si moꝛtua uidebat̄. Scias utrū hec pa. uenerit pp mestru. retentionē. ꝛ tūc p̄uoca mestrua ī ea ꝺm ꝙ in ca° de. M. ꝓuocatiōe dictū ē. Et si humo. frigi uel cal'i in eaȝ esse noscant̄. purga ꝺm ꝙ ī plib⁹ capitulis mei breuiarii docui. Si ex spermate coꝛrupto fiat hec paſ. si uirū h̄eat coeat cū eo. Si v° iuuenis puella fuerit ꝛ uirū petens. tradatur nuptui. Si v° uidua uel mōacha l' uouerit castitatē deo. fiat remediū hoc. salgēma ꝛ nitruȝ ana pulueriȝet̄ subtilit̄. ꝛ cuȝ aceto uel aq̄ salsa uel salmētina distēpe. ꝛ bombax ī huiusmōi liquoꝛib⁹ intinct⁹ suppenat̄ ī uuluā. ex h̄ eni. fit quedā moꝛdicatio. un̄ spma emittunt. Quedā domine uidue ꝛ ēt mercatrices. quaꝝ mariti a patria recedūt. ꝛ qn̄ȝ stant p. ii. uel. iii. ānos nō reuertētes ad patriā qñȝ huiusmodi paſ. icurrūt. ꝛ nimis apetunt coytuȝ. s3 timētes īpregnari nō audet cū uiris coyre. ꝛ supponūt sibi digitū uel quēdaȝ saculū pnuꝫ īpletum hōbace factū in mōȝ vge uirilis. ꝛ tm̄ īponunt it⁹ ꝛ extra ꝙ spmatiȝant. Et alie hn̄t quoddā uas creū uel ex auricalco factū ī modū vge uirilis ī medio ꝯcauū. ī cui⁹ suītate ē foramē paruum ꝛ tm̄ ducūt ī uuluis suis int⁹ ꝛ extra. ꝙ spmatiȝare icipiunt mittūt ī uuluis suis p illō foramē p mediū uasis illi⁹ paꝝ aq̄ ro q̄ miscet̄ cū spmate. Et mulieres tuscie mag̃is sūt uiciate hoc pecato sodomitico ceteris mulierib⁹. Inueni eni quadā uice sūmo mane ī uia ī ciuitate floretie quoddā instrm̄ sic factuȝ in modū vge uirilis. qd cuidā mulieri ecciderat. Et ppea scio ꝙ ī ta

libus delectant̄.ſ ʒ p̄dcā oīa ſodomitica ſunt ꝛ ab eccl'ia p̄hibita. Eſt.n. maximū peccatuꝫ facere. uñ potius ↄſulo ꝙ cū uiris cohēāt ꝛ minus peccatū committēt. Abſtineāt a ſalſis. ꝛ a carnibus unctuoſis uētoſitateꝫ gñantib⁹. a carnibus uachinis lepoꝛib⁹ ꝛ ſimilib⁹. uinuꝫ odoriferuꝫ ꝛ bñ limphatū bibāt. Additiōes bardana maioꝛ ſupra caput poſita eleuat mr̄iceꝫ. Jō ualet i p̄cipitatiōe. ꝛ ſub planta dep̄mit. iō ualet i ſuffocatiōe.

Caᵐ. x. de p̄cipitatiōe mr̄icis ſeu diſlocatōe

Aliqñ matrix p̄cipitat̄ ſeu diſlocat̄. uñ ipſa qñꝫ dextroꝛſū. qñꝫ ſiniſtroꝛſū declinat qñꝫ ēt ps ipſi⁹ exit ꝛ uenit uſqꝫ ad os uuluę. hꝫ.n. hoc fieri ex relaxatione neruoꝝ ipſius mr̄icis ꝛ ex ſup̄fluis. hu. mr̄iceꝫ agrauantib⁹. Cognoſcit̄ aūt mr̄icis p̄cipitatio ſi exierit uiſu uel tactu obſtetricis. Si vō ad aliqḋ lateꝝ deſcēderit cognoſcit̄ per inflationeꝫ ꝛ duricieꝫ ipſius lateris ad qḋ deſcēdit. ꝛ p doloꝛē ꝛ grauedinē pectis. capis. renuꝫ ꝛ brachioꝝ. ꝛ colli ꝛ partiū mr̄ici adiacētiū. ex toꝛtione ꝛ doloꝛe ab umbilico inferi⁹. ꝛ ſupra qñꝫ uſqꝫ ad ſtōm ex p̄dicione uiſus. ſubuerſione ſtōi. ꝛ ēt ex retētione meſtruoꝝ. Curet̄ autē hec pa. i hunc modū. p̄mo ponat̄ mulier in bal. ubi decocte ſint mal'. uiol. brāca ur. cū oleo et butiro. uel ſaltē ex hac aqua fomētet̄ ꝛ ei⁹ uulua lauet̄. deinde cū retinacl'a pp huiuſmōi bal. uel ſumigiū uel lotioneꝫ fuerint bñ relaxata a muliere foꝛti. ul' uiro fideli ꝛ amico. ſic ꝙ ſit tota extēſa i terra uel i lecto ꝛ eleuēt̄ pedes ei⁹ ꝛ p eos foꝛtit̄ trahat̄. ſic ꝙ p̄cipitata matrix ad locū debitū reuertat̄. Sternutatiōes cū elebo ro ꝛ ↄdiſi ꝛ ſilib⁹ ꝛ p̄rouocēt̄. Et ſi meſtrua defecerint p̄rouocēt̄ ut dictū ē. Et ſi hūoꝛ i cauſa fuerit purget̄ ſm qḋ i diuerſis locis dictū eſt. Jtē apponātur uētoſe ſine ſcarificatione circa umbilicū. Jteꝫ fiat ſuffumigatio ſub mr̄ice ex ſuſtib⁹ gariof. lignoaloes cimino hoc mō. p̄dicta oīa i puro uino p noctē iaceāt. poſtea decoquāt̄ i ipſo uino. ꝛ mulier fumū illū p embocuꝫ recipiat. qui a p̄dcis reſoluit̄. ꝛ nares cū bōbace oppillent̄. Jtē fetida narib⁹ apponāt̄ de quib⁹ ſupra i p̄cedēti ca. dictū ē. Et ſi matrix extra exierit interi⁹ reponat̄ p obſtetricē deinde fiat ſuffumigatio ſub ea ex gall' coꝛticibus q̄rcus. ꝛ glādibus. ramis mirti. balauſtiȷ coꝛticibus maligranati. roſis ꝛ ſilib⁹ ↄſtrictiſ i ca. ḋ diſinteria dictis. hec oīa i aq̄ pluuiali ul' ciſterne bul'. deinde mulier i ſcela ſedens i uulua ſua huiuſmōi recipiat fumū mr̄ce p obſtetriceꝫ p̄us imiſſa. Aliud ſuffumigiū ad ideꝫ aſpaltuꝫ colofoniaꝫ capillos hūanos. ꝛ coꝛnu. capri nuꝫ. hec oīa uel quodlibꝫ p̄dictoꝝ p ſe mittatur ſupra p̄unas ardētes. ꝛ mulier fumū a p̄dictis reſolutuꝫ p embocū recipiat in uuluam Aliḋ ad idē ferugīnē calefac ꝛ acetū ſup iſunḋ ꝛ fumū ab ipſa ferugīe reſolutū mulier recipiat p embocū i uuluā. Jtē artbiacū aq̄ acatie ꝛ ypoquiſtidos ꝛ cetera ↄſtrictiua ſumat q̄ i ca° ḋ diſinteria dicta ſūt (put uī̄ expedire). Et dū matrix ad p̄p̄iuꝫ locū redierit fiat ſub uulua ſuffumigatio ſupra p̄pe p̄nᵐ hui⁹ capituli dcā. Et ſi mulier fuerit nimis ↄſtipata cliſterizet̄ cū aq̄ decoc. mal. uiol'. mercurial'. oꝛdei fracti. brāce ur. ſe. anē. ꝛ feni. i qua reſoluātur trifera ſaracenica uel caſſiefi. ꝛ oleū uiolatū. Jtē ſi ſitit multū. detur ſibi de ʒuch. albo cū aq̄ oꝛdei. ꝛ ex hac mixtura. ℞. diarodō abbatis diadragāti ꝛ ʒuch. ro. antiq. añ. ℥. iij. de q̄ cum qua oꝛdei fracti detur qñcūqꝫ uoluerit. Et cetera q̄ i ca° de ſiti dicta ſūt p̄pinentur. Et ſi febꝛicitauerit ſūat oī mane. ℥. ſ. oxiʒachare cū. ʒ. ii. penidiaꝝ cū aq̄ cal'a. Et poſtea hūoꝛ. q i cā fuerit purget̄ Et deinde empl'a ſtōm ↄfortātia ꝛ ellectuaria ꝛ huiuſmōi i ca° de defectu appetit⁹ dicta. fiāt in hac cauſa.

Caᵐ. xi. de ap̄āte uulue.

Aliquādo fit ap̄ā in uulua aut ex ablatione meſtruoꝝ aut ex p̄cuſſione. qḋ ap̄ā aut ex ca. aut ex fri. fit hūoꝛibus. Si ex ca. adeſt doloꝛ itollerabilis feb. acuta. urina app̄ꝫ kianos ꝛ i ſup̄ficie liuida cū multis reſolutionib⁹. Si vō ex fri. ſit humoꝛib⁹ adeſt doloꝛ i pectine ꝛ anchis. ꝛ nō acut⁹ nec ↄtinu⁹ ſꝫ agrauatiu⁹. adeſt ſtrāguria ſeu difficl'tas mingendi. uria piguis karops ꝛ cū reſolutionibus multis ſupi⁹ liuida. Jtē ſi h⁹i ap̄āta ſint i p̄oꝛa uulue doloꝛ renū ꝛ pectinis. ꝛ ſtrāguria adſūt Si in pupi. doloꝛ doꝛſi. ꝛ cōſtrictio egōnis adſunt. Si i ſup̄ioꝛi p̄te doloꝛ ſupra umbiliū ꝛ ſupra ſtōm adeſt. Si i iferioꝛi p̄te. doloꝛ ſub umblico adē. Si i laterib⁹ doloꝛ ē i iguib⁹ ꝛ lateribus ꝛ cruribus ꝛ coſſis. Et nota. ꝙ huiuſmōi ap̄āta q̄ i uulua fiunt ſemp ↄcomitatur fe. Si itaqꝫ i huiuſmōi ap̄āte noueris hu. ca. cē i cā uirib⁹ ꝛ etate p̄mittētib⁹). p̄° fiat mīutio de ſaphēa dextri pedis. ſcḋo vō de ſaphena ſiniſtri.

ꝛ extrahaẗ ſan. ab eis ꝭm uires. ꝛ exbibeatur.
Syrup⁹ uiol'. uel ro. quolibꝫ mane. Et ſi fuerit
corp⁹ ꝯſtipatū iteriꝫ fiant ſuppoſitoria aliq̃ uł'
cliſteria lenitiā ſi ſuppoſitoria nō educerēt. po
ſtea mūdificeẗ corp⁹ cū decoc. prunoꝝ uiol. ta
marinō. capil'ue. ſe. coium. caſſiefi. trifere ſara
cenice. ꝛ ſil'ium hūoreꝫ cal'ꝫ ſuauiẗ purgātiū. de
inde accipe ſolatrū ſempuiuā lactucā portula
caꝫ. ꝛ ſil'es herbaſ frās. ꝛ piſtenẗ optīe. ꝛ cū ol'o
ro. uel uio. īcorpenẗ. et empl'ꝫ ex eis ꝑpetur. et
ponatur ſupra pectinē et anchas et iter podicē
ꝛ uuluā appōatur ſepi⁹. H itaqꝫ fiat ī ꝑn° ut mā
repleatur. ꝛ acumē caloris mitigetur ſi pōt fie
ri. poſtea u͛o malua cū ſeīe lini trito cocta et pi
ſtata cū pauco butiro et ol'o ro. ſupra pectineꝫ
optīe ēplaſtrētur. Et peſſariū iſtō ī mr̃ice mit
tatur. melilotū ſe. lini fenugrecū et malua. ꝛ te
ranẗ ꝛ coquātur cū aſ ōgia porcia āſeris ꝛ gali
ne. ꝛ cū oleo ro. uel uiol. ꝯfice. ꝛ peſſariū ex eis
īformeẗ ꝛ ī uulua ītromittaẗ. Et ēt ex ꝓdictis
epithieẗ pectē pitoneō. ꝛ h⁹i loca circūiacētia.
Aliō ad idē ꝛ ēt ad maturādū oīa apata. ℞. ra
dicis altee. brāce ur. male. uolubil'. ſapōarie. ab
ſinthij añ. M. i. ſe. lini. fenugre. añ. ℥. i. terāẗ oīa
cū uino albo optīo ꝛ aſōgia por. liq̃fcā ꝛ melle
ꝛ modico butiro ꝛ oleo ro. ꝛ uiol. oīa īcorpa ꝛ
ad dta farina ordei. ſic ꝙ oīa ſint liqda īſil' paꝝ
bul'ī pignato nouo. quouſqꝫ paꝝ īdureſcāt. et
ex hoc iungaẗ peſſariū ex bōbace. uel ex lana
ſuccida īformatū ꝛ ī uuluā ītromittaẗ. ꝛ de h°
unguēto ſupra petiā lini extēde. ꝛ locis circūia
centib⁹ uulue appōe. Eſt. n. maturati^m ualō ad
apāta ſupra q̃ pōiẗ h ung^m Et ſi ūganẗ loca apā
tiſ ex uiſcoſitate mat'. biſmalue ꝛ ſe. li. Et ſi fue
rit nimi⁹ ardor ꝛ icendiū inūgaẗ ex populeon
cū oleo ro. uł' uio. mixtis. Si u͛o febricitauerit
ītret ſepe aquā calidā. ī q̃ buliāt uio. brāca ur.
ſaponaria. malua caules ueteres. ꝛ ſil'ia. Et ex
hac aq̃ lauēt ꝛ ſuffuīgēt ſibi os uulue. deinde
unguētū ꝓdictū ꝛ cetera. ſupra ſcripta ī uuluā ī
tromittāẗ ꝛ ꝑtib⁹ circūiacētib⁹ applicenẗ. Qꝫ
ſi hūor frīſ fuerit ī cā. ꝑ° digeraẗ mā cū ſyrupo
mellīo. uel cū aliq̃ ꝯpetēti digīuo mūdificetur
hūor ille cū pill'is arthe. uel aureis ꝛ ſil'ib⁹. de
inde ēpl'a ꝓdicta ꝛ epithīata circa loca fiāt. Ali
ud. ℞. mēte. meliloti ſāſuci. ficuū ſiccaꝝ albaꝝ
ꝛ uuaꝝ paſſa. añ terāẗ oīa. ꝛ ī uino albo optīe
coquāẗ ꝛ ex ꝓdcō uino cal'o uulua laueẗ. ꝛ ꝑteſ
circūiacētes. ſ. pectē ꝛ pitoneō ex ꝓdictis ēpla
ſtrēẗ Et peſſariū ex iſto unguēto illinitū ī uul

uaꝫ mittaẗ. ℞. aſſōgie galīe anſeris. ꝛ cere añ. ʒ
iiij. medule cerui ꝛ uituli ana. ʒ. vij. maſt. melilo
ti añ. ʒ. ii. ſ. yſopi pul. floꝝ camo. ſe. lini fenugre
ci. oīuꝫ pulue. añ. ʒ. ii. tēpenẗ oīa cū liq̃factis a
ſōgijs ꝛ oleo camo. ꝛ liciniū ī hoc unguēto ītin
ctū in uulua pōaẗ. dōec apā maturaẗ. Et ſi iteꝝ
uēter fuerit ꝯſtipat⁹. ꝛ nō aſſellet cliſteri op⁹ ē
Cū itaqꝫ ipſū apā crepauerit. ꝛ pus ibi factum
fuerit. tūc ꝑ° ītēdendū ē cū mūdificatis ꝛ ꝯſtri
ctiuis ꝛ ꝯſolidatiuis. ꝑ° igiẗ mel diſtēpatuꝫ cū
ptiſana uel uino calido. uel cū aq̃ calida ad mū
dificationē ſaniei iniciaẗ multotiēs in mr̃ice. p⁹
q̃ꝫ u͛o ſanies fuerit optīe mūdificata aq̃ ro. cuꝫ
licio diſtēpata iniciaẗ. poſtea unguētū iſtō illi
niaẗ uel peſſariuꝫ ex bōbace uel lana ſuccida ī
tinctū īmittaẗ qō. ℞. olibani gūiarabici dragā
ti litargirij aloes boli ar. maſt. añ. ℥. ſ. ceruſe. ℥
iij. H oīa terāẗ cū oleo ro. ꝛ aq^a ro. diſtēpentur
ꝛ ſupra uuln⁹ uulue mittatur. uel peſſarizetur
ſi ī ꝓfūdo fuerit ut dixi. Jtē peſſariū ex licio.
bolo mirra thure ſan. dra. ꝛ ariſtologia ro. ana
oīa terāẗ ꝛ cū ſucco plātagis ꝯmiſceātur. ꝛ in
formato ex his ſuppoſitorio. ꝛ ī uuluā īmiſſo
mirabiliẗ ꝯſolidat. Cetera aūt ī ca°. de diſſinte
ria ꝛ ī ca° de crepatura dicta q̃ ꝯſolidāt. pn̄t in
hac cā ad ꝯſolidanō apponi. Qꝫ ſi prurit⁹ fue
rit ī uulua ꝙ ſepe ꝯſueuit accideꝛ ꝛ ſpāliter qn̄
uuln⁹ ſanare īcipit. fiat hoc. ℞. al. oui. oll'i roſ.
litargirij. ceruſe. ꝛ cāphore partes eq̃les miſce
oīa īſil' ꝛ liciniū īungaẗ ī ꝓdcis oīb⁹ ꝛ ſuppōaẗ
Si febricitauerit comedat lactucā ſcariolaꝫ et
h⁹i. qn̄ꝫ cruda. qn̄ꝫ cū lacte amigō. ꝯdita detur
aq̃ ſe. coīuꝫ cū zuch. ꝛ penidijs. Si u͛o nō febri
citauerit. cōedat pullos. edos. faxiāos. ꝑdices
ꝛ oīa ſil'ia. ꝛ uinū bn̄ limphatū bibat.

Ca^m. xij. de dolore mamillaꝝ ꝛ gn̄antibus lac
ꝛ de apāte mamillaꝝ.

Aliqn̄ īduraẗ mamille ꝛ tum. ſcūt ꝓter
nāꝫ ex eo ꝙ lac qn̄ꝫ coagulaẗ ī eis et
fit dolor ꝛ tūor. ꝑꝑ q̃ uba ipā īflāẗ. Fi
ant ergo ēpl'a dcā ī ca. de doloꝛ tumoꝛ ꝛ ardoꝛ
teſticuloꝝ ꝭꝫ q̃titatē hūoꝝ habūdantiū. ut ibi
ē dictū. Faria lentis cū ſe. lini ꝛ tritici mixtis ꝛ
ſuppoīta dolorē māmillaꝝ ꝑꝑ lactiſ coagulatōeꝫ
factū ſoluit. Jdē facit mēta cū aſōgia piſtata ꝛ
ſuppoīta. ꝛ lac facit ꝛ generat. Jtē oua teſtudiſ
cū oleo. ro. cimīo. ꝛ melle diſtēpata ꝛ farina fa
baꝝ ēplāta multū uꝫ. hec ꝓuocāt lac. ſ. lactuca
nouella. agn⁹ caſt⁹. raffan⁹ aniſū. aq̃ caſei ueẗis
cocti. eruca cognata. ꝛ fen. ꝛ brodiū eoꝝ bibitū

anetũ.ordeũ fabe grana. ulmi.cicer mel croc⁹ brod a piguia galĩarũ ⁊ sturnorꝫ cũ uitell' ouo rũ ⁊ carniũ castratarꝫ.brodiũ cauliũ ⁊ cicerꝫ.Et ut ĩ gñalib⁹ loquar.oĩa cibaria ⁊ spãlit̃ cali.⁊ hu.hũorẽ gñantia sũpta augumentãt lac.Ster c⁹ouiũ.⁊ folia porrorꝫ ↄtrita cũ mẽta.fece aceti mica panis.⁊ suco apy.h oĩa sil' mixta ⁊ ẽpl'ata tollũt duritiẽ maillarꝫ ⁊ lac resoluunt.¶ Qꝫ si forsan.pdicta maillarꝫ duricies iã in tm̃ fuerit ĩdurata ꝙ resolui nõ possit.⁊ iõ ad apã ↄuerta tur.tũc uideas qs hũor fuerit ĩ cã.nã si guta la ctis.q̃ ex maiila trahit̃ fuerit alba uel liuida. tũc hũores ĩ cã ẽe cognoscas frõs.Si ṽo citria fuerit uel rubea.tũc hũores cal'os ĩ cã ẽe nõ du bitabis.quos p⁹ mũdificabis.deiñ cũ matura tiuis ĩsistes.⁊ facta sanie ⁊ mũdificata. tunc ul timo ↄsolidatis ĩtendũ ẽ.

Dditio nota ꝙ mẽta maillis ẽplastra ta lac ꝓuocat.nigella cũ aceto distẽpa ta ⁊ supra maillas dolẽtes ẽplastrata ⁊ postea cũ reõuet̃ ab ea si ex aq̃ dcoc.cãomill' fomẽtet̃ tollit dolorẽ maillarꝫ pp lac coagula tũ ĩ ipis factũ.Jtẽ ĩ dolor̃ ⁊ tũore maillarꝫ folia enule parꝫ ↄtusa supponãt̃.Jtẽ faria fabarꝫ cũ uitello oui ⁊ melle mixta dolorẽ ⁊ tumorẽ tol lit.Jdẽ facit marubiũ al.cũ asõgia ueti pistũ ⁊ empl'atũ.Jtẽ sterc⁹ colũbinũ cum melle ⁊ cera resolutũ dolorẽ ⁊ ĩflationẽ tollit.

¶ Ca^m.xiiij.de morsu canis rabidi.

Tqꝛ ĩ inicio hui⁹ tertij li.de morsu aĩa liũ uenosorꝫ tractar̃ ꝓmisi una cũ pa. mulierꝫ.⁊ iõ ad intẽtũ ueniẽs de mor su canis rabidi tractare ĩcipio.¶ Rabies itaqꝫ plerũqꝫ accit̃ canib⁹.aut nãli ↄplõne eorꝫ q̃ d clinat ad mł'iaꝫ malã fraudolẽtã ⁊ uenosã.ãt cũ calor nãlis nimis ĩtẽsus adhurit hũorẽ ei⁹ ⁊ sic fit rabiosus.ĩ estate aũt frig⁹ ↄgelat san.ci⁹ ut ĩ yeme tũc accit̃ rabies.Fit ẽt rabies canis ex sanguiẽ corporꝫ infectorꝫ.qñ comedit carnes cadauerꝫ.⁊ bibit ex aqs putridis cũ qb⁹ ĩplet̃ mł'ia p utrida q̃ fit rabies.¶ Rabid⁹ itaqꝫ canis cognoscit̃ p hec signa.qꝛ aquã fugit.⁊ qñ aque obuiat cã fugit.⁊ timet ualde.os ut pl'i^m tenet aptũ.⁊ lingua ei⁹ extra pẽdet.saliua multũ spu mosa qñꝫ de ore ei⁹ fluit.uadit q̃si ebri⁹.oculi ei⁹ ĩmersi ⁊ rubicũdi auricule ei⁹ sũt suspense caudã ĩter coxas portat.uocẽ nullã aut raucaꝫ emittit.domesticos suos lib̃et mordꝫ.⁊ ẽt ĩter ficit si põt.⁊ oẽs fere canes q uidẽt eũ latrãt eũ timẽtes.hec oĩa sẽ sig^a malitie dñantis ĩ ipo ca ne rabido ⁊ ĩficiẽtis ipꝫ.Et fiunt ut pl'i^m canes rabidi in uere ⁊ autũno ⁊ fine ueris ⁊ yemis ⁊ estate aduẽniẽte p̃n⁹ p̃dictorꝫ tẽporꝫ.⁊ qñ qs di cit se morsũ a cane rabido esse.utrꝫ fuerit canis rabid⁹ uel nec p h̃ sig^m cognoscere poẽis.pistet̃ nux bona.⁊ cũ mole panis ẽpl'et̃ supra morsũ canis.⁊ p tres horas ibi stet.deiñ alicui galine da uel gallo ad comedẽdũ ⁊ si canis fuerit ra bid⁹ morict̃ galia uel gall⁹ ĩfra spaciũ uni⁹ diei ad pl⁹.Si ṽo nõ.nõ.Aliđ expimẽtũ ad idem. frustrũ pãis ĩtinctũ sãguie exeũte a plaga mor sus canis ꝓhiciat̃ alijs canib⁹.Et si alij canes refutauerĩt ⁊ null⁹ eorꝫ uelit ipꝫ morsũ cõdere nõ dubites canẽ ẽe rabidũ.Ex morsu itaqꝫ ca nis rabidi talia accidũt sinthomata. qbusdã in fra duos dies aut q̃tuor.qbusdã ĩtra ꝫ^m mẽseꝫ ⁊ nouũ.qbu'dã p⁹ ãnuꝫ ꝙ paciũt̃ uigilias som niãt terribilia ⁊ cogitatiões corruptas.⁊ dispo siti fiũt ad irã ⁊ ↄtingit rõeꝫ ipõrꝫ pturbari ⁊ p misceri.stõi grauedo.ciborꝫ corruptio.⁊ uẽter eorꝫ ultio ↄhit̃ ad se.⁊ spasmat̃ ⁊ rubet facies eorꝫ ⁊ uox rauca efficit̃ ⁊ plorãt.Et añqꝫ uolu tant se sup terrã.⁊ timẽt mirabl'r aq̃.uñ ydro phobici dicũt̃.Nã ydros grece aq̃ latine. Foys ṽo met⁹ dr̃.qñꝫ ẽt desiderãt aquã.deinde ꝓcla mãt ⁊ qñꝫ obu at eis.qñꝫ absordẽt ex ea.qua re strãgulãt̃ ⁊ moriũt̃ p eã.Et qñꝫ ut ait Aui. latrãt sicut canes.⁊ qñꝫ miqũt pinauedinẽ in q̃ sũt carnositates q̃si sint aĩalia ⁊ q̃si sint pui ca nes.⁊ si h⁹ĩ hõ rabidus aliũ hoieꝫ sanũ morde rit.statĩ eff citur hõ rabid⁹ ille q morsus ẽ. Jn p̃n⁹ itaqꝫ cũ qs mor'us fuerit a cane rabido et añq̃ teratur ab aq̃ curari posit h̃ m⁹.Jntẽda mus p⁹ ad tenẽdũ uuln⁹ dilatatũ ⁊ aptuꝫ.⁊ si ñ fuerit ãplũ ⁊ ap'ũ ãplictur ⁊ apiatur.⁊ sanguis uge ⁊ uẽtose ẽt supra uuln⁹ cũ scarificatiõe po nãtur ⁊ sãguis ĩde extraha^t.sic ꝙ nullomodo ipsũ uuln⁹ ↄstringatur seu ↄsolidetur.nisi pus trãsierit.xl.dies.Et si qs fatu⁹ medic⁹ añ diem ↄsolidatiõis ↄsolidauerit apiatur.⁊ dilatatum teneatur.hũcetetur q̃^m fieri poterit cũ apitiuis sicut sũt oppopo.nux ⁊ alea.et sil'ia. Medicĩa ẽt collet̃ nigr̃ purgãtia detur h̃ꝫ ꝙ ĩ ca.de q̃rta na dicem⁹.et ĩ plurib⁹ alijs locis supi⁹dixim⁹ Fiat ẽt flõmia si uĩ expedire cibos acciniãt di gestibiles et leues et qꝛ ꝓ diuersis fãtasijs q̃s imaginãtur timẽt aquã et ẽt corpa clara.p h̃ in fõdatur aq̃ p fistulã ori eorꝫ ĩ q̃ pul.cãcrorꝫ flu uialiũ ↄbustorꝫ fit ↄmixt⁹.pul.ẽt cãtaridarꝫ.co aguluꝫ leporꝫ tritũ et cuꝫ melicrato datis.coa

gulū catuloꝝ canis suc⁹ gētiane pul. radicis ei⁹ cū melicrato dat⁹ h oīa siue p se siue admixta miromō ualet. Expi^m opti^m ad morsū canis rabidi cācros fluuiales ī olla rudi pone ꝛ ī furno calido ꝯsumi pmittas donec p se teri possint. ꝛ caue ne multū ꝯburāt. de qb⁹. ℞. ptes. x. thur ptē. i. ꝛ da quotidie. ʒ. ii. ī mane ꝛ sero. ʒ. ij. ß cū aq̄ frā addita. ʒ. i. ß. tyriace diatesserō. pus tñ p cedat uīis purga° corꝭ ꝛ bo^m regimē ī dieta. ꝛ appo° sāguisugaꝝ ꝛ uētosaꝝ cū scarificatiōe su p locū ꝛ de meis q̄ extrahūt uenenū supra uulnus apponant. sc̄ sicut aleū aut cepe. aut sinapi. aut eruca. aut nasturciū. ruta. ꝛ asongia cū sale pistata ꝛ icorpata ꝛ suppoīta miromō uenenū extrahūt. Itē spica celtica cū sale ꝛ galbano pistata ꝛ icorpata ꝛ supposita miromō uenenum extrahūt. Itē auelāe cū sale ꝛ cepe trite ꝛ supposite oē uenenū atrahūt. Itē lapis uiridis a mēbris uenenū extrahit miromō. Empl'ʒ optimuʒ ad idē. ℞. oppopo galbāi añ. lb̄. ij. picis lb̄. i. aceti lb̄. i. ß. oīa īsīl' liq̄fiāt ꝛ bul. ꝛ ēpl'ʒ ex pdictis supra morsū apponat qm̄ ē mirabile. uʒ quoqʒ ꝯ uenenū radix diptami. ꝛ dragōtee calamētū bacc lauri. ari. lon. ꝛ ro. cardus bn̄di ctus. hec oīa seu q̄slibʒ eoꝝ p se uʒ siue sūpta p os siue empl'ata. Alea aūt pistata ꝛ radi tassi barbassi pul. ēt ossiuʒ uituli incēsoꝝ cuʒ melle ꝯmixtis. ualēt ēt h oīa ꝯtra morsū hoīs ī hoīe. Itē ciclamē ꝛ assa fetida supposita iuuāt ꝛ atrahunt uenenuʒ. Medicīa dillatās uuln⁹ si clausuʒ fuerit ē ista. ℞. sal' coīs. ʒ. iij. sal' ar. ʒ. iiij. calcadis. ʒ. i. uitrioli. ʒ. vi ij. sgl'le asse. ʒ. i. ß. rute. ʒ. v. coral'. ʒ. xi. eris busti. ʒ. v. flor eris. ʒ. iij. prasij. ʒ. iij. Euacua cū sr̄oīa catartico ꝛ clisterijs fʒ ꝙ tibi uidebit̄ expedire. ꝛ to^m studiū tuuʒ sit ī tenēdo uuln⁹ aptuʒ quousqʒ ad min⁹ trāsierit dies. xl. ut dixi. Itē no. ꝙ si ep canis rabidi supra uuln⁹ ponat̄. ꝛ det̄ pa. ad comedēdū supra carbones ardētes assatū nesciēte ipo ē mirabile ꝛ pbatū ad h. Itē caro pisciū salita cū aleis cocta ꝛ posita multū uʒ. Itē cinis uitis nitꝝ sal ꝛ mēta cuʒ aceto ꝛ urīa pueri v̄ginis ēpl'ata multuʒ uʒ, pbatū ē. Iteʒ trite formice flos eris spūa maris adeps uituli ꝛ anseris ꝛ ol'ʒ de alkitraʒ ꝯfecte īsīl' emplent̄. Itē radix feni. uolubilis ꝛ baurach ēpl'taa mirabilē hn̄t effectuʒ in extrahendo uenenum.

Ca. xiiij. de morsu rutelle ꝛ araneaꝝ.

Sicut dicit. A. i sexta fen sui li. q̄rti rutella ē q̄dda aīal simile aranee. Et ē uenatrix muscaꝝ. ꝛ dic̄ ꝙ. xij. sc̄ spēs rutellaꝝ p° igit̄ cū qs a rutella se eē morsū fatet̄ tādiu i aq̄ cal'a pmittat̄ eē. dōec dolor q̄escere uideat̄. qr aliq̄n dū ē i aq̄ cessat dolō ꝛ p⁹ea redit. deiñ epithiet̄ loc⁹ cū aq̄ ubi multū sal' sit dissolutuʒ ꝛ corp⁹ pl'i^m calefiat' ꝛ dic p° ꝛ seq̄nti sudare facias pa. deiñ h empl'ʒ supra locū pdicti morsus appone ℞. cineris facti de ligno fic⁹. calcis et farie ordei añ terāt̄ ꝛ cū aq̄ salsa ꝯfice. ꝛ ēpl'entur. p⁹ tñ det̄ ī potu cū uio se. nigelle. ꝛ ditpāi añ. ʒ. i. Itē det̄ ī potu tyriaca magna u l'tyriaca diatesserō. uel h tyriaca ad morsū rutelle ꝛ araneāꝝ expta. ℞. nigelle. ʒ. x. dauci cimi ana. ʒ. v. se. iunipi nuciscipssi añ. ʒ. iij. spice idice baccarū lauri. ari. ro. carpobalsami. cinamōi. se. arnoglō se se. apij. oīuʒ añ. ʒ. ii. ꝯfice cū melle ꝛ det̄ cum uino ueti ad q̄titatē nucis. Alia tyriaca bona ad idē ꝛ ēt ad morsū serpētū. ℞. pdell' al. arist. ro. radicis lilij celestis. spice celtice. piretri. diptāi. dauci ce̅bi nigri. cimi. affodili. gētiane. se. nigelle. se. citri folioꝝ rute carpobal. ciamo. balau. boli. coaguli leporis cācroꝝ fluuialiuʒ ad bustoꝝ storacis calaite thur̄. se. papa. añ. ʒ. ii. terant̄ ꝛ ꝯfice oīa cū uio ueti ꝛ melle ꝛ fiāt ttoci si quoꝝ q̄lʒ sit pōderis. ʒ. i. det̄ cū uino odorifero ueti ad morsū itaqʒ araneaꝝ ꝯferūt oīa pdicta ꝛ sudare i bal. ꝛ biber̄ multū ex uino forti ꝛ bono paulatī ꝛ paulatī uenenū eos ifridat ꝛ uinū calefacit ꝛ ꝯfert. Itē ari. ciminū nigella. ꝛ ruta sicca. cū uino data ad pdcā miromō ualēt Itē epithīa suppositū i morsu araneaꝝ ē opti^m ul' ist ō ad utrūqʒ morsū p opti^m. ℞. farie ordi radicis v̄ge pastor̄. Folioꝝ porroꝝ ari. ro. corticū granatoꝝ añ terāt̄. ꝛ cū aceto ꝛ urīa hoīs addito pauco salis ꝯfice. ꝛ si addideris de cinerib⁹ factis de lignis fic⁹ ē opti^m empl'ʒ ad oēs huiusmōi morsus ꝛc.

Ca. xv. de morsu scorpiōis stelliōis ꝛ lacerte.

Scorpionū pl'a sūt gn̄a. Nā qdaʒ sūt colloꝝ albi alij citrini. alij cinericij. ꝛ ferādi ꝛ uirides. Alij aurei hn̄tes caudā nigrā. ꝛ uinosi coloꝛis ꝛ fūosi sicut dicit. A. Cū itaqʒ quis morsus fuerit a scorpione ꝛ loc⁹ morsus apāt apāte duro ꝛ rubeo. ꝛ seq̄t ad h⁹i morsū sudō ꝛ treōr labij. p° g° euaporet̄ loc⁹ cuʒ sale ꝛ milio calis ꝛ sīl'ib⁹bis. ꝛ ponāt̄ supra ipʒ locū assa piretꝝ cepe aleū cū sale trita. auelāe trite ꝛ supposite ꝛ nabi barbari alea cū nucib⁹ ꝛ uīo mixta ꝛ supposita cepe sgl'le ꝛ tyriace. s. ß. ꝛ diateseron ꝛ ea q̄ ē dicta i morsu rutelle oīa h comixta ꝛ empl'ata ualēt. ꝛ cuʒ uino sūpta i potu. et sudare i balneo ē mirabil' iuuamti ad h. Tyria

ca bona ad morſũ ſcorpiõis. ſtellõis. ſeu lacer
te. ℞: radicis capaꝝ: colognitide. abſinthij ari.
lon. gẽtiane baccaꝝ lauri been citri. uitis albe
añ ꝯfice cũ melle ⁊ dent̃ ad mõꝫ nucis cũ uino.
Alia tyriaca ad idẽ. ℞. ſe. rute cãpeſtris. cimi.
aleoꝝ nucis ⁊ auelanaꝝ añ. ʒ. i. folioꝝ rute ſicco
rũ. ʒ. i. ſ. mirre. thur̃ añ. ʒ. quartã caſtorei pipis
albi. opij añ. ʒ. iij. oppopo. galbãi añ. ʒ. ſ. oĩa cõ
fice cũ melle. ⁊ det̃ ex ea ad q̃ntitateꝫ groſſe fa
be cũ uino p̄dicto. Epithiet̃ ẽt loc⁹ epithiatib⁹
ſupi⁹ dictis. Radix ẽt colognitið cuꝫ ſale trito.
⁊ epithiata miromõ uꝫ. Alið ad ið. ℞. agar̃. ra
dicis affodilloꝝ ⁊ fructuũ ei⁹ baccaꝝ lauri foli
orũ ⁊ ſe. raffani ari. ro. piretri añ terãt̃. ⁊ cũ fari
na ordei ⁊ ſuco rute ꝯmiſce ⁊ epithimẽt̃. Item
furfur tritici cũ fimo colũbino ⁊ ſanſuco ſicco
⁊ ſale ⁊ urĩa mixtis ⁊ ẽpl'atis ualde ꝯferũt. Et
aq̃ decoc. canio. urticaꝝ ea. deſup ẽbrocata mi
rabil' ẽ effect⁹. Et ſi ſtelio uel lacerta momor
derint. fiãt oĩa predcã remedia. q2 q̃ ualent ad
morſũ ſcorpiõis ⁊ rutelle i hac cã ſil'i mõ ꝯpe
tunt. ⁊ ſi dẽtes dictoꝝ aĩaliũ i carne remãſerĩt
faciẽdo dolorẽ ⁊ pruritũ extrahãt̃ cuꝫ ſeta uel
ſclũ deſup oleũ ⁊ cineres poſſueris extrahẽtia
p⁹ea det̃ aliq̃ de tyriacis precedẽtib⁹ ⁊ i mor
ſu rutelle dictis ⁊ fiãt reme^a ſupraſcripta. Ad
ditiões ad morſũ ſerpẽtiũ canis rabidi uipe et
cuiuſcũq3 aĩal' uẽnoſi p̄batũ. da biber̃ coclear
unũ ſucci radicis ebuli cũ uino. q2 ĩfalibiliter
oẽꝫ morſũ uẽnoſũ aĩal' uẽnoſi eicit. ⁊ ẽt uenenũ
ſũptũ p os: Ruta data ſatis iuuat in predictis
ſꝫ ebuli ſuc⁹ ſpãliſſie uꝫ. Si qs punct⁹ fuerit
ab urticis uel ſuco ſqlle. ſũma cura eſt ĩungere
loca leſa ex ol'o. expt⁹ ſũ h̃. Signa ſi qs morſuſ
fuerit a ſerpẽte uẽnoſo ſũt h̃. ꝙ dolꝫ mirabl'r i
loco illo cũ pũctura. ꝙ denegat̃ i eo urĩa ⁊ ſter
cus. Itẽ ſcias ꝙ ſũt pl'es ſerpẽtes q nõ hñt ue
nenũ. Et illi ſũt ꝑpe uẽnoſi. q ſũt ĩpetiginoſi et
nigri ⁊ hñt caudã ſubtilẽ ⁊ ꝑpe ãnuꝫ. ⁊ iſti hñt
uenenũ i capitib⁹ eoꝝ ĩ quadã capſula. qð bñ
põt tolli p ſciẽteꝫ.

Capm. xvi. de morſu ſimie ſeu gati canis do
meſtici uel hois.

Ad morſũ ſimie fiat ẽpl'atio cũ cinere ⁊
aceto ⁊ melle aut cũ amigð ⁊ ficubuſ
⁊ ꝑpe ĩmaturis. Itẽ litargiriũ cũ ſale
radix feni. nigella ẽt ⁊ mel cũ farĩa horobi mi
xta ⁊ ſuppoſita miromõ ualẽt. Cũ vo gat⁹ mor
deret accit qñꝫ dolor uehemẽs ⁊ uiriditas ſeu
liuiditas loci. liniãt̃ itaq3 loca leſa cuꝫ ẽpl'o de
cepe fcõ trito. ⁊ calamcto cãpeſtre ẽpl'ꝫ ⁊ come
ſtuꝫ ẽt ẽ mirabile. Nigella ẽt ⁊ ſiſam⁹ ẽpl'ata ua
lẽt. Cũ vo mulier l' hõ hoĩeꝫ momorderit. põat̃
ſupra morſũ cepe ⁊ ſal ml'tũ p diẽ ⁊ noctẽ deiñ
iungãt̃ cũ unguẽto fcõ ex adipe cera ol'o ⁊ gal
bano. Itẽ cinis ꝯfect⁹ cũ cepe trito ſale ⁊ mel
le. Itẽ ſal tritũ cũ melle ⁊ cinere radicũ cauliuꝫ
ꝯbuſtoꝝ. aut radix feni. cũ melle. ⁊ farĩa fabaꝝ
⁊ cera ꝯmixta ex ẽpl'o ex eiſ fcõ ⁊ ſuppoĩto mi
romõ ualẽt. Itẽ th⁹ cũ uĩo oleo ⁊ melle ⁊ pul.
oſſiũ uituloꝝ ꝯbuſtoꝝ ꝯmixtis ⁊ ſuperpoſitis
mirabil' ſẽ iuuamẽti. Morſus vo canis dome
ſtici curat̃ ſolũ ſupponẽdo claꝝ oui cũ pilo ei⁹
dẽ canis. q momorderit. ul' pilo alteri⁹ canis mĩ
tiſſime tritis. ⁊ ſupra platulã de ſtupa poſitis.
et ſupra uulnus poſitis. Et ea que dicta ſunt
in curatione morſus hominis in hoc caſu.
ualẽt. Itẽ ernogloſa. ſal. folia cucũeris ⁊ citru
li. ⁊ farina horobi cũ melle oĩa mixta ⁊ ſuppo
ſita oĩa ualẽt. Itẽ ſi tieat̃ de rabie canis teneat̃
uuln⁹ aptũ lauet̃ cuꝫ aceto. ⁊ ex aceto ⁊ nitro
ẽpl'et̃ p tres dies aut. iiij. Et ad cetera remedia
i ca. de morſu canis rabidi dcã ſi fuerit neceſſe
recurrẽm ẽ. Ca. xvij. de morſu apũ ⁊ ueſpaꝝ.

Veſpe qñꝫ ⁊ apes mordicãt ſꝫ uehemẽ
ti⁹ icẽdit ⁊ adhurit morſus ueſparuꝫ
q̃ȝ morſus apũ. Accit. n. qñꝫ ex morſu
ueſpaꝝ dolor ⁊ rubedo ⁊ ĩflatio loci. ⁊ ſũt ueſ
pe q̃dã magne hñtes capita nigra aculeos pl'es
⁊ morſus ipaꝝ ẽ peſſim⁹. In puaꝝ ẽt morſu qñ
q3 fit tũor magn⁹ ⁊ acciũt ueſice agrauat̃ ligua
taliũ. Cura itaq3 h⁹i morſuũ talis ẽ. ꝙ deſuper
ungãt̃ ẽpl'ent̃ loca leſa ex reb⁹ frĩs et ſuccis frĩa
rũ herbaꝝ. Suc⁹ malue biſmalue ſolatri vmi
cularis cĩbalarie citruli cucu. cucur. et ſiliã ul'
aceto ⁊ oleo uio. uel ro. et albuĩe oui ĩmixtis ⁊
ſup illinita miromõ ualẽt. Itẽ de ſedãtib⁹ do
loreꝫ expt ĩ. mittat̃ mẽbꝝ morſũ i hac aq̃ calĩa
fortiť hora una deiñ extrahat̃ ⁊ mittat̃ ſubito
ĩ aquã ſalſã uel ſalmẽtinã fcãꝫ cũ aceto mixtaꝫ.
deiñ liniãt̃ loca leſa cũ muſcis piſtatis q2 mira
biliť ualent. Itẽ ſterc⁹ uachinũ cũ aceto. Item
panis ĩfuſus ĩ aceto. uel luto mixt⁹ uel miſcus
cũ terra peſſali et ĩuolut⁹ miromõ uꝫ. Itẽ apiũ
ſe. iuſqami lẽticule aq̃ cũ aceto et ẽra ſuppoſita
miromõ ualẽt. a ulti^m ſi liniãt̃ loca cũ lacte fi
cus cũ ſale et aceto et cãtaridib⁹ mixtis ſil' faci
unt loca ueſicari. et exhibit ab eis aq̃ clara ĩ q̃
ſtabit malĩa illi⁹ ueneni. q̃ ĩmiſſa eſt p ueſpas
uel apes i m̃bro aliq̃ coris hũani. Eodẽmõ cu
rent̃ q morſi fuerit. ab apib⁹. Iteꝫ utant̃ iſtis
ſyrupis frĩs ſicut uio. nenufa. et ſilib⁹. et dicta

stra τ bdi ida iungat̃ eis si cũ succo mal.aceto ꝯmixto qs se iungat.nõ tiebit morsũ uesparũ nec apũ.Sil'e opat̃ si iungat̃ ex eodẽ succo.uel succo altee cũ o'lo mixto.Jtẽ efugãt̃ apes τ uespe si suffuiget̃ cũ sulfure uino uel auripigmẽto τ cura formicaꝝ uolãtiũ.τ aĩaliũ3 sibi siliũ3 q̃ñ mordẽt ẽ sitis morsui uespaꝝ fꝫ.A.i li°.iiij.fen sexta.

Ca.xviij.de morsu serpẽtis uipe τ siliũ3.

Quod si serpẽs l'uipa seu aliq̃d sil'e aĩal uẽnosũ3 quẽq̃ȝ momorderit liget̃ cũ fasia fortit̃ ul'cũ forti corrigia ꝑpe locũ morsiõis.postea fiat h̃ fꝫ ma.meũ.ꝓbatũ3.Accipiat̃ caput lacerte uiridis.uel illi⁹ aĩal' q̃ momorderit uel simile uel caput cuiuscũq3 alteri⁹ aĩalis uẽnosi τ pistet̃ fortit̃ τ epitbicet̃ supra locũ morsiõis:attrabit.n.uenenũ.τ sic fit atractõ a simili.Jtẽ sãguisuge uel uẽtose cũ scarificatione supra locũ apposite miromõ iuuãt Jtẽ apponet̃ supra loca meãs uessicãtes τ excoriãtes sicut sũt cãtarides sinap̃ τ h⁹i ualent mirabilit̃ et h̃.n.uessicabit loc⁹.ultim vo remediũ ẽ q̃ abscidat̃ mẽbꝝ uenenatũ uel cautarizet̃ cũ ferro cãdenti uel o'lo τ pice liq̃da cal'issimis.τ nõ permitat̃ aliquo mõ uuln⁹ ꝯsolidari.nisi p⁹ uuln⁹ fuerit a uẽno mũdificatũ τ q̃si amissũ abscidat̃ Et si h̃ nõ fit ulteri⁹ pñt ifici mẽbra.τ totm corp⁹ i piculo mortis subest.qñ3 uenenũ forte petit cor.τ sic subito iterficit pa. Jtẽ detur tyriaca magna uel mitridatũ uel diatesserõ τ h⁹i tyriace supposite τ uinu3 decoc.calamẽti τ castorei. Jtẽ mustella τ mus i domo bitãs cocta cũ aceto τ faba τ ẽpl'ata miromõ iuuãt. Caro autẽ uiperẽ ellixata comexta alea cepe pori sinap̃ rafsan⁹ ruta cepe sq̃lle pistatũ cũ aceto τ ẽpl'atum iuuãt.Coagl'm siccũ cũ v̈ga ceruí assa grauiter cõesta τ ẽpl'ata iuuãt. Coagl'm leporis cũ uino decoc.diptãi τ gẽtiane datũ uel cũ suco rute sãsuci.τ folioꝝ maloꝝ τ uino dec̃.q2 miromõ u3. Empl'3 ex calce τ stercore capno.uel ex testis aleoꝝ τ cepe pistatis τ cũ succo porri τ calamẽti ꝯfectis τ ẽpl'atis u3. q̃m atrabit uẽnu3 miromõ.Additõ expim ꝓbatũ p m̃r3.b. anglicũ ad morsũ serpẽtis uel uipe.cũ dicebat̃ ei tal'bõ ẽ morsus a serpẽte.ipe faciebat ei deferi unũ cietu3 aq̃ bñdcẽ uel alteri⁹ aq̃ plenũ.τ dicebat supra ipa3 aquã trib⁹ uicib⁹.Jn noĩe pr̃is τ filij τ spũs sci amẽ manaij pacliti spũs sci .s.libera hũc faml'3 tuũ de uẽno serpẽtis.h̃ dcõ trib⁹ uicib⁹ dicebat hãc orõne3.de⁹ q beato Brãdano ꝯfessori tuo mirabili poa tua v̈tutẽ expellendi uenenũ ꝯtulisti.da huis tuis credẽtib⁹ ut q̃sq̃s morsu uipe occupat⁹ fuerit meritis τ p̃cibus beati brãdãi ualeat liberari.p.d.n.y.x.τc.τ tẽ dec̃ illa aq̃ ad bibẽm uel nũtio q p⁹ portauit noua de eo.τ ipe nunti⁹ uomet uenenũ.τ pa.lit̃abit̃.q̃ nõ laudo aligb⁹.s3.q2 i pn⁹bui⁹ mei opis dixi me uelle oĩa experimenta pitoꝝ medicoꝝ τ simpliciũ agregare iusus sũ τ h̃ obscenũ i mem adducere atñ glib3 d3 ista oĩo euitare.

Ca.xix.ad effugãdũ aĩalia uẽnosa τ nociua.

Si qs aĩalia uẽnosa effugare uoluerit bẽat secũ rutã.Est.n.tm̃ abboĩabilis ruta unicuiq3 aĩali uẽnoso.q̃ ipi⁹ odorẽ.sẽtiẽs stati fugit.uñ uidi tp̃rib⁹ meis q̃.M.me⁹ hẽbat uiridariũ i neapoli.in quo tota die tot serpẽtes τ aĩalia uẽnosa appebãt q̃ ibi periculosũ erat eẽ.τ ipe iussit q̃ i pl'ib⁹ locis uiridarij plãtaret̃ ruta quo fcõ q̃ñ icep uipescer̃ oĩa illa aĩalia uẽnosa fugerũt τ nõ ultra appuerũt ut itaq3 mures fugiãt de domo fiat h̃ fũigium a.M.meo ꝓbatũ.R.realgar.sal'coĩs corticu3 granatoꝝ rad elbi nigri litargiriu sulfur corticũ locuste marie añ terãt̃ oĩa τ supra carbões ardẽtes aspgãt̃.τ fumiget̃ dom⁹.q2 oẽs mures fugient longe.τ nõ reddibũt ampli⁹ ad locum ubi steterũt.τ fugias ab huiusmodi fumo q2 malus est ualde. Aliud ad idem.rasurã cornu cerui picẽ τ atramẽtũ oĩa in sil' pulverizata cũ oleo ꝯfice τ cũ papiro l'aliquo sil'i inolũat̃.τ supra carbões ardẽtes ponant̃ τ suffumiget̃ foramẽ dom⁹.Jtẽ realgar datũ cum caseo uel pane tritũ ificit mures.Jdẽ facit litargiriũ elebus niger se.iusquiãi radix caulis scaõnea uel squama ferri crocus τ cepe squile.Suffumigatio aũt faciẽs fugere oĩa aĩalia uenenosa h̃ est.suffumiget̃ foraĩa in quib⁹ bitãt ex galbano.serapino assa fetida.τ ex cornu ungulis τ pillis bouis equi.arietis capre.τ similiũ.Jtẽ fum⁹ ligni granati.τ corticis granati oĩa aĩalia uenenosa fugant.Jtẽ aspaltũ fuigatũ radix lilij assa apiu3.nigella.sulfur.folia lauri τ se.ei⁹ cornu cerui.τ cornu capre.storax iusq̃am⁹ radix mãdragore.pilli capitis.calamẽtũ galbanũ.oppoponacũ.h̃ oĩa aĩalia uenenosa fugãt. Jtez si qs sub lecto suo posuerit sisinbriũ.rutã.ozim.calamentũ.folia lauri.agnu3 castu3.τ assã nũq̃ȝ aliq̃d aĩal uenenosũ appropiq̃re nec leder̃ poterit ip3.Sputũ ieiuni piectũ i os serpentis iterficit ip3.Jt̃ iterficit scorpione3.τ raffan⁹ masticac⁹ cũ tãgit eos.Suffuiga°educens scorpiões.R.storacis.arsenici.adipis zirbi oiu3 añ terãt̃ oĩa

⁊ dissoluāt cū vino. ⁊ fiat fumigiū ex eis ꝓpe foramī ubi stāt scorpiōes. Itē radix raffāi sup ponat. uł ex ipsa radice fumigēt foramia i qbꝫ sūt scorpiōes ⁊ educit eos sine aliq̄ lesiōe ipsone alicui⁹. ⁊ tūc iterficiāt eos cū exierit. dicta sūi gia ēt serpētes fugāt ⁊ spālit sulfur. radix lily cornu cerui. ⁊ piretrā suffūigata. Itē si aspgat loc⁹ i quo degūt h⁹ı aīalia uenosa aliq̄ decoc. sinap i qua dissolutū fuerit armoiacū fugiunt. Item si qs liniuerit man⁹ suas suco seu spolio dragūtee nō mordebit eū uipa seu serpēs ēt si i manib⁹ ipsā tenuerit. Itē si qs iungat man⁹ suas cū cerebro leporis storace aceto ⁊ ol'o mi xtis. nō poterit ab aliq̄ aīali uenoso morbi. Itē radices affodillor̄ pini recētis nasturcy. radicis cordumei. radi mādragore. carpobal. añ ad spis situdinē bul. ⁊ ex eis mēbra iungāt. ⁊ nullum aīal uenosū potit nocere neq uenenat. Musce i terficiūt. si fūigent cū thure uel elbo nigro. Itē elebor⁹ niger pulucrizat⁹ uel arsenicū mixtus cū lacte uel melle. ⁊ p pietes ꝓiciat cum mu sce currūt ad ipsū ⁊ sugūt ex eo stati moriūt. Ca nes ēt ⁊ leopdos iterficit elbus. Itē amigdale amare comeste iterficiūt uulpes. pulices iterfi cit absinthiū ⁊ amarusca aspsa p domū ⁊ decoc. cor̄ ⁊ colloquitide fo. rubi ⁊ oleander ⁊ odor caul' iterficit eos. Et si ponat san. uel pinguedo ursi i fouea uel i sartagie sub lecto curunt pu lices illuc. ⁊ necāt ⁊ moriūt ibidē. Itē si liniāt camisie uel brachale uel litiamē i aq̄ i q̄ decoc. sit absinthiū corp⁹ ɔfuat a pedicul' lēdib⁹ ⁊ pu licib⁹ ⁊ silib⁹. Et si puer i dcā aq̄ ab īfātia plu rib⁹ ebdomōdis balneet. nō tīebit pulices nec aīalia iā dcā pedicl'os seu lēdies. debēt āt laua ri i pdcā aq̄ absīthiata q̄lꝫ sero p tres l' q̄tuor mēses ⁊ nūq̄ tiebūt d mōsupulicū ⁊ silū pdcor̄ Ca. xx. de his q uena sūpserūt i cibo uł potu. ⁊ de cautela circa uenenū habēda.

Si qs i cibo uł potu uenū bibit statī aquā calidā cū oleo sisamio uel cōi uł cū uoitu nicolai uel patriarce mixtis bibat. ⁊ uoitū ꝓuocꝫ sic dcm̄ ē i ca. de uoitu ꝓ uocādo. ⁊ si uomer̄ n̄ possꝫ cōedat cibaria mul ta ⁊ bibat lac multū cū decoc. urtice ⁊ butiro ⁊ nitat p⁹ si possit ad uomēdū ēt bis uel ter si possit. Et si uenū ad iferiora descēderit fiāt. cli steria. ⁊ det aliqd laxati^m q ipꝫ uenū expellat pill'e de serapio optīe sr̄ i hac cā. tyriaca mag^a S. uel diatesserō m romō sr̄ expta ɔ uenenū. Itē tyriaca i morsu scorpiōis l' rutele uꝫ. Tyria ca mirabil' q̄ si det i pn° cū qs uenat⁹ fuerit. fac euomē uenū. ℞. radicū rrc sigillate bacca. lau ri añ ʒ. i. terrā̄ oia ⁊ cū oleo cōi ɔfice det q̄tit̄ una auelana. Itē sterc⁹ galli cū suco prasy datū facit stati uomer̄ uenū. Itē ʒ. iy. galbāi ⁊ ʒ. i. mir i potu iuuāt aduomē^m ipꝫ uenū. Tyriace .n. dicte sr̄ ɔtie ueno. ⁊ nō pmittūt ipsū ire ad cor. Itē granū iunipi tritū i potu datū uiromō uenū expellit. Aliō ad idē. ℞. carpobal. ysopi sicce se. canapis. pipis al. ⁊ nigri ⁊ lon. acori fe nicl'i petro. assari cimi. sileris mōtani. ⁊ rute ca storei baccar̄ lauri añ ʒ. v. se. iusqami spice sq nāti añ ʒ. iy. cassie. ʒ. iiy. ɔfice cū melle ⁊ det sic faba grossa. Cū g° supuenit sincopis uenatis ⁊ uet. ⁊ eor̄ icipit tūescere ⁊ pmutat pupilla suo rū oculor̄ ⁊ occultat nigredo pupille. uel si ru beāt ocl'i eor̄ ⁊ cadat pulsus. ⁊ egrediat ligua eor̄ ⁊ sudēt sudor̄ frō. tūc sr̄ sig^a mortalia. ⁊ in breui moriūt. Si vō uenat⁹ sētit i core suo silē mordicatiōi ⁊ icisiōi ⁊ pūctionē ⁊ corosionē tūc certi sum⁹ q uenū ē de gn̄e mediciar̄ acu tar̄ calār̄ ⁊ mordicātiū sic ē arsenicū ⁊ argētū uiuū cū sputo extictū ut dicit. A. i li. iiiy. fen sexta de uenis. Et tūc lac butir̄ crudū āt coc tū se. malue. lini ⁊ fengreci ⁊ altee cū butiro ⁊ adipe āseris uel galie ⁊ silia dare debem⁹. q̄ ɔfrāgūt acuitatē ⁊ mordicatōē rer̄ uenosarū sumptar̄ i cib° uel potu. Aut stit uenat⁹ isflati oñē maximā i core. et rubediē oculor̄ et āgu stiā et sitī exhuberātē. et tūc significat uenū pp calitatē fuisse sicut ē eufor. scamo. corseni cui⁹ malia n̄ fuit repssa p idoneā decoc. ⁊c. et tē isfridem⁹ eū cū syr° nenufa. ro. syr° de sā dal'. aq̄ ro. et suco cucur. cū cāphora et cū syrup ex hbis fris factis. Itē lac uacinū isfratū de q° extractū fuerit butir̄ p⁹ et lactuce ⁊ silia fra det. Et flōiāꝫ si fuerit necia etiā adhibeam⁹. et loca ex fris hbis sternam⁹. et aerē q̄licūq̄ possu⁹ ad fritatē alterem⁹. Et si uenenat⁹ stet stupi d⁹. et pfundissie dormit. et est frūs ualde. tunc sigāt q uenenū est de gn̄e narcoticor̄. sicut ē opiū. mādragora ⁊ silia i multa q̄titate exhibi ta. ⁊ tūc dam⁹ tyriacā metridatū assā fetidā. ⁊ alea trita cū uio puro data ꝓsūt. odorēt ēt mus cū ⁊ silia et ex reb⁹ calis fūigēt uestes eor̄. Qui dā nobiles ⁊ barōes qn̄ cōdūt tenēt supra mēsā cornu spētis uł liguā ipi⁹ i uasū supra unū panē ⁊ dr̄ q si uenenū corā eo portaret aliqd sup mē sā stati illd icipit sudar̄. Qui uenū tient hēant sēp fidelē fa nuluꝫ. ⁊ sēp sibi credentiā faciant fieri. ⁊ caueant a cibis in salsed ne ⁊ acetositate aut acuitate aut dulcedine dominantibus aut nimiū redolentib⁹. Ipsi. n. q uolūt dare ue

nena.ĩ huiuſmõi cibis ponſit ea.uñ caueãt ſibi
ab his ĩ fame ꝛ ſiti.uehemẽti.Si qs ãte cõeſtio
nẽ uel p⁹ ſũat.v.uel.vi.cimas rute ꝛ cũ una nu
ce cõedat ñ poterit a ueneno ledi. Aliŏ ad idẽ
℞.rute cias.vii.ſalis.ʒ.ſ.ficus ſiccas.v.bolli
ar.ʒ.iii.hec oĩa terãt ꝛ cũ uĩo ſumãt ĩ potu qm̃
uenenũ corp⁹ ledere ñ poterit Jtez caueãt ſibi
oẽs apotiõe uini ĩ q° fuerit aĩal uenenoſũ.ſicut
lacerta ſerpẽs ꝛ huiuſmõi necata aĩalia naz mi
romõ libẽter bibũt uinuz.ꝛ qñz cadũt in ĩpo ꝛ
ibidẽ moriũtur.ꝛ qñz ĩ ĩpo uĩo icbri tur ꝛ uo
mũt ĩ eo.uñ ex tali uĩo piculoſũ ẽ biberẽ.ꝛ ppea
cuz muſtũ ĩ uaſe põitur opillari dꝫ ſic ꝙ nõ re
maneat niſi qŏdã foramẽ ĩ cotone.ĩ quo forſan
digit⁹ poſſit intrare ne fũoſitas ab ipſo uĩo ꝓ
cedẽs p ipſũ foramẽ poſſit euaporare.ꝛ foramẽ
ita ſtrictũ ꝙ p ipſũ aliqŏ aĩal uenenoſũ ĩtrare ñ
poſſit.Cũ vŏ ĩpm meſtũ bulie it ꝛ clarificatuz
fuẽit.dꝫ opillari totalr.qꝛ tẽ rẽſpiratiõe ñ ĩdigꝫ.

Ca^m.xxi.de fiſtulis cancris lupo ꝛ ſilĩbus.

Fiſtule fit qñz ab hũoribꝫ corruptis ꝛ
ĩ iterioribꝫ trãſmiſſis ad aliqŏ mẽbꝝ
ipſũ corrũpẽtibꝫ.qñz ab exteri oribꝫ
ſicut apãte male curato.ꝛ diſcuſſo ꝛ uulnerẽ ma
le ſanato.ꝛ dr̃ fiſtula p ſil'itudinẽ.qꝛ ſicut fiſtu
la apte ſupiori hꝫ foramẽ anguſtũ.ꝛ apte iferio
ri ĩlatũ extẽdit.ita fiſtula ut plꝫ os.hꝫ ſtrictũ
ꝛ ĩ ꝓfũdite recõdit ĩ latũ.Si itaqꝫ fuerit fiſtl'a
ĩ loco carnoſo.ubi tẽta poſſit appõi ad foramĩs
elõgatõnẽ.pmo ĩtẽdam⁹ ĩ ponẽdo ĩ ea tentã fac
tã de radice laureole ſicce uel maliterre ſicci
dis.gẽtiane ſpẽtarie uel briõie ſiccaꝝ ul' cũ me
dulla ſãbuci.l' tẽta palinei.l' cũ tẽta de canabo
ĩtĩcta ĩ ſucco lĩarie apto ore fiſtule hẽ abluat fi
ſtula cũ uĩo ꝛ mel.an.ſil.mixtis.ꝛ h̃ fiat ter uel
q̃ter ĩ die.Tertio die balneet cũ urĩa paciẽtis
uel urĩa pueri ṽgĩs ꝛ cũ ſuco lĩarie an.ſil' mix
tis ꝛ h̃ fiat ter l' q̃ter ĩ die cũ tẽtis optĩe abſter
gat ꝛ tẽta uſqꝫ ad ꝓfũdũ fiſtule mitat ũcta un
guẽto uiridi cui ſupaſpgat pul.ŏ ſale ↄbuſto ꝛ
uiriŏ.eris facto.ꝛ h̃ fiat p ſeptẽ demũ ex h̃ alio
ũguẽto ũgat tẽta.ꝛ ĩ ea põat ſuc⁹ titĩali maioriſ
ꝛ aſõgia põci uetuſta liq̃facta ĩſil' bul. ꝛ ĩ ciſ ap
põat uiriŏ eris.ʒ.i.ſal'gẽme.ʒ.ſ.coparoſe.ʒ.i.ŏ
iñ fiat tẽta ŏ ſtupa canapia.ꝛ hũecte caput tẽte
cũ ſaliua hoĩſ ieiuni.ŏiñ ĩũgat h̃ ũguẽto.ꝛ imit
tat ĩ fiſtula.ꝛ ſup os fiſtule appõat ẽplꝫ f ẽm ŏ
melle oleo ꝛ ſucco apy ꝛ farĩa tritici ꝛ ſic p diẽ
ꝛ noctẽ mãeat ꝛ ĩ q̃lꝫ die tẽta p̃dicã.ꝛ.ẽpl'ꝫ p̃dic
tũ ſupra eã põat ſẽp donec fiſtula mõtificet ꝛ
ſcias ꝙ quouſqꝫ ſanies ꝛ uir⁹ ab ea exit aquo

ſũ ꝛ ſb̃ rufũ uiuit.Et qñz erit ĩde ſanieſ modica
ꝛ alba ꝛ groboſa ꝛ magiſ ſpiſſa.ꝛ cũ labia ulce
rũ ruberẽ icipiũt tũc iã ſcias fiſtul'ã ẽẽ mortifica
tã.ꝛ tũc tãtã itige ĩ ũguẽto facto ŏ aluĩe ŏ plũ
ul' zuchã° litargirio atramẽto ꝛ melle diſpũato
ĩſil' ĩ mõꝫ ũguẽti ↄfectis.ul' ſolã fiſtula ĩungat
melle ꝛ ſol⁹ pul.aluĩs ŏ plũa ſuppõat.Et ad in
ducẽm cicatrizatiõez carni qñ tibi uĩ expedir
ũge labia uulneꝝ cũ ũguẽto citrĩo l' ũguẽto fuſ
co. Qz ſi fiſtl'a fuẽit ĩ loco oſſuoſo.l' neruoſo
ubi tẽta põi ñ pſſit.fiat tale coliriũ.℞.ſucũ celi
dõie ꝛ paꝝ uini albi admiſce ꝛ paꝝ ſuci apy ꝛ
mel'.ru.diſpũati.p⁹ea aloe epaticũ alum̃ ŏ plũa
ꝛ m̃tã ana miſce.ꝛ modicũ uiridis eris.ꝛ modi
cuꝫ ſal'gẽme.ꝛ iſta ſb̃tilit pul.ꝛ cũ p̃dicto ſuco
ꝛ liquoribꝫ miſce ĩ mõꝫ ũguẽti ꝛ fiſtule ĩũgãt
p⁹ lote cũ urina uel aceto.ſeu liquoribꝫ ſupra
dictis.Jſtŏ gdẽ pẽetrat uſqꝫ ad ꝓfun^m radiciſ
fiſtule ẽt ſi fuerit ĩ oſſe ꝛ neruo mortificat potẽ
ter.Et ſi põat de pul.realgar ad q̃titatẽ lentis
uni⁹ ĩ eã mortificat ip̃ꝫ ꝛ cãcꝝ ꝛ lupũ ẽt.Sꝫ qꝛ
ẽ res nis uẽnoſa ꝛ uiolẽta.iŏ dꝫ tẽpari hmõ.Ca
lefiat lamĩa ferrea area uel cuprea.ꝛ dũ fuerit
bñ ignita ſupaſpgat realgar pl'uerizatũ ꝛ ĩ aceto
forti extĩguat ꝛ ita fiat ter uel q̃ter uel ſo^m te
rat ꝛ ĩ aceto fõti al.p noctẽ ſteterit ŏiñ ſoli ſice
tur ei⁹ mali^a ꝛ uiolen^a repmet.Et qꝛ qñz ñ mult
medic⁹ ꝙ pa.ſciat qd ſit.ut uideat ĩpm diuerſi
mõe mutare ſi cuꝫ eo miſceas p⁹ea pul.aliſ zu
chari uel ŏ pluma.uel pul.h⁹i pul.erit al.ſi me
diã ptẽ p̃dictoꝝ ibi ad miſceas.Si rute ŏxicca
te folia admiſceaſ erit ṽidiſ colo.Et uꝫ iſte pul'.
potiſſĩe mortificata fiſtula.cãcro et noli me tã
gere.Jtez fiſtula mortificata ſi ĩmittat ĩ ea ſuc⁹
celidõie.in q° diſſoluta ſit ſalgeme.uiridiſ eriſ
an.ʒ i.ſuci p̃dicti ꝛ uini al.an lib.ſ. Jtez ꝓba^m
ad fiſtulã ĩpleat olla lĩacuſ ſine aq̃ et põat cop
ta ſupra ignez.et eleuabit q̃dã ſpũa ſup eas q̃
colligat et ŏxiccet.q̃m eã mortificat ꝓba^m eſt
Sꝫ ſi a lĩacys aq̃ diſtillet p alẽbicuꝫ meli⁹ eſt.
Quedã uetula curauit q̃ndã.q fiſtulã ĩoſſatã
habuit h̃ mõ.tẽtã tixit ĩ melle et ſuco abſinthy
et poſuit in ea donec ſaniez al.icepit emitterẽ.ŏ
iñ accepit florẽ camelcõte uñ fit coagl'ꝫ et cõbu
ſit ipſuz paꝝ ĩ bacili ſic ꝙ puluerizari poſit.et
ŏ h̃ pul.et aloe an.cuꝫ tenta ĩpoſſuit quotidie
donec curata fuit fiſtula. Jtez coriuz buffõis
et teſta teſtudinis ſicca et pulerizata uel.eti
am combuſta et pul.uel cinis ex eis factus
fiſtule ĩmiſſus ſanat eã pus mortificatã. Empl'ꝫ
factũ ex linaria gnq̃neruia ebulis melle ꝛ faria

ſiligis ſuppoſitū fiſtule ſanat eā pꝰ mortificatā
Potio expta ꝯ fuſtulā. ℞. pipinele abſinthij a
catie betōice. utriuſqꝫ plātagiſ an M. i. coquā
tur i q̄tuor lib. uini q̄uſqꝫ reddeat ad. lib. ii. ⁊
additis tribꝰ lib mellis ſūat cietuꝫ uniꝫ i mãe
⁊ aliuꝫ i ſero de hac potiōe. Itē ꝺ ſuco betōice
marubij agrimōie mileſolij rute ⁊ ſenationem
ana. ⁊ de radicibus. ipſorum fiat potio cum
mell. uel ſaltē cū decoc. p̄dictaꝝ h̄baꝝ dexiccāt
fiſtulā iſra. x. dies ſi de hac potiōe ſūat iſirmꝰ
quolꝫ mane cietū. i. Itē ad fiſtulā ℞. caulīū ru.
rub. tictoꝝ ſe canapiſ an. ʒ. iiii. uini lib. iii. mel.
lib. ii. buliāt oīa iſta ⁊ bibāt de iſto uino cietū
. i. oī mane ⁊ ſemp oīa p̄dicta remaneāt i uino
donec fiſtula dexiccet. qꝛ ꝓ certo i breui libe
rabit. Itē anātia ⁊ filipēdula multū ualēt data
Itē uideat ſi corpꝰ ē plectoticū. ⁊ qs h̄uōr i eo
peccat ſm ꝙ ꝑ ꝓpria ſigna diſcernet. ⁊ dīdat ⁊
alteret. pꝰ ea ꝯpetēti catartico eūet ſꝫ ꝙ i plu
ribꝰ locis edoctꝰ es. ⁊ ſi id get miutōe ſi i cap
te de cephalica. ⁊ ſi i pectore uel circa. ꝺ cardia
ca. Si circa ūblicū de epatica. ſi circa iſeriora ꝺ
ſaphena. Itē pul. de ari. ro. ſi accipiat ex ea ul
in pilul formatus. ʒ. i. i mane ⁊ aliā i ſero. i bre
ui tēpor fiſtulā dexiccat. Itē herba q̄ dicit ga
riofilata ⁊ cardꝰ b̄ndictꝰ ⁊ agrimōia i uino co
cta addito melle. ⁊ i potu data. ⁊ ēt herbe dcē
puluerizate i fiſtulā imiſſe ſanāt eā. ¶ Potō mi
rabilis ad fiſtulā. ⁊ ēt oſſa fracta de uulneribꝰ
⁊ ulceribꝰ eicit. ℞. potētille caul. ru. fragarie
abortani. tanaceti ſūitatū ⁊ radicū lapacij acuti
tormētile rubee tictoꝝ plātagis utriuſqꝫ muſ
cate. gario. cardi benedicti an. M. i. ſe. feniculi
apij aniſi petro. an. ʒ. 5. ſe. canapiſ paꝝ triti lib.
5. coquāt i. x. lib. uini al. uſqꝫ ad ꝯſūptōnē me
dietatis. ⁊ additis lib. iii. mellis fiat apozia. ⁊
det de eo quolꝫ mane ⁊ ſero cietꝰ unus qꝛ mi
rabilē hꝫ efficatiā. Itē ſi uis ꝓbare ſi fiſtula ul
uulnus ātiquū ſit curabilis. ℞. plātagis utriuſ
qꝫ pedis colūbini calēdule ꝯſolide ma. mileſo
lij p̄mule ueris dācte. uiolarie lapacij acuti an.
M. i. ſicca. ⁊ de hꝰ pul. da ꝑ a. mane meridie ⁊
ſero q̄ātuꝫ cū tribꝰ digitis capet pōt ſi ſtati euo
mit eū ē icurabilis. Cōſtan. in ātido. Cinis ꝺ ca
pite canis ꝯbuſti fiſtulis uel cācro imiſſus ipꝫ
ꝓ certo ſanat. Itē lauet fiſtula cū uino decoc.
anabule uel ſuco cētaureē ⁊ porri iſil bulitis. ⁊
i fiſtulā imitat. qꝛ ſanat eā ꝓ certo. Itē ſolūmō
ſucꝰ pedis colūbini iniectꝰ i fiſtulā ſanat. in po
tu datus ſil mirabilē hꝫ effectū. Itē ſi fiſtula

multa habeat foraīa. ⁊ unū iniciauerit ⁊ nō ſint
recta foraīa dicta ad hꝰ ut medicam̄ itrare poſ
ſit. ⁊ ēt ſi locꝰ ſit tūidꝰ ⁊ ſtrictus. Stercus cap
nū ſiccū pulueriza ⁊ cū mele i mōꝫ ēpli miſce ⁊
ſuppōne q̄m tūorē ⁊ dolorē tollit ⁊ putredineꝫ
atrahit. ⁊ neruos ꝯfortat mirablr uiciatoſ. exꝑ
tū ē. Ite ſucꝰ taſſi barbaſi cū melle an. coq̄. do
nec dictꝰ. ſucus ſit ꝯſūptus ⁊ tūc addede pul.
pſidie ⁊ oſſiū mirabolanoꝝ citrinoꝝ i mōꝫ ēpli
corā. ⁊ pōe ſuꝑ fiſtulā uel cācrū. q̄m mirablr
iuuat. Itē ſpiliū ⁊ arnogloſe trita cuꝫ modico
ſale ⁊ ſuppoita ſanāt fiſtulā. Itē cōburat ſter
cus h̄uanū i teſta noua. deiñ addat cis tertia ꝑſ
ſui pipis puluerizati ſubtilr. ⁊ de iſto pul. ꝓhi
cias i fiſtulā ſeu i cācrū. qꝛ eū iterficit ꝓ certo.
Itē panē fermītatū ꝑ noctē unā i forti liſiuio po
ne. deiñ fiſtule ſuppōe. q̄m atrahit de ꝓfundo
putredinē. ⁊ ſic ſanat fiſtulā ſꝫ gal. ⁊ yſaac. Itē
aliꝰ pul. mortificās fiſtulā. ℞. uitreoli arſenici
⁊ fimi h̄uani ⁊ atramēti an. icorporēt iſil ⁊ ꝯbu
rant. ⁊ fiat pul. ē. n. ualde fortis in cā hac. Iteꝫ
pul. de auripigmato ſulfure ⁊ calce uiua cuꝫ ſa
pōe gallico icorpatus. ⁊ tēta cū eis facta i fiſtu
laꝫ imiſſa i tribꝰ uel q̄tuor uicibꝰ fiſtulā morti
ficat. Itē ſi fiſtula ſit i manu iterfice murilegū
i ſero ⁊ teneas illā manū ubi ē fiſtula ꝑ totā no
ctē i uiſceribꝰ dicti murilegi. Et ſi fuerit alibi
fiſtula pōat ſupra ꝑ noctē murilegꝰ ſciſſus. ⁊ h̄
fiat ꝑ quatuor aut. ij. noctes ⁊ ꝺ. iiii. aut. i. muri
legis ⁊ ꝓ certo ſanabit ſꝫ ꝙ dicit. Petrꝰ lucra
tor ⁊ dicit ꝓbatū. eē. Itē dicit ꝙ ſucꝰ pipinelle
imiſſꝰ fiſtule ⁊ h̄ba. ipa ſuꝑ ligata ſanat fiſtulā.
Itē pul. expertiſſimꝰ ad fiſtulā. ℞. ſtercoꝝ galia
rū milij ⁊ ſalis cois añ. tere ⁊ ꝯbure i olla rudi
oia ⁊ adde tertiā ꝑtē de radice uel corticibꝰ po
mi felis terre. i. cologntide. ⁊ appi orifitia cū ra
dice yreoſ uel mali terre ſꝫ ꝙ ſuꝑſcriptū ē. ⁊ di
ctū pul. inicias. Et q̄dā addūt p̄dicto pul. coſti.
tartari agarici agrimōie pipinelle arnogloſe ui
ridis eris an. ⁊ cū melle ꝯficiāt. ⁊ tente iungāt
⁊ ponāt i fiſtulis. q̄m eas mortificat. ⁊ oſſa fra
cta atrahit. ⁊ malā carneꝫ corodit. Iteꝫ titimal
lus cuꝫ ſua radice i furno ſiccatꝰ ⁊ puluerizatꝰ
⁊ pul. eiꝰ fiſtule imiſſus eā ꝓ certo mortificat
ſicut dicit gal. Idē facit ſal alkali imiſſū. ⁊ pul.
marmoris q̄ ur eſſe ſal. (⁊ dr petro ſal) imiſſus
idem facit. Item caput gruis oculi ⁊ uenter
ſiccentur aſſentur ⁊ pul. cum omnibꝰ cōtentis
in eis. quia fiſtulam cancrum ⁊ omnia ulcera ſa
nant. gal. ibideꝫ. Itē radix lapacij acuti quolꝫ

die bis.s.mãe et sero hẽ rasa ĩ fistulã põe p tot dies usqz ad pfundũ fistule donec aq̃ nitrosa ñ exeat sz putredo al.et spissa uenire incipiat.et tũc sciaſ fistulã mortuã esse.quã tũc cũ carpia et ũguento fusco uel citrino curabis sicut cetera uulnera.galien⁹ ibidez.Itez gariofilata cuz uino cocta et uinũ illõ bibitũ.et herba supra fistulã quotidie emplastrata sanat eam in breui fm Albertũ.⁊ dicit exptuz eẽ.Itez agrimonia eodẽmõ facit sicut dicũt pdicti auctores.⁊ ẽ mirabilis in oĩbus fistulis ulcerib⁹ ⁊ cãcris.Itẽ fimus colũbin⁹ cũ lacte caprino distẽpatus datus putredinẽ uulnerũ in uiscerib⁹.⁊ exterius positus miromõ ẽt sanat.⁊ apãtibus ⁊ fistulis optimus ẽ.Itẽ pul.affodilor fistulã ⁊ cancr̃ occidit.Itẽ accipiaſ buffo maior q haberi põt.⁊ eiectis iterioꝛib⁹ totus ĩpleaſ ex radice laureole trita.⁊ stercoꝛ galic ⁊ salle cũ dialtea cõmixtis ⁊ ponaſ in ueru.⁊ asseſ in igne donec cõbustus sit sic ꝙ cũ oĩbus pdictis reb⁹ pulueriza ri possit.⁊ piguedo que ab eo exierit colligaſ.⁊ de ea qñz modicũ in fistula ⁊ de pul.oĩuz pre dictoꝝ põatur.qm̃ qdaz rusticus dixit mihi.ꝙ cuz hoc puluere curabat oẽs fistulas habũdãtes in aliqua pte coꝛpis.Itẽ pul.cõtra fistulã ⁊ cancrũ piculosuz expt⁹.℞.calcis uiue.auripigmẽti aluminis zucharini tartari uini albi.an.ʒ.v. terãtur ⁊ ĩ pãno lineo ligẽtur.⁊ p tres dies in foꝛtissimo aceto iaceãt.quarta võ die ĩ igne cõburãtur ĩ pignato nouo bene obturato.⁊ pul. iste usui fueſ.qꝛ ĩ duab⁹.uel tribus uicibus cancrũ uel fistulã moꝛtificat p certo.que moꝛtificata curãtur cũ unguẽto fusco.⁊ ceteriſ aminiculis fz ꝙ certa uulnera curãtur. Et nota ꝙ oĩa.que fistulã curãt ⁊ moꝛtificãt silr̃ curant ⁊ moꝛtificãt cãcrũ ⁊ lupũ ⁊ h⁹i siles egritudĩes.

Additio ad remouẽdũ cicatricez seu qõcũqz signũ remaneat p⁹ uulu⁹ ul'apã.infundaſ petia lini ĩ suco sisimbrij domestici.qõ dili'e mẽte hõe.⁊ põaſ supra cicatricẽ.⁊ cũ fuerit dexiccata iterꝝ in ipo suco infundaſ.⁊ suppõatur cicatrici.⁊ fiat totiẽs quousqz tollatur cicatrix ⁊ oẽ uestigiũ ei⁹.⁊ caro ibi equeſ ⁊ remaneat sine signo ⁊ uestigio aliquo.Itẽ aq̃ nitiſ sup cicatricẽ poita silr̃ mõ õstruit eã.Quidã habẽs fistulã lõgo tẽpoꝛe ĩ pectoꝛe ñ repiẽs apõ medicos remediũ usus ɔsilio cuiusdã peregrini accepit qualz die cũ olerib⁹ carnib⁹.⁊ ouis de herba dicta cauda eqna ⁊ curatus ẽ ĩ breui.

Unguẽtuz ꝙ misit rex. Frãcie dño. Gregorio pape quarto uz ad fistulã cancrũ ⁊ apãta ⁊ ad oẽs duricies.℞.asõgie marmote ccrui ⁊ porci masculi cere uirginee picis al.⁊ turis masculi an.puluerizati ⁊ cũ asongia liquefacta cõfice ⁊ colla p staminiã unguẽtuz ⁊ utere.⁊ loco asõgie marmote põt põi asõgia tassi gati siluestris ⁊ domestici.Itẽ aqua uite cũ alumĩe zuchario in fistulã uel cãcrũ missa bis uel ter ĩ die curat pbatuz ẽ.Quedã mulier habẽs fistulã ĩ manu quotidie appõebat ĩ ea sucũ celidonie ⁊ herbã tritã sup fistulã bis in die ponebat ⁊ ĩ breui curata fuit.Quidã sũpsit oĩ mane.coꝛda quinqz ranaꝝ aquaticaꝝ ĩ modũ pilulaꝝ.⁊ in breui curatus ẽ de fistula supra ñ õacũ.que aliqñ curari nõ poterat.Quedã domina curabat oẽs plagas hoc mõ sucũ pẽtafilon bis ĩ die suppõebat deĩn ipaz herbã tritã.⁊ sic ĩ breui tẽpe curabat oĩa uulnera ⁊ icisiões in q̃cunqz loco coꝛpis ẽt cũ fractura ossis.Itẽ ad fistulã pbatuz siliginẽ cũ suco poꝛri distẽpa.⁊ põe in ea bis uel ter in die quosqz moꝛtificeſ.deĩn fiat unguẽtuz ɔsolidatiuũ qõ uz ad ɔsolidãdũ oẽs plagas.ex suco plã'agis ⁊ tassi barbati ⁊ asõgia ueteri colofonia ⁊ cera an.ĩsil' modicũ bulitis et ĩ mõz unguẽti ɔfice.Cancer et fistula curãtur si sepius abluanſ cũ aqua sanguis distilata et supaspsa calce san.Itẽ accipe sucũ apij hbe roberti nimhpe aquaticee.laua fistulã et põe tant õ medula sãbuci.et applica ẽpl'm. Idez facit sucus betonice iniect⁹ et radix celidonie cũ ro.et uino bulitis.si inde laueſ locus curat.Itez.℞.agrimonie pĩpinelle folioꝝ ciliastri cẽtauree maioris sticados arab.saluie pilosele utriusqz cõsolide.arnoglbse.sanamũde rubee maioꝛ cauliũ ru.pedis colũbini gallitrici absinthy.tanaceti ligue auis hedr̃ terestris fragarie bulgulose gẽtiane betõice vbene an.M.5.bul.ĩ trib⁹ quarterõis uini quousqz reddeãt ad quartaroñũ.ĩ 5.et ĩ fine addaſ mell'.ʒ.viii.postea distilleſ ad mõz clareti.et põaſ ĩ ãphoꝛa l'admistr.ẽ ut sup

Cap^m.22^m.de antrace seu carbũculo.

Sicut dicit Almã.antrax seu carbũculus⁹ fit ex san.grosso et coꝛrupto.et negotiatiõe et laboꝛ p⁹ sacietatez.et.h⁹i qdez apã aut est rubeũ aut citrinũ ãt uiriõ ãt nigrũ et unũqõqz ipoꝝ est moꝛtale pp ipius mãz uenenosaz.et hz supra se vgulas citrias nigras uel rubeas liuidas et uirides.et uĩ egroꝛ ꝙ ibi hẽat grauedie z.sic si plũbũ põdeꝛosũ ibi hẽret t est sup ipz sicut lẽticula nigra.Aui.tñ dic ꝙ

rubeū ē salui⁹.deiñ citrinū.⁊ ex eo qđ decliat
ad nigredinē nō euadit aliqs.⁊ est magis timo
rosus qñ accidit in locis emontorijs propter
uicinitatē mēbroꝝ pncipalium. Et fortasse hoc
mō.qm̄ īducit maliciā p uiaz artariaꝝ ad cor.
⁊ fit īde uoītus ⁊ pulsus cordis ⁊ sincop̄ q̄ oīa
sunt signa praua.Et cura hui⁹ egritudīs ē p flō
miā ⁊ uētosas.⁊ solutiōez uētris cū mirabolāis
citrīs sene.⁊ fūoterre.prunis iuiubis.⁊ tamari
dis ⁊ sil'ibus ī potu sepe sūptis.⁊ ñ curet cōme
stiōez dulciū.neqꝫ uinuz dulce ⁊ grossū bibere
mltū r̄plētia cōceder̄.Et dent̄ ei cīa uelocit̄ cor
ꝯfortātia cū stipticitate ⁊ arōaticitate sicut sūt
granata acetosa ⁊ acetositas citri.⁊ caro pullo
ruz uel codꝛ cū agresta.ul' cū aceto forti cocta.
⁊ ꝯfert odoramītū rerū redolentiū cū īfridatōe
sicut ro.cāphora ⁊ huiusmōi.Sup locū autē ni
hil pōatur nisi qđ resoluit maturat ⁊ rūpit.Et
ex eis ē ēpl'z de salle ⁊ fermēto.aut solū ferm̄
tuz masticatuz ieiuno stō.⁊ ficus pīgues cuz si
napi ⁊ oleo de lilio.uel terātur ficus sicce aut
uue passe.cū uitro oleo ⁊ salle ⁊ suppōant̄.⁊ ui
truz ⁊ terbētia apit ⁊ saniē mundificat.¶ Qđ
si post tradet̄ apitio.pforet̄ cuz aliquo instrō.⁊
duz sanies expulsa fuerit īpōatur mel coctum
ad tertiā ptē ⁊ sarcocola puluerizata an.⁊ fiat
unguē^m qm̄ totuz mundificat ⁊ remouet uir⁹.
Et p⁹ unguēto fusco ⁊ alijs carniuz generatōis
utat̄.frater.Teodoric⁹ ī pn° antracis curabat
ipm hoc mō.uitelluz oui crudūz cuz tātundē sa
lis puluerizati in sil' cōficiebat.⁊ sup ātracē po
nebat quousqꝫ rumpat̄ ⁊ tota aquositas egre
diat̄.deiñ istđ ēpl'z suppōebat.℞.suci apij mel'
dispūati ana farie silligis ⁊ tritici tantundē co
quātur ad spissitudinē ⁊ suppōe.¶ Qđ si fiat
corđ ebulitō pp empl'a pdcta ꝯfortet cor epithi
mādo sup ipm ēpl'z ex aqua.ro.sandal.al.⁊ ru.
cora.⁊ huiusmōi.Et det̄ sucus granatoꝝ aceto
soꝝ.zucharū ro.triasandal.stōaticū ro.⁊ h⁹i ⁊
abluat̄ loc⁹ cū aqua ca.Itē fel porcinū.dexic
catū ī furno pōatur tm̄ q̄tū tenet carbuncul⁹
sup ipm si adheret apāti atrahit apā cū toto ra
dice sua ⁊ curabit̄ eger.Idē fac̄ galbanū supra
peciā lini extensuz ⁊ suppoitū antraci.si eīm ē
curabil' adheret stati ei.⁊ nō pōt inde remoue
ri.donec radicē ātracis atrahat. Et si nō fuerit
curabilis tūc nō adheret ei.⁊ hoc expimto ute
bat̄ semp ma.meus ī ātrace.Itē ꝯsolida mīor
trita īter duos lapides.⁊ ātraci suppoīta dīno
miraculo ātracē cito destruit ⁊ mortificat Idē
facit scabiosa trita cū sale an.⁊ suppoīta.¶ Itē
pul.coriādri cū melle mistus.⁊ sup carbūculū
poītus ipm destruit ⁊ ꝯsumit pbatū ē.Itē ad
de suco scabiose ⁊ cū solide mīoris an.tritis ⁊
pistatis q̄tuz capit testa unius oui ī potu.uel
sucus ul' puluis eius multū ualet cōtra ātracē
⁊ cōtra morsuz aīaliū uenenosoꝝ. Itē tangere
sepe atracē ī die cū saphiro.⁊ tenere saphirū su
pra se ꝯfert ātraci.Itē apiū risus pes colūbin⁹
⁊ nasturtiū trita ātracē curāt suppoīta.¶ Itē
facit radix uel herba.q̄ dicit̄ cauda equina sup
ēplāta.Itē cardus bñdictus.absinhiuz limatie
nuclei nuces magne.ruta frumētuz masticatuz
mora terestris uel mali capar⁹ ana ul' qđlꝫ p se
cōfectū cū melle ⁊ felle bouis supposita ātraci
cū apātibus qbuscūqꝫ uenenosis cito ea matu
rat ⁊ rūpit ⁊ quēlibꝫ tumorē eoꝝ dissoluit: Itē
si uis scire utrū pa.antracē debeat liberari an
ne.si nō febricitat des sibi modicū bōe tyriace
cū uio.⁊ iunge ātracē ex tyriaca bōa.⁊ si tyria
ca adhurit̄ cito sup ipsuz ⁊ maneat ibi.⁊ nō me
lioret̄ eger.signū ē pessimū mortis ul' lōgitudīs
nimie egritudīs.Si v̄o nō adhurit̄ ibi ē signuz
salutis ⁊ spāliter si pa.in hoc sentit alleuiatio
nē.Itē nō pmitas egrū dormire ī pn° usqꝫ quo
securus sis de salute ipsius in oībus.cuz ciba
bis ⁊ huiusmōi fac ibi ꝯtinue fieri s̄mōes qꝛ si
dormiret materia uenenosa posset rapi ad cor
⁊ subito egrū īterficere.

Additio in cura bubōis p̄cedētib⁹ pur
gatiōibus ꝙ āte collectiōem resoluit
℞.radicis yringi ⁊ marini pl' ualēt co
quātur ī aqua ⁊ asongia porci fiat unguen^m ꝙ
applicet̄ bis in die.¶ Unguentuz resoluēs apā
ta ⁊ sedans dolor̄ ℞.duo uitella ouoꝝ usqꝫ ad
duꝛ sub cineribꝰ coctoꝝ terbētine.ʒ.5.olei ca
mo.uel cōis uel.ro.ʒ.ii.adipis galine.ʒ.i.san.
dra.ʒ.ii.misce.Sucus ebuli uel sambuci cū fa
rina mistus soluit tūorē apātuz.pellis cunicu
li cum butiro supposita botio ualet.

¶ Explicit liber tertius incipit quartus.

Tractaturi de fe.uidēdū ē quid sit fe
bris.Et ut ait Gal.sup afforissimis.Fe
bris nil aliud ē quā calor nālis ī igneū
mutat⁹.Uel sic s̄m ysaac. Febris ē calor nālis
cursū nature supgrediēs pcedēs a corde.in ar
terias suo qꝫ ledēs electu.Duplex.n.ī corpori
bus nr̄is ē calor nālis.un⁹ uidelꝫ q ab elemētis

inascit̃ que nostra corpora ↄstituunt ut ptes. et iste calor dicit̃ potẽtial. ¶ Alius vo ẽ i nr̃is corporib' calor naturalis q actual. ⁊ ſſibilis nũcupat̃ ⁊ iste inascit̃ a ſpiritib' ⁊ hũorib' i corpore exñtibus. Et qñ iste calor naturalis actualit̃ distẽpatur a uitali spũ fit fe. Fe. igit̃ aut fit ex pncipali uitio siue distẽpantia ſpũuz ⁊ dicit̃ effimera. aut pncipali distẽpantia hũoꝝ ⁊ dicit̃ putrida. aut ex pncipali uitio seu distẽpantia mẽbroꝝ ⁊ ethica nũcupat̃. de quib' oib' ꝑut melius potero tractare ꝓposui. Hec. n. tria genera fe. ↄpant̃ trib' q sunt i bal. aeri. uz aq̃ ⁊ parieti Aer. n. balnei calorẽ citi' suscip̃ ⁊ citi' susceptũ depõit quã aqua ⁊ hec assil'at̃ effimere in qua spũs citi' iflãtur ⁊ uelotius ⁊ citi' curat̃ si medicus fuerit sollicit' quã alie fe. sicut iferi' cui dent̃ appebit. Aqua vo bal. putriđ assil'at̃. que cũ maiori difficultate calefit quã aer ⁊ tardi' i friat̃. Siliter putrida cũ maiori difficultate accit̃ ⁊ difficili' ẽ eã curare quã effimerã. Parietes vo bal. ethice assiliant̃. in qua mẽbra cõsumũtur. Nã paries ipius balnei ẽ sicut ethica in qua mẽbra cõsumũtur. Jõ difficili' quã p̃dicte curat̃. Jn unoquoqz genere febriũ ẽ sciẽduz q hec tria qñz distingũtur siue distẽpant̃. s. spũs hũor ⁊ mẽbra ſm magis ⁊ min' ut dicã iferi'.

Capl'm 2m. de effimera.

Effimera sicut dictũ ẽ supi' ẽ fe. que fit ex pncipali uitio seu distẽpantia spũuz. ⁊ dicit̃ effimera ad sil'itudinẽ cuiusdã piscis. qui effimeratõ dicit̃. q i mari nascit̃ ⁊ nõ uiuit nisi p unũ diẽ. eodẽ. n. die quo nascit̃ moritur. sil'imõ. Fe. effimera uix ultra unũ diẽ extẽdit̃ peccato vo medici ul' ifirmi iteruenĩete aut opilatio poroꝝ mõ si usqz ad tertiũ uel quartũ durauerit ⁊ p piodos curare icipit i putridã ul' ethicã ↄuertit̃. Fe. n. effimera ñ dz habere nisi unũ piodũ. nec cũ rigore seu oripillatiõe icipit. corp' pa. cũ tangit̃ nõ sentit̃ multũ ca. nec pungens nec mordicãs calor appet. uria taliũ non multũ distẽpatur in colore uel in sba a naturali dispõne urĩe. Effimera aũt ẽ sinthõa alter' morbi aut bubonũ. aut apãtũ alioꝝ calidoꝝ. aut ẽ morbus p se. ⁊ hoc plurib' de cãis accit aut ex nimio labore ca. aer̃ seu iri. ira tristitia ãgustia solicitudie nimio studio. aut pp nimi sessionẽ magna frigora aut pp nimiã morã in bal. uel si bal. ex mala aqua factũ fuerit. uel si ex malis lignis uenenose qualitatis balneũ fuerit calefactũ aut pp mediciaz calidã ab ipito medico datã at pp supfluã cõestionez uel potatiõez uini fortis uel pp nimiũ. Jeiuniũ. aut pp corizã ⁊ reumatismũ. Si igit̃ pp solis calorẽ supuẽit alicui effimera pa. hz caput calidius reliqua pte coris ⁊ facies feruet ⁊ rubet. ⁊ qñz reuma cal'm p nares ⁊ pallatũ descẽdit. Si vo ex calore aeris fuerit corp' magis icendit̃ quã caput: siti magnã paciũtur. ⁊ desideriũ atrahẽdi aerẽ friũ urina apparet sẽp collorata plus solito ⁊ pulsus ẽt imutat̃ ⁊ post cibũ graui' molestari solet. ⁊ si eger sudauerit aleuiat̃. Jn hoc. n. ut dixi differt effimera a putrida q2 putrida in ſa afflictõe forti' affligit quã in pma cũ calor sit acutior p putredinis ebulitiõez. Jn effimera aũt nõ ẽ sic. q2 ut dixi nõ currit p pariodos. Scdm aũt accesio effimere nullã ifert molestiã. aut puã. ⁊ raro trãsit ad aliã acessionẽ. nisi forte i putridã uel ethicã mittet̃ ut dixi. Cũ ergo effimera fuerit pp calorẽ sol' uel aerẽ calidum. curet̃ hoc mõ in aqua buliãt mal. uiol. folia salicis ⁊ uitis rose ⁊ hui' mõi. ⁊ ex ipsa aqua fomẽtet̃ caput ei' ut sudet postea man' ⁊ tipora ⁊ pedes ex p̃dicta aqua ca. lauent̃ ⁊ abstergãtur bñ cũ pãno lineo. deiñ iungãtur oleo ro. ul' uiol. cũ agresta ⁊ lacte mulieris. Jtẽ agresta suc' cimaꝝ rubi ⁊ oleũ uiol. ⁊ ro. isimul misce ⁊ i huiusmõi liquore pãnus lineus ifusus tiporib' ⁊ frõti applicetur sepe ⁊ sepi'. Jtẽ cõstituatur eger i domo fria. ⁊ fenestre sint apte ut uẽtus fridus possit libere itrare ⁊ si nõ fuerit dom' naturalit̃ fria. fiat hoc artificialit̃ ut p artẽ supleam' defectũ nature. Ars eĩm sicut dicit aristo. cõitatur naturaz in q̃tuz põt. accipiãtur itaqz. x. uel. xv. spongie marine magne. et ifondãtur i aceto. ⁊ suspẽdãtur circũ circa lectũ pa. aqua currẽs naturalit̃ uel artificialit̃ distillãs uel saltẽ ante ifirmũ ↄstituantur. folia friarũ herbaꝝ et arboruz p domuz aspergantur. sicut sunt cimbalarie vmicularis crasule solatri. frondiuz canaꝝ pãpini uitis et rami salicis rose uiol. et silia his artificiose ifridabitur domus. Et camphoraz ẽt odorẽt. ẽt intrent bal. aq̃ tepeđ. et ibi suauit̃ et molit̃ fricẽtur cũ manu pcipue i locis articuloꝝ. deiñ suauit̃ cuz panno liẽo abstergãtur et ex oleo ro. uel uiol. iungãtur. et hoc fiat bis uel ter si fuerit oportunuz. Syrupuz et iulep. qui soluz fiunt ex aq̃ et zucharo bibãt. uel si nimiuz cõstipati fuerit syrupuz uiol. bibant. et syrupum etiam ro. si non fuerint constipati plus debito. lactucas portulacas assas pruna damascena scariolis

cicoreã.cucur.assatas farinaz ordei amig.micã
pãnis pus lotã i aqua:v.uel sex uicib⁹ addito
pauco zucaro.Sil'r sucũ granatoꝝ bibãt cũ aq̃
pñt ẽt uinũ subtilissimũ optĩe liphatũ bibere.
si ipẽ appetũt.tñ i pua q̃titate det̃. tuci⁹ ñ dare
quã dare ẽ.collocet̃ i loco moli ⁊ dormiãt pl⁹
solito.⁊ ẽpl'z ẽt ꝓuocatiuũ sõpni qđ i ca.de fre
nesi dictũ ẽ frõti ⁊ tĩpib⁹ applicet̃.Et si post h°
aliqđ uestigiũ laboris uel lassitudis appuerit.
ad bal.iteꝝ ducat̃.⁊ oĩa p̃dicta remedia fiãt q°
usq3 pa.liberet̃.Et si dispõ coris pa.fuerit ple
ctorica.⁊ san.ualđ hñdauerit fac fl'omiã uene
basilice đstri brachii.⁊ ꝺ3 ṽtutẽ egri san.extra
has ne forte ĩfirm⁹ i sinochã icidat.⁊ hoc dico
uirib⁹ etate ꝯplõne ⁊ tpe ꝑmittẽtib⁹.ꝯsuetudĩe
ñ ꝯdicẽte.Et si colera nimiũ suphñdauerit leui
ter ⁊ suauit̃ educat̃ cũ decoc.in ca.đ dolore ca
pitis ex colera facto dicta.ne eger i causon fe.
icidat.deiñ suprascripto regĩe regat̃ ĩfirm⁹.Et
si febrẽ huiusmõi pa.ꝑ iterualla fuerit nĩs cõ
stipati fiat eis clistere aliqđ lẽitiuũ ut ex mal.
mercurial.uiol'.⁊ fru'urib⁹ additis cassiafi.ol'o
uiol.zuca.uiol.⁊ sil'ib⁹ aquã ro.oleu3 uiol.uel
ros.⁊ acetũ i sil' missce.⁊ petia i tali liquor̃ ĩfu
sa fronti ⁊ tĩporib⁹ pati.applicet̃.hoc.n.mõ cu
rabit̃ effimera pp calorẽ.sol.uel aeris calidi ul'
pp dictã bulitionẽ ꝑ solẽ uel acrẽ cal'm factã ite
rãdo p̃dicta remedia quousq3 pa.liberatus sit
Si ṽo aliqs effimeraz patiat̃ ꝑpterea ꝙ usus ẽ
bal. nãlit̃ ca.idebite ut sulfureo alioso ferreo
calcãti ⁊ sil'ib⁹.Et ẽt pp bal.aq̃ artifialit̃ calide
ꝙ scit̃ ꝑ maĩfestationẽ ipi⁹ pa.tũc curet̃ h° mõ.
Intret bal.aq̃ tepiđ.⁊ ibi lauet̃ ⁊ suauit̃ fricet̃
deiñ cũ pãno lineo abstergat̃.⁊ cũ supradictis
oleis iungat̃ ⁊ epithiate isto frõs ⁊ tĩpora epi
thiet̃ ℞.sãdal.al.⁊ ru.ro.scis portulace an.ʒ.ʃ
spody gũiarab.dragãti an.ʒ.ii.terrãt̃ oĩa.⁊ pul
uerizẽtur.⁊ cũ aqua ro.distẽpent̃ ⁊ pãnus i his
p̃ lictis ĩfusus locis applicetur l'đ succo solatri
uel ol'o ro.⁊ suco cucu.⁊ agresta i sil' mistis idẽ
facer̃ poteris.det̃ syrup⁹ ro.uel uiol.⁊ iulep.
⁊ mittãtur ꝺ3 supiorẽ doctrinã: Si ṽo qs hãc
fe.icurrat pp nimiã potationẽ uini fortis.⁊ puri
det̃ syrup⁹ iulep syrup⁹ acetosus cũ fria.⁊ uoĩ
tus ꝓuocetur uel cũ uoĩtu p̃riarche.Nicolai l'
scarpelle ⁊ ꝓuocabis uoĩtũ.⁊ a uio oĩo absti
neat quousq3 liberat⁹ sit.Sup fluuiũ aliquẽ ul'
riuulũ ꝯstituat̃ pa.uel saltẽ i domo fiat acr ar
tificialit̃ frĩd⁹ sicut supradictũ ẽ.Cãphorã odo
rẽt ⁊ huiusmõi fria.Et cũ fe.sedata fuerit põa

tur i bal.aq̃ tepide.⁊ ibi leuit̃ fricetur cũ mãu
đin abstergat̃ ⁊ iungatur ut supra dieta supi⁹
scripta tribuatur.Et parẽtur cibaria ipi⁹ cum
aceto ⁊ cũ agresta aqua ro.⁊ succo granatoꝝ ⁊
silibus.poma ẽt elixa cõedat. ¶ Qđ si qs effi
merã pa.pp cõestionẽ calidoꝝ ciboꝝ solũmõ.
curetur p̃dicta.uoĩtu3 ꝓuocãdo ⁊ oĩa ꝑ ordinẽ
faciẽdo sicut nũc dictũ ẽ.Et cu3 fe.paꝝ sedata
fuerit aqua ordei cũ zucharo in bõa q̃titate in
potu detur.Et q2 h fe.p̃dicta q̃ fit ex uini for
tis potatiõe multotiẽs i putri.cõsueuit ꝯuerti.
pp hoc o3 medicũ ualde cẽ solicitũ in cura eaꝝ
Si itaq3 isti patiãt̃ capis grauedinẽ ⁊ oculoꝝ
extẽsior rubedo supuenerit ⁊ uenaꝝ plenitu
do.ẽt urĩa ruffa.cũ sba spissa ⁊ oris dulcedo.⁊
alia sig^a sanguis cũ appuerit.tũc extrahat̃ san.
cũ fl'o^a ⁊ ẽt cũ uẽtosis.⁊ clisteria mollificatia ⁊
lenitia fiãt.⁊ soluat̃ uẽter si fuerit opportunũ
cũ decoc.dicta i ca.đ dolore capis ex sãguie fa
cto Si ṽo qs effierã patiat̃ ex fri.acre.uel frie
aq̃ itroitu qđ cognoscit̃ q2 color cutis mutat⁹
ẽ i plũbeũ uel obscuꝝ pulius ẽ puus ⁊ uelox.
urĩa rubea paꝝ ĩmutata.qñ3 appens alba.aut
plũbea.ocl'i ⁊ facies paꝝ tumẽt.caput graue ⁊
frim.cutis dura.durior tñ si sit pp.bal.aq̃ frie
pa.ẽt fatet̃ se lesũ.fuisse a frio acre.uel bal ul'
ĩfusiõe aq̃ frie Cũ itaq3 he febres his đ cãis ue
niãt curẽtur h° mõ ĩtret pa.stuphã aq̃ caliđ ⁊
ibi morã trahat q̃usq3 sudet.deiñ leuit̃ fricet̃ ⁊
abstergat̃ cor⁹ci⁹ ⁊ iungat̃ ex ol'o camo.⁊ optĩe
collocet̃ i lecto moli.⁊ bẽ copiat̃ ⁊ sudet ⁊ dor
miat ibi.⁊ cibos subtil' sumat ⁊ bõi nutrimẽti ⁊
boni sãguis gñatios.⁊ uinũ forte ⁊ sbtile i pua
q̃titate bibat.⁊ paꝝ cõedat.⁊ dũ geuerit.si p⁹
iteꝝ aliqđ de fe.remãserit ad bal.iteꝝ ducat̃ ⁊
ad to^m regim̃ dictũ.Et'ia ẽt calida ut diaciminũ
diacalamẽtũ.⁊ huiusmõi cũ fuerit i cõualessen
tia dẽtur.Qđ si ex ira hec pas.fuerit oculi ru
bẽt ⁊ extra eminẽt ⁊ cito mouẽtur.facies rub3
pulsus ẽ magn⁹ ⁊ fortis urĩa pl⁹ solito colorat̃
paꝝ.Si ṽo ex tristitia l' ãgustia.ocl'i ꝯcauãt̃ ⁊ q
eti.sũt toti⁹ coris đbilitas ⁊ puls⁹ đbilior ẽ soli
to ⁊ facies palescit ul' citrĩatur paꝝ.sil'r mutat̃
urĩa ẽt paꝝ a suo colore nãli. Prĩo ergo mitãt̃
isti tales i bal.aq̃ tepiđ ⁊ ol'o ro.uel uiol. eũt̃ i
ungat̃.post hoc aqua ro.sup caput coꝝ ĩfũdat̃
Epithiet̃ pectus coꝝ ⁊ supra caput ⁊ supra cor
ẽt appõat̃ hoc epithĩa.℞.sãdali al.⁊ rubei ro.
an.ʒ.ii.cãphore.ʒ.ʃ.terãtur ⁊ cũ aqua ro.con
fice. Sirupus iulep detur in potu cum succo

granatoꝝ acetosoꝝ. Cibaria sua sint frida ꝛ cō
dita cū reb⁹ fridis sicut acetositate citri. aceto
ꝛ agresta ꝛ sil'ia. a uino ꝛ reb⁹ calidis oīo absti
ne t. qm̄ hec plus icēderet ꝛ augumētaret ipaȝ
febrē. Ira. n. nil aliđ ē ꝙ̄ acensio san. circa coꝛ(
ut dicit Aristo.) cū itaqȝ in ira fiat ebulitio san
guis. ꝛ feruoꝛ circa coꝛ. si nos darem⁹ res nāl'r
ca. magis augumtarem⁹ feruoꝛē ꝛ incēdiū ꝛ⁹ sic
se. magis augumētaret ꝛ icēderet. Intēdēdū. n.
ē cū fris supra dictis. qm̄ ex cāis p̄dictis hec fe.
uenit. Inducat̄ ēt leticia ꝛ cātus musicoꝛuȝ ꝛ in
strumētoꝝ coꝛā pa. pulsent̄. ꝛ parentes ei⁹ dēt
sibi solatiū ꝛ gaudiū. ¶ Et si pp amisiōeȝ pecūie
uel alterius rei hoc patit̄. ꝓmittātur sibi sil'es
res a parētib⁹ ꝛ amicis. ¶ Qꝛ si pp nimiū ieiuni
um acciderit h̄ pa. cognoscit̄ p coꝛis dispōneȝ
macrā ꝛ siccā. ꝛ oculoꝝ cōcauitatē. pulsuȝ debi
lē ꝛ uellocē. ꝛ uria rubea. qn̄ȝ appet. ꝛ patiēs fa
tet̄ se nimiū ieiunasse. Curat̄ h° mō pa. reficiat̄
cibis restauratīs ꝛ potib⁹ bal. electuarijs ꝛ in
ūctiōibus q̄ in sequēti ca. de ethica suȝ dictur⁹.
¶ Qđ si aliqs effimerā paciat̄ cā multaꝝ cogi
tationū uel ml'te solicitudis. ꝙ cognoscit̄ iudi
tio pa: ꝛ ēt qꝛ facies ꝛ to^m coꝛp⁹ qn̄ȝ citriat̄ ocl'i
ɔcauāt̄ palpebre graues ꝛ moles ꝛ ad mouē^m
tardus fit. ꝛ uult⁹ tūidus. uria tenuis pulsus
ꝑuus. i bal. aq̄ tepide imitat̄ ꝛ leuit̄ abstergat̄
ꝛ ungat̄ ꝟm p̄dictā doctrinā. de'n̄ nutriat̄ ex ci
bis facilit̄ digerētib⁹ ꝛ nutriētib⁹ ꝛ uinū opti^m
ꝛ nutritiuū paꝝ liphatū bibat. ꝓuocet̄ sōpn⁹ i
eo cū ēpl'o ꝙ i ca. đ frenesi dicā. In domo fria
collocet̄. Remoueat̄ ab huiusmōi solicitudīe
ꝟboꝝ iteruolatōe. ꝛ aliq ludi i qb⁹ delectet̄ fiāt
coꝛaȝ ipsis istrumēta musicalia corā eo pulsen
tur si i eis delectat̄. ¶ Qđ si aliqs effimerā inci
derit eo ꝙ plus solito cōederit: aut cibū ml'tuȝ
nutriētē aut grossi nutrimēti sūpserit aut cibū
male ꝛ uēnose qualitatis. p̄rio ergo stati uoi
tuȝ ꝓuocem⁹ cuȝ uoitu patriarche nicolai uel
scarpelle ul' cū aliq° uoitu' cōueniēti. Qđ si hec
fe. p plures dies durauerit. sic ꝙ quasi sinoch⁹
eē uideat̄ nō ē mat̄iei digō expectāda. qꝛ sino
chus ꝛ sinocha antrax ex sgnātia materias cru
das cūare iubēt. In his. n. egritudib⁹ ꝛ sil'ib⁹
nō debem⁹ materie digōneȝ expectar̄. sȝ statiȝ
st'omare ꝛ uētrē soluere cū aqua ca. fructuū. ul'
aliqua ɔueniēti medicia det̄ syrup⁹ acetosus:
ptisana det̄ solumō ꝛ lac amigđ. ꝛ mica pāis ter
uel quat̄ lota cū zucaro i aqua. Cūqȝ fe. aliquā
tulū aleuiar̄ icepit pa. i bal. aq̄ tepiđ iponat̄. in

quo moꝛā magnā nō faciat. Et fricet̄ coꝛp⁹ ei⁹
ex furfur̄ diu dein̄ lauet̄ bn̄ ꝛ abstergat̄. ꝛ i pā
no lineo inoluat̄ ꝛ i lecto moli pōatur ꝛ qescat
ꝛ nutriat̄ ut dittū ē. ¶ Qđ si fe. dimuta fuerit sȝ
nō i totū recessit iteꝝ ꝟtute exn̄te forti' i bal. mi
tat̄ ꝛ pl⁹ moꝛet ibi quā ꝑus. ꝛ oīa fria ꝟȝ supio
rē doctrinā exhibeāt̄. In p̄ncipio tn̄ hui⁹ fe. abs
qȝ magna cautella bal. igredi n̄ dȝ. Cauēđ ē. n.
ne pa. i huiusmōi bal. laboꝛē paciat̄. ꝛ re coꝛp⁹
ipius calefiat. Qđ si ɔtingat ipm i bal. oꝛipilla
tionē pati illico extrahēd⁹ ē. ꝛ hoc dico đ quo
libȝ effimerā pa. Cū. n. qs patit̄ oripillatiōeȝ in
bal. p hoc cognoscit̄ ipsā febrē n̄ eē effimerā sȝ
putridā ꝛ h° spāle signū ad cognoscēdū effime
rā distigui a putrida. Cū. n. eger se balneauerit
ꝛ oꝛipillatō nō superuenerit. scias illā febrē eē ef
fimerā. ꝛ tūc uoitus ꝓuocet̄ cū adhuc materia
fuerit i oꝛe stōaci. a q^a fūi r̄soluit i faciētes spūs
duxerit ul' si uēter fuerit so ut⁹ si mā i fūdo sto
maci fuerit ꝛ uria ꝓuocata fuerit ꝛ st'oīa ēt fēa
fuerit si fuerit opoꝛtunū. ꝛ oꝛdo dicte obserua
tus fuerit. ꝛ oꝛdo ēt itrādi bal' ꝛ inūgēdi coꝛp⁹
sicut supi⁹ scriptū ē obseruat⁹ cito curabit̄ qlȝ
effimera. ne i putridā ɔuertetur. Si aūt eroꝛ i
p̄dictis ɔtigat i fe. putridā ul' i quotidianaȝ ul'
i sinochā ꝛ sil'es cito trāsibit. ¶ Qđ si aliqs hāc
febrē patitur ꝓpterea qꝛ usū bal. p̄termisit ꝛ n̄
balneatur ut ɔsueuerat. ꝙ scit̄ iuditō pa. i bal.
aq̄ tepide imitatur. ꝛ ml'ta aq^a tepida sup eūȝ
fūdatur ꝛ coꝛp⁹ ei⁹ fricetur ex furfure se. cōib⁹
tritis ꝛ pauco nitro isil' mistis dein̄ lauetur bn̄
ex dicta aq̄ ꝛ abstergatur ei⁹ coꝛp⁹. ꝛ pōatur i
lecto ꝛ nutriatur ex cibis facil' digōnis. ꝛ cibis
extīguētib⁹ caloꝛē. ꝛ uinū claꝝ albū ualde sub
tile sibi exhibeatur i potu die seq̄nti (si nō libe
rat⁹ fuerit) balneetur ꝛ p̄dicto regīe regatur.
Qꝛ si multū siti habuerit uel si qs hāc fe. pp siti
habuerit detur extīguētia siti i ca. đ siti dicta.
In bal. aq̄ tepiđ mitatur prisana oꝛdei ꝛ ēt aq̄
fria cū zuca° detur. aq̄ ēt fria detur. nutriatur
ꝛ ex cibis hūectātib⁹ ꝛ fris a labor̄ abstineat.
¶ Qđ si aliqs hāc febrē patiatur pp disinteriā
quā hȝ l' fluxū uētris aut uoitū ul' tenasmō. sic
curatur p̄dictis egritudib⁹ ꝛ curetur ꝟȝ ꝙ i p
p̄iis ca. dictū ē. Si ꝟo patiatur qs hāc febrē pp
reumatismū seu coꝛizā ꝛ tussiȝ ꝛ sil'ia. succurē^m ē
cito cū st'oīa l' uētosis ꝟȝ rasiȝ dictis coꝛ moli
ficetur ꝛ tussis ꝛ reumatismus sedetur secūduȝ
ꝙ i ꝓprijs capitulis dictū est. a carnibus ꝛ ui
no omnino abstineant ptisanam farinam oꝛ

dei lac amigdalarũ ꝛ ſil'ia comedat. Cunqꝫ fe.
quieuerit in bal. mittendus ē ꝛ ordinatī paula
tim ad cõſueta trāſeundo. huiuſmōi cīm fe. cū
ex huiuſmodi cauſis ꝑcedit. et cura eius negli
git̄. multotiēs in pleureſim cõuerti conſueuit.
Cū uero hāc fe. quis patit̄ pp bubōes ſeu apā
ta qꝺ uiſu diſcernit̄ ꝛ ē pulſus magn⁹ ꝛ uelox
ēt ſpiſſus. urina alba ꝛ cruda facies rubea ꝛ in
flata ꝛ in fine ſudor aliquis. tunc infirmus ꝑm
raſim ex pte cõtraria minuēdus ꝛ locus īfrigi
dandus ē queadmōꝫ de apāte calido oſtēſum
eſt. bal. vō nullomō īgrediat̄. nec uinū bibat
donec illud apā ſedet̄ ꝛ eius igneitas ꝛ ardor
deprimat̄ ſoluat̄ uēter coꝝ. ꝛ calor eius natu
ralis mutat⁹ ī igneū ad tēpieꝫ reducat̄ cū his q̄
in ꝑcedētibus dicta ſunt. ꝛ ex cibis frigidis nu
triat̄. ꝛ ipſū apā ad maturitatē pducat̄ ꝛ prius
extrahat̄. Maturato. n. apāte ꝛ ſanie extracta
tollit̄ dolor ꝛ febris qꝛ remota cā remouet̄ ei⁹
effect⁹. Nā idē dicit Ipo. in affo. ꝑe ꝑticule. qñ
dicit. Circa generationē ſanici ꝛc.

Capitulū [illegible] de ethica.

Ethica febris habitualis dicit̄ ab ethi
ꝙ ē habitudo. qꝛ corpori adueniēs in
hituꝫ cõuerti ꝯſueuit. ꝛ hꝫ fieri diuer
ſis de cāis. Qñꝫ. n. fit ex ꝑcedentib⁹ fe. diutur
nis ex paſ. aīe ut ex lōga ira ſolicitudīe triſtitia
nimio ſtudio ex nimio ieiuno nimio coitu ex
lōgo meſtru. uel emoroyꝺ. fluxu. qñꝫ fit ex ꝑce
dente ptiſi pleureſi uel piplemōia. ꝛ hec ab au
ctorib⁹ īcurabil' reputat̄. Ethice ergo tres ſūt
ſpecies. pria ꝭa ꝛ tertia. Pria ſpecies ethice fit
ex ꝯſumptōe hūiditatis ad regimē mēbroꝝ ab
epē ueniēte q̄ nūdū ē digeſta nec dealbata nec
mēbris aſſil'ata. ꝛ uria appet citrina ul' ſubcitri
na mediocriter tenuis. ꝛ mediocrit̄ ſpiſſa cum
petaloidibus reſolutiōibus ꝛ calor continu⁹ ꝛ
leuis ꝛ ī uolis manuū ſemp ē calor ſꝫ mīor poſt
prādiū q̄ꝫ ante. ꝛ hec ē familiare ſignū in oī ſpē
ethice ꝛ alia ſigna cōia cõueniūt. adeſt tuſicula
modica. mēbroꝝ cõſumatio ꝛ grauedo ꝛ ī por
ris extēſio. oculoꝝ cõcauitas nariū acumē ꝛ ca
lor ut dixi cõtinuus ī uollis manuū ꝛ pedū. Et
hec ſigna magis ītendūtur ſi ad ſecūdā ſpēm
deuenerit ꝛ magis ſi ad tertiā. Secūda ſpēs fit
ex maiori hūiditatis ꝯſūptiōe mēbroꝝ aſſil'ate
nec ex toto īcorpore ex pte digeſte ꝛ ex pte ꝺ
albate. cui⁹ ſigna ſunt oīa q̄ in pria ſpē dicta. ſūt
ſꝫ fortiora. ꝛ uehemētiora ſigna ſunt ī hac ſpē.
urina citrina uel ſubcitria mediocrit̄ tenuis ul'
mediocrit̄ ſpiſſa ī qua apparēt crinoides reſo
lutiōes. ꝛ ſupnatat ipſi urie q̄dā groſſitieſ ut te
la aranee quā groſitiē Ipo. ī ꝑnoſticis uitupa
bilē appelat ubi dicit. groſitieſ ī uria ut aranee
tela uitupanda ē. ꝛ hec ſpēſ uix aut nūq̄ꝫ curat̄
In tertia vō ſpē ethice ꝯſumit̄ ipa hūiditas ter
tia que ex toto digā ꝛ ex toto dealbata ꝛ fere
unū cū mēbꝝ. in qua uria appet ēt colore ꝛ ſub
ſtātia oleaginoſa cū q̄buſdā atomis albis ꝛ ro
tūdis ī mōꝫ pui fruſtri carnis ueniētis ī q̄ qñꝫ
oculi ſunt ualde ꝯcaui tīpora plana nareſ ualꝺ
acute ꝛ cõtracte ꝛ facies fit terribilis ꝛ collū
ualde gracile fit ꝛ ualde ſubtile. oſſa pectoris
diſcopiunt̄ ita ꝙ poſſunt oīa uiſu ꝛ tactu cōpu
tari. uox ēt fit rauca ꝛ qñꝫ ex ilis ꝛ debil' fit. ꝛ
qñꝫ uix audit̄. pulſus fit ualde debil' ꝛ ſubtilis
ꝛ totū corp⁹ dexiccat̄ ꝛ ꝙ nō uidet̄ niſi coriuꝫ
ꝛ oſſa ꝛ oīs pulcredo ꝛ claritas corpis recedit
ꝛ uēter atenuat̄ ꝛ dillatat̄ ſic ꝙ uidet̄ quaſi co
ſtis adherere. nihil quaſi ī eo uidet̄ eē. cutis ēt
ſi eleuet̄ p ſe nō reſidet. ultīo cadūt capilli ꝛ cõ
ſtringūtur ungues. que oīa mortē ꝓpinquā ꝓ
nunciāt. ꝛ citius ſi flux⁹ uētris ul' ſan. ſupuene
rit. Cõtingit ēē ethicā qñꝫ cū putrida. ꝙ cogno
ſcit̄ qꝛ ceſſāte tipo. pu. calor ethice leuis pmāet
ꝛ hec ē ualde difficil' ad curādū. qꝛ ſicut dicit.
Ga. Nihil ē difficili⁹ ad curādū quā due egritu
dīes ꝯtrarie ſil' ī eodē tēpe ꝛ corpe exñtes. Nā
ſi das aliqꝺ euātiuūꝫ iuuas ad curatiōeꝫ pu. ꝛ
ledis ad curatiōeꝫ ethice. ſi eõuerſo nō euās.
ſꝫ circa reſtaurationē īfirmi inſiſtis augumtat̄
putrida lꝫ ml'tū ꝑ īcias ethice. Et ego quēdaꝫ
curaui hoc mō. cū cibis ꝯueniētib⁹ ad reſtaura
tionē p plures dies ipm nutriui ꝛ naturā ipius
fortificaui. qꝛ ait Ga. Nature forti nihil ē īpoſ'e
educit. n. ſanie p mediū oſſis. Natura vō fortifi
cata leui lotura putridā mūdificaui. et poſt mo
dū ad ethice curā īfraſcriptā adhibui ꝛ ſic pa.
ꝯualuit. In oī itaqꝫ ſpē ethice lꝫ tertia īcurabi
lis ſit ꝛ ꝭa cū difficultate curet̄. Prio ordinet̄
dieta cū dieta ſit potiſſia ps curatiōis. Cōedat
ergo ethici pulos cū faria ordei coctos. ꝛ ſi car
nē maſticare ñ pñt (forte iā ad nimiā debilitatē
deuenerit) ꝑdictoꝝ pulloꝝ ſuc⁹ exhibeat̄. lac
amig. cū pēidiis ꝛ granato lac aſininū ꝛ capraꝝ
calidū cū ex uberib⁹ extractū fuerit addito pa
uco zucharo ꝛ mica pāis ul' ſine ea quotidie ſu
māt. Et h° dico ſi ñ ml'tū febricitauerit. Uñ p⁹
aſſūptōeꝫ [illegible] uidēdū ē ſi aeris atractio uria
ꝛ alia accñtia fortificēt̄. ꝛ tūc nō dam⁹ ipm lac

ſꝫ alia ꝑdcã cibaria. uinuꝫ claꝝ ꝛ odoriferꝝ cũ
ptiſana ordei optie limphatã bibat. Syrupus
optim⁹ ꝛ expt⁹ ethicis ꝛ ꝯſumptis. ℞. ordei
mũdi pugillũ. i. ſe. coĩuꝫ. ʒ. ii. ſuci liq̃ritie berbe
ris ſebeſtẽ amigꝺ. ana. ʒ. v. ſe. mal. ſe. bombacis
ana. ʒ. iij. uiol. ʒ. ſ. ro. ʒ. i. ſe. feniculi petro. an̄. ʒ. i
ſ. ſyrup⁹. hoc mõ accipe quã pl'es teſtudines
ꝛ deĩn eas diſmẽbra proiectis eaꝝ cõchis. ꝛ cũ
uino albo optio ꝛ pauco ſale ablue eas bñ. de
inde coquanť optime i aqua ſic ꝙ caro ab oſſi
bus ſepeť ꝛ omẽs res predicte addanť. ꝛ ſit os
olle taliť obturatuꝫ ꝙ fum⁹ reſpirare nõ poſ
ſit. ꝛ addito zuc. q. s. fiat ſyrupus quo utantur
quottidie. qꝛ mirabiliť reſtaurat ptiſicos a cõ
ſumptione. Itẽ comedant ipſas teſtudines co
ctas cũ ordeo mũdo quottidie. Ali⁹ ſyrupus
ad ethicã optim⁹ fit ex aqua decoc. pinpinelle
lingue canis. dragãti ꝛ ordei mũdi addito zuc.
q. s. Alius ſyrup⁹ ad ethicaꝫ bonus. ℞. ca. ue.
ſcolõpẽdrie epatice. pinpinelle buglose. floꝝ
boraginis an̄. M. i. corticis citri. ʒ. i. ſebeſtẽ. xl
numero liquiť mũde. ʒ. i. ſandalo. al. ru. ſe. cido
nioꝝ portulace ſe. papaueris albi gumi dragã
ti paſſulaꝝ an̄. ʒ. ſ. ro. ſpodij ana. ʒ. iij. gumi ara
bici berberis ſe. coĩuꝫ ſe. bõbacis craſſule te
ſticuli uiride ſatiriõis. ana. ʒ. ſ. Iuiubas. xxv.
ſe. fenugreci. ʒ. ſ. zuc. q. s. ꝛ ꝓpe finẽ decoc. iſti
us ſyrupi ĩponať in ea de bona aq̃ ro. al. ĩ bõa
q̃titate. ꝛ utanť eo quottidie ethici. qꝛ hic ſy
rup⁹ ꝯpoſitus fuit a mr̃o meo ꝛ exptus ĩ hac
cã. Syrup⁹ ẽt de cucur. bon⁹ ẽ ethicis qui ſic
fit. cucurbitas uirides ĩ paſta ĩuolue ꝛ ĩ furno
decoq facias. ꝛ aquã cũ manib⁹ exprime ĩ qua
gumi arabici. dragãti ſe. mal. lactuce bõbacis
cidonioꝝ papaueris al. ꝛ ſandaľ al. ꝛ ru. ro. ana
fac bulire ꝛ addito zuch. fiat ſyrup⁹. Syrup⁹
de pſillio. q fit hoc mõ optim⁹ ĩ hac cã eſt. ℞. ſã
daľ al. ꝛ ru. ro. draganti gumi arabici. an̄. ʒ. i. ſ.
ſpodij ſe. portulace lactuce ſe. coĩuꝫ. ana. ʒ. iij.
pſilij ĩ pecia lini ligati. ʒ. ii. oĩa ĩ ſyrupo ro. buľ
addita. aq̃ ꝛ iterum ultimo addito zuc. q. s. fiat
ſyrup⁹ ꝛ cũ coctuꝫ fuerit aromatizetur cũ. ʒ. ij.
camphore. ꝛ detur cum ptiſana. ꝛ ſi flux⁹ uen
tris ſuperuenerit detur cuꝫ aqua decoc. gumi
arabici draganti ꝛ fiant remedia in capitulo de
fluxu uentris ſeu lienteria dicta. Electuarium
ad reſtaurationeꝫ humiditatis pro ethicis ptiſi
cis ꝛ ꝯſumptis ex quacũqꝫ cauſa fuerit opti^m
ꝛ exptuꝫ. ℞. roſe zuc. ana. ʒ. iiij. draganti gumi
arabici ana. ʒ. ii. ſandaloꝝ alboꝝ ꝛ ru. an̄. ʒ. vij.
ſe. papaueris albi. ʒ. i. ſ. ſucci liquiť amili ſe.
portulace ſcariole ſpodij ana. ʒ. ſ. gariofiloruꝫ
ʒ. iiij. cinamomi. ʒ. i. ℨ. ſtoracis ana. ʒ. ii. croci. ʒ.
i. penid. ʒ. ii. ſe. coĩum. ʒ. ſ. ſe. cidonioꝝ. ʒ. iij. ami
di candi ſebeſten ana. ʒ. i. ſe. mal. uiol. an̄. ʒ. ii. cõ
fice cũ ſyrupo ro. ĩ quo ſit de bona aqua ro. ꝛ
ſumať de eo ad q̃titateꝫ nucis groſſe mane et
ſero. Electuariuꝫ vo ꝙ dicitur diapapauer eſt
optimuꝫ ĩ hac cauſa. ℞. ſucci liquiritie dragã
ti gumi arabici an̄. ʒ. x. ſe. papaueris al. amigda
laruꝫ amidi ſe. cidonioꝝ portulace ro. ana. ʒ. xx
ſe. coĩum lactuce mal. bombacis ſan. dra. ana. ʒ
iij. Syrup⁹ roſatus ẽt ſepe ſi nõ febricitauerit
multũ. q. s. deť ut eſt dictuꝫ. Aliud electuariũ
optimuꝫ ad ethicaꝫ ℞. ſe. papa. al. pinearuꝫ pe
nid. gumi arabici dragãti ana. ʒ. v. ligni aloes ci
namomi maſt. ſe. coĩum mũdoꝝ ſe. cidonioruꝫ
ſãguis dra. ana. ʒ. iij. ſyrupi ro. q. s. ¶ Et ſi flu
xus uẽtris ſupuenerit deť ſyrupus ꝯſtrictiu⁹
ĩ ca°. de diſinteria poſitus. ¶ Trociſi ẽt de ſpo
dio ꝛ trociſi de cãphora quos ponit almanſor
in ca. de ethica propineť ꝛ alia remedia ꝯſtrin
gentia ĩ ca. de diſinteria dicta. ſi hec nõ ſuffici
ant. Caueant ſe ethici. a ſalſis frixis acetoſis a
leguminib⁹ ira triſtitia ꝛ a coitu maxie ꝛ ab oĩ
bus cibarijs ĩdigeſtibilib⁹ q̃tum plus poſſũt
Sint ſemp in gaudio ꝛ leticia toto poſſe. iſtru
menta muſicalia audiãt ꝛ coreas. ꝛ ludos. in q
bus delectanť quottidie uideant. Et h̃ de ethi
cis dicta ſufficiant.

Additiones qdam iuuenis uidebatur ethicus de quo medicus cõſiderauit
ꝙ paciebať ſiccitateꝫ epatis quare eſt
uſus ſyrupo uioľ. ꝛ aqua ordei p multuꝫ tẽpus
ꝛ unctione olei uio. ſup epar ꝛ dieta fra. ꝛ ſan⁹
factus ẽ. Syrup⁹ mirabilis accipe teſtudines
que repiunť in nemore uel loco teſtudinũ pu
ras carnes. ¶ Et ſi nõ hẽs accipe cerbella capo
nuꝫ. ꝛ lauent cum uino ꝛ aqua ꝛ ponať in olla
rudi plena aqua pius. tñ ĩ mortario conquaſſẽť
ꝛ cũ illis admiſceãť liquiritie ꝛ ſuccus ci⁹ roſ.
draganti gumi ara. ana. ʒ. i. ſ. ſe. papa. al. ſe. por
tula. lactuce amidi ana. ʒ. ſ. ſe. cucur. melonum
cucu. citruli an̄. ℥. ſ. ſe. mal. uiol. ana. ʒ. ii. ſpodij
℥. ii. ordei libr. ſ penid. ʒ. ſ. ſe. bõbacis cidonio
ruꝫ ana. ʒ. iiij. pineaꝝ amigdalaꝝ uuaꝝ paſſarũ
ſebeſten berberis ana. ℥. ij. ſ. ponanť in olla ꝛ
os cuꝫ paſta ꝛ argilla obtureť ne fumus exeat
ꝛ decoqꝫ ad ꝯſumptionẽ tertie ptis. colleť iter
duos baculos p pannuꝫ ꝛ late admiſceať zuc.

⁊ ſyrupizet. ⁊ de hoc ꝗtm teſta oui cap ſuat cū trib⁹ ptibus aque tepide ul' aque ordei. Syrupus mirabilis ad ethicaꝫ. ℞. flor boraginis ſe. lactuce qnquenervie craſule teſticulor uiri diuꝫ ſatiriōis ana ptes. ii. ſe. portulace baſilico nis ſe. papa. mal. ana ptes. iiij. ſe. cidonio. bōbacis mādi mal. ana. ʒ. i. iuube ſebeſten ana. xxv. cucur. munde. ʒ. ii. ſe' fenugreci. ʒ. i. ⁊. ſ. ſpody berberis ſan. al. ⁊ ru. gumi dragāti. gumi ara. ro. ana. ʒ. i. uiol'. vi. prunor coctor. xxv. ⁊ hec duo addant̄ ſi nō fuerit flux⁹ uentris. ⁊ ſi fuerit nō ponant̄. Et ponant̄ oīa pdicta i aq̄ ro. ru. addito zucharo optimo fiat ſyrup⁹ ⁊ cum pauca camphora aromatizet. Syrup⁹ optim⁹ ethicis cōfortatiuis reſtaurās ſubtileꝫ humiditatem cōferens his. qui ſūt dexiccati ⁊ facti ſūt macilēti. ℞. ſucci boragīs depurati. lib. iiij. bul' in co. flor boragis. flor roriſmarini ſe. bōbacis ſandalo. citrinor berber roſa. capriolor uitis añ ʒ. ſ. ſe. baſiliconis. ʒ. ii. zuc. q. s. ⁊ ponat̄ i fine decoc. ipſi⁹ muſci. ambre. ana. ℈. i. ⁊ detur i potu quottidie mane meridie ⁊ ſero. qm̄ ē mirabile. Cliſtere fꝫ ſerap. capitulo de ethica humectās ⁊ ipinguans corp⁹ ⁊ competit multis ethicis. Accipe caput arietis. ⁊ pedes eius ⁊ ꝯtundant̄ ⁊ ꝓiciant̄ i olla limpida ⁊ fundat̄ ſup illō aq̄ q. s. tritici ⁊ ordei mūdi ana pugillū unū aneti camo. añ. ʒ. i. paſſular abſqꝫ nucleis ſuis. ℥. i. ficuuꝫ numero. x. quoquant̄. tm̄ donec ad tertiā ptem reddeat ⁊ collet̄. ⁊ ſumant ex hac decoc. collata lbr. ſ. butiri uacini. ℥. i. olei ſiſami. ℥. ij. olei de been. ℥. ſ. miſce. to^m ⁊ cliſteriza. iterum trib⁹ diebus. ⁊ ſic fiat donec corp⁹ hūectet̄ ⁊ ipinguet̄. Renes ⁊ to^m corp⁹ in nocte ungātur ex oleo maſticino uel ro. cum cera al. mixta. ⁊ ſorbeat in mane uitellum oui ⁊ par uini inſipidi. deinde ingrediatur bal. ⁊ par moret̄ i eo.

Capitulum quartum de ſincopi cardiaca ex tremore cordis.

Quoniā ſincopis ſeu cardiaca plerūqꝫ ſupuenit febricitātib⁹. lꝫ ēt nō febricitantib⁹ plerumqꝫ ſupueniat. de ea ad preſēs tractare ꝓpoſui. Sincopis igit̄ ut ait. Sē defectus ſpūs i corde. ⁊ accit ex multis cāis ꝙ dicit gal. i ꝯmento. illi⁹ affo. ſcḋe parti. Qui exſoluunt̄ fortit̄ ⁊ frequēter ⁊c. Dicit. n. ibideꝫ ꝙ hec ꝯdictio ſine maifeſta cā. ſit bene poſita ibidē ab Jpo. dicit. n. ꝙ quidā ſtetit diu i bal. qḋ nō fuit calefactū ex bonis lignis. ⁊ ſic ſincopizauit. Feīa quedā ēt paſ mricis moleſtata ſincopizauit ſeu ex ſoluta ē. ⁊ hoc nō fuit i his cā ſubite mortis. q̄ fecit eos ſincopizare. Sicopis ⁊ exſolutio ⁊ lipothōia idē ſignificāt. Sunt. n. noīa ſinoīa. Fit ergo ſincop p fluxū ſan. p nareſ uel p emoroid. uel p meſtrua. uel ex nimio fluxu uētris uel ex uomitu nimio. aut ex retētiōe meſtruor uel emoroidar antiquar. Accit etiā pp nimiū ſtudiū ⁊ illis q moleſtatiōibus epis ⁊ ſtōi iſeſtant̄. ⁊ ex ſuffocatiōe mricis. Accidit ēt ſincopis ex pa. aīe ut ex nimio gaudio. triſticia. timor. ⁊ ira. pp nimiū gaudiū fit tanta cordi dilatatio. ꝙ totus calor nālis eſpirat ⁊ exit de capſula cordis. ⁊ ſic ſubito quis morit̄. Et ſic mortua ē quedā dña in lōbardia. cui⁹ filius peregre puus iuit p mundū. quem mater credens fuiſſe mortuū infra. xx. ānos reuerſus ad mreꝫ Epus unius magni epatus fuit. de quo mater i tm̄ gauiſa ē ꝙ ſincopizauit. ⁊ mortua ē. Unde galien⁹ cū de patria ſua paup ⁊ exul exiuiſſet cū rediuit ad pr̄iam iuſſit pr̄em ⁊ mr̄em certos fieri ꝙ redibat. ⁊ timēs ne pp nimiū gaudium ſincopizaret̄ miſit p aliuꝫ nūciuꝫ ꝙ de quodaꝫ pōte deſcendens fregerat ſibi cruſ. ⁊ ſic triſtitia ſecuta abſtitit. ne alter cor ſincopizaret de gaudio. Aliquādo ēt pp nimiū timoreꝫ fit tāta cordis ꝯſtrictio ꝙ ſubito quis morit̄. Similit̄ accidit pp nimiaꝫ iraꝫ ⁊ triſtitiā. Jteꝫ in fe. multis multotiēs ſupuenit ſincopis. Jteꝫ ſi quis itret ⁊ moret̄ in bal. qḋ calefactū fuit ex lignis uenoſis pōt ſubito ſincopizare ⁊ mori. Nam calor ignis ificit aquā. ⁊ aqua ifecta inficit aerē ⁊ aer ifectus cū atrahit̄ p os ſubito uadēs ad cor pōt iducere ſincopiꝫ p⁹ mortem ſua uenoſitate. Ligna aūt q̄ maxime uenenoſa ſūt ſecūdū Ma. meū ſunt arbores hñtes radices q̄ ſtant ſupra cauernas ſerpētuꝫ ⁊ alior aīalium uenenoſor. aut que diu ſteterūt in locis putridis ⁊ fetidis. ⁊ hec hñt uenenoſitatē nō propriā ſed aquiſitaꝫ. Aut ſunt quedā ligna que ſūt a tota ſpē uenenoſa. ſicut eſt quoddam lignū ꝙ dicit̄ laudrū. qḋ i ſardinia ⁊ i cicilia ⁊ i ptibus maritimis ⁊ inſul' maris. ⁊ i plurib⁹ alijs locis reptur ⁊ ē ſimile illud lignū lauro ⁊ ſimiles frōdes hꝫ de quo quidē hoīes inaui exñtes fecerūt ueru cū puenerūt ad quādam inſulaꝫ. ubi erat ſatis de illo ligno. ⁊ ipſo aſſauerūt carnes. de quib⁹ quotquot comederūt mortui ſtatim ſunt. Et ē herba quedā que dr̄ tvorax q̄ ē uenenoſa tota

spē. Et ē quedā alia herba. q̄ dr̄ napellus. que ꝯuenenosa. ⁊ multa alia repiunť. Signa vō sincopis sūt hec cadit pa. subito q̄si mortuus uel inuoluntari⁹ supra terrā uel lectū. ⁊ si ponas sibi manū sup ptes adiacētes cordi nimia anxietas adest freq̄ntia spūs ⁊ pl'sus ⁊ dispositio coloris. aliq̄n ꝓuatio fecelle ⁊ urine ⁊ cū pa. icipit surgere paꝝ incipit urinare ⁊ assellare. Fit ēt hec pa. ex hūore aliquo adunato ī capsula cordis q si sit calid⁹ adest tremor cordis. calor ⁊ sitis ⁊ pulsus freq̄ns ⁊ hanelit⁹ altus. Si frūs adest tremor cordis. pulsus rarus tristitia. pigritia. absq3 siti. Si itaq3 sāguis fuerit ī causa fiat minutio de cardiaca. Si colera uel fl'a uel ml'ia in cā fuerit purgeť sicut in ca. de dolore capitis ex eisdē causis facto dictū ē. Si pp plenitudiē cibi ⁊ potus fuerit hec pa. ꝓuocetur uomit⁹ cū uomitu nicholai uel pāarche ul' aliquo sili ī ca. de uomitu scripto. Si pp tristiciā ⁊ timorē fuerit. idicať gaudiū ⁊ letitia ⁊ istra musicalia corā eis ꝯstituanť. Si pp nimiū fuerit gaudiū inducať aliqua cogitatio. uel dolor aliqs ꝓnuncieť ut de amissiōe aliquaꝝ pecuniarū maxie. uel de ꝑcussione alicui⁹ parentis. sicut fecit ga. pri ut dictum ē. Si ex nimio fluxu san. mestruoꝝ nariū uel' silium supradictorum curētur predcē pa. sicut ī ꝓprijs capitul' dictū ē ⁊ diceť. Et cibaria nutritiua. ⁊ ellecta. ⁊ boni san. generatiua ⁊ restauratiua ī precedēti cap⁹ dicta denť. his itaq3 dictis ad spāles curas sincop seu cardiace ueniam⁹. In ipso cāu cum qs sincopizat statim cū aq̄ ro. uel cū aqua frigida simplici ī uisu ipsiūs asꝑgatur ⁊ pedes ⁊ man⁹ ⁊ nares ipsi⁹ fricenť cū petia paruā īfusa ī aqᵃ ro. Itē storax calamita ī optīo uino ī olla rudi bul. ⁊ pa. p os ⁊ nares fumū recipiat. Ite3 fac pa. fumū recipere ex assa fetida super carbōes posita p os ⁊ nares. Et si huiusmodi fumū abhorreat spes boni uini limphati cū aq̄ ro. optima ⁊ odorifera. Nihil. n. īmediacius confortat cor hoī quam uinū ī modica q̄titate sumptum ⁊ ex illo uino lauet testiculi in uiris ⁊ pudibūda ī mulierib⁹. ⁊ pecia lini īfusa ī aqua ro. sup cor apponať. cū est trib⁹ digitis sub asella sinistra. deinde remota pecia hoc emplr̄ ī predcō loco supra cor apponať. ubi steterit predcā pecia. ℞. sanđ. al. ⁊ ru. an̄. ʒ. quartā rosa. ʒ. ß. coral' al. ⁊ ru. an̄. ʒ. ii. macis. ʒ. iij. musci. ℈. ii. panis biscoti torrefacti ⁊ ī optīo uino īfusi. ʒ. ß. maiorāe ʒ. quartā ꝯfice cū aq̄ ro. ⁊ succo bugulose ⁊ apponať supra cor. Et hec oīa predcā debēt fieri ī ipso īpetu. cū qs sincopizauerit. ⁊ postea purgetur hūor fm̄ scriptū modū. q fuerit in causa. Syrup⁹ optim⁹ ī sincopi ⁊ cardiaca ēt si fuerit cū fe. ℞. succi boragis. succi buglose ⁊ endiuie oiū depuratoꝝ ana. ʒ. iiij. coral' al. ⁊ ru. lignial' ana. ʒ. quartā margaritaꝝ. heen al. ⁊ ru. an̄. ʒ. ij. ⁊. ß. rosaꝝ. ʒ. ß. macis. ℈. ii. oīa puluerizat ⁊ in saculo lini ponať. ⁊ addita lib. ß. aqua ro. ⁊ succis predictis bul. ⁊ addito zuccharo fiat syrupus. ⁊ adde ibi paꝝ cāphore. Itē dentur trocisi ēt ī hac cā experti. ℞. spodij. ʒ. iiij. ligni aloes galie muscate ana. ʒ. ij. cardamomi gariof. an̄. ʒ. ß. cāphore. ℈. ß. max ie. si sit febricitās ⁊ nō appēas ibi tunc gariofi. coralo. al. ⁊ ru. heen ana. ʒ. i. teranť oīa ⁊ cum suco buglose ꝯfice. ⁊ deť unus ex istis trocisis distēpat⁹ cū fra si febricitauerit si nō febricitauerit cum uino odorifero. Item si nō febricitauerit de diamuscū maius. detur pliris arcoticon. diambra. uel ellectuariū. Jo. damasceni de gemis. q̄d ponit in antidotario melue ī hac causa probatum. Item odorifera ⁊ aromatica narib⁹ apponāť. ⁊ cum ipsis sternutatio ꝓuoceť. sicut sunt ambra. muscus ⁊ siliabal. ēt ex herbis odoriferis huic pas. utilia sūt si sine fe. fuerit. Syrup⁹. ma. mei ad cardiacā ⁊ sincopi ⁊ tremorē cordis optimus. ℞. foliorū bugulose exiccatoꝝ ro. foľ ozimi cicerā ca. ue. gariofilate ana. ʒ iij. granoꝝ cidonioꝝ incisorū ʒ. viij. mandragor frustrū unū paruū. in quo sint herbe ⁊ radices hec oīa ī. xv. lib. aq̄ bul. donec tertia pars remaneat. ⁊ colletur ⁊ adde collature uini boni greci. ⁊ l' alterius uini boni lib. viij. mellis al. dispumati lib. viij. ⁊ in eis buliāt spēs iste ī saculo lineo posite. ℞. karabe trite serici crudi ⁊ īcisi lapidis lazuli loti zedoarie nucismuscate doronici. heen al. ⁊ ru. margaritaꝝ spody herberis ligni al'. boni ⁊ crudi masticis thuris ana. ʒ. i. hec oīa puluerizata ī saculo lini posita ī predicto syrupo bul. usq3 ad pfectā decoc. ⁊ cum fuerit prope decoc. aromatizetur cū. ʒ. i. musci boni ⁊. ʒ. i. ß. cāphore ⁊ utatur eo quottidie. Itē utantur istis troci. ℞. masti. spice silobal. ciamomi gariof. nucismuscate cubebe cardamōi ma. ⁊ mi. corticis citri oīum ana. ʒ. ß. musci. ℈. ß. ꝯfice cum uino optīo. Si febricitauerint. dietentur ut iferius dicam. Si nō carnes gallinarum fasianoꝝ pdicum puloꝝ columboꝝ capreoloꝝ ⁊ similiū assatoꝝ cū salsis huiusmōi comedāť. asseť mica panis supra pru

nas ꝛ in aceto fundāt. ꝛ terāt ꝛ pul. cinamomi macis nucismuscate gariof. addāt. ꝛ omnia s̄l' cuȝ aceto ꝛ modica aq̄ ro. i pignato nouo bul'. ꝛ cū predictis carnib⁹ dent. Alia salsa. ros. mar sansuc⁹ ꝛ menta terant. ꝛ cū cinamomo gariof. ꝛ mica panis i aceto īfusa ꝛ cum aceto distēpa ta. des cum dictis carnib⁹. loco ēt aceti potest poni succ⁹ citranguloꝝ ꝛ limonuȝ. uinū odori ferū bibāt modicū limphatū. ꝛ hoc dico si non febricitauerint. pises ēt de locis potrosis q̄nq̄ȝ pn̄t comedere.

¶ Ca^m. v. de pleuresi.

Pleuresis est apā nascēs i peliculis co starum ꝛ lacertoꝝ iter costas exn̄tib⁹. Fit itaq̄ȝ hoc apā q̄nȝ in uelāie. costa ruȝ. quandoq̄ȝ in lacertis iter costas ꝛ i diafra gmate. Ad cui⁹ euidentiā notādum ē. ꝙ pectus ex. xxiiij. costis ꝯpositum ē iter quas costas sē lacerti qui faciūt ad ꝯstringēdū. Aliqui alij ad dilatandū pp atractioneȝ aeris ꝛ furculoꝝ ꝛ su pfluitatuȝ expulsionē. ꝛ q̄nȝ uelamē ē coopiēs ipsas costas. Unde fit q̄nq̄ȝ ipm apā i uelamie distincte. ꝛ tūc dr̄ uera. q̄nȝ in lacertis inter co stas existentib⁹. quandoq̄ȝ i pāniculo coopien te ꝛ tangente costas. ꝛ tunc in sinistro latere uel destro. ꝛ non uera dicitur. ¶ Signa ergo pleuresis sunt hec. ꝙ fit ex ca. hu. ꝛ adest fe. in defficiēs pp uicinitatē cordis. adest doloꝛ pun gitiuus pp paniculositatē ꝛ sensibilitateȝ m̄bri qui doloꝛ aliq̄ādo sentiē i principio aliq̄n vo nō nisi cū mouetur ad tussim. sicut dicit Gali. in expōne cano. pleuresis sup regimine acutoꝝ Tertiuȝ signuȝ ē ꝯstrictio hanelitus ꝛ puitas ꝯsequentie eius ꝛ hoc accidit pp coartationē factā ab epate. Quartuȝ signuȝ est pulsus seri nus. cuius cā ē diuersitas. que augumentāt pp statum egritudis pp debilitateȝ v̄tutis. Quitū signuȝ ē tussis i pncipio. q̄nȝ sicca. q̄nȝ nō deīn cum sputo. Tussis q̄nȝ accidit. qꝛ pulmo ledit ex uicinitate apātis. Et qꝛ resudat iam tunc re soluit ꝙ collectū ē cū sputo. Et qꝛ huiusmodi apā assilatur apāti epatis p hec signa. p⁹ ponaȝ differentiā i utroq̄ȝ. deinde signa uera ꝛ nō v̄a pleuresis assignabo. Nā in apāte epis pulsus appȝ undosus ꝛ nō serinus. ut in pleurisi. Iteȝ in apāte epis ē doloꝛ agrauatiuus ꝛ nō pungiti uus ut i pleuresi. ꝛ hoc rōne epis ꝙ ē puc sensi bilitatis. Itē i huiusmōi apāte ē tussis sine spu to ꝛ cū screat adest ibi ꝯstrictio hanelit⁹ nō ue hemēs ualde. sed q̄nȝ ē motꝰ oꝛdinatus ex as piratiōe ꝛ inspiratiōe. Itē nota ꝙ ē tanta uehe hemētia fe. q̄ta in pleuresi. adest citrinitas faci ei i huiusmodi apāte urina grossa ualde. nigre do lingue. egio sanguinolēta. q̄nȝ similis lotur carnis pp debilitateȝ v̄tutis. Differētia iter ue raȝ pleuresim ꝛ non ueraȝ. hec nota. Uere pleu resis que fit i uelamie tegēte costas doloꝛ h⁹i nō ascendit ad ossa pectoꝛis sed pl⁹ ascēdit ad mamillas. Cuȝ uero i diafragmate ē pleuresis doloꝛ ascendit ad ossa pectoꝛis. ꝛ sepi⁹ accidit pmixtio rōnis. Cum vo ē in uelamie tegente co stas. tunc nūq̄ȝ ul' raro accit pmixtio rōnis. Et illa signa que dixim⁹ nō sunt tante foꝛtitudis cū uehemētia i pleuresi. que fit in uelamie sicut q̄n fit in alijs locis. Si vo fuerit pleuresis i pa niculo iter costas appet tumoꝛ extra. Item uit plurimū ꝯuertitur ad saniem. cuȝ exit exteri⁹ per uiaȝ crisis. ꝛ interi⁹ per uiaȝ sinthomatuȝ. Itē si soluȝ digito paꝝ tangatur loc⁹ mirabil'r dolet. cum sit apā i superficie natuȝ Iteȝ fe. et alia signa. q̄ dixim⁹ leuissima sunt. Q̄nq̄ȝ autē vera ꝛ nō vera pleuresis non distinguit penes mēbꝝ sed penes materiā. ꝛ tunc dicit. uera. q̄n est ex co'a uel san. collerico. Nō uera q̄n est ex f'ate uel m'ia. Signa uere pleuresis ex san. sūt urina a medio iferi⁹ ru. seu subru. ꝛ spissa ꝛ su peri⁹ cū appositiōe man⁹ liuet ꝛ obūbrata uide tur. tussis modica sputū sanguineū uel subsan guineū in excreādo emittit multuȝ oꝛis dulce do doloꝛ ꝯtinu⁹. sitis modica uenaꝝ plenitudo pulsus uelox ꝛ plenus. dieta ca. ꝛ huida prece dens. etas tēpus ꝛ regio in hoc ꝯueniētia ma gis certificāt. Signa uere pleuresis q̄ fit ex co lera uel san. coll'ico sūt foꝛtioꝛa quā pdicta. qꝛ adest. idē doloꝛ lateris pungitiu⁹ pp paniculo sitatē ꝛ sensibilitatē mēbri. ꝛ est qꝛ colera est hūoꝛ ualde pungitiu⁹ ꝛ moꝛdicatiu⁹. q doloꝛ aliq̄n ab ipo pncipio sentit. aliquādo nō nisi cū mouetur ad tussim. adest strictura hanelitus sputuȝ citrinuȝ ꝛ tenue. ꝛ angustiose attrahunt hanelitum. adest sitis fe. indeficiens. oꝛis ama ritudo pulsus uelox ꝛ acutus. urina citrina et tenuis mediocriter. pp co. q̄ habȝ atenuat. die ta pcedens ca. ꝛ sicca etas regio ꝛ temp⁹ anni i hoc ꝯueniētia magis certificāt. Si vo de f'ate fuerit pleuresis nō uera dr. cui⁹ signa sunt hec adest doloꝛ grauatiuus ꝛ nō ita uehemēs sicut i pdictis neq̄ȝ ita pungitiu⁹. oꝛis isipiditas fe. remissioꝛ. quā in pdictis. sputuȝ subalbidum.

pulsus tardus ⁊ plen⁹. vrina in pncipio palida ad spissitudinē tendēs ⁊ circa statuȝ subruffa ⁊ i supficie liuida. Signa vo ei⁹ pleuresis q̄ fit ex mēlia. q̄ nō vera dr̄ seu mēlico sāguine facta sꝫ hec dolor lateris pōderosus. sputum tendens ad plūbeitateȝ ⁊ nigredinē. urina est subcineri cia uel subnigra ad citrinitatē tendēs. ⁊ supius liuida. ⁊ fe. adest lenta. Item nota ꝙ si pleure ticus paꝝ tussiendo multuȝ ⁊ leuiṫ excreat. bo nuȝ signuȝ ⁊ salubre ē. si vo nō maluȝ. ⁊ si a pn⁹ usqȝ ad. vi. uel. vij. dies sputum sanguineum uel putridū apparuerit vtute exn̄te forti bonū signuȝ ⁊ salubre ē. Si circa statuȝ ⁊ in fine iam vture debili exn̄te pessimuȝ ⁊ maluȝ signuȝ est Itē si urina clara ⁊ nō liuida apparuerit malū signuȝ est. ¶ Si itaqȝ pleuresis fuerit ex san. ł collera. Curet hoc mō. pmo fiat callefactoriuȝ ex uitreo uasc. uel ereo ⁊ uesica porci plena aq̄ ca. inclusa in pāno lineo. uel ex spōgia marina in aqua calida. Nam calefactorio tali incepto cū sit signum si corpus est repletuȝ. curat̄ si mā ē modica iminera. ¶ Et si corp⁹ sit repletuȝ. ⁊ materia sit collerica siue sanguinea. ⁊ ēt si paruȝ fuerit flegmatica ul' mēlica (vtus etasqȝ permis serint) fiat flobotbomia de basilica quousqȝ sā guis i ɔtrarium coloreȝ muteṫ ut saluet dictū ypo. dicentis i regimine acutoꝝ. Et si materia ē in fluxu fiat ipa minutio p partem oppositaȝ ⁊ materia fuerit multa ⁊ uirtus fortis usqȝ ad deffectionē ducas. ¶ Et spāliter quando dolor descenderit usqȝ ad furculā. ɔsiderando semp si sufficiat egrotās. ⁊ si fortis fuerit i vtute. p⁹ ea inungatur locus ex butiro ⁊ emplet̄ur ⁊ ḋ super mal. bismal. brancaursina ⁊ huiusmodi simul cocta ⁊ uiol' cantabrum i aqua decoctuȝ ⁊ emplastratuȝ uel se. mal. bismal. lini ⁊ feni greci terantur isimul ⁊ coquātur in aqua. ⁊ cū eaꝝ uiscositate misce butirum ⁊ oleum uiol'. ⁊ ex unguēto inungatur locus. quia mirabiliter maturat ⁊ reprimit doloreȝ. Iteȝ emplastrum factum ex floribus camo. ⁊ faria ordei cū ol'o ro. i principio aut i processu cuȝ mal. ⁊ butiro decoc. suppositum multū ualȝ. Item nota ꝙ ni hil actu frigiduȝ. nec aliqḋ repcussiuuȝ dȝ sup poni. sed calefactoria unguēta ⁊ empl'a pdicta Itē detur syrupus iniubin⁹ ad hoc utilis. q. ℞ iniubas. l. sebesten ana. xxv. ordei mundi pugi lum. i. seium coiium draganti se. mal. succi lig ritie gumi arabi. i se. portu. se. bōbacis. psil'u. papaueris al. ana. ʒ. ii. ca. ue. M. i. ⁊ in yeme (spetialiter si fuerit pleuresis non uera ex fl'ate uel melācolia) appone i pdicto syrupo isopi M. i. zuchari. q. s. detur cū aq̄ ordei mundi in qua zucharū cum penidḋ mixtuȝ fuerit. ¶ Et si multitudo humoꝝ fuerit in causa. curet̄ cum leui farmaco post dies. vij. tutior tamen uia est euāre in pncipio per flobothomiaȝ usqȝ ad sin copiȝ (si sufficiat egrotans) quia quosdam cre dimus multū purgare ⁊ paꝝ purgamus ⁊ eɔ̄ uerso ⁊ hec pluries accidit mulierib⁹ ⁊ spālit̄ in quibusdaȝ monachab⁹ de ordine cisterciēsi dedi eniȝ cuidaȝ monace uice quadaȝ pillulas xxxiij. cochias bene acutas cū scamonea. ⁊ nō assellauit nisi bis ex eis. ⁊ cuidaȝ alteri dedi. vij pilulas de supradictis ⁊ assellauit. xx. In. x. igi tur uel. xij. purgetur pleureticus cum decoc. purgante coleraȝ ⁊ sanguieȝ mūdificante posi ta supra in pncipio huius libri in ca. de dolore capitis ex sanguie uel collera facto. Et anteq̄ detur decoc. prepareṫ materia cum syrupo iu iubio suprascripto ⁊ clisterizeṫ egrotans si fue rit nimis ɔstipatus aliquo lenitiuo clisteri uel aliquod suppositoriuȝ sibi imitat̄. Eoruȝ dieta sit ptisaua ordei cum lacte amigḋ paꝝ furfuris collatum pruna sicca ⁊ elixa huiusmodi detur bibant aquaȝ decoc. se. coium tritoꝝ ptisanam collataȝ ⁊ syrupus ēt acetosus cum predictis ptisana seu aqua draganti detur. ¶ Et si de fl'a te ⁊ mel'ico sanguine in autūpno uel i uere uel in yeme fuerit pleuresis. ignis de lignis siccis ł de prunis ante infirmuȝ fiat. Iteȝ oximel fem tantum de sapa ⁊ melle detur. uel syrupus iu iubinus cum melle addito isopo. milium cale factuȝ i testa uel sartagine cuȝ sale in saculo su pra locū apponatur. postea vo radices lilij pa ruȝ trite cū farina ordei coquant̄. ⁊ supra petiā extendant̄. ⁊ loco dolenti applicentur. Iteȝ se. mal. lini fenugreci i aqua decocta. idem opant̄ Iteȝ ficus sicce in aq̄ decocte. ⁊ supposite post dieȝ septimū apā ipsuȝ rumpūt. Idem facit cā tabruȝ cum uino ⁊ oleo distemperatuȝ. Itē cli steria ⁊ suppositoria fiant ɔuenientia si fuerit oportunū. In octauo uel. x. uel. xij. die purgeṫ humor cuȝ pillul' ex assa fe. siseleos. ⁊ maratro in ca. de dolore capitis ex fl'ate facto dictis. ul' cum decoc. ibi scripta. ¶ Et si in sene fuerit hec pass. ꝙ raro accidit Naȝ ut dictum est supra h̄ pass. pluri⁹ fit de materia calida ⁊ i iuuenib⁹ Senes vo ꝓpter fl'atis hūdantiaȝ ⁊ frāȝ ɔple xioneȝ eorum pipioie mentis uitio ɔdēnantur.

cui ↄsonat illud dictū. ypo. plures ex his qui grandes sūt piplmōica collectiōe depeūt. Aliq vō alijs collectionib⁹ magis. Cū igit̄ in sene fuerit hoc apā iam dictū. tūc inūgatur loc⁹ se pe ꝛ sepi⁹ ex dialtea mixta cum butiro ꝛ pelli leporina calefacta ad ignē desuperponat̄ pa. stet iuxta ignem de lignis siccis uel de carboni bus. Item mal. bismal. branca ur. paritaria flo res camo. se. lini. ꝛ fenugreci cū asongia porcia ueteri fortiter terantur ꝛ cum butiro olō ꝛ ui no insil' supra locū apātis. ꝑpter maturationē ꝛ eruptionē ipsius apātis sepe ꝛ sepius appo nantur. Syrupus etiā iste detur. ℞. isopi prasij liquir. passularum sine nucleis ana. ℥. i. ficus sic cas. xl. draganti. ℥. ß. pineaꝝ cum rasina. ℥. ii. ra dicū apij ꝛ fenicl'i ana. ℥. i. ß. ordei mūdi pugil lū. i. confice cū melle dispūato. det̄ quottidie cū ptisana ca. ꝛ spetialit̄ circa eruptionē apātis frumentū coctum uel coquinatum cum lacte amigd' det̄ ēt diapenidiō diairis diadragantū lac amigd' ꝛ ptissana cocta. amidum pince ꝛ cir ca finē ius galline cū ordeo decocte cū mica panis det̄. aquā bibant in aqua dragantū praf sium ficus sicce ꝛ ordeum mūdū cocta fuerit cum zuchαro uel cum penidys. uel cum syru po suprascripto.

Capitulū sextum de peripl'monia.

Tractato de pleuresi. de periplemōia uideamus. Est ergo pipleumonia apā q̄ fit de materia colerica. Et dr̄ aperi ꝙ est circum ꝛ pulmō pulmo quasi apā circa pulmonē. Peripleumonia alia uera. alia non. Uera est illa. que fit de flegmate. nō uera ē illa que fit de alio humore. Et fit maxie hec pas. in vere ꝛ in fine yemis. cuius signa sunt hec fe. cō tinua rubor faciei. ꝛ maxime sinistre maxille. dolor mamille sinistre uel spatule sinistre. Fe. in die modica. ī nocte uero fortis ꝛ magis suc censa. diff cu'tas hanelitus cū tussi. urīa ruffa uel subruffa. uel karops ꝛ p to^m spissa a media regione superi⁹ distincte liuens cū quadā spu ma ↄtinua. ꝛ lucida. ꝛ quādoq3 sputum subsā guineum rubeū uel saniosū in ꝑncipio eiciūt ꝙ est optimū. si uero nō malū. Item si a primo die usq3 ad tertium fluxus uentris supuenerit bonū. sed circa finē ꝛ statū pessimū. Itē eius sputū proiectū supra carbones ardētes fetet. Itē nota ꝙ si peripl'monicus desideret uinum cum asperitate ꝛ nigredine lingue. pessimū si gnum est ꝛ mortale. Et etiam q2 hec pass. maxi me fit in senibus. ꝛ etate prouectis iuxta illud ypo. plures ex his qui grandes sunt piplemo nia colectiōe depereūt. Primo igit̄ in hac egri tudine si corpus fuerit plectoricū. fiat minu⁹ de uena p'. cui⁹ fit⁹ ē iuxta ḡbatū ul' d̄ uēa car di. l' bassilica. Et ignis d̄ lignis siccis sine fūo. l' carbonib⁹ ardentibus corā pa. fiat ut aer arti ficialiter sit calidus. ꝛ detur postmodū quolʒ die mane ꝛ sero de isto syrupo cū aqua decoc. ordei mundi draganti ꝛ amidi. ℞. ysopi eupa torij pra'ij marubij al. ana. ℳ. ß. liquir. mūde ℥. i. ß. ordei mūdi pugillū. i. sebesten. xx. amid. ℥. ii. draganti. ℥. i. mell' lib. i. zuchari lb. ß. detur ēt ptisana collata cū zucharo ꝛ penidys. Syru pus etiā iuiubin⁹ ī predicto ca. notatus datus optimus ē. collatura furfuris coquinata cum amido ꝛ draganto detur. Item detur de isto medicamine ad q̄titatem castanee. quod ualʒ ad omnē tussim frigidā. qd ℞. succi liquir. ℥. i sisami. ℥. ß. se. lini torrefacti. ℥. quartā gumi ara. ꝛ draganti ana. ℥. i. tertiam. ↄfice cū melle dis pumato. Inungatur pect⁹ cū butiro ꝛ dialtea Item empl'etur postmodum cū mal. bismal. branca ur. simul mixtis ꝛ sepe ꝛ sepius ī noua. Item se. lini ꝛ fenugreci trita ꝛ calefacta ꝛ ipo sita uel cataplasmata ualet. Aliud ad idem. ℞. radicis sambuci trite. seu corticum fabarū. ad idem se. lini cum fenugreco decoctum uel con tabrum in uino vel aqua decocta ꝛ cataplasma ta valent. Et omnia que dicta sunt in capitulo de pleuresi in hac pass. conferunt. excepto sy rupo acetoso. qui in hac pass. non competit. Emplastrum optimū. ꝙ si supra pectus appo natur miromodo confert huic egritudini. ℞. succi nasturcij lib. ß. asongie porcine liquefa cte. ℥. ii. mellis dispumati lib. i. florum camo mil' e. ℥. i. seminis lini torrefacti. ℥. ß. seminis fe nugreci torefacti dragmas duas. omnia teran tur optime ꝛ insimul confice. ꝛ emplastrum ex his omnibus factum tepidum pectori applice tur. quoniam est mirabile. ¶ Et si constipatus fuerit uenter fiat ei aliquod leue suppositoriū uel clistere leniti'uum seu mollificatiuum. tene at pillulas sub lingua ꝛ paulatim eas transglu tiat. quas in capitulo de tussi posui. ¶ Dragan tum se. cidoniorum succus liquir. ꝛ se. commu nia in aqua decocta cū zucharo ꝛ penidys q̄ñ sumat.

Cam. septimū de ptisi.

Post tractatum de peripl'monia de ptisi videamus. Ptisis qdem ē ɔſūptio ſpūalis hūiditatis corporis ex vlcere pulmonis proueniens. Fit igitur ptisis diuersis modis. Quandoqz enim fit ex humoꝛ frigido vel calido a capite distillante. q diu repercutiens pulmonem cauant ipm ꝛ faciunt ibi vlcus. ad lapidis similitudinem iuxta idem. Et durū lapidem guta cadendo cauant. Fit etiam ex nimia siccitate arefaciēte ꝛ dexiccante ipaz pulmonis substantiam. qua pl'monis sba arefacta ꝛ dexiccata de facili rūpitur. Fit ēt ex saltu clamore pondere uel pcussione ꝛ similibus. rūpitur enim tunc aliqua uena i ipso pulmone ꝛ tunc san. cū exit extra uenas ꝛ locū nō habeat ppꝛium uertitur in saniez. ꝛ sanies inficit ꝛ ulcerat pulmonē. unde ypo. in affo. qnte par. Et sanguis sputo ptisis ꝛ moꝛs. Signa igitur ptisis sunt hec caloꝛ ɔtinuus ſm magis. ꝛ minus in uol manuū. acutioꝛ sitis cū asperitate ligue colli gracilitas. ɔstipatio uentris. totius corpis macilētia. unguiuz ꝛ extremitatū ɔſumptio. et concauitas oculoꝝ. Et familiare signuz adhoc ē doloꝛ sinistre spatule usqz ad humerū. potes etiā ptisicū hoc signo cognoscere. Fac ipsum oꝛe apto foꝛtiter anelare. ꝛ si flatus eius fetet scias ipm esse ptisicū nisi hoc fuerit a natura āt pp alias cās i ca° de fetore oris dictas. Et qđ certius signū est fac qđ dicit ypo. in affo. qnte par. uidelicet. fac ptisicum sup accēsos carbōes espuere. ꝛ si ille qui cū sputo rsoluit fetet pnūcia ipm esse ptisicū maxie si signa supradicta uel aliq eoꝝ cū hoc cōcordant. Itez nota qꝫ qñ ptisis fuerit ɔfirmata uix aut nūq̄ curatur qz in sanguis sputo saniei sputuz i saniei sputo ptisis ꝛc. sicut dicit ypo. Et tūc distingue quia aut ptisis supuenit Iuuenib⁹ aut adoloscentibus ante xl. ānum. ꝛ hec ultra ānum poꝛtari ñ pōt qm̄ infra ānum iterficiet. aut sanat pa. i termino anni. aut supuenit senib⁹ ꝛ ultra anū. xl. ꝛ in etate puectis. ꝛ hec nō ita cito interficit si bñficio medicine Iuuet. tñ semp ē moꝛtalis in quacūqz etate pueniat si usqz ad ɔfirmationē puenerit. Et hec ē rō qz si pulmo fuerit ulceratus ipa ulceratio nō pōt ɔsolidari. pzimo quia pulmo ē oꝛdinat⁹ in modū flabelli ꝛ aerez atrahit. ꝛ coꝛ quottidie refrigerat. unde si coꝛ nō reciperet tale refrigeriū mediāte cohopatiōe pulmonis. tanta eēt calitas coꝛdis. qꝫ subito suffocarēt homo. Cū ergo ipse pulmo ulcerat⁹ fuerit cū semp fit i ɔtinuo motu nullā recipit medicinā. quā retinere possit. qua ulcus suuz ɔsolidare possit. In ulcere. n. requirit quies. ad h qꝫ ɔsolidet. pmo supponamus qꝫ aliqua medicina sibi p os mittat. pus transit p tot uias añ q̄ ad ipm pulmonez pueniat qꝫ suā amittit uirtutez. ꝛ ideo ulcus pulmonis qđ ɔfirmatū fuerit. ꝛ in ptisim ɔuersū ɔsolidationē nō recipiet Itē nota qꝫ fluxus uētris uel casus capilloꝛuz ptisicis supueniēs signū pximuz moꝛti ē futur ſm ypo. in affo. Primo ergo i uia curatōis huius egritudinis. nota qꝫ nulla minutio sang. seu purgatio p medicinā aliq̄ competit in ptisi nec in ethica (ut ibi dictum est). Et maxie coitus Et nimiū ieiuniū in dictis egritudinib⁹ sunt nociua. ꝛ cibaria dexiccantia ꝛ ɔſumptiua aut nimiū salsa. Curet igit ptisicus sic. si ɔfirmat⁹ fuerit in ptisi. accipim⁹ ipm tanq̄ moꝛtuū i cura ꝛ pcedimus in hūc modū. Si ex cataro ptisis pcessit. qꝫ p signa precedētia manifeste dignoscit. ꝛ p relationē ꝛ titilationez pallati p mucilaginē ꝛ sputoꝝ habundātiaz p lacrimaꝝ effusionez ꝛ similia. Primo cū ex his cāis processit ptisis. itercipiam⁹ reuma cū pillis de cinoglosa superi⁹ in capi. de catarro dictis. ꝛ in ca° de tussi. uel cū aliquib⁹ alijs pillulis reuma restrigentib⁹ i predictis capitulis dictis. Et iteꝝ aliqua dicā hic. Nō. n. credo i uitiū nugatiōis icidere si utilia sepi⁹ ꝛ sepe repetaz. Pillule ergo ex croco mira. thure opio ana distēparis cū al. oui. i moduz hoꝛobi facte si. v. nl'. vij. ex eis sumant uel una post aliaz sub lingua teneatur. ꝛ tranglutiat miromō valēt. uel cū uadit doꝛmituz si transglutiat tria grana olibani miromō reuma restrigūt. Pillule ēt facte ex gumi ara. amido ꝛ itrociscis cū ptisana oꝛdei spissa ɔfice ꝛ in modū cicerū infoꝛmēt. ꝛ sub lingua tenēat donec dissoluāt ꝛ fumus ab eis resolut⁹ petat cerebꝝ postea transglutiant. Detur ēt sibi de isto syrupo. ℞. prasij ysopi ana. M. i. iuiube sebesten qnquaginta mell' lbꝛ. ii. Et detur sibi de isto electuario. ℞. rose. ℥. s. gūi ara. draganti farine fabarū an. ℥. quartā suci liquiri. ℥. ii. amig. ꝛ pineaꝝ mundāꝝ an. libꝛ. s. zuchari lbꝛ. ij. Detur ēt sibi aque facietes screare si ipse screare ñ possit sicut ē aqua ysopi cum melle. uel aqua ficuū siccaꝝ aristo. ro. yreos cū zucharo ro. mista ꝛ silia que in caplo de screatione saniei seu

empĩate dicta sũt. si oportunũ fuerit exibeant̃
Et si ꝯstipatus fuerit ei⁹ nõ curo multũ. qꝛ ut
dixi supius ethicus ⁊ ptisicus cũ ad solutionẽ
uẽtris deuenerit. cito morit̃. tñ si per pl'es dies
steterit ꝙ nõ assellauerit. ꝓuocet̃ assellatio cum
aliquo suppositorio leni ex lardo. uel aliq° cli
steri lenissĩo. Et si ad solutionẽ deuenerit stati
cũ restrictiuis succurere debem⁹ exhibendo
trociscos syrupos electuaria ⁊ huiusmõi restri
ctiua. que in capitulo de lienteria ⁊ disinteria
dicta sunt. ¶ Item mitantur ptisici in bal. q̃d
ĩ ca° de ethica dixi. ⁊ iungant̃ ex ungento q̃d
in ipso capitulo scriptuꝫ est. ⁊ utantur eadem
dieta ⁊ eisdẽ ellectuarijs ut ethici. Lac ẽt capri
nuꝫ uel asininũ. ĩ quo calibs uel lapis ignit⁹ sit
extinct⁹ det̃. Et cibaria in ipõ lacte ꝑparata ex
bibeantur. ⁊ hoc dico fe. ⁊ dolore capitis non
exñtib⁹ ut saluet̃ ypo. affo. qnte par' Lac dare
capit ⁊c.

¶ Ca^m. vij. de apãte epatis ⁊ splenis.

Accidit qñꝫ ꝙ ep apãtur ꝙ fit qñqꝫ ex
ca. hu. qñꝫ ex frigido. quandoqꝫ ipm
apã nascit̃ ĩ gilbo epatis. quandoqꝫ ĩ
ꝯcauo. Calidus humor per hec signa discern̄ t̃
esse in causa. adest dolor dextri ypocũdrij acu
tus ⁊ pungitiuus Fe. cõtinua sitis oculi crocei
uel rubei. ⁊ quandoqꝫ totum corpus inficitur
in colore crocco ul' rubeo. ⁊ multotiens teriat̃
hoc apã in acuta uel peracuta fe. ĩ die. vij. ꝑ flu
xuꝫ sanguis nariũ. Urina appet rubea uel sub
rubea seu rubicũda. uel subrubicũda. uel ĩ ops
spissa. ⁊ quandoqꝫ crocea cũ quadã tinctura ĩ
supfitie liuescit. ⁊ obscura ĩ eius supficie appet
Frigidus uero hũor ꝑ hec signa cognoscit̃ esse
in causa. adest fe. magis lenta. sitis auteꝫ nulla
aut modica. dolor agrauatiu⁹ sub ypocundrio
dextro. ¶ Urina discolorata ⁊ turbulẽta. supe
rius liuida. oculoꝝ liuiditas. ⁊ corpis figura pa
lida ẽ. Si huiusmõi apã fuerit ĩ cõcauo epatis
grauitas siue dolor sẽtit ĩ ꝓfundo. adest singul
tus ⁊ uomit⁹ ex ꝯpressione stomaci. ⁊ appositi
one manus nõ irritat̃ dolor. Si ṽo h⁹i apostẽa
fuerit ĩ gilbo epatis seq̃t difficultas hanelandi
tussis ex ꝯpressione spũaliuꝫ. uix etiaꝫ patitur
pa. ꝙ manus ĩ loco illo apponatur. tumor etiã
apparet ĩ dextro ypocundrio ĩ modũ lune no
uelle uel semicirculi paciẽte iacẽte supino ⁊ ex
tenso. Et nota ꝙ aliqñ fit apã sub diafragmate
in lõgum ⁊ transuersum extẽsum. ⁊ uidet̃ apã
epatis ꝙ nõ sit. Et ꝑꝑ hoc scias ꝙ apã lacertoꝝ
formã habꝫ mõ ĩ longũ mõ in transuersuꝫ ſm
formaꝫ ⁊ positionẽ ipius lacerti. Apã ṽo epis
formaꝫ habꝫ semicirculi. Apã igitur calidum
epatis in hunc moduꝫ curet̃. si uirtus ⁊ etas ꝑ
miserint. ¶ Primo minuat̃ de media uena de
xtri brachij. deinde ab ipõ ꝑncipio det̃ syrup⁹
de semĩbus cũ aq̃ ipsoꝝ seium. ⁊ inungatur lo
cus ex oleo ro. uel uiol. ⁊ malua ĩ aq^a cocta cũ
se. lini. ⁊ fenugreci ⁊ frondibus iusq̃ami ⁊ mal
uauisci apponat̃ ⁊ huiusmodi que diximus in
ca° de pleuresi. Et si ꝯstipatus fuerit fiat cliste
re supra ĩ precedẽtib⁹ scriptũ. Et primo fiat le
nitiuũ. deinde mordificatiuuꝫ tm̃. ¶ Qꝛ si post
dies. vij. apã nõ rumpet̃. det̃ de trocisis supius
scriptis in ca. de dolore capitis ex sãguine seu
col'a facto. det̃ ẽt syrup⁹ diaglon supi⁹ script⁹
qui uꝫ p⁹ rupturã apãtis. ⁊ detur lac se. coĩum
ĩ potu. ¶ Qꝛ si frigid⁹ humor ĩ causa fuerit nõ
fiat minu° nisi corp⁹ fuerit ualde repletũ ⁊ ple
ctoricuꝫ. qbus ꝯditionibus exñtib⁹ fiat minu°
de ꝑdicta uena ad hoc ꝙ facta minutiõe natu
ra supra residuũ ꝯfortetur. deĩde radices altee
fenugreci se. lini trita ⁊ ficus sicce in aqua oĩa
decoquant̃ ⁊ supra cataplasment̃. Aliud ad ideꝫ
radix affodiloꝝ uue passe ficus sicce ĩ uino ul'
lexiuio ⁊ oleo cocta ⁊ desuper posita m romõ
maturat. Itẽ frumetuꝫ cũ ol'o ꝯfectuꝫ uel ruta
cocta ĩ uino ⁊ oleo ⁊ h⁹i q̃ dicta sũt ĩ ꝑcedẽtib⁹
capitl'is de apãtib⁹ irrinsecis fiãt. Rupto apã
te q̃d cognoscit̃. qꝛ sanies ꝑ urinã uel secessuꝫ
emittit̃ mũdificet̃ locus a sanie. qꝛ cũ substãtia
epatis sit tenera ualde cito rũpit̃ nisi mũdifice
tur ab eo sanies. Epar. n. ut ait Ga. nõ ẽ nisi san
guis coagulat⁹ Si frĩdus hũor ꝑ urinã purget̃
iuuet̃ nãꝫ. ⁊ dent̃ ꝓuocantia urinã. q̃ ĩ ca. ⁊ strã
guria dicta sunt detur decoc. se. apij ⁊ fen. q̃ in
predicto ca° dicta sũt. Si ṽo ca. mã ꝑ urinã pur
get̃ det̃ decoc. se. coĩum cũ suco scariole ⁊ h⁹i.
¶ Qꝛ si hec mã ꝑ secessũ purget̃ ⁊ sit fr̃a. detur
decoc. thimi. epithimi. polij se. feni. agarici apij
petro. brusci. spgi. sq̃nanti. assari spice ⁊ h⁹i. q̃ ĩ
ca. de q̃rtana ṽa dicaꝫ. q̃ qñꝫ cũ melle ro. p⁹ ru
pturã apãtis dẽtur. mũdificata sanie empl'ꝫ cõ
solidatiuũ desup apponat̃ de spica mast. thur̃
tritis ⁊ cũ ol'o ꝯfectis. Ultĩa ṽo cura ẽ ꝑ icisio
nẽ ĩ istis apãtib⁹ dãdo ꝑ⁹ opiũ pa. p⁹ icidẽdo
⁊ mãꝫ euãdo q̃ facit apã. deinde sucẽdo ⁊ ꝯsoli
datiua superponẽdo. Apostema uero splenis.
ex tũore ipius ex punctura sinistri lateris ⁊ ex
fe. ꝑsente cognoscit̃ ¶ Et nota ꝙ nunq̃ põt esse

apā in interioꝛib⁹ ut in diafragmate. in pleura in epate ī splene in stōaco ꝛ intestinis. ꝛ in hui⁹ mōi iterioꝛib⁹. qn semp ad hoc apā fe. cōcomitetur ꝛ hoc ē signū distinctū ad oīa apāta in interioꝛib⁹ existētia. Si uero fe. acuta ꝛ doloꝛ acutus ꝛ pungitiuus fuerit in huiusmōi apātibus signū ē ꝙ ē materia ca. Si uero fe. lenta ꝛ doloꝛ ponderosus ꝛ agrauatiu⁹ signū ē. qđ ex hūoꝛe frō sit. Curet̄ g̃ h⁹ apā splēis ut apā epis ſm diuersitatē hūoꝝ in eā existētiū ut supra dictū est. Eodēmō curet̄ apā factū ī lacertis sicut pdicta. Dieta coꝝ sit ptisana: amigđ cum lactucis cocta. scariola lactuca. ꝛ huiusmodi. aquā fe. coīum bibant ꝛ huiusmōi quousq fe. durauerit. ꝛ apā fuerit mundificatū. Cū uero recesserit. ꝛ apā quasi mūdificatū fuerit pulos edos ꝛ castratinas carnes. merulos turdos. pdices. huiusmōi comedere possunt. Uinū limphatum cū aqua fe. coīum bibant. Fiant ēt remedia dicta in ca. de duritie ꝛ opilatione splenis cum fuerit apostema in epate ꝛ splene.

¶ Cap^m 9^m. de apostemate stōachi ꝛ intestinoꝝ.

In cōcauitate stōaci qñq apā generat̄ ꝛ tūc anteꝙ̄ cōfirmet̄ illud apā ab ipo pncipio aliqđ de eo emittit̄ p uomitū. ex cibis assumptis grauedo sentitur ī stōacho. Qñ ēt in cōcauitate intestinoꝝ generatur apā cuius signū manifeste in pncipio ipsius apātis āte ꝯfirmationē ipius. qñ aliquid de ipo emittitur. p intestina trāseūt. doloꝛ ꝛ grauedo sentit̄ in ipis intestinis. qñ ipm apā est in supfitie stomaci uel intestinoꝝ. ꝛ tumoꝛ ibi appet cum circūscriptis signis. nec uomitus secessus aliud hēant de materia ipa admista. Qñ aūt iter peliculas colligit̄. ꝛ generatur ibi apā qđ ē dificille cognoscere. Generat̄ aūt huiusmōi apostēa ex materiebus ca. aut fri. Si ex ca. doloꝛ ē acutus ꝛ pungitiuus nimis ꝛ fe. cōtinua cum siti ꝛ lingue aspitate intensiōe ardoꝛe coꝛpoꝛis. ipius manus supposita in loco ubi est apā maximū coloꝛē ꝛ ardoꝛē ibi sentiet. ꝛ aliqñ singultū paciūtur ꝛ fumosā eructuationē. ꝛ urina ēt taliū appet tincta citrino coloꝛe uel subcitrino mediocriter tenuis uel spissa. Qđ si frigidi hu. in cā fuerint. adest doloꝛ agrauatiuus ꝛ non ita acutus sicut prioꝛ. Fe. lenta sitis modica. acetosa eructuatō. spūs ēt fit spisus ꝛ pu⁹ pp diafragma stomaco uicinās. Urina palida l' subpalida cū sba mediocriter spissa ul' mediocrit̄ tenuis. Et qñ abominationē ꝛ angustiā pectoꝛis ꝛ spatulaꝝ ꝛ cubitoꝝ strictōnē patiūtur. ꝛ alia mlta signa ad hoc familiaria appent. Fe tñ ē in his oībus apātibus in intrīsicis exñtibus. ꝛ ppter hoc capitulū. de his apātibus ī tractatu psenti in serere uolui. cū ad ipsa apostemata ut dictū ē semp cōmitet̄. fe. Cura apātis ex materia ca. Si igit̄ huiusmōi apā stōaci uel intestinoꝝ ex hu. ca. eē ppendet̄ p signa pdicta. Primo modo fiat minutio in tribus uel quatuoꝛ dieb⁹ (uiribus ꝛ etate pmitētibus) de mediana uena stōaci. Postea utantur talli syrupo. ℞. endiuie apij solatri cibalarie uermicularis an. ℳ. ʒ. oꝛdei mundi. p. i. olei ro. ʒ. ʒ. zucha. libꝛ. i. cataplasmetur loc⁹ ex ro. sanđ. al. ꝛ ru. pul. ꝛ cū aceto mixtis. uel ex suco corigiole. plātagīs mercurialis cibalarie lactuce scariole ꝛ huiusmōi tritis ꝛ suppositis miromō u3. Cataplasma optimū cōtra apāta ca. stōaci itestinoꝝ uiscerum ꝛ pustionē epatis ꝛ stōaci. pp hu. ca. ℞. farine oꝛdei. ʒ. xx. sanđ al. ꝛ ru. ʒ. x. uiol'. rađ mal. ana. ʒ. vi. tempa cū suco solatri ꝛ suppōe. Et si uis facere ex pdictis in mō3 ceroti cōfice pdicta pul. cū. oleo ro. ꝛ cera. Inūge seu cū pecia lini cataplasma. pus tñ purgabis hu. āteꝙ̄ cataplasmata appōas cū đcoc. uiol'. prunoꝝ. ꝛ cetera dicta ī ca. de doloꝛe capis ex san. l' calera facto (si expedierit) fiāt post ea des trocis. de ro. al. q mltū ꝯpetūt ī hac cā. ℞. casiefi. munde ro. karabe masti. apij an. ʒ. iii. se. mal. meliloti psilij sanda. al. ꝛ ru. spice an. ʒ. ii. se. ēdiuie. ʒ. i. ʒ. ligri. apij anisi. ʒ. i. tps cū suco solatri. ꝛ da. ʒ. i. cū aq̄ fria. Alij trocisi ad idē ꝛ ad doloꝛē flux⁹ hūoꝛis colici ad locū ℞. ro. ligri. an. ʒ. iii. san. al. ꝛ ru. an. ʒ. ij. berberis meliloti an. ʒ. ij. ʒ. se. cucu. spice macis karabe an. ʒ. i. spodij mūe an. ʒ. ii. croci. ʒ. i. ʒ. Fac trocis. pōder̄. ʒ. i. q̄rū unū dabis cū suco ēdiuie. Qđ si pp h⁹ mūneqat rpelli imo ad saniē tēdat. ꝙ cognoscit̄ p grauedinē sitbōatū ꝛ fe. icēsionē iuxta illđ. ypo. i. 2ª pti. asso. Circa gñatōnē saniei ꝛc. tē mauātia foꝛtioꝛa ꝛ potētioꝛa ad maturādū locō apātis sppōnēda sūt. Faria oꝛdei cū assūgia poꝛci recēti ꝛ suco mal. cōmista addito uitello oui. l' fermūtū solū cū uitello oui ꝯmistū suppositū miromō maturat. Aliđ ad idē liqfac assongiā poꝛcinā ꝛ additis floꝛum camo. se. lini ꝛ fenugreci pulue. ana icoꝛpoꝛētur ꝛ supponātur Aliud ad idē optimū. ℞. farine oꝛdei uiol'. an. ʒ. v. sanda. al. ꝛ ru. an. ʒ. vi. cāphoꝛe acatie cantabri galie croci gūi ara. an. ʒ. ii. masti. meliloti se. mal. ana. ʒ. i. pulue. oīa ꝛ cū suco solatri ꝛ oleo. ro cōfice. ꝛ usui reseruet̄. Qđ si hec apāta ex materia frigida eē disgnoscātur. fiat hoc apozi

ma ⁊ detˀ quotidie in potu cũ lacte se. coium ulˀ
amigd. ℞. meliloti. radicis apii squinãti mara
tri an. ʒ. vi. radicis mal. liquiri. an. ʒ. v. reubar.
masti. anisi maratri spice sanzuci. bassilici. cimĩ
apij cardamomi an. ʒ. ii. ordei mũdi. p. i. passul.
sine nucleis. ʒ. x. oia coquãtur ĩ. iiii. libris aque
quousqȝ ad unã redeant ⁊ addita. libr. i. mellis
fiat apozima de quo quotidie detur. ʒ. iiii. cum
amigd. uel aqua decoc. liquiri. ⁊ pass. enucleata
rum ca. Rupto apãte qd̃ cognoscitur p uomi
tum saniei. si materia fuerit ĩ stomaco ulˀ per se
cessum dẽtur mundificãtia. si materia fuerit in
inestinis dentˀ mũdificantia saniẽ. sicut sunt sy
rupus fact⁹ ex ptisana ordeacea ⁊ suco scabio
se depurato ana factus cũ melle dispumato in
materia frigida. uel cũ zucha. in materia calida
⁊ istd̃ ẽ spãle ad hoc. ⁊ spãliter qñ datˀ cum eo
in qualibet dosi. ʒ. i. corali puluerizati ꝓbatũ
ẽ additũ pul. nitri p se uel cuȝ predicto syrupo
datus multũ mũdificãt. Qd̃ si materia p urinã
purgetˀ. dentˀ diuretica dicta in tractatu stran
gurie. Et ne locus ulceratus remaneat. dentur
postmodũ aliqua de medicis cõsolidantibus.
quas dixi in capitulo de disinteria. ¶ Qd̃ si pp
hoc materia nõ tendat ad saniẽ uel repelli pos
sit cataplassmata ⁊ unctiões fiant ⁊ huiusmõi
iuuatiua. Fiat igitur cerotũ sibi iuuatiuũ opti
mũ ad hec. de quo inũgatur supra apãtis locũ
siue in stõacho siue in itestinis fuerit mane me
ridie ⁊ sero iuxta ignẽ. qd̃ sic fit. ℞. aloes masti
cis an. ʒ. ſ. florum camo. meliloti absinthij an.
ʒ. i. ro. ʒ. ij. hec omnia in subtilẽ pul. redigãtur.
⁊ cum oleo camo. ⁊ cera liq̃facta fiat cerotum
⁊ usui seruetur. Cataplasma utile cõtra dolorẽ
stomaci pp frigiduȝ apã ℞. mente se. apij ana.
ʒ. ſ. masticis. anisi spice. an. ʒ. ii. ſ. dauci cimini li
gni al. xilobalsami cassie cardamõi squinãti an.
ʒ. ii. ex decoctiõe p̃ditoꝝ ⁊ melle dispũato fiat
syrupus. ⁊ quotidie detˀ cuȝ mulsa uel cũ aqua
ordei. ⁊ p̃dicta oia que in fundo uasis decocta
remãserint calida terẽtur ⁊ apãti cataplasmẽ
tur. Cataplasma ualens ad dissoluẽdum duri
tiẽ apãtis ⁊ dura apãta stõaci ⁊ intestinoꝝ. ℞.
meliloti squinãti camo. mal. bdelij. an. ʒ. iij. ab
sinthij. ʒ. iii. mire armoniaci. an. ʒ. ii. ficus siccas
numero. x. oia terãtur unũ qñȝ p se. ⁊ coquantˀ
in uino excepto armoniaco ⁊ bdelio. ⁊ mira q̃
ultimo debẽt appõi ⁊ liquefieri in eis ⁊ fiat ca
taplasma. Alid̃ cataplasma ad idẽ ⁊ ẽt ad sple
nis duritiẽ. ℞. armoniaci. ʒ. xx. bdelii. ʒ. x. aceti

acerrimi. ʒ. vi. hec oia supra ignẽ dissoluãtur.
deiñ adde cere. ʒ. x. olei sisami. ʒ. ij. ſ. croci thurˀ
masti. castorˀ. an. ʒ. iii. omnib⁹ puluerizatis bis
⁊ desup positis fiat cataplasma. Aliud ad ideȝ
⁊ ad oia supradicta. ℞. aloes masti. bdelij arˀ
moniaci castor. thurˀ dragãti mirc an. ʒ. ſ. sepi
uitulini ⁊ galiucei an. ʒ. i. olˀi muscelini ⁊ sambu
cini ⁊ cere. q. s. Item fabe fracte in uino ⁊ olˀo
cocte ⁊ cataplasmate ad omnia apãta cito ma
turãda mirabiliter opantur. Item cepe in uio
⁊ oleo cum pul. cocte mirabiliter ualet. ad oia
apãta maturãda. Itẽ radix mal. bismal. brãce.
ur. ⁊ lilii in uino coquãtur p optime. deinde te
rantˀ ⁊ addito pul. fenugreci⁊ se. lini ⁊ florum ca
momi. fiat cataplasma. ⁊ loco apãtis apponatˀ.
quia oia apãta maturat mirabiliter. ⁊ omnem
duritiem epatis uel splenis uel cuiuscunqȝ al
terius partis remolit.

¶ Capitulum io^m^. de frenesi.

Et qr de apãtibus in interiorib⁹ ortis
sufficiẽter tractatũ ẽ. de apãtibus que
fiunt ĩ corpore. uȝ. de frenesi ⁊ litargia
tractabo. Est igitˀ frenesis apã qd̃ nascitˀ in fre
nibus. Sunt aũt duo paniculi qui appellãtur
frenes ad sĩitudinẽ freni equi. qr sicut frenuȝ
diuidit supiorẽ mollã equi ab iferiori. sic ⁊ isti
duo pãniculi diuidũt ipm cerebrũ a craneo ⁊
sic huiusmõi apã suscipit denominatõnẽ a loco
⁊ dicitˀ frenesis. Unde nota ꝙ quidã morbi re
cipiũt denominationẽ a loco ut frenesis in qua
frenes ledũtur ut dictũ est. podagra in qua pe
des ledũtur. ⁊ ciragra in qua manus leduntur
suscipiunt denominationẽ a loco ⁊c. Aliqua re
cipiũt denominationẽ ab effectu ut fe. drˀ a fer
uore. Et sic ẽt frenesis sumitˀ a loco ut dictũ ẽ ⁊
ẽt ab effectu qr drˀ a frene ꝙ ẽ meus eo ꝙ ĩ hac
pass. maxie mẽs leditˀ. Et no. ut ait Ga. in libro
de accñti ⁊ morbo. Frenesis ẽ accidens morbi
qr nunq̃ p se iducitˀ. sȝ ab altero morbo iducitˀ
uel supuenit ei. Frenesis itaqȝ ut plˀm supuẽit
ĩ iuuene collerico. ⁊ estate pa. emitriteã mediũ
uel tertianã cõtinuã causonidẽ ulˀ pleuresiȝ. Et
h⁹i fe. acutas. ¶ Gan. n. cũ sit ca. ⁊ hũidus circa
cor ⁊ epar ⁊ pectoris ꝯcauitates cũ putresit ce
rebꝝ quadã grossa uẽtositate ꝑcutiens ibi apã
generat qd̃ possum⁹ uidere p sĩitudinẽ ignis ĩ
camino. Nã fum⁹ quotidie caminũ atĩgẽs fuli
ginẽ ibi generat Frenesis aliqua uera. aliqua
non uera Frenesis uera fit ex humore colerico
uel ex fumositate cerebrum ascendente. ⁊ ibi

aposte ma generante. Cum itaq3 ibi apostema
generat̃ in ipsis paniculis cerebri qđ frenesis
dicitur cerebꝛ ipsu3 in quo sensus fundat̃ gra
uat̃. ⁊ ideo sensu ⁊ ratione priuat̃ infirm⁹. unde
seqtur mentis alienatio. uigiliarũ instantia pro
pter hũorũ feruore3 ⁊c. indeficiens. mentis in
sania. oculorũ mobilitas preter solitũ stridor
dentiũ. eger ducit man⁹ hinc inde tãquã aliqd
de pariete cuulsurus uel aliqd positurus. Ali
quando surgit eger furiosus de lecto uolens
astantes percutere. uel uolẽs se de fenestra iacta
re. uel capere arma. qñ3 cantat qñ3 plorat qñ3
uidet̃ ibi ꝙ hostes armati insidiant̃. ei aliena ⁊
fatua loquit̃. urina discolorata ⁊ tenuis q̃ oĩa
sunt signa uere frenesis. In nõ uera frenesi ca
dẽ sunt signa excepto ꝙ urina nõ adeo ẽ disco
lorata nec adeo tenuis nec adsunt accidẽtia ita
fortia nec sunt ita cõtinua. sicut in uera frenesi.
Põt siquidẽ peritus medicus p urinã futurã fre
nesim cognoscere. ut uria ĩ huiusmõi ⁊c. quib⁹
superuenit frenesis. subito đ die in diem mutat̃.
uerbigratia. si hodie urina in ⁊c. causon simul
tertiana duplici ul' mediano emitriteo ⁊ simili
bus nigra appet. cras uero subito ⁊ sine aliqua
manifesta cã mutatus ẽ color ipsius urine in
subcitrinũ ⁊ palidum colorẽ. tunc eĩm signũ ẽ
ꝙ materia rapit̃ ad cerebrũ ⁊ fit frenesis. ⁊ tũc
medicus cautus ⁊ igeniosus sit intentus ad cu
randu3 ea3 anteq̃ cõfirmet̃. q2 postq̃ cõfirma
ta fuerit incurabilis ẽ. ⁊ tunc solis pnosticis re
linquẽdus ẽ eger. Non eĩm nouit medic⁹ mor
tuos suscitare. Si igitur frenesis nundum con
firmata fuerit curabit̃ hoc modo ualet ut pti
cularibus curationib⁹ spãliter intendam⁹. In
hac. n. egritudine o3 multu3 pticularia ĩspicere
Secundu3. n. ꝙ uult Ga. qui ul'e cognoscit pti
culare autẽ ignorat multotiẽs in curatiõe pec
cabit. Et pper hoc parisiẽses ⁊ ultramõtani me
dici plurimũ student ut habeant scientiam de
ul'i nõ curãtes habere pticulares cognitiões ⁊
expimenta. Memini eĩm uidisse quenda3 ma
ximũ in artibus naturalẽ loycum ⁊ theoricu3
optimũ. In medicina tñ unũ clistere seu aliq̃
pticularẽ curationẽ nõ nouit ordinare. ⁊ uix ef
fimerã sciebat curare. Et medici mõtis pesula
ni sicut magister meus ⁊ alij pbi uiri. qui fue
runt scolares. qui student satis habere scientiã
de uniuersali nõ ptermittentes scientiã particu
larẽ. Unde magis aspitiunt ad curationes pti
culares. ⁊ didascala ⁊ uera experimẽta quam
semp uniuersalib⁹ latrare. Attendamus igitur
pticl'aria hoc mõ. Collocet̃ pmo pa. ĩ domo ob
scura in lecto nõ rutilante. nec habeat super se
pãnos diuersoꝝ coloꝝ. nec quos odio habuit
tpre sanitatis sint ibi. nec alique cõfabulatões
hominũ. possunt tñ ẽẽ aliqui amici sui. qui sede
ant in pace ⁊ nõ loquãtur. Infrigidetur aer ar
tificialiter hoc mõ. Accipiãtur. x. uel xv. spõgie
marine maiores. quas ĩuenire poteris. ⁊ facias
eas in aqua dulci optĩe lauari. deinde ĩbibant̃
omnes in aceto optimo uinacio. ⁊ circũcirca le
ctum suspendant̃ in pariete. ut aer infrigidet̃ ⁊
purificet̃ ĩ loco illo. nec sint picture seu ymagi
nes alique. ⁊ frondes uitis salicis canarũ semp
uiue ⁊ huiusmõi herbarũ similiũ per camera3
sternantur. ⁊ aqua frigida desup irroret̃. Si er
go fuerit plectoricũ (uiribus ⁊ etate pmittenti
bus) fiat minutio đ uena mediana brachij. secũ
do de cephalica tertio si adhuc durauerit egri
tudo de uena frontis fiat minutio. postea pro
cemus secessum cũ aliquo suppositorio leui. ul'
faciamus clistere lenitiuũ. postea mordicatiuũ
⁊ forte tribus uel quatuor uicibus inter diem
⁊ noctem. Cum itaq3 pa. assellauerit mediãtib⁹
suppositorijs ⁊ clisterijs faciamus radi totum
corpus eius. ⁊ stupa3 canabinã in aceto tepido
infusam capiti apponamus. ꝙ nõ nisi actu fri
gidum capiti debet apponi ꝰm Aui. ⁊ Alexan
drum. deinde catulũ puũ ⁊ lactante3 retro per
dorsum scindi faciamus ⁊ abiectis interiorib⁹
capiti calidũ supponi faciamus. uel gallum scis
sum per mediũ. uel pulmonẽ pecoris seu arietis
statim cũ a corpore aĩalis. extrahitur capiti ap
ponamus. Itẽ capsula cordis arietis seu peco
ris calida cũ a uentre extrahit̃ animalis ⁊ ol'o
uiol' infusa ⁊ capiti apposita u3. Post aũt appõ
nem catuloꝝ ⁊ pdictaꝝ rerũ epithĩetur caput
hoc mõ. accipe sucũ apii. lac mulieꝝ ⁊ oleũ uio
latũ ⁊ paꝝ opii ⁊ in hoc liquor̃ tepido petia in
fundatur ⁊ capiti applicetur. qm̃ ẽ mirabile ⁊
exptum ad hoc. Et fiãt magis hec cataplasma
ta ĩ ãteriori ul' circa mediã celulã capis. cũ fre
nesis fiat ĩ ãteriori celula capis ut dictũ est) ⁊
media celula ãteriori ɔpatit̃. Aliud epithĩa ad
idẽ. ℞. suci solatri sempuiue crasule cibalarie
⁊ rasur̃ cucur. ⁊ corigiole ⁊ yposelini aq̃tici ad
dito modico lacte mul'ieris aceti agreste. ⁊ olei
uiol. oĩa sil' mixa ⁊ ĩ h⁹ ĩ liquore tepido pecia
ĩfũdat̃ ⁊ ter uel q̃ter ⁊ bis ĩ nocte applicet̃. Ul'
extrahat̃ suc⁹ ab yposelio aq̃tico. ⁊ depuret̃

⁊ fex abiciatur. ⁊ in claro suco apponatur fari na ordei ⁊ fac emplr̄m ⁊ capi͂ mediante pecia li ni usqꝫ ad frontē ter uel quater tepiđ in die ap ponatꝰ. Itē radix lily trita farina ordei. ⁊ paruͫ olei ⁊ aceti mixta ⁊ cataplasmata ualent. pedes eius ⁊ manus usqꝫ ad brachiuꝫ ex aqua decoc. mal. mirti ro. ⁊ huiusmōi lauētur. Prouocetur sternutatio nō cū uehemēter dissolutiuis sed cū leuibus. sicut cū pul. camphore naribꝰ iniecto uel cum petia in oleo uiol' infusa ⁊ in naribꝰ ꝓ funde imissa. Et si cum his omnibꝰ materia re primi nō possit. sꝫ iam ascenderit. utatur predi ctis flebotōys si corpꝰ fuerit plectoricū. appo nātur ēt due ul' tres sanguisuge naribus. uel ēt san. cum setis porcinis de naribꝰ educatꝰ. quia ꝑ hoc materia minuiꝰ. Dieta corꝫ sit subtilis ⁊ frigida. Sirupū iulep bibāt. uel syrupū factuꝫ ex iuiubis sebesten uiol'. prunis siccis ⁊ zucha ro. deinde purgeꝰ cū decoc. i capi. de dolore ca pitis ex san. uel colera facto dicto. Emplr̄m istđ ꝓuocatiuū somni tepidū a media ꝑte frontis usqꝫ ad mediā ꝑteꝫ capitis pa. apponatꝰ. ℞. ro: uiol'. sa da. al. ⁊ ru. ana ʒ. iii. opy. ʒ. i. s. se. iusqa mi papaueris al. lactuce portulace an. ʒ. y. corti cū mādragore. ʒ. s. olei ro. uiol' lactis mulieris ⁊ aceti al. q. s. Et nota ꝙ ꝓdictis remedys con ueniēter factis ut decet. si adhuc īsania pseuera uerit cū in sompnietate ⁊ discoloratōe urīe ma xime in die tertia desperandū ē de pa. Opiū solū cū lacte mulieris distemparuꝫ. ⁊ naribus illini tuꝫ sompnū ꝓuocat. Itē solam radicē mandra gore tritam. ⁊ cum oleo uiol' ⁊ cū farina ordei ⁊ suco lactuce. ⁊ al. oui insil' misce. ⁊ frōti ⁊ tim poribus applicetur precedēte fricatiōe loci cū manu. qꝛ somnū ꝓuocat. Itē. ʒ. i. se. lactuce uel papaueris al. posita in cibo ⁊ data idem facit. Syrupus ad sompnū ꝓuocādū optimus ℞. se besten. ʒ. y. lingue canis. ʒ. i. uiol. ʒ. iiii. se. papa ueris al. portulace lactuce an. ʒ. s. ordei mundi libꝛ. s. se. mal. ʒ. y. corticū mādragorꝰ. ʒ. i. sanda. al. ⁊ ru. an. ʒ. quartā zuchari. q. s. Emplr̄m magi stri mei quo sēꝑ utebaꝰ in hac egritudie ⁊ in oībus alys fe. ubi est necesse sompnū ꝓuocare ℞. sanda. al. ⁊ ru. ro. an. ʒ. y. se. papaueris al. ius quiami an. ʒ. quartā se. portulace lactuce an. ʒ. y corticū mandragore. ʒ. ii. s. opy tebaici. ʒ. y. gūi arabici. ʒ. iii. casie li. ʒ. i. s. terātur oīa ⁊ ꝯfice cū al. oui aqua ro. ⁊ lacte mulieris. uel solū cū ali quo predictorum: ⁊ frōte prius fricato cuꝫ ma nibus leuiter ⁊ timporibus applicetur Pomū ꝙ si odores sompnū ꝓuocat ℞. folia mādrago re ⁊ cortices radicū ipsius lac papaueris orten sis ⁊ folia ipius ⁊ farinā ordei. ⁊ ꝯfice in modū pomi. ⁊ da ad odorādū. quia sompnū inducit aliud. Ad idē. ℞. opy croci ana partē unā cere albe p. y. ⁊ iunge eis oleū ro. ⁊ ex his omnibꝰ unge fatiem nares aures ⁊ fronteꝫ. qꝛ cito ꝓuo cat sompnū ꝓ certo. Suffumigiū somnū ꝓuo cās. ℞. storacis armoniaci. bdely corticis radi cis mādragore opy an. ʒ. ii. uel quātuꝫ uis fac pul. ⁊ magdaleones informa in modū auelane cum suco mandragore ⁊ iusquiami ⁊ pone unū uel duos iuxta carbones ardentes cū uolueris ⁊ pa. fumū recipiat ex eis ⁊ dormiet. ¶ Item ad sompnū ꝓuocāduꝫ ita fortiter ꝙ totus homo pōt incidi. ꝙ nō sentit aliquid ac si eēt mortuus ⁊ ē experimētuꝫ magistri. Michael' scoti ℞. opy tebaici boni corticis mandragore. radicis ius quiami. leuistici. an. ʒ. i. tere fortiter ⁊ cū aqua frigida agita ⁊ dimitte residere. ꝙ si uis hominē suere uel scindere ꝙ non sentiat infunde ibi pā num lineum ⁊ unge frontem ab una aure usqꝫ ad aliā ⁊ nares similiꝰ ⁊ cito dormiet. ⁊ ita for titer ꝙ poteris faceꝛ qđ uolueris. Et cū uolue ris cū excitare īfunde pānū in forti aceto. ⁊ po ne ad nares eius ⁊ statim euigilabiꝰ. ⁊ hoc est optimū in frenesi qñ nō pōt freneticum facere dormire. Item iusquiami radix cum menta tri ta ⁊ fronti cataplasmata inducit sompnū. ꝙ si non. morietur freneticus. Item ungula cuꝫ po puleon trita ⁊ fronti applicata sompnuꝫ indu cit. ꝙ si non morietur febricitās. Iteꝫ si uis sci re si freneticus uel quis alius moriaꝰ ex egri tudine. quā patiatur ad presens. uel nō. Accipe pānū lini al. lotum ⁊ dexiccatū bene ⁊ infunde ipsum in urina pa. postea ꝑ horam ablue ipsuꝫ ī aqua. Et si aliqua liuiditas uel color plumbe us uel palidus in panno remanserit nō euadet. Item certum signū ad hoc ⁊ in alys febris est istud ꝙ fricetur frons infirmi cum lardo pane carnibus uel aliquo simili ⁊ ꝓhiciatur canibꝰ ⁊ si comedunt signū est ꝙ euadet si non. signū est ꝙ morietur. Hec sunt somnifera opium mā dragora iusquiamus papauer portulaca lenti cule aquarum. psiliū uiol'. roxe nenufar. lactu ca sēꝑ uiua anetum ⁊ armoniacum.

Additōes dicit Raꝰ cū eēꝫ plꝫ solicitus circa medicamīa oppōtebat me ī nocte plꝫ uigilaꝛ. ⁊ tādiu feci dōec sōpno oīo carui. ⁊ usꝰ fui rebus diuersꝭ. q̄ mihi nihil ꝓfu

erunt. Ultimũ uero naribus meis ĩposui oleuz
nenufaris. incepi comedere lactucas quib⁹ suz
usus omni tẽpore mee iuuentutis. ⁊ sompnũ re
cupauit ⁊ nil utilius iuueni in hoc. Item dicit
Rasis. ego nõ ĩdigui in emigraneis acutis alia
medicĩa. nisi apponere oleũ nenufaris ĩ narib⁹
⁊ ĩungere ex eo timpora. hec. n. unctio olei pre
dicti ualet ad cephalcã calidam. uaporib⁹ ce
rebri ascendentibus. uigilys. frenesi misto cuz
cera al. ⁊ oleo ros. ualet aposteatibus calidis
stomaci ⁊ epatis. ⁊ ualet ulceribus uesice ⁊ re
nuz clisterizatum. ⁊ ĩmissum per siringam ualz
arsure urine. fiat aũt oleũ nenufaris ex florib⁹
nenufa. sicut oleũ ro. de rosis. ⁊ oleum uio. de
uio. Expertus quidã in oĩbus indifferenter fe
bricitãtibus ⁊ nõ febricitantib⁹ ex quacũqz cã
sompnũ ꝑuocabat hoc mõ. ℞. se. iusquiami p
tẽ. i. ⁊ de suco cimarũ sambuci ptes duas. ⁊ di
ctos sucos in canello ponebat. ⁊ opilabat bene
seu claudebat os dicti canelli stupa ul' aliquo
simili. ⁊ ipsuz canellũ in aqua in caldario pone
bat ⁊ faciebat diu dictã aquã bulire. ac si eẽnt
carnes que decoqui deberent. deiñ de p̄dicto
suco inspisato ĩungebat frontẽ ⁊ tĩpora ⁊ uenas
pulsatiles brachioꝝ ⁊ tibiaꝝ ac pedum. ⁊ statĩ
ꝑuocabat sompnũ. Spongia cũ qua cirugici
ꝑuocãt sompnũ qñ uolunt hoĩem incidere in
aliquo loco. ul' suuere ut nil sentiat. ℞. suci mã
dragore. iusquiami. papaueris hedere arbore
an. ℥. ii. opy tebaici. ℥ i. teratur opiũ subtiliter
⁊ cũ sucis predictis distẽpetur. ⁊ in his oĩbus
spongia ĩbibat̃ ⁊ siccet̃ in sole ⁊ serua q̃tũ uis.
⁊ cũ uolucris sompnũ ꝑuocare ut ẽt incidere
possis. ponat̃ spõgia in aqua calida ex una pte
ut aliquãtulũ resoluat̃. ⁊ ex illa pte narib⁹ ap
plicetur ⁊ ꝑuocabit̃ statĩ sompnus fortis. cuz
uero eum uolueris euigilare hẽas spongiã inbi
bitã in suco feniculi apy cũ aliquãtulo anisi fe
niculi ⁊ cimini exiccatoꝝ in sole ⁊ in uino ca. re
soluat̃ ⁊ moliat̃. ⁊ naribus applicet̃ ⁊ statĩ eui
gilabit̃. Suffumigiũ ꝓbatũ per ma. meũ ad fa
ciendũ dormire quousqz uolueris. ℞. mire op
tĩe se. lactuce papaueris al. corticis radicis mã
dragore an. quoꝝ quodlibet puluerizet̃ p se. ⁊
oĩa simul mixta tẽperẽtur cũ felle uacino. ⁊ fa
ctis ex his pil'is in modũ cicerũ ponantur sup
carbones accensos ⁊ suffumiga quousqz uo
lueris. qr dormiet statĩ. Ad idẽ bdeliũ stercus
colũboꝝ ⁊ radices mãdragore ana misce cũ di
cto felle. ⁊ suffumiga ut dictuz est supra. quia
quousqz uolueris soporabit̃. ul' sumatur opiũ
bonũ eufforbium ⁊ muscum purissimũ fiat ut
supra. tũ nõ fugies nisi liniere nares aures plã
tas qz manuũ ⁊ pedũ butiro uacino recenti.

Capitulũ XI de litargia ⁊ subet.

Litargia ẽ apostema qꝫ fit ĩ posteriori
cellula capitis. Et dicit̃ alithos qꝫ ẽ ob
liuio. qr reddit hominẽ obliuiosuz. hz
aũt hec pas. ꝑuenire ex cãis diuersis ex statu
peccãte sz substãtiã ⁊ q̃titatẽ exñtez in eẽntia
cerebri uel ab alio loco ad ipsuz cerebrũ trans
misso. Et accidit hec pas. in cotidiana cõtinua ĩ
minori emitriteo ⁊ in piplcumonia. Unde nõ ẽ
morbus p se. sed predictis supuenit morbus. ĩ
quibus supflua actione caloris ebuliẽtis rapit̃
ad cerebrũ. ⁊ in posteriori celula capitis colli
gitur. Et fiat hoc apostẽa in ipsa posteriori ce
lula capitis. ita qꝫ nõ ĩ alia parte. Litargia siue
subet qꝫ idẽ ẽ. Alia uera alia non. Uera fit ex
flegmate quandoqz cum admistione colere.
Non uera fit ex flegmate salso. Signa litargie
sunt hec grauedo toti⁹ corporis ⁊ maxime ca
pitis qñz ĩsensibilitas. oculos semp tenet clau
sos ⁊ oppressos. ⁊ somnus fantasticus. eger si
uocet̃ uis rñdet ⁊ si loquit̃ loquitur aliena ad
est frigiditas extremitatũ. eger iacet supinus.
Et si a medico uel ab aliquo sup aliquod latus
cõuertat̃. iterũ suppinat̃. adest fe. continua uri
na discolorata ⁊ spissa. priuatio loquele ꝑpter
opillatiõez originis neruoꝝ uocaliuz. frontis ⁊
palpebraꝝ liuiditas. priuatio cgõnis. iacet. pa.
ut truncus in lecto. ⁊ oẽs opatiões an'me sunt
ĩpedite ita qꝫ si p capillos ⁊ p barbã trahãt huc
⁊ illuc qñz nõ sentit. Cui passiõi in hũc moduz
est subueniendum. ut quatuor regulas attẽda
mus. Prima ut posterior celula capitis abra
dat̃. qua abrasa nihil actu frigidi apponat̃. Se
cunda ẽ. qꝫ nihil repcussiui capiti appõat̃. Ter
tia ut medic⁹ elaboret ad ĩgeniandũ ne pa. dor
miat. Quarta regula ẽ. qꝫ insistamus semp cuz
suppositorys ⁊ clisterys acutis ⁊ mordicatis.
ut materia ad ĩferiora trahatur. Et si cũ hoc ñ
põt plenarie materia trahi ad ĩferiora. qꝫ mun
dificet̃ corpus cũ aliqua medicĩa ɔpetẽti. Pri
mo igit̃ ɔstituat̃ pa. ĩ aliq° domo clara lucida.
⁊ multotiẽs ⁊ sepe ĩfestet̃ ⁊ clamet̃ pulsetur ⁊
sonetur ⁊ per capillos ⁊ barbam trahatur. pili
cossarum et pectinis trahantur sibi. Ma

gist er meus iussit suspendi ad caput lecti cuius
dã3 militis neapolitani. qui litargic⁹ erat suem
unã ꝑ pedẽ q̃ audiens cõtinuũ clamorẽ suis uo
ciferãtis ĩ tantũ terebat̃ ꝙ dormire nõ poterat
Cuidã alteri fecit caput abradi. postea iussit ꝙ
caput illius ĩungeret̃ ex melle ꝙ factũ est. ⁊ sic
musce inceperunt eum ĩ tantũ infestare ꝙ dormir̃
nõ poterat ꝑcutiendo semꝑ muscas ⁊ sic cura
tus est a litargia. Fiat minutio de uena que est
in medio frontis usq3 ad lb3. 5. san. ab ea extra
hat̃ nã sicut dicit: Ipo. Posteriora capitis do
lẽtia ⁊c. ul' sanguisuge in medio frontis appõan
tur. Itẽ fiãt clisteria ⁊ suppositoria acuta. qm̃
sepe sepius ĩ hac pas. sunt multũ utilia. fricẽtur
extremitates manuũ ⁊ pedũ sepe ex sale nitro
⁊ fuligine ⁊ aceto sil' mistis. Itẽ fiat suffumigiũ
ex capillis cõbustis sub naribus uel de cornu
ceruio caprino uel arietino. uel liciniũ de bom
bace in oleo intinctũ acendat̃ ⁊ extinguat̃ ⁊ fu
mus ei⁹ sub naribus pa. põatur. Suffumiga
tio ẽt ex assa fetida serapino oppoponaco. ⁊ hu
iusmõi ualent ad ide3. Itẽ sternutatiuũ fiat nõ
cũ eleboro nec cõdissi ⁊ sĩlibus uehemẽter dis
solutiuis. quia ꝓpter nimiã dissolutionẽ qua3
faciunt ledunt multũ cerebru3. sed cũ castoreo
distemperato cum suco feniculi. ⁊ mittat̃ in nari
bus ꝑ quoddam ĩstrumẽtum. q̃ dicitur nasta
le. uel alio quocũq3 mõ. q2 mirabiliter neruos
cõfortat ⁊ uirtutem animalẽ cerebri. Itẽ sucus
blete tepidus speciale est remediũ ad hoc. Itẽ
gargarisma ad hoc ꝓbatum ex aurea alexãdri
na cum uino calido mista. Itẽ ṽtute existente
forti purgetur litargicus. cu3 ℥. i. s. yerepigre
ga. quia mirabiliter ualet cum decoc. uiol'. pru
noru3 se. coium polopody ⁊ se. feniculi additis
ʒ. i. mirabolanorũ kebuloru3. Expimentũ yber
nici ad reducendũ memoriã ĩ litargicũ ⁊ ad eũ
curandũ. expertũ detur. ʒ. quarta pul. pipis cũ
bono uino purissimo calido in potu pa. postea
posterior ps capitis abrasa melle ĩungatur cali
do ⁊ pul. iste superaspergatur ℞. cinamomi. ʒ.
quartam anacardi. ʒ. s. stercoris caprini dexic
cati. ʒ. i. piretri. ʒ. s. oĩa subtiliter puluerizata su
pra predictũ mel aspergantur. ⁊ postea tegula
calida sepius supponat̃. hac. n. cura fatet̃ yber
nicus multos curasse litargicos. Aliud expim̃
tum magistri mei ad inducendũ memoriã litar
gicis. accipit ficus siccas. ⁊ si corpus hoĩs fue
rit pingue decoquãtur in aceto. si uero macilẽ
tum decoquãtur in aqua ⁊ cum decoc. fuerint

terantur ⁊ cum se. sinapis fiat sinapismũ. ⁊ in
posteriori pte capitis abrasa aponat̃ tepidu3.
Aliud ad ide3. acetũ ⁊ castor̃ tepid̃ epithimen
tur. Aliud ad idem agnus castus apium saluia
coquãtur in aceto uel agresta ul' aqua salsa ca.
salmentina ⁊ fricetur ex eis posterior pars ca
pitis sepius. Aliud ℞. pul. castorei capillorum
hominis cõbustorũ saluie sauine ana terantur.
⁊ tẽperẽtur cum suco apij. ⁊ tepidu3 occipitio
applicabis. Item ẽplastru3 factũ de succo men
te romane uel coĩs pul. staphisagrie ⁊ castor̃.
occipitio raso mediante fricatiõe manus appo
situm ter uel quater in die renouatu3 mirõmõ
ualet. Et semꝑ cum renouatur ẽplastru3 lauet̃
occipitiu3 cum uino uel aqua decoctiõis saluie
domestice uel agrestis. hec ei3 pas. pro dispera
ta habẽtur. ⁊ huiusmodi litargicos tanq̃ mor
tuos in cura accipe debemus. Instilletur uinũ
limphatũ uel purũ p os. Detur syrupus factus
de saluia agresti ⁊ menta coĩ. tam̃ maior quãti
tas sit mente quã saluie. Epithima alid̃ optimũ
castor̃ in suco rute hul'. ⁊ aceto. ⁊ facta fricatõe
manus in occipitio epithimetur ibi. Itẽ sinapis
mũ ibidem positum ex suco apij pul. sinapis
aceto ⁊ hũiditate anacardorũ idem opatur. Et
hoc de emplastris ⁊ epithimatibus in litargie
cura dicta sufficiant. Nota tamẽ ꝙ si maior dis
coleratio urine ⁊ tremor in membris superue
nerit. tunc litargicũ relinquamus. ⁊ ipsum san
cto spiritui comẽdamus ⁊ tradamus ipsum sa
cerdotibus. ⁊ ab eo fugiamus. Si uero urina
incipiat colorari ⁊ sinthomata minui. ⁊ medi
camina. quas facerimus ꝓficiuntur. tunc de sa
lute speremus. ⁊ tunc purgationẽ suprascripta3
⁊ alia necessaria faciam⁹. Q̃d si ex nimia denti
um cõstrictione. sequeretur amissio loquele si
cut sepius accidit apiam⁹ dẽtes artificialit̃ cu3
cultello. ⁊ linguã lauẽ⁹ cu3 uino decoc. saluie ⁊
castorei. ⁊ ipse pul. castor̃. fricet̃ per lingua3. ⁊
tyriaca uel metridatum inclinato capite ut sali
ua possit effluere. Et nota ꝙ quando freneti
cus fit litargicus malum signum est. Et quan
do litargicus fit freneticus optimũ est. Unde
quidã ponũt litargicũ ĩ bal. d̃ ca. herbis facto
ut cã soluat uel salti frenesi3 ĩducat ꝙ nũq̃ fa
cere uolui. quoniã ualde timorosũ ⁊ periculo
sum ẽ. Q̃d si deneget̃ uriã litargicis in aqua
bul'. farina tritici farina ordei farina cicerum ⁊
mal. ⁊ apiũ equalit̃ ⁊ senatiões. ⁊ ex ista aqua
lauet̃ pa. usq3 ad umbilicũ. ⁊ post dicta supra

pectenēpſenī. ⁊ aliqua remedia ī ca. de ſträguria dicta fiāt ſi fuerit opportunū. Jus galie de coctū cū petro. ⁊ apio decī. zuchaꝝ ⁊ penidie ⁊ ſirup⁹ uiol'. dent īterdum. Nota ꝙ liuiditas faciei ſudor fact⁹ in capē ⁊ tremor. ⁊ iordinatus motus manuū. ⁊ cū ſanguiſuge fronti apponūtur ⁊ nō adherēt. ſūt ſigna mortalia i litargico. Expimētuꝫ ꝙ dicit ſe pbaſſe plures magr̄ petrus yſpanus ⁊ cū eo mltos litargicos curaſſe Prio fecit radi occipitiū. deinde fecit ibi euaporatione cum aceto decoc. faluie ⁊ ſaturegie. ⁊ predictas herbas fecit loco apponi p horaꝫ. deiñ remoueri iuſſit. ⁊ cinerē thimi combuſti ⁊ cätarides ⁊ pul. ſe. ſinapis puluerizatum cuꝫ emplaſtro appl'oꝝ cōficere fecit. ⁊ hoc empl'm occipitio fecit appōi. ⁊ ſtatī atraxit ad ptes exteriores cutis materiā que faciebat ibi apoſtēa ⁊ curatus ē pa. Expimentuꝫ ꝙ habui a fratre. Johāne pbatum ad litargiā. pmo radatur poſterior pars capitis infirmi. deiñ lauet̄ fortiter cū forti aceto tepido ⁊ diu fricetur cuꝫ panno aſpero donec rubeſcat. deinde pul. cantaridaꝝ ſup aſpgatur. ⁊ petia lini ſubtil' ī aceto madefacta ſupponat̄. pul. ⁊ frondem caul'. pone ſupra dimittatur ſicut eſſet p unam noctē uel p unuꝫ. diem. deinde diſſoluat̄ locus. ⁊ ſi iueniātur ibi multe āpule nō rumpātur ſꝫ ſupponātur frondes lapacy acuti quater ī die remouendo uſqꝫ ad. iiii. uel. v. dies. ⁊ liberabit̄ pa. Et nota ꝙ ſi locus nō āpulet. ſignū eſt ꝙ apoſtema iam confirmatuꝫ ſit in loco. ⁊ ꝙ pa. liberari nō pōt. ſed ſi ampuletur ſpes ē ſalutis. ⁊ ſi cum toto h̄ nō poſſit excitari. apponantur ſcarabei uiui. q uoluūt ſtercora aīalium ſub media cortice nucis duos uel tres circa occipitiū bene raſuꝫ prius. ⁊ ſup muſculos brachioꝝ a pte anteriori ī uno quoqꝫ unū ⁊ ſub plāta pedis. unū ſub unoquoqꝫ pede. ⁊ bñ ligētur ibi. qꝛ mirabil'r exiccant. Et magr̄ Johānes de florētia hoc remedio excitauit quēdā. q excitari nō poterat p ſeptē dieſ elapſos: ⁊ cuꝫ cantaridibus facit uēſicatōes in occipitio ⁊ liberat⁹ ē. ſcarabei ēt qui ſtant ſub lapidibus uel in bal. boni ſunt.

Capᵐ. i2ᵐ. de cognitiōe uniuſcuiuſqꝫ hūoris per urinā in ſanis ⁊ egris.

Q Uoniā in corpore hūano quatuor ſunt hu. ſꝫ naturā tēperamētuꝫ oſtendentes. Fm ꝙ corpus ē ſanū ut multū ⁊ ut nūc ſed in hoc contingit eos qñqꝫ excreſcere ⁊ munitqñqꝫ excreſcit colera aut ſan. aut fl'a aut mel'ia. Et tunc ipſius hu. exceſſu imutat̄ urina i colore ⁊ in ſubſtātia. Caliditatis eiꝫ eſt colorare urinā. frigiditatis diſcolorare. ⁊ hūiditatis īſpiſare. ⁊ ſiccitatis atenuare Vbigratia ſi dominat̄ colera ſub. homegenea tūc eius uria erit ruffa ⁊ tenuis p totū. Qȯ ſi ipa colera ru. putrefiat facit cauſō qñꝫ tertianāꝫ ⁊ huiuſmōi. tunc ipa uria apparet ſilr̄ ruffa. magis incenſa. ⁊ p totū tenuis cum quadā lipitudine. Si vō dominat̄ colera citrina. tūc erit eius urina citrina cū ſbā nō multū tenui. Si vo putrefiat ⁊ faciat tertianā. tunc ipa urina erit citrina ul' ruffa magis incenſa in ſubſtātia tenuis ad qꝺdaꝫ mediocritatē tendens. Si uero colera uitelina dominatur. tunc eius urina appebit ſubcitrīa remiſſa cū quadā puula ſpiſſitudine. ſil'is in colore uitello ouorū. Si uero facit tertianā. tūc in eodē colore urina appebit. ſed magis incendetur color eius ⁊ cum quadā ſpiſſitudine appebit Qȯ ſi flegma ſalſuꝫ ī corpore dom'net̄. uria appebit citrina uel ſubcitrīa remiſſa cum quadam ſpiſſitudīe mediocri. Qȯ ſi putrefiat fiet urina ruffa uel ſubruffa incēſa in colore. ⁊ ī ſubſtancia mediocriter ſpiſſa ⁊ faciat quotidianā. de flegmate dulci. tūc in eadē ſubſtantia ⁊ colore manet urina. ſꝫ magis īcendit̄ in colore. ⁊ ī ſubſtentia p totū appet ſpiſſa. Acetoſum uero flegma. qȯ infectum ē ml'ia facit urinaꝫ palidā uel ſub palidam. glaucā lacteaꝫ ⁊ albaꝫ. mediocriter ſpiſſaꝫ. cū uero putrefit ⁊ facit quotidianā magis īcendit̄ ipſa urina ī colorē. Fl'a uero uitreū. qȯ ē coagulatū pp debilitatē calore naturali facit urinam ſpiſſaꝫ ⁊ globoſaꝫ p totuꝫ eodēmō appet. cū facit quotidianā. ⁊ ſup in pncipio appet urina globoſa ⁊ ſpiſſa. Cū uero iaꝫ apropinquat ipſius digis hūoris ipſa urina incipit attenuari. Unde ſignū digōis in uria quelibet que ī pncipio appuerit tenuis. Jn initio cuiuſcūqꝫ morbi. ē ei⁹ īſpiſatio. Jn fl'ate uero uitreo. ī quo ī pn°uria appuit ſpiſſa ⁊ globoſa Signū digōnis ipſius ē attenuatio ipius urīe. Sanguis itaqꝫ rube⁹ ē ⁊ ſpiſſus. Dꝫ eē ei⁹ uria ru. ⁊ mediocrit̄ ſpiſſa. ptereꝗ ſi ſan. fuerit aquoſus ſpiſſus ⁊ adhuſtus. qꝛ tūc urina taliuꝫ erit rubicūda ⁊ ſpiſſa. Et ſi ultra modū extēdat̄ faciet ſinochū ⁊ huiuſmōi. niſi cuꝫ l'omia ⁊ alijs īferi⁹ dicēdis cito ſucurram⁹. Ml'ia aūt naturalis facit urinā palidā glaucā lacteā ul' albā. ⁊ cū magis accendit̄ facit quartanam. Nam coloratur magis urina. ⁊ apparet tenuis. Urina alba

⁊ tenuis multū. ⁊ sepe micta diabetē significat.
Urina alba ⁊ tenuis lōgo tēpore egritudīs pre
cedente ydropisiȝ significat. Urīa alba ⁊ tēuis
mincta mltuȝ ī sine fe. deficiētiū effimerā signifi
cat ⁊ cotidianā de flate uitreo. Urina alba ⁊ te
nuis cū granul' ī circulo supiori distinctis arte
ticā seu cataruȝ significat. Urina alba ⁊ tenuis
quasi uirēs ī circulo plūbeo supiori epilēiam si
gnificat. Urina alba ⁊ ī sbā p totū spissa flēa na
turale sine fe. habūdare significat. Urina alba
⁊ mediocrit̄ spissa flēa acetosuȝ sine fe. habūda
re significat. Urina alba ⁊ mediocriter tenuis
in febre ueniens litargiam significat. Urina al
ba in substantia mediocriter spissa cum qua
dam gleba indigā cotidianam de flate uitreo
significat. Urina tenuis alba in puero ueniēs
mala. Nā urine aquose ī pueris pessime sunt.
ypo. testante. Urīa tenuis ⁊ alba in sanis hoīb⁹
ueniens multā potationē significat cū largo ci
bo. ⁊ maxime si sit uinum exile sicut dicit theo
philus. In senib⁹ uero talis urina ueniēs debi
litatē ūtutis digestiue significat. Urina tenuis
⁊ alba in tertiana ⁊ causon uel huiusmōi fe. ad
hurētibus ueniēs freneśiȝ futuram significat.
Urina palida uel subpalida karopos glauca
uel lactea ī substātia p totū spissa. flegma natu
rale sine fe. significat habūdare. Urina palida
uel subpalida. keropos lactea ul' glauca. ī sub
stātia p totū tenuis. ml'iaȝ naturalē sine fe. signi
ficat. Urina palida. ⁊ in substantia mediocrit̄
spissa flegma acetosuȝ digestum sine fe. habun
dare significat tenuis ūo indigōneȝ ipsius fleg
matis acetosi esse significat. Urīa lactea tenuis
in pncipio fe. adhurētiuȝ ueniēs mala. In decli
natiōe in multa q̄titate ueniens significat solu
tionē egritudis. Urina palida. ⁊ p totū spissa in
fe. acuta ueniēs litargiā significat. Urīa palida.
in substātia p totū spissa sine fe. lōgo tpe prece
dēte entoflamatiā .i. idropisim de flegmate ge
neratā significat. Urīa subcitrīa ⁊ palori uicīa
n sbā p totū tenuis mlīā. ̄naturalē habūdar̄ si
gnificat. Urina subcitrīa tenuis. ⁊ nō pallori ui
cina. ⁊ paꝝ īcensa. colerā naturalē sine fe. signifi
cat habūdare. Urina subcitrina in substātia p
totū spissa cotidianā de flegmate nāli significat
Urina subcitrīa. ⁊ ī substātia mediocrit̄ tenuis
plus ad mediocritatē accedēs quotidianaȝ de
flate acetoso īdigesto significat. Urina subcitri
na in substātia mediocrit̄ tenuis pl⁹ ad tenuita
tē accedēs colerā uitellinā sine fe. habūdare si

gnificat. Si fuerit incensa multū tertianam de
colera uitellina significat. Urina subcitrina in
censa in substantia per totuȝ tenuis in iuuene
collerico ueniens colerам naturalē sine fe. si
gnificat habundare. In puero ūo dupliceȝ. uel
minoreȝ emitriteum in muliere uel in sene me
lencolico ⁊ flegmatico simplicē cotidianā signi
ficat. Talis eīm. urina longo tēpore precedēte
ueniens erraticam uel quartanaȝ significat. Uri
na citrina ⁊ in substantia p totum spissa in iuue
ne colerico flegma dulce sine febre habundar̄
significat. In sene melencolico ⁊ flegmatico ul'
muliere cotidiadā d flegmate dulci. In puero
ueniens dupliecm uel minorē emitriteū. longo
nō tāpore precedente. uitium gutte uel ydrope
sim significat. Urina citrina ī substantia medio
criter spissa ī iuuene colirico flegma salsuȝ sine
febre. habundare significat. In malencolico se
ne flegmatico uel in muliere cotidianā de fleg
mate salso. In puero duplicē uel minorem emi
triteū lōgo tēpore precedēte scabiem significat
Urina cirtina in substantia mediocriter tenuis
plus ad mediocritatem spissitudinis quā ad te
nuitatem accedens. In iuuene colerico flegma
salsum sine febre. habūdare significat ⁊ indige
stiōnē. In melēconico sene ⁊ flegmatico ul' mu
liere cotidianā de flegmate salso. In puero du
plicicē uel minoreȝ emitriteū significat Urina
subcitrina cū spuma crocea ictericiam croceaȝ
significat uiridi uiridē ⁊ cuȝ nigra nigrā icteri
ciam significat. Urina ruffa uel subruffa in sub
stantia per totum tenuis ī iuuene collerico sim
plicem tertianaȝ significat. In melēconico sene
flegmatico uel muliere duplicem tertianam si
gnificat. In puero uero minoreȝ emitriteum.
Urina ruffa uel subruffa limpidissima uitium
splenis ⁊ epatis significat: Urina ruffa uel sub
ruffa in substantia p totum spissa. ⁊ non liuens
cotidianaȝ de flegmate dulci significat. Urina
ruffa uel subruffa p totum spissa. ⁊ distincta li
uens cū appositiōe manus pauco tēpore prece
dente pipleumoniaȝ seu pleuresiȝ significat. ul'
cotidianaȝ de flegmate dulci cum reumate. ma
teria pncipall existente in spūalibus uel in ma
trice mulieris. uel gutā de causa ca. uel asclitē.
Urina ruffa uel subruffa in substātia mediocri
⁊ nō liuens cotidianam de flegmate salso signi
ficat. Cum uero appōne manus fuerit liuens
duo pōt significare. uel minorē emitriteum uel
cotidianā de flegmate salso. cum reumate prin

cipaliter exñte in spñalib⁹ uel i mrice i mulie
rib⁹.Urina rubea uel subru.in sba mediocrit
tenuis i pncipio fe.appens quotidianaz de sta
te salso idigesto significat.Si in fine vo ueniat
hec uria i iuuene colerico.materia exñte dige
sta tertianaz simplicez significat.In sene uero
mlico uel flatico ⁊ mulier ueniës duplicë mã
existente digesta in pncipio ueniens minorez.
Urina rubea uel subru.in sba per totũ tenuis
in iuuene colerico simplicë tertianaz.uel calefa
ctionez epatis significat. In sene melancolico
uel flatico uel mulier duplicë. In puero uero
minorë emitriteuz significat.Urina rubea uel
subru.⁊ distincte liuens,manu apposita pleure
sim significat.Urina rubea uel subru.i sba me
diocriter tenuis nõ lucens materiã idigestaz in
duplici tertiana significat.Urina ru.uel subru.
mediocriter tenuis ⁊ distincte liuens a media
regione supius.cum appoõ manus.medium si
gnat emitriteuz materia existente digã.Urina
rubicũda uel subrubicũda in substãtia p totuz
tenuis.⁊ liuens uelut ignis ⁊ cuz spuma fe.cau
son.que fit de colera putrefcã iu subtilissimis
uenis stomaci pulmonis ⁊ epis significat.Tal
eniz urina in substãtia p totuz spissa.⁊ ñ liuës
significat sinochũ.hec e fe.facta de sãguine pu
trefacto itra uasa.Itë huiusmõi urina in subã
mediocrit tenuis causonidë significat.i.fe.de
san.⁊ cola putrefcã itra uasa.ex maiori tñ qñti
tate colere ⁊ minori san.Itë huiusmõi urina i
substãtia mediocrit spissa sinochidë significat
⁊ fe.factã ex san.⁊ colera intra uasa putrefacta
ex maiori tñ parte san.⁊ minori colere.Urina i
ops.i.sicut uinum inferi⁹ obscuruz ⁊ turbatũ
ru.uel subru.cũ quadã liuiditate crocea supi⁹
appens obscura apã epatis uel renũ significat.
Urina inops i acutis fe.⁊ maxie i causon sup
ueniens maiorë adbustionez significat.⁊ qñqz
mortez ppinquã huic fe.supuenientem. Urina
kianos supueniës subcitrina rupturaz uene in
renib⁹ uel epate taz i uiris q̃ mulierib⁹ signifi
cat.Urina kianos i sanis hominibus supueniës
laborez uie aut cursum multuz significat esse
factum.Si uero i sene supueniat lõgo tẽpore
pseuerans lithiasim significat.Urina sanguino
lenta in mulierib⁹ appens mestruoz fluxuz si
gnificat.In pueris uel mulierib⁹ pauco tpre
precedente rupturaz uene in renib⁹ significat.
Urina nigra ⁊ pauca fetens in acuta fe.mincta
mortez ppiqz indicat esse futuram.hoc dico
nihil mali hñti in uesica.Urina nigra precedëte
uiridi colore lucido ut cornu lucidũ calorez si
gnificat adhurentez.Urina nigra liuido prece
dente colore fritatem mortificantez significat
Urina nigra cũ substantia spissa in bona qñtita
te i quartanarijs ueniës multitudinez huoruz
purgationë oñdit ⁊ solutionez quartane signi
ficat.Uria cuiuscũqz coloris fuerit hñs arenu
las ru.i fundo uasis uitiuz lapidis significat fo
re in renib⁹.Si uero arenule i fundo urinalis
exñtes fuerint albe tunc lapidem fore i uesica
significat

¶ Ca^m.xiij.de febrib⁹ ɔtinuis ⁊ putridis

PUtrida fe.alia intra uasa alia extra ua
sa. Materia extra uasa ut quottidia
na tertiana quartana fe.erratice ⁊ h⁹i
Et huiusmodi.n.fe.dicũt putride.co q ex pn
cipali uitio putridoz humoz fiunt.Cause autë
putrefctiõ huoz sunt sicut larga dieta ⁊ grossa
quies multa.sompnus mult⁹ ⁊ imoderat⁹.uigi
lie imoderate.passiones aïe sicut tristitia ira ⁊
huiusmõi.aer et ualde calid⁹ seu frigid⁹ regio
tẽpus ⁊ huiusmõi.Cause.n. putredis sũt qnqz
scz multitudo humoz.grosities eoz.⁊ uiscosi
tas eoz oppillatio poroz.⁊ fumositatũ reten
tio.Quartuz due ultie sunt magis potentes ⁊
sufficiëtes ad putredinez faciendaz.Oppilatio
eniz poroz ex quacũqz cã retinet talis fumo
sitas.Ideo dissoluunt ⁊ corrumpũt humores
⁊ putrescũt i uasis uel extra uasa. uasa aũt ap
pello uenas ⁊ artarias.Tractaturi itaqz de cõ
tinuis.dicamus q fe.ɔtinue sunt ille que fiunt
ex huore putrefacto intra uasa.⁊ continue affli
gunt patientë usqz ad creticaz declinationez si
cut sunt sinocha inflatiua.sinochus putridus
causon.⁊ huiusmõi.Cause aũt ɔtinue afflictio
nis sũt.s.putredo ɔtinua.ɔtinua respiratio pu
tredinis ad cor.⁊ defectus materiei pter pn
cipalez corruptionez san.Et ideo in sinocha est
reges nulla.cũ in ea iste tres cãe ɔtinuitatis cõ
gregant.In alijs aũt ɔtinuis i qb⁹ nisi due cãe
ɔtinuitatis ɔcurrunt aliq reges fit.⁊ licet cola
⁊ flegma ⁊ mlia altera siue utraqz qualitate
putredini repugnãt.Tamë pp amixtionë san.
cali.⁊ hũidi qui cũ eis miscet p interclusionem
uenaz ɔtinue putrefiũt.sed i qbusdã hoz pl⁹
i qbusdaz vo min⁹.⁊ rursus hi huores sunt ad
mixti.tñ qñz unus tñ corrupt⁹ ë ⁊ non alij.Et
qz de eadem dieta huor unus ad corruptionez

ꝛ ad putredinē3 habilioꝛ generat̃. ꝯtingit iter dū3 ꝙ unus de quatuoꝛ hũoꝛib⁹ putrefit. Continuarū fe. alie sũt simplices alie sũt composite. Simplices sunt q̄ ex una tm̃ materia in uasis putrefacte e fiũt ut sinocha. Cõposite v̄o sunt q̄ ex una mã putrefacta intra ꝛ extra uel ex diuersis humoꝛib⁹ putrefactis int⁹ tm̃. uel intus ꝛ extra fiũt. ut emitritei ꝛ p̄us de simplicibus agamus.

Cap^m. xiiij. de sinocha inflatiua.

Cum san. supbũdat in coꝛpe ultra debitũ modũ ꝛ precipue i sp̃ualib⁹. ꝛ super accēdat̃ ꝛ nõ putrefit. facit q̄dam fe. ꝯtinua. q̄ iflatiua sinocha appellat̃. ꝛ dicitur inflatiua pp multã fumositatē. que pect⁹ ꝛ pulmonē inflat. ꝛ ēt totum coꝛp⁹ i hac fe. inflatur Differt aũt sinocha iflatiua a sinocha putrida ꝛ ab alijs putridis. q2 in hac fe. urina nõ fetet ꝛ pulsus est foꝛtis. In putrida aũt uria fetet ꝛ pl'sus ē inoꝛdinatus ꝯstrictio uelotioꝛ ē quã dilatatio. Itē in hac fe. appet urina russa. ul' sub russa i subã p to^m spissa. ꝛ nõ liuens. In putrida v̄o liuet ipsa urina. Sũt aũt hec signa alia in sinocha inflatiua. mēbꝛoꝝ grauitas. uenaꝝ plenitudo. caloꝛ ꝯtinu⁹. ruboꝛ oculoꝝ ꝛ faciei. doloꝛ frõtis ꝛ tempoꝝ. In sõno uidet̃ ifirmo ꝙ uideat lãpadas quasi luiatas ꝛ rubea coꝛpa sicut scarlatu3. coꝛp⁹ rubeũ sanguinē rubeas picturas ꝛ huiusmõi. hec. n. fe. nisi cito curet̃ i pleuresim teriari ꝯsueuit multotiēs curet̃ ergo h⁹ mõ. Si nil obstiterit fiat minu⁹ in p̄n⁹ de basilica. uel ꝙ melius ē de uena media. que ē iter basil. ca3 ꝛ cephalicã extrahat̃ sang. usq3 ad lipotomia3. Multi. n. sola minutiõe huiusmõi sũt liberati. Postea si ei⁹ uenter fuerit lasat⁹ ꝯpetent̃ det̃. ℥. i. s. syrupi ro uel uiol'. cũ fra. Si fuerit ꝯstipat⁹ usq3 ad qntu3 diē dent̃ ei cibaria refrigeratiua ꝛ boni san. gñatiua sicut sũt spinachia boꝛago lactuce pruna damascena i aq̄ elixata sucus granatoꝝ poꝛtulaca scariola mica panis ter uel quater cũ aqua lota addito zuc. ꝛ sil'ia dent̃. Et si nimiu3 fuerit ꝯstipatus aliq̄d suppositoꝛiũ ex lardo ꝛ huiusmõi fiat ꝛ aliq̄d clistere leue ex mal. mercuriali frondib⁹ uiol' ꝛ furfure decoctis ꝛ additis cassiefi. olei uiol'. zuchari uiol'. ꝛ huiusmodi ꝛ fiat clistere. Post die3 v̄o septimũ si adhuc plenitudo durauerit purget̃ cũ decoc. ca. uc. epatice iuiubaru3 sebesten. scariole prunoꝝ ꝛ uiol'. in qua resoluãtur cassiefi. ℥. ii. tamarindoꝝ ꝛ mane ana. ʒ. i. zuccari uiol. ʒ. i. s. Uidi quēdam puerũ qui paciebat̃ sinochã inflatiuã. qui erat in tm̃ tumefact⁹ ꝛ inflat⁹ ꝙ oēs medici ipm ꝓ dispato habebãt. cui quidã senex pauper petēs elimosinã supuenit cui parētes dixerũt uade cũ deo frater. ꝛ ille ait quid habetis. ꝛ illi dixerũt uide quid habemus. ꝛ oñderunt sibi pueꝝ. ꝛ ille dixit. ite ꝛ accipite pitaria3 ꝛ omni mane det̃ sibi i potu de suco eius. ʒ. i. s. cũ syrupo ro. uel uio. uel cũ zucharo solo. ꝛ dictã herbã detis sibi comedere i crispellis cocta3. q hec fecerunt usq3 ad dies nouē ꝛ liberat⁹. ē pa. In q̄rta uero die emisit maximã urine q̄titate3. ꝛ curat⁹ est pfecte. Et si huiusmõi egritudo cũ spãte fuerit det̃ ptisana oꝛdei. ꝛ cetera supꝛadicta i precedētib3 capitulis fiãt. pro doloꝛe capitis fiat inunctio ex oleo nucũ uel uiol' uel populeon ꝛ similib⁹ uel epithimet̃ frons ꝛ tempoꝛa de san̄d al. ꝛ ru. uiol' distēpatis cu3 aqua ro. ꝛ succo sempiuiue lauent̃ man⁹ ꝛ pedes i aqua decoc. floꝝ camo. uiol'. mal. ꝛ ro. In fe. ꝯtinuis. ℞. absinthij. M i. fac bulire i aceto quousq; v̄tus absinthij demundet̃ aceto. post. ℞. farine oꝛdei. ℥. iiij. farie fenugrec. ℥. i. fiat ēpl'3 a stõ usq3 ad ũbilicum.

Cap^m. xv. de sinocho putrido.

Sinochus ē fe. que fit de sãguine putrefacto ꝛ supacēso. in qua urina apparet rubicũda uel subrubicũda i subã per to^m spissa. ꝛ liuens supius ꝛ ēt fetens si odoꝛet̃ Et notãdum ꝙ tres sunt sp̄es sinochi. s. homotenus augmasticus. ꝛ paupmasticus nã scēdũ ꝓprietatē materiei ꝛ caloꝝ tenoꝛē diuersificãt sp̄es sinoch. Cum. n. materia ē multa ꝛ ad succēssione3 inepta ꝛ caloꝛ ē foꝛtis. ualde a principio caloꝛ foꝛti⁹ operat̃. ꝛ q2 materia ē multa ꝯsumptioni diuti⁹ resistit. unde status egritudis cito incipit. ꝛ diuti⁹ us3 ad finē ꝓseruat. ꝛ fit sp̄es sinochi. qui dicit̃ homoten⁹ ab homos ꝙ est tenoꝛ. q2 uni⁹ uidetur esse tenoꝛis. Et uidem⁹ i multis lignis siccis simul agregatis in quib⁹ ignis accēsus foꝛtiter agit. ꝛ diuti⁹ perseuerat equalis. urina apparet sicut dictum est pl'sus magnus plenus ꝛ inoꝛdinatus. facies rubea sitis magna lingua sicca ꝛ aspera. Et uniuersal'r scias. ꝙ in sinocha uel sinocho nulla reges v̄a uel falsa inuenitur. ꝛ durat quandoq3 usq3 ad diem tertiũ uel septimũ. quandoq3 ad. ix. quã

deinde ad xj usque ad xix et ultra non procedit et non quod urina rubicunda uel subrubi-
cunda in homoteno apparet eadem presencia usque ad finem. Verumtamen aqua non in colore
In augmastico uero urina in uel subrubea apparet deinde rubicunda uel subrubicunda
efficitur. In epaumastico uero contrario accidit et hec ultima species saluior est. Augma-
sticus est secunda species sinochi quod dicitur augmasticus ab augendo et fit quando urina a minori
et accensionem incipit et calor est debilis. Unde ab ipso principio calor leuis et
debilis apparet et paulatim augmentatur et longiori tempore manet sicut patet videre
in viridibus lignis in quibus si ignis accendatur ab ipso principio est debilis et leuis
sed paulatim incipit fortiorem apparere et accendi et diu durat. In principio autem
notatur leuis incipit sed valde grauius finit sic quod in tercia uel quarta die grauissime
et periculosissime patientem infestat [illegible]

[illegible]

[illegible] vide [illegible] cum [illegible] fiat ex [illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
die [illegible]
[illegible]
[illegible] de [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] naribus [illegible] de [illegible]
[illegible] naribus [illegible]
[illegible] fluxum sanguinis [illegible]
[illegible] fluxus [illegible] de [illegible]

Capitulum sextumdecimum de Causonide

Causon [illegible] a caumate dicta [illegible] maximum corporis [illegible] et incendium et [illegible]
[illegible] et [illegible] est [illegible] de [illegible]
existit et maioris caloris. [illegible] alia [illegible] non [illegible] a corpore separatur [illegible]
[illegible] causonidem accidit. alia [illegible] vehementer [illegible] causonide [illegible]
distinguimus [illegible] causonide [illegible] rubicunda vel [illegible]
[illegible] calor [illegible] corporis [illegible] et [illegible] dolor capitis
frontis et [illegible] vigiliae [illegible] alienatio mentis [illegible] velox et
[illegible] cordis [illegible] vigiliae [illegible] alienatio [illegible]
[illegible] vel [illegible] nihil [illegible] lingua [illegible]
aspera [illegible] nigra [illegible] apparet [illegible]
[illegible] calore [illegible] et [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] fiat [illegible] febris terciana [illegible] nigra [illegible]
[illegible] quartana [illegible] hac [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] est [illegible]
[illegible] et [illegible] hac [illegible] et [illegible]
[illegible] valde mala [illegible] et [illegible]
[illegible] horas [illegible] et [illegible]
[illegible] bonum est signum [illegible] est signum [illegible] urina [illegible]
in [illegible] febre et in aliis acutis urina pauca [illegible] vel nigra [illegible]
[illegible] mortem proxima [illegible] modum [illegible]
[illegible] vel [illegible] vel [illegible] in [illegible]
[illegible] lacte [illegible] de vena mediana [illegible]
dico [illegible] et [illegible] non [illegible]
[illegible] sanguinis in principio [illegible]
vel [illegible] ultra modum [illegible] non est facienda [illegible]
[illegible] non est facienda [illegible]
[illegible] et in [illegible] aliis [illegible] et in
[illegible] in die [illegible] vel [illegible]
[illegible] ~~[illegible]~~ facias

doq₃ ad.xi. quādoq₃ usq₃ ad.xviiii. ⁊ ultra nō
protēditur. Et nota ꝙ urina rubicūda uel sub
rubicūda in homoteno appa ·ēs eadē ꝑseuerat
usq₃ ad finem. nec mutatur aliquomodo in co
lore. ¶In augmastico uera urina rubea. uel sub
rubea apparet. deinde rubicunda uel subrubi
cūda efficiē. ¶In paugmastico uero ecōtrario ac
cidit. ⁊ hec ultima spēs salnior est. ¶Augmasti
cus est secunda species sinochi. qui dr̄ augma
sticus ab augendo. ⁊ fit qn̄ materia est multa
⁊ accensioni īepta. ⁊ calor ē debilis. tūc. n. ab
ipso principio calor leuiter ⁊ debiliter opatur
⁊ paulatim augumentatur. ⁊ longiori tempore
manet. cui⁹ simile ē uidere in uiridib⁹ lignis. in
q̄bus si ignis accendaē ab ip̄o ꝑncipio ē debil'
⁊ lentus. sed paulatim īcipit fortiter opari ⁊ acē
di. ⁊ diu durat. ¶In ꝑncipio aūt nota leuiter in
cipit sed ualde grauiter finit. sic ꝙ ī tertia uel
quarta die grauissime ⁊ potissime pa. infestat.
¶Qn̄q₃ uero materia ē pauca ⁊ calor est fortis.
⁊ tunc calor a ꝑncipio agit fortiter. ⁊ materiā
paucitate sua cito ꝯsumit. unde cito incipit de
clinatio. ⁊ sic fit fe. que dicitur peraugmastica
quasi decrescens ꝙ ē uideri in stupa in qua si
ignis accēdaē. a principio fortiter agit ⁊ īflama
tur. cito tn̄ incipit decrescere ⁊ lentescere. ⁊ oīa
sinthomata supradcā in hac spē sinochi leuio
ra sunt. ⁊ ad bonā ueniūt. ⁊ isti tales. qui patiū
tur paugmasticā sine auxilio medici liberātur
qꝛ materia lꝫ sit habilis ad accēsionē. tn̄ est pau
ca ⁊ cito ꝯsumitur. ¶Homoten⁹ ēt augmasticus
hoc mō cureē. fiat minutio secunda die de uena
predcā uel de uena epatis. ⁊ non tanta sicut in
sinocha īflatiua. sed fiat ita ꝙ san. exiens in cō
trarium muteē. Ut saluet dictū ypo. in regimīe
acutoꝝ dn̄tis. ꝙ nō debes uenā obturare quo
usq₃ san. īcōtrarium mutetur colorem. ¶Purga
tio dieta suppositoria. leuia clisteria. iunctiōes
frontis ⁊ timpoꝝ. ⁊ epithimata frontis fiant si
mili mō. sicut in sinocha inflatiua dictum est.
¶Syrupus ro. uio. uł cum aqua frigida. uel zu
charum ro. cum frigida detur. Syrup⁹ optim⁹
ad huiusmōi febres. ℞. pruna sicca. ⁊ lota ī aq̄
xxx. se. portulace lactuce sādaꝉ a!. ⁊ ru. berbe
ro. an. ʒ. quartā uiol. ʒ. s. gumi ara. draganti ⁊
psilij ana. ʒ. quartam. iuiube. xxv. bul. ī aqua cū
seminibus predictis ⁊ gumis in subtili saculo
lineo positis. ⁊ addito zuccharo in predicta de
coc. fiat syrupus. ⁊ aromatizeē cū. ʒ. ii. cāphore
¶Syrupus ēt de aq̄ citruloꝝ. uel cucur. ꝺcoc. in
pasta uel ipsa aqua coquatur. ⁊ huiusmōi cū predi
cta decoc. misceaē ⁊ fiat syrupus cū zuccharo.
¶Epithimeē frons ⁊ timpora ex sanda. al. ⁊ ru.
ro. cū aqua ro. mixtis. ⁊ supra cor ⁊ epar appo
natur pecia in predicto liquor̄ intincta. ¶Ex po
puleon oleo ro. uel uio. succo solatri sempiuiue
⁊ silibus loca predicta inungant ⁊ epithiment.
¶Ad sitis ēt mitigationem detur syrup⁹ de psi
lio. īpleatur ēt saculus lineus subtilis paꝝ se.
psilij. uel saltem se lini trito ⁊ ponaē in aqua fra
⁊ cum ipsa aqua quandam mucilaginem fecerit
cum illa mucilagine lauetur lingua. ⁊ cum ipso
saculo fricet. semen ēt cidonioꝝ in ore tenea
tur. ⁊ eius decoc. sitim aufert. ¶Spongia uel pā
nus lini infusus in aqua decoc. mal. se. lini ⁊ fe
nugreci tepidō pectori ⁊ thoraci applicet. ¶Et
si materia fuerit indigesta. ⁊ sitis ualde incitet.
pa. detur uas uitreum ereū uł argētcū magnum
qd̄ teneat unam octanā uel plus. plenū totū aq̄
clarissima ⁊ frigida ī potu de[...]ā ut ait ypo.
in regie acutoꝝ. ¶Aque nullū autem iueni usum
nisi qꝛ in fe. acutis exhibeē ⁊c. ¶Et ego h solo
uidi ꝙ plures ab huiusmodi fe. acutis libera
tos fuisse. ¶Radeē quoq₃ lingua cum cāna uel
ligno. ⁊ fricetur cum spongia. uel saluia infusa
in aqua. ⁊ succum lactuce ⁊ portulace. ī predcīs
ad sitim mitigandam ī ore teneat. pro īsompnie
tate lauent pedes ⁊ crura ī aqua in qua uirtus
uiolarum mal. frondiū salicis lactuce. iusquia
mi. ⁊ papaueris cocta fuerit. de hac. n. aqᵃ lauē
tur pedes manus frons ⁊ timpora ⁊ pulsus.
deinde leuiter abstergantur eo. postea aliquid
de emplastris ad inducendum somnum dictis
in capitulo de frenesi fronti ⁊ timporibus ap
plicetur. ¶Cum aūt in his pass. ⁊ in alijs acutis
fe. ē tanta fe. ⁊ in sompnietas. ꝙ fere pa. ad mor
tem deducitur. ⁊ nullomō eos possumus ꝓuo
care ad somnum. ultimum remediū quod possū
mus facere in ꝓuocando somnū est istud. ℞.
ros. ʒ. iij. se. portulace lactuce se. melonum anisi
liquir̄ citri opij tebaici. ana. ʒ. i. ꝯficiantur cum
aqua fri. ⁊ succo apij. ⁊ syrupo ro. ⁊ detur ī po
tu. ¶Fer etiam altcretur cum spongijs in aceto
infusis circūcirca lectum suspēsis: ⁊ frondō cana
rum uitis. salicis. mirti glandioli ⁊ huiusmodi
per domū sternantur. ⁊ desuper aqua frigida
distilletur. ¶Constituatur ēt distillatio aque
frigide. uel riuulus coram eo. qꝛ sic stupor ī eo
rum oculis euenit. fricentur extremitates ma
nuum ⁊ pedum eorum cū stafa infusa in aceto

salle fuligine ⁊ aqua ro. fiat mixtio. Et fiant (si
fuerit necesse) ea que dicta sunt in ca° de liter
gia uz si ad litergias uideaf tibi parare egrotāt
clisteria fiant. Rx mal. uiol. brāca ur. pitaria ⁊ ur
tica ana. M. i. se. lini triti. ʒ. ii. i aqua bul. ⁊ col
lentur. ⁊ addito suco blete mercurial' ana. ʒ. iii.
zucha. uio. olei uiol. ana. ʒ. i. s. cassiefi. ʒ. iii. mell'
uiol. ʒ. i. iniciatur per clistere. mica panis ter uel
quater in aqua lota cum aqua frida ⁊ zucharo
mixta def. Et si in. viii. die nō termietur egri
tudo. purget cū lotura superi⁹ dicta. uel fiat sy
rupus de se. cōibus psilio ca. ue. ⁊ uiol. in quo
ponaf. ʒ. i. reubar. pulucrizati. ⁊ deturtto^m i po
tu. Et qz hec egritudo per fluxuz san. narium
terminari ɔsueuit si in die cretico non fluat ipe
sanguis. ex narib⁹ ⁊ signa denūciatiua ipsi⁹ san.
ex narib⁹ debentis fluere precedūt sicut sunt
doloz capitis frontis stomaci ⁊ huiusmodi et
scintilationes uelut ignis coraz oculis ifirmi ap
parent. puocetur cum setis porci in naribus i
missis. uel cuz spargula. uel cū flobotbomo na
ribus iposito. uel cū sanguisugis narib⁹ ⁊ frōti
appositis. uel fiat flebotbomia de uena. q̄ est i
medio frōtis. Quandoqz ēt in uere superuenit
fluxus san. i narib⁹. ⁊ soluitur egritudo per se
interdū durat diutius ipse fluxus sanguinis a
naribus. a nobis dictus. Et ēt quādoqz natura
fortis facit crisim per fluxū san. uentris qui nō
restringaf nisi fe. prius recesserit. Et si ulterius
ipse flux⁹ uētris durauerit. denī trocisi de spo
dio ⁊ fiāt a^a remedia i ca. ō fluxu uētris dcā.

Ca^m. i6^m de causonide.

Causon fe. a caumate dicta est qm̄. ma
ximū corpi infert cauma ⁊ icendium.
⁊ fit ex pura colera in uenis subtilissi
mis ⁊ artarijs stōi pulmonis ⁊ epatis putrefcā.
Est. n. causon de genere tertiane. sed tn̄ fortior
existit ⁊ maioris caloris. Una tamen die fit for
tior. alia uero die remissior. nec tn̄ a corpore se
paratur. ⁊ nō accidit orripillatio in causonide
eū accedit. ⁊ alia accītia sunt uehementiora in
causonide q̄ in tertiana fm̄ q̄ inferius distin
guemus. Signa igitur i causonide sunt hec.
Urina rubicūda uel subau. uel citrina ⁊ tennis
⁊ liuens uelut ignis in hac fe. apparet. adest ca
loz continuus ⁊ acut⁹. totius corporis incēdiū
⁊ cauma forte. doloz capitis frontis ⁊ timporū
figitiuus in modū clauorum. qui figerentur in

capite. ⁊ precipue in dextra parte capitis ⁊ ocu
lorum. ɔsumptio cordis. ⁊ stomaci morsus. ui
giliarum istantia. os amaricatum. alienationes
multe. pulsus uelox ⁊ acutus est subtilis sitis
pseuerans. ut eis bibentibus nil sufficiat. ligua
cōbusta ⁊ dessicata ⁊ aspera. ⁊ quādoqz nigra
facies squala apparent aliquātula citrinitate
pfusa. ɔstipatio uētris pp nimiam siccitatem co
lere ex feruore nigēti. ⁊ semp cōtinuus ē doloz
⁊ incendium acutissimum. ⁊ sine itermissione i
hac fe. nisi quia in mane circa horas matutina
les aliquantula fit incendij ⁊ feruoris remissio
non tn̄ plena requies. Et h̄ accidit propter ho
ras san. qui tunc spargitur p membra quibus
illa hora dñatur. Et nota q̄ si in casonide ypo
stasis in fundo urine permanēs fit alba. signat
futuram cottidianam. si fusca tertiā nam nigra
erraticam. uel quartanam. Itez nota q̄ si i hac
fe. etiam in alijs acutis fuerit ypostasis rubea i
fundo urine ɔtinua ⁊ ⁊ pseuerās ⁊ forme pi
neate. est optimū signū. significat. n. materiā san
guineā. que cito digerif. ⁊ erit digōni obediēs.
Itez nota q̄ si in hac fe. ⁊ in alijs fe. acutis ap
paret urina discolorata. ⁊ pauca mictura ual
de malum signum. ⁊ spetialiter si nullā facit re
sidentiam in fundo urinalis. dum quiescit per
duas uel tres horas. Si tamen in multa quāti
tate micta fuerit ⁊ frequenter ⁊ faciat residētiā
bonum signum est. quia est signum digōnis ⁊
purgationis per urinam. Item nota q̄ i hac
fe. ⁊ in alijs acutis urina pauca fetida. pinguis
uel nigra ⁊ huiusmodi ⁊ mingitur cum diffi
cultate. mortem pximam protendit. Curetur
igitur huiusmodi pass. i hunc modū. def omni
mane syrup⁹ acceto sus uel oxizacara. uel suc⁹
malorum granatorum cum zucharo. mixtus
cum aqua semi. comunium seu cum lacte se.
predictorz. In secūdo uero uel in tertio fiat mi
nutio de mediana uena. ⁊ hoc dico si ītus etas
⁊ simil. ia particularia i hoc ɔueniant. Pueri. n.
⁊ senes nō sunt flobotbomādi sicut uult Aui.
Itē si uomitus uel fluxus uentris in principio
superuenerit. uel pa. macilent⁹ fuerit ultra mo
duz minutio nō est facienda. Item i tempore
nimis fri. nec nimis ca. nō debz fieri minutio
nec in tempore nimis uentoso. nisi maxima imi
neat necessitas. ⁊ hoc in omnibus acutis fe. ⁊ i
omnibus alijs egritudinibus. ⁊ etiam in sanis
locum habet. Item nota q̄ in continuis in die
secunda uel quarta ad plus minutio. iam facia

mus ꝛ non ultra. Et ratio est. quia usq3 ad 4m diem harum egritudinu3 materia est fluxibil' ꝛ uirtus fortis. a quarto uo die antea uirtus d bilitatur ꝛ materia resid3. ꝛ ꝑpter h a quarto die antea non deb3 fieri minutio. quidam uero minuūt i quarto die. q nō aprobo. ¶ Itē nota q si in huiusmōi continuis sequatur fluxus uētris uel uomitus. est malu3 signu3 ualde. Fit.n ex habundantia humorum ꝛ ui sinthomatis. ꝛ de .x. uix unus liberat. quibus hoc accidens ꝑpter minutionem san. superueniat. Facta minutione detur syrupus uiol'. uel ro. cum aqua frigida. uel zuchaꝝ ro. uel triasandali. dieta tenuis iniungat. q2 dicit ypo. in affo p2ime par. Ad ultimas .i. acutas egritudines ultime curationes ꝛc. Sit igitur dieta coꝝ mica panis ter uel quater lota cum zuch. scariola. lactuca. portulaca. farina ordei amigdal' ꝛ huiusmodi dent in quarto uel octauo die purget cū ista decoc. ℞. ca. uc. epatice scariole boragis ana. M. s. uiol'. ʒ. s. se. coium contussoꝝ. ʒ. ii. pruna. xxx. iuiube sebesten ana. xx. hec oīa i q̄titate aque sufficienti coquant ꝛ colleNt. ꝛ collature addātur pulpe cassiefi. ʒ. ii. oximell' simplicis tamarindoꝝ diaprunis. zuchari uio. ana. ʒ. i. zuchari ro. ʒ. i. s. reubarbari triti ꝛ positi i suco scariol' depurato. ʒ. iij. Et si maiori indig at purgatiōe adde mirabolanoꝝ citrinoꝝ puluerizatoꝝ. ʒ. i. s. aque decoc. plātaginis. ʒ. ii. hec. n. decoctio i omni tertiana ꝛ omni egritudi e de colera fcā ꝯueniens est ꝛ bona in his tamē egritudinib' tucior in. xiiij uel. xv. diebus q̄ ante si compe tenter possum' differre. Qñ uero materia fuerit furiosa currens subito de loco ad locū. tunc statim purgamus nec digestionē3 m teriei expectamus. Nam sinochus ꝛ sinocha. frenesis squinātia. ꝛ antrax. pass. illiaca. ꝛ collica. tenasmon. acutissim' ꝛ similia materie digōne3 i his egritudinib' nō expectabat ma. meus. sed stati humorē peccantē euacuabat ēt materia existēte cruda. Utatur pa. causonide3 syrupis frigidis in p2ecedēti capitulo traditis sicut est syrupus de succo cucur. ꝛ zuch. syrupus de se. cōibus syrupus psiliatus acetosus uiolat' rosat' ꝛ huiusmodi sitim extinguentia in p2edicto ca. dcā. Detur etiam syrupus rube' qui fuit in uent' in ultra marinis ptibus qui fit de herba. q̄ sub niue oritur ꝛ zucharo optimo in hac fe. ꝛ omnibus fe. ex ca. humoribus factis mirabilit con frrt ꝑuocteu3 somn' lauando pedes man' frō tem ꝛ timpora cū aqua i dicto capitulo dicta ꝛ ponēdo tipori ꝛ frōti ēpl'3 aliqō ex dictis i ca. de freneSi. Epithimet stomac'. frons epar. ꝛ tipora cum epithimate dicto. Aque fri. i. febribus adurentibus ꝯpetenter tribuant sicut ē aqua panis bene cocti ꝛ bene fermentati ꝛ de bono tritico facti. in aqua frigida ponat ꝛ tam diu ibi iaceat. donec optime mollificet. dēide cū pāno lineo mūdissimo collet. ꝛ si uis adde parum zuchari. ꝛ collaturā dabis. hoc. n. i acutis fe. pl'm ualet ꝛ bene nutrit ꝛ calorē mitigat ꝛ aqua ca. decoc. draganti. zuchari ꝛ penidiaꝝ medula citruloꝝ in frigida aqua infusa ꝛ data Et h dico si huiusmodi fe. fuerit sine apostēate ꝛ sine punctura ꝛ dolore pecto. i. q2 tunc hui' modi aque frigide nō competunt. Nam ut ait ypo. in affo. Frigidum inimicum est neruis pectori ossibus ꝛc. Aqua melonis palesti in his fe. data optima ē que hoc modo extrahi deb3 Accipiatur melo palestin'. ꝛ perforetur ꝛ per illud foramen imitat zuchaꝝ i p2edicto. melone. ꝛ tamdiu manibus moucat huc ꝛ illuc quo usq3 zucharum liquefiat. deinde ipsa aqua tribuatur in potu. ¶ Alia aqua optima in huius modi fe. que discrasiam feb2ilem ꝛ incendium ꝛ sitim mittigat ꝛ urinam p2ouocat. terātur semina cōmunia ad q̄titate3. ʒ. iij. plus uel min' secundum q uolueris. ꝛ super ipsis tritis ifun de ptisanam ordei feruentissima3 ul' saltē aquā simplice3 ca. (sed nō tm̄ u3) ꝛ collet ꝛ adde zuchari ꝛ penidiarum. ꝛ i potu da. ¶ Et si fuerit uentris constipatio. detur hec aqua opt ma. q̄ quasi uino assimilatur. ꝛ multum confert in huiusmodi fe. ꝛ in simplici ꝛ duplici tertiana. alterat. n. feb2ilem discrasiam. ꝛ purgat aliquan ulum. hul'. aliqua frustra reuberbari in aqua. ꝛ ipsum reubarbarū aquā colorabit sic q quasi vinū uidebitur. ꝛ addito zucharo uel penidijs uel syrupo uiol' detur in potu. Clistere leniu̅m uel suppositoriu3 fiat si necesse fuerit. pro aspe ritate lingue. ꝛ p2o dolore capitis fiant reme^a supius dicta i p2ecedēti ca°.

¶ Ca. xvii. de emitriteis. ꝛ p° de maiori.

Emitritei tres sūt spetiës. s. maior me dius ꝛ minor. medius ꝛ minor curari possunt. si medicus fuerit prouid' et circa i firmu3 solicit'. Maior uero potius diuina q̄ humana manu curatur. auctoribus ci

bus testantib⁹. Emitriteus quidē ē fe. ↄtinua ex duobus humoribus. uno in uenis. ⁊ altero extra putrefactis. Et dicitur emitrite⁹ ab emi ꝙ est medium ⁊ triteus ꝙ est tertiana inde dicitur emitriteus quasi habens mediā ptē sui materiā tertiane. s. coleram. Minor itaqꝫ emitriteus fit ex flegmate putrefacto intra uasa. ⁊ colera extra. Unde talia debēt esse sintbomata. Urina ruffa. seu subruffa. seu citrina ⁊ mediocriter spissa ⁊ sup⁹ linens cū appōne manus. pulsus uelox ⁊ plenus. lingua appet aliqꝫ tul' nigra ⁊ limosa. pa. continuo frigor' infestat' a pmo die usqꝫ ad tertium uel quartū diem in uespis. ⁊ postqꝫ frig⁹ minuit' pmanet extremitatum fritas. s. manuū pedū nasi ⁊ sic manet ī firmus p. xviij. horas. quas habet ī sūmo labore. s. ab hora uespertina usqꝫ ad matutinā. ⁊ est cum oculorum grauitate falso sōpno. ⁊ sic a qbusdam medicis īpitis minus bñ iudicātib⁹ pp huiusmodi accidentia ⁊ stuporē oculorū litargia esse creditur. ⁊ pp sex horas. s. a tertia usqꝫ ad ueperas quas habet in falsa quiete a qbusdam impitis quottidiana esse creditur. cuꝫ nō sit. Unde quisqꝫ pbus medicus infirmum suum dꝫ assidue uisitar'. ut assidua uisitatiōe qꝫ pass'. curare debeat cognoscat. ⁊ nō semp ī sola aspectiōe urine ↄfidat. cum urina sit falax nūcius pp quaꝫ in quibusdaꝫ morbis ⁊ spāliter in his morbis. ⁊ que hñt materiam ītra uasa. Medius uero emitriteus fit de colera putrefacta intra uasa ⁊ ex fl'ate extra uasa putrefacto. In principio appet urina rubea uel subru. mediocriter tenuis. ī statu uero aliquantulum inspissat'. seu in augumēto. ⁊ in supficie aliquātuluꝫ liuiditatis uel uiriditatis uel nigredinis ad est. uigiliaruꝫ instantia. sitis lingue. ariditas. asperitas dolor frontis timpoꝝ ⁊ aurium constipatio uentris pulsus uelox ⁊ subtilis. Rigor ī hac spē emitritei de tertio in tertium diem inchoatus sexta uel nona hora diei habens. xxvi horas in sūmo labor'. ⁊. xij. in fl'a quite. Maior uero emitriteus fit ex colera putrefcā intra uasa ⁊ mi'ia extra. ⁊ habet xl. horas in sūmo labore ⁊ xi. ī fl'a quiete. infestans pa. intēsissime eisdem accñtibus sicut ī medio emitriteo dixim⁹ sed magis ualde ⁊ cum pessimis ⁊ malis significationibus ⁊ mortalibus. urina apparet ī eo uiridis uel nigra. Et isti tales (sicut superi⁹ dixi) sunt scō spiritui comēdandi ⁊ solis signis pronosticis relinquendi. Et nota ꝙ quandoqꝫ

solet fluxus uētris. uel uomitus ī pn⁹ minoris ⁊ medij emitritei supuenire. q si fiat ui sinthōatis iam debili exñte infirmo mortem pximaꝫ pronūciabis. Si uero cū fortitudine uirtutis ⁊ ui materie pugnantis ↄtra morbum. tunc egritudinem breuem ⁊ bene terminabileꝫ fore pronunciabis. Curetur itaqꝫ minor emitriteus in hunc modum. a principio detur syrupus acetosus. uel oxizacara cum aqua fri. uel tepida. In tertia uel quarta die fiat minutio (uirtute ⁊ etate pmitt. ntibus) de uena epatis ⁊ san. secūduꝫ uirtutē pa. extrahat'. Post minutionem uero detur syrupus ro. uel uio. cum aqua fria ul' zucharuꝫ ro. nouuꝫ pter cōfortationeꝫ stomaci ī. viij. uel. x. uel. xij. diebus uel ultra. qꝛ huius modi egritudo. vij. viiij. xi. xiiij. uel. xviiij. die terminat' ut plurimuꝫ. ⁊ quandoqꝫ usqꝫ ad. xx uel. xxiiij. diē ad plus protenditur. prolonges itaqꝫ qꝫtum plus potes dare medicinaꝫ si uideretur periculuꝫ iminere. Des itaqꝫ hāc decoc. in decia uel duodecima die. ℞. polipodij quercini boni ⁊ recētis. ⁊ bene rasi ⁊ mundati a cortice exteriori. ʒ. quatuor teran' bene insimul' cū ʒ. i. s. se. fenicuti ⁊ buliāt cuꝫ. xxv. prunis siccis ⁊ additis. ʒ. ii mirabolanorum citrinoꝝ in sero mane collatura propinet'. uel detur hec decoc. optima ad hoc ℞ ca. uc. epatice ana. M. i. uio. ʒ. i. pruna damascena sicca. xxx. Iuiube sebesten ana. xxv. polipodij quercini mundati. ʒ. i. s ordei mundi. p. i. se. fen. anisi añ. ʒ. i. omnia perfecte coquantur ⁊ collentur. ⁊ additis tamaridorum. ʒ. ii. pulpe cassie fi. ʒ. i. mirabolanorum citrinoꝝ. ʒ. s. per totam diem iaceant ad serenū ⁊ additis. ʒ. i. zuchari uiol'. mane in aurora tepida exhibeatur ī potu. Uel detur aqua reubarbari cuꝫ syrupo uiol'. ⁊ si in yeme fuerit uel autūpno detur oximel. psiliticū uel diaprunis ul' ellectuariuꝫ de suco ro. ꝙ si necesse fuerit sepe fiat ⁊ si ī xiiij. uel etiā in. xxiiij. transeat egritudo. Et ēt si fluxus uentris uel san. uel uomit⁹ supuenerit. ⁊ eger nō uideatur tibi in totum liberat⁹ pp hoc non stes quin cum predictis decoc. ⁊ ellectuarijs purges ipm dūmodo uirtus pa. sit fortis. ¶ Et si fl'a extra uasa remanserit prouocabis uomitum cuꝫ aqua. se. rad. rapaꝝ uel rapistarum atriplicis. seu raffeni uel cum uomitu. Nicholai scarpelle uel patriarce ⁊ similibus in capitulo de uomitu positis. ¶ Et si stupor superuenerit seu subeth. fiant fricationes seu cetera remedia in capitulo de litargia

dicta.ut sunt clisteria empl'a ꝛ huiusmodi i oc cipitio facta fricatione primo forti sicut in cap° predicto plene dixi.dieta tenuis exhibeatur si uirtus usqȝ ad statum durauerit.sicut est pti sana collata cum zuccharo ꝛ penidijs mica panis ter uel quater lota in aqua cuȝ zuccharo ꝛ peni dijs pruna damascena elixa.scariola lactuca cu curbita portulaca citrul' ꝛ huiusmoi elixa.cuȝ agresta uel aceto parata deī.lac amigd farina ordei cū eodem lacte parata ꝛ huiusmodi deī ¶Quod si infirm° fuerit ualde debilis.ꝛ uirtus nō sufficit usqȝ ad statū deī suc° parue pulle cū ordeo mūdo decocte vel ipa caro ipsi°pulle in tm̄ decocta ꝙ caro ab ossibus separet.pira grossa ꝛ matura ꝛ poma grossa dari possunt etiam nuc iudaice.sucus granatoꝝ ꝛ similia da ri possūt.Medius vō emitriteus eodē modo curatur per omnia sicut minor hoc excepto.qꝛ in pacientib° mediuȝ emitriteum debemus in sistere q̄tum possumus cum emplastris ꝛ alijs remedijs ꝓuocantibus somnuȝ in capitulo d frenesi dictis.Cum isti pacientes mediuȝ de fa cili fiant frenetici In minori debemus fricati ones ꝛ huiusmodi facere ibibere sōpnuȝ sicut dictum est.cuȝ his que in capitulo de litargia dicta sunt.cuȝ de facili huiusmodi minor emi triteus in litargiaȝ conuertat.Unde in aliquo preterq̄ in hoc nō differt cura minoris ꝛ medij emitritei.Eodē.n.mō purgamus ꝛ digerimus materiā.ꝛ huiusmodi alia facimus in uno sicut ī alio.Nec differt cura uni° ꝛ alteri° nisi ī duo bus dictis.Maior vō emitrite° incurabil' ē ut dixi.cum inuenim° patientē inq̄tum possum° ipm pro despato in cura recipiendū.ꝛ iūstam° cum predicta cura in capitulo de minori emi triteo dicta. Item purgemus pa.cum decoc. sene.thimi.cuscute.epithimi uiol'ca.ne.scolo pendrie ana.M.s.uiol'.ʒ.i.pruna.xxx.omib° decoctis addatur collature cassiefi.tamarido rum.zuchari uiol'.diaprunis.ana.ʒ.i.lapidis la zuli.ʒ.ij.reubarbari.ʒ.iiij.mirabolanorum ci trinorum.℥.s.per noctem hec insimul iaceant māne uero collatura propinetur in potu.ꝛ fa ciamus quod possumus.tamen semper huius modi pa.maiorem emitriteuȝ pro despato ha bebmus.

¶Ca^m.xviij.de tertiana uera.

Tertiane eniȝ due sunt species.alia vā ꝛ alia ñ vā ꝛ hec dicit nota.Sȝ primo de uera agendum est.Uera tertiana fit ex cola ru.naturali pura.ꝛ potius in iuuene colerico sicco ꝛ macilento magis intensa.ꝛ in estate ꝛ in calida regione ꝛ sicca.ꝛ dieta ēt cal da ꝛ sicca ꝛ multe colere generatiua precedente.ꝛ tal'ter tiana inter acutas nominatur.que tantum per vij.pariodos durat est uera.ꝛ si transit septem pariodos est nota.Habet igitur uera tertiana xij.horas in sūmo labore.xij.in leptopirijs.ꝛ xxiiij.in uera quiete.Urina teliuȝ russa uel d russa.p totum tenuis.ꝛ quandoqȝ crocca.uel aurea apparet.ꝛ pa.de tertio in tertium diem ī festatur a tertia hora diei antea.primo cum in genti rigore sed paꝝ durat.postea sequit calor pulsus magnus.ꝛ uelox sitis.amaritudo oris ꝛ etiam ulceratur os dolor frontis ꝛ timporū ꝛ quandoqȝ dolor ꝯtinuus ꝛ collericus sequi tur.Et nota ꝙ cum dicitur tertiana uera uel quartana ꝛ huiusmodi fe.habet tot uel tot ho ras in labore.intelligit ꝙ eas haberet ad plus aliū.enim huiusmodi tertiana uera nō affligit in fe.per ix.horas.uel.x.uel minus si materia fuerit pauca ꝛ sic de aliis.In pricipio itaqȝ hu iusmodi fe.detur ad diuisionem materiei quo libet mane.℥.i.s.syrupi uiolati uel oxizacar. cum aqua fri.nisi fuerit cū hoc dolor pectoris uel lateris.qꝛ tunc miscemus cum predicto sy rupo tertiam partem.ʒ.penidiarum.ꝛ damus cum tepida.Et si fuerit cum hoc fluxus uētris uel uomitus.admiscemus predicto syrupo.ʒ s.zuchari ro.antiqui uel damus syrupum ros. ¶Si uero uenter fuerit cōstipatus.damus sy rupum uiol'.cum tepida.uel oxizacara misce mus zucharum uiol ꝛ damus ¶Post uero ter tiam uel quartam accessionem uidelicet ī octa uo uel decimo die si materia fuerit in stomaco ꝙ cognoscitur per nauseam uel uomitum uel per alia signa supradicta ad hoc conuenientia educatur materia ipa cū uomitu patriarche ul' Nicolai ꝛ similibus in capitulo de uomitu di ctis.uel in ipso feruor caloris aqua frigida in multa q̄titate exhibeat in potu.ꝛ digitis ī ore imissis uomi tus prouocetur.multi hoc solo curantur.uidelicet cum matera est in stomaco que faciat huiusmodi tertianam ueram.¶Quod si materia sit in intestinis.ꝙ cognoscitur quia dolor ꝛ tortio sunt circa uentreȝ.ꝛ quandoqȝ adest fluxus uentris ꝛ egritudo collerica.tūc educatur materia cum clisterijs acutis ꝛ mor dicatiuis superius dictis ꝑtim.ꝛ partim etiam

cum medicinis inferius dicendis. Si uero materia sit in epate uel kisti fellis ꝙ cognoscitur per urinaꝫ multum incēsam in colore. ⁊ etiaꝫ ad quandā spissitudineꝫ accedētem. ⁊ calor est ualde acutus. Si uero in spūalibus fuerit materia tunc adest sitis intēsa. ⁊ per potum mitigari nō potest. In quocūqꝫ predictoꝝ locorum fuerit materia. s. in intestinis. epate uel kisti felis. uel i spūalibus. digeratur secundum doctrinam superius dictam. In. x. uel. xij. diebus purgetur pa. cum decoc. ista. ℞. ca. ue. epatice. scolopendrie. boraginis ana. M. s. florum uiol. florum boraginis ana. ʒ. i. se. coium. ʒ. ii. ordei mundi. p i. pruna. xxx. iuiube sebesten ana. xxv. h omnia pfecte coquātur. ⁊ colentur. ⁊ collature addatur tamarindoꝝ oximellis simplicis ana. ʒ. i. zuchari ro. uiol. ana. ʒ. s. diaboraginati. ʒ. i. s. reubarbari triti ⁊ positi in suco scariole depurato p noctem. ʒ. tertiam aque decoc. plantaginis. ʒ. ij. hec omnia simul mixta p noctem simul iaceāt ad serenuꝫ. mane uero in potu dentur. quoniaꝫ hac decoc. utebatur magister meus in tertiānis ueris. etiam ⁊ in causōe. ⁊ in omnibus egritudinibus ex colera factis. Utebatur etiaꝫ syrupo laxatiuo ad hoc. ℞. uiol. ʒ. ii. pruna. I. iaceant hec per noctem in aqua feruenti. māne uo bul ⁊ colenꝰ ⁊ fiat syrupus cuꝫ lbr. i. s. zuchari in quo adde reubarbari pluerizati. ʒ. iij. aque ro. ʒ. iiij. d hoc syrupo sumat pa. ʒ. iij. uel quatuor de quarto in quartum diem in die quietis. ⁊ hoc post tertiam uel quartam accessionem. uel purgetur solum cum decoc. mirabolanorum citrinorum ⁊ cum. ʒ. ii. zuchari in aqua ca. per noctem ponantur mane uero exhibeatur collatura eorum habenti stomacum frigidum cum ca. habenti uero stomacum calidum. cum fri. exhibeantur. Et nota ꝙ mirabolani dati cum ca. faciunt plus urinare ⁊ minus assellare cum frigida uero dati contrarium faciunt. ¶ Qd si pa. ualde timorosus fuerit in accipiendo decoctionem. nec consuetus talia sumere. anteꝙ̄ detur ipsa medicina. seu decoctio. per quinque uel sex dies fiat hoc emplastrum constrictiuū ⁊ stomachi confortatiuum ⁊ stomaco apponatur. ℞. sanguis draconis masticis olibani gūi arabici. ro. aū omnia puluerizata cum suco mēte conficiantur. Cumqꝫ medicinam dare uolueris. ligetur sumitas lacertorum brachiorum ⁊ crurium circa musculos ⁊ digiti manuum ⁊ pedum cum aliquibus corrigijs subtilibꝰ seu cordis ligentur. ⁊ fiat fricatio extremitatum. ⁊ lauet sibi os cum aceto uel agresta uel succo arancij uel limonum uel pomo acetoso siue malogranato acetoso. ⁊ nil de eo deglutiat. ⁊ ex succo alicuius predictorum uel aceto infundātur oculi. postꝙ̄ autem biberit medicinam aspergatur facies eius cum aqua rosata uel aqua frigida ad quantitatem unius cieti proiecta supra eius faciem. ⁊ odoret panem assum in aceto ⁊ succo mente infusum. aut pulegiuꝫ uel muscum ꝙ melius est. ¶ Quod si abominatio uenerit pa. ⁊ medicinam eicere uoluerit per os. panem assum in aceto infunde addito suco mēte uel ipsa menta teratur. ⁊ spongia marina. uel lana sucida intincta in huiusmodi liquorꝰ orifitio stomati sepe apponatur. ⁊ in ore eius salsaꝫ teneat. ⁊ si uult parum de ipsa transglutiat. ut sapor medicine aboleatur. deinde quiescat in lecto calido nec dormiat nec etiam deambulādo uadat nisi prius medicina mouere incipiat Cumqꝫ medicina iam soluere inceperit. uadat parum deambulando per domum passum pꝰ passum. ¶ Quod si ipsa medicina non bene soluerit. des parum de reubarbaro pul. cuꝫ sero caprino uel de electuario de succo rosato uel diaprunis. uel aliquod tale cum tepida uel cuꝫ frigida. uel cum aqua prunorum ꝙ melius est ¶ Et si propter frigiditatem aeris seu stomaci medicina non duceret sicut debet. tunc panis calidus sicut exit de furno per medium scindatur. ⁊ in pāno lineo inuoluaꝰ. ⁊ stomaco apponatur. uel locum ca. uino albo irroratum i pānis inolutum. imo ola lutea uel uesica enea uino uel aq̄ plena inoluta pānis ⁊ similia ca. stō applicenꝰ. ¶ Et si uomitus superuenerit. succuraꝰ cuꝫ his que in ca. de uomitu restrinjēdo sunt dicta. ¶ Et si medicina nimis duxerit. teratur spongia ⁊ cum cinere conficiatur. ⁊ fiat ex eis emplastruꝫ ⁊ supra umbilicū ponaꝰ. Mittaꝰ pa. i bal. aque decoc. radicis filicis ⁊ psi corticis granatoꝝ ⁊ hꝰi stipticoꝝ. ⁊ denꝰ syrupi ⁊ electuaria ↄstrictiua i ca. de fluxu uētris ⁊ disinteria dicta. Et no. ꝙ si i tertiana fuerit dolor pectoris. ppea forte q2 i spūalibꝰ mā ↄtineꝰ uel alia q̄cūqꝫ de cā ab iterioribꝰ ꝓueniēte. nō dꝫ dari medicina nisi pꝰ ipe dolor sedeꝰ ⁊ recedat ⁊ tūc oīa pticularia ↄsiderari debēt. Syrupus mirabilꝭ tertianā. ℞. suci plātagīs scariole ⁊ cicoree. aū qlibꝫ istoꝝ succoꝝ depureꝰ ⁊ oēs i sil misceāꝰ ⁊ buliāt. ⁊ addito zuc. fiat syrupꝰ in quo addaꝰ paꝝ cristali puluerizati. ⁊ deꝰ q2 miremō uꝫ ⁊ siti extiguit ⁊ calorē repmit in ipo

Hora accessiōis pedes ꝛ crura ponāt̄ i aq̄ fria decoc. mirti malue uiol' ꝛ similiū ꝛ frons ꝛ tim pora supradicta aqua lauetur. Postea in ipso calore ꝛ feruore intensissimo cū pa. uidetur to tus comburi. ꝛ sitit mirabiliter. det̄ sibi in po tu uas eneum uel uitreū magnū plenum aqua frigidissima ꝛ patet ad sacietatē. ꝛ crura ꝛ bra chia ꝛ pedes suos in aqua predicta frigida tene at decoc. mirti ꝛ cum substantia. Postea predi cta membra inungātur oleo rosato. ꝛ uiol' pri⁹ tamen cum panno lineo subtili absťsa. ꝛ etiā in lecto ponatur pa. hoc eīm solo plures tertia narios curauit magister meus. Et hoc debet fieri post tertiam uel quartam accessionem materia iam digesta. Sirupus etiā dyaquilon in potu detur pro siti. ꝛ syrupus superius scrip tus. psiliū ablutum in ore teneat. Fiat ēt aer ar tificialiter frigidus cum aspsione frigidarum herbarum ꝛ aquaꝝ ꝛ huiusmōi per cameras. Electuaria frigida syupi frigidi. ꝛ huiusmōi ꝛ alia frigida in capitulo de causone dicta dētur. Pro īsompnietate prouocetur sompnus cum his. que in capitulo de frenesi diximus. Pro dolore renum ungantur renes ex oleo uiol' ro. agresta ꝛ lacte mulieris simul mistis. Item fa xiculum cimaruꝫ tenerimarū mirti in aceto de coqui facias. quoniam mirōmō huiusmodi do lorem tollit ꝛ hoc sepe fac. Aliud ad idem ace tum. agresta fructus solatri uermicularis por tulace cimbalarie. ꝛ huiusmodi frigidarū her barum insimul misceantur. ꝛ addito oleo uiol' ꝛ ro. tepido fiat. ꝛ in hoc liquore pānus. spon gia uel lana succida infundatur ꝛ renibus se pius applicetur. Pro oris ulceratiōe penidie zucharum āmidum cū zucharo uiolato ꝛ aqua rosata insimul distēperetur. ꝛ ex hoc ulcerata loca liniātur. Aliud acetum decoctiōis mirti masticis ꝛ rosaruꝫ gargarizet. quia mirōmodo ualet. Item aqua de floribus mirti per alembi cum abstracta ꝛ gargarizata ad hoc mirabilit̄ ualet. Aliud expertissimuꝫ uitella ouoruꝫ bu liant diu in sartagine ꝛ desuper aspgatur pul ue. penidiarū zuchari ꝛ amidi. ꝛ ex hoc locus ulceratus seu pustulatus sepe liniatur. Pro ti nitu auriū sucus sempuiua coriādri solatri uer micularis hedere terestris. unumquoq̄ꝫ per se uel omnia simul mista cum pauco lacte muli ris ꝛ aqua rosa. auribus instilletur. quia dolo rem tollit. Aliud ad idem per me expertum ellixentur. duo uel tria uel quatuor oua galine sic ꝙ fiant dura. ꝛ ex albuminibus. ipsorū aqua extrahat̄ expmēdo ea forti cū pecia lini subti lissimi. ꝛ tal's aqua cū ol'o ro. mixta tepida ac si in sole stet isset aurib⁹ infundat̄ qꝛ aurib⁹ ni hil actu fridū dꝫ ipōi. Pro dolore g° renū. p ulceratōe oris ꝛ p tinitu auriū ꝛ h⁹i si ea q̄ di cta sunt hic nō sufficiāt. sunt remedia ad hoc. cō uenientia sicut in pprijs capitulis dictum ē. su pius. Item nota ꝙ in omni tertiana tam nota q̄ uera post tertiam uel quartā accessioneꝫ alu men ꝛ trifolium cū trifera saracenica ante horā accessionis tollit ipsam tertianā ꝛ patienteꝫ li berat (secundū ꝙ dicit magister. Petrus yspa nus senex in secretis suis) Item aliud optimū ad hoc post purgationē. serent̄ sandali albi ꝛ ru. cum serra cum qua fiunt pectines. uel cum simili serra. ꝛ illa serratura cum suco uermicu laris uel sempuiue cū syrupo ro. ul' uio. uel sy rupo facto de herba ribes in potu detur. uel cū aliqsto suco herbarū frigidarū ꝛ zucharo i potu detur. Dieta eoruꝫ sit mica panis ter uel quater in aqua frigida lota. deinde cum zucha ro uel penidijs lacte amigdalaꝝ ptisana ordei farina ordei spelte cū predicto lacte cōdita. pru na damascena elixa medula citruli ꝛ melo pe lestius uue iudaice granatoꝝ sucus cruda her ba acetosa ul' elixa satis est utilis. scariola lactu ce cicorea spinachie portulaca cucurbite nu. hec oīa elixa ꝛ cū lacte amig. condita. ꝛ pauca agresta l' aceto. desup isusa dētur. spgi ēt cūꝫ i optimi sunt Abstineāt a carnibus ꝛ uino oīo. Quia ñ pura corpa q̄to magis ꝛc. ut ait ypo. affo. io. pticule secūde. In die uero accessionis uel nullus cib⁹ det̄ uel det̄ cib⁹ tenuissim⁹ p quinqꝫ uel saltē quatuor horas ante poxismū. qꝛ i paroxisimis subtrahere oꝫ ꝛc. ut ait ypo. affo. io. pticule secunde nihil igit̄ in ipo poxis mo dādū ē de cibo. ꝛ hoc itelligas nisi ūtus eēt ualde debilitata ꝛ ultra mōꝫ dissolueret̄ sicut accidere ↄsueuit in colericis. i his. n. cū appuc rint accidētia ūtutē dissoluētia. illico cib⁹ ē dā dus. s. i paroxismo ꝛ āte poxismū. ꝛ ēt i statu. ꝛ hoc ualt Ga. i cōmeto sup regimīe acutoꝝ ꝛ i cōmeto afforismi. ix. pme ptic'e. In accñtib⁹ itaqꝫ ūtutē dissoluētib⁹ illico cib⁹ ē dādus. ꝛ hūc mōꝫ tenebat ēt. M. me⁹ i. dietādo ifirmos suos. dabat igit̄ corpe ōbili exñte. ꝛ i huiusmō febricitātib⁹ ꝛ i alijs ēt febrib⁹ pultē ul' tortā oui. uel pdicā olera cū lacte amig. ↄdita. appo sito i eis p cōdimēto frustro uno itegro asogie recētis Cū uo iā pa. ↄualuerit utat̄ ↄfortatiuis ꝛ restauratiuis sicut est rosata nouella. diamar

gariton triasandali diarodon abbatis.electua
riũ ad restaurationē humiditatũ.⁊ similia in ca
pitulo de ethica dicta dentur. Syrupus cōfor
tatiuus ⁊ restauratiu' substātial' humiditatis
℞.suci boraginis libr.iiii. florum rorismarini
florum boraginis se.bombacis berberis endi
uie sandalo.al.⁊ ru.capriolorum uitis.seminis pa
paueris al.oĩum an.ʒ.unius tertiā se.basilicōis
ʒ.quartā.omnia hec terantur ⁊ in succo boragi
nis predicto bulliant usqꝫ ad tertie partis com
sumptionem.⁊ addito zuccharo fiat syrupus ⁊
in fine decoctō.adde ambre ⁊ musci ana.℈.i.⁊
utatur quottidie.quoniam confortat spiritus
⁊ restaurat miromodo. Itē intestina porcelo
rum uel edorum bene preparata ⁊ data.galina
etiam uel perdix que est melior decoquatur i
pasta in furno inuoluta cū zirbo ut sua bona
humiditas reseruetur.⁊ paruꝫ de maiorana ul'
bassilicone cum pul.cinamomi spice uel galan
ge ibi apposito detur.quoniam miromodo re
staurat. Ad tollenduꝫ paroxismum tertiane. ac
cipe foliorum urtice foliorum salicis.uitis an.
M.i.terantur ⁊ cum forti aceto conficiantur.
⁊ circumcirca pulsus brachiorum inuoluantur
per duas horas ante accessionem ⁊ similit' cir
ca pulsus probauit in domino petro cañ. Ex
pimentũ ma.mei alcuians ualde ⁊ qñꝫ. diminu
ens ⁊ tollens totaliter paroxismū sic ꝙ anteꝗ̃
pa.non ledat. ℞.oxizacare.℥.i.s.succi cicoree
depurati.℥.ii.aque.ʒ.iiii.omnia dētur in potu.
Item os de corde cerui puluerizatuꝫ ⁊ datum
in potu est mirabile ⁊ ꝓbatum. Et digesta ma
teria electuariũ de suco ro.uel diaprunis dat'
multũ confert. Itē trifera saracenica ad ꝗ̃tita
tem.℥.s.data cū.℥.i.syrupi rosa.⁊ aqua frigida
data in mane in die qetis.uel in duplici tertiana
in die minoris accessionis mirabiliter diminuit
⁊ tollit qñꝫ tertianā. Syrupus laxatiuus cōpe
tens in tertiana feruida materia iam digesta ⁊
in acutis ⁊ in calore epatis.ſm ma.Tadeũ. ℞.
uiol'.ea.ue.berberi an.℥.iii.pruna damascena.
xxx.mane.℥.ii.mirabolanorum citrinorū.℥.i.reu
barbari.℥.s.radicis plantaginis.℥.ii. gramis
pentafilon. an.℥.ii.terant' ⁊ stent in aqua p diē
⁊ noctem.deinde coquātur ad medietatē ⁊ fiat
syrupus cū zucharo.da de eo.℥.ii.uel.iii. cum
aqua tepida. Expimentū contra tertianā.ſ.v.
dñi pape.medici ꝓbi. digesta materia.da.ʒ.i.
centauree minor' mense maii collecte uel salti
ipa herba cū.℥.ii.syrupi ro.uel uiol.uel cuꝫ.℥.
i.trifere saracenice cū aqua frigida probatuꝫ ē.
Item fiat emplastruꝫ. ℞.cimini armoniaci ma
sticis ana.terantur ⁊ cum mucilagie psilii distē
perētur ⁊ pone super uenas pulsatiles manuū
⁊ pedum per horā unā ante acessioneꝫ. Et hec
de cura uere tertiane sufficiant.

Capl'm.decimumnonū de tertiana nota.

Videamus nunc de tertiana nota seu ñ
uera. Nota igitur.tertiana seu nō uera
est illa.in qua omnia accidentia supra
scripta uel plura non cōueniunt. Nam differt
nota a uera in hoc.ualet quia pa.notam infestari
debet de tertio in tertiū in uespertinis ⁊ seroti
nis. Primo rigor' maior' ꝗ̃ in uera tertiana.⁊ ca
lor sequitur non tam magnus. pulsus tardior
est in hac ꝗ̃ in uera.urina minus incensa est ꝗ̃
in uera. Variatur enim urina secunduꝫ diuersi
tateꝫ humorū complesionū ⁊ temporū. Iteꝫ dif
fert nota a uera in hoc.quia tertiana uera i.vii
pariodis longissima iudicatur ut ait ypo.afo.
lviiii.quarte ꝑticl'e. Vñ tertiana ūa nunꝗ̃ trāsit
septimū pariodū.⁊ si ulteri' extendat'.non est
uera sed nota. ¶ Item tertiana nota ꝗ̃uis in
estate fiat sepe.in iuuene ⁊ collerico nō fit.sed
magis in sene.⁊ si forte in collerico fiat.fit i ye
me uel autūpno. ¶ Tertiana uera ut dictuꝫ est
fit soluꝫ cuꝫ colera ru.peccat. In nota uero.qñ
qꝫ colera citrina peccat. ⁊ quandoqꝫ uitelīa.
Urina igit' subcitrina ⁊ i substātia citrino colo
re remissa ad tenuitatē magis accedēs quā ad
spissitudinē tertianā notam de colera uitelina
ostēdit. Unde adest stōi nimia repletio capitis
grauedo fastidium.⁊ pa.predicto modo debꝫ
infestari. Quando uero peccat colera citrina.
Urina apparet citrina.⁊ in citrino colore remis
sa.tenuis mediocriter.magis tamen ad tenuita
tem quam spissitudinem accedens.tertianam
notam de colera citrina na ostendit esse.⁊ ꝑdcā
sinthomata.debent esse ¶ Colera uero erugio
sa ⁊ prasina non colligunt ad putredinem pro
pter facilitatem ⁊ furiositatē motus ⁊ ideo nō
inducunt fe. nec urinaꝫ immutant ut ait ysaac
in libro fe. Curetur itaqꝫ tertiana nota de cole
ra citrina uel uitelina hoc modo det'.pa.℥.i.s.
sirupi acetosi de radicibus coibus facti quoli
bet mane cū aqua tepida decotionis se.anisi.fe
niculi scariole. masticis ⁊ h fiat usqꝫ ad deci[m]
l ūdeci[m] diē ⁊ tūc purget' cū yerepigre. Ga.ʒ.i.

uel cum benedicta aut cum decoctione ista.
℞.polipodij quercini optimi ⁊ uiridis bene ra
si ⁊ abluti.ʒ.iii.se.fen.ʒ.i.b duo insil' cōterātur
⁊ amisceātur cū radice feniculi petro.apij spar
gi' brusci.an.M.5.uiol.ʒ.i.pruna.xxx.numero
agar.ʒ.quartaʒ turbit.esulc.an.ʒ.tertiam hec
omnia optime decoquātur in.v.lib.aque quo
usqʒ ad unā redeant.deinde collent̄ ⁊ collatur̄
adde pulpe cassie fi.tamarindi ana.ʒ.i.ʒ.mira
bolanorū citrinorū ⁊ kebu.an.ʒ.i.reubarbari
ʒ.quartā zucbari uiol.⁊ ro.ʒ.i.si ē aliqua opila
tio in epate predictum reubarbarū teratur.⁊
in suco endiuie per noctem iaceat.deinde in de
coctione predicta ponat̄.⁊ in matutinis tepida
exhibeat̄.¶Et si predicta colera uitelina uel
citrina in stomacho fuerit.puocetur uomitus
fm doctrinā supius scriptā in ca.de uomitu.
Si detur.ʒ.ij.de se.mirti trito.⁊ distēperate cū
oximelle ⁊ aqua calida in potu uomitum pro
uocat.qđ in quodā sene qui longo tēpore pas
sus fuit tertianā notā pbaui.⁊ postea dedi sibi
⁊ uomitum puocauit.postea dedi sibi yerepi
gre ℥a.ʒ.i.cum tepida ⁊ purgatus ē optime.⁊
cōualuit.¶Qđ si post purgationē ampli' iua
deret fe.accessio.ante horā accessionis det̄ aur̄
alexandrina uel rubea cum calida.Si in estate
fuerit dictetur ut in uera tertiana.⁊ alia reme
dia.ibi dicta fiant secundum qȝ oportet.Si in
yeme aut tēpore frigido ⁊ i sene uel puero den
tur puli.edi perdices faxiani feniculū borage.
⁊ similia.Et nota qȝ si dolor in pectore siue in
spiritualibus fuerit semp debemus obseruar̄
illud qđ supius dictum est.scilicet qȝ infirmo
de penidijs ⁊ draganto semper apponamus ali
quid.⁊ etiā qȝ non purgemus pa.donec dolor
quieuerit ⁊ cetera ibi dicta obseruari debent.
Expertus sū in tertiana uera ⁊ in quotidiana
post.xiiii.diem.digesta materia ⁊ purgata.per
unā horam uel duas ante principiū paroxismi
dare.ʒ.ij.rubee.trocisc ate ⁊.ʒ.i.cū uino decoc.
rute ⁊ abrotani ⁊ saluie qr tollit fe.in breui.

¶Capl'm.uigesimū de duplici tertiana.

Duplex tertiana fit de colera in diuer
sis locis putrefacta.⁊ in diuersis ho
ris affligitur infirmus quottidie una
die grauius.altera uero leui'.adest calor ma
gnus ⁊ feruēs.pulsus uelox ⁊ acutus dolor ca
pitis intensus.uomitus collericus.oris amari
tudo.abhominatio rigor paruus.ita qȝ deffici
te una accessione cum sudore.alia accessio isur
git quandoqʒ. Unde quidā existimāt hanc fe.
esse quottidianā uel cōtinuam.sʒ cōtinua rigor̄
⁊ sudore cognoscitur.Sed quandoqʒ accessio
durat per.xij.horas ut quottidiana.sʒ ī paruo
rigore.⁊ acuto calore.collerico uomitu discer
pat quottidiana.¶Urina in hac febre apparet
ru.uel subru.uel crocea.in substantia per totū
tenuis in pncipio.ul' medi'ocriter spissa in statu
uel declinatione.supius obumbrata ⁊ nō liucī
Curetur duplex tertiana p omnia sicut tertia
na uera curat̄.excepto qȝ in hac debet fieri mi
nutio in secūdo uel tertio die de uena mediana
detur syrupus rosa.cum frigida.Utantur eadē
dieta eodemqʒ regimine ⁊ eodemmō purgatio
nis.⁊ i oibus his q̄ in cura tertiane dicta sunt.

¶Cplm.xxi.de tertiana cōtinua.

Tertiana cōtinua fit ex colera putrefa
cta in uasis.affligit per.xxiiii.horas ī
summo labore.⁊ p uigintitres horas
in falsa quiete.differt aūt a causone qr materia
causonidis est in locis uicis cordi.materia vo
huius est in locis remotis a corde.ideoqʒ sin
thomata que in causone emergūt.eadeʒ igitur
signa in utraqʒ ipartē apparēt.sʒ differūt in q̄ti
tate malitie.utraqʒ eīm fit sine rigore.⁊ utraqʒ
istarum uno die affligit magis q̄ȝ alio.tertiana
itaqʒ cōtinua eodēmodo debʒ curari sicut cau
son hoc excepto.qȝ in tertiana minus frigidis
expedit uti.⁊ minus tenui dieta q̄ȝ i causodine.
Utatur eodē regimine ⁊ eadē purgatiōe in ca.
predicta exceptis his dictis nunc.

¶Capm.xxij.de quottidiana vā ō flāte naturali

Quottidiana alia cōtinua.alia interpo
lata alia uera alia nota.Et prīo de uera
⁊ interpolata dicamus.¶Quotidiana
uera de flegmate naturali habet fieri ut pluri
mū in yeme ⁊ tempore frigido in senib' ⁊ mu
lieribus flegmaticis.Cū eim ipsum flegma na
turale putrescit extra uasa.⁊ nō colligitur ad
apostemā facit quottidianam interpolatā que
incipit affligere in tertia hora noctis.¶Pr mo
rigore.deinde calore.⁊ habet.xij.horas ad pl'
ī labore.⁊ sex ō falsa qete.s.i declinatōe.⁊ sex
in vā qete.Urina appʒ subcitrina l' palida ⁊ p

totũ spissa adest indigestio uẽtris ꝛ lateris extensio capitis grauedo pigrities ad sensuꝫ ꝛ ad motũ somnolẽtia oris insipiditas sputi ꝛ saliuarũ habundantia. Curetur huiusmõi fe. hoc mõ omni mane sumat. ʒ.i. oximel' de radicib⁹ cum aqua tepida. uel syrupũ acetosuꝫ de radicib⁹ feniculi petro. apij spargi brusci ꝛ radice lupinorũ. Digesta materia q̄ fiet in. x. uel. xij. dieb⁹ ad plus. purgetur cum syrupo laxatiuo magistri mei in quottidiana uera optimo qui sic fit. ℞. polipodij quercini. ʒ. iii. uidelicet uiridis ꝛ bene mundati ꝛ triti cũ. ʒ. i. semi. feniculi turbit bõi ꝛ gumosi. esule agarici an. ʒ. iii. pruna sicca xxv. predicta terenda terãtur. ꝛ oĩa p noctẽ in aqua calida iaceant. mane uero quousqꝫ tantũ tertia pars remaneat buliant. ꝛ addito zucaro fiat syrupus. de quo des ante horã accessionis digesta materia. ʒ. ij. uel. iii. cum calida uel purgetur cũ decoc. ista ℞. ca. uc. epatice scolopendrie adiãthos. politrici cicoree radicis spargi brusci. petro. fen. an. ʒ. ʒ. agar̃ hermo. ana. ʒ. iii. polidodij quercini. cõtriti cum pauco semi. feniculi an. ʒ. i. ʒ. maratri. ʒ. iii. h̃ omnia per noctẽ iaceãt in lib. iii. aque mane uero buliãt quousqꝫ ad unã redeãt. collentur. ꝛ collature addat̃ pulpe casie fi. trifere saracenice zuchari ro. ꝛ zuchari uiol'a n. ʒ. i. mirabolanorũ kebulorũ. ʒ. i. ʒ. plus uel minus secũduꝫ q̄ magis uel minus uis purgare. Uel purgetur cum benedicta laxatiua uel cũ catartico uel cũ blanca uel cũ oximelle squilitico. uel cũ clareto laxatiuo. q̄d sic fit ℞. lib. i. polipodij quercini uiridis ꝛ boni. ꝛ cũ ʒ. ij. se. feniculi terãtur ꝛ buliant in lib. iii. uini bõi quousqꝫ tertia pars minuat̃. postea colla ipsum uinũ ꝛ adde. ʒ. iii. mel'. uel zuchari cinamomi folij spice cardamomi. fustis gar̃. ꝛ terãtur spẽs iste ꝛ in predicto uino ponãtur ꝛ collentur per faxiã uel saculũ ꝛ detur in potu. lib. i. quia bene purgat. ꝛ. M. meus. cũ huius modi clareto purgabat delicatos ꝛ spetialiẽ galicos qui mirabiliter abhorẽt sumere meãs ꝛ ipe loco medicine dabat huiusmodi claretuꝫ cum quo optime purgabant̃ ꝛ libenter ipsum sumebãt. Item purgabat quosdãꝫ cuꝫ tragea quadã sua laxatiua que sic fit. ℞. turbith boni gumosi. ʒ. i. foliculorũ sene. esule hermodactilorꝫ polid. an. ʒ. ʒ. mas̃ icis seminis feniculi ꝛ anisi an. ʒ. quartã terantur ꝛ omnia cribellentur. ꝛ addatur zuchari ad pond⁹ omniũ dosis est. ʒ. ʒ. ꝛ in qualibet dosi adde grana. v. diagredii in pomo coctũ quia mirabiliter ualet cõtra excesum flegmatis. ẽt arthceticis. mirabiliẽ ualet. si utantur bis in ebdomoda. Uel si uis potes purgare cum pul. petro. supra in passiõibus scripto. ¶ Quod si post purgationem pa. stomachum suuꝫ adhuc sentiat repletuꝫ fore. ꝓuocetur uomitus cũ his que in capl'o. de uomitu ꝓuocando scripta sunt. Post purgatõeꝫ uel uomitũ si adhuc febris durauerit. ante horam accessionis des mitridatũ. uel aurea alexãdrina uel adrianũ ꝛ similia cum calida. ꝛ iungãtur renes cum aregon. cum martiaton. agripa oleo laurino pulegino ꝛ similibus. balneuꝫ ẽt quod in. c. apl'o quartane dicturus sum. corpore mundificato antequã frigus euꝫ inuadat intret ꝛ ibi aliquas de dictis opiatis suscipiat. Dent̃ sibi electuaria cõfortatiua. sicut sunt diamargariton. diacalamentũ dianthos ꝛ similia. cõedat carnes edinas faxianos pdices sturnes minores aues. ꝛ hoc dico postq̃ egritudo iam. xiii. diem transiuerit. ꝛ uirtus ualde debilitata fuerit. alioquin si uirtus fuerit fortis ꝛ sufficiẽs usqꝫ ad statuꝫ ꝛ declinationẽ egritudinis comedat solum farinaꝫ ordei cũ lacte amigdalarum conditã. amigdalatẽ collaturã furfuris feniculi ꝛ boraginis cũ eodẽ lacte conditam. pira ꝛ poma grossa assata. qñꝫ aquã in qua coquatur radix feniculi mistã bibant cũ zucharo. Cũ uero in cõualescentia fuerit uel cum egritudo nimis ꝓtenditur. ꝛ uirtus incipit debilitari. debem⁹ dare predictas carnes aues ꝛ pedes predictorꝫ cum feniculo ꝛ boragine coquinatas. oua sorbilia ꝛ similia denue. ẽt uinum albuꝫ ꝛ subtile cum predicta aqua limphatum bibant.

¶ Capl'm. 23[m]. de quottidiana nota ꝛ p'io de ea que fit ex flegmate salso.

Quottidiana nota fit diuersis modis quandoqꝫ ex flegmate dulci. quãdoqꝫ ex flegmate salso. ꝛ quandoqꝫ ex flegmate acetoso. De flegmate uero salso scp'i⁹ habet ꝛ fit. quottidiana nota in estate. quandoqꝫ in autumpno. quandoqꝫ in uere. Unde in quolibet tempore anni potest superuenire. Signa igitur quotidiane note de flegmate salso facte sunt ista. Urina ruffa uel subruffa mediocriter tenuis in principio uel mediocriter spissa in statu ꝛ indeclinatione ꝛ non liuens apparet. adest oris salsedo digestionis corruptio.

capitis dolor: pruritus per corpus universum et quasi scabies et maxime adest pruritus in superficie
ciborum partibus corporis circa nodos et iuncturas. Paroxismus in nona hora diei vel antea incipit affligi
primo rigore. Deinde levi calore et maxime usque ad mediam noctem affligit. Curatur in hunc
modum. Sumat in mane ℥ ij sirupi acetosi compositi de radicibus factum in calida cum quo miscetur ℥ j
zuccari rosati novi. Post vero quintam vel sextam accessionem urina in digesta purgetur medicina cum aqua de spe-
ciebus vomitivis in capitulo de vomitu dictis. Et si non fuerit facilis ad se vomendum cum oximel vel catartico
vel turbith vel yera pigra purgetur vel cum decoctione ista. Recipe polipodii ℥ iij agarici ℥ ß epithimi viole
ana ℥ j sene ana fenic ana ℥ j ß cetrach anisi et bulliant in ℥ lb iiij aque quousque ad unam redeat
Colentur et in colatura ponantur ℥ iij mirabolanorum citrinorum et ℥ j ß zuccari et fiat potio. Nocte cave simul
mane vero colatura exprimere. Vel in ista decoctione consueverunt patrem ad hoc aptius in quo numero
mensis hyeme febricitantes purgabantur. Recipe seniole scolopendrie boraginis ana m j radicis petrosilli apii ana
℥ j florum viole borraginis ana ℥ ß ordei mundi p j prunorum damascenorum xxv uvarum passularum anisi et bulliant in
lb iiij aque quousque ad unam redeant, et colature addantur pulpe colloquintide cassie fistule ana ℥ iij zuccari
violacei terre. Sacaretur ana ℥ j zuccari rosati ℥ ß reubarbari ℥ iij pulpe mirabolanorum citrinorum kebulorum ana
℥ ß. Et si post purgationem infirmus non perfecte curatus fuerit et remanserit aliquid de ipso ante horam accessionis
dentur unsa circa et metridatum adrianum esdra vel aurea alexandrina et filonia que mirabiliter
valent, dicetur vel in capitulo de terciana nota dictum est

Capitulum xxiiij de quotidiana que fit ex flegmate dulci

Flegma dulce quando corrumpitur et fit quotidiana que satis nota esse superius predicta. In hac urina fit apparet urina
ruffa vel subruffa et satis per totum spissa fit in calore sanguinis adumbrata parum supra. Circa
media nocte incipit affligere in horis flegmatis et sanguinis levi similiter calore. Tempus
non sit habet quia urina non est ita frigida et humida et frigus inducunt. Nec ita calida et sicca
vel rigore ducunt. Nec ita frigida et sicca vel horripilationem inducunt; adest oris dulcedo: dige-
stionis corruptio: et ciborum superiorum putrida et eructatio et fumosa eructuatio: inquietudo ex omnium parti-
bus quiescere: fetor nimis egestionum: grauedo capitis: sputi et salivarum abundantia dulcis.
Curatur si fit sic mane sumat oximel vel sirupum acetosum de radicibus cum aqua decoctionis prunorum
et maratri. Farina ordei: lac amigdalarum et borago in lacte amigdalarum et cocta spinachia elixa lactuce cruce
elixata micam panis lotam et hiis exhibeant. Et quando urina fuerit ad expulsionem parata post fit
in xxiiij die vel infra detur decoctio. Recipe capilli veneris scolopendrie cruce ceterach politrici
ana m j radicis feniculi petrosilli apii brusci ana m ß agarici ℥ ß reubarbari ℥ iij radicis blete ℥ j
viole florum borraginis ana ℥ ß prunorum damascenorum xxv cum aqua bulliat ut supra dictum est et colature addatur
pulpe cassie fistule ℥ j turbit sacaretur zuccari violacei rosati mane ana ℥ j mirabolanorum kebulorum citrinorum ℥
lb ij amigdalarum dulcium ℥ j. Et si post purgationem aliquid de ipso remanserit detur aqua opiate ante accessionem
vel aurea esdra adrianum et filonia

Capitulum xxv de quotidiana de flegmate acetoso

Cum est itaque quando flegma acetosum putrefit et quotidiana nota in eo accidit. Nam ex urina apparet
mediocriter tenuis vel mediocriter spissa cum appropinquat ad digestionem et est in colore glauca lactea
vel alba. parum in hyeme calore intensa. In hac febre in sero incipit affligere et in horis flegmatis et melancolie cum ho-
ripilatione cum levi calore. flegma enim acetosum propter ℥ si tunc in melancolia et in inducit horripilationem. Adest oris
acetositas: capitis grauedo: indigestio ventris: constipatio ventris et lateris inflatio. Facies
eius in quantum mutat colorem quia palidior fit quam a urina esset. Convertitur eius mali colorus non fit ob aliud
nisi per mala digestionem necessario sic malus color. Nam ex dictis et ubi iste est male coloratus
ventrio sic quod male digerit. Cum itaque in flegmate acetoso extraneo superhabundante due qualitates
peccent principaliter scilicet frigiditas et siccitas digestiva que dicitur ad est inviam sic calore in quantum peccant. In
hac quotidiana febre post ordine dieta non multum grossa tenuis et grossior tamen in hyeme quam in estate. farinam
ordei cum lacte amigdalarum condimenti spinachia boragine lactucas et hiis cum predicto lacte conditas
sparagos elixos. pulla pinguia pedice et minores aves comedat. Vinum subtile clarum et bene temperatum
bibant. Sumat potum mane ℥ j ß de hiis sirupis cum calida aqua Recipe radicum feniculi apii brusci
petrosilli ana m j Cortices radicum interiorum sambuci et ebuli ana ℥ iiij ordei mundi p j

bibatur postea et addito melle despumato al. et zuccaro ana ℥ i fiat sirupus de quo in mane detur ad pondus
portantum quousque materia sit digesta vel digeratur materia cum oximelle squillitico vel sirupo acetoso de radicibus
vel oximelle facto de radice zaffrani vendis in intervallis in de qualibet mane ℥ cum decoctione
radicum fenniculi. digesta materia quod cognoscitur per antipassiones accessionis vel per urinas mediantem spissam purgetur
pancre in ista decoctione et bene terenis quottidianis constitutionis cum ana ℥ 3 mirabolanorum et sene cum tabi . et cetera
huius . dulcorum et ceterorum ana ℥ 3 i hec omnia per nocte infusa stent mane vero coletur et colatura ad vinum gelidum
quantum de paciencia in potu et si medicina altiore videatur fiat ad hoc amplius super fortis in tabulis de
vena temporis data . quod si constipatus fuerit eis detur sirupus quod equalis distorcio fiat vel ita cum cibis
in mane in quo ponitur ter rose et flores camo et in exitu fumat aqua de predictis operatur et ungantur renes
talum et spina dorsi ex oleo laurino camomellino et salvia cum butiro mixtis et hoc per balnea , stuphis utrorum
et dans a quo apiate fiunt et quod purgatione longius eius fiat sine purgatione pre medicinam non operatur post

Capitulum XXVI de quottidiana de flegmate vitreo

1 Quando flegma vitreum facit quottidianam que satis nota est fit et patet cum urine in principio morbi
appareat alba glauca vel alba cum gleba cum apparet in eadem urine in tempore decoctionis flegmatis vitrei
vel in se vel cum sine se . vero urina appareat spissa et sicut mola globbosa cum urina apparet digesto
quottidie de die in die attenuatur urina flegma etenim vitreum in principio fuit dissolutum calore extra debili
dissolutum in quantum frustula urine reddit urinas desalorata et spissa et sine vero fine dissolutionis
calore in eo agente fortis tamen in materia subtilia in subtiles et aquosas partes dissolutum fuit et solum
quare urine admixte reddunt ipsam tenuem et intimam Cum sole videre possumus in urinis quod si soli exponantur
in principio calore in grossas partes . Calore vero solis ipsam eadem fortis agente in fine dissoluto in partes subtiles
Et hec sinthomata sunt in tali febre post tertiam horam noctis incipit tremere . post ad tempus
deinde secundum calor lentus . ad maximam extremitatem frigiditas et sentit tertiam horam in qua magis cum hunc (?)
ibi sentit tanta frigiditas ac si sibi esset frustum glaciei maximum ubi materia magis confluxit continuatur
paciente . adest maxima indigestio et quasi per vomitum et quasi fortis quod medicina in
modo glaciei vel vitri emittur . Vidi ante vestrum dolorem et cetera quod de quo hunc passus
pater invenit videbatur vestra quod in eo quasi vercello fortiori dedit distorciam sit oximelle
calido et emisit flegma quale calharagicorum vitreum appellatur . Curetur hec febre sic [illegible] non
dieta tenuis ungatur . Carnes pullinas et minorum avium patiens sumat et sapianum
et lac et spica que medicinat olea predicta , vinum odoriferum et clarum cum aqua decoctione radicum feniculi et
apii eis bibant . A primo qualibet mane sumat ℥ 3 i s oximell quorum de radicibus zaffrani vel
oximell squillitico quod sic fit accipe squillam et munde et frustrati mundatur vel tanto bonitas ,
in aceto per duos dies Cum aqua ℥ iij de radice feniculi apii ana ℥ brusci et petrosilini deinde bullat
radice radices in aceto et predicta squilla et addatur et cum petro apii ana et ℥ quantum 3 i
et coquatur postea quousque tertia pars consumatur deinde colet et in colatura addatur tantum mellis
despumati et postea coquatur sirupus cum oximel squilliticum et quantum valde competenter fe
digesta materia quod cognoscitur per urinas attenuatas fit sirupus de tertio et antipassiones accessionis purgetur
pacientes in yerologadium vel terdeum largiter cum aqua medicinam coctionis radicum feniculi cum abili
et intermix celoquintide et non quod ista decoctio est expressa in crancis fe. vel purgetur in decoctione que
expressa dicitis Si vero dolor fuerit in ore stomachi provocetur vomitus et aqua de decoctionibus fortiter
calida decoctione ||

capitis dolor. pruritus per corpus universum ꝛ qñ scabies. ꝛ maxie adest pruritus in iferioribus partibus corporis circa nodos ꝛ iuncturas. Ipa. in nona hora dici ꝛ antea incipit affligi prio rigore. deinde lēto calore ꝛ maxie usqꝫ ad mediā noctē affligitur. Curet̄ in hunc moduꝫ sumat oī mane. ℥.i. sirupi acetosi cōpositi de radicibus facti cuꝫ calida. in quo misceat̄. ℥.i. zuchari rosati noui. post uero quintā uel sextam accessionē materia iā digesta. puocet̄ uomitus cū aliquo de predictis uomitibus in caplo de uomitu dictis. Quod si nō fuerit facilis ad uomenduꝫ cum oxi. uel catartico. uel benedicta laxatiua purget̄ ul' cū decoc. ista. ℞. polipodij ʒ. ij. agar̄. ʒ. ß. epithimi uiol'. an. ʒ. i. feminis fen. ꝛ anisi ana. ʒ. i. ß. terātur hec oīa ꝛ buliant cū tribus libr. aque quousqꝫ ad unā reddeāt. cellentur ꝛ in collatura ponātur. ʒ. ij. mirabolanoruꝫ citri. ꝛ. ʒ. ij. ß. zuchari ꝛ sic per noctē iaceāt insimul. in mane uero colatura pprimetur. uel cum ista decoctione alia purgat̄ poteris ad hoc optima cū qua magister meus huiusmōi febricitantes purgabat. ℞. scariole scolopendrie. boraginis ca. ue. an. M. i. radicis petro. apij an. ʒ. i. flor. uiolar. ꝛ borag. an. ʒ. ß. ordei mūdi. pu. i. pruna. xxv. coquātur oīa ꝛ bul'. cum tribus libr. aque quousqꝫ ad unā redeant. ꝛ colature addātur pulpe cologntide cassiefi. an. ʒ. ii. zucari uiolati trifere. saracenice an. ʒ. i. zuchari ro. ℥. ß. reubarbari. ʒ. iii. pulpe mirabolanoruꝫ citri. kebu. an. ʒ. ß. Quod si post purgationē infirmꝰ nō pfecte curatus fuerit. ꝛ remanserit aliquid de tipo ante horā accessionis detur musa enea. ꝛ metridatū adrianū esdra ul' aur̄. Alexandria ꝛ sil'bus. quia mirabiliter ualent. dicentur. ut in caplo de tertiana nota dictū est.

Cam. 24m. de quotidiana q̄ fit ex flate dulci.

Flegma dulce qñqꝫ corrūpitur ꝛ facit quottidianā. que siliter nota. est sicut pdicta. In hac. n. fe. appet urina russa uel subrussa. in substātia p totā spissa sicut i colore sanguis obūbrata parū supius. Circa mediā noctē incipit affligere iter horas flegmatis ꝛ sanguinis lento calore tipum nō debet habere. quia materia nō est ita frigida ꝛ humida ut frigus inducat. nec ita ca. ꝛ sicca ut rigorem inducat nec ita frigida et sicca ut oxipillationē inducat. adest oris dulcedo digestionis corruptio. ꝛ ciborū sumptorū putrida ꝛ fūosa eructuatio. tanquā ex ouorū putridorū comestione. fetor nimis egestionūꝫ grauedo capitis. sputi ꝛ salivarum habundantia dulcis. Curet̄ sic. omni mane sumat oximel uel syrupū acetosuꝫ de radicibus cum aqua decoc. prunor. ꝛ marathri. Farina ordei lac amigdalaruꝫ borago cum lacte amigd. cocta. spargi ellixi lactuce cicoree ellixate mice panis lota. ꝛ huiusmōi exhibeatur. Cuꝫ uero materia fuerit ad expulsionem parata. q fit in. xiiii. die uel infra detur hec decoc. ℞. capili ueneris scolopendrie cicoree ceterac politrici ana. M. i. radicis feniculi petro. spargi brusci an. M. ß. agar̄. ʒ. ß. cuscute. ʒ. ij. radicis blete. ʒ. i. uiol'. florum boraginis an. ʒ. ß. pruna damas. xxv. omnia in aqua buliant ut supra dictum est. ꝛ collature addantur pulpe cassiefi. ʒ. ij. trifere saracenice zuchari uiol'. ror. mane an. ʒ. i. mirabolanoruꝫ kebulorum. citri. cum. vi. amigdalis dulcibus. ʒ. ij. Quod si post purgationē aliquid de tipo remanserit. dentur alique opiate ante accessionē. ut aurea esdra. adrianū. ꝛ similia.

Cap. m. xxv. de quottidiana de flate acetoso.

Cum itaqꝫ cōtigit flegma acetosum putrefieri ꝛ quotidianam notā in eo accēdi. tunc eius urina apparet in principio mediocriter tenuis uel mediocriter spissa cum apropinquat ad digestionē. ꝛ est in colore glauca. lactea uel alba. parum in colore huiusmodi intensa. hec eīm fe. in sero icipit affligere inter horas flegmatis ꝛ mlie. primo oxipillatione cum lento calore. Flegma enim acetosuꝫ pprietatē habet cū mlia. ꝛ iō inducit oxipillationē. Adest oris acetositas. capitis grauedo. indigestio uentris. cōstipatio uentris. ꝛ lateris inflatio. Facies etiam incōtrariū mutatur colorem quia palidior fit quam a natura esset. permutatio enim mali coloris non fit ob aliud. nisi propter malam digestionem necessario sequtur malus color. Unde cum dice iste uel ille est male colloratus necessario sequitur q male digerit. Cuꝫ itaqꝫ in flegmate acetoso excessiue superhabundante due qualitates peccent principaliter. s. frigiditas ꝛ siccitas. digōni cōtradicētes nō est mirū si colorē icōtrariū pmutēt. In hac ergo fe. primo ordinet̄ dicta non nimis tenuis. grossior tū in yeme quā in estate. Fieri

nam ordei cū lacte amigd' cōditam spinachias boraginē lactucas. et huiusmōi cū pdicto lacte cōditas. spargos clixos. pullam puam pdices et minoris aues comedant. Vinum subtile clarū et bene limphatum bibant. Sumant quolibet mane. ℥.i.ʒ. huiusmōi syrupi cū calida. ℞. radicis spargi apij brusci petro. feni. an. M.i. corticum radicum interiorū sambuci et ebuli ana. ʒ.iii. ordei mundi pug.i. buliāt pfecte. et addito melle dispūato al. et zuchari ana. fiat syrup⁹ de quo omni mane det ad q̄titatē predictā quousq; materia sit digesta. Uel digerat materia cū oximelle squilitico. uel cum syrupo acetoso de radicibus. uel oximelle facto de radice raffani in uiris. in mulieribus uero det quolibet māe mel ro. cū aqua decoc. radicis feniculi. digesta materia. q cognoscit per anticipationem acces sionis. uel per urinā mediocriter spissam purgetur ps cum decoc. ista. ℞. sene thimi epithimi. cuscute an. ʒ.ʒ. radicis blete spargi brusci fen. an. ʒ.i. hec oīa in tribus libr. aque buliāt quousq; ad unā redeant. et addātur collature pulpe cassiefistule. et mane an. ʒ.i.ʒ. trifere saracenice ʒ.i.ʒ zuchari uiol. et ro. an. ʒ.ʒ. mirabolanorū indorū emblicorum et kebulorū cum. viii. amigdalcibus cōtritorū an. ʒ.i. hec oīa per noctem in simul stent. mane uero collentur et collatur ad unius gobeleti q̄titatē patienti detur in potu. ¶ Et si medicinā abhorere uideatur. fiat ad h emplastrum supra stōachum et cetera in caplo. de uera tertiana dicta. ¶ Qd si cōstipatus fuerit eius uenter suppositoriū aliqd uel clistere fiat. ¶ Utat etiam balneo āte cibū. in mane in quo posite sint rose et flores camomille. ¶ Et cum exit sumat aliquid de predictis opiatis et inungatur renes taliā et spina dorsi ex oleo laurino camomelino et similibus cū butiro mistis. et h post bal. et huiusmōi in unctiones. et datio alicuius opiate fieri debet post purgationem. ante eīm quā euacuatio fiat siue purgatio p naturā siue medicinā nō competunt predicta.

¶ Caplm. xxvi. de cotidiana de flegmate uitreo

Quando flegma uitreum inducit. quotidianā que similiter nota ē sic et predicte. tunc urina talium in pncipio morbi apparet albā glauca. uel alba cum gleba bu. appente in ea. unde in ipso dominio flegmatis uitrei uel cū fe. uel ēt sine fe. urina appet spissa et globosa. Cum uero iā appropinquat digestio quotidie de die in diem atenuat urina. Flegma et eīm uitreū in principio sue dissolutiōis calore existente debili dissoluit in quedā frustula. unde reddit urinā discoloratā et spissam. In fine uero sue dissolutiōis calore in eo agēte fortius tanq̄ in materiā subiectā. i. subtiles et aquosas partes dissoluit siue resoluit. que urie amiste reddunt ipsam tenuē et multam. Cuius simile uidere possumus in niue que si soli exponatur in pncipio resoluitur in grossas partes. calore uo solis in eas fortius agente in fine resoluitur in ptes subtiles. et hec sint hōata sunt in hac fe. bre. Post tertiā horā noctis incipit inuadere. Prio adest tipus. deinde sequit calor lentus adest maxia extremitatū frigiditas et sentit circa loca in quib⁹ materie cōtinet. et ēt ibi sentit tāta frigiditas ac si ibi esset frustrū glacie maximū ubi materia continetur. qd nimis honorat pa. adest maxima indigestio. et q̄nq; per uomitū et q̄nq; per secessum quoddā modicū in modū glacici uel uitri emittūt. nimis adest intestinorū dolor et corosio. Unde q̄n galienus huiusmōi papateretur. inqt uidebātur intestina. quasi in co quoddāmodo terrebello pforari. sz clisterizat⁹ sum ex melle calido et emisi ista quale catbagorax uitreū appellauit. Curet hec fe. sic n̄ nimis tenuis dictis inungatur. Carnes pulinas et minorum auium pdicū sturnorū et fasianorū et huiusmōi sīlia cōedant olera pdicta. Vinū odoriferū et clarū cū aqua decoc. radicis fen. et fe. ciūs bibāt. In pncipio quolz mane sumāt. ℥.i.ʒ. oximellis oditi de radicib⁹ raffani uel oxiellis sqlitici. q sic fit. Recipe sqllā et mūdet et frustratā in cidat. et i aceto dimitat p duos dies cū. M. iii. de radice fen. apii spargi brusci et petro. deīn buliāt pdicte radices cū aceto et pdicta sqlla. et addat eis se. fen. petro. apij anisi et spargi an. ʒ. ij. et coquātur pfecte quousq; tertia ps rmācat deīn collent. et collature addat tātundē mellis dispūati et pfecte coquatur. Istō n. ē oximel sqliticū et ppositū qd ualde opetit in his fe. Piga mā q cognoscit p urie atennationē sicut supi⁹ dictū ē. et āticipationē accessiōis. purget pa. cū yeralogodion. uel benedicta laxatia cū aqua mediani corticis radicis sambuci ebuli et interiorū colognitide. Et nota q ista decoc. ē expertissima in craticis febribus. uel purgetur cum decoctone aliqua de supradictis. Si uero dolor fuerit in ore stomachi prouocet uomitus

cum aliquo de uomitibus in predicto ca. dictis. Si uero in intestinis cõtinuat materia. fiat clisteria acuta sicut ẽ istud. ℞. mal. mercurialis senationũ pitarie urtice uiol branceursine. radicis sambuci ebuli an. M. i. cãtabri pugillũ. i. addant trifere saracenice. ʒ. ii. mellis ꝛ olei an. ʒ. i. s. salis puluerizati uel bursi. ʒ. i. Et si in ipa decoc. addatur cucu. agrestis ꝛ maliterra ꝛ parũ de turbith agarico colognitida esula ꝛ bermodactilis ꝛ utatur magis acutũ ꝛ magis forte clistere fiet sepe. Si dolor ẽ in aliquo mẽbro ꝛ frigiditas. inungat mẽbrũ istud unguento aureo arogon matiaton oleo. laurino pulegino camomilino ꝛ sil'bus. Cathaplasmet locus cum pitaria origano calefactis insimul. Cũ fe. recesserit detur diacalamẽtum diamargariton uel dyaciminũ cum uino decoc. pu'egii ꝛ origani. Gal. et qõ in cura quartane uere dieta satis ẽ utile in hac fe. post corporis mundificationeꝫ. Et nota ꝙ in flegmate uitreo siue cum fe. siue sine febre semp debet apparere urina discolorata ꝓpter frigiditatis uehemẽtẽ excessum.

Capl'm. 27^m. de febre quartana uera.

Febris quartana. alia uera. alia nõ uera ꝛ nota dicitur. Uera quartana fit de melancolia naturali cũ putrefit. Et fit magis in autumpno sene ꝛ ml'ico. p. xxiiii. horas affligit. ꝛ per. xliiii. intercpolat. Magnus tremor cũ frigore fit in principio accessiõis ut ossa cõfrangi ꝛ dissigui uideãtur. seqtur calor leuis ꝛ nõ nimis acutus. ꝛ magis durat in tertia accessione. Pulsus in pricipio paruus ꝛ tardus ꝛ occultus adest. deide uero magnus ꝛ plenus. Urina in ꝑncipio palida ꝛ tenuis p totuꝫ. deinde citrinescit ꝛ fit citrina ꝛ tenuis p totuꝫ. In fine uero resolutiõis ipius quartane qñqꝫ emitit urina nigra ꝛ spissa. ꝛ hoc est bonũ si in bona q̃titate emitat. qꝛ tũc signũ ẽ ꝙ materia faciẽs quartanã per urinam purgat. Et ẽt duricies splenis in quartana uera ꝯsueuit esse. Curetur quartana hoc mõ. pꝛio subtrahãtur oĩa cibaria grossum ꝛ uiscosum hũorẽꝫ ꝛ ml'icum generãtia. sicut sunt pisces lac caseus. fabe caules carnes bouine bubaline scrophine ꝛ silia. hec eĩm sunt maxĩe duratiõis cause quartãe. Unde pꝛio dentur oĩa cibaria bonũ sanguineꝫ generãtia sicut sunt carnes puline elixate galinarũ capriolorũ predictũ faxianorũ edoꝝ ꝛ huiusmõi coquinatas ꝛ cõditas cũ feniculo borragine trifolio ꝛ huiusmõi ꝛ puluer canelle. ꝛ ʒingiberi. in pua q̃titate pñt supra dicta aspergi. uitella ouoꝝ molia in aqua elixata ꝛ panẽ triticeum bene coctũ ꝛ bene fermẽtatum comedat ꝛ recentem unius diei. Uinũ claruꝫ ꝛ odoriferũ bibant limphatum cũ aqua decoctiõis radicis feniculi borraginis ꝛ scariole. In die uero accessionis uel nihil cõedant si abstinere possunt. ul' cõedant saltim in matutinis de predictis fericulis ꝛ parum. Si eĩm possunt abstinere a cibis. quousqꝫ fe. incipit declinare satis melius ẽ nõ comedere q̃ si cõedant. Ordinata dieta. que ẽ satis potissima pars curatiõis secũduꝫ Gal'. ꝛ etiã Auic. dicit ꝙ nõ omnis egritudo suo curatur cõtrario. sꝫ sufficit qñꝫ solũmodo bonũ regimẽ in curatiõe egritudinis. Et ad alia remedia medicinalia recurramus. Pꝛio igit ponã curã magistri mei ad quãlibet quartanã expertã ꝛ in pluribꝰ per expientiaꝫ uidi quos in breui spatio curauit. hoc mõ ad materie preparationem ipse dabat quolibat mane de isto syrupo cũ tepida. ℞. suci endiuie. suci borraginis suci fen. omniũ per se ꝺpuratoꝝ an lib. i. suci pomorum dulcium libr. iii. pinpinelle lingue bouine kalendule. lauendule capili uene. scolopẽdrie ana. M. s. predicte herbe buliãt in aqua quousqꝫ tertia pars remaneat ꝛ collentur ꝛ colature addantur predicti ꝺpurati ꝛ additis ʒucharis libr. iii. fiat syrupus. Post purget hoc mõdum materia digesta fuerit. ℞. mirabolanoꝝ citrinoꝝ kebuloꝝ indoꝝ ana. ʒ. s. uiol. ʒ. i. florum borraginis. ℥. s. pruna sicca ꝛ lota. xxx. omnia insimul ꝑfecte buliant ꝛ cum fuerint quasi decocta. adde epithimi crtensis. ʒ. i. buliant tribus bulitionibꝰ. ꝛ tota nocte sub sereno resideant. mane uero colentur ꝛ addita ʒ. i. penidiarũ tepida exhibeatur. Iteꝫ fiant pilule ꝛ dentur. iiii. uel. v. ante horã accessiõis per duas horas que ℞. peonie gẽtiane castorei absinthy ana ʒ. i. mirre oppoponacis centauree maioris camedreos camepiteos sene lapidis laʒuli an. ℈. ii. cõficiãtur cum tyriaca optĩa ꝛ rubea trociscata ana ꝛ fiant pilule grosse ĩmoduꝫ ciceris pui. ꝛ dentur quinque ante horam accessionis per duas uel tres horas quia mirom õ ualent. Et utebatur eis magister meus in die accessionis ante horã solũ qnque pilulas puas factas ꝺ optĩa tyriaca ꝛ mirra ana ꝛ notabilit ualebãt. In die uo getio quolibꝫ mane ꝛ sero dabat ad

quantitatē castanee de isto electuario. q̄d caris simū inter cetera reputabat ⁊ nemini unquā in scriptis cōcederē uoluit. q̄d. ℞. carniū mirabolanoꝝ citrinoꝝ kebu. indoꝝ. agar̄ uiol'. ana. ʒ. iii. anisi reubarbari fen. ca. ue. eupator̄. squinanti caparoꝝ galāge lignial. epithimi oꝛtentis nucis muscate cardamomi lapis lazuli salisgēme an. ʒ. ii. cōfice. cum melle ⁊ zucaro ana ⁊ des ut dixi. Post purgationē uero mittat̄ in bal. aque decoctionis istaꝝ herbaꝝ ꝑ hoꝛam ante q̄ꝫ inuadat eum frigus uel saltem pedes ⁊ crura ī aqua decoctionis ipsarum calida teneant̄ que sunt iste ℞. saluie sauie rorismarini pulegy serpily policarie maioꝛis ⁊ minoꝛis camedreos camepitheos origani floꝛꝫ camomille ana fasiculum unū fomentetur ⁊ stuphet se bene in predicta aqua. Et aliqua de dictis opiatis sumat ⁊ hoc post purgationeꝫ fieri debet. Syrupus magistri. Petri uicentini ad quartanā expertus. ℞. camedreos camepitheos sene thimi epithimi diptami an. ʒ. ʃ. floꝛꝫ boꝛaginis ⁊ semicius ana tres quarte radicis feniniculi petrosilini spargi bꝛusci ana. ꝟ. ʃ. bugulose capiliueneris scolopendie. ana. ꝟ. i. zuchari ⁊ mellis. detur ex eo quolibet mane. ℥. i. ʃ. cum calida. Digesta materia purget̄ cū decoctione ista ad hoc expta. ℞ thimi epithimi sene cuscute elebori nigri camedreos squināti sticados se. fen. ⁊ anisi petro. lupuli cipi bugulose fumiterre radicis fen. apy spgi bꝛusci petro. scolopendrie capili ueneris. oīum ana. ʒ. ʃ. hec omnia in tribus libꝛ. aque buliant quousqꝫ ad unā redeāt ⁊ collature addatur mirabolanoꝛū indoꝛꝫ. ʒ. i ʃ. kebu. ʒ. i. lapidis lazuli optime loti. ʒ. ij. diasene simplicis. ʒ. i. zuchari ros. ʒ. i. ʃ. detur calida hec decoctio ī matutinis ꝓpe diē uidelicet in auroꝛa uel parū ante. Qui si decoctionē sumere non pōt. purgetur cū his pilul'. In quartana uā ⁊ nota expertissimis. ℞. semi. feni. anisi melonꝫ cucurbitarū ana. ʒ. ii. interioꝛum coloquintide agarici an. ʒ. v. filipendule squināti cassie f. uiol'. masticis pipis albi cu'oꝛby lignial'. meliloti centaurce an. ʒ. ij. antere assefetide. an. ʒ. iij. sene mirabolanoꝝ indoꝛum kebuloꝛū cuscute epithimi lap lazuli armōiaci an. ʒ. v. aloes epatici pomo uel pasta cocti an. ʒ. i. min⁹ quarta squile asse. ʒ. i. cōficiantur cuꝫ suco absinthy addita aqua modica decoctiōis castoꝛei. ⁊ foꝛmētur pilule in moduꝫ hoꝛobi ⁊ dent̄. xi. uel. xiii. uel. xv. uel xvij. uel. xxi. uel plus uel min⁹ ꝫm uirtutē recipiētis. Uel purget̄ cuꝫ paulino uel yerapigra. Ga. uel theodoꝛicon empericon uel yera foꝛtissima. uel cū pilul' de quque generibus uel cochys ⁊ his similib⁹. Trocisci optimi ad quartanā ueraꝫ siue notā post purgationē dandi. qui ualent cōtra frigus febꝛicitantiū ⁊ extremitatuꝫ spāliter. ℞. yere suci eupatoꝛii absinthy fumiterre an. ʒ. i. se. apy anisi fen. ana. ℈. i. salisgēme. ℈. i. ⁊ grana. iiii. semi. cicute kebulo. an. ʒ. i. agar̄. ʒ. i. ʃ. ro. ru. ℈. iiii. suci liquiritie spice an. ʒ. ii. spody eupatori an. ʒ. ʃ. turbith ʒ. iii. cōficiantur cū bono uino uel cū suco feniculi. ⁊ fac trociscos quoꝝ quilibet pōderet. ʒ. i. des unū cum modico boni uini albi. ante hoꝛā accessionis in qualibet fe. cum frigoꝛe. qꝛ miro mō ualent cōtra frigus quartane ⁊ ēt quotidiane cōtinue uel interpolate. Experimentuꝫ quoddam ad remouēduꝫ infalabiliter frig⁹ quartane. accipe. ʒ. i. ʃ. bone tyriace. ⁊ misceatur cū. ʒ. i. suci mente cōis depurati ⁊ cum. ℥. ʃ. boni uini puri albi ⁊ odoꝛiferi. ⁊ detur hec mistura ante hoꝛā accessionis ꝑ duas hoꝛas. Et de eo quod in fundo cieti remāserit iungat̄ os stomaci. qꝛ mirabiliter ualet cōtra frigus ipsius quartane. Item si sumātur. ℈. quatuoꝛ mitridati cū. ʒ. ii. suci plantaginis depurati ante hoꝛā accessiōis remouꝫ īfalibiliter quēlibꝫ tipū quartane. Itē ʒ. ii. suci radicis tassibarba. misti cū tantundeꝫ bōi uini albi puri ⁊ odoꝛiferi ī potu date quartanarios liberat oēs ad plus infra tertiam uel quartā accessiōeꝫ. Et hoc sum exptus in me ⁊ ī plurib⁹ aliis quartanariis. Itē os de coꝛde cerui puluerizatū ⁊ in potu datū cū uino ꝺcoctōis diptami. saluie camedreos. camepitheos ante hoꝛā accessiōis bibituꝫ mirabiliter ualet. Iteꝫ pul tartari ⁊ blace bizantie ⁊ pul. de coꝛnu cerui qualitercūqꝫ. hec oīa uel aliqua corū data ī potu ante hoꝛā accessionis ualēt. Itē tyriacha cū uino decoctōis maioꝛane ante hoꝛā accessionis bibita ⁊ sucus hedere ante posisimū narib⁹ īmissus miromō ualet. Itē oleū rutaceū ꝑ os ⁊ nares infusum in ꝑncipio parosismi ⁊ statim sumat ī potu pa. unū. g. musci cū uīo puro odoriffero ⁊ albo optīo tollit quēlibet tipū quartane statim īfalibiliter. Unguentū expertuꝫ in qualibet quartana. tā uera quā nota ⁊ iurauit mihi magister Hectoꝛ anglic⁹ se cū hoc unguēto quā plures quartanarios curasse. q̄d ℞. suci aboꝛtani suci rute arthemisie. an. ʒ. i. olei cōis. ʒ. ii. olei laurini. ʒ. i. oīa insimul lento igne buliāt

quousq3 suci 9sumant. ⁊ adde tūc. ℥. i. ʒ. cere liquefacte noue ⁊ fac vnguentum. de quo unguēto per vnam horā ante accessionez inter duos ignes iniunge renes ⁊ spinaz dorsi usq3 ad caudam crura ⁊ splenem umbilicuz ⁊ uentrē ⁊ plātam manus sinistre ⁊ pedis sinistri ⁊ pulsus tipora ⁊ statim collocetur in lecto. ⁊ bene copiatur dato aliquo succoꝝ predictoꝝ in potu cum uino odorifero. ⁊ hoc pluries fiat. q2 pro certo in breui curabiť quartanarius ⁊ spāliter si precesserit uniuersalis purgatio. Aliud unguētuz ad idem. de quo simili modo loca predicta inungi debent. ℞ suci quercule maioris suci matricarie ana ciatum unū. misce cū asongia porcina ⁊ oleo cōmuni ana ⁊ buliāt isimul usq3 ad suci 9sumptionem. ⁊ tunc admisce masticis ⁊ olibani puluerizatorum an̄. ℥. i. cere ⁊ sal' cōmunis ana. ℥. iij. inungantur predicta mēbra ⁊ fricenť fortiť per mēbra. hoc unguento sic ꝙ quasi nigredo uidea' per tota mēbra pa. Et postmodū colloceť in lecto ⁊ fiat utsupra. Et fiat hoc unguentū in qualib3 quartana exptum quo utebatur magister Petrus maroni de salerno. Aliud unguentuz quo utebatur magister me' ad idem. ℞. castorei tyriace ana. ℈. v. mirre olei laurini ana ℈. iiij. musci ambre ana. ℈. i. conficiantur cum lbr. ʒ. mellis dispumati. ⁊ de hoc inungant stomacū cuz incipiūt frigescere plante manus ⁊ pedis sinistri simul ⁊ tympora ⁊ pulsus ⁊ frons similiter. q2 hoc unguētum ē expertuz in pdictis. Et fiant statim duo stuelli de pāno uel bōbace ⁊ in predicta mistura intinganť ⁊ statim narib' intromittanť. ⁊ hoc fiat iuxta bonuz ignez. quo facto statim sumat pa. i potu ℥. i. de bona rubea trociscata cū bono uīo albo ⁊ statim pannis mundis calidis optime copiať in lecto. ⁊ ad minus fiat in qualibet accessione ad minus in tribus uel quatuor. quia pro certo hoc solo infra tertiam uel quartam accessionez ad plus magister meuſ quartanarios curauit. Quidam etiam galicus iurauit mihi (⁊ erat homo fide dignus) ꝙ q̄͞3 plures quartanarios cum hoc emplastro curauit ℞ farine tritici cribrate thuris masculi siue albi puluerizati ana. ℥. ii temperentur cum suco mēte fiat inde emplastrum ⁊ supra petiam ante paroxismuz tepidaz applicetur a primo spondili spie usq3 deorsum supra caudam. ⁊ tam diu ibi remaneat quousq3 per se cadat. ⁊ tunc pro certo liberatus erit. ut dixit mihi. ⁊ iurauit i. le hon' homo galicus cui non fuisset officium boni ⁊ probi uiri mendacia in damnū proximi dicere eo maxime. quia ubi tractatur de humanoruz corporuz sanitate ⁊ ecōuerso de mortifero medicamine seu nō bono non potest esse quin de exhibentium animarum damnatione tractetur ⁊ uere dixit se in pluribus hoc experimentum probasse. Tamen nota ꝙ huiusmodi emplastꝛ ⁊ unctiones predicte maiores habent efficatiā si fiant corpore purgato. q̄͞3 si fiet ēt corpore repleto. Quidam dixit mihi ꝙ passus fuit quartanam fere per annum. ⁊ q̄͞3 plures cure sibi facte fuerunt. ⁊ non potuit liberari. Cum autem quadā die inuadere inceperat eū fe. erat equos bene armatus ⁊ inuaserunt eum inimici sui. sic ꝙ oportuit cuz eis preliari. ⁊ transiuit hora accessionis durante prelio. ⁊ sic liberatus ē. ⁊ nō habuit amplius quartanā. Uidi quendaz quartanarium qui in principio paroxismi eiectus fuit in quodam paruo flumine eo ignorante. ⁊ pter illum timorem quem habuit liberatus ē. Uidi etiam quēdam alium apud quem factuz est quoddam artificiale tonitruum in pncipio accessionis. qui in tantum timuit ꝙ liberatus fuit. Unde nota ꝙ hec fe. multotiens propť timorez expellitur. ⁊ spāliter quādo est in declinatione. multi ⁊ eni3 decipiuntur medici i hac fe. curāda. ⁊ spāliter nisi sint bene soliciti circa ipsam curaz. ⁊ qn̄q3 etiam cum tota eorum solicitudine ⁊ studio ipsam quartanaz expellere nequeunt. ⁊ propter hoc quartana uocatur a quibusdaz uitupium medicorum. Quidaz eni medici sunt qui in hac fe. semp assistunt cuz purgationibus nō attendētes circa alia pticularia experimēta ⁊ nūq̄͞3 ueniunt ad finez curationis ipius egritudinis. Si quis igitur ꝯm infrascripta experimenta processerit. deo auxiliante in breui ipsam quartanā de possessione corporis quod īuasit cito tanq̄͞3 indigne ⁊ indebite possidentem eiciet sine dubio ⁊ ca pfecte curabit. Aliud ad idem ℞. mirre ellecte. ℥. ii. fiat pul. ⁊ cum tyriace quantum sufficit fiant pillule ad magnitudinem ciceris ⁊ da quartanario quolibet die unam. In die accessionis longe ante horam accessionis da quinq3. Ad idez. ℞. mirre ad q̄͞3titatem ciceris. tere ⁊ cū suco absinthij ⁊ rute depurato. ante horam accessiōis det. Et si ex hoc soluať uenter optimū est.

Ca^m. xxviij. ꝺ quartana uera siue nota.

Accidit quãdoqz colerã adbustam pu
trefieri cũ ipsa accẽditur. ⁊ fit fe. quar
tana. que nõ uera siue nota dicitur. Et
tũc urina taliũ debet apparere ruffa uel subru.
⁊ tennis pa. de quarto in quartũ die affligitur.
prio rigore potius q̃ frigore uel tremore calor
acutus magis q̃ in uera sequit̃ pulsus uelox ⁊
spissus. ⁊ sitis que cõsueuit in tertiana uel ali
qua acuta esse ĩ hac fe. adest. Si materia quar
tane ẽ in stomaco ad ipõ pncipio cũ incipit po
xismus ẽ dolor stõaci. Et tũc cura istius quar
tane ẽ prouocare uomitũ in principio poxismi
.i. anteq̃ incipiat cũ aliqua medicia uomitiua.
Si uero materia ẽ in itestinis. ẽ dolor intestio
rũ ⁊ tortio. ⁊ cũ incipit poxismus egestio pau
ca emittit̃. sic q̄ multũ sunt cõstipati. ⁊ hec par
tim per clisteria acuta. ⁊ partim p medicinas la
xatiuas dictas supius curatur. ¶ Si materia
fuerit in epate patientis huiusmõi quartanã.
urina accedit ⁊ ad spissitudinem ⁊ ad nigre
dinẽ. Et hec p predictas purgatões ⁊ per urinã
puocãtia curatur. Et signũ quartane cuius ma
teria in spñalibus cõtinuet̃ ẽ. q̄ ambule appa
rent in supficie urine ⁊ sitis nõ de facili corrigit̃
ex potu. ¶ Et si materia quartane fuerit ĩ sple
ne ab ipso pricipio. adest duritics splenis ⁊ ẽt
in pricipio poxismi sentit paci. punctionẽ ⁊ do
lorẽ in sinistro latere. circa splenẽ. Et hec p pur
gationẽ ⁊ medicinas ⁊ inunctiões in precedẽti
caplo. ⁊ in caplo. de uitio splenis dicta curat̃.
Cura ẽt quartãe note ẽ q̄ ordinet̃ dicta ĩ quar
tana uera dicta. ⁊ eodemmõ regãtur isti sicut ⁊
illi. Postea indigestiõe materie detur paciẽti
quolibet mane. ℨ. i. s. de oximelle cõposito cũ
radicibus raffani uel solũ cũ oximelle cõposito
uel oxizacara cõposita. ⁊ dentur hec cũ decoc
tiõe florũ boraginis. ⁊ feniculi. Cunqz materia
ad expulsionẽ parata fuerit purgetur pa. cum
decoc. ista. ℞. ca. ue. scolopendrie ceterac poli
trici adyantos. an. M s. radicis fen. petro. spgi
apy brusci an. ʒ. s. semis fen. ⁊ anisi sene thimi
epithimi ana. ʒ. tertiã uiolarũ florũ boraginis
an. ʒ. s. semi. cotũz. ʒ. ii. pruna dama. xxv. ordei
mundi. p. i. reupontici. ʒ. i. hec omnia buliãt in
lib. iii. aque quousqz ad unã redeant ⁊ colent̃
⁊ collature addatur mirabolanorũ citrinorũ ⁊
indorũ an. ʒ. i. s. ⁊ quarta pars. ℨ. unius reubar
bari pulueri. qõ prius iacuit p die in succo apy
depurato zuchari uiol. ⁊ ro. ana. ʒ. s. Et si fuerit
de flegmate adbusto adde agar. ʒ. quartã uel
purget̃ cum oximelle laxatiuo uel cũ catarti
co ĩperiali uel cũ trifera saracenica. Syrupus
ẽt diaquilon det̃ in potu. Et si pa. fuerit fortis
cõplexiõnis ẽt sanguine⁹ multũ celebret̃ sepi⁹
minutio. Et si de flate fiat quartana nota uel
ũa cuius signũ ẽ q̄ urina appet alba ⁊ spissa. ⁊
frigus maximũ adest ⁊ multũ durãs. calor ũo
nõ durãs. tunc huiusmõi fe. ut uera quartana
⁊ uera quotidiana curat̃. hec tñ spẽs que fit de
flate cũ difficultate uera quartana ⁊ ẽt ea que
fit de colera adbusta curãtur. Unde si medic⁹
pcesserit ad curã earũ secũdum supius scriptã
doctrinã liberabit eos.

Caplm. xv. de febribus erraticis.

Consueuerunt aliquãdo in quibusdã ho
minib⁹ ⁊ mulierib⁹. ⁊ spãliter ĩ autum
pno fe. accidere. que erratice seu plane
tice nũcupãtur. eo q̄ certũ terminũ accessiõis
nõ seruant. neqz certum numerũ in accessione
habeant. Interduz. n. a mane usqz ad tertiã uel
meridiem uel in sero uel in gallicãtu. uel in me
dia nocte pa. affligunt qñz bis qñqz ter. quater
uel sepius qñz semel qñz nullomõ affligũt pa.
⁊ postea incipiunt ⁊ nullo ordine seruato pce
dunt. Fiunt eñim ex flate mlia uel colera simul
mistis in aliqua pte corporis ⁊ spãliter in autũ
pno ut dixi. Et frequẽter mutãt̃ ĩ quartanã. qz
reliquis hũoribus pro maior̃ parte cõsumptis
qõ rmanet sumit mlie habitudinẽ ⁊ facit quar
tanaz. In primis in huiusmõi fe. ordinet̃ dieta
nõ multũ tenuis. nec multũ grossa. Postea den
tur oĩ mane uel die. ʒ. ii. oximellis cõpositi. uel
de radice raffani facti cũ aqua calida. Postea
eũetur hũor cũ aliquib⁹ que colerã fla ⁊ mliaz
euacuãt. sed magis apponant̃ de respiciẽtibus
mliam. sicut ẽ lapis lazuli sene thimũ epithimũ
⁊ huiusmõi. secũdũ q̄ scriptũ ẽ supius. in cura
quartane uere ubi scripta est decoctio ad hec
optima. Dent̃ eĩm qñqz sibi pilule facte ex gal
bano castor̃ sit eos. peonia an. ʒ. ii. aloes eptici
uel sucotrini. ʒ. iii. informẽtur cum uino ⁊ ma
laxent̃ cũ oleo laurino ⁊ fiant grosse ĩ modũ ci
ceris ⁊ dent̃. v. uel. vii. bis uel ter ĩ septimana
in sero. Et si frigore molestens post purgatiões
bal. qõ in cura uere quartane scriptũ est satis
ẽ utile ⁊ metridatũ musa enea aurea esdra ⁊ si
milia cũ uino calido dentur. Et si ẽt de dolor̃
capitis cõquerat̃ post purgatõnẽ det̃ ẽt rubea

trocifcata. Et nota q in hac paff. non eft vtile multũ cum purgationibus infiftere nifi pa. ex vfu habuerit.

¶Ca^m. xxx. de quottidiana ↄtinua.

Qotidiana cõtinua eft febris de flate putrefacto intra uafa. cuius figna fũt hec urina apparet ruffa uel fubruffa ⁊ equaliter fpiffa non manifefte fed. cum manus appõne parum liuena ⁊ inequalis. quia q̃nq̃ fit fortis quandoq̃ debilis facies tumida ⁊ fb albida fitis modica aut nulla. ⁊ habet. xviij. horas in fũmo labore ⁊. vi in falfa qete. Et nullo frigore feu rigore moleftatur infirmus propter totius materiei pofitionẽ intra uafa. Et per h a laborantibus minori emitriteo differt Subueniendi funt ifti ⁊ funt curandi quemadmodũ pa. minorem emitriteũ in dieta ⁊ i omibus. Excepto q i minori emitriteo euacuam^9 flegma ⁊ coleram in hac uero fe. principaliter infiftendum cũ euacuantibus fl'a ficut cum decoctione agarici polipodij turbith mirabola norũ kebulorũ ⁊ huiufmodi. fecundũ q in capitulo de tertianis iterpolatis fcriptũ eft. Suppofitoria ⁊ clifteria etiã fiant flegma educentia Et fi fiant ftupidi fiant fricationes. ⁊ alia hui^9 modi i capitulo de litargia dicta. Dietent̃ fimilimodo ficut pa. emitriteũ minorẽ. Et fi min^9 debiles fuerint detur pulla cum ordeo cocta uel fucc^9 ei^9. ¶Qr fi appetitus i eis deficiat q fepe accidet ↄfueuit i iftis. puocet hoc modo Panẽ affũ i aceto infufũ odorẽt cal'z. Et falfam ex p̃dicto pane i aceto affo ĩfuſo ⁊ men'ã i ore teneãt. Et ex ipfa falfa fricet̃ man^9 cox ⁊ pedef Itẽ cafeus maftix ⁊ olibanũ cũ oleo ro. i tefta oui buliãt fupra ignẽ. Et ex his inungat̃ ftomacus pa. Et alia remedia in ca. de defectu appetit^9 dicta. fi fuerit neceffe i hac caufa fiant.

¶Ca^m. xxxi. de quartana ↄtinua.

Continua quartana ẽ fe. q̃ fit de mel'ia putrefacta ĩtra uafa tm̃. ⁊ habẽ. xxiiij horas i fummo labore ⁊. xlviij. i falfa quiete. Et fit fine frigore ⁊ rigor̃. pulfus i initio eft puus tardus ⁊ occultus. poftea magnus ⁊ plen^9. De urina. n. non datur certa regula i hac fe. quia diuerfimode mutat urinaz. Sed certi^9 fignũ per qd potes eam cognofcere ẽ illud qd dixi. ualet q tot horas habẽ in fummo labore quot ⁊ uera quartana. ⁊ tot habet horas in falfa quiete. quot quarta na uera habet in uel gete. Similr̃ cotidiana cõtinua tot horas habẽ in fummo labore quot quotidiana uera ĩterpolata. ⁊ tot horas habet tunc in falfa qete. quot ipfa quotidiana ĩterpolata in uera quiete Siĩr ⁊ tertiana cõtinua tot habet horas in fummo labore quot ⁊ tertiana uera ĩ fommo labore. ⁊ ẽt quot habet horas in uera qete tertiana uera tot habet horas ipfa tertiana cõtinua in fũmo labore. Unde in cõtinua quartana nulla ẽ qes. Similr̃ in quotidiana cõtinua ⁊ ẽt in tertiana cõtinua. Sz quartana ẽt forti^9 affligit de quarto in quartũ ⁊ tertiana cõtinua fortius affligit de tertio in teriũ ⁊ fic de alijs. Cõfueuit itaq̃ quartana cõtinua multotiẽs ufq̃ ad. xl. dief ⁊ ultra protendi. ⁊ tũc nõ debem^9 infiftere nimis cũ fubti i dieta cũ fit cronica egritudo. poftq̃ iam. xiiii. diez trãfiuit qz ut ait Ipo. anffo. xxiij fecũde pticule. Acute egritudies in. xiiij. dieb^9 iudicant̃ cum aũt. xiiij. diez trãfiuerint iã nõ nominãtur acute fz cronice. Cum itaq̃ alibi dic Ipo. affo. v. pticule p̃ie. In tenuib^9 dietis pecat ⁊c. ⁊. Tenues ⁊ certe diete ĩ diuturnis egritudinibus ⁊ acutis qbus nõ cõueniũt ⁊c. ut ait Ipo. affo. quarto pticule p̃ie Et iõ ab ipfo p̃cipio det̃ far'a ordei ptifana collata furfur oua moli ⁊ huiufmõi fil'ia cũ lacte amigd. condita pruna elixa fuc^9 malox granatox ⁊ huiufmõi. Cũ uero egritudo trãfiuerit. xiiii. uel uigẽti diẽ ⁊ vtus incipit debilitari debem^9 pullã ⁊ fucũ eius carnes minox auiũ ⁊ huiufmõi fil'ia dare. Clifterizet̃ cũ clifteribus educentib^9 flegma ⁊ melancoliã ponãtur ficut eft hoc. ℞. polipodij agar̃ turbith fene thimi epithimi cufcute centauree minoris an. ℥. i. colognt̃ide trite. ℥. ß. radicis ebuli ⁊ fãbuci an. ℥. iii. radicis cucu. agreftis. ℥. ij. furfuris fe. lini. ⁊ fenugreci oĩuz. an. p. i fal̃. p. ß. hec omnia decoquantur quoufq̃ folũ tertia pars remaneat in fundo cacabi. ⁊ collature addatur mellis. ℥. i. olei. ℥. ß. trifere faraceni ce. ℥. ii. caffiefiftule. ℥. i. ß. benedicte laxatiue. ℥. i fiat clifttere hoc fepi^9. Uel foluatur uenter cuz decoctione que educit flegma ⁊ melancoliam que fcripta eft i capitulo de quartana uera uel cum pillulis. uel cum electuario ibi fcriptis uel emplaftrum laxatiuum fuper uentrẽ. In hoc enim loco emplaftra laxatiua ⁊ unguenta laxatiua. que in locis diuerfis habui. difperfa fimul agregabo. Emplaftrum laxatiuum q fi fupra uentrem ponatur ⁊ ibi per noctem teneatur uentrem foluit in hac fe. ⁊ in omnibus alijs

egritudinibus.in quibus est uentris constipa
tio competit.ꝛ specialiter materia digesta.℞.
centaurec git absinthy farine lupinorum ana.ʒ
s.masticis.ʒ.quartam aloes.ʒ.ii.conficiātur cū
suco absinthy.ꝛ fiat emplastrum ꝛ tepidum su
pra umbilicum.ꝛ uentrem apponatur. Aliud
ad idem buliant i oleo cōi aloes cicotrini ʒ.iij
ꝛ fiat ī modū unguenti.ꝛ tunc pul.polipody ꝛ
turbith amisceat.ꝛ supra uentrē totū empl'et.
Aliud empl'm laxatiuū expertum si supra uētrē
ponat ꝛ ibi p noctez teneat mirabilit' laxat et
eo utebat multotiēs.M.me.ī ydropicis sple
neticis ytericis ꝛ in oī egritudine repletōnali
ꝛ in pueris ydropicis ꝛ alys qui nō sūt apti ad
capiendū medicinā ℞.radicis ciclaīs.ʒ.i.radi
cis cucu.agrestis ꝛ foliorum eius ana.ʒ.i.felis
taurini ul' uacini ciatos tres colofonie elebori
albi puluerizati ana.ʒ.ii.cere.ʒ.v.olei ueteris.ʒ
iiij.omnia dilligenter terantur ꝛ liquefiant ꝛ ī
unum corpus conficiantur īmodum.ꝛ īspissen
tur.deinde supra panum buiusmodi emplastr
.s.extendat ꝛ supra uētrem calidum apponat
ita ut totū uentrem ab umbilico īferius.ꝛ ēt
parum supius copiat.Et ponat i gallicantu.de
inde pa.ī lecto suo quiescat.ꝛ sit bene minut⁹
a frigore plus enim soluit q̄ȝ catarticum.Et cū
usqȝ ad.x.assellas soluerit tunc pa.iuxta focū
in mansione calida collocetur ꝛ diligēter toᵐ
empl'm de uentre suo radatur ita ꝙ anteq̄ȝ ab
aqua uenter tangatur sit bene rasum inferius
predictum emplastrum.ꝛ uenter cum panno
optime sit abstersus.deinde uenter ungatur ex
melle hoc fiat buiusmodi ydropicis yteri
cis spleneticis ꝛ similib⁹ bis semel uel bis ī se
ptimana si uirtus sufficiat quousqȝ sint perfe
cte curati quia expertum est. Aliud unguentū
laxatiuum solum fit ex felle taurino oleo ꝛ sal'
gema insimul mixtis. Unguentum aliud laxa
tiuum.℞.saluie bene trite.M.i.elebori.ʒ.i.
olei.ʒ.iij. omnia bul'.in uino albo prius trita
bene quousqȝ uinum consumatur.ꝛ sit tanta
q̄ȝtitas uini ꝙ supernatet saluie.post colletur
cum uinum fuerit consumptum.ꝛ collature ad
datur masticis elebori albi aloes ana.ʒ.i.omīa
puluerizata.ꝛ in uinū confecta simul incorpo
rentur ꝛ addita pauca cera liquefacta fiat un
guentum.de quo.uenter inungatur ꝛ pecia su
perponatur.Et cum restringere uolueris du
catur pa.in bal.uel saltem iuxta ignem ꝛ rada
tur optime emplastrum a uentre ꝛ inungatur
uenter ex melle calido.deinde spergatur sup
ipsum mel.Emplastrum aliud quod multotiēs
sum expertus quod si supra uentrē ponatur
celeriter soluit.Si supra stomacum uomitum
prouocat. Si supra pectinem mulieris fetum
mortuum educit.Sed caue statim cum opera
tionem suam ad effectum deduxerit ꝙ ipsum
statim remoueas.quia nimis educere possz.Et
M.henricus anglicus neapoli commorans di
xit mihi ꝙ in his omnibus hoc emplastrū erat
expertus ꝛ nunq̄ȝ ibat sine eo ꝛ sic fit.℞.lacti
cinii.ʒ.i.catapuciarum interiorum coloquinti
de succi titimali ana.ʒ.vi.suci cucu.agrestis ele
bori nigri terbentine ana.ʒ.iiii. contonidy.ʒ.i.
se.laureole.ʒ.ii.succi maliterre.ʒ.vi. semence
ʒ.iii.oīa puluerizentur ꝛ cum melle sil' ꝯfician
tur ꝛ usui reseruetur. qm̄ h° empl'z ad oīa pre
dicta est expertum. Unguentuz aliud optimū
laxatiuū ꝙ ualz lapidosis ꝯstipatis nefreticis
yliacis ꝛ ydropicis supra pectinē ꝛ uentrem ī
unctum.Et cum iungere uolueris caueat sibi
pa.ꝙ nō comedat nisi prius.vi hore transeāt.
℞.succi cucu.agrestis succi interiorꝝ squile ra
dicis anabule suci mali terre succi radicis ebu
li succi radicis corticū medianorꝝ sābuci lactis
titimali.chimolee ana ʒ.ii.uel'.succi cucu.agre
stis ꝛ pomorꝝ eius camomille succi mercurial'
suci radicis polipody suci herbe cataputie lau
reole ca ne.ana.ʒ.ii. diagredy. ʒ.i.s.nucis indi
ce.ʒ.i.euforbii.ʒ.i.fel' tauri.aloes epatici uel su
cotrini ana.ʒ.ii.oēs supradicte herbe in mense
mau colligant ꝛ ꝯficiant ꝛ sic sucos cataputie
cum lbr.iii.olei.vii.diebus misce.octauo uero
die tam diu coque donec succorꝝ q̄ȝtitas consu
matur.ꝛ tunc adde cere al.ʒ.i.ꝛ felis tauri ꝛ sē
per agites donec.fel ꝛ cera liquefiāt postea pl'
ue.terendorum addatur ꝛ usui reseruetur.Et
hec de unguentis ꝛ emplastris laxatiuis ī hoc
loco ad pn̄s sufficiant.

Ca.xxxii.de fe.pestilētialib⁹ pp aeris corru
ptiōez fcis ꝛ de regimie sanorꝝ i pestilētiali ob
seruando.

Et qꝛ qn̄z contingit aerez corrumpi ꝛ
morbos pestilētiales ibi generari ubi
hec corruptio aeris fit. Ideo de hu
iusmodi aeris corruptiōe agamus.tā in sanis
q̄ȝ ī egris utilia aliqua agregantes.Isti.n.mor
bi ut pl'm fiunt ī fine estatis ꝛ ī pricipio autū
pni.quorꝝ signa sunt hec.aliqn̄ ī eadē die mina

tur pluuiaʒ per tonitrua ⁊ corruscationes. ⁊ qñ qʒ per tẽpus nebulosuʒ ⁊ nõ pluit. appent ĩ ae re uelut ignes rubicundissimi. multiplicantur aĩalia ex putredĩe generata sicut sunt formice alate musce ⁊ huiusmodi apparent. ⁊ apparent supra terras modi mirabiles aĩalium ⁊ serpen tum. q̃ fugiunt a locis suis pp uehementẽ aeris corruptionem. aues etiam q̃ quandoqʒ de die uolare ↄsueuerunt de nocte quandoqʒ uolant ⁊ dimittunt nidos suos ⁊ oua. ⁊ non flat uẽtus aliqs. aut flat auster. ⁊ tunc signũ ẽ ꝙ pestilẽtia ẽ ibi propinqua. Cum itaqʒ hec fe. superuenit ali cui hoĩ uel multis hominibus insimul. ĩ pnci° nõ uidetur multa caliditas ⁊ acuitas in huius modi egrotantibus. neqʒ multũ calidi sentiũẽ cuʒ tangunẽ huiusmodi infirmi. cuʒ in occultis corporis partib⁹ ⁊ ipsius ꝓfunditate maximum lateat nocumẽtuʒ ex ipsius aeris corruptione generata. sũt. n. huiusmodi fe. ualde lente ⁊ de ceptorie. ⁊ sentitur in eis hanelitus ualde feti dus. ⁊ egõ etiã ualde fetida ⁊ oẽs superfluita tes. que ab eorum emittunẽ corporibus. sitim maximã ⁊ doloreʒ ⁊ angustiaʒ ĩ spiritualibus paciunẽ. ⁊ coꝝ hanelitus augetur. qñ ẽcũ uomi tu ⁊ egõne aliquid ualde fetidũ ⁊ duꝝ emittũẽ deĩde aliqñ eis superuenit sincopis. ⁊ subito mo riunẽ. Unde pp huiusmõi accidẽtia reputantur piculosissime ⁊ pnitiosissime huiusmõi fe. Pri muʒ itaqʒ ⁊ tutius ↄsilium qđ possit in huius modi egritudinibus exhiberi. ⁊ ẽt sanis ẽ hoc uidelʒ ꝙ statim cũ appent signa pestilentie su peri⁹ dicta fugiant icontinẽti ab illo aere taʒ ĩ firmi quã sani. ⁊ ad alias ↄtratas tendant seu portentur si quomodo fieri põt. ¶ Qꝫ si ad pre dicta loca sana quomodo se trãsmittere nõ pos sint forte pp maxima discrimina uel pp causas ↄtradicentes. Succurreẽ predictis fe. in hunc modũ. Aer unius particularis camere altereẽ in qua sit infirmus ⁊ infrigidetur hoc mõ. ℞. folioꝝ mirtiloꝝ lbꝛ. i. ʒ. sandal'. al. ⁊ ru. añ lbꝛ. ʒ. ro. lbꝛ. i. buliãt oĩa hec ĩ aceto ⁊ aqua deĩde ex ista decoctiõe parietes ⁊ pauimẽta camere irrorentur. herbe frigide sicut sũt frondes sali cis canaꝝ uitis cimbalarie uermicularis ⁊ h⁹i p domuʒ sternantur. uel ex solo aceto fiãt hec. Et. xv. uel. xx. spongie marine lote ĩ aqua dul ci ⁊ ex torte circũcirca parietes camere aceto forti replete suspendãtur uel ĩ predicta decoc. ĩfuse. hec eniʒ fortia sunt in rectificando aerem Aqua ẽt frigida p cameraʒ in modũ riuuli du catur uel coraʒ eo uentiletur aer quottidie cuʒ flabello. quia ex tali uentilatiõe per motũ fla belli facta purificatur aer ⁊ ꝓhibetur ipsius aeris putrefactio. Aqua ro. multotiens in die sup fatieʒ eoꝝ aspgatur. Syrupus acetosus uł' oxizacara. ⁊ syrup⁹ ẽt ro. ⁊ nenufaris cũ pauca cãphora aromatizati cũ frigida ĩ potu tribuãẽ pluries iter diem ⁊ nocteʒ. Farinã ordei come dant amigdal' cicera scariolas lactucas ⁊ silia cum pauca agresta uel aceto. uel cum suco po morũ citrinoꝝ ↄditas postea ĩ aqua elixas. Et si ultra moduʒ fuerint õbiles sucuʒ pulle ubi fuerit paruʒ de agresta. uel de predicto aceto dem⁹ eis. Pomuʒ ẽt istud semp odorent quod optimũ est pro sanis ⁊ ẽt pro medico. qꝛ mira biliter ualet ↄtra putrefactioneʒ aeris. ℞. ʒ. i. camphore pul. sandaloꝝ al. ⁊ ru. ana. ʒ. ʒ. ro. ʒ. i ʒ. folioꝝ mirti ⁊ se. cius ana. ʒ. ii. thuris mirre. ana. ʒ. i. laudani. ʒ. ii. aceti fortis. ʒ. ʒ. gũi arabici ⁊ dragnti ana. ʒ. i. resoluanẽ omnia pdicta in aq̃ ro. ⁊ ex his sic resolutis pomuʒ unuʒ ↄficiatur qđ de manu in manũ sepe mutetur. Odorẽt in firmi necnõ medicus etiã cum uadit per terraʒ uisitando ĩfirmos. qꝛ multuʒ ↄfortat ⁊ inhibet aereʒ corruptuʒ. Pomuʒ etiã citrinuʒ nenufar ⁊ similia odorent. Aliud pomuʒ optimũ ⁊ exp tuʒ ꝙ si odoretur ⁊ spãliter a sanis hominib⁹ mirabiliter preseruat corp⁹ illesuʒ ab omni ae ris putrefactiõe pestilentiali ⁊ corrupto ab oĩ fetore. letitiaʒ generet ⁊ ↄfortat spũs. ⁊ totum corpus ĩ sterilitateʒ facit ↄuerti. ℞. ambre mu sci laudani añ. ʒ. i. gariofi. cinamomi alipte mu scate ana. ʒ. iii. gumi arabici cãphore añ pond⁹ unum. oĩa hec puluerizata cũ aqua rosata fiant ad igneʒ dissoluanẽ ⁊ icorpentur insil' ex qbus oĩb⁹ pomũ ↄpõas ad libitũ pforatũ ⁊ ñ pforatũ ⁊ odorandũ exhibeas nõ febricitãti tñ qu a in sanis magis uʒ. ¶ Suffumigatio optĩa ualens ad oĩa predicta ad q̃ ualʒ pomũ ⁊ spãliter in sa nis loquor. ℞. ambre musci ana. ʒ. i. ziloaloes. ʒ ʒ. campfore. ʒ. iii. fiat hoc mõ ambra predicta ponaẽ in uase pulchro ⁊ nitido supra cineres ⁊ cuʒ paꝝ aque ro. agitetur diu donec inspisseẽ deinde apponanẽ dicte spẽs cribrate subtiliter ⁊ moueanẽ ⁊ coquanẽ ut durũ fiat in modum marmoris. sic ꝙ piciatur supra marmore oł'o inuncto. ⁊ usui reserua. qꝛ fum⁹ eius receptus ĩ pãnis ⁊ in corpe super carbones accẽsos ualet magis q̃ȝ credi possit. Confert eniʒ in tempore pestilentie miromõ sanis ⁊ etiã infirmis huius

modi eniz fumus epileticis ⁊ cardiacis naribꝫ auribꝰ ⁊ ori fetentibꝰ putridis dentibus ⁊ gingiuis coytum ꝓuocat stõm ꝯfortat. ⁊ ad omia ad q̄ predictuz pomuz ualz. ⁊ istud fumigium sibi ualz ⁊ ad alia q̄ plurima. Syrupꝰ ꝯtinens sanguinē ne ebuliat uariolas ꝓhibet ⁊ ē sudores ꝯpescit ⁊ i aere calido ⁊ in tẽpore pestilẽtie ualde utilis est. ℞. suci maloꝝ granatoꝝ acetosorum uue acerbe lib. ꝫ. castancaꝝ mūdaꝝ. aq̄ rosate ana. ꝫ. iiij. succi politrici ⁊ aceti acerimi ana. lbꝛ. i. Maloꝝ acrium. ⁊ maloꝝ cidonioꝛuz ana. lbꝛ. i. coquant omia cum lbꝛ. iiij. ꝫ. zuchari ⁊ fiat syrupus ⁊ quottidie utantur eo infirmi ⁊ sani. qꝛ ad p̄dicta oīa miromō ualꝫ ⁊ efficax ē.

¶ Qꝫ si pestilẽtialis aer ab iferioribus isurgat ut ab aperitione fosse terree ut accit meis tꝑibus prope neapoliꝫ ubi cecidit i ruinaꝫ qdam mons. ⁊ exiuerunt de illo monte serpẽtes qua si ifiniti ⁊ monstruosi ⁊ corruptus ē ibi in tm̄ aer ꝙ omnes de terra quasi mortui fuerāt. Si igit̄ a tali aptione sil'mō ꝯsurgat aeris corruptio uel forte a cadauerībꝰ mortuoꝝ ut boūz uel equoꝝ uel alioꝝ aīalium putridoꝝ in loco aliquo exātium ipꝫ aerem ificientiuꝫ. uel si forte a mal'herbis corruptꝰ sit aer. sicut sūt ebuli sābuci uolubil' ficus cicute ⁊ huiusmōi herbe sil'es. āt a miera sulfurea uel aluminosa ⁊ hec per uisū discernūt̄. uel forte corruptꝰ fuerit aer a corruptione p̄ncipali ⁊ putredine a subterraneis partibus ꝑcedēte. ꝙ cognoscit̄ p egressū diuersoꝝ ⁊ monstruosoꝝ serpentiuꝫ ⁊ aīalium de suis cauernis exeūtium. ⁊ supra terram hominibꝰ apparentiū. q̄ sentiūt corruptionē aeris ab iferioribus ꝓuenire. nec possūt i suis locis esse ⁊ sic fugiūt supra terrā. Tūc qualitercūqꝫ huiusmodi aeris corruptio ꝑm p̄dictos mōs ab iferioribus ꝓueniat tutior uia ⁊ melior est ꝙ huiusmodi hoīes a predictis locis tam sani q̄ egri habitare fugiāt si comode hoc fieri pōt Sin aūt querant̄ hospitia alta ⁊ agitata a uētis ⁊ fenestre sint apte ⁊ aer cū flabello uerberet̄. ⁊ ifrigidet̄ cum supius dictis ⁊ fiant cetera remedia supius dicta.

¶ Qꝫ si ipsa aeris corrupꝰ a superioribꝰ inferatur. ꝙ cognoscitur per uolatū auiū ꝯtra nāt. qꝛ aues q̄ de nocte uolar̄ cōsueuerāt. uolāt de die ⁊ eoꝰ. ⁊ p sig^a^ i aer̄ ap parētia. que supius in p̄ncipio huius capitu. dicta sunt. Simil'r tutior uia ē ꝙ tam sani q̄ egrī a predictis locis se moueāt ⁊ querāt sana loca. Si aūt sint in locis subterraneis. nō p terram ambulent nisi prius aer p solē depuratꝰ fuerit ut accidit circa tertiā. ⁊ ab illa hora in antea. ⁊ ifirmi in predictis locis subterrancis colocati sint. ⁊ fenestre sint clause. ⁊ ifrigidet̄ aer i ipis. Et oīa supradicta remedia fiāt i hoc cōueniētia. Aque ēt rectificētur distillando uel saltim coquēdo eas. ⁊ postea infrigidari ꝑmittātur ⁊ exhibeantur ut decet. Caueant sibi tunc sani a coytu. qꝛ multuꝫ nocet in passionibus his mēbra p̄ncipalia debilitando. Et non ābulent per terrā ut dico nisi prius sol depurauerit aereꝫ. Et si necessitas cogat aliq̄n eos ire. portent sēp in manu pomū aliq̄d de suprascriptis. ⁊ semp odorent ipsum. tutius tñ est stare in camera in qua sit aer pticularit̄ alteratus secundum ꝙ supius docui. Dictentur ergo ꝑm ꝙ dixi supius. Sanis uo edine puline castratine ⁊ huiusmōi carnes cū aceto uel agresta parate dentur. q̄m declinare ad acetosa in hoc tẽpore ē ualde tutū Et sint carnes quibꝰ utunt̄ sani uel egri aīalis sanissimi. ⁊ nō egri. Si eīm in p̄dittis aīalibus fuerit pestilētia caueant sibi hoīes ab eis. quia huiusmōi carnes solū eēnt sufficientes ad pestilentiā inducenduꝫ. ēt si nō esset presens in hoībus eis utentibꝰ. Uinū quanto plus fieri pōt fugiant. Et si nō. claruꝫ odor ferū ⁊ subtile sit. limphet̄ cū aqua clara destillata uel cocta ⁊ infrigidata. ⁊ declinent quantū plus possunt ad acetosa. ut dixi tam sani q̄ egri.

¶ Capl'm. 37^m^. de febre epiala ⁊ liparia.

Sicut dicit Auic. in libro suo quarto ubi de fe. loquitur ⁊ serapio li°. sexto capitulo de epiala ⁊ lipparia fe. Epiala fe. fit de flegmate uitreo. q̄d est frigidiꝰ iter ceteras ſ'atis spēs. quod aut uincit i toto corꝑe aut i mēbro uno. ⁊ illud q̄d uincit i toto corpe aut putrescit totuꝫ aut nō putrescit ex eo aliq̄d aut ex eo q̄d putrefit tūc ipsuꝫ generat i corpe frigus quod nō calefit absqꝫ fe. Et si to^m^ putrefit. aut putrefit extra uenas ⁊ facit fe. q̄ dr̄ effimeria hn̄s piodos. aut putrefit itra artarias mesaycas ⁊ uēas ⁊ fac̄ fe. ꝯtinuā. Si āt putrfit pars eius noīatur epialos ⁊ ipsa quidē facit interius frigus ⁊ calorē exterius. Et urina quidē pa. epialā est magis tendes ad significatōēꝫ frigiditatis q̄ urina p. effimerinā. ⁊ magis cruda ⁊ grossior ea ⁊ pulsus ē grossus seꝑatus tardus ⁊ rarus. ⁊ fortasse fit fortis omi die ⁊ forte fit

fortioꝛ ĩ omni tertio uel quarto die. cuȝ maťia huiusmodi in corpe ē parua ꝛ parue putrefactionis ignea ꝛ fortasse pꝛodus ē quatuoꝛ horaꝝ ꝛ qn̄ꝫ. viij. ꝛ quãdoqꝫ ēt quatuoꝛ horaꝝ fortasse plus secundꝰ grossitiē materiei ꝛ multitudineꝫ ƀm spissitudineꝫ corpis ꝛ grossicieꝫ eiꝰ ꝛ debilitatē vtutis ꝛ tempoꝝ ãni. Et hec quideꝫ fe. non pmanet multũ ꝙ ēt qꝛ fortasse morať. xx. diebꝰ ꝛ fortasse sup illō addit ꝛ minuiť fe. Fe. auteꝫ que fit ĩ omnibus. v. diebus aut ĩ oĩbus vij. aut ĩ omnibus. x. diebus nō accidit nisi flãte grosso aut ex colera nigra ꝛ ƀm q̄titatem grossitudinis materiei ꝛ eius spissitudinis ex qua generať pcedit uehemētia parodi eius ꝛ postponiť. ꝛ urina ꝛ pulsus ƀm q̄titateꝫ materiei sicut dicit serapio ca. predicto. ¶ Lipparia uero ē fe. ĩ qua extremitates mēbroꝝ ꝛ qō apparet ex corpore ĩfrigidať ꝛ adhuriť ĩ ea pfunditas corpis ui sĩti cum siti uehemēti ꝛ cũ asperitate lingue ꝛ pulsus est paruꝰ ꝛ lentus unde lipparia ꝯtraria est ēpiale. Juxta illud. Sempni ēpiala frigescũt interiora. Exteriora callent cedit lipparia ꝯtra. Et materia huiꝰ egritudis sũe fe. ƀm plurimuꝫ est fl'atica ꝛ qn̄ꝫ est coľica ex colera grossa. Sed ut simus soliciti ĩ ēpiala in pꝛouocando uomitũ demus syrupuꝫ acetosuꝫ cum cas'a. ꝛ secundũ Aui. cuꝫ aqua fasiolorꝝ raffani aneti calamēti ꝛ diureticoꝝ. Et simus ĩ eis ambabꝰ fe. soliciti de facto ualde ĩ uomitu puocando. ꝛ demꝰ aquã fe. coium ꝛ pꝛouocãtium urinã ꝛ potꝰ ĩfrigidãtes ꝛ stōm mundificãtes sicut aq̄ apij ꝛ fenicl'i cũ fe. canabino ꝛ geleniabiꝫ. ꝛ cum fuerit digō facta demus secundum Aui. ꝛ serap. ĩfusioneꝫ de aloes. quam predicti autores in suis antidotarijs describũt. quoniã multuꝫ ꝯfert. Et demus pillulas de eupatorio yerapigrã Gal. ꝛ similia. scdm Aui. ꝛ serap. sic camomilla melilotũ furfur medula cartami urtica. cētauř minor. anetũ almuri ꝛ mel. Comedãt aquã ciceꝝ ꝛ muri ꝛ ciminũ ꝛ ciclas. ꝛ spgos ꝛ fecculã cũ oleo de amigdalis dulcibꝰ ꝯdita ƀꝫ serapionē pullos perdices ꝛ parua uolatilia ĩ campis ꝛ nemoribꝰ habitantia. uinum subtile ꝛ odoriferã mediocriter limphatũ bibãt. In pratica uero rogerica diciť ꝙ in empiala digerať materia cũ oximelle squilitico ꝛ purgetur cuꝫ yerapigra uel cũ yeralogodion ƀm descriptioneꝫ antidotarij pticularis. Tertio die post purgationē. Fiat stupha cum herbis istis. s. calamēto origano mēta ãro ruta folijs lauri camomila mēta saluia rozemarino ꝛ silibus herbis callidis ꝛ odoriferis ꝛ cũ exit a bal. tergatur cuꝫ pãno ꝛ ex hoc unguēto inungať supra spinã ꝛ renes ꝛ stōacũ ꝛ circa brachia ꝛ crura ꝛ tibias qō sic fit. ℞. suci absinthij fenicl'i abrotani balsamite agrimonie uerbene an. ℥. ij. coquãtur in oleo communi uel in oleo nuceꝫ usqꝫ ad ꝯsumptionē succoꝝ ꝛ additis. ℥. iij. cere fiat unguentũ. Qō si pter hoc nō fuerit egritudo iam dicta curata. dentur opiate sicut rubea trocisca ta aurea ꝛ huiusmōi cuꝫ apperint alices ꝛ ossitatões ter uel quater ante horã accessiōis. Itē reiteret predicta purgatio. Dentur ēt electuaria calida sicut diacalamentũ dianthos ꝛ huiusmōi. Iteꝫ fiat fricatio in tibijs. ꝛ uentose circa spatulas ꝛ renes apponãtur. Scias uero ꝙ liparia sicut diciť quia fit de colera subcitrina putrefacta ꝛ ex flegmate et mľia in stomacho uel intestinis putrefacta. accidit in estate de tribus in tribus diebꝰ pꝛodus eius. Et pꝛio superueniũt ei alices et ossitatões. deiñ rigoꝛ postea frigus. deinde caloꝛ et in medio caloꝛe supueniť frigus ĩtolerabile in ĩterioribus. Et rō est quia dum putrefit colera subcitrina ꝑs trahiť ad cor et facit ipsũ febricitare. et ꝑs trahiť ad stomachũ ꝛ intestina ꝛ dissoluit flegma uitreũ et mľiaꝫ et ipm callefacit ut pōt uideri de sole et glacie. Ex illoꝝ igiť dissolutiōe mēbroꝝ interioꝝ sequiť infrigidatio. In pricipio igiť lippie ꝯfert gelaniabin. secũdum serapionē cum secaniabi et in fine infusio de aloe. ꝛ ierapigra ꝛ aqua feniculi et masticis ēdiuie apij. et trocis de ro. Et uniuersaliť oꝫ ut regimē lipparie magis declinet ad subtilitatem et hec ad laudem omnipotentis sufficiant.

¶ Laus deo et suis sanctis.

Sequūtur capitula tertii libri.

Secūtur capitula quarti libri.

a
Uacat.
Breuiari i pratice.
ra abluantur.
Jera fortissima.
b
oz apponas.
est Jtem.
te ana cum.
rificetur uel.
c
ungule asinine.
de mediocri.
utant isto cotra.
z coquantur in.
d
quocūqz mouebit.
rat z curati sunt.
apātis fuerit fra.
tendatur z super.
e
misceri ut supra.
z uitellis ouoz.
uero ex acris.
gummarabici.ana.

f
famis a bo q est.
ponatur stōabco.
tantū remaneat.
git lapidem.
g
calida testiculos.
z stringatur fortit
ad diuitias z.
si emplastrentur.
epithimētur pedes.
h
si materia disinterie.
spargi z brusci.
mane cuz decoctōe.
vtutes z supfluitates
i
Omnes ciz lepre.
aqua tepida.
per eas non pluat.
trebentine.an.ʒ.i.
k
afflictio q est maior.
z extrabat san.ab
gulum catulozuz.
frigida z humida.

l
sed alia predica.
spē. Et est quedaz.
pulsus tardus.
Capl'm septimū.
m
cipaliter exñte.
doqz ad.xi.qñqz.
mus z nō ultra.
dicta ut sunt.
n
quousqz suci.
trociscata. Et nota.
tur pluuiam.

Finis.

Iste liber Arnaldi de villa Noua [illegible]
constat 25 [illegible]

